

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

VESİLE-NÂME
(İNCELEME-METİN-DİZİN-TIPKIBASIM)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi ZAHİDE PARLAR

HAZIRLAYAN

AYTÜL ÇAĞLAR

MALATYA-2021

ÖNSÖZ

Allah’a ulaşmak maksadıyla tutulan yol anlamına gelen tarikat, bir mürşide bağlanıp belli şartlara uyarak ahlâkını güzelleştirmeyi, kötülüklerden arınmayı, tevhidin hakikatine varmayı ve Allah’a ulaşmayı amaç edinen tasavvuf yolundaki talebe ve dervişlere yol gösteren bir eğitim metodudur. Zamanla bir şeyhe intisap eden müritler için konulmuş olan manevî, ahlâkî ve sosyal kuralların bütününe göre kurumlar teşkilatlanmıştır. Tarikat adı verilen bu kurumların silsileleri tarikat mensupları tarafından Hz. Muhammed’in halifelerine kadar dayandırılmış ve zaman içerisinde tarikatların sayısı tam olarak tespit edilemeyen bir boyuta ulaşmıştır. Bu tarikatlar arasında Hz. Muhammed ve Hz. Ali’ye ulaştırılan silsilesi ile Halvetîlik toplam elli sekiz kola ayrılmış, mensubu ve ayrıldığı kollar ile en yaygın tarikat olarak anılmaktadır.

Allah’a ulaşma yolunda eğitim sürecine tâbi olan dervişlere yol göstermek maksadıyla nefsin mertebeleri, şeytanın tuzakları, ibadet ve riyazet, şeyhin ve mürşidin önemi gibi konularda yazılmış eserlere *tarikatname* adı verilmiştir. Çoğunlukla tarikat şeyhleri tarafından yazılan bu eserler, verdikleri bilgilerle hem şeyhin görüşlerini hem de tarikatın adap ve erkânını anlama açısından tasavvuf tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu tez kapsamında çalışılan ve tek yazma nüshasına ulaşılabilen *Vesîle-nâme* adlı eser de Halvetî tarikatının adap ve erkânını öğretmek amacıyla yazılmış, 18. yüzyıla ait olduğu düşünülen bir tarikatnamedir. Eserde telif tarihiyle ilgili bir kayıt bulunmamasına rağmen, eserin içerisinde kendisini Şeyhoğlu Derviş Osman olarak tanıtan müellifin verdiği tarikat silsilesinden hareketle 18. yüzyılda yaşamış bir şeyh olduğu ve eserini bu yüzyılda yazdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Koç Üniversitesi El Yazmaları Koleksiyonu’nda MS. 135 yazma numarası ve BP189.V47 katalog numarasında bulunan *Vesîle-nâme* adlı eser, 55 varak ve 17 satırdan oluşmaktadır. Yedi fasıldan oluşan eserde sırasıyla işlenen konular şu şekildedir: Peygamberin nesli ve halifeleri, *insan-ı kâmil*, *kutb-ı aktab*, *büdelâ yediler* ve *evtar* olarak nitelendirilen şahsiyetlerin özellikleri, üç türü olduğu ifade edilen velîlerin özellikleri, talip ve talebe olmanın şartları ile şeyhe itaatin nasıl olması gerektiği, talebe ve din kardeşi olmanın sırları ile dünya sevgisinin dervişlere verebileceği zararlar, tövbe ve biat etmenin sırları ve *sûfî* kelimesinin tasavvufi anlamları.

Eser üzerine yapılan bu çalışma *Giriş, İnceleme, Metin ve Dizin* olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. *Giriş* bölümünde, tarikatın ve halvetin anlamı üzerinde durulmuş, Halvetî tarikatı ile ilgili bilgiler verilmiş, tarikatnamelerin özellikleri ve yazılış amaçlarından bahsedilmiştir. Daha sonra *Vesîle-nâme*'nin tavsifi, konusu, müellifi, yazılış tarihi ve dili hakkında bilgiler verilmiştir.

İnceleme bölümünde eserin yazım ve dil özellikleri incelenerek yazmanın dil bilgisi ortaya konmuştur. *Metin* bölümünde eserin transkripsiyonlu metni yer almaktadır. Ayrıca metne, anlam göz önüne alınarak günümüz Türkçesine göre noktalama işaretleri konulmuş, paragraf düzeni verilmiştir. *Dizin* bölümünde ise dizinin düzeni ile ilgili bilgi verildikten sonra metinde yer alan sözcüklerin dizini alfabetik olarak verilmiştir. Dizinde madde başı olarak verilen her kelimenin köken bilgisi ve metne göre anlamları verilmiş ve metinde geçen özel adlar ayrı bir dizin olarak hazırlanmıştır. Çalışmada başvuru kaynaklar *Kaynakça* bölümünde, çalışmaya konu olan eserin tıpkıbasımını *Tıpkıbasım* bölümünde verilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde desteğini ve yardımını esirgemeyen kıymetli hocam, danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Zahide PARLAR'a ve bu yolda daima yanımda olan aileme ve dostlarıma teşekkür ederim.

AYTÜL ÇAĞLAR

Malatya, 2021

ÖZET

Bu tez; Koç Üniversitesi El Yazmaları Koleksiyonu'nda MS. 135 yazma numarası ve BP189.V47 katalog numarasında kayıtlı bulunan, 55 varak ve 17 satırdan oluşan *Vesîle-nâme* adlı eser üzerine yapılan bir dil çalışmasıdır. *Vesîle-nâme*, eserde de belirtildiği üzere, Halvetî tarikatına mensup Şeyhoğlu Derviş Osman tarafından dervişlere tarikat adap ve erkânını öğretmek amacıyla yazılmış bir tarikatnamedir.

Bu çalışma giriş, inceleme, metin, dizin olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. *Giriş* bölümünde tarikat, halvet ve Halvetîlik tarikatı hakkında bilgiler ile tarikatnamelerin özellikleri verildikten sonra *Vesîle-nâme* adlı eserin tavsifi, konusu, müellifi, yazılış tarihi ve dili üzerinde durulmuştur. *İnceleme* bölümünde eserin yazım ve dil özellikleri (ses ve şekil bilgisi) eserden örneklerle gösterilmiştir. *Metin* bölümünde ise eserin transkripsiyonlu metni yer almaktadır. *Dizin* bölümünde ise metinde yer alan sözcüklerin köken bilgisi ve metne göre anlamlarını içeren alfabetik dizini verilmiş ve ayrıca metinde geçen özel adlar için ayrı bir dizin sunulmuştur. Çalışmanın sonunda eserin tıpkıbasımı verilmiştir.

Anahtar kelimeler; Halvetîlik, Tarikatname, Osmanlı Türkçesi, 18. yüzyıl, *Vesîle-nâme*, Şeyhoğlu Derviş Osman.

ABSTRACT

This thesis is a language study on the work named *Vesīle-nāme*, consisting of 55 leaves and 17 lines, registered in the manuscript number of MS. 135 and catalog number of BP189.V47 in the Koç University Manuscript Collection. *Vesīle-nāme* is a sect book, written by Şeyhoğlu Derviş Osman, who is a member of the Halvetî sect, to teach dervishes the convenances and principles.

This study consists of four parts: *introduction*, *analysis*, *text* and *index*. In the *Introduction* part, after information about the sect, the halvet and Halvetî sect and the features of the sect books are given, and the description, subject, author, writing date and language of the work named *Vesīle-nāme* are emphasized. In the *Analysis* part, the spelling and language features (phonology and morphology) of the work are shown with examples from the work. In the *Text* part, there is a transcribed text of the work. In the *Index* part, an alphabetical index containing the origin information of the words in the text and their meanings according to the text is given, and also a separate index is provided for the proper names in the text. A facsimile of the work has been given at the end of the study.

Keywords; Halvetî sect, Sect Book, Ottoman Turkish, 18th century, Vesīle-nāme, Şeyhoğlu Derviş Osman.

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
KISALTMALAR VE İŞARETLER	x
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ	i
GİRİŞ	2
1. TARİKAT VE HALVETÎLİK	2
1.2. Halvet ve Halvetîlik	3
2. TARİKATNÂME	5
3. HAZÂ VESİLE-NÂME	6
3.1. ESERİN TANITIMI	6
3.2. ESERİN KONUSU	7
3.3. ESERİN MÜELLİFİ	10
3.4. ESERİN YAZILIŞ TARİHİ VE DİLİ	11
İNCELEME	13
1. YAZIM ÖZELLİKLERİ	13
1.1 Ünlülerin Yazımı	13
1.1.1. a ünlüsü	13
1.1.2. e ünlüsü	13
1.1.3. ı ve i ünlüsü	14
1.1.4. u ve ü ünlüsü	14
1.1.5. o ve ö ünlüsü	15
1.2. Ünsüzlerin Yazımı	15
1.2.1. ç ünsüzü	15
1.2.2. p ünsüzü	16
1.2.3. k-g ünsüzü	16
1.2.3. ñ ünsüzü	16
1.2.4. s ünsüzü	17
1.2.5. t ünsüzü	17
1.3. Bazı Eklerin Yazımı	17

1.3.1. <i>ile</i> edatının yazımı.....	17
1.3.2. <i>çün</i> edatının yazımı	18
1.3.3. <i>dağı</i> bağlacının yazımı.....	18
1.3.4. <i>+ler</i> çokluk ekinin yazımı.....	18
1.3.5. <i>kim</i> bağlama edatının yazımı	19
1.4. Yazımı Yanlış Olan Kelimeler	19
1.5. Şeddenin Yazımı.....	21
1.6. Hemzenin Yazımı	22
2. DİL ÖZELLİKLERİ.....	22
2.1. SES BİLGİSİ	22
2.1.1. Ünlüler	22
2.1.1.1. Ünlü Uyumu	22
2.1.1.2. Ünlü Düşmesi	23
2.1.1.3. Ünlü Türemesi	23
2.1.1.4. Ünlü Değişmeleri.....	24
2.1.1.5. Ünlü Birleşmesi	25
2.1.2. Ünsüzler	25
2.1.2.1. Ünsüz Düşmesi	25
2.1.2.2. Ünsüz Türemesi	25
2.1.2.3. Ünsüz İkizleşmesi	26
2.1.2.4. Ünsüz Değişmeleri.....	26
2.1.2.5. Hece düşmesi	27
2.2. ŞEKİL BİLGİSİ.....	27
2.2.1. İsim Çekim Ekleri	27
2.2.1.1. Çokluk Eki	27
2.2.1.2. İyelik Ekleri	27
2.2.1.3. Durum Ekleri	28
2.2.1.3.1. Belirtme Durumu	28
2.2.1.3.2. İlgi Eki	29
2.2.1.3.3. Yönelme Durumu	29
2.2.1.3.4. Bulunma Durumu	30
2.2.1.3.5. Ayrılma Durumu.....	30

2.2.1.3.6. Araç Eki	31
2.2.1.3.7. Yön Eki	31
2.2.1.3.8. Eşitlik Eki	31
2.2.1.3.9. Aitlik Eki.....	32
2.2.1.5. Karşılaştırma Eki	32
2.2.2. Fiil Çekim Ekleri	32
2.2.2.1. Kişi Ekleri	32
2.2.2.1.1. Zamir Kökenli Kişi Ekleri	32
2.2.2.1.2. İyelik Kökenli Kişi Ekleri.....	33
2.2.2.2. Şekil ve Zaman Ekleri.....	34
2.2.2.2.1. Bildirme Kipleri.....	34
2.2.2.2.1.1. Geniş Zaman.....	34
2.2.2.2.1.2. Şimdiki Zaman	34
2.2.2.2.1.3. Görülen Geçmiş Zaman.....	35
2.2.2.2.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman.....	35
2.2.2.2.1.5. Gelecek Zaman.....	36
2.2.2.2.2. Tasarlama Kipleri	36
2.2.2.2.2.1. Emir Ekleri	36
2.2.2.2.2.2. Dilek-Şart Eki.....	37
2.2.2.2.2.3. İstek Eki.....	37
2.2.2.2.2.4. Gereklilik Ekleri	38
2.2.2.2.3. İsim Fiil.....	38
2.2.2.2.4. Birleşik Kipler.....	39
2.2.2.2.4.1. Hikâye.....	39
2.2.2.2.4.2. Şart.....	40
2.2.2.2.5. Fiillerde Soru	40
2.2.2.2.6. Fiillerde Olumsuzluk	40
2.2.2.2.7. İsim-Fiiller	41
2.2.2.2.8. Sıfat-Fiiller.....	41
2.2.2.2.9. Zarf-Fiiller	42
METİNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YOL	43
METİN.....	44

DİZİNİN DÜZENİ	89
DİZİN	91
ÖZEL ADLAR DİZİNİ	220
KAYNAKÇA	226
TIPKIBASIM	228

KISALTMALAR VE İŞARETLER

Hz.: Hazreti

mec.: mecazen

(a.m): Arap harfli metinde Hz. Muhammed ve Resulullah ibarelerinden sonra kullanılan

hemze ve mim harfini göstermek için kullanılmıştır.

bkz.: Bakınız.

A: Uyuma göre değişen ünlüleri gösterir.

I: Uyuma göre değişen ünlüleri gösterir.

Ar.: Arapça

F.: Farsça

Soğd.: Soğdca

ö.: Ölüm tarihi.

s.: Sayfa sayısı.

-: Fiillere bağlanmayı gösterir.

+: İsimlere bağlanmayı gösterir.

<: Bu biçimden gelir.

>: Bu biçime gider.

[]: Metinde sayfa sayılarını ve konu gidişatında eksikliği olan kelime ve ibareleri gösterirken kullanılmıştır.

(): Metinde satır numaralarını, dizinde ünsüz yumuşamasını ve Arapça kelimelerde hareke ile gösterilen ünlü türemesini gösterirken kullanılmıştır.

> <: Metinde yanlış veya fazla yazılmış ses, kelime ve ibareleri gösterirken kullanılmıştır.

~: Değişik iki şekli gösterir.

/: Eklerdeki şekilleri gösterir. Dizinde varak numaraları ile satır numaralarını ayırmak için kullanılmıştır.

?: Şüpheli durumu gösterir.

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ء	ʾ
ا	a, ā, e
ب	b
پ	p
ت	t
ث	s
ج	c
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	ẓ
ر	r
ز	z
س	s
ش	ş

ص	ṣ
ض	ẓ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	ʿ
غ	ġ
ف	f
ق	q
ك	k, g
ڭ	ñ
ل	l
م	m
ن	n
و	o, ö, u, ü, v
ه	a, e, h
ی	ı, î, î̄, y

GİRİŞ

1. TARİKAT VE HALVETÎLİK

Arapça “yol” anlamına gelen *tarikât*; “Allah’a ulaşmak maksadıyla tutulan yol; bir mürşide bağlanıp belli şartlara uyarak ahlâkını güzelleştirmeyi, kötülüklerden arınmayı, tevhîdin hakîkatine varmayı ve Allah’a ulaşmayı amaç edinen tasavvuf yolu” (Ayverdi, 2006: 3035) ve “Şeyh denilen bir öğretmen nezaretinde, istekli (mürîd veya talib) nin, Allah’a ulaşma, yani sürekli Allah tefekkür ve bilincini (ihsan) kazanma konusunda takip ettiği usul veya metot” (Cebecioğlu, 2014: 260) anlamlarına gelmektedir.

İnsanların dinin emirlerini yerine getirirken daha sistemli ve düzenli olmasını sağlayan tarikatlar kurumsallaşmış şekilde tekkelerde karşımıza çıkmaktadır. Tekkeler insanın özünü anlayıp Allah’a ulaşmasını kolaylaştıracak tarikat sistemini koruyabilmek için şeyh ile mürit arasındaki saygı ve muhabbet ilişkisini hiyerarşik açıdan bir takım görevlerle sağlamaktadır. Tekkeye gelip şeyhe bağlanan derviş tarikatın kurallarına uymak ve şeyhin verdiği görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. İtaat edip, ibadet ve tekke içindeki görevlerini yerine getiren derviş, şeyhi vasıtasıyla Allah’a ulaşma yolunda nefsini terbiye etmeyi öğrenir. Şeyhe ve onun vereceği emirlere tam anlamıyla bağlı kalacağına dair söz vermeyi (ahit) ifade eden biat sırasında mürîde hırka ile serpuş giydirilir. Ardından mürit intisap ettiği tarikatın adap, erkân ve usullerini şeyhinin rehberliğinde gerçekleştirir (Öngören, 2011: 95). Bu eğitim sürecini başarıyla tamamlayan kişiye şeyh ve mürşit olduğuna dair icazet verilir ve icazetini alan şeyh dervişlerin eğitiminde ruhsatlı kişi olur.

Tarikatlar tasavvuf ehline göre, Hz. Muhammed’in sahabelerine değişik usullerde zikir telkininde bulunmasıyla (Öngören, 2011: 96) ortaya çıkmış ve bu sebeple başlangıcı VI. yüzyıla dayandırılmıştır; XII. yüzyıl itibarıyla ise ilk oluşumları görülmüştür. Kadirîlik, Mevlevîlik, Melamîlik, Rûfâîlik, Sühreverdîlik, Nakşibendîlik, Halvetîlik önemli tarikatlardan bazılarıdır. Bu tarikatlar arasında en yaygın olanı ise Halvetî tarikatıdır.

1.2. Halvet ve Halvetîlik

“Yalnız kalma ve tenhâya çekilme” (Ayverdi, 2006: 1161) anlamına gelen *halvet* sözcüğü dinî literatürde “günahtan korunmak ve daha iyi ibadet etmek için ıssız yerlerde yaşamayı tercih etmek” (Uludağ, 1997: 386) ve “hiçbir insan veya meleğin olmadığı bir yerde, ruhun gizlice Allah ile konuşması” (Aşkar, 2015: 536) şeklinde tanımlanmıştır.

Halvet bir tarikat adı olarak Ebu Abdullah Siraceddin Ömer bin Ekmeleddin el-Gilani el-Lahici (Ömer el-Halvetî) ile birlikte Hazar Denizi’nin güneybatısında ortaya çıkmıştır. Tarikatın silsilesi Ahî Mîrem (ö.1409), Hacı İzzeddin (ö.1425) ve Sadreddîn-i Hiyâvî (ö.1455) şeklinde devam etmiş ve bir bakıma gerçek kurucusu olan Seyyid Yahyâ-yı Şîrvânî’ye ulaşmıştır. İran’da Ömer el-Halvetî ile doğan tarikat, ikinci piri ve kurucusu kabul edilen Yahya Şîrvânî (ö.1463-64) ile Azerbaycan’da genişlemiş ve yayılmıştır (Uludağ, 1997: 393). Elli sekiz kola (Ceyhan, 2015: 47) ayrılan Halvetîlik İran’dan Balkanlara, Azerbaycan’dan Mısır’a kadar geniş bir coğrafyada yayılım göstermiştir. Genişlediği alan ve ayrıldığı kollar düşünülünce Halvetîlik diğer tarikatlardan farklı olarak hemen her kesimden insanı barındırması ve birçok kollara ayrılmasından dolayı tasavvuf tarihinde *tarikat fabrikası* diye nitelendirilmesi ile göze çarpar” (Aşkar, 2015: 535).

Halvetî tarikatının silsilesine birçok kaynaktan¹ ulaşılabilir. Üzerinde çalışma yaptığımız *Vesîle-nâme* adlı eserde bu silsile, bir Halvetî şeyhi olan müellif Şeyhoğlu Derviş Osman tarafından Hz. Muhammed ve Hz. Ali’den başlayarak şu şekilde beyan edilmiştir:

1. Hz. Muhammed (ö. 632)
2. Hz. Ali (ö. 661)
3. Hasan-ı Basri (ö. 738)
4. Habib-i Acemi (ö. 739)

¹ Ceyhan, Semih, Üç Pîrin Mürşidi, İsam Yayınları, İstanbul 2015, s. 44.

Seyyid Muhammed Hoca Efendi, Tasavvuf, Tarikatlar ve silsileri, Ustaoglu Kitabevi, İstanbul 2005, s. 53.

Türer, Osman, Osmanlılarda Tasavvufî Hayat, İnsan Yayınları, İstanbul 2005, s. 78.

https://www.halveti.tc/halvetiyye_tarikatinin_silsilesi.php

<https://sislamansiklopedisi.org.tr/halvetiyye>

5. Davud-ı Tâi (ö. 782)
6. Ma' ruf-ı Kerhi (ö. 815)
7. Serir-i Sakaî (ö. 867)
8. Cüneyd-i Bağdadi (ö. 910)
9. Mîmşâd ed-Dineverî (ö. 912)
10. Muhammed Dineverî (ö. 951)
11. Kâdî Muhyiddin (ö. 1050)
12. Ebu'n-Necib Sehre (ö. 1201)
13. Kuṭbu'd-din Behri (ö. 1225)
14. Rûknü'd-din-Necaşî (ö. 1230)
15. Şehabe'ddin-u Tebriz (ö. ?)
16. Cemaleddin-u Teşteri (ö. 1255)
17. İbrahim Zahid Gilani (ö. 1301)
18. Muhammed el-Halveti (ö. 1397)²
19. Ahi Miri'l-Halveti (ö. 1409)
20. İzze'ddin-i Halveti (ö. 1424)
21. Sadre'ddin-i Hacı (ö. 1455)
22. Seyyid Yahya eş-Şerevani (ö. 1464)³
23. Pir-i Ahmed Erzincani (ö. 1474)
24. İbrahim Kayseri (ö. ?)
25. ' Alâeddin ' Uşşaki (ö. 1504)

Alaaddin Uşşakî'den sonra tarikat Ahmedîyye, Ruşenîyye, Cemalîyye ve Şemsiyye olmak üzere dört ana kola ayrılmış ve her kol bir şeyh tarafından kurulup devam ettirilmiştir. Eserde açıklanan silsilenin devamında “Yiğitbaşı” lakaplı Ahmed Şemseddin Marmaravî yer aldığından eserin müellifi Şeyhoğlu Derviş Osman'ın Ahmedîyye koluna mensup olduğu görülmektedir. Ahmedîyye kolundan ilerleyen silsilenin devamı şu şekildedir:

26. Ahmed Yiğitbaşı (ö. 1505)

² Halvetîliğın kurucusu Hazret-i Pîr Ebû Abdullah Sîracüddin Ömer bin Ekmelüddin el Geylânî el Lahcî Halvetî.

³ Halvetîliğın ikinci kurucusu sayıla pîr-i sâni lakaplı Şeyh Seyyid Celaled-din-i Yahya-ı Şîrvânî el Baküvî.

27. Hacı Karamani (ö.1496)
28. Kasım Efendi (ö. 1534)
29. Muhyiddin (ö. 1582)
30. Muḥammed Karabaş (?)
31. Hüseyin Efendi (?)
32. Derviş Osman (?)

Silsilede adı geçen Muhammed Karabaş, Hüseyin Efendi ve eserin müellifi Derviş Osman'ın isimlerine kaynaklarda adı geçen en son şeyh Muhyiddin Karahisarî'den sonra ayrılan Halvetî kollarında rastlanılmamıştır.

2. TARİKATNÂME

Tasavvuf düşüncesini kurallar çerçevesinde uygulayan tarikatlarda şeyhe bağlanan dervişlerin uymaları gereken kurallar, *seyr ü sülûk* adı verilen eğitim süreci ve Allah'ın rızasına erme yolculuğunda nelere dikkat etmesi gerektiği, şeyhin huzurunda ve tekke içerisindeki hal ve hareketlerinde göz önünde bulundurması gerekenler ve her tarikatın kendi içerisinde belirlenen zikir ve tesbihlerden bahseden ve öğretici bir şekilde yazılan eserlere *tarikatname* adı verilmektedir. Bu eserlere farklı dönemlerde *Âdâbü'l-mürîdîn*, *Edebü'l-mürîd*, *Âdâbü'l-mutasavvife*, *el-Vasâya*, *Tarîkatnâme* (Uludağ, 1988: 336), *Adâb-ı sūfîyye*, *Hurde-i Tarîkat* ve *Mi'yâr-ı Tarikat* (Tatcı, 2013: 26) gibi isimler de verilmiştir.

Tarikata girip şeyhe bağlanan mürit veya derviş itaat ve aidiyet duygusuyla kuralları yerine getirmeye çalışır. Bu kurallar da dervişlerin sosyal hayatı ve dini yaşantısı ile ilgili olduğundan yazılan tarikatnameler sadece tarikat içerisindeki adab ve erkândan değil eserin yazıldığı dönemin kültürü ve sosyal yaşantısı ile ilgili de bilgi edinmeyi sağlar (Donuk, 2019: 2).

Tarikatnameler müstakil ya da dinî-tasavvufî eserlerin içerisinde bir bölüm olarak manzum, mensur veya manzum-mensur karışık şekilde yazılmıştır. Manzum-mensur karışık olarak yazılan eserlerde tasavvufî duyguları coşturan, dervişlerin gönlüne manevi açıdan hitap eden veya müelliflerin şeyhlerine olan muhabbetlerini ifade ettikleri şiirler yer almaktadır.

Her tarikatın kendi meşrebine göre ibadet, zikir ve salavat düzeni olduğundan yazılan bu tarikatnameler de bu tür bilgileri içerir. İncelediğimiz eserde Sünnî, Alevî ve Haricî olanların farklı salavatlari olduğu müellife göre Sünnîlerin salavatının daha hoş ve makbul olduğu belirtilmiştir:

...işbu resim-le şalavât getüricek ki bir kez getürürüz didigünüzleyin lâzım gelmez Allahümme şalli ve sellem ‘alâ seyyidinâ eşrefu’l-halkı Muhammedin şallallahu ‘aleyhi ve alihi ve sellem haq mezhep ve eşah rivâyet bu şalavât üzerine kim şimdi didügi bu sünnîler şalavâtıdır ki hayırlısı ammâ ‘Alevîler bu resimle şalavât getürürler ki Allahümme şalli ve sellem ‘alâ Muhammedini’l-Muşafâ ve ‘Aliyyü’l-Murtażâ ve aleyhim dirler ya‘ni lahmî hadişinden alurlar ve Hâricîler şalli ‘ale’n-nebiyyi dirler aralıkda söz çokdur... [27a-b]

3. HAZÂ VESİLE-NÂME

3.1. ESERİN TANITIMI

Koç Üniversitesi El Yazmaları Koleksiyonu’nda MS. 135 yazma numaralı, BP189.V47 katalog numaralı *Vesîle-nâme* adıyla kayıtlı eserin dış ölçüleri 23x15 cm, iç ölçüleri 230x155 mm’dir. Eserin deffeleri ebru kaplı mukavva, sırtı ise vişneçürüğü deri cilt ile kaplıdır. 55 varak ve 17 satır olan eserin ilk sayfası 13, son sayfası 11 satırdır. Eser kalın, suyollu, hilal filigranlı kâğıda bozuk nesihle yazılmıştır.

Eserde söz başları, alıntılar, özel isimler ve metinde vurgulanmak istenen bölümlerdeki *ammâ*, *imdi* gibi kelimeler kırmızı mürekkeple yazılmış, metnin diğer kısımlarında da siyah mürekkep kullanılmıştır. Transkripsiyonlu metinde bu yazımlar koyu olarak gösterilmiştir. Metin içerisinde satır sonu veya satırbaşında boşluklar kaldığında müellif işaretini kullanmıştır. Eserde sayfa takibinin rahat şekilde yapılmasını sağlamak üzere varakların b yüzü sol alt köşede ayak yer almaktadır.

Eserin müellifi Şeyhoğlu Derviş Osman, Müslümanların Hz. Muhammed zamanında olmayıp dine sonradan eklenen adetlere uyduğunu, dünyaya bağlılıklarının ve sevgilerinin artıp tarikattan ve dinden uzaklaştıklarını sebep olarak gösterip bu eseri yazdığını ifade etmiş ve bunu yaparken de büyüklerinden izin ve icazet aldığını söylemiştir:

...bu fuḳarā dostlarımızuñ gördiği ḥālleri bir güne daḥı oldı dünyāya gönül virüp cümlesi ehl-i dünyā oldı ve mübtedī olup ehl-i bid‘at olmışlar ehl-i ṭarīkat geçünürler ammā ṭarīkatdan dūr ve dīn ve imāndan bī-ḥuḫur olmışlardur ki öyle olsa men fakīr daḥı isti‘ānet ve tevfiḳ Ḥaḳ’dan dileyüp ve Resūl’den ve meşāyihlerimizden izin talep idüp uşul-i meşāyihden olan aynı erkān-ı ḫalvetiyyeden intiḥāb idüp bu ṭarīkatnāmeyi cem‘ eyledüm...[012a/2]

Sebeb-i telif diyebileceğimiz bu bölümde müellif ayrıca eseri yedi fen üzerine yazdığını ve esere *Vesīle* ismini verdiğini söylemiştir. Allah’ın her şeyi yedişer yaratmasından dolayı eserini bu hikmetli sayıya göre bölümlere ayırmıştır:

...Nitekim Ḥaḳ Ta‘ālā celle calāluhu buyurur: Ve ḫalaḳnākum eṭvārā ya‘nī “Her şey’i yedişer ḫalk eyledüm”. Gökleri ve yerleri yedişer ḫalk eyledi ve eşyānuñ gönölünü yedi kat ḫalk eyledi, ṭabaḳa ṭabaḳa birbiri üzerine ve birbirinden a‘lā yaratdı...

Eserdeki ilk fasıl da kendi içinde yeniden üç fasıla ayrılarak Hz. Muhammed, dört halife, peygamberin ailesi ve çevresindeki önemli kişilerden bahsedilmektedir. Fakat bu fasılları alt başlık olarak değerlendirmek ve eseri müellifin ifadesi üzerine yedi fasıl olarak ele almak doğru olacaktır.

3.2. ESERİN KONUSU

Vesīle-nāme Halvetilik tarikatına mensup bir şeyh tarafından kaleme alınan bir tarikatnamedir. Eser yedi fasıl üzere yazılmış; bu fasılların içerisindeki konular ise oldukça ayrıntılı şekilde anlatılmıştır.

Eser müellifin intisap ettiği Halvetî tarikatının Hz. Muhammed’den başlayıp müellif Şeyhoğlu Derviş Osman’a kadar gelen tarikat silsilesinin açıklanması ile başlar. Silsileden sonra tarikatlarda dervişlerin kullandıkları ve hangi tarikata bağlı olduklarını gösteren tac ve tacın tasavvufi açıdan hangi anlamlara geldiği anlatılır.

Tacın ardından eserde *hicāz-ı meşāyih* adı verilen şeyhlerin ve dervişlerin kullandığı eşyalar (hırka, kemer, asa ve post) anlamları ile açıklanmış, dervişlerin tarikata girerken bu sembollerini şeyhin elinden almanın ve giymenin hikmeti peygamber kıssalarıyla desteklenerek anlatılmıştır.

...meşāyihüñ tāclarından hırkalarında ma‘nā çokdur meşelā bir te’vīl daḥı budur ki tācları ‘arşa beñzer ve hırkaları eflāke beñzer ve yaḳaları bürūca beñzer ve sağ yeñleri şarḳa beñzer ve şol yanı ğarba ve kemerleri ḳāfā beñzer... [004b/6]

İmdi şeyhe ve mürīde bu hicāz-ı meşāyihūñ ‘ilmi lāzımdur; meşelā tācdan murād nokṭa-i ḥaḳīkatdūr ve hırḳadan murād cem‘i ‘uyūñı setir itmekdūr ve rıḳādan murād meşāyihē teslim, erenler meydānına boyun virmekdūr ve ‘aṣādan murād her halde istiḳāmet itmek gerek ve kemerden murād ḳudret ḳāfını seyir itmek gerek ve niḳābdan murād ḡayrıya baḳmamaḳdur ve seccādeden murād ḥilāfet-i ma‘nūñ ve pōstdan murād taḥt-ı ḥilāfete ṣābit olmaḳdur. [006b/4]

...bunları şeyhūñ elinden almak ve geymek gerekdūr nitekim Ḥāzret-i Seyyidi’l-Enām Beyti’l-Ḥarām fetḥinde geydügi[dir]. Bir gün “Gel yā ‘Alī” didi “Bu ḥilāfet tācıdur” didi andan soñra eyitdi “Ey aşḥābım bilūñ ki ben sizūñ peygamberiñüzüm ve ‘Alī sizūñ şeyhiñüzdür” didi. “Varuñ elin öpūñ” buyurdi. Anuñ-içündür kim bu şeyhlerūñ ellerūñ öperler ve yüzler sürerler... [006b/11]

Bu bilgilerin ardından dervişlerin müslüman ve talebe olarak üzerine düşen görevler, Hz. Muhammed’in ifadesiyle ahirzamanın zorluğu ve bu zorluğa karşı yapılması gereken ibadetlerde sabit olunması müellif tarafından şu şekilde ifade edilmiştir:

...Hemāñ beş vaḳit namāzı cemā‘at-ile vaḳtinde ḳılup ve Ramazāñ tutsunlar ve Receb ve Ṣa‘bāñ ve Zī’l-ḥicce’nūñ ‘aṣr-ı evvelinde ve Muḥarrem ‘aṣrı önünde ṣāim olsunlar ve Ramazāñ’uñ āḥirinde i‘tikāfa terk itmesünler ve Şevvāl’de bayramdan soñra altı gün oruç tutsunlar ve aḥṣām namāzından soñra altı ya dört veya iki rek‘at evvābīñ ḳılsunlar...[007a/10]

Eserin devamında fasıl olarak nitelendirilen yedi bölüm yer alır; bu bölümlerde şu konular işlenir:

Birinci fasıl; Hz. Muhammed ve dört halife ile Hz. Aişe, Hz. Fatıma ve eşi Hz. Ali’yi içine alan Hz. Muhammed’in neslinden bahseder. Daha sonra Hz. Ali’ye karşı olan topluluklar ve bu toplulukların yaşadıkları önemli olaylar Hz. Muhammed’in hadisleri ile aktarılır. Hz. Ali’nin dinde, peygamberin gözünde değerli olması ve tarikat silsilesinde yer almasının sebepleri de bu bölümde açıklanır. Bu fasılda ehl-i beyt ve halifeler anlatıldığından diğer fasıllara kıyasla dini hikâyelere daha fazla yer verildiği görülür. Ayrıca peygamber adı anıldığında salavat getirmenin önemi ve Sünniler, Aleviler ve Haricilerin ayrı ayrı salavatları olduğu ifade edilir.

İkinci fasıl; kâmil insandan bahseder. Tasavvuf literatüründe *kutb-ı aktab*, *büdelâ yediler* ve *evtar* olarak nitelendirilen şahsiyetlerin özellikleri kendi sözleri ve

yaşamlarından örneklerle anlatılır. Ayrıca önemli tarikat şeyhlerinin dervişlerin riyazet ve yemek konusundaki davranışlarına yön verecek sözleri bu bölümde verilir.

Üçüncü fasıl; üç türlü veli olduğundan ve bu velilerin özelliklerinden bahseder. Asıl mürşidin ve velinin Hz. Muhammed olduğu tarikat şeyhleri ve velîlerin de onu örnek alması gerektiği anlatılır.

...ba‘zılar dimiş ki velî üç dürlüdür biri oldur kim velîligin ne kendü bile ve ne dağı halk bile illā Hüdā bile. Biri oldur ki kendü velîligin bile halk bilmeye Hüdā hōd bilür. Biri oldur ki kendü velîligin bile halk bilmeye Hüdā bilür biri oldur ki velîligin hem kendü bile ve hem halk bile Hüdā hōd bilür...[039b/1]

Dördüncü fasıl; talip ve talebe olmanın şartı olan kâmil bir şeyh bulmanın gerekliliğinden ve o şeyhe nasıl itaat edileceğinden bahseder.

...mürîdün gerekdür ki şeyhine i‘tikādı muhkem ola ol zamānda şeyhinden biñ kişi yok bile ve iki ‘ālemde maḥbūbı ola ve dilinde ve gönlünde zikri fikri şeyhi ola ya‘ni bir ḥācet dilemelü olsa Allah’dan şeyhi vāsıta kıla dileye ve zāhirinden ve bātinından şeyhinün sırrın ḥāzır göre...[042a/2]

Bu fasılda ayrıca şeyhe itaat edip bağlanan mürit daha sonra şeyhinden yüz çevirirse Hz. Muhammed’in neslinden dahi olsa tarikatta mürtet sayılacağından dolayı öldürülmesinin helal olduğu ifade edilir.

Beşinci fasıl; tövbenin ve biat etmenin sırlarından bahseder. İslamiyet’in ilk yıllarında Müslümanlar Allah’ın birliğini kabul edip Hz. Muhammed’e itaat etmişler ve peygamberden sonra gelen halifelere de itaat etmeyi sürdürmüşlerdir. Her biatın sonuna da tövbelerini eklemişlerdir. Bundan dolayı dervişler de tarikata girerken şeyhlerin ellerini tutup itaat ve tövbe edip bu geleneği sürdürmüşlerdir.

...Bismillah didi cümlesi Resül’ün elin dutdılar bey‘at idüp ‘ahd itdiler ve eyitdiler dünyā ve āḫiret birbirimüz yolundan dönmeyevüz dediler oğlumuz kızımız malumuz gencümüz öz cānımız yoluña fedā itdük diyü bir ağaç dibinde bu ‘ahdi itdiler...[043a/8]

...şeyh elin alup tevbe itmek hemān Resül ḥazreti elin almış tevbe itmiş gibidür zīrā silsile elin erkān andandur şeyhe bey‘at hem farz ve hem sünnetdür...[043b/7]

Altıncı fasıl; dervişler ve müminler arasındaki kardeşlik ve uhuvvetten bahseder. Bununla birlikte dervişlerin gönüllerinde dünya sevgisinin tarikat ve girdikleri hak yolda tutunmaları gerekenler dışında kalanlara ilgi duymanın doğru olmadığı ve böyle bir sevginin tarikat yolunda dervişlere verebileceği zararlar anlatılır.

Yedinci fasıl; dervişlik ve sufiliğin anlamından bahseder. *Sufi* kelimesinde bulunan sad (ص), vav (و), fe (ف) ve ye (ی) harflerinin tasavvuftaki anlamları anlatılır.

...şād şālihlikdendür şūfî olan gerekdür ki şālih ola ya'ni farzı sünneti edā idici olan gerekdür ki şād şıddıkdandur şūfî gerekdür ki yolunda şādık ola ya'ni şūfiliğe zāhirden ve bāından inkār olmaya tārīkın tamām bile şād şafādandur şūfî gerekdür ki ehl-i semā' ola ya'ni 'aşk semā'ı ve dahı gönlünden kīn, kibir, 'ucub, nefsānī, olmaya sevdüğün Allah için seve yigrendüğün Allah için yigrene bitirdüğün Allah için bitüre ve yittirdüğün Allah için yittüre...[053a/1]

Fasıl olarak isimlendirilen bu yedi bölümde eserin temel konuları üzerinde durulmuştur. Bu temel konular işlenirken fasılların devamında dervişlere girdikleri hak yolda yapılacak ibadetlerden günlük hayattaki hareketlere kadar nelere dikkat etmeleri gerektiği Halvetî tarikatının geçmişine etki eden önemli şahsiyetlerin hayatlarından ve sözlerinden örnekler verilerek anlatılmıştır.

3.3. ESERİN MÜELLİFİ

Eserde ferağ kaydı bulunmamaktadır. Eserin 11b sayfasının sonunda yer alan *Men fakîr ve hakîr hādīmü'l-fuḳarā ki Şeyhoğlu Dervîş 'Osmān'dur* şeklindeki müellifin kendi ifadesinden adının Şeyhoğlu Derviş Osman olduğu anlaşılmaktadır. Müellifin tarikat ve tasavvuf ehli olması sebebiyle kendisinden hakir ve fakir diye bahsetmesi, hayatı, ailesi ve halifeleri hakkında bilgi vermemesinden dolayı yapılan araştırmalarda gerek müellif olarak gerekse Halvetî tarikatına mensup bir derviş/şeyh olarak Şeyhoğlu Derviş Osman hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Ayrıca müellif tarafından eserde verilen Halveti şeyhleri silsilesinde kendisinden önce yer alan Muhammed Karabaş ve Hüseyin Efendi adlı iki şeyhin kim olduğuna dair de kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır.

Silsilede verilen şeyhler hakkında bilgi sahibi olunanlardan [Ahmed Yiğitbaşı (ö. 1505), Hacı Karamani (ö.1496), Kasım Efendi (ö. 1534), Muhyiddin (ö. 1582)]

hareketle müellifin Halvetîliğın dört büyük kolundan biri olan Ahmedîyye koluna mensup olduğu anlaşılmaktadır. Müellifin kendisi ve kendisinden önceki iki şeyh hakkında bir bilgiye ulaşılammaması, müellif ismine kayıtlı başka bir eser bulunmaması ve Halvetîliğın bilinen kollarındaki silsilelerde Muhammed Karabaş ve Hüseyin Efendi adlı şeyhlere rastlanılmaması Şeyhoğlu Derviş Osman'ın Halvetiliğe mensup yerel bir şeyh olduğu fikrini öne çıkarmaktadır.

3.4. ESERİN YAZILIŞ TARİHİ VE DİLİ

Eserin katalog kaydında ve içerisinde yazılış tarihi ile ilgili bir bilgi yer almamaktadır. Eserin içerisinde müellifinin Şeyhoğlu Derviş Osman olduğu yazmakla birlikte kaynaklarda bu adda kayıtlı bir müellif ve şeyh bilgisine ulaşılammamıştır. *Vesîle-nâme*'de verilen ve kaynaklardaki Halvetî tarikatı silsilesinde de takip edilebilen Muhyiddin (ö. 1582) adlı şeyhin ölüm tarihinden ve kendisinden sonra Muhammed Karabaş, Hüseyin Efendi ve müellifimiz Şeyhoğlu Derviş Osman olmak üzere üç şeyhin bulunmasından yola çıkarak eserin 18. yüzyılda telif edildiği düşünülmektedir.

Osmanlı Türkçesi araştırmacılar tarafından dildeki Arapça ve Farsça unsurların yoğunluğuna göre değerlendirilmiş ve genel olarak üçe döneme ayrılmıştır. En eski tasniflerden biri olan Faruk Kadri Timurtaş'ın tasnifi, Osmanlı Türkçesi, Eski Osmanlıca (XIII-XV. yüzyıllar), Klasik Osmanlıca (XVI-XIX. yüzyıllar) ve Yeni Osmanlıca (XIX-XX. yüzyıllar) şeklindedir. Musa Duman da Timurtaş'a benzer şekilde XVI. yüzyıldan XIX. yüzyılın ilk yarısına kadar olan dönemi "Klasik Osmanlı Türkçesi" olarak kabul etmiştir. Muharrem Ergin'e göre de XV. yüzyılın sonu ile XVI. yüzyılın büyük bir bölümünü içine alan birinci dönem Arapça ve Farsça unsurların Türkçeyi istila ettiği, XVI. yüzyılın sonları ile XIX. yüzyılın ortalarına kadarki ikinci dönemde Türkçe yabancı unsurların içinde görünmez hale geldiği dönemdir. XIX. yüzyılın ortalarından XX. yüzyılın başına kadar olan dönem ise Türkçenin yabancı unsurlardan arındığı üçüncü dönem olarak değerlendirilmiştir (Kartallıoğlu, 2011: 17). Bu tasniflere göre, yukarıda ifade edilen Halveti tarikatı silsilesinden dolayı *Vesîle-nâme*'nin yazıldığı yüzyıl ve dil özellikleri göz önünde bulundurulduğunda eserin Klasik Osmanlı Türkçesi dönemine ait olduğu söylenebilir.

Eserin yazımında Eski Anadolu Türkçesi yazım geleneği devam ettirildiği için, ses değişikliklerinin izlenmesi kolay olmamaktadır. Dönem itibarıyla bazı ek ve kelimelerde dudak uyumu söz konusu olmasına rağmen Eski Anadolu Türkçesi yazım geleneğinin devam ettirilmesinden dolayı eserde Teklik 1. ve 2. kişi, Çokluk 1. kişi iyeliklerinin ve ilgi ekinin yuvarlak şekilli örnekleri mevcuttur. Eserde eklerde görülen yuvarlaklaşma temayülü, ñ (nazal n) sesinin dış ünsüzü olan n'ye dönüşmemiş örneklerinin olması ve ayrıca arkaik bazı kelimelerin varlığı Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerinin devam ettirildiğini göstermektedir.

Mensur bir tarikatname olan *Vesîle-nāme*, sade ve didaktik bir üslupla yazılmıştır. Konusu itibarıyla ayetler ve hadislerden beslenen eserde tasavvufi terim ve ifadeler oldukça fazla geçmektedir. Fasıllarda şeyhe itaat ve yapılması gereken ibadetler konuları işlenirken daha çok nasihat ve telkin, dinî şahsiyetlerin hayatı ve sözleri konu edilirken ümitlendirici ve teşvik edici, dervişlerin seyrü sülûkuna zarar verecek hal ve davranışlar işlenirken de uyarıcı bir üslup kullanılmıştır. Yol gösterici ve öğretici ifadelerin yer aldığı bölümlerde *yapmak gerek, olsa gerek, şöyle gerek* gibi ifadeler sıkça görülmektedir.

Çalışmanın sonunda eserde yaklaşık 1800 madde başı sözcük belirlenmiştir. Bunların yaklaşık yüzde 62'si Arapça, yüzde 28'i Türkçe ve yüzde 10'u Farsçadır. Eserin konusu İslam dini ve din kaynaklarına dayandığından Arapça kelime oranı daha fazladır.

İNCELEME

1. YAZIM ÖZELLİKLERİ

1.1 Ünlülerin Yazımı

1.1.1. a ünlüsü

Metinde a ünlüsü ön seste üstünlü elif (ا) harfi ile gösterilmiştir:

ağaç	أَعَاچ 001b/2	andan	أَنْدَان 003b/4
ayırmayalardı	أَيْرَمَیْلَرْدِی 002a/11	açıldı	أُچُلْدِی 005b/15

İç seste bazen elif (ا), bazen de sadece üstün (َ) ile gösterilmiştir:

aşağı	أَشَاغَه 020a/12	ulaşmaya	أُولُشْمَیَہ 015b/16
bucağında	بُوجَاغِنْدَه 005a/3	ışmarlanmış	إِصْمَرْلَانْمِش 015b/12

Son seste he (ه) ile gösterilmiş, bunun yanında sadece bir kelimede elif (ا) ile gösterilmiştir: ana انا 046b/2

uğrasa	أُوغْرَسَه 010b/14	boynuma	بُيُنُومَه 017a/13
kıanda	قَنْدَه 008b/15	çıka	چَقَه 015b/16

1.1.2. e ünlüsü

Metinde e ünlüsü ön seste üstünlü elif (ا) ile yazılmıştır:

epsem	أَپْسَم 008a/7	eksilse	اَكْسِلْسَه 038b/14
evet	أَوْتُ 052a/14	emer	أَمَر 019a/11

İç seste e ünlüsü sadece üstün ile gösterilmiştir:

begenmese	بَكْنَمْسَه 030b/7	keçilerün	كَچِلَرُك 029b/4
-----------	--------------------	-----------	------------------

bedene 054a/8 بَدَنَهُ kendü 015b/15 كُنْدُو

Son seste he (ه) ile gösterilmiştir:

birle 031a/7 بَرَلَهُ ne 016a/16 نَه

bize 002b/10 بَزَه nesne 009b/2 نَسْنَه

1.1.3. ı ve i ünlüsü

Metinde ı ve i ünlüsü ön seste bazen kesreli elif (ل) bazen de kesreli elif+ye (اي) ile yazılmıştır:

içinde 008b/3 اِیْچِنْده ilişdüm 017a/12 اِلِشْدُمْ

ıssı 008b/13 اِسی ışmarlanmış 015b/12 اِصْمَرْلَمْش

İç seste bazen kesreli ye (ي) bazen de kesre (ِ) ile gösterilmiştir:

degil 042a/14 دِکِلْ çevirmeye 013a/12 جَوْرَمِيَه

açılur 006a/1 اَچِيلُور karanlığından 011b/15 قَرْنَلِغْنَدَنْ

Son seste kesreli ye (ي) ile gösterilmiştir:

içdi 008b/1 اِچْدِي imdi 001b/7 اِمْدِي

açdı 005b/12 اَچْدِي oldı 005b/13 اُولْدِي

1.1.4. u ve ü ünlüsü

Metinde ü ve u ünlüsü ön seste ötreli elif+vav (و) ile yazılmıştır:

üzerlerine 8a/11 اَزْرَلَرِيَه üzere 007a/3 اُوَزْرَه

urur 54a/7 اُوْرُز uyanıklık 035a/10 اُوْيَانِقْلُقْ

İç seste ötreli vav (و) bazen de sadece ötre (ُ) ile gösterilmiştir:

gülmeye 8b/1 كُولْمِيَه içerüsinde 003b/15 اِچْرُوسِنْده

buyurdı 8b/11 دۇتارلار 54a/6 دۇتارلار

Son seste ötreli vav (و) ile gösterilmiştir:

ilerü 040b/14 ایلرؤ vaqitlü 047b/8 وقتلؤ
ulu 021a/1 اولؤ yuqaru 004a/10 يۇقارؤ

1.1.5. o ve ö ünlüsü

Metinde ön seste o ve ö ünlüsü ötreli elif+vav (و) ile yazılmıştır:

öyle 012b/1 اويله öpeler 013b/3 اويلر
okudı 031a/2 اوقودی oldı 005b/13 اولدی

İç seste ötreli vav (و) ile gösterilmiştir:

göklerden 12a/15 كؤكلردن görür 19b/10 كورر
şoqup 013a/10 صوقوب şor 048a/13 سور

1.2. Ünsüzlerin Yazımı

1.2.1. ç ünsüzü

Metinde ç ünsüzü birkaç kelimede çim (چ) ile metnin genelinde cim (ج) ile yazılmıştır:

buçuk 021a/5 بچوق çözüldi 018b/9 جزلدی
çanaq 052a/7 چناق geçmiş 031b/8 گچمیش
niçün 027a/3 نيچون geçürmeye 047b/8 گچürميه

Metnin transkripsiyonu yapılırken ç olması gerektiği halde cim (ج) ile yazılan kelimeler ç harfi ile gösterilmiştir.

1.2.2. p ünsüzü

Metinde p ünsüzü, kelime başında pe (پ) ile son seste be harfi (ب) ile gösterilmiştir.

parmağım پَرْمَاغِم 018a/7 bakup بَقُوب 039a/15

paşmak پَشْمَق 008b/14 olup اُولُوب 040b/13

poğazın پُوغَزِين 013a/12

Son seste be (ب) harfi ile gösterilen p sesi metnin transkripsiyonu yapılırken p ile gösterilmiştir.

1.2.3. k-g ünsüzü

Metinde k-g ünsüzleri ince sıradan kelimelerde kef (ك) harfi ile kalın sıradan kelimelerde ģ sesi kaf (ق) harfi ile ģ sesi ise gayın (غ) harfi ile karşılanmıştır.

kaç قَاج 015a/10 kaçan قَاجِن 009b/1

kefinlediler كَفِنْلَدِيلَر 024b/10 keseler كَسَلَر 035b/13

sığındı سِغِنْدِي 018b/2 geçdi كَجْدِي 018a/16

Ancak metinde iki yerde kullanılan ince sıradan bir kelimedede kef (ك) harfi yerine gayın (غ) harfi kullanılmıştır.

gıtdüğinden كِتْدُوغِنْدِن 055a/5, 055a/8

1.2.3. ñ ünsüzü

Metinde ñ ünsüzü üç noktalı kef harfi (ڭ) ile gösterilmiştir ancak metinde (ڭ) ile yazılması gerekirken hem (ڭ) hem de (ن) ile yazılan kelimeler mevcuttur.

buna بُونَه 021b/17 buña بُونَا 022a/2

sizün سِزُون 024a/6 sizüñ سِزُونْ 006b/14

Metnin geri kalanında ñ ünsüzü üç noktalı kef harfi (ڭ) ile gösterilmiştir:

añlar	اڭلار	032a/7	beñiz	بەڭز	002a/5
-------	-------	--------	-------	------	--------

1.2.4. s ünsüzü

Uygur yazı dili geleneğinin Anadolu’da bir süre devam etmesi ve bu yazının ince ve kalın sıradan s ünsüzleri arasında bir ayırım yapmaması dolayısıyla Arap alfabesine göre sad (ص) ile yazılması gereken kalın sıradan bir kısım Türkçe kelimelerin sin (س) ile yazıldıkları görülür (Korkmaz, 1995: 499).

Metinde bu durumun örnekleri şunlardır:

dutsa	دۇتسە	043b/17	bulunsa	بۇلۇنسە	052b/17
-------	-------	---------	---------	---------	---------

Ayrıca metinde sad (ص) harfi kullanılması gereken kalın sıradan kelimelerin hem sad (ص) hem de sin (س) ile yazıldığı örnekler mevcuttur.

şağ	صاغ	004b/8	sağ	ساع	021a/6
şaşın	ساقین	026a/10	şaşın	صاقین	052a/11

1.2.5. t ünsüzü

Metinde t ünsüzü kalın sıradan kelimelerde tı (ط) harfi ile ince sıradan kelimelerde ise te (ت) harfi ile karşılanmıştır.

tağılır	طاغیلور	035b/11	tałdum	طالْدۇم	009b/12
tükürdi	تۇکردى	038a/8	yitdi	یتدی	043a/3

1.3. Bazı Eklerin Yazımı

1.3.1. ile edatının yazımı

Metinde *ile* edatının kelimeye bitişik ve ayrı yazılan örnekleri mevcuttur. Bitişik yazımda *ile* edatı ünlü uyumu gözetilerek okunmuştur.

Bitişik yazım:

‘aқıl-ile عَقْلِيْه 037a/7

dimek-ile دِمَكِيْه 046b/12

ma‘şuқ-ıla مَعَشُوْقِيْه 050a/6

parmağ-ıla پَرْمَغِيْه 023a/14

Ayrı yazım:

‘uzlet ile عَزْلَتْ اِيْلَه 08b/2

Ebū Hureyre ile اَبُوْ هُرَيْرَه اِيْلَه 008b/7

zan ile ظَنْ اِيْلَه 011a/16

kahkahā ile قَهَقَهَا اِيْلَه 013a/12

1.3.2. çün edatının yazımı

Metinde çün edatının kelimeye bitişik ve ayrı yazıldığı örnekler mevcuttur:

anuñ-çün اَنُوْنُچُوْن 035a/8

vaşlı-çün وَصْلِيْچُوْن 015a/4

şabır itdüm çün صَبِرْ اِتْدُمْ جُوْن 017b/11

eyitdi çün اَيْتْدِيْ جُوْن 024a/8

1.3.3. dağı bağlacının yazımı

Metinde ol dağı söz kalıbı olarak yer alan örnekler bitişik yazılmıştır:

اولُنْخِي 002b/14, 017b/12, 044a/10

Metinde genel olarak kelimelerin ilk hecesinde yer alan ünlünün gösterimi üstün ile yapılır. Ancak dağı bağlacındaki a ünlüsü için metinde bazı yerlerde üstün ile birlikte elif (ي) harfi de kullanılmıştır:

داخِي 044a/2, 049b/15

1.3.4. +ler çokluk ekinin yazımı

Metinde +ler çokluk ekinin Uygur imla geleneğinin etkisinden dolayı ayrı yazıldığı örnekler mevcuttur:

göñüllerinden كُوْنُلْ لَرِنْدُنْ 023a/9

mürsellerdür مُرْسَلْ لَرْدُرْ 020b/2

nebilerün نَبِيْ لَرُنْ 025b/5

Bitişik yazıldığı örnekler:

senetleri سَنَتْلَرِي 007b/9

dervişler دَرْوِشْلَر 017a/5

şeyātinleri شَيَْاطِينُ 012b/4 anlardan اَنْلَرْدَنْ 038a/13

1.3.5. kim bağlama edatının yazımı

şöyle-kim شَوَيْكِيْم 013a/14 ne-kim نَكِيْم 014b/5

kaçan-kim فَجَنَكِيْم 012b/8 eyit-kim اَيْتَكِيْم 035b/17

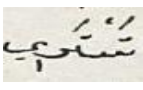
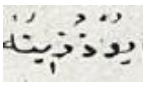
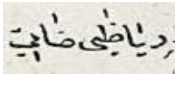
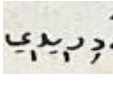
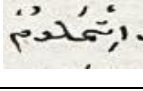
Ayrı yazım:

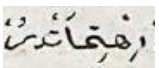
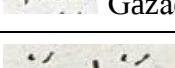
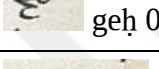
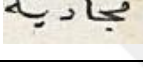
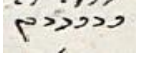
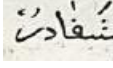
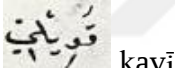
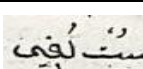
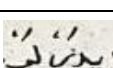
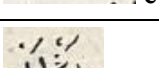
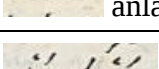
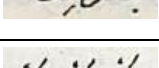
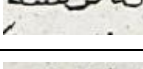
oldur kim اُولْدُرْ كِيْم 019a/4 kimse kim كِيْمْسَه كِيْم 035a/15

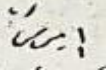
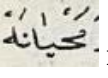
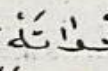
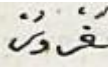
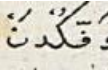
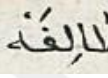
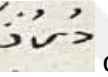
şükür kim شُكْرُ كِيْم 051b/3 olunursa kim اُولْنُرسَه كِيْم 004b/17

1.4. Yazımı Yanlış Olan Kelimeler

Metinde hızlı yazımdan kaynaklandığını düşündüğümüz bazı bölümlerde kelimelerin yazımında noktalı harflerin noktaları konulmamış veya kelimeler aslında olmayan harflerle yazılmıştır.

Yanlış Yazım	Doğru Yazım
 Testerī 003a/5	Teşterī
 yüzüzine 005b/14	yüzine
 ol 009a/4	evvel
 kici 009a/5	ikinci
 riyāzāzātı 009a/7	riyāzātı
 diridi 009b/17	didi
 ğavrı 010a/3	ğavsı
 itmeyelüm 010a/15	itmeyelüm

 ihtimātdur 010b/17	ihitimām
 ile 014a/14	iki
 etir 15a/10	yeter
 Ġazādī 015a/14	Ġazālī
 asrasına 018b/17	arasına
 geḥ 019a/11	genç
 mücādeye 023b/3	mücadele
 düvazdem 027b/8	düvazdeh
 şağadur 035b/7	aşağadur
 kavilini 035b/8	ķaviligi
 sütlügi 035b/8	süstlügi
 ederler 037b/4	derler
 añla 040a/3	añunla
 başretine 040a/16	ḥazretine
 ne lerse 042a/10	ne dilerse
 müşābetinde 046b/6	mesābesinde
 kılup 048a/17	ķulüb

 irer 049a/1	ayırır
 maḥyāne 050a/3	meyḥāne
 uḥvāte 050a/10	uḥuvvet
 maḡrūr 051b/10	ma' rūf
 teveffükden 051b/16	tevaḥḥuḍdan
 muṭālīḡa 052a/1	müṭala' a
 duruz 004a/2	verürüz

1.5. Şeddenin Yazımı

Eserde şedde kullanımı hem Türkçe hem de Arapça kelimelerde yaygındır.

Türkçe kelimeler: ıssı اِسِّي 008b/13 aşşısın اَصِّسِنْ 053b/7

Arapça kelimeler: teşebbüh تَشَبُّه 052b/8 muḥabbet مُحَبَّت 052b/13

seccāde سَجَّادَه 002b/5 tevekkül تَوَكَّل 047a/13

Bir kelimedede geniş zamanın olumsuzunun şart çekiminde şedde kullanılmış; hatta -mez eki şeddeyle beraber -mes şeklinde gösterilmiştir:

yetirmesse يَتْرُمَسَّه 044a/15

Bir kelimedede bulunma durumu ekini karşılamak üzere kullanılmış ve şedde kullanımı dolayısıyla ek ünsüz uyumuna tabi olmuştur:

harekette حَرَكَتَه 041b/15

Bir kelimedede ise fiil köküne getirilen yapım ekinin gösterimi için kullanılmıştır:

yittüre يَتْرُه 053a/10

1.6. Hemzenin Yazımı

Metinde hemze Arapça kelimeler dışında belirtme durumu ekini karşılamak için kullanılmıştır:

kendüyi	كَنْدُوِي	028b/9	dünyāyı	دُنْيَايِي	009a/5
du‘āyı	دُعَايِي	033a/11	‘aşāyı	عَصَايِي	006a/10

2. DİL ÖZELLİKLERİ

2.1. SES BİLGİSİ

2.1.1. Ünlüler

2.1.1.1. Ünlü Uyumu

Kalınlık-incelik uyumu (damak uyumu), bir kelimedeki ünlülerin kalınlık-incelik bakımından birbirine uygun olmasıdır. Bu uyum başlangıçtan bugüne kadar Türkçenin her devrinde çok sağlam olmuştur. Metinde de kalınlık-incelik uyumu büyük ölçüde korunmuştur. Sadece *-ki* aitlik ekini almış iki kelimedeyi uyumun olmadığı görülür, bu durum *-ki* ekinin Eski Anadolu Türkçesinden sonra tek şekilli olarak yaygınlaşmasının örneklerindendir:

arasındaki	019b/7	sağındaki	033a/15
------------	--------	-----------	---------

Düzlük yuvarlaklık uyumu (dudak uyumu), Türkçede bir kelimedeyi düz vokalleri düz vokallerin, yuvarlak vokalleri ise dar-yuvarlak veya düz-geniş vokallerin takip etmesi hadisesidir (Ergin, 2016: 76). Metinde düzlük-yuvarlaklık uyumu ise tam değildir. Düz ünlülerden sonra yuvarlak, yuvarlak ünlülerden sonra düz ünlülerin geldiği örnekler mevcuttur. Hatta metin içerisinde aynı kelimenin hem düz şekli hem de yuvarlak şeklinin kullanıldığı ikili yazımlar dikkat çekmektedir.

Kök ve gövdelerde görülen uyumsuzluk:

altun	002a/4	bağlu	017a/8
boyun	030b/7	artuğ	029b/7

ayruk	018b/6	girü	018b/5
ķarañulıķdan	030b/4	yalıñuz	038b/4
toğrı	004a/8		

Eklerde görülen uyumsuzluk:

bıraķup	006a/4	acıkdersa	035a/13
toyurınca	035b/1	geķüre	006a/2
bağlu	017a/8	üķünci	010a/11

Metinde hem düz hem de yuvarlak şekli kullanılan kelimeler:

kendi	004b/11	kendü	005b/6
gider-	017a/16	gidür-	018a/7
ķevir-	042b/8	ķevür-	017a/14

2.1.1.2. Ünlü Düşmesi

Orta hece ünlüsünün düşmesi:

oğul>oğlıdur	021b/4	ķarın>ķarnı	048a/3
ağız>ağzıma	010a/6	göñül>göñline	034b/3

Metinde kimi zaman *i-* ek fiili ve *+ıla/+ile* edatının ünlüsünün düştüğü görölmüştür:

söyler idi>söylerdi	029b/9	işler ise>işlerse	019b/16
anuñ-ıla>anuñla	040a/3	ķadıř ile> ķadıřle	053b/10

2.1.1.3. Ünlü Türemesi

Metinde Türkçe kelimelerde ünlü türemesi görülen örnekler:

taşra>taşıra	019b/1	azcık>azacık	048a/6
--------------	--------	--------------	--------

Bu kelimeler dışında yabancı kökenli kelimelerde Türkçenin hece yapısına uydurmak amacıyla hareke ile ünlü türemesi yapıldığı görülmüştür:

emr>emirdür	011a/13	‘ilm>‘ilim	010a/7
izn>izin	012a/7	aşl>aşıl	002b/4

2.1.1.4. Ünlü Değişimleri

e~i tercihi: Eski Türkçeden itibaren bazı kelimelerde e ve i sesleri arasında geçişler söz konusudur. Osmanlı Türkçesi döneminde e > i veya i > e değişimleri söz konusudur. Metinde kelime başı ve kök hecede e~i tercihi ile ilgili kullanımlar da karışıktır. Eserde elif+esre+ye (ي) ve elif+esre (ل) kullanımları dikkat çekmiştir. Eserde, gelişmeli şekilleri gösterdikleri düşünülerek hem harfle hem harekeyle gösterilen seslerde harekeler esas alınarak okuma yapılmıştır. Bu bakımdan elif+esre+ye (ي) ve elif+esre (ل) şeklinde gösterilen ses bu çalışmada, ‘i’ ile gösterilmiştir. Harekeye bağlı olarak üstün işaretiyle gösterilenler ise ‘e’ ile verilmiştir

eyü>iyi	028b/12				
yet-	004a/10	ye-	026a/14		
giy-	006a/3	işit-	035b/7		
yir>yer	005a/17	di->de-	005b/7	vir->ver-	005b/9
gice>gece	007b/4	ir->er-	008b/14	it->et-	014b/14

İkili yazım:

gey-	005b/15	giy-	006a/3
yer	011a/9	yir	005a/17
ye-	026a/14	yi-	035a/17

2.1.1.5. Ünlü Birleşmesi

bu öyle>böyle	008b/15	ne erse ne>nesne	009b/2
şu ol>şol	016a/3	uş imdi>şimdi	022b/16

2.1.2. Ünsüzler

2.1.2.1. Ünsüz Düşmesi

b düşmesi:

bol- > ol-	035a/2	sub>su	035b/2
------------	--------	--------	--------

l düşmesi:

keltür- > getir-	023a/6	oltur- > otur-	006a/8
------------------	--------	----------------	--------

g ve ğ düşmesi:

ulluğ>ulu	021a/1	ilgerü>ilerü	040b/14
kergek>gerek	045a/3	yalğan>yalan	036a/15

kapığ>kapu	029a/15
------------	---------

r düşmesi:

birle>bile	029b/14
------------	---------

2.1.2.2. Ünsüz Türemesi

Yardımcı ses -y:

aķçe-y-le	052a/12	du‘ ā-y-ı	033a/11
kendü-y-e	039b/7	evliyā-y-a	030b/7

Zamir n’si:

göñli-n-e	034b/3	eşigi-n-den	044b/14
bu-n-lar	020b/2	anlar	005b/3

2.1.2.3. Ünsüz İkizleşmesi

asığ>aşşı	053b/7	idisi>ıssı	008b/13
-----------	--------	------------	---------

2.1.2.4. Ünsüz Değişimleri

t > d değişimi

Ön seste:

tegül>degül	006a/3	til> dil	034a/13
tuy- > duy-	016a/13	teg> dek	017b/5
tağı>dağı	011a/17	tile- > dile-	044a/6

Metinde kelime başı *t*- sesinin korunduğu örnekler de mevcuttur:

tağılur	035b/11	tağdum	009b/12
taayanur	052a/16	tağup	018b/17

Bir kelime ise metinde hem *t* ile hem de *d* ile yazılmıştır:

dur-	046b/6	taur-	034a/4
------	--------	-------	--------

İç ve son seste:

unutul- > unudul-	033a/9	incit- > incid-	048b/17
gözet- > gözed-	052a/8	işit- > işid-	014a/16

k > g değişimi

kel- > gel-	034b/3	kirçek>gerçek	029a/17
köñül> gönül	010a/12	kök>gök	012a/15
kül- > gül-	025a/3	körset- > göster-	023b/12

k>g değişikliğine uğramayan kelimeler:

kendü	039b/1	kişi	028b/10
key	044b/10	kendüzi	016b/8

b > p değişimi

barmak>parmak	044b/17	başmak>paşmak	008b/14
---------------	---------	---------------	---------

b > v değişimi

bar>var	042a/7	eb>ev	052b/6
seb- > sev-	053a/8	kulābuz > kulāvuz	011b/14

ķ > ħ değişimi

aķşam>aħşam	007a/15	ķoku>ķoħu	055a/8
-------------	---------	-----------	--------

2.1.2.5. Hece düşmesi

Kelime içinde arka arkaya gelen ve ses bakımından birbirine benzeyen iki heceden birinin bazen eridiği, düştüğü görülür.

yoķ durur>yoķdur	011b/8	maķam durur>maķamdur	033a/4
------------------	--------	----------------------	--------

2.2. ŞEKİL BİLGİSİ

2.2.1. İsim Çekim Ekleri

2.2.1.1. Çokluk Eki

+lAr:

kemħālar	002a/6	postları	004b/11	kelimātları	009a/7
müslümānları	015a/16	enbiyālar	020b/14	uluzādeler	021a/1
dervīşler	022a/5	melekler	025b/15	Ĥüseynīler	028a/8

2.2.1.2. İyelik Ekleri

Teklik 1. kişi [(U)m, +(I)m]:

haţıruma	052a/2	yoğurdum	052a/13	aşhābım	006b/13
veẓāifüm	034a/1	göñlüme	034a/8	ümmetim	036a/15

Teklik 2. kişi [+ (U)ñ]:

çanağūñ	052a/10	cemālūñ	010a/1	cānuñ	021b/15
---------	---------	---------	--------	-------	---------

Teklik 3. kişi [+I, +sI]:

‘ammusı	021b/16	kapusı	022b/9	gölgesi	025b/9
vücūdı	009b/14	göñlegi	005b/11	müşküli	015b/6

Çokluk 1. kişi [+ (I)mIz, + (U)mUz]:

şoḥbetimiz	035a/5	dostlarımızūñ	012a/1	malumuz	043a/11
sözümüz	026a/17	oğlanumuz	043a/11	yolumuz	049b/11

Çokluk 2. kişi [+ (U)ñUz, + (I)ñIz]:

oğluñuz	043a/7	ḥaqqıñız	024a/6	bedeniñiz	025b/4
---------	--------	----------	--------	-----------	--------

Çokluk 3. kişi [+IArI]:

oğlanlarına	026b/1	yārānları	026b/9	ḥilāflarınūñ	029b/7
mürşidleri	037a/12	hemnişinleriyle	038a/14	‘alāmetleri	039a/3

2.2.1.3. Durum Ekleri

2.2.1.3.1. Belirtme Durumu

Eserde belirtme durumu eki isimlerden sonra +I şeklindedir ve ünlü ile biten kelimelerden sonra eklenirken araya yardımcı ünsüz -y- alır. İyelik ekinden sonra +n ve zamirlerden sonra +nı şeklindedir.

+I, + i:

‘ālemi	001b/3	cismi	025b/13	nefsi	041a/10
--------	--------	-------	---------	-------	---------

tābūtı	026b/3	kişiyi	016a/1	‘asāyı	006a/10
--------	--------	--------	--------	--------	---------

du‘āyı	033a/11	dünyāyı	047a/3	hırkayı	005b/8
--------	---------	---------	--------	---------	--------

+n:

edebın	026a/10	yüzın	008b/10	cānibın	010b/9
--------	---------	-------	---------	---------	--------

furşatın	049a/4	ķızın	023b/12		
----------	--------	-------	---------	--	--

+nı:

bunı	026a/10	anı	005b/2		
------	---------	-----	--------	--	--

2.2.1.3.2. İlgi Eki

+uñ, +üñ:

Hālıķuñ	010a/16	peygamberüñ	018b/12	şoĥbetüñ	038b/12
---------	---------	-------------	---------	----------	---------

+nuñ, +nüñ:

hırķanuñ	006a/1	ĥocasınuñ	013a/15	dünyānuñ	033b/10
----------	--------	-----------	---------	----------	---------

eşyānuñ	012a/12	devenüñ	001b/7	nebīnüñ	025a/15
---------	---------	---------	--------	---------	---------

2.2.1.3.3. Yönelme Durumu

+A:

üstāda	010a/8	ťalıbe	016b/9	mi‘rāca	040b/7
--------	--------	--------	--------	---------	--------

mescide	010b/14	şeyĥe	006a/5	mü’mine	032a/3
---------	---------	-------	--------	---------	--------

bedene	054a/8	pāzāra	013b/1	du‘āya	006b/3
--------	--------	--------	--------	--------	--------

dünyāya	012a/2	enbiyāya	032a/1	ĥalīfeye	015b/16
---------	--------	----------	--------	----------	---------

Metinde +A yönelme durumu fonksiyonunda kullanılan ancak +dA bulunma durum ekiyle yazılan örnekler mevcuttur:

evde kapanup	008a/7	ķışide göre	008b/16	dünyāda geldükden	009b/2
--------------	--------	-------------	---------	-------------------	--------

2.2.1.3.4. Bulunma Durumu

+dA:

h��z��rında	013a/8	ma��r��da	016b/8	a��a��ada	020a/12
aral��da	021a/16	nam��zda	024a/3	elinde	024a/5
i��inde	026b/4	h��tbede	028a/12	��ar��katde	035b/1

Metinde -t ile biten bir kelimede bulunma durumu ekini karşılamak üzere şedde kullanılmış ve şedde kullanımı dolayısıyla ek   ns  z uyumuna tabi olarak -te şeklinde verilmiştir:

harekette          041b/15

Metinde +da yönelme durumu fonksiyonunda kullanılan ancak +a bulunma durum ekiyle yazılan bir örnek mevcuttur:

cehenneme ya  ar 030b/10

2.2.1.3.5. Ayrılma Durumu

+dAn:

��or��usından	029a/5	kit��bdan	031a/2	��utubdan	033b/5
oddan	035b/5	��o��usından	036a/3	��ay��rdan	038a/15
lo��masından	047b/14	k��firden	048b/14	����limden	031a/11
cehliyyetden	030b/4	H��ric��ilerden	029b/1	be��erden	025b/17

Metinde +dAn ayrılma durumu fonksiyonunda kullanılan ancak +dA bulunma durum ekiyle yazılan bir örnek mevcuttur:

h  z  rında gitmez 005b/4

2.2.1.3.6. Araç Eki

+IIA:

ķutubluę-ıla 041a/12, ma' şūk-ıla 050a/6, ' aķıl-ile 037a/7

birle:

birle 031a/7

+leyin:

didigüñüzleyin 027a/16 işitdügünleyin 032a/7 sizcileyin 042b/2

+(i)n:

degin 054a/5

2.2.1.3.7. Yön Eki

+erü:

içerüsinde 003b/15 ilerü 040b/14

+rA:

soñra 009b/2 üzere 013b/10

2.2.1.3.8. Eşitlik Eki

+cA:

murādınca 014b/15 halkınca 021a/4 ardınca 22a/4

yanınca 026b/9 dilince 033b/9 önünce 026b/11

mertebesince 029b/11 dilince 033b/9

2.2.1.3.9. Aitlik Eki

Aitlik eki metinde +*da* bulunma ekinden sonra ve Eski Anadolu Türkçesinde olduğu gibi dil uyumuna tabi şekilde kullanılmıştır:

aralıkdağı 016a/14 şolundağı 33a/16 göñlümdekin 09b/7

Aşağıdaki iki örnekte uyumun olmadığı görülür, bu durum -*ki* ekinin Eski Anadolu Türkçesinden sonra tek şekilli olarak yaygınlaşmasının sonucudur.

arasındaki 019b/7 sağındaki 033a/15

2.2.1.4. Soru Eki

mi, mi:

irādetle mi 048b/5 te'siri var mıdur 005b/9 helāl midür 048b/6

2.2.1.5. Karşılaştırma Eki

-rek:

kiçirek 018a/17

2.2.2. Fiil Çekim Ekleri

2.2.2.1. Kişi Ekleri

2.2.2.1.1. Zamir Kökenli Kişi Ekleri

Teklik 1. kişi:

İstek ekinin teklik 1. kişi çekimi, Türkiye Türkçesinde zamir kökenli şahıs ekleriyle yapılır; fakat Eski Anadolu Türkçesinde olduğu gibi metnimizde de iyelik kökenli şahıs ekiyle çekimlenmiştir.

Teklik 2. kişi (-sin):

yiyesin 048a/12 şalarsın 041b/1 kaçarsın 034b/12

Teklik 3. kişi (eksiz çekimi):

pāk kıla 016a/7 şaklaya 16b/12 kılar 028a/4

Çokluk 1. kişi (-vüz):

dönmeyevüz 043a/10 söyleyevüz 015a/13

Çokluk 2. kişi (-sız):

helāk olursız 043a/6 kılasız 025a/6

Çokluk 3. kişi (-lar):

kılsunlar 007a/16 mahrūm qalmayalar 15b/2

2.2.2.1.2. İyelik Kökenli Kişi Ekleri

Teklik 1. kişi (-m):

bildürdüm 017b/16 eyitdüm 009b/13 getürdüm 026a/1

ışmarladum 023a/13 okudum 010a/9

İstek ekinin teklik 1. kişi çekimi, metinde iyelik kökenli şahıs ekiyle yapılmıştır:

ölem 024a/8 yiyem 017a/12 muqatele eyleyem 020b/9

Teklik 2. kişi (-ñ, -n):

verseñ 019a/12 bulsañ 049a/4

bulduñ 008b/17 urduñ 009a/15

ışitmedin mi 038b/7

Teklik 3. kişi (eksiz çekimi):

olsa 016b/14

Çokluk 1. kişi (-k, -k):

bezedük 012b/3 fedā itdük 043a/12 alduq 015a/2

Çokluk 3. kişi (-lar):

açdılar 026b/3 kalkdılar 024b/16 şaldılar 024a/13

2.2.2.2. Şekil ve Zaman Ekleri

2.2.2.2.1. Bildirme Kipleri

2.2.2.2.1.1. Geniş Zaman

Geniş zaman çekimi *-r*, *-Ur* ve *-er* ekleri ile yapılmaktadır:

Teklik 1. kişi (-r):

söylerim 009b/5 dilerim 009b/13

Teklik 2. kişi (-ür, -er):

bilürsin 014b/2 gidersin 025a/2

Teklik 3. kişi (-Ur):

açılur 006a/1 kılur 028a/4 kırtulur 020b/11

taayanur 052a/16 incidür 048b/17

Çokluk 1. kişi (-ür):

getürürüz 027a/15 virürüz 005b/9

Çokluk 2. kişi (-ur):

olursız 043a/6

Çokluk 2. kişi (-ür):

bilürler 033b/13 dönderürler 038a/15

2.2.2.2.1.2. Şimdiki Zaman

Batı Türkçesinde şimdiki zaman eki olan *-yor*'un teşekkülünden önce genelde geniş zaman ekleri şimdiki zaman fonksiyonunu yüklenmiştir. Metnimizde de geniş zaman eki şimdiki zaman fonksiyonuyla kullanılmıştır:

kaçarsın 034b/12 şalarsın 041b/1

2.2.2.2.1.3. Görülen Geçmiş Zaman

Teklik 1. kişi (-dU):

gördüm 022b/3 getürdüm 026a/1 bitirdüm 034a/2
bildürdüm 040a/5 ışmarladum 023a/13 bıraşdum 024a/14

Teklik 2. kişi (-du):

bulduñ 008b/17 urduñ 009a/15

Teklik 3. kişi (-dI):

çekdi 09b/3 kırtardı 09b/9

Çokluk 1. kişi (-dU):

bezedük 012b/3 ölmedük 025a/9 alduķ 015a/2

Çokluk 3. kişi (-dI):

kıldılar 017b/1 dilediler 024a/5 kıdılar 021a/6
şaldılar 024a/13 şordılar 023a/11 düzdiler 023b/12

2.2.2.2.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Metinde sadece teklik 3. kişi ve çokluk 3. kişi öğrenilen geçmiş zaman çekimi örneği mevcuttur:

Teklik 3. kişi (-mIş):

dimiş 016b/6 bulmış 011a/5 beslemiş 023b/8
bitmiş 001b/2 ışmarlanmış 015b/12 kılkımış 009a/16

Çokluk 3. kişi (-mIş):

buyurmışlar 011b/4 çekmişler 026a/13 görmemişler 007b/11

2.2.2.2.1.5. Gelecek Zaman

Metinde sadece teklik 3. kişi çekimi mevcuttur.

Teklik 3. kişi (-acağ, -ecek; -ısar):

gelecekdür 020a/12 ne olacağdur 033b/13

añlayııardur 026a/8

2.2.2.2.2. Tasarlama Kipleri

2.2.2.2.2.1. Emir Ekleri

Teklik 1. kişi (-ayın):

varayın 023b/14

Teklik 2. kişi (eksiz çekimi):

sağla 031a/14 kesil 035a/11 kıo 052a/11

Teklik 3. kişi (-sUn):

bağışlasun 023a/4 kıalsun 016a/16 gelsün 018a/13

Çokluk 1. kişi (-AlUm,):

açalum 024b/15 tabi^c olmayalum 010b/4 girelüm 001b/9

Çokluk 2. kişi (-üñ):

götürüñ 021b/12 itā^c at idüñ 013b/7 öpüñ 006b/15

Çokluk 3. kişi (-sUnlAr)

tutsunlar 007a/11 geçsünler 018a/14 yürümesünler 007a/4

2.2.2.2.2. Dilek-Şart Eki

Teklik 1. kişi (-se):

eyleşem 010a/2 söylesem 052a/4 yesem 009b/2

Teklik 2. kişi (-sA):

verseñ 019a/12 bulsañ 049a/4

Teklik 3. kişi (-sA):

su‘âl itse 047a/15 vermese 030b/8 alsa 051a/17

Çokluk 2. kişi (-se):

ihtiyâr iderseñüz 043a/8

Çokluk 3. kişi (-sA):

deseler 020b/10 açsalar 009a/12 sevseler 026b/16

2.2.2.2.3. İstek Eki

Teklik 1. kişi (-A):

ölem 024a/8 rahat olam 001b/3 eyleyem 020b/11

Teklik 2. kişi (-A):

göresin 020a/7 sorasın 048a/12 uyasın 015b/3

Teklik 3. kişi (-A):

vara 007b/4 bula 041b/17 çağıra 013a/6

Çokluk 1. kişi (-e):

dönmeyevüz 043a/10 söyleyevüz 015a/13

Çokluk 2. kişi (-a):

kılasız 025a/6

Çokluk 3.kişi (-A):

alalar 015a/16 birağalar 035b/15 bileler 012b/16

2.2.2.2.4. Gereklilik Ekleri

Eski Anadolu Türkçesinde gereklilik kipi için müstakil bir ek yoktur. Bu kip için daha çok *-a*, *-e* istek kipi ve *-sa*, *-se* şart kipi eklerine *gerek*, *gerekdür* gibi kelimeler eklenerek yapılan kalıplar kullanılmaktadır (Öztürk, 2017: 80):

da⁶ vet olsa gerekdür 017b/4 Halilullah olsa gerekdür 017b/10

getüre gerek 053a/11 inse gerekdür 017b/14

Master ekiyle gerek kelimesinden oluşan *-mak gerek* kalıbı da gereklilik ifadesi için kullanılmıştır:

eyitmek gerekdür 027a/11 almak gerekdür 006a/14

2.2.2.2.3. İsim Fiil

Ek-fiil, Eski Türkçedeki *er-* “olmak” yardımcı fiilinin *er->ir->i-* değişimi ile ekleşmiş olan biçimdir (Korkmaz, 2009: 702). Metinde geçen kullanımları şu şekildedir:

İsim fiilin geniş zaman çekimi:

Metinde ek-fiilin geniş zaman teklik birinci şahıs çekimi *-In* olarak yer almaktadır:

şüfiyin 052b/16 seyyidin 028a/5

Metinde ek-fiilin geniş zaman üçüncü şahıs çekiminde *tur-* fiilinin geniş zamanından kalıplaşan *+dUr* (*tur-ur > dur-ur > -dUr*) eki kullanılmıştır:

karañulıkdur 031a/9 mañlukdur 030a/6 şahısdur 020a/17

täcdur 002b/8 heläldür 042b/10 küfürdür 031a/10

İsim fiilin görülen geçmiş zaman çekimi:

kāmīl idi	010a/8	laṭīf idi	025b/13	‘ilim idi	040a/7
yoğ-ıdı	09a/2	yoğ-udı	09a/9	oğlan-ıdı	18a/17

İsim fiilin şart kipi çekimi:

şālih ise	035b/17	‘arşda-ise	050b/9	zālimlerden ise	048b/10
varsa	016a/2	gerekse	008a/5		

İsim fiilin zarf-fiil çekimi:

müslimān-iken	042b/13	mü’min-iken	043a/1
---------------	---------	-------------	--------

İsim fiilin olumsuz şekli:

İsim fiilin olumsuz şekli *degül* edatı ile yapılır. İsmi arkasına getirilen *degül* kelimesinin ilgili zaman eklerini alarak çekimi gerçekleştirilmiştir:

Hüdā degüldür	011a/7	ğam degül	026b/16	lāyık degülüz	041a/16
cā’iz degildür	005a/11	muḥālif degildür	020a/2	revā degildür	021b/1

2.2.2.2.4. Birleşik Kipler

2.2.2.2.4.1. Hikâye

Metinde birleşik kipli fiillerin hikâyesi, bir kip eki almış esas fiile, *i-* ek-fiiline - *DI* geçmiş zaman kipi getirilerek oluşturulmuştur ve çekim sırasında, *-i* ek-fiili kaybolmuştur:

Geniş zamanın hikâyesi

yiterdi	044a/16	giderdi	009a/13	uğrardı	029a/15
iderdi	054a/11	getürürdi	034a/3		

Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi

nâzil olmuşdı 040a/7

Görülen Geçmiş zamanın hikâyesi

dökdilerdi 023a/10

İstek kipinin hikâyesi

olaydı 010a/2

2.2.2.2.4.2. Şart

Geniş zamanın şartı

anlarsa	011a/2	olursa	017b/5	oğumazsa	031a/7
isterseñ	009a/4	dilerse	036a/7	iderse	038b/1

2.2.2.2.5. Fiillerde Soru

işitmedin mi	038b/7	çürümez mi	025b/4	girmedin mi	025b/7
--------------	--------	------------	--------	-------------	--------

2.2.2.2.6. Fiillerde Olumsuzluk

Metinde fiillerde olumsuzluk fiilden fiil yapma eki *-ma, -me* ile yapılmaktadır. Geniş zamanın olumsuz şekli ise *-maz* ekiyle yapılmıştır.

Geniş zamanın olumsuzu

almazlar	039a/1	çıkamaz	031a/04	bulunmaz	028a/4
----------	--------	---------	---------	----------	--------

Metinde bir kelimedede geniş zamanın olumsuzunun şart çekiminde şedde kullanılarak *-mez* eki şeddeyle beraber *-mes* şeklinde verilmiştir:

yetirmesse يَتَرْمَسْهُ 044a/15

Öğrenilen geçmiş zamanın olumsuzu

görmemişler	007b/11	verilmemişdür	039b/11	bildürmemişdür	039b/7
-------------	---------	---------------	---------	----------------	--------

Görülen geçmiş zamanın olumsuzu

bozmadı 023b/17 kalmadı 008a/6 söylemedi 022b/15

Emir kipinin olumsuzu

yürümesünler 007a/4 dostluk itmesünler 007a/10

İstek kipinin olumsuzu

perçem şarkıtmaya 013a/13 katmaya 010b/11 muhâlifet itmeye 036b/10

Şart kipinin olumsuzu

tekellüf olmasa 050b/13 bulunmasa 036a/12 ‘itikâd itmese 030b/7

Gereklilik kipinin olumsuzu

gitmemek gerek 045b/8 söylememek gerek 045a/01

2.2.2.2.7. İsim-Fiiller

-mA:

dutmasıyla 019b/14 olmasına 035b/3 bildürmesiyle 037a/9

-mAK:

müştehîk olmak 006a/13 başlamak 007b/12 bilmek 008a/17

2.2.2.2.8. Sıfat-Fiiller

-An:

ağan 048a/5 mürîd olan 013a/8 gelen 041b/14

-dUK:

yaratduğı 022b/1 yazduğı 030a/16 aňlamaduğı 011a/08

geydügi 02b/1 didüğümüz 036a/4

-AcAK:

çürüyecek 026a/11 incinecek 019b/6 tayanacak 052a/15

-mAz:

kılmaz 015a/10 yaramaz 029a/09 görünmez 033a/16

2.2.2.2.9. Zarf-Fiiller

-A:

çıka gide 023b/17 dura 040b/6 ire 036b/14

-ü:

diyü 040a/08

-IcAK:

helâl olıcağ 048b/12 varıcağ 023b/9 gelicek 042a/12

-IncA:

varınca 033b/03 açıkmayınca 048a/3 degmeyince 051a/13

-mAdAn:

kılmadan 007b/3 gitmeden 010b/8 bilmeden 031a/6

-Up:

turup 013b/2

METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YOL

1. Metin çevriyaziya aktarılırken transkripsiyon işaretleri kullanılmıştır. Metne günümüz Türkçesine göre noktalama işaretleri konulmuştur. Günümüz kitap düzenine göre, fasıllara ve yeni bir konuya geçildiğinde paragraflar yapılmıştır.
2. Metin kurulurken her sayfa başındaki varak numarası köşeli parantez ile [1b], [2a], [2b] şeklinde gösterilmiştir. Sayfaların satır numaraları ise parantez ile (1), (2), (3) şeklinde satırın başına yazılmıştır.
3. i- fiilinin çekimli şekilleri (*idi, imiş, ise*), *ile, için* edatlarının ünlüleri ekleşip yazıldığı halde ünlüsünü koruyanlar ses uyumuna göre tire işareti (-) konularak, ünlüsü ekleşip düştüğünde ise kelimeye bitişik yazılmıştır.
4. Metinde geçen Arapça âyet, hadis ve ibareler Latin harflerine aktarılmış ve dipnot ile Türkçeye tercüme edilmiştir.
5. Müellif tarafından yanlış yazılan kelimeler düzeltilmiş ve dipnotta ayrıca belirtilmiştir. Eksik yazılan harfler <...>, fazla yazılan harfler ise >...< işaretleri arasında gösterilmiştir, [...] ise metinde olmayan ama metnin anlaşılması için gerekli olan eklemeler için kullanılmıştır.
6. Eserde kırmızı mürekkeple yazılan bölümler metinde koyu karakterle yazılmıştır. Kırmızı mürekkep; fasıllar, dinî şahsiyet isimleri, konu bütünlüğünde vurgulanmak istenen yerlerde kullanılan *ammā, imdi* gibi kelimeler için kullanılmıştır. Ayrıca Arapça âyet, hadis ve ibareler için de kırmızı mürekkep kullanılmıştır.
7. Okunmasında problem yaşanan kelimeler tahmin yoluyla okunmuş ve yanına (?) konulmuştur. Anlamı metnin içerisinden verilen fakat okunuşundan emin olunmayan kelimeler de aynı şekilde belirtilmiştir.
8. Metinde okunamayan veya anlam verilemeyen kelimeler metin içinde orijinal şekli ile verilmiştir.

METİN

[1b] (1) HAZĀ VESĪLE-NĀME

(2) **Bāb**: Bir şahrānuñ ortasında bir ‘azīm ağaç bitmiş hemān beş (3) budagı var. Gölgesi ‘ālemi kaplayup **derviş** dahı rahat olam (4) deyü bu ağacūñ dibinde yatdı. Düşinde gördi ki bu ağacūñ dibinde (5) yığnaq var. **Enbiyā, evliyā** anda gelüp her biri bir köşede muntazır (6) oturdılar. **Resül-i Ekrem** güzide-i nev‘i benī ādem *şallallahu ‘aleyhi* (7) *ve sellem* şadırdı oturmuş su‘āl itdiler: “**Yā Resülullah** devenūñ (8) büyügi hōd devedür. Köşegi gine köşekdür.”

Bāb: İmdi ihvān-ı (9) ‘irfān gelūñ, bāb-ı uşūle girelüm ve ol hūkūḳ-ı sultāniyyeyi (10) seyr idelüm ve ol Hālvetiler dükkānında olan cihāz-ı **meşāyih** (11) ve libās-ı pādīşāhiden ve esbāb-ı **evliyādan** ve ol tāt-ı **Muḥammedī’den** (12) ve seccāde-i ‘**Alī’den** ve ol fuḳarā bağçelerine girüp ḥaḳīḳāt (13) meyvālarından yiyüp ve ma‘rifet güllerin derüp hūḳ-ı ‘āleme [2a] (1) idelüm ve ol şūḳ-ı ḥalvetide olan dürr-i cevāhīr ve lū‘lū-i (2) yāḳūt ve mercānlar ve envā’i tuhfeler kim terāzūda yeyni ve elde (3) ve dilde asān ammā **pahāda** ağır zīrā bu şūḳ-ı ḥalvetinūñ (4) metā‘larinūñ revāyişi altun ve gümüş ile degildür. Belki ḳaddi (5) hilāl ve altun beñiz iledir. İmdi ey **Derviş ‘Osḡmān** gel senūñle (6) bu Hālvetiler bāzārına girelüm **ve bu esbābı** ve kemḡālarından ve ḥicāz-ı (7) **meşāyihden** ve fuḳarā libāslarından alup ve ol fuḳarā meydānında (8) segirdelüm şalup erenlere yüzler sürelüm ve gül cemāllerine (9) gülbend çekelüm ve rūḡ-ı pāklerine yalvarup istimdād talep ide- (10) lüm, ola kim uşūl-i **meşāyihden** ve Hālvetiler bölüğünden bizi (11) ayırmayalardı. İmdi nūr-ı celālde ḡayır ve zūhūr-ı cemālde (12) sā’ir olucı ḳarındaş gel señünle bāb-ı uşūle girelüm gülbend (13) çekelüm **Allah Allah Allah** ile içine ḳadem başup ve ol şūḳ-ı (14) sultāniyyeye varup ol libas-ı pādīşāhiden ve ḥicāz-ı **meşāyihden** (15) **ve tāt-ı Muḥammedī’den** ve rızā-i ‘Aliyye’den ve **esbāb-ı evliyādan** alup (16) ol meydāna gelen tāliblere bezl idelüm ve bildürelüm zīrā (17) bu ḥicāz-ı **meşāyihden** olan kimse eger birisini bilmesē [2b] (1) geydügi ḡarām olur ve mürīdlikleri ḡarām olur. Zīrā **meşāyihūñ** (2) ḥicāzı emr-i Ḥaḳḳ-iledür **ve Resül (a.m.)** icāzetiyledür öyle olmışdur. (3) Ol zamāndan bu zamāna gelince tebdīl ve taḡyīr olmuş degöldür (4) belki ol aşıl üzerinedir. Meşelā bu ḥicāz-ı **meşāyih** bunlardur ki (5) zikīr olunur: **ḡırḳa, tāt, ‘aşā, riḡā, seccāde, niḳāb, kemer**. İmdi (6) bu ḥicāzı her nice kim Ḥazret-i **Resülullah** *şallallahu ‘aleyhi ve sellem* (7) Murtażā’ya virdiyse ol dahı Ḥasan-ı

Başri hazretine virdi. (8) Evvelā hicāz-ı **meşāyihūñ** biri tācdur ve tācuñ bir ma‘nāsı (9) **Muhammed**, ‘**Alī’dür**. İmdi tāc-ı haķikī oldur ki işbātını **Muhammed (a.m.)** (10) ve ‘**Alī’ye** yetiştürmekdür. İmdi bize lāzım geldi ki işbātımızı (11) **Muhammed** ve ‘**Alī’ye** yetiştürelüm. Zīrā delilsiz söz haṭadur (12) ve ‘ibretsiz nazar belādur. Evvelā Hāzret-i ‘**Alī ve Hasan-ı Başri** (13) hazretine virdi. Ol daḥı Hābīb-i ‘**Acemī** hazretine virdi. (14) Ol daḥı **Dāvud-ı Tāi** hazretine virdi. Ol daḥı Ma‘rūf-ı (15) **Kerhī** hazretine virdi. Ol daḥı **Serir-i Saķatī** hazretine (16) virdi. Ol daḥı **Cüneyd-i Bağdādī** hazretine virdi. Ol daḥı (17) **Mimşād ed-Dineverī** hazretine virdi. Ol daḥı **Muhammed** Dineverī [3a] (1) hazretine ol daḥı Kādī **Muhyi’d-dīn** hazretine virdi. Ol (2) >ol< daḥı **Ebu’n-Necīb** Sehre hazretine virdi. Ol daḥı **Ḳuṭbu’d-** (3) **dīn** Behrī hazretine virdi. Ol daḥı **Rüknü’d-dīnü’n-** Necāşī (4) hazretine virdi. Ol daḥı **Şehābe’d-dīn-i** Tebrīz hazretine virdi. (5) Ol daḥı **Cemāle’d-dīn-i** Teşterī⁴ hazretine virdi. Ol daḥı **İbrāhīm** (6) Zāhid Gilānī hazretine virdi. Ol daḥı **Muhammede’l-Halvetī** hazretine (7) virdi. Ol daḥı **Aḥi Mīri’l-Halvetī** hazretine virdi. Ol daḥı (8) ‘**İzze’d-dīni**’l- Halvetī hazretine virdi. Ol daḥı **Şadre’d-dīn-i** (9) Hācī hazretine virdi. Ol daḥı **Seyyid Yahyā** eş-Şerevānī hażre- (10) tine virdi. Ol daḥı Pīr-i **Aḥmed** Erzencānī hazretine virdi. (11) Ol daḥı **İbrāhīm** Kayşerī hazretine virdi. Ol daḥı ‘**Ala’ad-dīn** (12) ‘Uşşākī hazretine virdi. Ol daḥı **Aḥmed** Yegit Başı hazretine (13) virdi. Ol daḥı **Hācī Karamānī** hazretine virdi. Ol daḥı (14) **Kāsım Efendi** hazretine virdi. Ol daḥı **Muhyi’d-dīn** hazretine (15) virdi. Ol daḥı Muhammed Karabāş hazretine, **ol daḥı Hüseyn** Efendi (16) hazretine virdi. Ol daḥı biz faķire virdi ve kitāb-ı (17) müsteṭābı yazan haķir ve faķiri ‘āzizler kaṭmir [3b] (1) derviş-i Muhammed ‘Azizünñ silsilesi beyān olunur: Meşelā eş-Şeyhü’l- ‘Ā- (2) rifin **Kāsım** Efendi andan **Muhammed** Efendi Karaḥişārī andan (3) ‘Ala’addīn eş-Şeyḥ-i **Hābīb** Efendi andan eş-Şeyḥ-i Hāzret-i **Ya’ḳup** (4) Efendi andan eş-Şeyḥ-i **İskender** Efendi andan bu faķiriñ (5) mürşidi es-Seyyid **Muhammed** Efendi hazretlerine virdi *rıdvānu’llahī* (6) *Ta’ālā ‘aleyhim ecma‘in*.

Öyle olsa **imdi** taciñ bir ma‘nāsı (7) işbātını **Muhammed (a.m)** ve ‘**Alī** hazretine *raḍıyallahu ‘anhu* hazretlerine (8) yetiştürmekdür ve tācdan murād **Muhammed** ve ‘**Alī’dür** ve tācuñ üstüvāsı (9) süfliden ‘ulviyyeye tebdil olup ‘urüc itmekdür ve tācuñ (10) ḳubbesi nokṭa-i haķikatdür ve tācuñ kenārı iki ‘āleme ḥüküm itmekdür ve (11) tācuñ lengeri mālīkler üstüvāsıdur ve tācuñ ḳiblesi (12) pīrdür *ḳālellahu Ta’ālā: Vallahu’l-Ġaniyyu ve entumu’l-fuḳarā* ve tācuñ (13) ḳubbesinde yazılmışdur ki : **Küllī**

⁴ *testerī* şeklinde yanlış yazılmıştır.

şey'in hâlikun illa vechehu ve tâcuñ (14) ortasında yazılmışdır ki: *Lā ilahe illallahu illa hüve* ve tâcuñ (15) eteginde yazılmışdır ki: *Yasın ve'l-Kur'āni'l-Hakīm* ve tâcuñ içerü- (16) sinde yazılmışdır ki: *Lā ilahe illallah Muḥammedun Resūlullah* (17) ve *'Alī Veliyyullah ve Mehdi Emīnullah*⁵ ve tâcuñ alnında [4a] (1) yazılmışdır ki: *Fe eynemā tevellev fe şümme vechullah*⁶. İmdi eger su'āl (2) olunursa ki tâc kaçdur biz de cevāb verürüz⁷ ki tâc ikidür. (3) Biri tâc-ı 'ārifdür ve biri tâc-ı cāhildür. Tâc-ı [cāhil]⁸ oldur ki (4) işbâtını **Muḥammed'e** ve **'Alī'ye** yetiştürmeye taqlid ile geymiş (5) ola. Huşuşā fi zamānına her birisi biregüne sikke (6) yürütmüş kimi fulān tâcıdur kimi 'Alī kimi Kırmızı kimisi (7) Kādīrī kimisi Gülşenī kimisi Bedevī kimisi fulān >ta< kimisi (8) 'Uşşākī kimisi Bektāşī Kıptidür Haḫ Ta'ālā toğrı yoldan (9) ayırmaya. Zīrā tâc-ı 'ārif birdür kim işbâtını **Muḥammed** ve **'Alī'ye** (10) yetiştürmüş ola. Meşelā yukarıda zikir itdük kim Ḥazret-i (11) **Resūl (a.m.)** ve Ḥazret-i **'Alī'ye** virdi. Ḥazret-i **'Alī** (12) Ḥasan-ı Başri ḥazretine andan Ḥabīb-i **'Acemī** andan **Dāvud** (13) Tāi'ye andan Ma'rūf-ı **Kerḥiyye'ye** andan **Serīr-i Saḫatī** (14) andan mürşid-i 'ālem pīr-i a'zam **Cüneyd-i Bağdādī** ḥazretlerine (15) virdi. Ol daḫı bu tâcı mürīdlerine virdi. Bu Gülşenī, (16) bu Kādīrī, bu Bedevī, bu Bektāşī, bu 'Uşşākī'dür demedi. (17) Öyle olsa **imdi** bu Ḥalveti şeyḫlerinüñ tâcları [4b] (1) aşıl üzerinedür ki Ḥazret-i **'Alī'den** Cüneyd ḥazretlerine gelince (2) **Cüneyd** ḥazretinden bu zamāna gelince tebdil ve tağyir olmuş (3) degildür. Ol nice ki uruldu ise öyle ḫalmışdır meşelā >or< (4) ortasında yazılmışdır: *Lā ilahe illallahu illa hüve*⁹ ve kübbesinde (5) yazılmışdır ki: *Küllü şey'in ḥālikun illa vechehu*¹⁰ **imdi** meşā- (6) yihūñ tâclarından hırḫalarında ma'nā çokdur **meşelā** bir te'vili (7) daḫı budur ki tâcları **'arşa beñzer** ve hırḫaları **eflāke** (8) beñzer ve yaḫaları **bürüca** beñzer ve sağ yeñleri **şarka** (9) beñzer ve şol yanı **garba** ve kemerleri **kāfa** beñzer ve şeyḫleri (10) **yıldıza** beñzer ve rızaları **levḫe** beñzer ve 'aşaları (11) ḫala beñzer postları **rubi'** **meskūna** beñzer ve şeyḫ kendi (12) **güneşe** beñzer ve beş ḫademi **ḫamere** beñzer ve mürīdleri (13) **yıldızlara** beñzer ve ḫalk olup tevḥid itdükleri (14) cennet bağçelerine beñzer **ve sema'a** girüp devrān (15) itdükleri eflāk devrine beñzer **ve cünbüşleri** 'arşa (16) beñzer ve ḫareketleri kürse (yüksek yer) beñzer ve eger postdan (17) su'āl olunursa

⁵ “Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed O'nun elçisidir ve Ali Allah'ın velisidir ve Mehdi Allah'ın emindir.”

⁶ “Nereye yönelirseniz yönelin, Allah'ın yönü orasıdır.”

⁷ *duruz* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁸ Metinde *'arīf* yazılmış ancak konunun gidişatına göre *cāhil* olması gerekir.

⁹ “Ondan başka ilah yoktur.”

¹⁰ “Her şey yok olucudur ancak Allah'ın vechi hariç.”

kim post nedür ve bu postuñ başı [5a] (1) nedür ve şağı nedür ve şolı nedür ve ortası nedür ve mihrābı (2) nedür ve haqıqatı nedür ve şerī‘atı nedür ve tarıqatı nedür (3) ve ma‘rifeti nedür ve dört bucağında ne yazılmışdur **imdi** (4) ve postuñ başı teslimdür ve şağı şeyh elin tutmağdur (5) ve şolı ‘izzetdür ve şarkı seyirdür ve ğarbı tevbedür ve (6) şartı erenler önüne baş indürmekdür **ortası** (7) muhabbetdür ve mihrābı dīdardur ve cānı tekbirdür ve ma‘rifeti (8) pīr kōrkusıdur **ve haqıqatı** otur dedikleri yerde otur- (9) mağdur **ve dört** bucağında **dört** kelime vardur ve eger bir mürīd (10) bu kelimeleri bilmese aña post virüp el almak ve ihtiyārına (11) oturmak ve mürīd itmek cā‘iz degildür. Meşelā evvel **bucağında** (12) yazılmışdur ki *Ekremtū ileyke yā ‘Alī*¹¹, ikinci bucağında yazılmışdur: (13) *A‘zamtū ileyke yā ‘Alī*¹², üçüncide yazılmışdur: *Eşlehtū ileyke* (14) *yā ‘Alī*¹³, dördüncide yazılmışdur: *En‘amtū ileyke yā ‘Alī*¹⁴ ve postuñ (15) bünyādı haqqı bilmekdür ve ahkām-ı enbiyāya şıdk ve ihlāsdur (16) **ve meşāyihi** bilmekdür ve nefislerin bekleyüp otur didikleri (17) yirde oturmağdur ve hırka dağı iki nev‘i üzerinedür; [5b] (1) biri hırka-i irādetdür ve biri **teberrükdür** ve ol hırka-i irādetdür (2) anı mürīd-i haqıkiyye[ye] geydürür **ve ol** kim hırka-i **teberrükdür** anı (3) mürīd-i müteşebbihe geydürürler **ve ol** irādet giyenler anlar da‘im (4) şeyhüñ huzūrında gitmezler da‘im hizmetinde olurlar **tā maqşūda** (5) vāşıl olunca ve ol hırka-i teberrük giyenler anlar gāh şeyhüñ huzūrına (6) gelürler ve gāh kendü maşlaḥatlarına giderler bunlara **mürīd-i müteşebbih** (7) dirler.

Ḥazret-i Aḥmed’üñ *Men teşebbeh kavmen fe hüve minhū*¹⁵ ḥadısi müteşebbihdür (8) ve eger su‘āl iderlerse **bu hırkayı** şeyh elinden giymege bir fā‘ide (9) veya bir te‘şiri var mıdur **Cevāb** virürüz ki hırkayı şeyh-i (10) mübārek elinden geymede fā‘idesi çokdur. **Meşelā** Ḥazret-i **Ya‘kūb’uñ** (11) gözleri görmez iken Ḥazret-i **Yūsuf’uñ** gönlegi Ya‘kūb’uñ (12) gözlerin açdı. **Sebeb** bu oldu ki Ḥazret-i **Ya‘kūb’uñ** gözleri (13) **Yūsuf’uñ** fırākından görmez oldu. Hemān Beşir, Yūsuf’uñ (14) gönlegin getürdi. Ḥazret-i **Ya‘kūb** dağı yüzüne¹⁶ sürünce (15) gözleri açıldı. İmdi bu hırkayı şeyh-i mübārek elinden geymek (16) fā‘idesi ve te‘şiri çokdur. **Meşelā** fā‘idesi ve te‘şiri (17) budur ki **hırkayı** şeyhüñ mübārek elinden geydükden soñra mürīdüñ [6a] (1) gönli gözi açılır.

¹¹ “Sana ikram ettim ey Ali.”

¹² “Seni yücelttim ey Ali.”

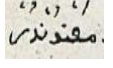
¹³ “Seni ıslah ettim ey Ali.”

¹⁴ “Sana nimet verdim ey Ali”

¹⁵ “Kim bir kavme benzerse onlardan olur.”

¹⁶ *yüzüzine* şeklinde yanlış yazılmıştır.

Ya'kūbuñ gözleri gibi heman hırkanuñ (2) yenine elin geçüre *Allahu Ekber Allahu Ekber lā ilahe illallahu vallahu* (3) *ekber*¹⁷ diyüp bu benüm elüm degül şeyhim elidür diyüp giye, (4) ol hırka-i mürîdüñ boynuna bırağup geydürmek gerek (5) ta'zîmen ve tekrîmen ve tekbîren. **İmdi** şeyhe ve mürîde lâzımdur ki (6) bunları bilüp öğrene yukarıda dinildiği gibi cümle hicā- (7) zuñ olmasından şorup öğrene zîrā bunları bilmeyenüñ (8) tâcları ve hırkaları ve riğaları harām olur ve pōsta otur- (9) mağ harām olur. **İmdi** eger hırkayı ve eger tâcı ve eger riğayı ve eger (10) 'aşâyı şeyh elinden geymede fā'idesi ve te'sîri çokdur vaşfa (11) gelmez zîrā emr-i Hakk-ile **ve Resül (a.m)** hazretinüñ icāzetiyle andan (12) gelmişdür. **İmdi** şöyle gerekdür ki bu hicāz-ı **meşāyih** ki (13) vardur mürîde bir nice kerre müsteḥîk olmak gerekdür görmeyince (14) ve belki ricāl-i ğaybın icāzetiyle fuḳarā boynuna almak gerekdür. Evvel (15) mürîd **şeyhüñ** nazarına maḫhar düşe andan du'āsına (16) maḫhar düşe, zîrā bu hicāzı **mürîd** eline bir yerden vermezler. (17) **Mürîd evvelā** şeyhüñ nazarına maḫhar düşdüğü fuḳarā beyninde [6b] (1) ve ḥalk arasında ol vaḳit **mürîdüñ eline** 'aşāsın ve boynuna (2) riđāsın vereler, ba'dehu niḳābın ve seccādesin vereler andan (3) **mürîd** hem du'āya ve hem nazara maḫhar düşe ya'ni himmete maḫhar (4) düşe.

İmdi şeyhe ve mürîde **bu hicāz-ı meşāyihüñ** 'ilmi lâzımdur. (5) Meşelā tâcdan murād nokṭa-i ḥaḳîkatdür ve hırkadan murād cem' i 'uyūnı (6) setir itmekdür ve riğadan murād **meşāyih** teslim, erenler meydānına (7) boyun virmekdür **ve 'aşādan** murād her halde istikāmet itmek (8) gerek **ve kemerden** murād ḳudret **ḳāfını** seyir itmek gerek **ve niḳābdan** (9) murād ğayrıya bakmamakdır **ve seccādeden** murād ḥilāfet-i (10) **ve pōstdan** murād taht-ı ḥilāfete sābit olmağdır. **İmdi** öyle (11) olsa bunları **şeyhüñ** elinden almak ve geymek gerekdür. Nitekim Ḥazret-i (12) **Seyyidi'l-Enām** Beyti'l-Ḥarām fethinde geydüğü[dir]. Bir gün “Gel yā 'Alī” didi. (13) “Bu ḥilāfet təcıdur” didi andan şöñra eyitdi: “Ey aşḫābım bilüñ (14) ki ben sizüñ **peygamberiñüzüm** ve 'Alī sizüñ şeyhiñüzdür” didi. (15) “Varuñ elin öpüñ” buyurdi. Anuñ-içündür kim bu şeyhlerüñ ellerüñ (16) öperler ve yüzler sürerler. **İmdi** bu şeyhlerüñ esrārına (17) ve ḥāllerine ve müşāhedelerine ve kerāmetlerine ve hicāzlarına [7a] (1) kimesne muṭṭali' olmaz meger kim bu sırra muḫarrem olmuş ola. **İmdi** (2) mürîd olan kimesnelere öyle gerekdür ki bu hicāz-ı **meşāyihüñ** (3) 'ilmine 'ālim olup dā'im meskenet üzere ola ve fāḫir ta'āmlar (4)

¹⁷ “Allah büyüktür, Allah büyüktür, O'ndan başka ilah yoktur ve Allah büyüktür.”

bişirüp ve fâhîr tonlar geyüp yürümesünler, yemegi ve geymegi (5) ve her ne cünbüş ki vardur tarîk-i Halvetîde meskenet üzere (6) olmak gerekdür zîrâ ba'zılar kimseler vardur ki şöhrete (7) ve riyâyâ düşüp kendilerini halka gösterüp bilmezler ki (8) ahîr 'ukûbete ve nedâmete irişüp mağbûn olurlar zîrâ fuķarâyâ (9) lâzım olan budur ki şöhret istemesünler ve riyâ itmesünler (10) ve ehl-i bid'at ile dostluk itmesünler. Hemân beş vakîit namâzı (11) cemâ'at-ile vaktinde kılup **ve Ramazân** tutsunlar **ve Receb** (12) **ve Şa'bân ve Zî'l-hicce'nüñ 'aşr-ı** evvelinde **ve Muḥarrem** 'aşrı önünde (13) şâim olsunlar **ve Ramazân'ıñ ahirinde** i'tikâfa terk (14) itmesünler **ve Şevvâl'de** bayramdan soñra **altı gün** oruç (15) tutsunlar ve ahşâm namâzından soñra altı ya dört veya iki (16) rek'at evvâbîn kılsunlar. Zîrâ **Ḥaḳ Ta'ālâ** (17) *celle celālehu* Furķân-ı Kerîm'inde **ve Qur'an-ı 'Azîm'inde** buyurur. Ḥazret-i [7b] (1) **Peyğamberimiz şallahu 'aleyhi** buyurmuşdur ki tevḥîde başlaya (2) andan fuķarâ kılup mektebhâneye varup haḳîkat dersin (3) okumak gerek ve işrâḳ namâzın kılmadan kimse ile kelâm itmek (4) câ'iz degildür ve namâzdan soñra şugle vara, cum'a gicelerinde (5) ve ihyâ gicelerinde ziyâde mücâ[he]de ide ve tesbîḥ namâzın kıla zîrâ (6) tesbîḥ namâzın kılmaḳda şevâb çokdur ve günâh-ı kebâiri mahv ider. (7) **Şerî'at** hüccetleri vardur ve ihyâ gicelerinde zikr ve semâ'>a< (8) itmek gerekdür. Zîrâ terk-i ḥaṭâ vardur zîrâ uşûl-i **meşâyih** kadîmdür (9) ve bunların senetleri olmuşdur ki bir kişi kendi şeyḫinden (10) gördüğün itmese şeyḫine münkir olmak lâzım gelür, muḥâlifet itmek (11) câ'iz degildür, **meşâyih** münkir olmak câ'iz görmemişler. Hemân uşûl (12) gicelerinde namâzdan soñra zıkrullahâ başlamak gerek andan zâkir bir beyti (13) veya bir na'at-ı şerîf okuya zîrâ bu bâbda Ḥazret-i Kevneyn na'atı (14) okumışdur andan soñra semâ'-ı şafâyâ kalkmışdur öyle (15) olsa **tevḥîd** hâlinde beyit veya na'at-ı şerîf okuyalar andan (16) soñra semâ'-ı şafâyâ gireler. Zîrâ bu şafâdan mahrûm olmak (17) ḥalveti fuķarâsının şânına lâyıḳ degildür kamuḳ eşyâ bu şafâyâ [8a] (1) >dan mahrûm olmak ḥalvet fuķarâsının şânına lâyıḳ degildür kamuḳ (2) eşyâ bu şafâyâ< gönül virüp **leylû'n-nihâr** ârâm itmezler, dâ'im semâ'-ı (3) şafâ iderler ve ḍuḥâ ve teheccüd ve işrâḳ namâzı kılup uşûl (4) günlerinde şâ'im olmak gerek. **İmdi** bu tarîkat ahvâlin kime (5) gerekse demek olmaz zîrâ zamâna fâsid oldu, muḳallid (6) çoğaldı, meşâyihün sözlerine i'tibâr kalmadı. Bu zamânda (7) 'uzlet idüp evde kapanup halka karışmayup epsem otur- (8) maḳ cümleden efḍaldür zîrâ Ḥazret-i **Nebîyyi Ekrem şallallahu** (9) **'aleyhi ve sellem** buyurdi kim: *"Seye'ti zamânun 'aleyhi ümmeti yeḳra 'un-* (10) *e'l-Kur'âne ve yuşallune fi'l-mesâcidi ve leyse fi kulûbihimu'l-imân"* (11) **şadaḳa**

Resûlullah ma' nâsı: “Benim ümmetimüñ üzerlerine (12) bir zamân gele ki Qur’ân okuyalar dahı namâz kılalar kalplerinde (13) bir zerre imân eșeri olmaya.” İmdi bu zamân da ‘uzlet (14) zamânıdur nitekim sultâni’l-‘**arifîn** ve burhânü’l-vâsılîn (15) Bâyezîd hâzretine su’âl itdiler kim: “Bu dövlete neyle irişdüñ?” (16) Cevâb itdi kim: “Halkdan kaçmağ-ıla buldum.” didi ve eyitdi: (17) “Hakķı bilmek nișân-ı halkdan kaçmağdur.” didi ve ba’dehu. Ol velâyet [8b] (1) melikinüñ fethi Nușrî *radıyallahu ‘anhu* and içdi kim ‘ömrünce dünyada gülmeye (2) ve ehl-i dünyaya qarışmayup ‘uzlet ile müdâm nefsinı mücâhede ve riyâzat (3) içinde halkdan külli munkatı’ eyledi, yetmiş yıl yire tahâretsiz başmadı (4) ve buyurdi: “Her kim **halkdan** ‘uzlet iderse ‘azîz ola” ve ba’dehu. Ol cev- (5) her-i dürr-i ‘adnî Ebû Hâzim Medenî ‘**aẓîm** mücâhede ıssıdur ve riyâzat (6) içinde nazîri yoğ-ıdı. Hâzret-i ‘**Ömer**, Hâzret-i ‘**Osmân** ve Hâzret-i **Ebû Hureyre** (7) ile şöhet-i ilâhî eyleyüp tururdi. Ol eyitdi: “Dünyâdan şakınuñ ki (8) Fir’avn ve Nemrûd ve Kârûn ile ortağdur” ba’dehu. Ol gavşı’l-‘âzam ve (9) >ve< perverde-i ekrem ve seyyâh-ı ‘**âlem** İbrâhim ibn-i Edhem bisiyâr meșâyihî (10) yüzün görüp tururdi ve Ebû Hanîfe ile şöhet eyledi ve Cüneyd-i (11) Bağdâdî anuñ hakkında buyurdi ki: “İbrâhim mefâtihi’l-‘ulûmdur anuñ (12) evvel şeyhi Hızırur” ba’dehu. Ol maraz-ı kalbe şâfi Hâzret-i Bîsrî (13) Hâfi ‘aẓîm mücâhede ıssı idi. Ușûl-i dîn içinde nazîri yoğ-ıdı, (14) aslâ ayağına pașmak geymedi anıñ-içün Hâfi derlerdi ve șol mertebeye irdi kim (15) kanda bakșa Tañrı’nuñ nûrın görürdi, ol ‘ayân böyle göz ister (16) kișide göre hakķı **her zaman** kırķ sene tamâm nefsi biryân istedi (17) virmedi, bir su’âl itdi: “Bu mertebeyi neyle bulduñ?” eyitdi: ‘Ömür içinde [9a] (1) kendü hâlimi Hâk’dan ayruğa dimedüm ve ol hücetü’l-fakr-ı fakrî **Hâzret-i** (2) **Zünnûn-ı Mıșrî** tarîkat ve ma’rifet içinde nazîri yoğ-ıdı (3) bir gün Melik andan öğüt istedi, >ey< eyitdi: “Ey Sultân-ı Mıșrî yol (4) ikidür eger [evvel]¹⁸ yolu isterseñ hakdan ayruğunñ terk eyle ve eger (5) ikinci¹⁹ yol isterseñ dünyâyı terk eyle” didi ve nefsi on yıl ekși (6) aş diledi virmedi ve ol sâmi’u rabbu’l-hâmî **Hâzret-i Bâyezîd-i** (7) **Bestâmî** anuñ [riyâzâtı]²⁰ ve kerâmetleri ve hakîkat kelimâtları (8) hâdden geçüp tururdi ve esrâr-ı hakâyık ve güftâr-ı dekâyık içinde (9) müșterî<k> yoğ-ıdı hemîșe teni mücâhede ve cânı **müşâhede** içinde (10) idi. Cüneyd hâzretleri eydür: “Bâyezîd bizim aramızda Cebrâ’il gibidür” (11) ve üç yüz on üç şeyhe hizmet eyledi ve eyitdi: “**Sekiz** cennet kapu- (12) ların baña açsalar

¹⁸ Metinde *ol* yazılmış ancak konunun gidişatına göre *evvel* olması gerekir.

¹⁹ *kici* yazılmış ancak *ikinci* olması gerekir.

²⁰ *riyâzâtı* şeklinde yanlış yazılmıştır.

ve yedi dünyâyı virseler vaqt-i seherde bir kez (13) **münâcât** kılduğuma degmez” didi. Meger bir gün Bāyezîd hacca giderdi (14) bir deveye yük urup üzerine bindi bir kişi eyitdi: “Bu deveye (15) ağır yük urduñ” didi **Şeyh** eyitdi “Ardına geç bak” didi. Ol (16) dahı nazar itdi, deve üzerine yük bir qarış yukarı kalkmış. (17) Herîf peşimân oldu gelüp ayağına düşüp mürîdlerinden oldu [9b] (1) ve Bāyezîd’ün anası eydür: “Vaqtâ ki Bāyezîd benim karnımda idi. Kaçan bir (2) şühelü nesne yesem karnımda hareket iderdi ve dünyâda geldükden soñra (3) riyâzat ve kerâmeti çok oldu. ‘Arabistân’da otuz yıl riyâzat çekdi (4) ve üç yüz on üç şeyhe hizmet etdi, cümleden biri Hâzret-i Ca’fer-i (5) Şâdık’a hizmet itdi. Dükeli halkdan söyler ammâ men hâkdan söylerim” (6) didi ve dahı ‘ilmi ve ‘ameli kudum Hâk Ta’âlâ baña ezelî erzânî kıldı. (7) Ben eyitdim baña bunsuz olmağ yegdür nitekim sensüz Hâk Ta’âlâ benim gönlümdekin (8) bilürdi baña hoşnûdluğ hil’atin **geydürdi ve geydürüp** beni münevver (9) eyledi küdürât-ı beşeriyetden kurtardı ve kerâmet tâcin başıma kodi (10) ve ‘aşk şarâbından bir kadeh içdim andan soñra otuz biñ yıl bātınım (11) ile **vaḥdāniyyet** içinde uçdum ve otuz biñ yıl dahı ferdāniyyet baḥrinde (12) taldum andan soñra Bāyezîd oldum. Hâk Ta’âlâ baña eyitdi: “Benden ne diler- (13) sin?” Men eyitdüm: “Seni dilerim.” Tarâf-ı²¹ ‘izzetden hitâb geldi kim: “Nice (14) **Bāyezîd’iñ** vücûdî bâkîdür, bu dilege irişmek muḥâldür ammâ bu yolda (15) kendüni yok bil andan bize gel” didi. Andan eyitdüm: “**İlahi** dergâhına (16) neyle irişürler?” **Nidâ geldi-ki**: “Bāyezîd evvel nefsinı üç talâk boşa (17) andan bize söyle” didi.²² Andan soñra Bāyezîd eyitdi: “Eger yâ Rabbi [10a] (1) beni tamuya korsan senüñ cemâlün ‘irfânında tamu ehline bir zerre aşikâre (2) eylesem ol kavme yedi tamu cennet gibi olaydı” **ve ba’dehu**. Ol kuṭb-ı harekâtı (3) devri ve hakîkat baḥrinün gavısı²³ Hâzret-i **Süfyân** Sevrî hergiz (4) hilâfeti kabûl eylemedi. Zâhiri ve bātından nazîri yoğ-ıdı. Anası eydür ki: (5) “Süfyân karnımda iken bir konşum **bir para** turşı virdi alup (6) ağzıma bırakdum. Hemân **Süfyân** karnımda hareket idüp ayağ-ıla beni (7) depdi **ve ba’dehu**. Tarîki Ebû ‘Alî Şakîk *ḡuddus sırrehu*²⁴ **degül** ‘ilim içinde (8) kāmîl idi ve eydürdi kim: “**Biñ** üstâda şakird oldum ve kırk deve (9) yüki **kitâp** okudum illâ Hâkkuñ yolunu dört nesnede buldum. Biri (10) rızık için emîn olmağ, **ikinci** mevti yakîn bilüp yarağun görmekdür, (11) her işde ihlâs-ile olmağdur, **üçünci** iblisi düşmân

²¹ Metinde *ṭavâf* şeklinde yazılmış ancak konunun gidişatına göre *tarâf* olması gerekir.

²² Kelime *diridi* şeklinde yazılmış; fakat metnin akışı ve anlamı göz önüne alındığında “didi” şeklinde okunmuştur.

²³ *ḡavvı* şeklinde yanlış yazılmıştır.

²⁴ “Allah onun sırrını mukaddes etsin, kutlu kılsın.”

olmağdur, **dördüncü** (12) her şeyden geçüp muhabbetullah gönül bağlamağdur ve ‘ibâdet **on** yağşıdur, (13) **doğuzuncı** halkdan kaçmağdur ve bir yağşı ‘ibâdet **itmekdür**. İmdi (14) ey sâlik-i serâh-ı haqîkat ve mâlik-i sırrı gibi âteş-i ‘aşkullah (15) vücûdumuz yağup mağv itmeyelüm²⁵ veyâ niçün on sekiz biñ ‘âlemi (16) serâ-perde-i ğaybdan vücûda getüren Hâlık’uñ ‘aşkına ‘arş (17) ve kürs ve eflâk ve encâm ve seb‘a semavât ve şems ve kamer ve şecer ve medâr [10b] (1) ve havâda kuşlar ve şehâb **ve yirde** asiyâb ve âb gibi devri ve semâ‘ (2) itmeyelüm ve nâr-ı ‘aşka pervâne gibi düşüp biz dağı yanup yasını (3) mağv-i vücûd **niçün** itmeyelüm ve râh-ı **hakka**, mürşid-i meşayîhe niçün (4) tâbi‘ olmayalum.”

İmdi ey ihvân-ı şafâ evvelâ tâlib-i haq olan mürîde (5) gerekdür kim cümle şeyden geçüp şeyhi cânibine teveccüh idüp (6) **ruhâniyyeden** istimdâd dileye. Eger bir rabt-ı kalb idecegi yok ise (7) ol müşkül hall olunur. İnşirâh-ı şadrı hâşıl ola hâşıl-ı kelâm her (8) hâlde edep ri‘âyet idüp şeyhden izinsiz bir yere gitmeden hâzer (9) eyleye ve dağı mürîd mücâhede ve ‘azîmet **cânibin** tuta, müsâ‘ade (10) ve ruşşat semtin tutmaya ki terakķiden kalup ve dağı **şeyhi** her ne (11) hizmet teklif iderse te‘hîr itmeye ve aña bir maşlahat dağı katmaya (12) ve sebebin ve vechin istifsâr itmeyüp ol hizmeti edâ ide hikâyet (13) olunur ki: **Meşayîhden** biri ba‘zı mürîde su’âl itdi: “Eger şeyhüñ (14) seni bir hizmete gönderse, yoluñ mescide uğrasa halk namâzda (15) olsalar sen n’eylerdüñ?” didi. Mürîd cevâb itdi-kim: “Evvel hizmeti (16) görüp andan namâz kılordum.” didikde **şeyh** istihsân eyledi. (17) Bundan mağsûd hizmetinde ihtimâm²⁶ yoksa hâşâ ki emr-i şalavâtdan [11a] (1) nihâven degildür zîrâ şerî‘at-ı şerîfe esâs degildür ve **dağı** (2) mürîd *be-ğesâbi’z-zâhir-i haq*²⁷ kendi cânibinden olmağ anlarsa da (3) **şeyhüñ** sözün red itmeye ki mürîdüñ şeyhe i‘tirâzı buluna (4) mâni‘ tam belki ehl-i tarîkat babında haramdur zîrâ bunlaruñ katında (5) mürîd oldur ki kendü irâdetini fenâ bulmuş ola. Eger kendi (6) irâdeti olursa ol ehl-i nefsi ve mürîd hevâdur. Ehl-i haq ve mürîd (7) râh-ı Hüdâ degildür. Hâşıl mürîd **şeyhe** sū’-i zan itmekden hâzer ide (8) belki **tarîk-i** ‘ârîf ve ‘ibâdullah nâşih i‘tikâdında ola ve aňlamaduğı (9) yeri inkâr eylemeye. **Rivâyet** olunur ki bir mürîd şeyhün bir ma‘şiyetde (10) gördi münkir ve şıfatını tağıir ve hizmetinde takşir **itmedi**. **Şeyhi** (11) anuñ şıdkını görüp vechinden su’âl itdükde mürîd cevâb virdi:

²⁵ *itmelüm* şeklinde yanlış yazılmıştır.

²⁶ *ihtimatdur* şeklinde yanlış yazılmıştır.

²⁷ “Hakkın açık hükmüne göre”

(12) “Faķır sizi ma‘şūm olmak i‘tikādıyla i‘tikād itdim-ki maṭlūbūm (13) oldur yoksa ma‘şiyet idüp siz Rabbiñüz mabeyninde bir emirdür ki” (14) didi **şeyhi** anı işidicek aña hayır du‘ā eyledi. Az zamānda ol (15) mürīd hūsn-ü hāle yetişdi. Öyle olsa dervīşe lāzım o- (16) lan her hālde sū‘-i zan ile inkārdan ihtirāz ide **şeyhe** (17) dahı lāyık oldur ki **şerī‘at-ı** şerīfe muḥālīf-i münkirātdan [11b] (1) ve **mevāzī‘-i** tuhmetden **İttekū min mevāzī‘i alihatehum**²⁸ hāzer ide hem kendü (2) mürābıtını²⁹ tekml ve hem ‘ibādullah şū-i zandan tahliş ide. Şerī‘at (3) aşl-ı uşūldür ve ‘indallahi ve ‘n-nās³⁰ sebeb-i qabūlden hattā ba‘zı (4) kibār buyurmuşlar ki: “Aḥkām-ı **şerī‘ata** ḥıyānet iden esrār-ı (5) ilahiyyeye emīn olmaz. **Allahu subḥānehu ve Ta‘ālā** esrārını ‘atā eylemez. (6) İllā emīn olanlara ider **vallahu lā yuḥibbu’l-ḥa’inīn**³¹ ve **Ebū Ḥamza-i** (7) Ḥorāsānī **ḳaddesellahu’l-veche** buyurmuşdur: “Resūl-i Ekrem **şallallahu** (8) ‘aleyhi ve sellem etbā‘ından ğayrı tarīk-i ḥaḳḳa delīl yokdur” (9) ve **İmām-ı ‘Alī kerremallahu veche** buyurur ki: “Ehl-i tarīkat on (10) ḥaşlet-ile mükemmel gerek ve bu zulumāt-ı nefsanıyyeden ḥalāş olup (11) bu esfel-i sāfilinde ḳalmayup **ma‘rifet** şahrāsında segirdüp (12) nūr-ı ilahiyye ile münnevver olup baḥr-i zāt-ı eḥadiyyete ğark olup (13) ve nūr-ı tevḥīde müstağrak ve uşūl-i semā‘ı yoldaş **ve Ḳur‘ān-ı** (14) **muṭahharayı** ḳulavuz idüp keşf-i ma‘rifet dārına vāşıl olup (15) beden ḳaranlığından ya‘ni **nefs-i** emmāre zulumātından ḳurtulup (16) keşf-i ‘ilm-i ma‘rifet ide, ḳudūrāt-ı nefsanıyyeden ḥalāş (17) ola.

Men faķır ve ḥaķır ḥādīmü’l-fuḳarā ki **Şeyho**ğlı Dervīş [12a] (1) ‘**Osmān’dur** dahı nazār itdüm bu fuḳarā dostlarımızıñ gördiği (2) ḥālleri bir güne dahı oldı dünyāya gönül virüp cümlesi (3) ehl-i dünyā oldı ve mübtedī olup ehl-i bid‘at olmışlar ehl-i (4) tarīkat geḳünürler ammā **tarīkatdan** dūr ve dīn ve imāndan (5) bī-ḥużur olmışlardur ki öyle olsa men faķır dahı (6) isti‘ānet ve tevfiḳ Ḥaḳ’dan dileyüp ve **Resūl’dan** ve meşāyihler- (7) imizden izin talep idüp uşūl-i **meşāyihden** olan aynı (8) erkān-ı ḥalvetiyyeden **intihāb** idüp bu tarīkatnāmeyi cem‘ (9) eyledüm ve ismini Vesīle diyü ad virdim ve yedi fen üzerine (10) cem‘ eyledim. Nitekim **Ḥaḳ Ta‘ālā celle calāluhu** buyurur: **Ve ḥalaḳnākum aṭvārā**³² (11) ya‘ni “Her şey’i yedişer ḥaḳ eyledüm”. Gökleri ve yerleri (12) yedişer ḥaḳ eyledi ve eşyānuñ gönölünü yedi ḳat ḥaḳ (13) eyledi, **ṭabaḳa ṭabaḳa** birbiri üzerine

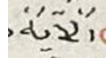
²⁸ “Allah’ın öğütlerinden korkun, onları koruyun.”

²⁹ *mürābıtını* şeklinde yanlış yazılmıştır.

³⁰ “Allah ve insanlar nezdinde”

³¹ “Allah hainleri sevmez.”

³² “Oysa O, sizi çeşitli aşamalardan geçirerek yarattı.”

ve birbirinden a‘lā (14) yarattı. Nitekim ‘arşı kürsiden a‘lā ve kürsī sā’ir göklerden (15) a‘lā ve **yedinci** gögi sā’ir göklerden a‘lā ve kevākib-i sa’ir (16) arasında dağı güneşi kamerden a‘lā yarattı. Kameri sā’ir kevākibden (17) a‘lā yarattı ya‘ni uludur **ve güneşin** kā’im maḳāmıdır. [12b] (1) **Nitekim** güneş dünyayı müşerref iderse kamer dağı giceyi öyle müşerref (2) ider **ḳālellahu Ta‘ālā Ve leḳad zeyyenne’d-dünyā bi meşābiḥa ve ce‘alnāhā** (3) **rūcumen li’ş-şeyātini**³³ ya‘ni “Biz dünyā gögünü yıldızlar ile bezedük (4) dağı şeyātınları rācīm itmek-içün kıldım” **imdi** Hāḳ Ta‘ālā dünyā (5) gögünü yıldızlar ile kıldı dağı yir yüzünü **şüleḥā mü’min** (6) **ḳullarıyla** müzeyyīn kıldı ve birbirinden a‘la kıldı. Nitekim buyurur (7) **Ba‘ḏuhum fevḳa ‘alā ba‘ḏin**³⁴ zīrā Hāḳ Ta‘ālā yir yüzünü (8) **enbiyā ve evliyāsıyla** müşerref kılar **imdi** kaçan-kim **Hāḳ Ta‘ālā** (9) bir şehri müşerref kılmak dilese elbette ol şehre **şüleḥādan** (10) birisin virür zikir ve tevḥīd ve ma‘rifet nūriyla ol beledi (11) münevver kılar, **edeb-i tarīḳat** yürüdüp uşūl-i esmāyı ve zikir (12) ve tevḥīd ile ol şehri münevver idüp ḥalkını **ve şeyḥlerūn** (13) uşūl-i ḳadīmleri ve ḳānūn-ı ezeliyyeleri budur ki ol maḳāmda (14) **şeyḥ** olan kimse gerekdür ki **mürīdlerine** edeb-i tarīḳatı (15) öğrede kim **şerī‘at ve tarīḳat ve ma‘rifet ve ḥaḳīḳat** (16) maḳāmların bileler kim nicedür **meşelā** ol şeyḥūn evvelā beş ḳademi (17) vardur andan tarīḳatcısı andan zākiri andan ‘aṣādārı [13a] (1) **andan** ezlektārı andan **bāzāra** gideni andan sā’ir **mürīdleri** vardur (2) her kişi mertebesince birbirinden yukarıdur. **İmdi** gerekdür (3) ki mürīdler birbirilerine ḥürmet ve ‘izzet ideler ednālar (4) ulularına ve uluları ednālarına merḥamet ideler. (5) **Meşelā** bir dervīş bir dervīşe ismiyle çağırmaya fulān (6) dede diyüp dede lafzıyla çağıra ve birünün **postunda** (7) oturmaya ve birbirinūn ḥüccesine izinsiz girmeye (8) ve mürīd olan şöyle gerekdür ki **şeyḥūn** ḥuzūrında oturmaya (9) meger **şeyḥ** rızā vire ve söz dağı söylemeye ve rızālandırmaya (10) ve beline maḳrama şoḳmaya sağına bir nesne şoḳup göster- (11) meye ve ḥırkasuz yürümeye ve **şeyḥi** yanında yatmaya ve namāz dağı (12) kılmaya ve eliyle tesbīḥ çevirmeye ve ḳahḳahā ile gülmeye ve poḡazın (13) ayırtlayup tükürmeye ve başına perçem şarḳıtmaya ve dā’im (14) ḥareket ve cünbüş edebiyle ve şöyle-kim **mürīdler** her biri (15) ḥocasınūn önüne postuñ düşüp üzerinde mertebe- (16) since oturalar **evvel** beş ḳadem-i **şeyḥūn** altı yanında otura (17) andan tarīḳatı andan zākiri andan sā’ir ‘aṣādārı

³³ “Gerçek şu ki biz yakın göğü kandillerle süsledik. Ayrıca bunlarla şeytanların taşlanması sağladık.” Mülk, 5.

³⁴ “Bazılarınız, ötekilerden daha üstündür.”

andan [13b] (1) ezlekdārı andan pazara gideni **andan** sā'ir fuḡarā yolunca (2) oturalar **andan şeyh** geldükde ayak üzere turup istiḡbāl (3) idüp elin öpeler **ezlekdār şeyhüñ** elin öpüp andan pāzāra (4) giden elin öpe andan sā'ir fuḡarā elin öpeler bu tertīb ile (5) ri'āyet ideler. **Hikāyet olunur Hazā Kitāb-ı İsmizāz.** (6) *Bismillahirrahmanirahim* (7) *Aṭī'ūllahu ve Aṭī'ū'r-Resūl ve Ulu'l-emru minkum*³⁵ ya'ni Allahu (8) Ta'ālā buyurur kim muṭi' olun ya'ni Allahu Ta'ālā buyurduḡuñ (9) tutuñ ve 'ibādet idüñ, daḡı Resūlüne itā'at idüñ, (10) ya'ni sünnetiñ tutuñ ve şeri'atine muḡalifet itmeñ ve buyur- (11) duḡun işleyiñ, da'vet itdüḡi yola girüñ ve daḡı ulu'l-emre (12) muṭi' oluñ ya'ni ḡaḡ üzere emri idiciye ammā 'ulemmā-i (13) zāhīr ulu'l-emir begleri tutmuşdur anlara 'āşī olmayalar (14) ammā meşāyih-i kibār *radıyallahu 'anhum* mürşid-i kāmilleri (15) tutmuşlardur *selāmullah 'aleyhi* ya'ni ulu'l-emir mürşidleri (16) Resūlullah'uñ *şallallahu 'aleyhi ve sellem* ve alihi yerine kā'im maḡām- (17) larıdur ki ḡalifetü'l-ḡulefālar eydür ḡaḡ yola mü'minleri [14a] (1) da'vet idicileridür ammā bu ulu'l-emriñ Resūlullah'dan (2) soñra *şallallahu 'aleyhi ve sellem ve alihi* şol kimselerüñ ḡaḡḡıdır ki (3) eşrefü'n-nās ve a'lemü'n-nās ola zāhīrde (4) ve bāṭında kāmīl ola zāhīr 'ilimle müslimānları ḡıfz (5) idüp 'adl ide ve bāṭın 'ilmi-ile 'āşıkları terbiyyet (6) idüp ḡaḡḡa ulaşdura. Ol 'azīzler dünya begligüñ (7) terk idüp āḡiret sultānlıḡıñ ḡabūl itdiler pes (8) öyle olsa mucāzi ulu'l-emir begler oldı ve ḡaḡīḡi (9) ulu'l-emir mürşidler oldı pes böyle olsa mü'minlere (10) vācib oldı-ki beglere du'āşī olmayalar ve mürşide daḡı (11) ittibā' ideler nitekim Resūl ḡazreti buyurmuşdur *şallallahu (12) 'aleyhi ve sellem Men lā mürşide lehu velā dine lehu* ya'ni (13) şol kişinüñ ki şeyhi yoḡdur daḡı dīni yoḡdur dir (14) ya'ni dīni daḡı imāndandur imān daḡı iki³⁶ dürlüdür (15) biri naḡlīdür ve biri taḡḡīḡīdür ya'ni inkisād (16) işidüp bilmeklik-ile inanmaḡlıḡ ve taḡḡīḡi<ḡi> (17) görmeklik-ile inanmaḡlıḡ ya'ni mürşid-ile [14b] (1) '**ayne'l-yakīn** olunur ve 'ilimle '**ilme'l-yakīn** ya'ni zāhīr (2) 'ilimle Allah'ı bilürsin bilmeklikle yakīn olursın (3) ve mürşid-ile görmeklik-ile yakīn olursın keşf-i (4) muḡāyib olunur. İlḡām-ı Rabbānī ve daḡı Rabbānī-le işlenir (5) her ne-kim işlese öyle olsa dīni daḡı imānı daḡı (6) taḡḡīḡi olur ya'ni ḡadīş ma'nāsı ki >şeyhi olmayanıñ< (7) ya'ni şeyhi olmayan kāfir olur añlayımasañ ya'ni '**ayne'l-** (8) **yakīnlıḡ-ıla** bulunan dīn, imān mürşidsiz kişide >yo< (9) yoḡdur demek olur ammā şol ecnebīler ki şeyhi Ḳur'an'dur (10) dirler ma'nā nedür sözden bilmezler belā Ḳur'an mürşiddür (11) tā seni ḡaḡ yola da'vet itmek-içün ḡayrı

³⁵ "Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin ve emir sahiplerinden gelen emre itaat edin."

³⁶ *ile* yazılmış ancak konunun gidişatı itibarıyla *iki* olması gerekir.

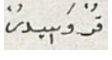
ve şerri bildür- (12) mek-içün ve bu mürşidler dahı irşadı Qur'an-ile iderler (13) lakin anlar Qur'an'ın ma' nasın üzere ki bilüp taqvâsı-ile 'amel (14) iderler Qur'an'ı kendü murâdlarınca tefsîr itmezler. (15) Allahu Ta'âlâ murâdınca tefsîr iderler ve Qur'an'ı Allahu (16) Ta'âlâ içün okuyup 'amel iderler *mâr-ı Qur'an-ı ber-güzide ma'ni-ra buhter pişî hasîsân endâhtem*³⁷ (17) Hâzret-i Mevlânâ [15a] (1) Hüdâvendigâr *radıyallahu 'anhu* buyurur ki “Biz Qur'an'ın ma'nin (2) aldık, postın hasîslere atduk” ya'ni Qur'an'ın hükmiyle 'amel etduk (3) maşşudı bulduk. Ya'ni taqvâsıyla 'amel itdük fetvasın, gavgâsın (4) tâlib-i dünyâya koduk. Qur'an veliyle haqdur vaşlı-çün okuyan (5) 'âmîl oldu, ehlullah oldu ve dünyâ manşıb içün okuyanlar (6) şakî olup kelbîler oldılar. Nitekim Resûl hâzreti *şallallahu* (7) 'aleyhi ve sellem ve alihi buyurur kim *Ed-dünyâ cîfetün ve tâlibuha* (8) *kellâbun*³⁸ ya'ni dünyâ bir cîfedür anuñ tâlibleri itlerdür (9) pes 'ârif olana bu söz yiter kim anuñ içinde (10) ma'rifet biter câhile hõd yeter³⁹, kılmaz kelâm, 'âkîl-iseñ kaç (11) yulardan vesselam. Pes insân olan bildi-ki elbette mürşid (12) gerekmiş ammâ şeyhün mübtedîleri çokdur pes lâzım oldu ki (13) şeyhi dahı ba'zı 'alâmetlerinden söyleyevüz tâ kim bileler mürşid (14) kimdür aña ittibâ' ideler nitekim İmâm-ı Gazâlî⁴⁰ rahmetullahi 'aleyh (15) ahîr zamânda şeyhler çok düriye şeyhlik da'vâsın ideler, (16) müslümânları aldayalar izlâl yola alalar gideler. İmdi (17) vâcib oldu ki haq şeyhün birkaç 'alâmetlerinden [15b] (1) söyleyevüz tâ kim haq şeyhi bileler bid'atlara uyup tarîk-i müstaķimden (2) mahrûm kalmayalar. Dimişler ki **şeyh-i kāmiliñ** dört 'alâmeti vardır. (3) Ol dört 'alâmet kankı şeyhinde bulunsa aña uyasın. Evvel (4) oldur kim şeyhi olan kişi 'âlim ola ve hem 'âmîl ola ya'ni (5) 'ilm-i zâhîrde kāmîl ola ve hem 'ilm-ile 'amel ide. **İkinci** şerî'at-ı (6) kāmîl ola, müteşerri' ola, bid'at bulunmaya. Her kişinün müşküli (7) hâl ola ya'ni şadaķında mâhîr ola. **Üçüncü** levheyne ve 'âlemeyne (8) nâzır ola ya'ni levh-i mahfûza ve levh-i insâna nâzır (9) ola ya'ni her kişi katına geldügi vakit aña hâzer ide (10) nûr-ı vilâyet ile anuñ ezeli bile aña göre terbiyyet ide (11) ve dahı gözüken 'âlem ki 'âlem-i şehâdetdür ve gözükmeyen 'âlem (12) ki 'âlem-i ervaħdur bülâde nâzır ola. Taşarrıfı aña ışmarlanmış (13) ola, mertebe-i Muħammed'e mâhîr ola. **Dördüncü** 'alâmet budur (14) kim sinsilesi şahihçe 'Alî'ye ve

³⁷ Cümlemin arkasından gelen Türkçe açıklaması göz önüne alındığında Farsça cümle yapısına uygun şekilde ifade edilmemiştir; bu cümlemin doğru ifadesi şu şekilde olabilir: “*Mâ ma'ni -yi Qur'an -ı bergozide râ geriftim pusteş ra piş-i hasîsân endâhim.*”

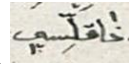
³⁸ “Dünya pisliktir ve onu arzulayanlar da köpeklerdir.”

³⁹ *eter* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁴⁰ *gazadi* şeklinde yanlış yazılmıştır.

Muhammed'e yıka ya'ni (15) kendü **şeyh-i kâmil** ve anuñ **şeyhi** dahı **şeyh-i kâmil** min vechiñ (16) terbiyyet peygambere çıka halifeye ve fulāna ulaşmaya. Nitekim üç (17) nesne meşāyihün halife kımak ve fıkha tesellî [16a] (1) itmek ve birine **şeyh** dimek ve dahı bir kişiyi halife (2) kılsa ol varsa şeyhlik itse şeyh rızāsın söz (3) şol zāhirde begine 'āk olan gibidür ve şeyhlik hāk (4) tarafından ısmarlanandır 'aleyhi's-selām ve mürşid oldur ki (5) tālīb-i hākka vāşıl idici ola rivāyetdür ki Şeyh-i Şahābe'd-dīn (6) *radıyallahu 'anhu* eydür mürşid oldur kim bir mübtedī (7) tālibe tevbe virdügi günāhdan pāk kıla *Lā ilahe İllallah* (8) diyü vaqt Allah-ile anuñ arasında hicāb kaṭı' ide (9) ve Muhammed Resūlullah didügi vaqit hākki aña müşāhede itdü- (10) re dimiş Şeyh Seyyid-i Şāfi *radıyallahu 'anhu* eydür şeyh-i kâmil (11) oldur ki tevbe virdügi vaqtin kayd anı müşāhede [ide] lākin (12) ol hinde göstermeye terbiyyet-ile yetişdüre dir zīrā (13) Hāk-ile anuñ münāsibeti yokdur mabāze-i tecellāya duymaya (14) helāk ola bu aralıkdagi makāmlardan mahrūm kıla dir demişler (15) ki sultānım eger ol kişiye ecel yetişüp ölürse (16) hāl ne ola müşāhededen mahrūm mı kılsun zīrā ki (17) **Men kâne fi hazihi a'mā ve fi'l-ahireti a'mā**⁴¹ haber de gelmişdür [16b] (1) āyet de dediler ya'ni her kim hākki bunda görmese anda dahı (2) görmez ammā şeyhi cevāb virmiş ki āyet ol kişiler hākkiında- (3) dur ki bunda hākkuñ likāsın taleb itmedi mürşide ulaşmadı (4) ol ki şeyhe ulandı terbiyyete yegin oldu şeyh-i kâmil-i (5) mükemmel anuñ cānına terbiyyet kıla makşūda irişdürür (6) dimiş ammā nakildür Seyyid Cemāle'd-dīn *radıyallahu 'anhu* (7) eydür: "Bir şeyhüñ tālibi iki olsa biri mağribde ve (8) biri maşriqda olsa kendüzi bir zeminde olsa (9) ol iki tālibe bir sâ' atde ecel irse 'Azrā'il 'aleyhi's-selām (10) cānlarına kaşd kılsa şeytān 'aleyhi'l-la'ne imān- (11) larına kaşd kılsa mürşid oldur kim ikinin de haşrinden (12) şaklaya selāmetliğ-ıla āhirete göndere" dimiş **Ebū Şeyh** (13) **Seyyid 'Alī radıyallahu 'anhu** dimiş ki: "Kâmil-i mükemmel oldur kim (14) cümle 'ālem anuñ müridi olsa cümlesinüñ bir sâ' atde (15) ecel irse şeytān imānlarına kaşd kılsa mürşid-i (16) kâmil oldur ki cümlesin şeytān şerrinden hıfz ide (17) selāmetliğ-ıla imānların āhirete göndere." ya'ni şıfat-ı [17a] (1) ruḥāniyyesi cümlesine hāzır nāzır ola bu bir sırdur ki (2) gine bunı ehli bilür kāmili kâmil bilür velākin nākısuñ zannı (3) hemişe noķsāndur **nakildür Şeyh radıyallahu 'anhu ve nevverallahu kabrehu** bir (4) gice nice yerlerde bulunmadı lākin mübarek vücūdı hanķāhlarında (5) oturup dervişlerle şoḥbet

⁴¹ "Kim bu dünyada körlük ettiyse ahirette de kördür, yolunu daha da şaşırmıştır." İsra, 72

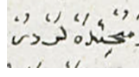
iderler didi pes ol şöhetler- (6) de bulunup şöhet viren sıfatlarıydı **hikāyet-i Ca'fer** (7) *rağıyallahu 'anhu* rivāyet kıılır ki bir gün Resūlullah *şallallahu 'aleyhi* (8) ve *sellem* ve alihi bir dīv geldi qadīm yüce lākin eli ardına bağılu, boynundan (9) qan ve irin aqar eyitdi: “*Eğışnā yā Resūlullah ve hāteme'n-nebiyyi*” didi. (10) Peyğamber *şallallahu 'aleyhi ve sellem* eyitdi ki hālinden söyle ol dīv (11) eydür yā Resūlullah zamān-ı qadimde bir elün bir Ādemoğlānın >qa< (12) qapdum ilişdüm Kūh-ı Qāf ardından diledim ki yiyem bir arslan (13) şuretlu oğlan heybetlü baña bir sille urdı boynuma (14) elüm arduma çevürdi hūrmā yabrağıyla iki baş parmağı (15) bağıladı dağı ādem peri misin didi ve gitdi nitekim kuvvet kıldum (16) ol bendi gidüremedüm. Boynımdan iriñ qanlar aqdı, 'āciz (17) qaldum. sordum Ādem peygambere geldüm eyitdüm: yā Ādem baña senüñ [17b] (1) oğlanlarından baña böyle kıldılar didüm Ādem peygamber *'aleyhi's-selām* (2) nitekim cehd itdi beni bu bendden qalāş idemedi (3) eyitdi benüm oğlanlarımdan Nūh peygamber gelse gerekdür (4) ol şāhib-i da'vet olsa gerekdür şabır it anuñ zamānına (5) dek. saña dermān olursa andan olur didi geydüm ol (6) zamāndan çün **Nūh zamānı** oldu sordum aña geldüm hikāyetim (7) aña dağı didüm ol dağı cehd itdi beni bu bendden qalāş (8) idemedi Nūh peygamber dağı *'aleyhi's-selām* baña eyitdi (9) yā dīv bizim şoyumuzda **İbrāhīm peygamber** gelse gerekdür (10) Hālilullah olsa gerekdür saña dermān olursa andan (11) olur didi şabır itdüm çün İbrāhīm zamānı geldi (12) aña dağı geldüm qālimi 'arz itdüm ol dağı derman idemedi (13) İbrāhīm *'aleyhi's-selām* eyitdi **Mūsā** Kelīmullah gelse (14) gerekdür gökden kitāb inse gerekdür **Mürsel peygamberden** (15) saña derman olursa andan olur didi çün **Mūsā** (16) zamānı geldi aña qālimi bildürdüm ol dağı derman idemedi (17) **Dāvud zamānına** şaldı Dāvud peygamber zamānı oldu [18a] (1) Dāvud *'aleyhi's-selāma* geldüm ol dağı zaferet idemedi (2) şabr it **Hāzret-i Süleymān'a** nübüvvet deqsün dıvlere (3) ve cinnilere ol hüküm itse gerekdür saña derman o- (4) lursa andan olur didi **Süleymān peygamber** *'aleyhi's-selām* (5) Qāf'dan Qāf'a hüküm iderdi aña dağı geldüm qālimi 'arz (6) itdim ol dağı qalışdı ne boynum oñladı-bildi (7) ve ne hūrmā yaprağından parmağı gidürebildi 'āciz (8) qaldı çün baña zafer idemedi eyitdi kimse çün (9) zafer idemez illā ahir zamān peygamberi Muḥammedini'l-Mustafā (10) *şallahu 'aleyhi ve sellem* didi işde saña geldüm yā Hā- (11) teme'l-Enbiyā baña derman kııl didi Resūl hāzreti *'aleyhi's-selām* (12) eyitdi ol oğlanı göricek bilür misin didi (13) eyitdi na'am yā Resūlullah eyitdi aşhāb gelsün (14) oğlancıklar-ile oñimden geqsünler didi aşhāblar (15)

geldiler geçdiler āhir Selmān-ı Fārsi geldi *radıyallahu* (16) ‘*anhu* ‘Alī ḥazreti boynunda götürüp geçdi ‘Alī (17) meger ol vaḳit kiçirek oğlan-idi çün dīv ‘Alī’yi [18b] (1) gördi dīv ḥazān yaprağı gibi ditredi daḥı Resūl’e (2) sığındı eyitdi feryād bu oğlanuñ elinden yā Resūlullah (3) budur baña bu işi iden didi Resūlullah eyitdi yā ‘Alī (4) sen mi itdūñ didi ‘Ali eyitdi na‘am yā Resūlallah didi (5) eyitdi imdi girü sen ḥalāş kıl didi ‘Alī eyitdi müslimān (6) olsun ve tevbe itsün-ki ayruḳ adam yimeye dīv müslimān (7) oldu ve ‘ahd itdi-ki adam yimeye ‘Alī ḥazreti dīvüñ boynun (8) mübārek eli-ile sığındı dīvüñ boynı şifā buldı (9) ve barmağı-ıla işāret kıldı bendi çözüldi Resūl (10) ḥazreti *şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi* anda didi ‘Alī’ye (11) *kerremallahu vechek* dīv ya‘ni kerāmet senüñ ḥaḳḳıñdadur (12) didi ammā kerāmet daḥı peygamberüñ mu‘cizātındandur ammā ol (13) ḥalde olan ‘Alī’nüñ *kerremallahu veche* ruḥāniyyesi (14) şıfatı-idi ve boynı daḥı bilegi nebīnüñ velīnüñ ruḥāniyye- (15) si şıfat-ı sırrı kendüden soñra zāhir olur līkin (16) cesimān-ile degül ya‘ni öldükden soñra beden-ile girü nās (17) arasına⁴² gelmez şol anadan toğup geldügi gibi ve daḥı [19a] (1) şoḥbeti üç dürlü olup ya‘ni şoḥbet-i ‘ām ve şoḥbet-i ḥāş (2) ve şoḥbet-i ḥāşşü’l-ḥāş ya‘ni ‘ām oldur ki cümle ḥalkı bile (3) ola anda lā-yeddür ki şeyḫ şerī‘atden söyleye ve şoḥbet-i (4) ḥāş oldur kim dervişler ola şeyḫi gerekdür ki ṭarīkatden (5) söyleye ammā nitekim mu‘āmelatdan söyler-ise daḥı şerī‘ate (6) taḥarrik ide nitekim Resūl ḥazreti *şallahu ‘aleyhi ve sellem* (7) *ve alihi* buyurur kim ***Kellimu’n-nase ‘ala ḳaderi ‘uḳulihim*** ya‘ni (8) eydür söyleyiñ Adem oğlanlarına ‘aḳılları irdügi (9) yire dek zīrā tevcih-i ḥāl ehl-i ḳāl ḳatında şıgmaz (10) bu ‘ilm-i meşāyiḥ şol itmek gibidür ki ‘avāmı’n-nās (11) genç⁴³ oğlan gibidür ki emcek emer kaçır emer oğlan (12) itmek virseñ boğazına tırur ve şoḥbet-i ḥāş (13) oldur kim şeyḫi ṭalibleri-ile yalınız ide ki ḥāldür (14) vāḳi‘dür teselli ide ve şoḥbet-i ḥāşşü’l-ḥāş oldur ki (15) şeyḫ şoḥbet-i ḥaḳīkatden söyleye her ṭalib ki mertebesine (16) göre ol ḥalde nās arasından ol ḥāl-ki (17) emānetdür şeyḫi gerekdür ki muḥalline şarf ide eger [19b] (1) >eger< ikisi daḥı sırdan taşıra olana fāş itseler (2) emānete hıyānetlik itmiş olurlar ve daḥı ol ḥālī ayruḳ (3) bulamazlar ammā bunı daḥı bile-ki şerī‘at nedür ṭarīkat (4) ve ḥaḳīkat nedür şerī‘at Muḥammed Muştafā’nuñ *şallallahu ‘aleyhi* (5) *ve sellem ve alihi* za‘if ümmetine ṭarīkat fi‘lidür ki muḥālif-i (6) nefis işlerdi ya‘ni incinecek nesneler, ḥaḳīkat sülūkī- (7) dür ki Allahu Ta‘ālā ile kendü arasındaki ḥāldür ve bunı (8) daḥı bil ehl-i şerī‘at oldur-ki her işini Allahu Ta‘ālā (9) ḳorḳusuyla işleye ve ehl-i ṭarīkat oldur ki

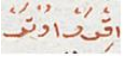
⁴² *asrasına* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁴³ *geh* yazılmış ancak *genç* olması gerekir.

her işini (10) Allah'ı görür gibi işleye ve meşāyihūn sırrını hāzır bile (11) ve ehl-i haqīkat oldur ki her işini Allah'ı görür gibi işleye (12) şeyh gire Şeyh Muhyi'd-din *raḍiyallahu 'anhu* eydür ehl-i (13) haqīkat oldur ki her işini Allah işaretiyle işleye (14) ya'ni Allah bilmiş ola şerī'at dutmasıyla ve Allah'ı görmüş (15) ola haqīkat-ile ya'ni mürşid-i kamil terbiyyet-ile müşāhedullah (16) ola tecellā-yı Rabbaniye vākıf ola her ne-kim işlerse (17) haqīkat-ile işleye ya'ni her hāli Hāk tarafından işāret [20a] (1) [olmasıyla] işleye ve bunu daḥı bil ki şerī'at ve tarīkat ve haqīkat (2) üçü birdür muḥālif degildür muḥālif mübtediler katındadır (3) şunlar kim tarīkatden ve haqīkatden adem

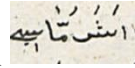
uralar şerī'atde (4) kuşurı ola anlar kāziblerdür ve izlāl yola (5) gitmişlerdür ya'ni mürşidleri şeytān olmışdur (6) nitekim Resūl ḥazreti *ṣallallahu 'aleyhi ve sellem ve alihi* dimiş- (7) dūr bir kişiyi göresin ki hevāda uçları naẓar iderūn. (8) Aña eger şerī'at-ı kāmil ise ve ol raḥmānīdür aña 'izzet (9) idūn ve eger şerī'at yoğ-ısa biliñ ki şeytānīdür varuñ (10) kanadlaruñ soyıñ didi pes bir kişiuñ vilāyetin görüp (11) bī-tekellūf i'tikād itmek yokdur zīrā vilāyet-i raḥmānī (12) ve kerāmet-i şeytānī olur bu baḥış aṣāgada gelecek- (13) dūr *inṣā'allahu Ta'ālā*.

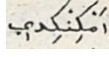
Faşıl

Bunu daḥı bil-kim Resūlullah (14) bunu dimişdür ki ulu'l-azam Resūl, ḥulefā (15) ḫutr-ı imameyn **nuḳebā, nucebā, umenā** kim (16) velī, kāmil, mürşid, mürşid-i kāmil, mükemmil bunlarıñ (17) beyānındadır. Resūl bir şahışdur ki ba'zı muğāyibat [20b] (1) aña münkeşifdür ḥalāyıkı ıslāḥ id diyü buyruk gele ve eline kitāb (2) virile. Bunlar mürsellerdür *'aleyhimü's-selām* ve Nebī bir şahışdur (3) ki ba'zı muğāyibat aña münkeşif ola ve ıslāḥ-ı nās ide diyü (4) buyruk gele velākin eline kitāb virilmeye bunlar sā'ir (5) peygamberlerdür *'aleyhimü's-selām* ve ulu'l-azam aña dirler ki (6) Hāk Ta'ālā'dan āmir ola ki da'vet it icabet itmeyeni (7) depele diyü *kemā ḳāl en-nebiyyi 'aleyhi's-salātu ve's-selām Umirtu* (8) *en uḳātīle'n-nāsi ḥattā yeḳūlu lā ilahe illallah Muḥammedun Resūlullah* (9) *fe izā ḳalū ha 'aşamū minn dimāuhum ve emvālehum* (10) Muḥammed Muṣṭafā *ṣallallahu 'aleyhi ve sellem* buyurur ki: “Ben emir (11) olundum ki muḳatele eyleyem. *Tā lā alihi illallahi Muḥammedun* Resūlullah (12) diyince vaḳti ki diseler kanları ve malları (13) benden kurtulur.” Ulu'l-azam Muḥammed Muṣṭafā'dur nās ü- (14) zerine efḍaldür enbiyālar üzerine *'aleyhimü's-selām*

(15) faşl-ı hulefâ-i efđal aşhâblardur ulu'l-emirlerdür (16) işbu ki **Ebübekr**, ‘**Ömer**, ‘**Osmân**, ‘**Alî**’dür. Bunlar güzîde â‘lâ (17) velîlerdür bu dört aşhâb uludur cümle aşhâbdan [21a] (1) bunlar Resûl’ün ulu, sevgülü yarenleridür uluzâdeler Ebû (2) Bekir Resûl’ün kanı, atasıdır. ‘Âişe-i Şiddîka *radıyallahu ‘anhu ve ‘an* (3) *ebihâ* anuñ kızıdır ki Resûl’ün hâtûnidur. Hâzret-i Resûl Ebû Bekir’e (4) dimiş ki dünyâ halkınca şıdkı vardır ve takvâ anda tamâmdur ve Resûl’den (5) soñra halife oldu nâs üzerine iki buçuk yıl âhîr şehîd oldu (6) Resûl’ün sağ yanında qodılar *radıyallahu ‘anhu ve ‘Ömer* dahı Resûl (7) hâzretinüñ ulu aşhâbıdır ol îmâna gelmeyince dîne aşîkâre olmadı. (8) Resûl anuñ haqqında dîn burcı dimişdür dîn yolunda atasın ve şerî‘at (9) yolında olmışdur Ebû Bekir’den soñra ol halife olup on iki buçuk (10) yıl âhîri şehîd oldu Resûl’ün şol yanında [olmak] diler *radıyallahu ‘anhu* (11) ve ‘Osmân dahı Resûl’ün ulu aşhâbıdır ve hem güyesidür hem Qur‘ân’ı (12) ol cem‘ eyledi. Resûl anuñ haqqında eyitdi: “Hâyâ ‘Osmân’da (13) dürüstdür” didi ol dahı ‘**Ömer**’den soñra on üç yıl halife eyledi (14) âhîr ol-dahı Mu‘âviye ucundan ‘Abdu’r-raḥman ibni Ebû Bekir (15) öldürdi ‘Osmân şehîd oldu ‘Abdu’r-raḥman Ġâzî *radıyallahu* (16) ‘*anhum* bu aralıkda söz çokdur velî keşfi müşküldür şebti (17) aḥsendür bu aşhâbı erba‘asında olan bu aralara [21b] (1) düşünmek revâ degildür ammâ ‘**Osmân**’ı üç buçuk’ada qomışlardur (2) ve ‘**Alî** *kerremallahu vecheh* evcehi’l-‘aîz ve efđalu’l-evliyâdur (3) ‘alemu’n-nâsdur ümmet üzerine ve aşhâb üzerine (4) *radıyallahu ‘anhum ‘Alî Resûl’ün ‘ammusı*>dur< oğlıdur, aslı (5) Hâşim, güyegüsidür ve Allah’ın arslanıdır. **Allah şecâ‘ate** (6) aña gelmişdür ve dahı peygamber didi-ki ‘ilmüñ şehri ve qapusı (7) ‘**Alî**’dür dahı anı qardaş idindi ve gönlüñi içine (8) aldı dahı *Lahmeke lahmi, cisme ke cismi, dem me ke dem mi, ruheke ruhu*⁴⁴ (9) senüñle benüm aramda kimse yokdur didi (10) çün aşhâblar bunu işitdiler şol ki mü‘minlerdür amennâ (11) ve şaddaḡnâ didiler şunlar ki mü‘minlerdür eyitdiler gönlegi (12) götürüñ görelüm didiler **Resûl** hâzreti *şallallahu ‘aleyhi* (13) ve *sellem* gönlegi götürdi baş iki gövde bir munşif oldu- (14) lar ya‘ni ma‘nâ-yı hadîş budur ki etiñ etimdür qanuñ qanımdur (15) cānuñ cānımdur didi Hâricîler eyitdiler hemân bu sözden (16) murâd qarâbet idi didiler ya‘ni hışımlıq ki ‘ammusı oğlıdur (17) hışım ma‘nâsı buna gider ve Fâtıması virdi Hasan ve Hüseyin [22a] (1) oldu et qan ma‘nâsı buna gider ve külli cān Resûl’ün (2) ruḡından peydâ oldu rûḡ ma‘nâsı dahı buña

⁴⁴ “Senin bedenim benim bedenim, cismin benim cismim, kanın benim kanım, ruhun benim ruhum.”

gider dirler (3) **Şeyh-i Kebir Muhyi'd-dîn raḍiyallahu ‘anhū** eydür ḳadīm rūḥ Muhammed-le (4) ‘**Alī’nūn**dur evvel **Resūl** ḥazreti rūḥı yaradıldı ve ardınca (5) ‘**Alī’nūn** dir **ḥikāyet** dervişler içinde inşāf kimden ḳaldı (6) diyū su’āl cevāb budur ki Cebrā’il-den ḳaldı birgün Resūl (7) ḥazretine Cebrā’il geldi ‘*aleyhi’s-selām* selām virdi (8) **peygamber ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi** iki dizi üzerine (9) geldi ‘*aleyhi’s-selām* selām virdi soñra Resūl ḥazreti (10) >dü< dükeldi selamın aldı ‘izzet itdi Cebrā’il tefekküre (11) virdi Resūl’e bu ḥāl ma’lūm oldu Cebrā’il eyitdi: (12) “**Yā Resūlullah ‘Alī’ye** benden ziyāde ‘izzet itdün ne ḥikmet (13) vardur ki bunda tefekküre vardur” didi **Resūl** ḥazreti (14) eyitdi: “Yā Cebrā’il ‘izzet senden uluya-mı gerek yoḥsa (15) gence-mi” didi. Cebrā’il eyitdi: “Uluya gerekdür ‘ālime” (16) **Resūl** eyitdi: “**‘Alī** senden uludur ve hem ‘ālimdür” didi (17) Cebrā’il eyitdi “Nite?” **Resūl** ḥazreti eyitdi: “Yā Cebrā’il [22b] (1) Allahu Ta’ālā seni yaratduğı vaḳit ne gördün” didi Cebrā’il eyitdi: (2) “Bir yıldız gördüm ‘azīm nūrlu yetmiş biñ yıl toğur yetmiş biñ kez ben (3) anuñ toğurduğun gördüm” didi Resūl eyitdi “Ol benüm rūḥum idi” (4) didi “Daḥı ne gördün” didi Cebrā’il eyitdi: “Daḥı gördüm bir kişiyi mağrib- (5) de ve bir kişiyi maşrıḳda çevkân ellerinde bir altın top ol urur (6) ana varur ol urur aña varur” didi **Resūl** (a.m.) eyitdi (7) “Mağribdağı ‘**Alī’dür** ve maşrıḳdağı ben idüm” daḥı sırdan Cebrā’il (8) müşkül ḥāl itdi anda inşāf itdi **Resūl** ḥazreti anda (9) didi-ki ‘ilmiñ şehri benim ḳapusu ‘**Alī’dür** didi **ḥikāyet** (10) **Resūl’ün** kızı Fāṭimatü’z-Zehrā ‘*aleyhimü’s-selām* ‘**Ömer** (11) diledi **Resūl** eyitdi emir ile yokdur saña virmege (12) didi ‘**Oşmān** daḥı diledi ana daḥı eyle didi ‘**Alī’ye** (13) eyitdiler var sen-daḥı dile didiler ‘**Alī** daḥı vardı (14) **Resūl’ün** ḳarşısına ḥuzur-ile oturdı līkin edep (15) itdi söylemedi Tañrı **Resūl’üne** ma’lūmdur deyü **Resūl** (16) (a.m) şimdi baña Cebrā’il eyitdi ki Allah Ta’ālā saña (17) selām ider eydür ki **Faṭıma’yı ‘Alī’ye** virsün ben ḳadre [23a] (1) elimle nikāḥ itdüm. Cebrā’il, ‘**Alī** tarafından vekil oldu ve Mikā’il, (2) **Faṭıma** tarafından vekil diyū ḥaber virdi didi çün **Muḥammed** (3) Faṭıma’yı ‘**Alī’ye** virdi ammā nikāḥda **Faṭıma** izin vermedi (4) eyitdi **Ḥaḳ Ta’ālā** babamuñ günahkār ümmetinden baña bağışlasun (5) ki babamı ve ‘**Alī’yi** ve beni seveler ve fi’ ilimizde buluna didi (6) Cebrā’il vardı bir yeşil berāt getürdi peygambere ve peygamber (7) **Faṭıma’ya** virdi **Faṭıma** anı saḳladı āḥir öldiği vaḳit (8) vaşiiyet ḳıldı ‘**Alī** ile defin eyledi ammā **Faṭıma’yı Resūl** (9) ‘**Alī’ye** virdüğü-çün ol ikisi daḥı gönüllerinden kin (10) döktilerdi zāḥir olmışdur zīrā

hılāfet-i (11) Hāşim Resül'ün āhır hayātında şordılar (12) seni kim yusun Resül eyitdi 'Alī yusun didi (13) ya bizi kime işmarlarsın eyitdi ki Allah'a işmarladum didiler (14) pīr hālīfe kim olsun parmağ-ıla işaret kıldı (15) ammā işāretten murād 'Alī-idi dirler soñra 'Ömer'le (16) 'Oşmān eyitdiler işāret Ebū Bekir-idi diyü anı hılāfete (17) geçürdiler 'Alī dahı bunlaruñla karşılaşmadı muhālīfet [23b] (1) itmedi ammā ki vardur bey'ata varmadı ammā şüleşā hālīfe o- (2) lıcağ anlaruñla çekişmedi velākin bey'atlarına varmadı (3) ammā Mu'āviye ile mücādele⁴⁵ itdi bu aralıkda söz çokdur (4) lākin setir evlādur söz tatvīl olur ammā 'Alī *radıyallahu* (5) 'anhu 'Oşmān'dan soñra hālīfe oldı dört yıl ol dahı (6) şehīd oldı.

Hikāyet maḳtel-i 'Alī 'aleyhi's-selām. Ol vāḳit (7) 'Alī ḥāzreti Kūfe'de olurdu 'Abdūllah ibni Mūlcem dir- (8) lerdı bir kışi vardı girü 'Alī beslemiş-idi (9) anı gönderdi bir hizmet-içün Mu'āviye ana varıcak çok (10) dünyālık virdi 'Alī'yi öldürivir diyü çün (11) Mūlcem Kūfe'ye geldi 'Alī'yi öldürmege kıymadı bu kez (12) Hāriciler bir cūhūd kızın düzdiler Mūlcem'e gösterdiler (13) Mūlcem aña 'āşık oldı ol kıız eyitdi 'Alī'yi öldür (14) saña varayın didi ḳavli ḳarār eylediler bir gün 'Alī (15) bir mescide vardı ırte namāzın kıılmağa Mūlcem vardı (16) 'Alī'yi ardından ḥançer-ile urdı bir yanından bir yanına (17) çıkdı 'Alī namāzı bozmadı Mūlcem diledi-ki çıka gide [24a] (1) Ḥasan ve Ḥüseyn ve Muḥammed Ḥanifi irdiler bunları gördi >gizlendi< (2) Mūlcem tiz ḥasır ardına gizlendi 'Alī'ye oğlanları (3) şordılar saña bu işi kim itdi 'Alī eyitdi namāzda (4) didi Allahu Ta'ālā Mūlcem'i ağısırdı ḥasır ardından (5) çıkardılar gördiler ḳanlı ḥançer elinde dilediler ki öldüre (6) 'Alī ḳomadı eyitdi-ki ben ölmeyince sizün bunda ḥaḳḳıñız (7) olmaz didi 'Alī'yi eve getürdiler vaşıyyet kıldı (8) eyitdi çün ben ölem beni yuñ kefinleyiñ tábūda kıoyiñ (9) bir 'Arab gele ki yüzi niḳāblu hicinle ve ol kışi namāzumı (10) kıla beni aḡāḥ viriñ tábūd-ile alsun gitsün dahı (11) buyurdu Dūldül'i eyerletdi ve oyanlatdı dahı şahrāya (12) şaldurtdı dahı Zūlfikārı Ḥasan'a virdi eyitdi (13) var Necef deñizine şaldılar Ḥasan vardı bırakmağa (14) kıyamadı gine geldi bırakdum didi 'Alī eyitdi ne gördüñ (15) Ḥasan cevāb vermedi 'Alī bu kez Ḥüseyn'e buyurdu (16) var bırak didi Ḥüseyn vardı bırakdı çün girü (17) geldi bırakdum didi aḡāḥ dahı 'alāmet şordı Ḥüseyn [24b] (1) eyitdi çün Zūlfikār'ı bırakdum deñiz kıynadı ḳan (2) oldı batdı ol aradan gitdi didi 'Alī (3) eyitdi gerçeksın didi andan peyki ḥāzret-i (4)

⁴⁵ *mücadele* şeklinde yanlış yazılmıştır.

cennetden āb-ı hayāt getürdi ‘**Alī**’ye virdi (5) ‘**Alī**’ dahı Mülcem’e virdi ölmeyenin āb-ı hayātdur (6) didi Mülcem qabūl kılmadı ‘**Alī**’ nūş itdi çün murād- (7) lıgıñ bir nişanı budur ki Mülcem’e āb-ı hayāt virdi (8) ve haydur adına bir nükte de budur ki āb-ı hayāt içdi (9) **Ammā küllü nefsin zā’iḳatü’l-mevt** āyeti hükmi-ile zāhır (10) gözden tolandı ya’ ni öldi yudılar kefinlediler tābū- (11) ta koydılar bir sâ’ atde ol didügi kişi geldi (12) yüz niḳāblu deve elinde geldi namāzın kıldı tābūtı (13) deveye yükletdi aldı gitdi **Hasan ve Hüseyin** eyitdiler (14) babamuzu şol kişiye virdüñ aldı gitdi dili (15) söylemedi ise bārī yüzün açalum görelüm anı kimdür (16) didiler **Hasan ve Hüseyin ve Muhammed Hanifi** qalkdılar ar- (17) dından irdiler eyitdiler ey kişi **bi-haḳḳı rabbike** [25a] (1) aç yüzün görelüm sen nice kişisin atamızı alup (2) gidersin didiler ol dahı yüzünden niḳābı şıydurdılar (3) ki ataları ‘**Alī**’dür güldiler ayağına döküldiler eyitdiler (4) yā şāhib-i vilāyet bu ne sırdur didiler ‘**Alī**’ eydür ey (5) köşelerim bu bir sırdur ki bunu girü ehli bilür ammā (6) bir dirlik ki namāzıñuzu girüsiz kılasız ey (7) oğlanlarım didi **Küllü nefsin zā’iḳatü’l-mevt**⁴⁶ āyetiyle aldun (8) zāhır gözünüñden tolındı **El-mü’minū lā yemūtūne bel yenḳalibūne** (9) **min dārin ilā dār**⁴⁷ ḥadişiyle ölmedük dedin ya’ ni āyet (10) ma’ nası budur ki Ḥaḳ Ta’ ālā eydür **Küllü nefsin ecelā**⁴⁸ tatsa (11) gerekdür ḥadiş ma’ nası Peyğamber (a.m) eydür **şallallahu ‘aleyhi** (12) **ve sellem ve alihi** mü’minler ölmezler lakin bir evden bir eve (13) göçerler ya’ ni fenā dünyādan beḳā āhirden ki cennetdür (14) aña naḳil iderler ammā ‘ulemā zāhır qatında budur ki (15) **rahimehumullah** nebīnūñ velīnūñ bedenleri çürümez nitekim (16) Peyğamber hazreti **şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi** eydür (17) Cum’a gicesinden Cum’a >Cum’a< gicesine ümmetimden >ne< [25b] (1) ne ‘amel işlerse baña >baña< getürür ‘arz iderler ya’ ni (2) senüñ ümmetüñden fulān oğlu fulān şol kadar hayır ve şer (3) işledi dirler her nev’-ile olursa **Ebū Bekir raḍı-** (4) **yallahu ‘anhu** eydür yā Resūlullah mübārek bedeniniñ çürümez mi (5) Resūl eydür yā ‘āşıḳ Ḥaḳ Ta’ ālā va’ de itmişdür ki nebī- (6) lerüñ velīlerüñ tenüñ çürütmezdir ammā bundan bir baḥiṣ (7) vardır ki peygamberiñ bedeni yire girdi mi girmedi mi (8) ve mi’rāca çıḳduğı vāḳit girü geldi mi gelmedi mi peygamberiñ (9) mi’rācdan sonra hıç gölgesi yoğ-ıdı ammā ḥaḳ (10) budur ki hem yire girdi hem girmedi ve hem mi’rācdan (11) geldi hem gelmedi ya’ ni rûḥāniyyesi dā’im

⁴⁶ “Her nefis ölümü tadıcıdır.” Ankebut, 54.

⁴⁷ “Mürminler ölmez; sadece fena yurdundan (dünyadan) beka yurduna (ahirete) göç ederler.”

⁴⁸ “Her nefsin eceli vardır.”

Hüdā ile andan (12) idi ve cismāniyyesi bunda hālka da‘vet onda idi (13) Resül’üñ cismi pāk-idi laţif idi nūr-ı nūr idi (14) yoğ-ıdı nefsāniyyesi beşeriyyesi yoğ-ıdı ol (15) vaķit ki mi‘rāca çıķdı melekleri ķodı geķdi melekler (16) cümle hayrān ķalup ĥased idüp didiler ki bu daķı (17) beşerden yaradıldı ehl-i nefisdür yidi ķodı geķdi [26a]

(1) Hāķ Ta‘ālā eyitdi geliben anı getürdüm ammā beşeriyyet ķomayup (2) külli nūr ķılup durdın didi peygāmbec mecāzen olmışdur ĥaķıķaten (3) didi, mecāzen yire girmişdür ĥaķıķide külli şol (4) ‘ārifler ki **Muĥammedü**’l-meşreb bu kelāmı anlar bilür ki ne demekdür (5) **Muĥammed’üñ** gölgesi yoğ-ıdı zīrā ki nūruñ gölgesi yoķdur (6) ve yolu ġāyet zāhir idi şunlar ki kendülerden bī-ĥaber- (7) dür ne bilsünler ki anı ne mu‘teberdür cahil añlamaz olur (8) kendü özünden nite añlayısardur ayruġuñ sözünden (9) **Muĥammed’üñ** nūrı muţahharadur dilerşün-ki sırrına iresin (10) edebin saķın ammā bunı da dirler ki evliyānıñ ba‘zı beden- (11) ile ķabirinden ķalkar gider şunlar ki ķabirde çürüyecek (12) tenlerüñ bunda tebdil ķılmışlardır ya‘ni terbiyyet (13) meşāyih-ile riyāzat ve mücāhede çekmişler ol ĥarām (14) şübhelü yemekleri ve tenlerine nūrāni ķılmışlardır (15) bu aralıkda söz çoķdur ammā ziyāde söylemek revā (16) degildür zīrā bunlar ehl-i ĥālindür bu maķāmlara ir- (17) meyen bunları fehim idemez ammā girü sözümüz ‘**Alī** [26b] (1) ‘*aleyhi’s-selām kerremallahu veccheh* oġlanlarına eyitdi: “Benim tábütümü (2) bunda gömmek, ziyāretim bunda olsun” didi kendü ol arada (3) ġāib oldu deveyi orada çoķdı tábütı açdılar gördiler (4) içinde nesne yoķ hayrān ķaldılar tábütı orada gömdiler (5) ki meşhed-i ‘**Alī** oldur yā Allah *celle celālehu ammā dört* (6) aşķāb ki vardur bunlar ulu mükerrer aşķāblardur (7) bunlar añılıcāķ *rağıyallahu ‘anhu* demek gerekdür bunları (8) sevmeyen tā’ifedür bunlar dünyāda Resül’üñ (9) yārānları idi Resül’üñ saġ yanınca **Ebū Bekir** ĥazreti (10) yürürdi ve şol yanınca ‘**Ömer** ĥazreti *rağıyallahu ‘anhu* (11) ķafasınca Ĥazret-i ‘**Oşmān** yürürdi önünce ‘**Alī** ĥazreti (12) *rağıyallahu ‘anhum* ve āĥiretde cennetde daķı öyledür nitekim (13) **ĥazreti ķudsi ĥikāyetinde** gelür beyān oluna aşāġada (14) *inşā’llahu Ta‘ālā* ammā ‘avām-ı nāsa lāzım (15) budur ki dört yāri berāber seveler ammā dördünden (16) birini ziyāde sevseler ġam degül ammā Ĥārici ya Fārişī (17) şol vāķit olur ki birini seveler ķalanına söġeler [27a]

(1) söġeler sevmeyeler bunlar münāfıķlar ammā dervişlere (2) lāzım budur ki **Ebū Bekir**, ‘**Ömer**, ‘**Oşmān** seveler **ammā ‘Alī’yi** ziyāde (3) seveler niçün anuñ-içün ki meşreb sinsile-i meşāyih ki var- (4) dur ‘**Alī’ye** çıkar ve **Muĥammed’e** ulaşur anlara

ulaşmaz bu (5) cihetden ziyāde seveler dahı ziyāde bekleyeler hem tegāvün dahı (6) var aşāğa beyān *inşā'allahu Ta'alā*.

Faşıl

Nesl-i resül (7) kimdür ve 'izzet nicedür anı dahı beyān idelüm. '**Alī Resül'ün** (8) neslidür ki şalavatda añılır: *Allahümme şalli 'alā seyyidinā Muḥammedin ve 'alā* (9) >'alā< *ali Muḥammedin* ya'ni eydür: "Ey ilāhum, ey taptuğum Allah rahmet (10) **Muḥammed** üzerine dahı '**Alī** üzerine İmām Tahāvī⁴⁹ eydür (11) rahmetullahi 'aleyhi her yār ki peygamber añılsa eyitmek gerekdür (12) *Allahümme şalli 'alā Muḥammedin ve 'alā ali Muḥammed* demek gerek. Eger bir (13) sa'atde yüz kez dahı añılsa karşı şalavāt getürüp durmāk (14) gerek zīrā her şalavātuñ ahirinde girü **Muḥammed'e** gelür biz eydürüz (15) ki işbu resim-le şalavāt getüricek ki bir kez getürürüz (16) >sin< didigünüzleyin lāzım gelmez *Allahümme şalli ve sellem 'alā* (17) *seyyidinā eşrefu'l-ḥalkı Muḥammedin şallallahu 'aleyhi ve alihi ve sellem*⁵⁰ [27b] (1) ḥaḳ mezhep ve eşaḥ rivāyet bu şalavāt üzerine kim şimdi didüğü (2) bu sünñiler şalavātıdır ki ḥayırlısı. Ammā '**Aleviler** bu resimle (3) şalavāt getürürler ki: *Allahümme şalli ve sellem 'alā Muhammedini'l-Muṣṭafā ve 'Aliyyü'l-* (4) *Murtaẓā ve aleyhim*⁵¹ dirler ya'ni laḥmī ḥadişinden alurlar ve Hā- (5) riciler *şalli 'ale'n-nebiyyi* dirler aralıkda söz çokdur ammā sünñi- (6) ler mezhebi hoşdur.

İbrāhīm ve Kāsım ki tākīdür Muḥammedi'l- (7) Muṣṭafā'nuñ *şallallahu 'aleyhi ve sellem ve alihi* oğlanlarıdır. Tayyibat (8) ve düvazdeh⁵² imām ki nesl-i Resül'dür ve **Fāṭıma'dan** (9) '**Alī'den** ve muttakī seyyidler ki bu şoydan gele ammā düvazdüğü (10) imāmları beyān idelim: *Allahümme şalli 'alā Muḥammedi'l-Muṣṭafā ve 'Aliyyi'l-* (11) *Murtaẓā ve Ḥasan Rızā ve Ḥüseyn şehid-i kerbelā ve 'Alī Zeyne'l-Ābidin* (12) *ve Muḥammed Bāḳır ve Ca'fer-i Şādiḳ ve Musā-i Kāzım ve 'Alī Musā* (13) *Rızā ve Muḥammed Taḳī ve 'Alī Naḳī <Ḥasan>'Askeri ve Muḥammed Mehdī Sirri* (14) *Aḥmedşāh* ahir zamān dürrüdür. Hücce'ti'l-kā'im, şāhib-i (15) Qur'ān '*aleyhim şalavatu'r-raḥman* ve ba'zılar dirler ki Resül'ün (16) ehl-i beyti ve sünnetin tutanlar

⁴⁹ *Tamāvī* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁵⁰ "Allahım yaratılmışların en şereflişi Muhammed'e salat ve selam et."

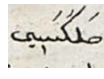
⁵¹ "Allah'ım Muhammed Mustafa'ya ve Ali Murtaza'ya ve onlara salat ve selam et."

⁵² *düvazdem* şeklinde yanlış yazılmıştır.

dağı ālīdür. *Uttakiyyū'l-luķī fehūve* (17) ey ḥadīṣ-ile ‘amel ider. Peyğamber *ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem* [28a] (1) ve *alihi* şordılar ki: “Elüñ kimdür?” eyitdi: “Muttaķiler” ya‘ni peyğamberüñ (2) didüğünden murād budur ki ehl-i taķvādur ya‘ni şol seyyid ki

(3) ehl-i taķvā oldı bilsin ki ol seyyiddür ve şol ki seyyidlik (4) da‘vāsın kılur, fi‘il-i **Muḥammed ‘Alī** anda bulunmaz. Bilsin ki degildür (5) ammā seyyidin diyene ümmet olana ‘izzet itmek gerekdür, (6) vācibdür. Zīrā ‘izzet **Muḥammed, ‘Alī**’yedür dağı anı bil ki seyyidi inciden (7) Resül’üñ şefā‘ati yokdur ve seyyid dağı **Fāṭima-ile ‘Alī**’den (8) olan şoydur ammā **Hüseyniler** efḍaldür **Hasaniler**den. (9) Zīrā **Hasaniler** kızdandur ve **Hüseyniler** erdendür. Hem (10) müntehī dağı bu şoydandur ammā zamān oldı ki Yezīd ya‘ni (11) şevket döndi nesl-i Resül’i kırdı. ‘**Alī**’ adına (12) ḥuṭbede

 okutdı *el‘iyāzu billah*⁵³ ve ol imāmzāde- (13) ler de ol zamān şehīd oldılar soñra **Ebü Müslīm** (14) ḥazreti *raḍıyallahu ‘anhu* geldi, Yezīdleri kırdı, ‘**Alī**’ adın (15) girü ḥuṭbeye koydı. Ol zamāndan berü ol şoy kesilmemiş- (16) dür kaçan ‘**Alī**’ añılsa veyā evlādı añılsa ol tā‘ifeler (17) girü izhār olur ya‘ni nisbetleriñ ider eger Hāricī [28b] (1) ise şeyṭān içine girür, vesvese kılur. Yezīd Mervān’uñ (2) *la‘netullahi ‘aleyhim ve tabi‘uhum* nisbetleriñ iderler ‘**Alī**’yi (3) teşhīrler. Eger ‘**Alī**’ dostlarından ise ya‘ni ol vakīṭ (4) ‘**Alī**’ ya nesline tābi‘ olan şoydan ise şimdi girü (5) anlar añılacak ‘**Alī**’niñ ve

evlādınuñ ‘*aleyhimü’s-selām* (6) nisbetin ider didi içinden ḥareket kıldurur (7) ḡayret-i ḥaḳ anlardan zāhīr olur. İnsān taḥte’l-lisān- (8) dur ya‘ni her şahış söylemeyince bilmez ammā ‘ākıl olan (9) oldur ki kendüyi zabt ide. ḡayra talep ide. ḡayırlı (10) tā‘ifeye ulaşa. Ammā her fi‘li kişi ehline u- (11) laşmağ-ıla kesb it. Bir kişi dilese ki kendüyi (12) bile eyü midür yoḡsa yaramaz mıdur naẓar itsün (13) görsün eger eyüler-ile yoldaş ise bilsün ki (14) kendü dağı eyüdür ve eger yaramaz yoldaş ise (15) yaramazdur zīrā fi‘ilden muvāfiḳ olmayınca zāhīrde (16) münāsibet kesb itmez ve dağı bil ki bunda kimüñ-ile (17) yoldaş olursañ anda dağı anlarıñ-la ḳopa. >eger< [29a] (1) Eger cennetlik ve eger cehennemlikdür nitekim *Yuḥıbbuhum ve yuḥıbbunehu*⁵⁴ (2) dur ve dağı **Men kānallahu lehu** ya‘ni Allahu Ta‘ālā (3) eydür: “Kim-ki Allah-ile olursa Allah dağı anuñ-iledir” ya‘ni (4) her yirde kim Allah’dan ḳorḳsa, mekrinden girü saḳınsa Allah’ıñ (5) ḳorḳusından dünyā ve āḫiret naẓar-ı ‘ināyeti anuñ-ıla olur. (6)

⁵³ “Allah’a sığınır, Allah’a iltica ederiz.”

⁵⁴ “Allah onları sever, onlar da Allah’ı sever.” Maide, 54.

Allah mekrinden kimse emin olmaz illā şālîhler ya‘ni (7) >ya‘ni< Allah’ı unutmuşlardır Tañrı’dan korkmazlar ne (8) gerekse işler pes Allah’dan korkanuñ ‘alāmeti (9) oldur ki andan yaramaz iş gelmeye her hâlde gizlû (10) ve aşikâre.

Hikāyet İmām-ı **Şāfi‘î** *radıyallahu ‘anhu* (11) dergāhında oturup ders eydürdi bir kaç kalkdı (12) girü oturdu su‘āl itdiler: “Ne hāldür?” Cevāb (13) virdi ki: “Resül’e ‘izzet itdüm” didi. Meger bir genç (14) ‘Alevî oğlan oğlancıklarla oynar-ıdı ol arada (15) kapu önüne uğrardı İmām **Şāfi‘î** kalkar aña ‘izzet iderdi ammā ol oğlan andan gāfildi. (17) İmdi gerçek müslimān olan nesil Resül’e [29b] (1) ‘izzet itmek gerekdür. İmdi Hāricilerden ki ‘**Alî** neslini (2) sevmezler, kāfirden eşeddür. Düvāzdeh imām ve çahārdeh (3) ma‘şüm dahı ol eldendür. Resül hāzretinüñ oğlancıkları (4) ki genç gitdi ve **Hasan’uñ ve Hüseyin’uñ** Kerbelā’da keçilerüñ (5) güden oğlancıklarıdır Yezîdler elinde katl olan ve dahı (6) **Şeyh-i Kesir** eydür *radıyallahu ‘anhu* bu mezheplerüñ sırrı (7) dahı aşhāb hilāflarınüñ artuğ eksik olduğuna sır (8) budur ki hāzret-i Resül bir söz söylerdi (9) durdı dört dürlü añlardı eydürlerdi ki peygamberüñ (10) didüğünden murād budur diyü kuvvetlü kuvveti yitdikce mer- (11) tebelü mertebesince ahz iderlerdi bu aralıkda sır (12) çokdur lākin keşfi müşküldür, setir ahşendür. Ammā (13) derviş olana lāzım budur ki mezhebüñdür dahı (14) bile birisiyle bağlanup qalmaya taqvāya münāsip (15) olanı duta, kañgısında gerekse olsun. Bu ara- (16) lıkda söz çokdur lākin muhtaşarı evlādur (17) ammā şunlar hidāyet bulmuşlardır ma‘niden qadar [30a] (1) toymışlardır. Anlar her kelāmuñ hikmetin añlarlar (2) ve onlar kim cehliyyetde qalmışlardır, bu kelāmlardan (3) fehim idemezler illā gāvğāsın hāşıl iderler. Ya‘ni baħış (4) çekişmek taqlidinde qalmışlardır, taħkikinden haberleri (5) yokdur. **Yā Allah** bu ‘ilmüñ dahı nūrı, nārı vardır (6) nitekim Qur’ān maħluğdur, ğayr-ı maħluğdur. Gökden Resül’e (7) āyet indi sonra yazıldı ve Resül’den sonra yazdı- (8) lar, cem‘ idüp muşhaf itdiler. Gökden inmesiyle, (9) kelām-ı qadimlig-ile ğayrı maħluğdur ya‘ni yaradılmış (10) degildir. Maħluğdur diyen kāfir olur. Ğayr-ı ivecın (11) ma‘nisi ğayr-ı maħluğdur didiler müfessirler ve hem Resül (12) dahı *şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi* dimişdür ki: “Qur’ān (13) maħluğdur diyen ben bizārım vallahi bizār” diyü ammā (14) maħluğluğu ma‘nisi Resül’den sonra şahābeler cem‘ (15) itmesidür ammā Qur’ān kendi ğayr-ı maħluğ, kelāmullah-ı (16) qadim olmasıyla ve nās yazduğı maħluğ yazmasıyla (17) lākin kendü ğayr-ı maħluğa buna hilāf yokdur, iden [30b] (1) dahı kāfir olur. Ahir dahı Qur’ān quruldğı vaķit bu yazılar (2) dahı maħv olsa gerekdür ammā ‘ilmiñ nūrı, nārı

olmasına (3) ‘ilim okusa Allah’a, ‘amel itse Allah için. ‘İlim nürdür (4) anı cehliyyetden karanlıklardan çıkarur, Allah’a ulaştırur, cennete (5) ve zîrâ. Rah yetiştirür, nâr öldürür ki ‘ilim okuyan dağı (6) ‘ilimle ‘amel itmese ve hem ‘ilimle tekebbürlense kimseyi (7) beğenmese ve evliyâyâ ‘itîkâd itmese ve mürşide boyun (8) virmese **şeyh**-i Qur’ân yeter, ne ‘itibâr **şeyhe** diyüp (9) münkir münâfîk olsa bu nifâk-ile dünyâdan gitse ‘ilim (10) kıyâmet gününde aña da‘vâcı olup cehenneme yağar, nâr (11) olur. Bir kişi ‘ilim Allah için okusa *vallahu Ta‘âlâ* (12) aña taḥsîn ider ve dünyâ manşib için veya bahş-i (13) ‘izâm için veya nâs üzerine ululanmağ için (14) okursa dîni yokdur. Dîni dağı olmasa imânı (15) dağı dürüst olmaz, ‘ilminden agâh fâ‘ide olmaz. (16) **Kemeseli’l-ḥimâru ve yeḥmelu’l-eskâr** ya‘ni Qur’ân’da Allahu Ta‘âlâ (17) eydürdi ki: “Anlar ki ‘ilim okurlar ‘ilimleriyle ‘amel [31a] (1) itmediler.” Anlar ki meşela şol ḥimâr gibidür ki (2) üzerine kitâp yüklediler, ol kitâbdan okudu (3) agâh ‘izzet iderler lâkin ol kitâbdan gâfil, ḥimâr- (4) lıktan dağı çıkmaz ve bir ‘âlim bir günâhı bilüp işlese ol (5) >ol< bir günâhına yetmiş ‘azâb olur ve ol ümmî olup (6) bilmeden işlese bir ‘azâb olunur ammâ her kişiye >bor< (7) borçdur ki ‘ilim birle okumazsa ‘âlimlere şora- (8) lar ne *el-‘ilmu nûrehu ve’l-cehlu zûlmetun* ya‘ni ‘ilim (9) nürdür karanlıklardan çıkarmaga ve cehil zûlmetdür, karanlı- (10) lıkdur, küfürdür. Bunu dağı bil ki okuyup olur temliki (11) ‘âlimden işidüp bilmek ikisi hemân birdür, (12) anuñ günâhından yetmiş ‘azâb olur. İlâhî (13) ‘izzetüñ celâlüñ ḥürmet-içün cümle ḥatırlardan sen (14) sakla biz biçâreyi dağı cümle müslimânları, âmîn (15) yâ Rabbe’l-‘âlemîn. **Faşıl şeyh** gibi *raḍıyallahu ‘anhu* eydür (16) tarîkı budur ki kaçan Allahu Ta‘âlâ añılsa: *celle celâluhu* (17) **Lâ mevcûde illâ hû**⁵⁵ demek gerek ve kaçan peygamber ḥazreti [31b] **Muḥammedini**’l-Muştafâ añılsa: *şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi* (2) demek gerek. Kaçan peygamberler añılsa: *şallallahu ‘alâ* (3) **nebiyyinâ ve ‘aleyhi** demek gerek. Kaçan aşḥâblar añılsa (4) ki düvazdeh imâmdur: *‘aleyhi’s-selâm* demek gerek (5) **ve meşâyiḥüñ** geçmişlerinden añılsa: *raḍıyallahu* demek (6) gerek ve ḥayâtdağısı añılsa: *sellemallahu* demek gerek (7) ve sâ‘ir velîler añılsa: *rahmetullahi* demek gerek (8) ve ‘ulemâ-i zâhirîn geçmiş e‘immesinden añılsa: *rahimehullah* (9) demek gerek. Ammâ bir ‘aceb dağı budur ki bir ṭalib-i ‘ilim (10) müdirresinde her vâḳit ki ders ibtidâ iderse *raḍıyallahu* (11) *‘anküm* dir, hiç eḥad mani‘ itmez gerek. Ol müderris (12) taḳvâ ehli olsun ve olmasun vâḳit ki bir dervîş (13) ḳatına bir kâmil velî añılsa: *raḍıyallahu ‘anhu*

⁵⁵ “Allah’tan başka mevcut yoktur.”

dise (14) hayli söz iderler, bu kelām aşhāb hakkında (15) dirler. Kaçan eşrāf-ı nāsdan ańılsa ki düvazdeh (16) imāmdur **yā ‘Alī yā Ḥasan yā Ḥüseyn** bir ‘aşık-ı şādık (17) ‘*aleyhi’s-selām* dise hayli ğavġā iderler ki bu kelām [32a] (1) enbiyāya mahşuşdur diyü bir mü’min selām getürse (2) bu mü’min cevāb virüp eydür ki: ‘*aleyhi’s-selām ve ‘aleyküm* (3) dir bunı daġı hıç kimse mani‘ itmez. Bir mü’min ve bir mü’mine (4) uğrasa *selāmun ‘aleyküm ve ‘aleykümü’s-selām* dir bu daġı (5) hıç kimse mani‘ itmez. **Hüve aşı ilā yercî‘u**⁵⁶ dinilmişdür (6) her şahış kelāmından bilinmişdür. ‘Ārif olana her kelāmuñ (7) aslın işitdügünleyn añlar bilür, taṭvıl kelām ḥācet degildür. (8) ‘Ulemānuñ kelāmından ḥikmet vardır. Derviş qarşulaşmak (9) ḥācet degildür, ehl-i ḥāldür olana. Ehl-i ḳālillah (10) söyleşmek ḥācet degildür ammā biz daġı şol resim-le (11) şalavāt getürürüz ki bu kelāmlar anda şādık ola hıç (12) kimse de qarşu gelmeye *Allahümme şalli ‘alā seyyidina eşrāfi’r-* (13) *resul-i Muhammedin şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihî ve ehl-i beytihi* (14) *Allahümme şalli ve sellim ‘aleyhi ve ‘ale’l-enbiyā-i ve’l-mürselin* (15) ve ‘*alā melā’iketike’l-muḳarrebine ve ‘alā ‘ibādillahi’s-sāliḫin* (16) ve ‘*alā ‘abduke’l-ḳā’imu bi emrike ve ḫalīfetike ḳuṭb-i ḫaze’l-aşri* (17) ve ‘*alā imāmeyni ve’l-ifrādi ve’l-evṭādi ve’-büdelāyi ve’n-nuḳebāyi* [32b] (1) *ve’n-nucebāyi ve’l-ḫavāriyyine ve sâ’iri’l-* (2) *müslimine ecma‘ine ve’l-ḫamdulillahi rabbi’l-‘ālemine*. Bu şalavāt (3) muḫaḳḳık dervişlere bunun şevābıñ nihāyeti yoḳdur ve ḥāssa- (4) sı meşġul olmaḳ gerekdür, namāz şoñuna oḳumaḳ gerekdür. (5) Bu daġı şalavāt ḳuṭub ‘*aleyhi’s-selām* ḳuṭbınuñ nazarı (6) bu şalavāt getürenüñ üzerine olalar. *Allahümme cedidi fî* (7) *ḫaza’l-vaḳt ve fî’s-sâ’ati min şalavātike’n-nemāti ve taḫiyyātike’z-* (8) *zeliyāti ve rıḍvānike’l-ekberu’l-etimi’l-edvāmi ilā* (9) *ükmeli ‘abdin fî ḫaza’l-‘ālimi min benî ademe’llezi aḳamtuhu leke* (10) *ḫillen ve ce’altuhu liḫevāyici ḫalḳike ḳibleten ve maḫallen vem ṭana’tuhu* (11) *linefsike ve ezhertehu lizartike ve aḫtertuhu musteven litecellike* (12) *ve menzilen litaḳidi ve emrike ve tevāhike fî ardike ve semavātike* (13) *evsîṭati beyneke ve beynehu mükivnātike ve celega selāmun* (14) ‘*abdike ḫazā ileyhi minke elan ‘an ‘abdike aḫḍalu’s-salāvati* (15) *ve’l-ḫeyyibu liteslimi Allahümme ve zekerehu liyezḳuruni* (16) ‘*indeke limā ta’leme ennehu nāfi’un li ‘ācilen ‘alā ḳadri ‘ilmi* (17) *bike ve mekāneti edeyke lā ‘alā miḳḍāri ‘ilmi ve ṭalebi* [33a] (1) *ve munheyā hemmi inneke biküllî faḍlin cedîd ve ‘alā külli şey’in ḳadır*.

(2) Faşıl

⁵⁶ “O, aslı neyse ona döner.”

bil ki insān-ı kāmīl didükleri ‘ālemde **Muḥammed Muṣṭafā** (3) *ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi* kṭb-ı aḳṭāb anuñ birine (4) ḳā’im maḳāmdur. ‘Ālem-i ğavṣıdur, maḥlūḳātuñ ḥayātına memātına (5) sebebdür. Taṣarruf aña ıṣmarlanmıṣdır, mertebe-i **Muḥammed’de** mähır- (6) dūr. Küllü maḥlūḳ anuñ taḥt-ı yedindedür **ammā** ba‘ zı vāḳit (7) aña daḥı ğaflet gelür lākin ol daḥı kemālindendür zırā ğaflet (8) işine māni‘ olmaz bunda sır vardur girü ehil ḳatında (9) söylenür **ammā** ṣol insān ki anuñ göñlünden unudulsa (10) helāk olur. Helāklık daḥı envā‘ dur şeyḫ ḥazreti *raḍıyallahu* (11) ‘*anhu* eydür dervişler bu duā‘ yı dā’im okumaḳ gerekdür (12) *Allahümme lā telhinā min ḳalbi insāni’l-kāmīl* ya‘ ni “ey Çalab’um (13) beni utandırma.” İnsān-ı kāmīlūñ ḳalbinden ki kṭb-ı (14) aḳṭābdur **ammā** imāmeyn ki kṭbuñ iki imāmı vardur; (15) biri ṣağında ve biri ṣolundadır. Ṣağındaki ervāḥ- (16) dur daḥı nāzırdur ki görünmez ‘ālemdür ve ṣolundağı (17) ‘ālem-i ṣehādetdür, nāzırdur ki gözüken ‘ālemdür. Ḳaçan [33b] (1) kṭub āḥiretde gitse ṣolundağı kṭub olur, (2) ṣağındağı ṣola geçer. Ṣağına girü evtārdan getürürler nuḳebāya (3) varınca tertībince deġişeler **ammā** ṣağından kṭub olmamasına (4) sır budur ki ‘ālemeyne nāzır olmayınca kṭublıġa lāyık (5) olmaz daḥı efrād dimişler ki **meṣāyih**lerdür, nazarı kṭubdan (6) ḥāricdür. Bunlar ba‘ zılar efrād-ı dīvānelerdür dir. (7) Ne itseler idebilür kṭuba ihtiyāçları yoḳdur (8) **ammā** evtār dört kişidür ve dünyā daḥı dört köşe (9) ol dört kişiye ıṣmarlanmıṣdur. Dervişler dilince (10) dünyānuñ dūrmini ki dirler anlardur **büdelā** yedilerdür (11) aḳālim-i seb‘ a bunlara ıṣmarlanmıṣdur. Bu yedi iklimi (12) bunlar ḥıfz iderler. Bunlar ṣol kuvvetdedür ki (13) bu yedi iklimde ne olup ve ne olacaḳdur bilürler. (14) Bunlar ulu ṭā’ifelerdür. Şeyḫ **Muḥyi’d-dīn** *raḍıyallahu* (15) ‘*anhu* eydür: “Mağribde ‘Endülüs şehrinde bir kişi (16) vardı. ‘Abdu’l-mecīd eydürlerdi. Ġāyet faḳīḥ mü’mīn (17) idi ve müttakī kişi idi. Ol bize ḥikāyet eydür: [34a] (1) “Bir gice ṣavma‘ amda ḥalvet oturmıṣdum, cümle vezāifüm (2) bitirdüm daḥı teveccüh ilāhī ḳılup oturdum. Nāġāḥ bir (3) derviş peydāḥ oldı yüzi nūrly seccāдеми getürürdi (4) pīrine bir ḥasbir bıraḳdı daḥı eyitdi ṭur (5) namāz ḳıl ammā ḳapum bacam birgilü bu derviş ‘ālem-i (6) ġaybdan peydāḥ olduġuna göñlüme ḥavf bürindi. (7) Bu derviş baña eydür *İttaḳillāhe fī külli ḥālīn*⁵⁷ daḥı (8) senüñ göñlüme bu düşdi ki bir kişi neyle abdāl (9) olur girü ol derviş eydür *Uṣṣumtu ve’l-‘uzleti* (10) *ve’l-cū’i ve’s-seḥara* didi daḥı ġāyet oldı ne resme (11) gelüp resme gitdügün bilmedüm” dir. Ya‘ ni ṣamt (12) söylememek ya‘ ni söz söylemek bu ṣamt daḥı iki dūr-

⁵⁷ “Her halde Allah'a uy.”

(13) lü kısımdu; birisi >birisi< dil şamtıdur ki (14) söyleden, biri gönül şamtıdur ki Allahu Ta‘ālā’dan (15) ğayrı nesneyi cehd ide gönlüne getürmeye dağı (16) bil ki şerī‘at günāhı var, haqīkat günāhı var. (17) Şerī‘at günāhı mani‘ olunmuşdur, işlemekdür ya‘ni [34b] (1) Allah harām kılduğı nesnelerdür. Tarīkat günāhı; gönlüne muhabbet (2) dünyāyı götürmekdür. Haqīkat günāhı; dil tevāhiddin hāli (3) olmağdur ve gönlüne ğayru’l-lah gelmekdür ve ‘uzlet nāmağremden (4) kaçmağdur veyā nāmağrem ol nesnelerdür ki Allahu Ta‘ālā harām (5) kılmışdur mü’mınler görmesün. **Ammā** tarīkatde cinsinden (6) ğayrısı nāmağremdür ya‘ni şeyhine mutāba‘at itmemiş (7) kişiler nāmağremdür ve ehlu’l-lah ‘uzleti küllü mağlukdan- (8) dur. **Hikāyet Bāyezīd** *rahmetullahi ‘aleyhi* gider-iken (9) bir dervīşe buluşdı ,selām virdi. Ol dervīş (10) selāmın alduğından ğayrı Bāyezīd’e iltifat kılmadı. (11) **Bāyezīd** eyitdi: “yā dervīş biz şeyh-i **Bāyezīd’ün** ola, (12) katımızda bir hācetüñ ola, niçün bizden kaçarsın?” (13) didi. Dervīş eydür: “Na‘am” der- (14) vīş eydürdi ki: “İmdi dilerim ki ayruğ dağı yüzüñ (15) göremeyem” diyü gitdi. **Bāyezīd’e** bu ‘aceb geldi. Münācāt (16) itdi, hıttāb ‘izzet geldi ki: “**Bāyezīd** ol kulum (17) beni bulmuşdur muşāhebet-i ünsi benimle şol ki beni [35a] (1) bulmuş ola münisi ben olam. Anuñ mağlukından ne (2) şafası ola” didi. **Nağildür ki** bir gice Hābib-i ‘Acemī (3) katında *radıyallahu ‘anhū* kāmiller, ‘ulemā ve fuḍalā cem‘ olup (4) hōş şöhetler oldı. Eyitdiler: “Ne mübārek gicedür ki (5) şöhetimiz āyet-ile ve hādiş-ile ve menākıb-ı evliyā-ile geçdi” (6) didiler. Hābib-i ‘Acemī *rahmetullahi ‘aleyhi* eydür: “Baña (7) bu gice ki yaramaz gicemdür.” “Nite?” diyü su’āl itdiler. (8) **Şeyh** eydür: “Anuñ-çün kim her gice şöhetim Allah ile idi, (9) bu gice senüñle oldı” didi dağı bñdelā mağāmında cu‘ (10) açlığa dñrler ve bu cu‘ netice-i seğerdür ya‘ni uyanıklıq. **Musā** Allah’ı görmek istersen yimekden (11) kesil. Hāzret-i ‘Alī *selāmullah ‘aleyhi* eydür: *Men ecā‘e* (12) *bağnehu ve emsekehu lisānehu ve hebtu lehu’l-ğikemtu veleğ kānehu* (13) *kāfiren* ya‘ni ‘Alī hāzreti *kerremallahu vecheh* eydür: (14) “Şol kimse kim karnuñ acığdursa ve dilin sağlasa (15) ağāh ħikmet bağışlanur. Eger kāfir dağı olursa (17) dñr dağı karnıñ toydığından soñra yemek şerī‘atde [35b] (1) ve tarīkatde, dervīş karnuñ toyrınca yemek harāmdu (2) ve insānuñ terkibi dñrt dñrlü nesnedür; od, şu, yil, toprağ. (3) Bu dñrdi berāber olmasına hem lağifliğı vardur (4) ve hem keşfiliğı vardur. Ya‘ni od, yil lağifdür. (5) Cinniler oddan ve yildendür lağifdür, hevāyilerdür. (6) Zīrā oduñ ve yilüñ rñcū‘ı yuğaruyadur. Şu, (7) toprağ keşfidür; ağırdur

meyli aşāğadır.⁵⁸ Ādem bu (8) dörtden olduğu çün hem kavīlīgi⁵⁹ vardır ,süstlüğü⁶⁰ (9) vardır. İnsān perhīz itse lākin bī-tekellūf ifrāt-ile (10) degül anuñ dahı aşlı vardır. Eger tīz ifrāt-ile perhīz (11) idecek olursa terkīb tağılur, helāk (12) olur. **Şeyh Muhyi'd-dīn rağıyallahu** ‘*anhu* eydür tarīķ (13) budur ki bir yaş söğüt keseler anuñ ağırı (14) günde yimek yiyeler her gün söğüdi güneşe >bıra< (15) bırağalar tamām kıruya, anuñ ağırı girü söğüt (16) keseler, anuñ mīzānı girü itmek yiyeler. Tā şuñā (17) eyit-kim günde bir bādem miķdārı nesne yir ola. [36a] (1) **Ebu'l-Hasan rağıyallahu** ‘*anhu* bu tertīb-ile ayda bir dane (2) bādem miķdārı nesneye yetiştürmişdür soñra ğıdāsın (3) yimegün kıoşusından alur olmışdır dirler ki ol (4) memātı ve ħayātı bulmışdır ammā çün bu didüğümüz per- (5) hīzi ide keşf-i laţif olur. Od, yil ğālib olur, (6) cism-i laţif olur. Mertebesi cinsine ider tayy-i (7) mekān olur. Kıanda dilerse bulunur şuya batmaz (8) baş göziyle ħaķķı müşāhede iden anlardır dirler ki (9) cisimle dahı kıabirden gide. Anlardır ħalk ħaşir olduğu (10) vāķit dahı cennetde bulunup müşāhedullah olan dahı (11) anlardır dirler **ammā** şunlar ki bu būdelā meşrebsiz dir- (12) ler bu dört uşul anlarda bulunmasa kāziblerdür, (13) anlar şeytānilerdür. Raĥmānilerdür *ķāle'n-nebiyyu* (14) *şallallahu* ‘*aleyhi ve sellem ve alihi'l-kāzibi'l-ümme*tiler dir (15) yalancı benüm ümmetim degildür ya‘ni yalancı oldur ki (16) Allah kıul ve peyğambere ümmetim dir. Allah buyurduğıñ (17) dutmaz ve Resül'üñ sünnetin işlemez. Velīlikden dem urur,

[36b] (1) velīler dirligin dirilmez ve ehl-i ħaķīķatüm dir ħaķīķatde (2) ħāli yok. Ĥaķīķati nefis murādına getürmişdür. (3) Ĥaķīķatde mürşidi şeytān olmışdır. Kerāmet dahı (4) gösterirse şeytānıdır, namāzsız ve taķvāsız (5) perhīz dahı itse şeytānıdır, içi mücevvef olur. (6) Şeytān içine girür dürlü vesveseler ğālib olur (7) ve ğāibler dahı bildürür ve kıanda gerekse gider *ķāle'n-nebiyyu* (8) *şallallahu* ‘*aleyhi ve sellem ve alihi Lā kerāmete'l-kezebi illā's-şeytānı*⁶¹ (9) **yalancı**dan kerāmet gelmez illā şeytān dahı būdelā abdāllardur (10) āb diyü şuya eydürler, dāl diyü añlayıcıya. Ya‘ni kıābil (11) ola ħaķķa muĥālifet itmeye bu ‘ibādetde dāl, āb ikisi (12) bir ma‘ānidür **ammā** şu pākdur ve pāk idicidür. Abdāl (13) gerekdür ki günāhdan pāk ola ve nażar itdüğü kıişiye (14) dahı öyle kııla ya‘ni imānınuñ şu‘lesi nażar (15) itdüğü kıişinüñ kıalbine ire, münevver kııla. Kıüfür, zulumāt (16) kıarañulıĥından kıurtara. Şu ħayātdur abdāl gerek (17) ehl-i mu‘ārīf

⁵⁸ *şāğadır* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁵⁹ *kavīlini* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁶⁰ *sütlüğü* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁶¹ “Nebi söylemiştir (sav): Yalancıdan keramet gelmez, şeytandan başka.”

ola. Ma'rifetullah ile mü'minler göñlin [37a] (1) ihyâ ide dağı bunun tevecchiyi yokdur. Ehli vaktinde (2) ma'lûm olur dağı şâhib-i kudret olmak dileyen kişi (3) Allah şıfatıyla şıfatlanmañ gerekdür ne şıfat-ıla şıfatlansañ (4) ol şıfat-ıla ki saña tecellî kıılır dirler. Er tañrı olmaz (5) lâkin şıfat olur dağı vilâyet ve mu'cizât ki veliden (6) beniden gelür, şıfatu'l-lahdur. Bunlar bir sırdur ki (7) hâl ehli olmayınca bilinmez, 'aqluñ bunda eli yokdur, 'ağıl-ile (8) tañrı bilüñ lâkin bilinmez dirler **ammâ** su'al itseler ki: (9) "Allah'ı nice bildün?" Cevâb budur ki: "Kendü bildürmesiyle (10) bildürür" ya'ni Qur'an-ile, peygamber ile sevenler ki âyâta (11) ve hadîse uyup 'amel itmez, anlar ki münâfıklardur. (12) Mürşidleri şeytân olmışdur. Münâfık kâfirden (13) eşeddür zîrâ kâfirler kitâblarına uyarlar ki İncil (14) ve Zebûr'dur. *Kavluhu Ta'âlâ İnnel-münâfıkine fi'd-derki'l-* (15) *esfel* ya'ni bedürüstî münâfıklarunñ maqâmı (16) cehennemdedür, esfeli's-sâfilindür ya'ni cehennemün (17) en aşağı tabağasında münâfıklar kıyâmete, haşre [37b] (1) ve neşre, cennete ve cehenneme kâbîl degüllerdür. **Muhammed Muştafâ**'nuñ (2) nübüvvetine kâbîl degildür ve Qur'an dîvân-ı **Muhammed'dür** dirler. (3) Hüdâ'nuñ vücûduna i'tikâdları yokdur küllü şey'in (4) muhîtdür dirler lâkin tevecchiñ anmaduk dirler.⁶² Hüdâ'yı (5) âdemde işbât iderler birbirine **Hû** ya'ni **Huvellah** (6) adıdır. Birbirine **Hû** dirler ya'ni sen ol sen (7) dirler ki ya'ni Allah'sın demek olur kaçan mü'minler (8) anlardan bu kelâmı işlesinler tekzîb idüp itmek (9) gerekdür **yâ Hû yâ men Hû lâ ilahe illâ hû lâ mevcûde** (10) **illâ hû** demek gerekdür dağı Âdem'e secde eylemek (11) yokdur haq kitâbında. Secde Hüdâ'yadur ol mülhidlerün (12) dağı kitâbları vardur pinhân okurlar. 'Arşnâme, (13) Gencnâme ki dirler henüz anlar nisbet Dûzañnümâ'dur. (14) O ilmün aşlı bir kişiden izhâr olmışdur lâkin (15) adın söylemez ve ol şahış dirsın tamâm itmiş (16) dağı kendüden şeyhsüz halvet itmiş keşf-i muğâyib (17) olmuş, şeytânîdür. Zîrâ mürşidsiz halvet men'dür [38a] (1) dağı ol 'ulûm aña bir yılduzdan keşif olmışdur. Zîrâ (2) şeytânunñ dağı semâ'ı ve 'arşı ve kürsi vardur ya'ni (3) efsûn-ile gösterür nitekim **Bâyezîd Ca'fer-i Şâdık**'a geldi (4) *radıyallahu 'anhum* eyitdi: "Bu gice beni 'arşa çıkardılar (5) şeyh 'alâmetinden bildi ki şeytânîdür eyitdi girü ol (6) hâl saña vâkı' olduğu vâkıt adumuz an dağı tükür" di- (7) di. Çün girü ol hâl Bâyezîd'e vâkı' oldı. (8) Ca'fer-i Şâdık'unñ aduñ aındı, ol 'arşa tükürdi, (9) 'arş yandı. **Bâyezîd** girü şeyhe geldi, haber virdi. (10) Şeyh eyitdi: "Fi'il şeytânîdür" didi. Müteşerri' olan (11) kişilere lâzımdur ki anlarunñ küfürlerini tekzîb ideler (12) ve setir

⁶² iderler yazılmış ancak derler olması gerekir.

itmeyeler keşif ide ve müslimānlara bildüreler (13) ki anlardan ‘uzlet ideler, sakınalar. Zīrā ki şerleri (14) hem-nişinleriyle bitişür ya‘ni azdururlar, kendülere (15) dönderürler. Tabī‘at uğrıdur hayırdan ve şerden alur (16) **ammā** dervişlere lazım budur ki setir keşfi halk (17) kılmayalar lākin gönülden yigreneler ve ihtilāf itmeyeler [38b] (1) **ammā** ba‘zılar dirler ki her kişi ne iderse ‘azābuñ (2) kendüden şunalar bu bir sözdür ki aşlı yokdur. (3) *Qavluhu Ta‘ālā Ve teşekkavu fitneten lā tuşibenne’l-lezine zalemu* (4) *minkum hāşşaten* ya‘ni Allahu Ta‘ālā buyurur ki: “Şol (5) fitneden sakınuñ ki içiñüzde ulu ‘azabdur. Yalıñuz (6) anlara olmaz size dağı bile irür” dir. Şol **hikāyet** (7) işitmedin mi ki **Musā** peygamber zamānında *şalavātullahi* (8) *‘alā nebiyyinā ve ‘aleyhi* yedi kişi ucından yetmiş biñ (9) kişi helāk olmışdur **ammā** müslimān olana lāzım budur (10) ki haq sözi söyleyeler, mani‘ itmeyeler, hayrı ve şerri (11) nāsa bildüreler. *Qāle’n-nebiyyu şallallahu ‘aleyhi ve sellem* (12) *ve alihi es-sākitu ‘ani’l-haqqu aħresu mine’s-şeytānu* ya‘ni (13) haq şöhetüñ söylemeyen dil dilsüz şeytān kıpar dağı. (14) Nuķebā fi‘l-i nākīblerdür, halka bunlar naşib virürler (15) kaçan kim içlerinden biri eksilse halkuñ şaliħlerinden (16) içlerine alur dimezlerim kıalan gāib oldılar. Eger şaliħ (17) ise anlar alurlar ve eger zāhīd müteşerri‘ degülse [39a] (1) anlar almazlar ki şeytānuñ dağı cerisi vardur bu nev‘i (2) üzerine yürürler yediler ve kırk gürz dirler halkı (3) azdururlar lākin anlaruñ ‘alāmetleri vardur ol ‘alāmet- (4) den ‘ārīfler bilür **ammā** bu nuķebā üç yüz nefis dimekden (5) murādumuz budur ki bunlaruñ içlerinde şaliħe hātunlar (6) dağı olur **nucebā** dağı kırk nefesdür. Her zamānda (7) mevcūd bunlara artuķ eksük olmazlar **ve Recebeyn** (8) kırk nefesdür **ammā** bunlar Receb ayınuñ evvelinde halk (9) içine gelürler tā aħir olunca. Çün tamām ola girü (10) maħlūk içinden giderler bunlar isme tesmiye (11) olmasından murād budur, ulu tā‘ifedür. Ricāl dūrlerinden⁶³ (12) bu dūrler halkuñ gücin götürürler, maħlūkāta sayğı (13) iderler, batınları ekmel-i vilāyetde kāmildür lākin (14) zāhirinde nesne bilünmezler. Ehlullah olan kimseler (15) her tā‘ife tamām bakup incitmedüklerinden sır (16) budur ki mabāzā anlardan ola dirler.

Faşıl

Ba‘zılar dimiş ki velī üç dūrlüdür; biri oldur kim veliligin [39b] (1) ne kendü bile ve ne dağı halk bile illā Hūdā bile. Biri (2) oldur ki kendü veliligin bile, halk bilmeye, Hūdā hōd (3) bilür. Biri oldur ki kendü veliligin bile halk bilmeye (4) Hūdā

⁶³ dūnlerinden şeklinde yanlış yazılmıştır.

bilür. Biri oldur ki velîligin hem kendü bile ve (5) hem halk bile Hüdâ höd bilür **ammā** ol kimse bildügi (6) kendüyi ol velîdür ki Allah anuñ bir ‘ameli yaramışdur (7) lâkin mertebesin kendüye bildürmemişdür ya‘ni keşf_i (8) muğāyib olmamışdur ve ol velî ki kendüyi bilür (9) velîdür halk bilmez. Ol oldur ki kendüye muğāyib (10) keşfi olmuşdur lâkin vilāyetin halk görmemişdür (11) ya‘ni eline virilmemişdür ve ol velî ki kendüyi bildi ki (12) velîdür halk dağı bilür anı ki velîdür anlar şeyh-i kāmîl- (13) lerdür taşarruf ellere miqdārlu miqdārınca ısmarlanmışdur, (14) bunlar a‘lā velîlerdür. Ba‘zılar dirler

ki veliyyete (15) ırmeyince kişi velî olmaz. velî oldur ki (16) aña muğayyibāt münkeşif ola lâkin ıslāh-ı nās id diyü (17) buyruk olmaya peygamberlere olduğu gibi ve kitāb [40a] (1) dağı virilmeye lâkin ba‘zı evliyā ki kāmîl-i mükemmilden (2) irşād itmege Allahu Ta‘ālā tarafından emir olur ki (3) dağı bir ‘ilim aña hāşıl olur ki a<nu>ñla⁶⁴ irşād ider. (4) Nitekim **Seyyid ‘Alī raḍıyallahu ‘anhu** su‘āl itmişler ki Hüdā >didi< (5) didi ki “Kuruda yaşda ne ki var Kur‘ān içinde bildürdüm” (6) pes Kur‘ān höd **Muḥammed Muştafā**‘ya *şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi* (7) nāzil olmuşdı pes *Allahümme zidnī ‘ilmen*⁶⁵ didügi ‘ilim idi (8) diyü şeyh **Seyyid ‘Alī raḍıyallahu** cevāb virmiş ki Kur‘ān (9) ‘ilm-i mükevvinātdur siziñ içündür ve ol ziyāde kıl (10) didügi rüḥānīdür, mürşide mizāndur pes bunı (11) bil ki dünyāda şeyh bir olur didükleri oldur ki hem (12) şeyh ola ve hem kütub ola evvel **Muḥammed Muştafā** ‘aleyhi’s- (13) *selām*-idi ‘aleyhi’s-*selām* zamānında hem peygamberdi (14) ve hem şeyh-idi, hem kütub-idi, hem pādīşāh-idi. Şeyhliği, (15) kütublığı ‘**Alī** ḥazretine ısmarladı *selāmullahi* ve ‘**Alī** (16) ḥazretine dağı Ḥasan Başri ḥazretine⁶⁶ ısmarladı *raḍıyallahu ‘anhudur* (17) ol vāḳit ki **Resül** hazreti ‘aleyhi’s-*selām* mi‘rāca [40b] (1) çıkıdı, kâbe kavseyne irdi ya‘ni şol halka bâbuñ (2) başı ki birbirine yakın gelür Ḥazret-i **Muḥammed** *şallallahu* (3) *Ta‘ālā* ‘aleyhi ve sellem ve alihi dağı Allahu Ta‘ālā ile şöyle (4) yakınlık buldı, bî-ḥicāb baş göziyle ḥaqqı gördi, (5) baş diliyle söyleşdi dağı diledi eyitdi: “Ben yetişdü- (6) güm maḳāma ümmetüm dağı irsün” didi. Hem ümmet olan (7) dağı irdi dervişlere sülükünden mi‘rāc dağı hāşıl (8) olur ve eger su‘āl olursa ki: Peygamber-ile anlarıñ (9) arasında fark nedür? Cevāb budur ki: **Resül’üñ** (10) mürşidi Allah’dur ve ümmeti<n> mürşidi kendüdür, (11) aña ten-ile hāşıl oldu ve eger dilerse su‘āl budur ki: (12)

⁶⁴ *añla* yazılmış ancak *anuñla* olması gerekir.

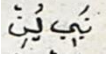
⁶⁵ “Allah’ım ilmimi arttır.”

⁶⁶ *başretine* şeklinde yanlış yazılmıştır.

Resül'ün mürşidi dahı Cebrā'il'di. İşāret (13) ümmetine sünnet olup şeyhi dutunmak için zīrā ki (14) Cebrā'il Sidre'den ilerü geçmedi eyitdi: “Bundan (15) ilerü yol yokdur” didi. Muḥammed eyitdi: “Vardur” (16) Cebrā'il eyitdi: “Sen bilür misin?” Resül eyitdi: (17) “Na‘am, ben nice kez varup gelüp dururum” didi. [41a] (1) ‘İlim zāhir mi‘rācuñ işbāt iderler. Şeyḥ **Muḥyi'd-dīn** (2) *raḍıyallahu ‘anhu* on yedisin işbāt ider yedi- (3) si ten-ile ve on rūḥ-ile ammā **Resül** ḥazreti andan (4) toḳsan biñ kelām söyleşdi dirler ki otuz biñ (5) **şerī‘āt** ve otuz biñi **ṭarīkat** ve otuz biñi **ḥaḳīkat** (6) ve ol otuz biñi ḥaḳīkat didükleri ‘ilim ruḥidür (7) ammā **şerī‘at, ṭarīkat ve ḥaḳīkat** üçü birdür, (8) **Muḥammed’üñdür**. Mübtediler ve maḥcūblar katında muḥālifdür. (9) *Ḳāle’n-nebiyyu ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem Eṭ-ṭarīḳu ilāllahi* (10) *bi‘adedi’n-nefāsi’l-ḥalāyik*⁶⁷ ya‘ni peygamber eydür: *ṣallallahu ‘aleyhi* (11) *ve sellem ve alihi* “Yollar vardur Allah’a gider, ḥalkuñ nefsi (12) sağışı ammā bunı dahı bil ki şeyḫlik başına ḳuṭub- (13) luğ-ıla degildür. Ḳuṭub olmasa dahı şeyḫliğine ziyān olmaz. (14) Şeyḥ **Muḥyi'd-dīn** *raḍıyallahu ‘anhu* eydür: “Bize ḳuṭublığı (15) virdiler ḳabūl itmedük, eyitdük: “İlāhī taṣarruf senüñ (16) ḥaḳḳuñdur. Biz agāḥ lāyık degülüz” didük. Niyāz şeyḫe virdiler (17) ol dahı almadı eyitdi: “Ġavḡāndur ki baña işmarlarsın [41b] (1) cümle börgin boynuma şalarsın” didi. Nāz itdi dir ammā (2) bu evlādur ki hem ḳuṭub ola, hem şeyḫ ola dirler (3) ki her birüñ bir ḳuṭub olur ya‘ni her vilāyet bir kişiye (4) işmarlanmaz ammā ol-ki aşıl ḳuṭbü’l-aḳṭābdur ki (5) her zamānda bir olur, iki olmaz ammā niyyete şeyḫler (6) olur ya‘ni a‘lāsı ve ednāsı ne şeyhidür ammā (7) ol-ki ḥaḳ şeyhidür ol kāmīl-i mükemmildür ol her zamānda (8) bir olur iki olmaz. Ammā şeyḫüñ bir ‘alāmeti budur ki (9) ṭālibi zāhirden itmeye bātından cezble çeke lākin (10) ḥaḳ yola zāhirden da‘vet itmek dahı lāzımdur (11) sünnet mūcibince dir **ammā** şol vāḳit ki her cihet-ile (12) ulu’l-‘azzam ola da‘vetine icābet itmeyeni ḳatlıtse dahı (13) dördür şöyle ki, şeyḫ-i kāmīl mükemmil ola āl-i **Muḥammed ‘Alī** (14) ola. Ulu’l-emirlik anuñ ḥaḳḳıdur ḳarşu gelen Ḥāricilerdür. (15) Aña muḥālifet ideni ḳırsa dört şeyḫ-i ṭālibi mani‘-i ḥarekette (16) görse te’dīb itmek aña vācibdür.

Faşıl

⁶⁷ “Yaratılmışların nefesi adedince Allah'a ulaşan yollar vardır.”

Fi’ş-şarṭ-ı (17) ṭālibi lāzım budur ki şeyḥ-i kāmīl bile bula, andan irādet [42a] (1) getürdügi gönül doluna, andan naşibe ide daḥı mürīdün (2) gerekdür ki şeyḥine i’ tikkādı muḥkem ola. Ol zamānda (3) şeyḥinden biñ kişi yok bile ve iki ‘ālemde maḥbūbı ola ve dilinde ve gönülünde zikri,⁶⁸ fikri şeyḥi ola. Ya’ ni (5) bir ḥācet dilemelü olsa Allah’dan şeyḥi vāsıta (6) kıla, dileye ve zāhirinden ve bātinından şeyḥinün sırrın (7) ḥāzır göre ve şeyḥi aña bir nesne buyursa tiz icābet (8) ide. Bunda ḥayrım ve şerrim var diyü fikir itmeye. Mürşide (9) şöyle teslim olmak gerekdür ki şol ḡassāla meyyit (10) teslim olur gibi ki ne [di]lirse⁶⁹ kıılır. Mürīd şeyḥinün (11) ya’ ni ‘aczin görüp ve günāhuñ görüp i’ tikkādı (12) zā’il olmaya zīrā Ādem peygamberden günāh geldi (13) *ḳavluhu Ta’ālā Ve ‘aṭā ādemu rabbuhu* pes nebīden günāh gelicek (14) velīden gelse ‘aceb degil **ammā** velī, kāmīl ve şeyḥiler (15) ma’ şūmdur. *Ḳāvluhu Ta’ālā Alā inne evliyāu’l-lahi lā ḥavfun* (16) ‘*aleyhim velāhum yaḥzenūn*⁷⁰ daḥı ‘aciz nebīye daḥı vāḳi’ olmışdur nitekim **Resül ḥazret-i Muḥammed Muştafā** [42b] (1) *şallallahu ‘aleyhi ve sellem* ba’ zı vāḳit dirdi ki *Ene beşerun* (2) *mişlukum* ya’ ni “Ben de sizcileyin ādemoḡlanıyım” dirdi (3) ve ba’ zı vāḳit dirdi ki “*Lī ma’allahu vaḳti lā yus’ani fihi* (4) *ḡayri zelli*” ya’ ni eydür: “Benüm bir vaḳtim vardur ki ol (5) vaḳitte Allah ile benüm aramda kimse girmez. Bir kişi (6) bir ḥaḳ şeyḥe irādet getürse, bey’ at itse daḥı (7) ol ḥaḳ şeyḥinden yüz çevirse kisvetinden çıkısa (8) ṭarīkatde mürteddür ve eger yüz çevirdügi şeyḥi **Muḥammed ‘Alī** (9) ‘*aleyhimü’s-selām ve alihi* neslinden olsa ṭarīkatde ve ḥaḳ (10) şerī’ atde ḳatli ḥelāldür. *Ḳāle’n-nebiyyu şallallahu ‘aleyhi ve sellem* (11) *ve alihi Men bedel şuretuhu feḳateluhu* ya’ ni zāhirler ḳatında (12) budur ki dīn-i islāmdan yüz çevirse depelemek gerek (13) ya’ ni müslimān-iken kāfir olanı ṭarīkatde daḥı ḥaḳ (14) şeyḥe bey’ at itmiş kişi yüz çevirse aña münkir (15) olsa veyā girü ḥaḳ olsa veyā mübtedi’ lere >u< (16) uysa mürted olur daḥı ḳatli ḥelāldür ve eger (17) mübtedi’lerden ḥaḳ şeyḥe gelse ḥā’izdür. Nitekim [43a] (1) mü’min-iken müslimān olmuş gibidür eger ḥalīfesinden yüz (2) çevürse girü mürted olur.

Faşıl

Tevbenün ve bey’ atün (3) sırrun bil ki nedür? Ol vaḳit ki aşḫāb ona yitdi (4) daḥı eyitdiler: “Dīni aşikāre iderüz” didiler. Resül (5) ḥazreti (a.m) eyitdi: “Şabr idün, aşḫāb

⁶⁸ *zikri* yazılmış ancak *zikri* olması gerekir.

⁶⁹ *nelerse* yazılmış *ne dilerse* olması gerekir.

⁷⁰ “Bilesiniz ki, Allah'ın dostlarına hiçbir korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir de.” Yunus, 62.

dağı çoğalsun. (6) Kâfirler gâlibdür ellerinde helâk olursız, malınız (7) telef ve oğlunuz kızuñuz esir olur. Eger bunlara (8) ihtiyâr iderseñüz *Bismillah*” didi. Cümlesi (9) **Resûl’üñ** elin dutdılar, bey’at idüp ‘ahd itdiler (10) ve eyitdiler: “Dünyâ ve âhiret birbirimiz yolundan dönmeye- (11) vüz” dediler. Oğlumuz, kızımız, malumuz, gencümüz, öz (12) cânımız yoluña fedâ itdük” diyü bir ağaç dibinde bu ‘ahdi (13) itdiler. Nitekim hutbede dağı añılır **ve ‘Alî tamāme’l-** (14) *‘aşrete’l-lezîne yubāyi’üne*⁷¹ **Resûlullah tahti’ş-şecereti**⁷² (15) bu bey’at **Resûl’dan** sonra mü’minler aşhâb-ı (16) erba’a dağı eyitdiler meşâyih elin alup tevbe (17) itmegün dağı sır budur. Ol vakit ki Hâzret-i ‘Alî [43b] (1) şeyhlügi Hâsan Başri’ye ısmarladı *rağıyallahu ‘anhum* aña (2) ittibâ’ iden mü’min dağı böyle bey’at itdiler ve dağı (3) tevbeyi bey’at soñına didiler ki *Lâ ilahe illallah Muhammedun* (4) *Resûlullah ve ‘Alî velîyulah ve şeyh-i mürşidullah* çünkü (5) Yezîd la’ nî şevket dutdı, nesl-i Resûli kırdı. (6) **‘Alî’nüñ** dostları pinhân oldu, bu resimle bey’ati (7) pinhân itdiler **ammâ** girü şeyh elin alup tevbe itmek (8) hemân Resûl hâzreti elin almış tevbe itmiş gibidür (9) zîrâ silsile elin erkân andandur şeyhe bey’at (10) hem farz ve hem sünnetdür. Bir kişi tevbeden geçse (11) kâfir olur, âyet hükmiyle: *kavluhu Ta’âlâ Yâ eyyühe’l-lezîne* (12) *amenü tûbû ilallahi cemî’an eyyühe’l-mü’minû*⁷³ ve şeyh ulaşmağa (13) bu âyet delildür ki: *İnne’l-lezîne yubāyi’üneke innemâ yubâ-* (14) *yî’ünallah yedullahe fevka eydihim femen nekes feinnemâ yenkuşu* (15) *‘alâ nefsihi ve men evfa bimâ ‘âhede ‘aleyhullahu feseyu’tihi* (17) *ecren ‘azîmen*⁷⁴ bir kişi şeyhinüñ elin dutsa tevbe itse [44a] (1) tevbenüñ dağı sırrun bilse dağı ziyâde ‘amel idemese (2) lâkin üzerine farz olan nesneleri ödese dağı (3) i’tikâd-ı şâhih ile dünyadan gitse mağfûr gider. >ol< (4) Ol vakit ki şeyh elin aldı külli ol yolda geçen dervişlerle (5) hattâ **Resûl** hâzretiyle tarîkat yoldaşı oldu. Kıyâmetde (6) anlar kardaşın dilemek vâcib olur. Bu kişiyi dilerler, (7) alurlar. Buña ‘azâb-ı ‘ukûbetden havf yokdur. Eger şol (8) didüğümüz hâliyle giderse tenezzül itmezse ve eger ziyâde (9) ‘amel iderse nice mertebelere irer, velî olur. (10) Ol dağı varmak yokdur meger ki şeyhinden ma’nâ-yı (11) şeyhlik mevcûd olmaya ol vakit mürşidlik (12) mevcûd olana varmak gerekdür **ammâ** şeyhi fevt olsa (13) yirine şeyh-i kâmil kısa tâlib

⁷¹ “Bağlılığa yemin eden tam on üç kişi”

⁷² “Ağaçların altında”

⁷³ “Ey inananlar Allah’a tövbe edin.”

⁷⁴ “Herhalde sana biat edenler ancak Allah’a biat etmektedirler. Allah’ın eli onların ellerinin üzerindedir. Kim ahdi bozarsa ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah’a verdiği ahde vefa gösterirse Allah ona büyük bir mükâfat verecektir.” Fetih, 10.

girü agāh varmak (14) gerekdür zîrā eger geçmiş meşāyihūñ cānı tālibe (15) terbiyyet itmek yitirmesse **Resül** hazretinūñ ruḥı (16) yiterdi, hîç meşāyih ḥācet olmazdı. İmdi bu şeyḥ (17) dahı Resül'e ulaşıdurur ve **Resül** Hüdā'ya >u< [44b] (1) ulaşıdurur. Mübtedi tālible genç oğlan gibidür, (2) ḥalifeler agāh gibidür ve şeyḥler ata gibidür ve Resül (3) *ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem* üstād gibidür. Ḥalife tālibeyi (4) terbiyyet ider, kâbil eyler, şeyḥe ulaşıdurur ve şeyḥi (5) terbiyyet ider, kâbil eyler, şeyḥi rûḥuna ulaşıdurur. (6) Bu vech-ile tertible ‘Alî rûḥuna buluşur ve ‘Alî rûḥı (7) anı Muḥammed rûḥuna ulaşıdurur ve Muḥammed rûḥı Allahu Ta‘ālā (8) *celle celāluhu*. Edeb-i tarîk budur ki kişi mertebesi yitdügi (9) yirden dem urmaḥ gerekdür ziyāde geçerse aña şābit (10) gerekdür. Tālibi şeyḥ ḥuzûruna iricek key saḥınmaḥ (11) gerekdür. Ḥuzûr-ı ḳalbe durmaḥ gerek nitekim bir heybetlü sultān (12) nazārında ḳullar dururlar ve oturursa diz çöke (13) otura, Hüdā'yı ve Resül'i anda mevcûd bile (14) ve eşiginden girecek evvel saḡ ayaḡun admaḥ gerekdür (15) *Bismillahirrahmanirrahîm* diyü. Eger şeyḥūñ ḳatında (16) öre durursañ el bağlayup ḳarşu durmaḥ gerekdür (17) ve saḡ ayaḡı baş parmaḡuñ sol ayaḡı parmaḡınuñ üzerine [45a] (1) ḳoyup durmaḥ gerek. İcāzet olmayınca söylememek gerek (2) ve şeyḥinden bir murād olursa göñlünden niyyet dutup (3) varmaḥ gerek. Eger müşkül-i ḥāl ve murādı ḥāşıl olmaz-ise (4) zāhirden andan söyleye şerî‘at şıfatıyla şıfatlanup söyleye (5) ammā tarîkatde budur ki söylemeye zîrā ki şeyḥine ḥicāb (6) yoḳdur tālîb üzerine ve müşküli yoḳdur ‘ālime şehādetde (7) ve ervāḥ-ı ‘ālemde lâkin ḥaḳḳuñ cemalî şıfatıyla şıfatlanur- (8) lar, Settār şıfat olurlar. Tālîb mürşidi şeyḥdür, (9) şeyḥ mürşidi Allah'dur. Tālîbüñ mertebesi (10) artduḳça şeyḥūñ dahı artar kemāl-i ma‘rifetinūñ (11) nihāyeti yoḳdur nitekim **Resül** hazreti *ṣallallahu ‘aleyhi* (12) *ve sellem ve alihi* eyitdi: *Subḥāneke mā ‘arrefnāke ḥaḳḳa ma‘rifetike* (13) *yā ma‘rûf*⁷⁵ Allah'ın küllü ‘ilmüñ **Resül** hazreti bilmedi, (14) mertebe-yi Resül'e ‘**Alî** irmedi ve mertebe-yi ‘**Alî**'ye şeyḥ (15) irmedi, mertebe-yi şeyḥe tālîb irmez. Şeyḥūñ cihet-i (16) melekîyyesi ve cihet-i beşerîyyesi vardur. Cihet-i melekîyye- (17) siyle ḳabz-ı ilhām ‘ilmullahdan alur. Cihet-i beşerîyyesi [45b] (1) ile bendelere virür ve dahı nāfile var Ka‘be'ye varmaḳdan (2) şeyḥe varmaḥ yigdür zîrā ki Ka‘be'ye Allahu Ta‘ālā günde (3) yetmiş kez nazār ider, mürşid göñlüne bî‘aded. Nitekim (4) bir deñizde yil olsa mevc kesilmez. Şeyḥ göñlüne (5) dahı ilhām-ı Rabbāni söyle ider **naḳıldür ḥātemü'l-evliyāda** (6) *radıyallahu ‘anhu* eydür: “Bir kişi Ka‘be'ye gider olsa (7) ata ve

⁷⁵ “Ey tanınır bilindir Allah'ım seni kendi kıymetin ölçüsünde tanıyamadık. Sen her türlü noksanlıktan münezzehsin.”

anası kıomasalar ve Ka‘be’ye kendüye borç dağı (8) olsa gitmemek gerek ve eger mürşide gider olsa (9) kıomasalar rızasız gitmek gerek zira Ka‘be’ye varmağıdan (10) murād cehennemden içündür bunlar arzū-yı nefisdür, (11) mertebe-yi ‘aşğıda bunlar küfür. Şeyhe varmağıdan murād (12) Allah’ı bulmağı içündür ve kabir-i Muhammed ziyāret itmekden (13) şeyhi ziyāret yigdür zira anda varmağı-ıla kabriün (14) taşın toprağıni ziyāret ider ve şeyhe varmağı-ıla (15) rüḥ-ı Muhammed *ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem* ziyāret ider. (16) Zira küllü şey’in sebebdür, sebebsiz nesne yokdur, (17) mürşidsiz Allah bulunmaz ve bulunması mümkün degildir. [46a] (1) *Ḳāle’n-nebiyyu ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem Men lem yekun lehu* (2) *üstāzun fe’s-şeytān üstāzun* ya‘ni tarīḳ-i hidāyetde (3) üstāzı olsa mürşidi şeytān olur ya‘ni bir kimse (4) kim Allah’ı taleb itse şeyhsüz dağı ḫalvet, mücāhede, riyāzat (5) itse aña mürşid şeytān olur. Kāmiller dirler ki evvel (6) keşfi şeytān olur, bunları temiz itmege şeyh gerekdür. (7) Tālib-i ḫaḳ elbette şeyhe muhtācdur ammā gerekdür ki (8) şeyh ḫazretinden nice edeb saklarsa ḡāibde (9) dağı şöyle saklaya. Kendüye ne ḫaḳāret olursa (10) götüre, şeyhi yoluna çalışa, öz cānuñ kurbān ide (11) ve eger şeyhi katında olmasa ḫalīfesin şeyhi müsābetinde (12) dutmağı gerekdür. Ḫaḳ üzerine, tarīḳ üzeri- (13) ne teslim olmağı gerek, ne dirse dutmağı gerek. Ol (14) ḫalīfe ehl-i sülūk-ise tarīḳ-i meşāyiḫ aḡlar bilürse (15) ḫalīfenün gönlünden ḡāyet sağınmağı gerek. Ḫalīfe gönlünden (16) düşse şeyh gönlünden düşer ve şeyh gönlünden (17) düşse Resūlullah gönlünden düşse, eḫadiyyetden [46b] (1) merdūddur. Nitekim eydür ḫalīfe kişinün şeyhi gibidür, (2) ḫaḳ ana ḫaḳkı gibidür. Derviş olan tarīḳ gözlemek gerek (3) ammā ḫalīfe dağı vācibdür ki tarīḳ-i meşāyiḫ bile ve tāliblere (4) bildüre ammā eger ḫalīfe katında olmasa bir ‘āleme (5) müteşerri‘ kişi fi’l-cümle nefisinden ḫaberdār ola. Ehl-i (6) sülūk kişiyle öre dura anı şeyhi mesābesinde⁷⁶ duta (7) zira ki licāmsız başda ḫayır olmaz, şöḫbet ma‘rifete (8) sebebdür dir.

Faşıl

fi-şart-ı kardaşlıḳ *ḳāle’n-nebiyyu* (9) *ṣallallahu ‘aleyhi ve sellem küllü mü’mīn ihvetun* ya‘ni her mü’mīn (10) kardaşdur ammā şerī‘at kardaşı var, tarīḳat kardaşı (11) var, ḫaḳīḳat kardaşı var. *Lā ilahe illallahu Muhammedun Resūlullah* (12) demek-ile şerī‘at kardaşı olur. Fi’l-i şerī‘at-ile ‘amel (13) ide, ḫükm-i şerī‘at-ile dirile kaçan şeyhe

⁷⁶ müsābetinde yazılmış ancak mesābesinde olması gerekir.

mütāba‘ at (14) itse dervīşler-ile ṯarīkat kardaşı olur kaçan (15) ve ehl-i hāl olsa tecellā-yı Rabbāni’ye vāqıf olur (16) ẖaḳīkat kardaşı olur. Ehlullah-ile ṯarīkatde (17) budur ki küllü kardaşların göñli bir ola, muḥabbet-i dünyā [47a] (1) taleb göñüllerinde murād idinmeyeler, murādları rızā-yı meşāyih (2) ola. *Kāle’n-nebiyyu ‘aleyhi’s-selām Ḥubbu’d-dunyāke su küllü ḥaḳī’atun* (3) *terki’d-dunyā re’su küllü ‘ibādetün* ya‘ni ḥaḳānuñ başı dünyāyı (4) sevmekdür ve küllü ‘ibādetün dünyāyı terk itmekdür ve terk-i (5) dünyā daḥı iki dürlüdür; biri oldur ki bi’l-küllüye (6) dünyāyı terk ide. Dünyānuñ başı ‘avrat ve oğul, kız. (7) Bi’l-küllüye dünyāyı terk itse ve muḥabbeti girü dünyāya olsa (8) ehl-i dünyādan ol mezmūmdur. Terk-i dünyā oldur ki (9) Allah rızası için ola, umusu Allah’dan ola, ḥalkdan (10) olmaya ammā irādet loḳması ḥelāldür ‘avam ḥalkuñ (11) kesbinden *lā radde velā radde* ya‘ni terk-i dünyā olan (12) dervīş gerekdür ki geleni ala gelmeyen taleb itmeye ya‘ni (13) su’āl itmeye. Eger dirse ehl-i tevekkül olmaz ve eger (14) karın acıksa, ‘ibādet za‘īf olsa bir uyan mīqdārı (15) ḥalkdan su’āl etmek vācibdür eger ziyāde su’āl itse (16) ḥarāmdur. Terk-i dünyā üns-i İlähi içündür ya‘ni terk-i (17) dünyā olan kimse ehl-i dünyāyı bile terk etmek gerekdür, [47b] (1) murādı ünsullah olmak gerekdür ve eger terk-i dünyā kılsa ehl-i (2) dünyāyı terk etmek gerekdür, murādı ünsullah olmak gerekdür (3) ve eger terk-i dünyāyı kılsa ehl-i dünyāyı terk itmese (4) kâzibdür ve bir kıyım daḥı oldur kim bi’l-küllüye dünyāyı (5) terk itmeye ḻikin muḥabbetin terk ide ya‘ni ehl-i عِبَان (6) olsa kesb-i ḥelāl ide kesbinde şübhelülerden (7) nesne ḳomaya, gāyet saḳına ve işini abdest-ile (8) ve zikirle işleye, namāzı vāḳitlü vāḳtinde geçürmeye. (9) Ḥadīş daḥı *lā ṣalavāt illā bivaḳtin*⁷⁷dür ve daḥı ṯarīḳ-ile (10) üzerine vācib olan vezāifleri terk itmeye (11) ya‘ni dünyā maşlahat için āḥiret işlerin terk itmeye ve daḥı (12) terk-i dünyānuñ ‘alāmeti budur ki geldüğüne sevinmeye, (13) gıtdüğüne yirinmeye. Seyyid İbrāhīm raḳıyallahu ‘anhu (14) dervīşün loḳmasından su’āl itmişler āhiri (15) cevāb bu olmuş ki ḥınzır eti ne vāḳit ḥelāl olur- (16) sa dervīşe daḥı loḳma ol vāḳit ḥelāl olur. (17) Ya‘ni gāyet acıksa ḥiç loḳma bulunmasa daḥı murdār [48a] (1) loḳma bulunsa veyāḥūd eger yimese ḥelāk olur ol (2) vāḳit ol yemek aña ḥelāl olur **pes** müttakī dervīşe (3) gerekdür ki gāyet ḳarnı ifrāt-ile acıkmayınca yimek aña mübāḥ (4) olmaz, şübhesiz loḳma ‘ālemde bulunmaz, illā mā-i muṭlaḳ (5) ya‘ni şol yābānda aḳan şular çünki ifrād-ile ḳarnı (6) acığa azacıḳ yiye ḳarnı doyunca yimeye ol vāḳit (7) aña şübhelü loḳma daḥı ḥelāl olur ve şübhelü oldur kim (8)

⁷⁷ “Vakit dışında namaz yoktur.”

mutlak anuñ harāmı ve helālî bilinmeye. Müttakî oldur kim (9) anlardan hāzer gerekdür. Dervişler kâtında şübhelü (10) oldur ki fetvā ile helāl ola ve **dahı** şeyh-i kebir (11) *raḍiyallahu ‘anhu* Fütüh’unda buyurur ki: “Yimek vardır ki (12) ne şorasın ne yiyesin” ya‘ni şol ki zālîm- (13) dūr bilürsin ki rızkı harāmdur ne şor ve ne yi (14) ve şol ki ‘avāmdur illā rızkın zabı idemez ya‘ni (15) ehl-i takvā degildür onlaruñ yimegiñ şor, yi. Ol ki (16) cinsiñdür müttakîdür şorma, yi. Bu takvādan kişi (17) şuna yitişür ki keşf-i kulüb⁷⁸ ve keşf-i kubūr ve >muğā< [48b] (1) muğāyibler aña keşif olur gönül gözi açılır, ehl-i sülūk (2) olur ve loğma ki öñüne gelür helālî ve harāmı aña ma‘lūm <olur> (3) helālînin yir ve harāmıñ yimez **ammā** bu mertebeye irmedüñ, (4) ‘ilimle ‘amel ide eger zarūrî yirde bulunsa öñüne (5) ta‘ām gelse bilmese ki ol yimek irādetle mi gelmişdür (6) yoğsa güc-ile mi, yiye. Helāl midür yoğsa harām mıdır? (7) Derviş oldur ki ol niyyet-ile ol loğmayı helāl ide (8) ya‘ni niyyet ki eger bu şāhib-i ni‘met mü‘min, müttakî, muhıbe, (9) evliyā-ise hediye niyyetine yirüm, yimek teberrük içün (10) diye ve eger münkirlerden, zālîmlerden ise gāzā (11) niyyetine yirüm diyü *ḳāle’n-nebiyyu ‘aleyhi’s-selām küllü muzirrin* (12) *yuḳtelü*⁷⁹ zālîmlerüñ başı, helāl olıcağ malları (13) dahı helāldür nitekim kâfirlerden öldürmek gibi (14) ya‘ni münāfık kâfirden eşeddür imānuñ evlāsı (15) **Lā ilāhe illallah**’dur ve ednāsı incüdücüyi yoldan (16) gidersin, gücün yitdüğü hinde ya‘ni bir zālîm (17) ki meşāyihe münkirdür dervişleri incidür, huzūr [49a] (1) virmez, hağ yoldan ayırır⁸⁰ ve mürşitden seni men‘ ider (2) ol vaḳit anuñ katli helāldür ve eger seni muhārebe ider- (3) se ölürse şehid ve öldürürse gāzî. Eger (4) münkîr münāfıkuñ fırsatın bulsañ kâfir öldürmekden (5) şevābı ziyāde **ammā** kādur olduğı hinde ya‘ni (6) yanuña ḳalursa dünyāda ve āhiretde ḳod ‘azāb yoğdur (7) ammā dünyāda yanuña ḳalmaz-ise ve nefsuñ zaḫmetinden (8) incidürse evlā mı güc götürüp Hüdā’ya ṣalmağdur. (9) Hüdā intikām alıcıdur, kimsenüñ intikāmuñ kimseye ḳomaz (10) dahı bir ḫālüñ mertebesine irmeyince ol ḫallanmağ (11) revā degildür. Mertebe-yi fetvā mertebe-yi takvā küfürdür. Mertebe-yi (12) zühde [dem urmak] mertebe-yi ‘ışğda küfürdür, mertebe-yi ‘ışğda mer- (13) tebe-yi ‘irfān [a dem urmak] küfürdür. Mertebe-yi fıkıhda zühde dem ur- (14) mağ küfürdür, mertebe-yi zühdde [mertebe-yi] ‘ışğda [dem] urmağ küfürdür, (15) mertebe-yi ‘ışğda ‘āriflikden dem urmağ küfürdür. Mertebe-yi (16) zühd mağāmı ḳoddur. Mertebe-yi ‘ışğ bî-ḫavf

⁷⁸ *ḳıluḫ* yazılmış *ḳulüb* olması gerekir.

⁷⁹ “Bütün yıkım getirenleri öldürür.”

⁸⁰ Yanlış hareketlenmiş *ider* şeklinde yazılmıştır.

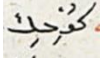
olmağdur. (17) Mertebe-yi ‘irfānlık maḳām-ı necāt ḥaḳ ricādur. Maḳām-ı [49b] (1) zühd mübtedīnūndür, maḳām-ı ‘ışḳ mütevāsidiñdür, maḳām-ı ‘irfān (2) müntehānuñdur, mübtedī ‘avām ḥalḳıdır, mütevāsīd dervīşler- (3) dūr. Mübtedī, ibtidā ṭāliblerdür anlara ‘uzlet-i ḥalḳ (4) gerekdür zīrā aşşılardıñ ziyānların tamām tanınamışlar- (5) dur. Mütevāsīd anlardur ki aşşılardıñ ziyānlarıñ tamām (6) tanımışlardur, maḳāmı ortadur. Müntehā anlardur ki (7) her ḥâlde maḳāmıların şaşırılmazlar eger tenezzül daḥı (8) itseler teveccühleri ile tīz girü maḳāmlarına (9) irerler mertebe-yi a‘lādur, mütevāsīd tenezzül itmese (10) zaḥmet-ile mücāhede-ile girü maḳāmlarına irerler. Eger (11) mübtedī tenezzül itse girü maḳāmına irmez ve yolumuz (12) ve zühdī dimişler ki mertebe-yi muḥabbetdür. ‘İşḳ mertebe-yi (13) ṭālib-i ḥaḳdur, ‘irfān mertebe-yi vāşıl-ı ḥaḳdur ve dünyā (14) ehline, āḥiret ehline dünyā ḥarāmdur ve ehlullah (15) ikisi daḥı ḥarāmdur. Zāhid şıfat-ı ḥelālden tecellī (16) olur, ḳalbine ḥāşıl olan ḥavfullahdur, işi (17) müntehiyyānda yıḳanmağdur. Çünkü aḥlāk-ı zemīmesin [50a] (1) evşāf-ı ḥamīdeye tebdīl ide, mertebe-yi ‘ışḳa ḳadem (2) başar, aña şıfat-ı cemālden tecellī olur, Allah ‘ışḳından (3) mest-i ḥayrān olur, yürür. Küfür, imān, mescid ve meyḥāne⁸¹ (4) ol maḳāmda bir olur. Her şüret ki baḳsa Rabbūñ (5) müşāhede ider. Her şeyi baḳsa gözüne ma‘şūḳ (6) yüzi görünür. Ma‘şūḳ-ıla her dem sözi merḥabādur (7) ‘āşıḳuñ çün şıfatları ḳa‘tī‘ itse şıfat-ı zāta (8) irse aña bu kez tecellī zāt ḥāşıl olur (9) daḥı ḳarār baḒlar mertebe-yi ‘irfāna ḳadem başar ‘ārīf (10) olur **ammā** girü sözümüz uḥuvvete⁸² geldi kelime-i (11) tevḥīd-ile şerī‘ at ḳardaşı olur şeyḥe ulaşmağ-ıla (12) ṭarīḳat ḳardaşı olur, ḳālden geḫse ehl-i ḥāl (13) olmasıyla ḥaḳīḳat ḳardaşı olur. Su’āl şerī‘ atde (14) şol senūñ bu benim, ṭarīḳatde ne senūñ var ne (15) benim, ḥaḳīḳatde ne sen var ve ne ben. Ḥaḳīḳat birlik (16) maḳāmıdır *lā mevcūd illā hū*⁸³ maḳāmıdır ki ḳul ālet[dür iş] (17) işleyen Ḥaḳ olur *küntü sem’ān ve başaren*⁸⁴ maḳāmına [50b] (1) irer ya‘ni bunda işiden gören Allah olur. Maḳām-ı fenādur, (2) vuşlat-ı beḳādur ṭarīḳat ḳardaşı oldur ki birbirinūñ (3) rızḳına tekellüf olmaya, ‘avratdan Ḓayrıya. Zīrā ki Allahu Ta‘ālā (4) buyurur ki: “*Velā taḳrebū’z-zinā*” ya‘ni zinādan saḳınuñ (5) göz zināsı vardur ya‘ni nā-maḥreme baḳmaḳ ki bir biregi (6) ‘avretidür, baḳmaḳ ḥarāmdur daḥı er kişi ḥātun kişiyle (7) uḥuvvet oḳunmaḳ ḥarāmdur daḥı İbrāḥīm’den naḳildür *radıyallahu* (8) ‘*anhu* ḳaçan kişi nā-

⁸¹ *mahyāne* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁸² *uḥvāte* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁸³ “Allah’tan başka varlık yoktur.

⁸⁴ “İşiten ve gören.”

maḥrem yüzine baksa mertebesi (9) ‘arşda-ise ferşe iner **ammā** tarikat mertebesine (10) irse şehvet enesi kaṭi‘ olsa şehvet nazarı (11) gözinden gönlünden götürülse daḥı iki kardaşuñ (12) göñli bir olsa murādları Allah olsa ol vaḳit (13) birbirinüñ evine tekellüf olmasa dürüstdür. Zīrā (14) kardaşlığuñ şıdkı budur ki dünyāları āḫiretleri (15) birbirinden dirīğ olmaya kaçan birbirinüñ ‘avretine (16) şehvet nazarıyla baksa münāfıklardan olur **ammā** (17) ‘ışkda bir maḳām vardır ki anda ‘āşıklar maḥbūb-ı [51a] (1) dost olurlar ḥüb-şuretdē şafā alurlar nazar-ı şehvet (2) degildür ecnebīden gören anı mecāzī şanur lākin mecāzī (3) degildür. Ḥaḳ Ta‘ālā Cemīl’dür ḥüsni anuñ cemālinden *İnnellahe* (4) *ḥaleka ademe* ‘alā şuretihi⁸⁵ anuñ daḥı bu sırrı budur çün (5) ‘āşıklar ḥüb-şurete nazar kılurlar rūḥāniyyeleri şıfatıyla (6) andan şafā alurlar ol şuretden daḥı anlara tecellī olan (7) şıfat-ı ḥaḳdur **ammā** bir kardaş ḡanī olsa ve bir kardaş (8) faḳīr olsa ḡanī malinuñ yarısını virmek gerek. Zīrā (9) tarikatde ne senüñ vardır ve ne benim dünyā daḥı Allah’uñdur, (10) kıl daḥı Allah’uñdur, viren daḥı Allah’dur, mecāzī kıl (11) sebep dutmuşdur **ammā** eger ol ḡanī ve ol faḳīr qar- (12) daşına malinuñ yarısını virmese da‘vā-yı kardaşlıḡı (13) dürüst olmaz. [Dünyada]⁸⁶ birbirine fā’idesi degmeyince (14) āḫiretdē daḥı hīç degmez ve anda biregüye fā’idesi (15) degen anlardır ki bunda dünyāda ve āḫiret murāduñ (16) maḳsūdın taleb idindiler. Eger faḳīr kardaşınıñ (17) ḥabersüz biraz dünyāsın alsa borcına virse [51b] (1) veyā nefesine infāk idinse daḥı ḡanī kardaşı (2) bunu bilmesē, idse ki *Elḥamdülillah* kıl daḥı Allah’uñ, (3) mal daḥı Allah’uñ, şükür kim ben bu bende-i sebep düşür- (4) mişdür dise ol vaḳit kardaşlık dürüstdür dünyāda (5) ve āḫiretdē ve daḥı tarikatde ehil budur ki bir kişide nā- (6) meşrūḥ iş görse kendüye nazar itmek gerekdür ki (7) eger yaramaz iş kendüde varsa infāk itmek gerekdür (8) daḥı yaramaz işi terk itmek gerekdür kendüde ol (9) yaramaz iş yoḡ-ısa şerī‘at şıfatıyla şıfatlanmaḳ (10) gerekdür, aña emr-i ma‘rūf⁸⁷ nehy-i münker itmek gerekdür (11) tā ki aña kār ide **naḳildür ki** vālide bize çık (12) va‘z-ı naşihat it didiler bir hafta mühlet diledi (13) daḥı andan soñra çıkıdı, va‘z-ı naşihat itdi (14) Ḥalka daḥı hem ḥayli eser itdi. Çok kişiler (15) dünyāyı terk itdileri tarīḳ-i hidāyete geldiler, şeyḥe (16) su’āl itdiler kim: “Tevaffukdan⁸⁸ murād neydi?” didiler (17) şeyḫi

⁸⁵ “Muhakkak ki Allah Adem’i suretinde yarattı.”

⁸⁶ āḫiretdē yazılmış anlam olarak dünyada olması gerekir

⁸⁷ *maḡrūr* şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁸⁸ metinde yazılış doğru deḡil

cevāb viridi ki: “Halvete vardum evvel kendü hālime [52a] (1) nazar kıldım, mütala‘a⁸⁹ kıldım. Şunu-kim unutmuşdum (2) anları daḥı ḥatıruma cem‘ itdüm çıkıdım, ḥalka va‘z-ı (3) naşihat itdüm. Halka eşer itdi eger ben tutmadugum halka (4) söylesem eşer itmezdi” didi. **Naḳıldür-kim** İmām-ı (5) A‘zām bir gün yol üzerinde yürürdi yol daḥı (6) cebellik tayr-ı idi, gördi bir oğlan elinde (7) bir çanak yogurt alup giderdi. **İmām-ı A‘zām** (8) aña eydür: “Yā oğlan yoluñı gözedi yūri, (9) düşmeyesin geyesün çepel olmaya yogurduñ (10) çanağun zāyi‘ olmaya” didi. Ol oğlan eydür: (11) “Yā İmāme’l-Müslimīn beni ko, sen seni şaḳın. Eger ben (12) düşersem ziyānım daḥı olur iki aḳçeyle tamām (13) olur bir aḳçe yogurdum-la çanağım bir aḳçalık şabun- (14) ıla tozum temiz olur. Evet sen şaḳın, cümle ‘ālem (15) saña uymışdur. Eger sen yoldan ṭayanacak olursañ (16) cümle ‘ālem bile ṭayanur, mürüvvet olur” didi. (17) **İmām-ı A‘zām** anda kendü inşāf viridi pes [52b] (1) dervişlik böyle imiş her naşihat kendüye ‘amel ide (2) andan nāsa söyleye. Zīrā kendüyi nokşān gerekdür ki (3) halka eşer ide ve hem sözinde daḥı buluna. Bunı (4) daḥı bil ki şerī‘atde eli tamām olmayınca ṭarīkatde (5) eli, yolu, hāli olmaz ve ba‘zılar teveccih itmişler ki (6) ḥaḳīkat ev gibidür; şerī‘at kapusıdur, ṭarīkat yoldur, (7) ma‘rifet genc-i güherdür⁹⁰ ve ba‘zılar ḥaḳīkatı bir deñize teşebbüh (8) itmişler kimi şerī‘at, ṭarīkat belki ma‘rifet bahriligi (9) ya‘ni bunlardan murād budur ki dördi tamām olmayınca (10) murād olan nesne bulunmaz dimekdür.

Faşıl

Dervişlik (11) şūfīlik didükleri tebdīldür zāhirden bātından. (12) Şūfī oldur ki zāhirinden tebdil ide, ‘avām ḥalkdan (13) kisve-yi meşāyihle tebdil ide ve bātınun muḥabbet-i ilāhi (14) ile ve ḥalkdan kazandugı yaramaz fi‘illeri ḥasenelere (15) ya‘ni fi‘l-i evliyāullah **ammā** şūfī dört ḥarfdür ve her (16) ḥarfün dört teveccihı vardur şūfīyin diyende bunlar (17) bulunsa gerekdür ism-i müsemmasına muṭābık ola. [53a] (1) Şād şālihlikdendür, şūfī olan gerekdür ki şālih (2) ola ya‘ni farzı sünneti edā idici olan gerekdür ki (3) >şālih ola ya‘ni farzı sünneti edā idici ola< şād şıddıkdandur (4) şūfī gerekdür ki yolunda şādık ola ya‘ni şūfiliğe zāhir- (5) den ve bātından inkār olmaya, ṭarīkın tamām bile. Şād şafādandur (6) şūfī gerekdür ki ehl-i semā‘ ola ya‘ni ‘aşḳ semā‘ı (7) ve daḥı gönlünden kīn, kibir, ‘ucub, nefsanī, olmaya sevdüğün (8) Allah içün

⁸⁹ yanlış yazılmış

⁹⁰ *genc-i herdür* şeklinde eksik yazılmıştır.

seve, yigrendüğün Allah için yigrene, bitir- (9) düğün Allah için bitüre ve yittürdüğün Allah için (10) yittüre. Vav vefādandur, şūfī gerekdür ki ehl-i vefā ola (11) ehl-i cefā olmaya ‘ahd itdüğün yerine getüre. Gerek (12) nās üzerine olsun gerek tarīķi ya‘ni er nefsidür. (13) Şūfī gerekdür nefsinde dürüst ola, hılāfı bulunmaya. (14) Şerī‘at ‘ahdin, tarīķat ‘ahdin, haķīķat ‘ahdin, (15) gözleye vefā ide *ķāle’n-nebiyyu ‘aleyhi’s-selām men lā* (16) ‘*ahde lehu felā dīne lehu* ya‘ni ‘ahdine vefā itmeyenüñ dīni (17) yokdur demek olur. Vav vaķārdandur, şūfī gerekdür ki [53b] (1) ehl-i vaķār ola ya‘ni bir iş işleye ki hālķ anı (2) müsāvī kılup günāh-kār olmaya ve her işi muħalline (3) şarf ide, her şöħbeti ehline vire. Vav vaħdetdendür, (4) şūfī gerekdür ki maķām-ı vaħdet hāşıl ide, göñlün (5) Allah muħabbetiyle töldura, ğayr-ı Allah’ı göñlüne büründürmeye, (6) zāhirden veyā bātından mūnis ola. Fī fā’idedür, (7) şūfī gerekdür ki ehl-i fā’ide ola ya‘ni aşşısın, (8) ziyānuñ tanur ola ya‘ni tenezzelden kaçā, teraķķī (9) tālīb ola daħı *ħayre’n-nās men yeşfe‘u’n-nās şerru’n-* (10) *nās men yeđurru’n-nās*⁹¹ hadīşle ‘āmil ola ya‘ni (11) peygamber ‘*aleyhi’s-selām* eydür: “Ademoğlanlarınuñ hayırlı- (12) sı ademlere fā’idesi >e< degendür ve şerlüsi ademlere (13) ziyānı degendür” dir. Şūfī oldur ki yire göye fā’idesi (14) degene nev‘-ile kuvveti yitirse. Fī fenādandur, şūfī (15) gerekdür ki maķām-ı fenā hāşıl ide keşfüñ laťife (16) tebdīl ide *Mūtū ķable en temūtū*⁹² maķāmın hāşıl ide (17) ya‘ni peygamber *şallallahu ‘aleyhi ve sellem ve alihi* eydür: [54a] (1) “Ölün ölmezden evvel” ma‘nā-yı zāhire yaramaz işler (2) gelmeye nefsi ola ahlāķ-ı zemīmesin ahlāķ-ı ħamīdeye tebdīl (3) ide ammā meşāyih ķatında insilāħdur, vecd-i ħāl hāşıl (4) olur daħı tanur ifsādına⁹³ ‘adād yokdur. Aķallisi (5) bir vaķit namāzdan ve bir vaķit namāza deġin seyyāh oldu- (6) ġun dir līkin nefesine āyine dutarlar bilürler daħı (7) rūķ-ı rabbānī çıkar semāvāta pervāz urur maķāmlaruñ (8) seyir ider çün ġirü bedene ġelür, beden ķalkar ħayāt (9) bulur. Kāmil-i mükemmil Muħyi’d-dīn *rađıyallahu ‘anhu* >insilāħ< (10) insilāħ hāşıl oldu bir ay tamām rūķ-ı rabbānīm (11) ‘arşda meleklerden ‘ilim ta‘līm >ide< iderdi, zāhir (12) bedenim bunda nāsa imāmılık iderdi dir. Meşāyihüñ (13) cānı üçdür rūķ-ı cismānī ve rūķ-ı ħayvānī ve rūķ-ı insānī (14) vardur. Rūķ-ı ħayvānīnūñ seyir maķāmı yirdedür ve rūķ-ı (15) insānīnūñ seyir maķāmı semāvātdadur. Kaçān ‘arşullaha (16) irse dünyā göğünden seyre çıkısa ol rūķ-ı insā- (17) nīsī ve rūķ-ı Rabbānī olur bu ikisinūñ şāħibi >rūķ< [54b] (1) rūķ-ı cismānīdür. Rūķ-ı

⁹¹ “İnsanların hayırlısı onlara faydası dokunandır, insanların şerlisi de onlara zararı dokunandır.”

⁹² “Ölmeden önce ölün.”

⁹³ *ifsarātına* şeklinde yanlış yazılmıştır.

cismānīnün seyri bedendedür (2) rūḥ-ı cismānī bedenden çıkmaz çıktuğundan soñra girü (3) bedene gelmez. Bunların aşıł şoḥbeti *Men ‘arefe nefsehu*⁹⁴ (4) ḥadīşinün tevcīhinde gelür *inşā’allahu Ta‘ālā*. Sözüümüz girü (5) Fī’ye geldi. Fī fıkıhlıkdur, şūfī gerekdür ki ‘ālim ola ya‘ni (6) ‘ulūm-ı dīnde kāmīl ola *ḳāle’n-nebiyyu ‘aleyhi’s-selām El-‘ilmu* (7) *nūrun ve’l-cehlu zulmetun*⁹⁵ ‘ilimsiz ‘amelün fā’idesi olmaz, cehl-i (8) zulumātdur. ‘İlim ‘amelün nūrıdır. Fī’niñ tevcīhi aşıkāre (9) olmaz daḥı söylenmez. Fī’nün sırrı ḳavseynedür, (10) iki noktası ‘alāmeyndür. Şūfī gerekdür ki sülūkün (11) ḡayrullahdan geçüre, ḥalıḳa yetiştüre, mi‘rāc ḥāşıl ide, (12) tecellā-yı zāta ire. Bu maḳāmlarda sır çokdur lākin (13) bu maḳāmda bir miḳdār söylenür. Bu isim dört olmasının (14) sırrı şerī‘at, tarīḳat, ḥaḳīḳat, ma‘rifet cümlesinden (15) ḥaberdār ola. *Men ‘arefe nefsehu* mertebesine ırmış (16) ola ya‘ni nefsi bilmiş ola. Rūḥ daḥı dörtdür rūḥ-ı (17) ḡayvānīdür, rūḥ-ı insānīdür, rūḥ-ı rabbānīdür, rūḥ-ı cismānīdür. [55a] (1) Mübtedī rūḥ-ı insānīdür, rūḥ-ı ḡayvān nefsi-i levvāmedür, bunun (2) seyri yirdedür. Nefs-i mülhime nefsi-i muṭma’inneden (3) rūḥ-ı rabbānī ḡāşıl olur anuñ seyri bedendedür, (4) ol bedenden çıkmaz çıktuğundan soñra girü bedene (5) gelmez. Rūḥ-ı cismani, rūḥ-ı insānī gitdüğünden soñra (6) bedenden ḳalan rūḥ eşer-i mādur. Mişāl bir ḡoḳḳaya misk (7) koysañ daḥı girü miski hep çıkarsañ ol (8) ḡoḳḳada ḳoḳusu ḳalur, cānuñ da bedenden gitdüğünden (9) soñra eşeri bedende ḳalur. Aña rūḥ-ı cismānī (10) dirler belki ‘azāb iḡsās iden oldur (11) dirler *vallahu a‘lemu temmet be‘avnellāh*.

⁹⁴ “Kim nefsi bilirse”

⁹⁵ “İlim nurdur, cehalet karanlıktır.”

DİZİNİN DÜZENİ

1. Dizin hazırlanırken tam alfabetik bir sıralama yapılmıştır.
2. Metinde geçen ve sözlük değeri olan her kelime madde başı yapılmış ve siyah çevriyazı ile yazılmıştır.
3. Metindeki bütün kelimeler madde başı olarak alınmış ve dizinde anlamlandırma metne bağlı olarak yapılmıştır. Farklı anlamlar sıra numarası ile gösterilmiştir. Dizinde yer alan her kelimenin geçtiği varak ve satır numarası kaydedilmiştir.
4. Madde başındaki kelimenin hangi dile ait olduğu kısaltma ile gösterilmiştir.
5. Türkçe ve Türkçeleşmiş olduğu kabul edilen kelimelerde dil kısaltması verilmemiştir.
6. Birbirleriyle ilgisi olmayan, yazılışları aynı olmakla beraber farklı bir anlam taşıyan kelimeler kendi anlamı içinde değerlendirilmiş ve yanına parantez içinde sayı numarası verilerek ayrı bir madde başı olarak alınmıştır.
7. Anlam verilirken genel sözlüklerde olduğu gibi tanım yapılmamış, metnin doğru anlaşılmasına yetecek kadar karşılık vermeye çalışılmıştır. Bu yüzden çok bilinen kelimelerde madde başı aynen yazılmıştır.
8. Kesin olarak okunamayan fakat tahmini bir okunuş yazılan kelimeler yanlarında (?) ile gösterilmiştir. Okunuşu malum olmayan kelimeler metinde orijinal şekilleriyle verilmiş, dizine alınmamıştır.
9. İncelenen sözlüklerde bulunamayan bazı kelimelerin anlamları metinden çıkarım yoluyla anlamlandırılmıştır, tahmini anlam verilen fakat anlamından emin olunmayan kelimelerin yanına (?) konulmuştur.
10. Fiil kök ve gövdelerinde mastar eki yerine tire işareti (-) kullanılmış, sözlüğün sıralamasında bu ek (-mAk) dikkate alınmamıştır.
11. Dizinde -ma ve -mak ekiyle yapılan fiil isimleri fiilden farklı bir anlam taşııyorsa madde başı alınmamıştır.

12. Türemiş sözcüklerde isimlerden geçici sıfat ve zarf yapan eklerle türetilen kelimeler madde başı alınmıştır.
13. Dizinde *-İlk* ve *-UcI*, *-IcI* ekiyle türetilen kelimeler madde başı olarak alınmıştır.
14. Farsça usûlüyle yapılan birleşik şekillerin kendisi madde başı olarak alınmıştır.
15. Dizinde sıralama düzeninin temeli madde başlarıdır. Bunun dışında ara maddeler, deyim ve birleşikler ancak madde başına bağlı olarak dizilmiştir.
16. Metinde birden fazla telaffuza sahip kelime ve tamlamalar mevcut olup bu unsurlar ayrı maddeler halinde verilmiş ve benzer unsurlara atıfta bulunmak için maddelerin sonuna bakınız ibaresini karşılayan bkz. kısaltması kullanılmıştır.
17. Arapça ve Farsça tamlamalar ile birleşik şekillerin yazılışlarında tire işareti (-) kullanılmıştır.
18. Genel dizin çalışmasından sonra Özel Adlar dizini de verilmiştir.

DİZİN

A, a

āb (F.) Su.

ā. 010b/1, 036b/9, 036b/10

āb-ı hayāt (F.+Ar.) İçeni ölümsüzlüğe ulaştıran ve nerede olduğu bilinmeyen bir kaynağın suyu.

a. 024b/4, 024b/7, 024b/8

ā.+dur 024b/5

abdāl (Ar.) Kalender, gezgin derviş, derviş.

a. 034a/8, 036b/11, 036b/15

a.+ lardur 036b/8

abdest (F.) Abdest.

a.+ ile 047b/7

‘**aceb (Ar.)** Şüphe, tereddüt, hayret ifade eden soru zarfı, acaba.

‘ a. 031b/9, 034b/15, 042a/13

açık- Açlık duymak, yemek yeme ihtiyacı hissetmek.

a.- mağa 048a/6

a.- mayınca 048a/3

a.- sa 047a/14, 047b/17

açıkdur- Acıkmasına sebep olmak, iştahını açmak.

a.+sa 035a/13

‘**āc(i)z (Ar.)** Gücü yetmeme durumu, güçsüzlük, acizlik.

‘ a. 042a/15, 017a/16, 018a/7

‘ a.+ in 042a/10

aç- (Bir şeyi) Kapalı, örtülü, kilitli veya bağlı durumdan çıkarmak.

a. 025a/1

a.- alum 024b/15

a.- dı 005b/12

a.- dılar 026b/3

a.- salar 009a/12

açıl- Kapalı, örtülü, kilitli, bağlı, toplu veya katlı durumdan çıkarılmak, açık hale getirilmek.

a.- dı 005b/15

a.- ur 006a/1, 048b/1

açlık(ğ) Aç olma, acıkma durumu.

a.+ a 035a/10

ad Varlıkları birbirinden ayırmaya, tek tek veya cins cins karşılamaya yarayan kelime, isim.

a. 012a/9

a.+ ıdur 037b/6

a.+ in 028a/14, 037b/15

a.+ ina 024b/8, 028a/11

a.+ umuz 038a/6

a.+ uñ 038a/8

ad- Bir şeyi bir hedefe veya bir tarafa doğru fırlatmak.

a.- mağ 044b/14

‘**adād (Ar.)** Sayılar, adetler.

‘ a. 054a/4

adam (Ar.) İnsan.

a. 018b/6, 018b/7

adem (Ar.) Yokluk.

a. ur- Yok saymak 020a/3

ādem (Ar.) İnsan, beşer.

ā. 001b/6, 017a/15, 035b/7

ā. 017a/17, 017b/1, 042a/11

ā.+ de 037b/5

ā.+ e 037b/10

ā.+ lere 053b/12

ademoğlanı İnsanoğlu, insan nesli, insanlar.

ā.+ n 017a/11

ā.+ yım 042b/2

a.+ larına 019a/08

a.+ larınıñ 053b/11

‘**adl (Ar.)** Adalet, hakkaniyet, doğruluk, tarafsızlık.

‘ a. ide 014a/5

‘**adnī (Ar.)** Cennet.

cevher-i dürr-i ‘ a. 008b/5

ağaç Ağaç
a. 001b/2, 043a/12
a.+ in 001b/4
a.+ un 001b/4

agāh (F.) Uyanık, basiret sahibi, sırlara vakıf, müteyakkız.
min mevaizii alihatehum a.
024a/10, 024a/17, 030b/15,
031a/3, 035a/14, 041a/15,
044a/13, 044b/2

ağır 1. Tartıda çok gelen, yerinden kaldırılması, taşınması güç olan.
a. 009a/15
a.+ dur 035b/7
a.+ ı 035b/13, 035b/15
2. Kıymetli, değerli.
a. 002a/3

ağırt- Aksırmasına sebep olmak, hapşırtmak.
a.- dı 024a/4

ağız Ağız.
a.+ ima 010a/6

‘ahd (Ar.) Yemin, ant.
‘a. itdi 018b/7
‘a. itdiler 043a/9
‘a. itdüğün 053a/11
‘a.+ i 043a/12
‘a.+ in 053a/14
‘a.+ ine 053a/16

āhir (Ar.) Son, sonuncu, en sonra olan.
ā. 007a/8, 015a/15, 018a/9,
018a/15, 021a/5, 021a/14,
023a/7, 023a/11, 027b/14,
030b/1, 039a/9
ā.+ den 025a/13
ā.+ i 21a/10, 047b/14
ā.+ inde 007a/13, 027a/14

āhiret (Ar.) Ölümünden sonra gidilecek olan âlem, öbür dünya, beka alemi.
ā. 014a/7, 029a/5, 043a/10,
047b/11, 049b/14, 051a/15

ā.+ de 026b/12, 033b/1, 049a/6,
051a/13, 051a/14, 051b/5
ā.+ e 016b/12, 016b/17
ā.+ leri 050b/14

ahkām (Ar.) Hükümler, kanunlar, emirler, buyruklar.
a.- ı enbiyāya 005a/15
a.- ı şerī‘ata 011b/4

aḥlāk (Ar.) İnsandaki iyi veya kötü huylar, tabiat.
a.- ı ḥamīdeye 054a/2
a.- ı zemīmesin 049b/17, 054a/2

aḥsen (Ar.) Çok (daha, en, pek) güzel.
a.+ dūr 021a/17, 029b/12

aḥşām Güneşin batma zamanı, günün sonu.
a. 007a/15

aḥvāl (Ar.) Haller.
a.+ in 008a/4

aḥz (Ar.) Alma, alış.
a. iderlerdi 029b/11

aḥ- (Sıvılar veya ufak taneli maddeler için) Bulunduğu yerden daha alçak bir yere doğru gitmek, yukarıdan aşağıya doğru düşmek.
a.- an 048a/5
a.- ar 017a/9
a.- dı 017a/16

‘āk (Ar.) Dik başlı, asi, serkeş.
‘ā. 016a/3

aḳālīm (Ar.) Diyarlar, memleketler, iklimler.
a.- i seb‘a 033b/11

aḳallī (Ar.) En az, en azından.
a.+ si 054a/4

aḳçe Selçuklular ve Osmanlılar’da para birimi olarak kullanılan gümüş sikke.
a. 052a/13
a.+ liḳ 052a/13
a.+ yle 052a/12

‘akıl (Ar.) Düşünme, anlama, kavrama ve davranışlarını ayarlama melekesi, us.

‘a.+ ları 019a/8

‘a.+ile 037a/7

‘āk(i)l (Ar.) Akıllı (kimse).

‘ā. 015a/10, 028b/8

‘a.+ uñ 037a/7

akṭāb (Ar.) Kutuplar, veliler, manevi ulular.

ḳuṭb-ı a. 033a/3

ḳuṭb-ı a.+ dur 033a/14

al- 1. Almak.

a.- a 047a/12

a.- dı 021b/8, 022a/10, 044a/4

a.- duğından 034b/10

a.- duḳ 015a/2

a.- dun 025a/7

a.- ıdıdur 049a/9

a.- maḳ 005a/10, 006a/14, 006b/11

a.- miş 043b/8

a.- sa 051a/17

a.- up 002a/7, 002a/15, 010a/5, 043a/16, 043b/7

a.- ur 036a/3, 038a/15, 045a/17

a.- urlar 051a/1, 051a/6

2. Götürmek.

a.- alar 015a/16

a.- dı 024b/13, 024b/14,

a.- sun 024a/10

a.- up 025a/1, 052a/7

3. Kabul etmek.

a.- madı 041a/17

a.- mazlar 039a/1

a.- ur 038b/15

a.- urlar 038b/17, 044a/7,

4. Aktarmak

a.- urlar 027b/4

āl (Ar.) Aile, evlat, ahfat.

ā.- i Muḥammed 041b/13

a‘lā (Ar.) Çok şerefli, pek yüce, aziz.

a. 012a/13, 012a/14, 012a/15, 012a/16, 012a/17, 020b/14, 039b/14

a.+ sı 041b/6

a. ḳıldı 012b/6

mertebe-yi a. 049b/9

‘alāmet (Ar.) İşaret, belirti, nişan, emare, alem, araz.

‘a. 015b/3, 015b/13, 024a/17

‘a.+ den 039a/3

‘a.+ i 015b/2, 029a/8, 041b/8, 047b/12

‘a.+ inden 038a/5

‘a.+ leri 039a/3

‘a.+ lerinden 015a/13, 015a/17

‘alāmeyn (Ar.) İki alem.

‘a.+ dūr 054b/10

alda- Aldatmak, kandırmak.

a.- yalar 015a/16

‘ālem (Ar.) Yerde ve gökte yaratılmış olan şeylerin bütünü, kainat, evren.

‘ā.- i ervaḥdur 015b/12

‘ā.- i ḡavṣıdur 033a/4

‘ā.- i ḡaybdan 034a/5

‘ā.- i şehādetdür 015b/11, 033a/17

‘ā. 015b/11, 016b/14, 052a/14, 052a/16

mürşid-i ‘ā. 004a/14

seyyāḥ-ı ‘ā. 008b/9

‘ā.+ de 033a/2, 042a/3, 048a/4

ervāḥ-ı ‘ā.+ de 045a/7

‘ā.+ dūr 033a/16, 033a/17

‘ā.+ e 003b/10, 015b/7, 033b/4, 046b/4

ḥulḳ-ı ‘ā.+ e 001b/13

‘ā.+ i 001b/3, 010a/15

a‘lemu’n-nās (Ar.) Hz. Muhammed’i övmek için söylenmiştir. 014a/3

‘a.+ dur 021b/3

‘**Alevī** Aleviliği benimsemiş olan kimse, Hz. Ali ve Hz. Fatıma’nın neslinden gelen kimse.

‘A. 029a/14

‘A.+ ler 027b/2

alın Yüzün, kaşların üstünden saçlara kadar olan ve şakaklar arasında kalan kısmı, nasiye.

a.+ ında 003b/17

ālī (Ar.) Yüksek olan, yüce, ulu.

ā.+ dür 027b/16

‘**ālim (Ar.)** Çok bilen (kimse), bilici.

‘ā. 015b/4, 031a/4, 054b/5

‘ā. olup 007a/3

‘ā.+ den 031a/11

‘ā.+ dür 022a/16

‘ā.+ e 022a/15, 045a/6

‘ā.+ lere 031a/7

Allah (Ar.) Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Huda.

A. 002a/13, 016a/8, 019b/13, 019b/14, 021b/5, 022b/16, 026b/5, 027a/9, 029a/3, 029a/6, 030a/5, 30b/3, 030b/11, 034b/1, 035a/8, 036a/16, 037a/3, 039b/6, 042b/5, 045b/17, 047a/9, 050a/2, 050b/1, 050b/12, 053a/8, 053a/9, 053b/5

A.+ a 023a/13, 030b/3, 030b/4, 041a/10

A.+ dan 029a/4, 029a/8, 042a/4, 047a/9

A.+ dur 040b/10, 045a/9, 051a/10

A.+ ı 014b/2, 019b/10, 019b/11, 019b/14, 029a/7, 035a/10, 037a/9, 045b/12, 046a/3, 053b/5

A.+ ın 021b/5, 029a/4

A.+ sın 037b/7

A.+ uñ 045a/13, 051b/2, 051b/3

A.+ uñdur 051a/9, 051a/10

Allahu Ta‘ālā (Ar.) Yüce Allah, ulu Allah.

A. 013b/6, 014b/15, 019b/7, 019b/8, 022b/1, 024a/4, 029a/2, 030b/16, 031a/16, 034a/14, 034b/4, 038b/3, 040a/2, 040b/3, 044b/7, 045b/2, 050b/3

altı Sayı.

a. 007a/14, 007a/15, 013a/16

altun Altın.

a. 002a/4, 002a/5, 022b/5

‘**ām (Ar.)** Herkese ait, umûma mahsus.

‘ā. 019a/2

şoḥbet-i ‘ā. 019a/1

‘**amel (Ar.)** Dini emirleri yerine getirmek için yapılan iş, fiil, hareket.

‘a. 025b/1

‘a. ide 015b/5, 046b/12, 048b/4, 052b/1

‘a. idemese 044a/1

‘a. ider 027b/17

‘a. iderler 014b/13, 014b/16

‘a. iderse 044a/9

‘a. itdük 015a/2, 015a/3

‘a. itmediler 030b/17

‘a. itmese 030b/6

‘a. itmez 037a/11

‘a. itse 030b/3

‘a.+ i 009b/6, 039b/6

‘a.+ üñ 054b/7, 054b/8

amennā Arapça’da “inandık” anlamına gelen kelime Türkçe’de “tamam, öyledir, doğrudur, kabul ediyoruz” gibi manalarda kullanılır.

a. 021b/10

‘**āmīl (Ar.)** Amel eden, işleyen, icra eden kimse.

‘ā. 015b/4, 053b/10

‘ā. oldı 015a/5

āmīn (Ar.) Dualardan ve hayır temennilerinden sonra, “Allah kabul

etsin, öyle olsun!” anlamında kullanılan söz.

ā. 031a/14

āmīr (Ar.) Emreden, buyuran, emredici.

ā. 020b/6

ammā (Ar.) Zıt ve aykırı hüküm ifade eden iki cümleyi birbirine bağlar; ancak, fakat, lakin.

a. 002a/3, 009b/5, 009b/14, 012a/4, 013b/10, 013b/12, 014a/1, 014b/9, 015a/12, 016b/2, 016b/6, 018b/12, 019a/5, 019b/3, 021b/1, 023a/3, 023a/8, 023a/15, 023b/1, 023b/3, 023b/4, 024b/9, 025a/5, 025a/14, 025b/6, 025b/9, 026a/1, 026a/10, 026a/15, 026a/17, 026b/5, 026b/14, 026b/15, 026b/16, 027a/1, 027a/2, 027b/2, 027b/5, 027b/9, 028a/5, 028a/8, 028a/10, 028b/8, 028b/10, 029a/16, 029b/12, 029b/17, 030a/13, 030a/15, 030b/2, 031a/6, 031b/9, 032a/10, 033a/6, 033a/9, 033a/14, 033b/3, 033b/8, 034a/5, 034b/5, 036a/4, 036a/11, 036b/11, 037a/8, 038a/16, 038b/1, 038b/8, 039a/4, 039a/8, 039b/5, 041a/3, 041a/7, 041a/11, 041b/1, 041b/4, 041b/5, 041b/6, 041b/8, 041b/11, 042a/13, 043b/7, 044a/12, 045a/5, 046a/6, 046b/3, 046b/4, 046b/10, 047a/10, 048b/3, 049a/5, 049a/7, 050a/10, 050b/9, 050b/16, 051a/7, 051a/11, 052b/15, 054a/3

‘ammu (Ar.) Amca.

‘a.+ sı 021b/4, 021b/16

an (Ar.) Zamanın bölünemeyecek kadar kısa parçası, lahza, dem.

a.+ ı 016a/11

an- Hatırlamak, akla getirmek, yad etmek, tahattur etmek.

a. 038a/6

a.- maduḡ 037b/4

añ- Anmak. **bkz. an-**

a.+ dı 038a/8

ana Ona.

a. 022b/6, 022b/12, 023b/9, 046b/2

ana Anne.

a.+ dan 018b/17

a.+ sı 009b/1, 010a/4, 045b/7

aña Ona.

a. 005a/10, 010b/11, 011a/14, 015a/14, 015b/3, 015b/9, 015b/10, 015b/12, 016a/9, 017b/6, 017b/7, 017b/12, 017b/16, 018a/5, 020a/8, 020b/1, 020b/3, 020b/5, 021b/6, 022b/6, 023b/13, 025a/14, 029a/15, 030b/10, 030b/12, 033a/5, 033a/7, 038a/1, 039b/16, 040a/3, 040b/11, 041b/15, 041b/16, 042a/6, 042b/14, 043b/1, 044b/9, 046a/4, 048a/2, 048a/3, 048a/7, 048b/1, 048b/2, 050a/2, 050a/8, 051b/10, 051b/11, 052a/8, 055a/9

and Allah’ı veya mukaddes bir varlığı şahit tutarak verilen söz, yemin.

a. 008b/1

anda Onda, orada.

a. 001b/5, 016b/1, 018b/10, 019a/3, 021a/4, 022b/8, 028a/4, 028b/17, 032a/11, 044b/13, 045b/13, 050b/17, 051a/14, 052a/17

andan Ondan, oradan.

a. 003b/2, 003b/3, 003b/4, 004a/12, 004a/13, 004a/14, 006a/11, 006a/15, 006b/2, 006b/13, 007b/2, 007b/12,

007b/14, 007b/15, 009a/3,
009b/10, 009b/12, 009b/15,
009b/17, 010b/16, 012b/17,
013a/1, 013a/17, 013b/1, 013b/2,
013b/3, 013b/4, 017b/5,
017b/10, 017b/15, 018a/4,
024b/3, 025b/11, 029a/9,
029a/16, 041a/3, 041b/17,
042a/1, 045a/4, 051a/6, 051b/13,
052b/2
a.+ dur 043b/9

anı Onu.
a. 005b/2, 011a/14, 021b/7,
023a/7, 023a/16, 023b/9,
024b/15, 026a/1,
026a/7, 027a/7, 028a/6, 030b/4,
039b/12, 044b/7, 046b/6,
051a/2, 053b/1

añıl- Adı geçmek, zikredilmek,
bahsedilmek.
a.- ıcağ 026b/7, 028b/5
a.- sa 027a/11, 027a/13, 028a/16,
031a/16, 031b/1, 031b/2,
031b/3, 031b/5, 031b/6, 031b/7,
031b/8, 031b/13, 031b/15
a.- ur 027a/8, 043a/13

anla- Bir şeyin ne olduğunu akıl
yoluyla kavramak, akıl erdirmek.
a.- rsa 011a/2

añla- Bir şeyin ne olduğunu akıl
yoluyla kavramak, akıl erdirmek. **bkz.**

anla-
a.- maduğı 011a/8
a.- maz 026a/7
a.- r 032a/7, 046a/13
a.- rdı 029b/9
a.- rlar 030a/1
a.- yıcıya 036b/9
a.- yımasañ 014b/7
a.- yıyardur 026a/8

anlar Onlar.

a. 005b/3, 005b/5, 014b/13,
020a/4, 026a/04, 028b/5, 030a/1,
030b/17, 031a/1,
036a/13, 037a/11, 037b/13,
038b/16, 039a/1, 039b/12,
044a/6
a.+ a 013b/11, 027a/4, 038b/5,
049b/3, 051a/6
a.+ da 036a/12
a.+ dan 028b/7, 037b/8, 038a/13,
039a/16, 048a/9
a.+ dır 036a/8
a.+ dur 033b/10, 036a/9,
036a/11, 049b/5, 049b/6,
051a/15
a.+ ı 052a/2
a.+ ıla 029a/5
a.+ iñ 040b/8
a.+ içündür 006b/15
a.+ uñ 038a/11, 039a/3
a.+ uñla 023b/2, 028b/17

anuñ Onun.
a. 008b/11, 009a/7011a/11,
015a/8, 015a/9, 015b/10,
015b/15, 016a/8,
016a/13, 016b/5, 016b/14,
017b/4, 021a/3, 021a/8, 021a/12,
022b/3, 027a/3, 029a/3, 031a/12,
033a/3, 033a/6, 033a/9, 035a/1,
035b/10, 035b/13, 035b/15,
035b/16, 039b/6, 041b/14,
048a/8, 049a/2, 051a/3, 051a/4,
055a/3
a.+çün 035a/8
a.+ içün 008b/14
a.+la 040a/3

ara İki şeyi birbirinden ayıran
uzaklık, mesafe.
a.+ da 026b/2, 029a/14
a.+ dan 024b/2
a.+ lara 021a/17
a.+ mda 021b/9, 042b/5

a.+ muzda 009a/10
a.+ sına 018b/17
a.+ sında 006b/1, 012a/16, 016a/8, 040b/9
a.+ sındaki 019b/7
a.+ sından 019a/16

‘**Arab (Ar.)** Arap kavminden olan kimse.
‘A. 024a/9

‘**Arabistān** Arap diyarı.
‘A.+ da 009b/3

aralık Bu, şu, o işaret sıfatlarıyla kullanıldığında sınırları belli bir zamanı, bir sıfatıyla kullanıldığında ise belirsiz bir zamanı ifade eder, ara.
a.+ da 021a/16, 023b/3, 026a/15, 027b/5, 029b/11, 029b/15
a.+ dağı 016a/14

ārām (F.) Durma, dinlenme.
ā. itmezler 008a/2

ard Arka taraf, arka.
a.+ ına 009a/15, 017a/8, 024a/2
a.+ ınca 022a/4
a.+ ından 017a/12, 023b/16, 024a/4, 024b/17
a.+ uma 017a/14

‘**ārīf (Ar.)** İrfan sahibi olan (kimse), bilici.
‘ā. 015a/9, a. 032a/6
tāc-ı ‘ā. 004a/9
tāc-ı ‘ā.+ dūr 004a/3
‘ā.+ ler 026a/4, 039a/4
‘ā.+ liğden 049a/15
tarīk-i ‘ā. 011a/8
‘ā. olur 050a/9

arслан Yiğitlik, cesaret, sağlamlık, kuvvet gibi bu hayvana has meziyetlere sahip kimseler için kullanılan övgü sözü.
a. 017a/12
a.+ ıdur 021b/5

‘**arş (Ar.)** İslam inancına göre göğün en yüksek katı, alem tasavvurunda en yüksek nokta.
‘a. 010a/16, 038a/9
‘a.+ a 004b/7, 004b/15, 038a/4, 038a/8
‘a.+ da 054a/11, 050b/9
‘a.+ ı 012a/14, 038a/2

‘**Arşnāme** Fazlullah Esterebadi’nin eseri.
‘A. 037b/12

‘**arşullah (Ar.)** Allah’ın büyüklüğünün görüldüğü ayna, arş, makam.
‘a.+ a 054a/15

art- Sayıca ve miktarca çoğalmak, fazlalaşmak.
a.- ar 045a/10
a.- duğça 045a/10

artuğ Artan kısım, artan şey.
a. 029b/7, 039a/7

‘**arz (Ar.)** Yeryüzü, dünya.
‘a. iderler 025b/1
‘a. itdim 018a/5
‘a. itdüm 017b/12

arzū (F.) İnsanın bir şeye karşı duyduğu istek, dilek.
a.- yı nefisdür 045b/10

‘**aşā (Ar.)** Uzun sopa, değnek, baston.
‘a. 002b/5
‘a.+ dan 006b/7
‘a.+ ları 004b/10
‘a.+ sın 006b/1
‘a.+ yı 006a/10

‘**aşā-dār (Ar.+F.)** Şeyhin asası ile ilgili işleri yapan kişi.
‘a.+ ı 012b/17, 013a/17

asān (F.) Kolay.
a. 002a/3

aşhāb (Ar.) Hz. Muhammed zamanında yaşamış, onu görmüş ve sohbetinde

bulunma şerefine ermiş kimseler, sahabe.

- a. 018a/13, 020b/15, 021b/3, 026b/6, 029b/7, 031b/14, 043a/3, 043a/5
- a.+ dan 020b/15
- a.+ ı 021a/17
- a.+ ıdur 021a/7, 021a/11
- a.+ ım 006b/13
- a.+ lar 018a/14, 021b/10, 031b/3
- a.+ lardur 020b/13, 026b/6
- a.- ı erba' aya 043a/15

aş(ı)l (Ar.) Gerçek, hakikat.

- a. 002b/4, 004b/1, 041b/4, 054b/3
- a.+ ı 021b/4, 035b/10, 037b/14, 038b/2
- a.+ ın 032a/7
- a.- ı uşüldür 011b/3

‘āṣī (Ar.) Baş kaldıran, isyan eden (kimse), isyankar, serkeş.

- ‘ā. olmayalar 013b/11

asiyāb (F.) Değirmen, su değirmeni.

- a. 010b/1

‘askerī (Ar.) Askerlere mahsus, askerlikle ilgili, askerliğe ait.

- ‘a. 027b/13

aṣlā (Ar.) Hiçbir vakit, hiçbir zaman.

- a. 008b/14

aṣṣı Fayda, kar, menfaat.

- a.+ larıñ 049b/4
- a.+ larıñ 049b/5
- a.+ sın 053b/7

aş Yenilmek üzere pişirilmiş yiyecek, yemek, taam.

- a. 009a/6

aşağa Bir şeyin yukarı kabul edilen kısmına göre altta kalan tarafı veya bu tarafta bulunan kısmı.

- a. 027a/6, 037a/17
- a.+ da 020a/12, 026b/13
- a.+ dur 035b/7

‘āṣık (Ar.) Bir şeye veya birine karşı aşırı sevgi duyan kimse, tutkun, meftun.

- ‘ā. 025b/5
- ‘ā. oldu 023b/13
- ‘ā.+ lar 050b/17, 051a/5
- ‘ā.+ ları 014a/5
- ‘ā.+ uñ 050a/7
- ‘ā.- ı şādık 031b/16

āṣikāre (F.) Açık, meydanda, gözle görülebilen, belli, ayan, vazıh, bariz.

- ā. 010a/1, 021a/7, 029a/10, 054b/8
- ā. iderüz 043a/4

‘aşk (Ar.) Bir kimse veya bir şeye karşı duyulan çok kuvvetli sevgi ve bağlılık, aşırı muhabbet.

- ‘a. 009b/10, 053a/6
- ‘a.+ ına 010a/16
- mertebe-yi ‘a.+ da 045b/11, 049a/12
- nār-ı ‘a.+ a 010b/2

‘aşkullah (Ar.) Allah aşkı.

- āteş-i ‘a. 010a/14

‘aşr (Ar.) On.

- ‘a.- ı evvelinde 007a/12
- ‘a.+ ı 007a/12

at- Bir şeyi bir hedefe veya bir tarafa doğru fırlatmak.

- a.- duğ 015a/2

ata Cet, dede, büyük baba ve aynı soydan daha önce yaşamış olan kimse.

- a. 044b/2, 045b/7
- a.+ ları 025a/3
- a.+ mızı 025a/1
- a.+ sıdur 021a/2
- a.+ sın 021a/8

‘atā (Ar.) Cömertçe verme, ihsan, bağış.

- ‘a. eylemez 011b/5

āteş (F.) Aşk, ayrılık, hasret, azap, hiddet, öfke vb. duyguların yakıcı etkisi.

- ā.- i ‘aşkullah 010a/14

‘avam/‘avām (Ar.) Halkın alt tabakası.

‘a. 047a/10

‘a. nās 019a/10

‘a.- ı nāsa 026b/14

‘a. 049b/2, 052b/12

‘a.+ dur 048a/14

‘avrat (Ar.) Kadın, zevce.

‘a. 047a/6

‘a.+ dan 050b/3

‘avret (Ar.) Mahrem ve helal olan.

‘a.+ idür 050b/6

‘a.+ ine 050b/15

ay Güneşten aldığı ışığı yeryüzüne yansıtan ve dünyamızın tek uydusu olan gök cismi, kamer, mah.

a. 054a/10

a.+ da 036a/1

a.+ inuñ 039a/8

ayak (ğ) Vücûdun, bacadan ayak bileğiyle ayrılan ve yere basıp durmayı, yürümeyi sağlayan kısmı, kadem.

a.+ ı 044b/17

a.+ıla 010a/6

a.+ ina 009a/17, 025a/3

a.+ un 044b/14

a.+ ina 008b/14, 013b/2

‘ayān (Ar.) Açık, aşikar, gözle görülür, belli.

‘a. 008b/15

āyāt (Ar.) Ayetler.

ā.+ a 037a/10

āyet (Ar.) Kur’an-ı Kerim’deki sûreleri meydana getiren kelime veya cümlelerden her biri.

ā. 016b/1, 016b/2, 025a/9, 030a/7, 043b/11, 043b/13

ā.+ i 024b/9

ā.+ iyle 025a/7

ā.+ ile 035a/5

ayır- Birbirinden uzaklaştırmak, fasletmek.

a.- maya 004a/9

a.- mayalardı 002a/11

ayirtla- Temizlemek.

a.- yup 013a/13

āyine (F.) Ayna.

ā. 054a/6

‘ayne’l-yakīn (Ar.) Gözle görerek bilme.

‘a. 014b/1, 014b/7

aynı Birbirinin eşi, ayırt edilemeyecek kadar benzeri, tıpkısı.

a. 012a/7

ayruk (ğ) Başka.

a. 018b/6, 019b/2, 034b/14

a.+ uñ 009a/4, 026a/8

a.+ a 009a/1

a.+ uñ

az Miktarı, derecesi ve niteliği belli bir ölçünün altında bulunan, çok olmayan.

A. 011a/14

‘azāb (Ar.) Kafirlerle ve günahkarlara ölümden sonra verilecek ceza.

‘a. 031a/5, 031a/6, 031a/12, 049a/6, 055a/10

‘a.+ dur 038b/4

‘a.- ı ‘ukūbetden 044a/7

‘a.+ uñ 038b/1

azacık Pek az, biraz, az miktarda olan.

a. 048a/6

a‘zam (Ar.) Çok (daha, en, pek) büyük.

pīr-i a. 004a/14

azdur- Kışkırtmak, tahrik etmek.

a.- urlar 038a/15, 039a/3

‘azīm (Ar.) Büyük.

‘a. 001b/2, 008b/5, 008b/13, 022b/2

Kur’ān-ı ‘A.+ inde 007a/17

‘azīmet (Ar.) Kulun, Allah tarafından kendisine yüklenen görevleri tam bir sebat ve azimle yerine getirmesi.

‘a. 010b/9

‘azīz (Ar.) Yüce, kıymetli, değerli, mukaddes, muazzez.

‘a. ola 008b/4

‘a.+ ler 014a/6, 003a/17

‘Azrā’il (Ar.) Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

‘A. 016b/9

B,b

bāb (Ar.) Bir kitabın bölümlerinden her biri.

b. 001b/2, 001b/8

b.- ı uşüle 001b/9, 002a/12

b.+ da 007b/13

b.+ ında 011a/4

b.+ uñ 040b/1

baba Bir çocuğun dünyaya gelmesine sebep olan erkek, çocuk sahibi adam, peder.

b.+ muñ 023a/4

b.+ muzı 024b/14

b.+mı 023a/5

baça (F.) Pencere.

b.+ m 034a/5

bādem (F.) Bu ağacın çağla halinde iken tamamı, dış kabuğu sertleşince ise içi yenen, şekerlikte ve tatlılıkta kullanılan meyvesi.

b. 035b/17, 036a/2

bağ Bir şeyi başka bir şeye veya birçok şeyi birbirine bağlamaya yarayan ip, sicim, tel gibi şeyler, bent.

b.+ lar 050a/9

bağçe (F.) Çiçek, sebze veya meyve ağacı yetiştirilen toprak parçası.

b.+ lerine 001b/12, 004b/14

bağışla- Ceza vermemek, affetmek.

b.- nur 035a/14

b.- sun 023a/4

bağla- İp, bağ veya başka bir araçla bir şeyi diğer bir şeye birleştirmek, raptetmek.

b.- dı 017a/15

b.- mağdur 010a/12

b.- yup 044b/16

bağlan- (Bir mürşide) İntisap etmek.

b.- up 029b/14

bağlu İp veya başka bir araçla bir şeye, bir yere bağlanmış olan.

b. 017a/8

bahir (Ar.) Deniz.

b.- i zāt-ı eḥadiyyete 011b/12

b.+ iligi 052b/8

b.+ inde 009b/11

b.+ inüñ 010a/3

baḥ(i)ṣ (Ar.) Üzerinde konuşulan, tartışılan konu, mesele.

b. 020a/12, 025b/6, 030a/3

b.- i 'izām 030b/12

baḥ- Gözleri bir şey üzerine çevirmek.

b. 009a/15

b.- maḥ 050b/5, 050b/6

b.- mamaḥdur 006b/9

b.- sa 008b/15, 050a/4, 050a/5, 050b/8, 050b/16

b.- up 039a/15

bāḥī (Ar.) Ebedi, ölümsüz, kalımlı.

b.+ dūr 009b/14

baña Bana.

b. 009a/12, 009b/6, 009b/7, 009b/8, 009b/12, 017a/13, 017a/17, 017b/1,

017b/8, 018a/8, 018a/11, 018b/3, 022b/16, 023a/4, 025b/1, 034a/7, 041a/16

bārī (F.) Hiç olmazsa.

b. 024b/15

baş- Ayağı, üzerine vücûdun veya bacağın ağırlığını verecek şekilde zemine yahut herhangi bir yere koymak.

b.- ar 050a/2, 050a/9

b.- madı 008b/3

b.- up 002a/13

baş Baş.

b. 005a/6, 017a/14, 021b/13, 036a/8, 040b/4, 040b/5, 044b/17

b.+ da 046b/7

b.+ ı 004b/17, 005a/4, 040b/2, 047a/3, 047a/6, 048b/12

b.+ ıma 009b/9

b.+ ına 013a/13, 041a/11

başla- Bir işi yapmak üzere harekete geçmek, bir işe girişmek.

b.- maḥ 007b/12

b.- ya 007b/1

bat- Bir sıvının veya yumuşak bir maddenin içine gömülmek, çökmek.

b.- dı 024b/2

b.- maz 036a/7

batın (Ar.) İçteki, iç yüzdeki, gizli, görünmeyen (şey).

b. 014a/5

b.+ da 014a/4

b.+ dan 010a/4, 041b/9, 052b/11, 053a/5, 053b/6

b.+ ım 009b/10

b.+ ından 042a/5

b.+ ları 039a/13

b.+ uñ 052b/13

bayram Milletçe sevinç içinde kutlanan, dini veya milli bir anlam taşıyan kutsal gün.

b.+ dan 007a/14

bāzār (F.) Birçok satıcının bir arada bulunduğu alış veriş yeri.

b.+ a 013a/1

b.+ ına 002a/6

ba' zı (Ar.) Birtakım, bir kısım.

b. 010b/13, 011b/3, 015a/13, 020a/17, 020b/3, 026a/10, 033a/6, 040a/1, 042b/1, 042b/3

b.+ lar 007a/6, 027b/15, 033b/6, 038b/1, 039a/16, 039b/14, 052b/5, 052b/7

beden (Ar.) Vücut, gövde.

b. 011b/15, 018b/16, 026a/10, 054a/8

b.+ de 055a/9

b.+ dedür 054b/1, 055a/3

b.+ den 054b/2, 055a/4, 055a/6, 055a/8

b.+ e 054a/8, 054b/3, 055a/4

b.+ i 025b/7

b.+ im 054a/12
b.+ iñiz 025b/4
b.+ leri 025a/15
bedevî (Ar.) Çölde konup göçerek yaşayan kimse, Arap göçebesi.
B. 004a/7, 004a/16
be-dürüstî (F.) Dürüst olmayan, sahtekar.
b. 037a/15
beg Bir beyliğin, küçük bir devletin başında bulunan kimse, emir, prens.
b.+ ine 016a/3
b.+ ler 014a/8
b.+ lere 014a/10
b.+ leri 013b/11
b.+ ligün 014a/6
begen- İyi ve güzel bulmak, takdir etmek.
b.- mese 030b/7
beķā (Ar.) Ölmezlik, ölümsüzlük, ebediyet, ebedilik, bakilik.
b. 025a/13
vuşlat-ı b.+ dur 050b/2
bekle- (Bir kimsenin gelmesini veya bir işin olmasını) Gözler vaziyette olmak, durup kollamak, intizar etmek.
b.- yeler 027a/5
b.- yüp 005a/16
Bektāşî Bektāşîlik tarikatına mensup olan kimse.
B. 004a/8, 004a/16
bel İnsan vücûdunun orta kısmında göğüsle karın arasında hafifçe darlaşmış olan ve kuşak bağlanan yer.
b.+ ine 013a/10
belā (Ar.) Dert, gam, keder.
b. 014b/10
b.+ dur 002b/12
beled (Ar.) Şehir, memleket, diyar, belde.
b.+ i 012b/10
belki (Ar.+F.) Olabilir, muhtemelen.

b. 002a/4, 002b/4, 006a/14, 011a/4, 011a/8, 052b/8, 055a/10
ben Tekil birinci şahsı gösterir.
b. 006b/14, 009b/7, 020b/8, 022b/2, 022b/7, 022b/17, 024a/6, 024a/8, 030a/13, 035a/1, 040b/5, 040b/17, 042b/2, 050a/15, 051b/3, 052a/3, 052a/11
b.+ den 009b/12, 020b/11, 022a/12
b.+ i 009b/8, 010a/1, 010a/6, 017b/2, 017b/7, 023a/5, 024a/8, 024a/10, 033a/13, 034b/17, 038a/4, 052a/11
b.+ im 008a/10, 009b/1, 009b/7, 022b/9, 026b/1, 050a/14, 050a/15, 051a/9
b.+ imle 034b/17
b.+ üm 006a/3, 017b/3, 021b/9, 036a/15, 022b/3, 042b/4, 042b/5
bend (F.) Bağ.
b.+ den 017b/2, 017b/7
b.+ i 017a/16, 018b/9
bende (F.) Kul, köle.
b.- i sebeb 051b/3
b.+ lere 045b/1
benî (Ar.) Oğullar.
b. 001b/6
b.+ den 037a/6
beñiz Yüz, yüzün rengi.
b. 002a/5
beñzer Başka bir şeyle ortak nitelikleri bulunan, başka bir şeyi andıran, müşabih.
b. 004b/7, 004b/8, 004b/9, 004b/10, 004b/11, 004b/12, 004b/13, 004b/14, 004b/15, 004b/16
berāber (F.) Birlikte.
b. 026b/15, 035b/3

berāt (Ar.) Bir kimseye herhangi bir imtiyaz verildiğini gösteren belge, müsaade, izin.

b. 023a/6

berü İki uzaklıktan daha yakın olanı, yakın, daha yakın yer.

b. 028a/15

besle- Yedirip içirmek, karnını doyurmak.

b.- miş 023b/8

beş Sayı.

b. 001b/2, 004b/12, 007a/10, 012b/16, 013a/16

beşer (Ar.) İnsan.

b.+ den 025b/17

beşeriyet (Ar.) İnsan olma durumu, insan olmanın gereği olan özellikler.

b. 026a/1

kudürāt-ı b.+ den 009b/9

beşeriyeye İnsan olma durumu, insan olmanın gereği olan özellikler. **bkz.** **beşeriyet**

b.+ si 025b/14

cihet-i b.+ si 045a/16, 045a/17

beyān (Ar.) Açıklama, anlatma, söyleme.

b. 003b/1, 026b/13, 027a/6

b. idelim 027b/10

b. idelüm 027a/7

b.+ ındadır 020a/17

bey'at (Ar.) Bir hükümdarın, büyük bir kimsenin hakimiyetini, hüküm ve yetki sahibi olduğunu tasdik edip ona tabi olmayı kabul etme ve bunun için yapılan merasim.

b. 043a/15, 043b/3, 043b/9

b. idüp 043a/9

b. itdiler 043b/2

b. itmiş 042b/14

b. itse 042b/6

b.+ a 023b/1

b.+ i 043b/6

b.+ larına 023b/2

b.+ üñ 043a/2

beyit (Ar.) Divan edebiyatında nazım birimi olarak kabul edilen iki mısradan ibaret nazım parçası.

b. 007b/15

b.+ i 007b/12

beyn (Ar.) Ara.

b.+ inde 006a/17

beyt (Ar.) Ev, mesken, hane.

ehl-i b.+ i 027b/16

Beyti'1 - Harām (Ar.) Kutsal mekan Kabe.

B.- Harām 006b/12

beze- Süslemek, donatmak, tezyin etmek.

b.- dük 012b/3

bezl (Ar.) Esirgemedi bol bol verme, sarfetme, harcama.

b. idelüm 002a/16

bırak (ğ)- (Eldeki bir şeyi) Tutmaktan vazgeçip tutmaz olmak.

b. 024a/16

b.- alar 035b/15

b.- dı 024a/16, 034a/4

b.- dum 010a/6, 024a/14, 024a/17, 024b/1

b.- mağa 024a/13

b. up 006a/4

bî- havf (F.+Ar.) Korkusuz.

b.- olmakdur 049a/16

bi'lkülliye (Ar.) Tamamen, büsbütün.

b. 047a/5, 047a/7, 047b/4

bî-'aded (F.+Ar.) Sayısız.

b. 045b/3

bî-haber (F.+Ar.) Habersiz.

b.+ dür 026a/6

bî-hicāb (F.+Ar.) Perdesiz, açık bir şekilde.

b. 040b/4

bî-huzur (F.+Ar.) Huzursuz.

b. 012a/5

bî-tekellûf (F.+Ar.) Külfetsiz, sıkıntısız, doğal olarak.

b. 020a/11, 035b/9

bi-çāre (F.) Çaresiz, aciz, zavallı.

b.+ yi 031a/14

bid'at (Ar.) Sonradan türeyen şey, yeni adet.

b. 015b/6

ehl-i b. 007a/10, 012a/3

b.+ lare 015b/1

bil- Bir şey hakkında bilgisi olmak.

b. 034a/16, 040a/11, 041a/11, 043a/3, 052b/4

039b/4, 039b/5, 041b/17, 042a/3, 044b/13, 046b/3, 053a/5

b. mek 008a/16, 031a/11

b.- 009b/15, 019b/8, 020a/1, 020a/13, 028a/6, 028b/16, 031a/10, 033a/2,

b.- di 015a/11, 018a/6, 038a/5, 039b/11

b.- dügi 039b/5

b.- dün 037a/9

b.- dürdüm 040a/5

b.- düre 046b/4

b.- düreler 038a/12, 038b/10

b.- dürmek 014b/11

b.- dürmesiyle 037a/9

b.- dürr 036b/7, 037a/10

b.- e 015b/10, 019a/2, 019b/3, 019b/10, 028b/12, 039b/1, 039b/2, 039b/3,

b.- eler 012b/16, 015a/13, 015b/1

b.- iñ 020a/9

b.- inmeye 048a/8

b.- inmez 037a/7, 037a/8

b.- inmişdür 032a/6

b.- meden 031a/6

b.- medi 045a/13

b.- medüm 034a/11

b.- mekdür 005a/15, 005a/16

b.- meklikile 014a/16

b.- meklikle 014b/2

b.- mese 002a/17, 005a/10, 048b/5, 051b/2

b.- meye 039b/2, 039b/3

b.- meyenüñ 006a/7

b.- mez 028b/8, 039b/9

b.- mezler 007a/7, 014b/10

b.- miş 019b/14, 054b/16

b.- se 044a/1, 039b/5, 039b/8, 039b/12, 040b/16

b.- sin 028a/3, 028a/4

b.- sün 028b/13

b.- sünler 026a/7

b.- üñ 006b/13, 037a/8

b.- ünmezler 039a/14

b.- üp 006a/6, 010a/10, 014b/13, 031a/4

b.- ür 017a/2, 018a/12, 025a/5, 026a/4, 032a/7, 039a/4, 039b/3, 039b/4,

b.- ürdi 009b/8

b.- ürler 033b/13, 054a/6

b.- ürse 046a/13

b.- ürsin 014b/2, 048a/13

bildür- Bilinir duruma koymak, açıklamak, anlatmak, ilan etmek, tefhim etmek.

b.- düm 017b/16

b.- elüm 002a/16

b.- memişdür 039b/7

bile Çekimli fiilden sonra gelerek anlamı kuvvetlendirir; hatta, hem de, üstelik.

b. 029b/14, 038b/5, 047a/17, 052a/16

bilek Elle kolun birleştiği yer.

b.+ i 018b/14

bin- Ayakları sarkıtarak oturmak.

b.- di 009a/14

biñ Dokuz yüz doksan dokuzdan sonra, bin birden önce gelen sayının adı.

bir

b. 009b/10, 009b/11, 010a/15,
022b/2, 038b/7, 041a/4, 042a/3

B. 010a/8

b.+ i 041a/5, 041a/6

Sayı.

b. 001b/2, 001b/5, 002b/8,
003b/6, 005a/9, 005b/8, 005b/9,
006a/13, 006a/16, 006b/12,
007b/9, 007b/12, 007b/13,
008a/11, 008a/12, 008b/17,
009a/3, 009a/12, 009a/13,
009a/14, 009a/16, 009b/1,
009b/10, 010a/1, 010a/5,
010a/13, 010b/6, 010b/8,
010b/11, 010b/14, 011a/9,
011a/13, 012a/2, 012b/9, 013a/5,
013a/10, 015a/8, 016a/1, 016a/6,
016b/7, 016b/8, 016b/9,
016b/14, 017a/1, 017a/3, 017a/7,
017a/8, 017a/11, 017a/12,
017a/13, 020a/7, 020a/10,
020a/17, 020b/2, 021b/13,
022a/6, 022b/2, 022b/4, 022b/5, 02
3a/6, 023b/8, 023b/9, 023b/12,
023b/14, 023b/15, 023b/16,
024a/9, 024b/7, 024b/8,
024b/11, 025a/5, 025a/6,
025a/12, 025b/6, 027a/12,
027a/15, 028b/11, 029a/11,
029a/13, 029b/8, 030b/11,
031a/4, 031a/5, 031a/6, 031b/9,
031b/12, 031b/13, 031b/16,
032a/1, 032a/3, 033b/15, 034a/1,
034a/2, 034a/4, 034a/8, 034b/9,
034b/12, 035a/2, 035b/13,
035b/17, 036a/1, 036b/11,
037a/6, 037b/14, 038a/1, 038b/2,
039b/6, 040a/3, 040a/11, 041b/3,
041b/5, 041b/8, 042a/4, 042a/6,
042b/4, 042b/5, 042b/6,
043a/12, 043b/10, 043b/14,

044b/11, 045a/2, 045b/4,
045b/6, 046a/2, 046b/4,
046b/17, 047a/14, 047b/4,
048b/16, 049a/10, 050a/4,
050b/5, 050b/12, 050b/17,
051a/7, 051a/14, 051b/5,
051b/12, 052a/5, 052a/6, 052a/7,
052a/13, 052b/7, 053b/1, 054a/5,
054a/10, 054b/13, 055a/6
b.+ dür 004a/9, 020a/2, 031a/11,
041a/7

b.+ üñ 041b/3

b.+ ünün 013a/6

biraz Bir parça, azıcık.

b. 051a/17

birbiri İki veya daha fazla şey yahut
kimsenin yerini tutar, biri öteki,
yekdiğer.

b. 012a/13

b.+ lerine 013a/3

b.+ müz 043a/10

b.+ nden 012a/13, 012b/6,
013a/2, 050b/15

b.+ ne 037b/5, 037b/6, 040b/2,
051a/13

b.+ nün 013a/7, 050b/2,
050b/13, 050b/15

biregi Birisi, bir kimse. **bkz.** **biregü**

a. 051b/5

biregü Birisi, bir kimse.

b.+ ne 004a/6, 051a/14

birgilü Kapalı, kilitli.

b. 034a/5

biri Herhangi biri.

b. 001b/5, 002b/8, 004a/3,
005b/1, 009b/4, 010b/13,
010a/9, 013a/14, 014a/15,
016b/7, 016b/8, 033a/15,
034a/14, 038b/14, 039a/17,
039b/1, 039b/3, 039b/4, 047a/5

b.+ ni 026b/16, 026b/17

b.+ si 034a/13

b.+ sin 012b/10
b.+ sini 002a/17
b.+ siyle 029b/14 b.+ ine 016a/1,
033a/3, 044a/13
birkaç Ne kadar olduğu kesin olarak
bilinmeyen az sayıdaki şeyleri belirtmek
için kullanılır, üç beş tane kadar, az
sayıda.
b. 015a/17
birle İle, birlikte, beraber.
b. 031a/7
birlik Tevhid.
b. 050a/15
biryân (F.) Kebap, püryan.
b. 008b/16
bisiyâr (F.) Çok.
b. 008b/9
bişir- Isıda tutarak yenecek duruma
getirmek.
b.- üp 007a/4
bit- Sona ermek, tamamlanmak.
b.- er 015a/10
b.- işür 038a/14
b.- miş 001b/2
bitir- Sona erdirmek, tamamlamak.
b.- e 053a/9
bitür- Sona erdirmek, tamamlamak. **bkz.**
bitir-
b.- dügin 053a/8
b.- düm 034a/2
biz Çoğul birinci şahsı gösterir.
b. 003a/16, 004a/2, 010b/2,
012b/3, 015a/1, 027a/14,
031a/14, 032a/10, 034b/11,
041a/15
b.+ den 034b/12
b.+ e 002b/10, 009b/15,
009b/17, 033b/17, 041a/13,
051b/11
b.+ i 002a/10, 023a/13
b.+ im 009a/10, 017b/9
bizâr (F.) Bıkmış, usanmış, bezmiş.

b. 030a/13
b.+ ım 030a/13
boğaz Ağız boşluğundan sonra
yiyeceklerin geçtiği, ağızla gırtlak
arasındaki dar kısım.
b.+ ına тұrur 019a/12
borç (Soğd.) Geri verilmek üzere alınan
veya ödenmesi kabul ve taahhüt edilen
para yahut şey, deyn.
b. 045b/7
b.+ dur 031a/7
b.+ ına 051a/17
boşa- (Erkek için) Karısı ile olan nikâh
bağını bozmak.
b.- 009b/16
boyın Vücudun omuzlarla baş
arasında kalan ve başı bedene bağlayan
kısım.
b. 006b/7
b.+ ı 018b/8, 018b/14
b.+ ımdan 017a/16
b.+ um 018a/6
b.+ uma 017a/13, 041b/1
b.+ un 018b/7
b.+ una 006a/4, 006a/14, 006b/1
b.+ unda 018a/16
b.+ undan 017a/8
boyun Vücudun omuzlarla baş arasında
kalan ve başı bedene bağlayan kısım.
bkz. boyun
b. 030b/7
boz- Bir şeyi işlemez, işe yaramaz
duruma getirmek.
b.- madı 023b/17
bölük Takım, zümre, cemaat.
b.+ ünden 002a/10
börg Kadife, çuha, keçe ve özellikle
hayvan postundan yapılmış kürksüz
başlık.
b.+ in 041b/1
böyle Bunun gibi olan, buna benzer,
bu türlü, bu tarzda ve sıfatta bulunan.

bu

b. 008b/15, 014a/9, 017b/1,
043b/2, 052b/1

İşaret zamiri ve sıfatı.

b. 001b/4, 002a/3, 002a/6,
002a/17, 002b/3, 002b/4,
002b/6, 003b/4, 004a/15,
004a/16, 004a/17, 004b/2,
004b/17, 005a/10, 005b/8,
005b/12, 005b/15, 006a/3,
006a/12, 006b/13, 006a/16,
006b/4, 006b/15, 006b/16,
007a/1, 007a/2, 007b/13,
007b/16, 007b/17, 008a/2,
008a/4, 008a/6, 008a/12,
008a/14, 008b/17, 009a/14,
009b/14, 011b/10, 011b/11,
012a/1, 012a/8, 013b/4, 014a/1,
014b/12, 015a/9, 016a/14,
017a/1, 017b/2, 017b/7, 018b/2,
018b/3, 019a/10, 020a/12,
020b/15, 021a/16, 021a/17,
021b/15, 022a/11, 023b/3,
023b/11, 024a/3, 024a/15,
025a/4, 025a/5, 025b/16, 026a/4,
026a/15, 026a/16, 027a/4,
027b/1, 027b/2, 027b/9,
028a/10, 029b/6, 029b/11,
029b/15, 030a/2, 030a/5, 030b/9,
031b/14, 031b/17, 032a/2,
032a/4, 032a/11, 032b/2, 032b/5,
032b/6, 033a/11, 033b/11,
033b/13, 034a/5, 034a/7, 034a/8,
034a/12, 034b/15, 035a/7,
035a/9, 035a/10, 035b/3, 035b/7,
036a/4, 036a/11, 036a/12,
036b/10, 037b/8, 038a/4,
038b/2, 039a/1, 039a/4, 039a/12,
041b/2, 043a/12, 043a/15,
043b/6, 043b/13, 044a/6,
044a/16, 044b/6, 047b/15,
048a/16, 048b/3, 048b/8, 050a/8,

050a/14, 051a/4, 051b/3,
054a/17, 054b/12, 054b/13

b.+ dur 004b/7, 005b/17, 007a/9,
012b/13, 015b/13, 018b/3,
021b/14, 022a/6, 024b/7,
024b/8, 025a/10, 025a/14,
025b/10, 026b/15, 027a/2,
028a/2, 029b/8, 029b/10,
029b/13, 031a/16, 031b/9,
033b/4, 035b/13, 037a/9,
038a/16, 038b/8, 039a/5,
039a/11, 039a/16, 040b/9,
040b/11, 041b/8, 041b/17,
042b/12, 043a/17, 044b/8,
045a/5, 046b/17, 047b/12,
050b/14, 051a/4, 051b/5, 052b/9

b.+ na 021b/17, 022a/1, 030a/17

b.+ ña 022a/2, 044a/7

b.+ nda 016b/1, 016b/3, 022a/13,
024a/6, 025b/12, 026a/12,
026b/2, 028b/16, 033a/8, 037a/7,
042a/7, 050b/1, 051a/15,
054a/12

b.+ ndan 025b/6, 010b/17,
040b/14

b.+ nı 017a/2, 019b/3, 019b/7,
020a/1, 020a/13, 020a/14,
021b/10, 025a/5, 026a/10,
031a/10, 032a/3, 040a/10,
041a/11, 051b/2, 052b/3

b.+ nlar 020b/2, 020b/4,
020b/14, 021a/1, 026a/16,
026b/6, 026b/7, 026b/8, 027a/1,
033b/6, 033b/12, 033b/14,
037a/6, 038b/13, 039a/8,
039a/10, 039b/14, 045b/10,
045b/11, 052b/16

b.+ nlara 005b/6, 033b/11,
039a/7, 043a/7

b.+ nlardan 052b/9

b.+ nlardur 002b/4

b.+ nları 006a/6, 006a/7,
006b/11, 024a/1, 026a/17,
026b/7, 046a/5
b.+ nların 020a/16
b.+ nların 007b/9, 011a/4,
039a/5, 054b/3
b.+ nlarınla 023a/17
b.+ nsuz 009b/7
b.+ nun 032b/3
b.+ nuñ 037a/1, 055a/1
bucak (ğ) Köşe, kenar.
b.+ ında 005a/3, 005a/9,
005a/11, 005a/12
buçuk Yarım.
b. 021a/5, 021a/9
budağ (ğ) Dal, ince dal, filiz.
b.+ ı 001b/3
buk'a (Ar.) Yer, ülke, toprak, memleket.
b.+ da 021b/1
bul- (Arayarak veya rastgele) Bir şey,
bir kimse veya bir durumla karşılaşmak.
b.- a 041b/17
b.- amazlar 019b/3
b.- dı 018b/8, 040b/4
b.- duğ 015a/3
b.- dum 008a/15, 010a/9
b.- duñ 008b/17
b.- mağ 045b/12
b.- mış 011a/5, 035a/1
b.- mışdur 034b/17, 036a/4
b.- mışlardur 029b/17
b.- sañ 049a/4
b.- uşdı 034b/9
b.- uşur 044b/6
bulun- Elde edilmek, ele geçirilmek.
b.- a 011a/3, 023a/5, 052b/3
b.- an 014b/8
b.- maz 045b/17, 048a/4
b.- sa 015b/3, 048a/1, 048b/4
b.- ur 036a/7
b.- ur 054a/9
2. Var olmak.

b.- madı 017a/4
b.- masa 036a/12, 047b/17
b.- ması 045b/17
b.- maya 015b/6, 053a/13
b.- maz 028a/4, 052b/10
b.- sa 052b/17
b.- up 017a/6, 036a/10
burç (Ar.) Kale surlarının gerekli
yerlerine yapılan savunma kulesi.
b.+ ı 021a/8
burhānū'l-vāsilin (Ar.) Hakk'a erişmiş
olanların delili.
b. 008a/13
būrūc (Ar.) Burçlar.
b.+ a 004b/8
buyruk Buyurulan, emredilen şey, emir,
hüküm.
b. 020b/1, 020b/4, 039b/17
buyur- Bir şeyin yapılmasını kesin
olarak bildirmek, emretmek.
b.- dı 006b/15, 008a/9, 008b/4,
008b/11, 024a/11, 024a/15
b.- duğun 013b/8
b.- duğñ 013b/6, 036a/16
b.- mışdur 007b/1, 011b/7,
014a/11
b.- mışlar 011b/4
b.- sa 042a/6
b.- ur 007a/17, 011b/9, 012a/10,
012b/6, 013b/6, 015a/1, 015a/7,
019a/7, 020b/8, 038b/3, 048a/11,
050b/4
büdelā (Ar.) Allah tarafından alemleri
manen yönetmekle görevlendirilmiş ve
kendilerine olaylara hükmetme izni
verilmiş olan velilerin belli bir
mertebede olanları.
d. 033b/10, 035a/9, 036b/8,
036a/11
bülāde (Ar.) Beldeler.
b.- i nāzır 015b/12
bünyād (F.) Esas, temel.

b.+ ı 005a/15
bürin- Sarılmak, örtünmek.
b.- di 034a/6
bürün- Sarılmak, örtünmek. **bkz. bürin-**
b.- dürmeye 053b/5
büyük Büyük.
b.+ i 001b/8

C, c

cāhil (Ar.) Okuyarak bilgisini iletmemiş, tahsil görmemiş, bilgisiz (kimse).

c. 026a/7

c.+ e 015a/10

tāc-ı c.+ dūr 004a/3

cā'iz (Ar.) Din ve törece işlenmesi emir veya yasak edilmediği için yapılmasında bir sakınca bulunmayan, izin verilmiş sayılan (şey).

c. 005a/11, 007b/4, 007b/11

cān (F.) İnsan ve hayvanların yaşamasını sağlayan ve ölümle bedenden ayrılan madde dışı varlık, ruh.

c. 022a/1

c.+ ı 005a/7, 009a/9, 044a/14, 054a/13

c.+ ımdur 021b/15

c.+ ımuuz 043a/12

c.+ ına 016b/5

c.+ larına 016b/10

c.+ uñ 021b/15, 046a/9, 055a/8

cānib (Ar.) Yan, taraf, yön, cihet.

c.+ in 010b/9

c.+ inden 011a/2

c.+ ine 010b/5

cebel (Ar.) Dağ.

c.+ iñ 052a/6

Cebrā'il (Ar.) Dört büyük melekten biri, Allah'ın vahyini peygamberlere ulaştırmakla görevli olan melek, Cibril.

C. 009a/10, 022a/7, 022a/10, 022a/11, 022a/14, 022a/15, 022a/17, 022b/1, 022b/4, 022b/7, 022b/16, 023a/1, 023a/6, 040b/14, 040b/16

C.+ den 022a/6

C.+ di 040b/12

cefā (Ar.) Eziyet, sıkıntı, eza, cevr.

ehl-i c. 053a/11

cehd (Ar.) Çalışıp çabalama, büyük gayret sarfetme, uğraşma.

c. ide 034a/15

c. itdi 017b/2, 017b/7

cehennem (Ar.) Günahkârların öldükten sonra ahirette azap görecekları, cezalarını çekecekleri yer, tamu, düzah.

c.+ dedür 037a/16

c.+ den 045b/10

c.+ e 030b/10, 037b/1

c.+ likdür 029a/1

c.+ üñ 037a/16

cehil (Ar.) Bilgisizlik, bilmezlik, cahillik.

c.- i zulümâtdur 054b/7

cehil Bilgisizlik, bilmezlik, cahillik.

bkz. cehil

c. 031a/9

cehliyyet (Ar.) Bilgisiz olma durumu.

c.+ de 030a/2

c.+ den 030b/4

celâl (Ar.) Yücelik, büyüklük, ululuk, azamet.

nür-ı c.+ de 002a/11

c.+ üñ 031a/13

cem‘ (Ar.) Toplama, toplanma, bir araya gelme, getirilme.

c. 012a/10, 035a/3

c. idüp 030a/8

c. itdüm 052a/2

c. itmesidür 030a/14

c. eyledi 021a/12

c. eyledüm 012a/8

cemā‘at (Ar.) Bir yere toplanmış insan kalabalığı.

c.+ ile 007a/11

cemāl (Ar.) Güzellik.

c.+ inden 051a/3

c.+ lerine 002a/8

c.+ üñ 010a/1

şıfât-ı c.+ den 050a/2

zuhūr-ı c.+ de 002a/11

cemalī (Ar.) Güzelliğe ait olan.

c. 045a/7

cem‘i (Ar.) Bütün, hep, cümle.

c. 006b/5

cemil (Ar.) Güzel.

c.+ dür 051a/3

cennet (Ar.) Allah'ın mümin, sadık kullarına vaat ettiği içinde ebedi kalınacak olan mekan.

c. 004b/14, 009a/11, 010a/2

c.+ de 026b/12, 036a/10

hazret-i c.+ den 024b/4

c.+ dür 025a/13

c.+ e 030b/4, 037b/1

c.+ lik 029a/1

ceri (Ar.) Asker.

c.+ si 039a/1

cesimān (Ar.) Beden.

c. 018b/16

cevāb (Ar.) Bir soruya, bir söz veya yazıya, bir durum ve ihtiyaca söz, yazı veya başka bir ifade yoluyla verilen karşılık, yanıt.

c. 004a/2, 005b/9, 011a/11,

016b/2, 022a/6, 024a/15,

029a/12, 032a/2,

037a/9, 040a/8, 040b/9, 047b/15,

051b/17

c. itdi 008a/15, 010b/15

cevāhır (Ar.) Cevherler.

dürr-i c. 002a/1

cevher (F.) Var olan bir şeyin özü, esası, varlığındaki maya, gevher.

c.- i dürr-i ‘adnī 008b/5

cezb (Ar.) Kendine çekme.

c.+ le 041b/9

cife (Ar.) Kokmuş ceset, leş.

c.+ dür 015a/8

cihāz (Ar.) Tarikatlarda kullanılan taç, hırka, kemer gibi eşya.

c.- ı meşâyih 001b/10

cihet (Ar.) Yön, taraf, istikāmet, canip.

c.+ den 027a/5
c.+ iyle 041b/11
c.- i beşeriyyesi 045a/16,
045a/17
c.- i melekiyyesi 045a/15,
045a/16

cinnī (Ar.) Cin tâifesine mensup olan varlık.

c.+ ler 035b/5
c.+ lere 018a/3

cins (Ar.) Başlıca nitelikleri aynı olan ve aralarında çok yakın benzerlikler bulunan varlık veya nesneler topluluğu, tür.

c.+ inden 034b/5
c.+ iñdür 048a/16
c.+ ine 036a/6

cis(i)m (Ar.) Beden, vücut.

c.+ i 025b/13
c.+ le 036a/9
c.- i laṭīf 036a/6

cismānī (Ar.) Bedenle, vücutla ilgili olan.

rūḥ-ı c. 055a/5
rūḥ-ı c. 054a/13, 054b/2, 055a/9
rūḥ-ı c.+ dür 054b/1, 054b/17
rūḥ-ı c.+ nūñ 054b/1

cismāniyye (Ar.) Cismani olma, cisim ve bedenle ilgili bulunma, cismanilik.

c.+ si 025b/12

cuʿ (Ar.) Açlık.

c. 035a/9, 035a/10

cumʿa (Ar.) Perşembe ile cumartesi arasındaki günün adı, haftanın altıncı günü.

c. 007b/4
c. 025a/17

cühūd (F.) Yahudi, çıfit.

c. 023b/12

cümle (Ar.) Bütün, hep, tüm.

c. 006a/6, 010b/5, 016b/14,
019a/2, 020b/15, 025b/16,
031a/13, 031a/14,
034a/1, 041b/1, 052a/14,
052a/16

c.+ den 008a/8, 009b/4

c.+ si 012a/2, 043a/8

c.+ sin 016b/16

c.+ sinden 054b/14

c.+ sine 017a/1

c.+ sinüñ 016b/14

cünbüş (F.) Kımıldanma, hareket.

c. 007a/5, 013a/14

c.+ leri 004b/15

Ç, ç

çağır- Seslenmek, bağırarak.

ç.- a 013a/6

ç.- maya 013a/5

çahārdeh (F.) On dört.

ç. 029b/2

çalış- Uğraşmak, emek vermek.

ç.- a 046a/9

ç.- dı 018a/6

çanak (ğ) Pişirilmiş topraktan yapılma yayvan kase.

ç. 052a/7

ç.+ ım 052a/13

ç.+ uñ 052a/10

çek- Bir halin kuvvetle baskı ve etkisi altında olmak, o hal içinde bulunmak, o hale uğramak, dūçar olmak.

ç.- di 009b/3

ç.- e 041b/9

ç.- elüm 002a/9, 002a/13

ç.- mişler 026a/13

çekiş- Anlaşmazlık içinde bulunmak, tartışmak, münakaşa etmek.

ç.- medi 023b/2

ç.- mek 030a/4

çepel Kirli, murdar, çamurlu.

ç. 052a/9

çevir- 1. Birini gittiği yoldan, inandığı şeyden vazgeçirmek, döndürmek

ç.- düği 042b/8

ç.- meye 013a/12

2. Bir nesneyi daire şeklinde hareket ettirmek.

ç.- se 042b/7, 042b/12, 042b/14

çevkān (F.) Sopa.

ç. 022b/5

çevür- 1. Birini gittiği yoldan, inandığı şeyden vazgeçirmek, döndürmek. **bkz.**

çevir-

ç.- di 017a/14

2. Bir nesneyi daire şeklinde hareket ettirmek.

ç.- se 043a/2

çık- 1. İçeriden dışarıya doğru gitmek.

ç. 051b/11

ç.- a 023b/17

ç.- ar 027a/4

ç.- ardılar 024a/5

ç.- armağa 031a/9

ç.- arsañ 055a/7

ç.- arur 030b/4

ç.- dı 023b/17, 025b/15, 040b/1 051b/13

ç.- maz 031a/4

ç.- sa 042b/7, 054a/16

2. Ayrılmak.

ç.- duğından 054b/2, 055a/4

ç.- maz 031a/4, 054b/2, 055a/4

3. Ulaşmak, erişmek, varmak.

ç.- a 015b/16

ç.- ar 027a/4, 054a/7

ç.- ardılar 024a/5, 038a/4

ç.- dı 025b/15

ç.- duğı 025b/8

çok Fazla.

ç. 009b/3, 015a/15, 023b/9, 051b/14

ç.+ dur 004b/6, 005b/10, 005b/16, 006a/10, 007b/6, 015a/12, 021a/16, 023b/3, 026a/15, 027b/5, 029b/12, 029b/16, 054b/12

çoğal- Fazlalaşmak, artmak

ç.- dı 008a/6

ç.- sun 043a/5

çök- Oturmak.

ç.- di 026b/3

ç.- e 044b/12

çözül- Bağlı, düğümlü halden çıkarılmak.

ç.- di 018b/9

çün (F.) Çünkü, mademki.

ç. 015a/4, 017b/6, 017b/11,
017b/15, 018a/8, 018a/17,
021b/10, 023a/2, 024a/8,
024a/16, 024b/1, 024b/6,
035b/8, 036a/4, 038a/7, 039a/9,
050a/7, 051a/4, 054a/8

çün Çünkü, mademki. **bkz. çün**

ç. 023b/10

çünkü (F.) Şundan dolayı ki, şu sebepten
ki, zira.

ç. 043b/4, 048a/5, 049b/17

çürü- Çürümek.

ç.- mez 025a/15, 025b/4

ç.- yemek 026a/11

çürüt- Çürütmek.

ç.- mezdir 025b/6

D, d

da Bağlaç.

d. 008a/12, 011a/2, 026a/10,
055a/8

dahı De, dahi.

d. 001b/3, 002b/7, 002b/13,
002b/14, 002b/15, 002b/16,
002b/17, 003a/1, 003a/2, 003a/3,
003a/4, 003a/5, 003a/6, 003a/7,
003a/8, 003a/9, 003a/10,
003a/11, 003a/12, 003a/13,
003a/14, 003a/15, 003a/16,
004a/15, 004b/7, 005a/17,
005b/14, 008a/11, 009a/16,
009b/6, 009b/11, 010b/2,
010b/9, 010b/10, 010b/11,
011a/1, 011a/17, 012a/1, 012a/2,
012a/5, 012a/16, 012b/1, 012b/4,
012b/5, 013a/9, 013a/11, 013b/7,
013b/9, 014a/10, 014a/13,
014a/14, 014b/4, 014b/5,
014b/12, 015a/13, 015b/11,
015b/15, 016a/1, 016b/1,
017a/15, 017b/7, 017b/8,
017b/12, 017b/16, 018a/1,
018a/5, 018a/6, 018b/1, 018b/12,
018b/14, 018b/17,
019a/5, 019b/1, 019b/2, 019b/3,
019b/8, 020a/1, 020a/13, 021a/6,
021a/11, 021a/13, 021a/14,
021b/6, 021b/7, 021b/8, 022a/2,
022b/4, 022b/7, 022b/12,
022b/13, 023a/9, 023a/17,
023b/5, 024a/10, 024a/11,
024a/12, 024a/17, 024b/5,
025a/2, 025b/16, 026b/12,
027a/5, 027a/7, 027a/10,
027a/13, 027b/16, 028a/6,
028a/7, 028a/10, 028b/14,
028b/16, 028b/17, 029a/2,
029a/3, 029b/3, 029b/5, 029b/7,
029b/13, 030a/5, 030a/12,

030b/1, 030b/2, 030b/5,
030b/14, 030b/15,
031a/4, 031a/10, 031a/14,
031b/9, 032a/3, 032a/4, 032a/10,
032b/5, 033a/7, 033a/10,
033a/16, 033b/5, 033b/8, 034a/2,
034a/4, 034a/7, 034a/10,
034a/12, 034a/15, 034b/14,
035a/9, 035a/14, 035a/15,
035b/10, 036a/9, 036a/10,
036b/3,
036b/5, 036b/7, 036b/8,
036b/13, 037a/1, 037a/2, 037a/5,
037b/10, 037b/12, 037b/16,
038a/1, 038a/2, 038a/6, 038b/5,
038b/12, 039a/1, 039a/6, 039b/1,
039b/12, 040a/1, 040a/3,
040a/16, 040b/3, 040b/5,
040b/6, 040b/7, 040b/12,
041a/11, 041a/12, 041a/16,
041b/10, 041b/12, 042a/1,
042a/15, 042b/6, 042b/13,
042b/16, 043a/4, 043a/5,
043a/13, 043a/16, 043a/17,
043b/2, 044a/1, 044a/2, 044a/10,
044a/17, 045a/10, 045b/1,
045b/5, 045b/7, 046a/3, 046a/8,
046b/3,
047a/5, 047b/4, 047b/9,
047b/11, 047b/16, 047b/17,
048a/7, 048a/10, 048b/13,
049a/10, 049b/7, 049b/15,
050a/9, 050b/6, 050b/7,
050b/11, 051a/4, 051a/6, 051a/9,
051a/10, 051a/14, 051b/1,
051b/2, 051b/3, 051b/5, 051b/8,
051b/13,
051b/14, 052a/2, 052a/5,
052a/12, 052b/3, 052b/4, 053a/7,
053b/9, 054a/4, 054a/6, 054b/9,
054b/16, 055a/7

da'im (Ar.) Devamlı, sürekli.

d. 005b/3, 005b/4

dā'im Devamlı, sürekli. **bkz. da'im**

d. 007a/3, 008a/2, 013a/13,
025b/11, 033a/11

dāl (Ar.) Arap alfabesinin sekizinci harfi.

d. 036b/9, 036b/10

dane (F.) Tohum, habbe.

d. 036a/1

dār (Ar.) Kapı.

d.+ ına 011b/14

da'vā (Ar.) 1. Doğruluğuna inanılıp gerçekleşmesine uğraşılan görüş, ülkü, ideal.

d.- yı kardaşlığı 051a/12

d.+ cı 030b/10

2. Şikayetçi

d.+ sın 028a/4

d.+ sın ideler 015a/15

da'vet (Ar.) Doğruya, hakikate çağırma.

d. 025b/12

d. idicileridir 014a/1

d. it 020b/6

d. itdügi 013b/9

d. itmek 041b/10

d. itmekiçün 014b/11

d.+ ine 041b/12

şāhib-i d. 017b/4

de Bağlaç.

d. 004a/2, 016a/17, 016b/1,
016b/11, 024b/8, 028a/13,
032a/12, 042b/2

dede Dervişlere verilen unvan.

d. 013a/6

defin (Ar.) Gömme, gömülme.

d. eyledi 023a/8

deg- 1. Dokunmak, temas etmek.

d.- en 051a/15

d.- endür 053b/12, 053b/13

d.- ene 053b/14

d.- meyinceden 051a/13

d.- mez 051a/14
d.- sün 018a/2
2. Erişmek, isabet etmek.
d.- mez 051a/14
değil Değil.
d. 042a/14
d.+ dür 002a/4, 004b/3, 005a/11,
007b/4, 007b/11, 007b/17,
008a/1, 011a/1, 020a/2, 021b/1,
026a/16, 028a/4, 030a/10,
032a/7, 032a/9, 032a/10,
036a/15, 037b/2, 041a/12,
045b/17, 048a/15, 049a/11,
051a/2, 051a/3
degin Dek, değin, kadar.
d. 054a/5
değiş- Değişmek.
d.- eler 033b/3
degül Değil.
d. 006a/3, 010a/7, 018b/16,
026b/16, 035b/10
d.+ dür 002b/3, 011a/7
d.+ lerdür 037b/1
d.+ se 038b/16
d.+ üz 041a/15
dek Kadar.
d. 017b/5, 019a/9
deķāyık (Ar.) Anlaşılması güç olan ve
dikkat isteyen ince şeyler.
güftār-ı d. 009a/8
delil (Ar.) Kanıt.
d. 011b/8
d.+ dür 043b/13
d.+ siz 002b/11
dem (F.) An, zaman.
d. 050a/6
deñiz Deniz.
d. 024b/1
d.+ de 045b/4
d.+ e 052b/7
d.+ ine 024a/13
dip- Ayakla bastırmak.

d.- di 010a/7
d.- ele 020b/7
d.- elemek 042b/12
der- Toplamak.
d.- üp 001b/13
dergāh (F.) Tarikatlarda dervişlerin
zikir ve ibadet ettikleri ve içinde
tarikatin gerektirdiği biçimde
yaşadıkları yer, tekke.
d.+ ña 009b/15
d.+ ında 029a/11
dermān (F.) Çare.
d. 017b/5, 017b/10, 017b/15,
018a/3
d. idemedi 017b/12, 017b/16
d. kıl 018a/11
ders (Ar.) Ders.
d. 029a/11, 031b/10
d.+ in 007b/2
derviş (F.) Tarikata girip şeyhe bağlanan
kişi.
d. 001b/3, 002a/5, 011b/17,
013a/5, 029b/13, 031b/12,
032a/8, 034a/3, 034a/5, 034a/7,
034b/13, 034a/9, 034b/9,
034b/11, 034b/13, 035b/1,
046b/2, 047a/12, 048b/7
d.+ e 011a/15, 013a/5, 034b/9,
047b/16, 048a/2
d.+ ler 019a/4, 022a/5, 033a/11,
033b/9, 048a/9
d.+ lerdür 049b/2
d.+ lere 027a/1, 032b/3, 038a/16,
040b/7
d.+ leri 048b/17
d.+ lerile 046b/14
d.+ lerle 017a/5, 044a/4
d.+ lik 052b/1, 052b/10
d.+ üñ 047b/14
d.- i Muḥammed 003b/1
deve Deve.
d. 009a/16, 010a/8, 024b/12

d.+ dūr 001b/8
d.+ nūñ 001b/7
d.+ ye 009a/14, 024b/13
d.+ yi 026b/3
dev(i)r Dönüş, dönmek.
d.+ i 010b/1, 010a/3
d.+ ine 004b/15
devrān (Ar.) Bazı tarikatlarda dervişlerin halka teşkil ederek dönmek sūretiyle yaptıkları zikir.
d. itdükleri 004b/14
diyü Diye.
d. 001b/4, 012a/9, 016a/8, 020b/1, 020b/3, 020b/7, 022a/6, 022b/15, 023a/2, 023a/16, 023b/10, 029b/10, 030a/13, 032a/1, 034b/15, 035a/7, 036b/9, 040a/8, 043a/12, 044b/15, 048b/11
di- Demek, söylemek.
d.- di 006b/12, 006b/13, 006b/14, 008a/15, 008a/16, 009a/5, 009a/13, 009a/15, 009b/6, 009b/15, 009b/17, 010b/15, 011a/14, 017a/5, 017a/9, 017a/15, 017b/5, 017b/11, 017b/15, 018a/4, 018a/10, 018a/11, 018a/12, 018a/14, 018b/3, 018b/4, 018b/5, 018b/10, 018b/12, 020a/10, 021a/13, 021b/9, 021b/15, 022a/13, 022a/15, 022a/16, 022b/1, 022b/3, 022b/4, 022b/6, 022b/9, 022b/12, 023a/2, 023a/5, 023a/12, 023b/14, 024a/4, 024a/7, 024a/14, 024a/16, 024a/17, 024b/2, 024b/3, 024b/6, 025a/7, 026a/2, 026a/3, 026b/2, 028b/6, 029a/13, 034a/10, 034b/13, 035a/2,

035a/9, 038a/6, 038a/10, 040a/5, 040b/6, 040b/15, 040b/17, 041b/1, 043a/8, 052a/4, 052a/10, 052a/16
d.- diki 021b/6, 022b/9
d.- digüñüzleyin 027a/16
d.- dikde 010b/16
d.- dikleri 005a/8, 005a/16
d.- diler 016b/1, 021b/11, 021b/12, 021b/16, 022b/13, 023a/13, 024b/16, 025a/2, 025a/4, 025b/16, 030a/11, 035a/6, 043a/4, 043a/11, 043b/3, 051b/12, 051b/16
d.- din 025a/9
d.- dügi 016a/9, 024b/11, 027b/1, 040a/7, 040a/10
d.- dügümüz 036a/4, 044a/8
d.- dügünden 028a/2, 029b/10
d.- dük 041a/15
d.- dükleri 033a/2, 040a/11, 041a/6, 052b/11
d.- düm 017b/1, 017b/7
d.- medi 004a/16
d.- medüm 009a/1
d.- mek 008a/5, 014b/9, 016a/1, 026b/7, 027a/12, 031a/17, 031b/2, 031b/3, 031b/4, 031b/5, 031b/6, 031b/7, 031b/9, 037b/7, 037b/10, 053a/17
d.- mekden 039a/4
d.- mekdür 026a/4, 052b/10
d.- mek+ile 046b/12
d.- mezlerim 038b/15
d.- miş 016a/10, 016b/6, 016b/12, 016b/13, 021a/4, 039a/17
d.- mişdür 020a/6, 020a/14, 021a/8, 030a/12
d.- mişler 015b/2, 033b/5, 049b/12

d.- r 014a/13, 016a/12, 016a/14,
022a/5, 031b/11, 032a/3, 032a/4,
034a/11, 035a/15, 036a/16,
036b/1, 038b/5, 041b/1,
041b/11, 046b/8, 054a/6,
054a/12
d.- r 033b/6, 053b/13
d.- rdi 042b/1, 042b/2, 042b/3
d.- rler 005b/7, 014b/10, 020b/5,
022a/2, 023a/15, 025b/3,
026a/10, 027b/4, 027b/5,
027b/15, 031b/15, 033b/10,
035a/10, 036a/3, 036a/8,
036a/11, 037a/4,
037a/8, 037b/2, 037b/4, 037b/6,
037b/7, 037b/13, 038b/1,
039a/2, 039a/12, 039a/16,
039b/14, 041a/4, 041b/2, 046a/4,
055a/10, 055a/11
d.- rlerdi 008b/14, 023b/8
d.- rse 046a/12, 047a/13
d.- rsin 037b/15
d.- se 031b/13, 031b/17, 051b/4
d.- seler 020b/10
d.- yen 030a/10, 030a/13
d.- yende 052b/16
d.- yene 028a/5
d.- yince 020b/10
d.- yü 039b/16, 042a/7
d.- yüp 006a/3, 013a/6, 030b/8
dib Bir şeyin yanı.
d.+ inde 043a/12
didār (F.) Yüz.
d.+ dur 005a/7
dil Lisan.
d. 034a/13, 034b/2, 038b/12
d.+ de 002a/3
d.+ i 024b/14
d.+ in 035a/13
d.+ ince 033b/9
d.+ inde 042a/3
d.+ iyle 040b/5

d.+ süz 038b/12
dile- Dilemek.
d.- di 009a/6, 022b/11, 022b/12,
022b/13, 040b/5, 051b/12
d.- diki 023b/17
d.- diler 024a/5
d.- dim 017a/12
d.- mek 044a/6
d.- melü 042a/4
d.- r 021a/10
d.- rim 009b/13, 034b/14
d.- rler 044a/6
d.- rse 036a/7, 040b/11, 042a/9
d.- rsin 009b/12
d.- rsün 026a/9
d.- se 012b/9, 028b/11
d.- ye 010b/6, 042a/5
d.- yen 037a/2
d.- yüp 012a/6
dilek (g) Arzu, istek.
d.+ e 009b/14
dīn (Ar.) Din.
d. 012a/4, 014a/14, 014b/8,
021a/8
d.+ e 021a/7
d.+ i 014a/13, 014b/5, 030b/14,
043a/4, 053a/16
d.- i islāmdan 042b/12
uşūl-i d. 008b/13
‘ulūm-ı d.+ de 054b/6
dinil- Anlatılmak, ifade edilmek.
d.- dügi 006a/6
d.- mişdür 032a/5
dip Bir şeyin yanı. **bkz. dib**
d.+ inde 001b/4
dirig (F.) Esirgeme.
d. olmaya 050b/15
diril- Dirilmek.
d.- e 046b/13
d.- mez 036b/1
dirlik (g) Huzur.
d. 025a/6

d.+ in 036b/1
ditre- Titremek.
d.- di 018b/1
dīv (F.) Dev.
d. 017a/8, 017a/10, 017b/9,
018a/17, 018b/1, 018b/6,
018b/11
d.+ lere 018a/2
d.+ üñ 018b/7, 018b/8
dīvān (F.) Yüksek meclis.
d.- ı Muhammeddür 037b/2
dīvāne (F.) Deli, mecnun.
efrād-ı d.+ lerdür 033b/6
diye Diyerek, deyip.
d. 048b/10
diz Bacakta uylukla baldırın
birleştigi oynak kısım.
d. 044b/12
d.+ i 022a/8
dokuzuncı Dokuzuncu.
d.+ uncı 010a/13
dost (F.) Yakın arkadaş.
d. 051a/1
d.+ ları 043b/6
d.+ larımızuñ 012a/1
d.+ larından 028b/3
d.+ luğ itmesünler 007a/10
doy- Açlığı gidermek.
d.- unca 048a/6
dök- Akıtmak, dökmek.
d.- dilerdi 023a/10
dökül- Kapanmak, yalvarmak.
d.- diler 025a/3
dön- Geri gelmek.
d.- di 028a/11
dön İnancını değiştirmek.
d.+ meyvüz 043a/10
dönder- Çevirmek.
d.- ürlar 038a/15
dört (d) Sayı.

d. 005a/3, 005a/9, 007a/15,
010a/9, 015b/2, 015b/3,
020b/15, 023b/5,
026b/5, 026b/15, 029b/9,
033b/8, 033b/9, 035b/2,
036a/12, 052b/15, 052b/16,
054b/13
d.+ den 035b/8
d.+ dūr 054b/16
d.+ i 035b/3, 052b/9
d.+ ünden 026b/15
dördünci Dördüncü.
d.+ ci 010a/11, 015b/13
d.+ de 005a/14
dövlet (Ar.) Devlet.
d.+ e 008a/14
du‘ā (Ar.) Allah’a yalvarma.
d.+ şı 014a/10
d.+ sına 006a/15
d.+ ya 006b/3
d.+ yı 033a/11
d. eyledi 011a/14
duḥā (Ar.) Kuşluk vakti.
ḡ. 008a/3
dur- Hareketi kesmek.
d.- dı 029b/9
d.- dın 026a/2
d.- maḡ 027a/13, 044b/11,
044b/16, 045a/1
d.- urlar 044b/12
d.- urum 040b/17
dūr (F.) Uzak.
d. 012a/4
dut- 1. Benimsemek, tâkip etmek.
d.- a 029b/15, 046b/6
d.- arlar 054a/6
d.- dı 043b/5
d.- maḡ 046a/11, 046a/12
d.- masıyla 019b/14
d.- maz 036a/17
d.- mışdur 051a/11
d.- unmaḡ 040b/13

d.- up 045a/2
 2. Elle kavramak.
 d.- dılar 043a/9
 d.- sa 043b/14
duy- İşitmek.
 d.- maya 016a/13
Dūzahñümā (?)
 D.+ dur 037b/13
dükel- Ayağa kalkmak.
 d.- di 022a/10
dükeli Bütün, hepsi.
 d. 009b/5
dükkān (Ar.) Dergâh.
 d.+ ında 001b/10
Düldül (Ar.) Hz. Muhammed'in Hz. Ali'ye hediye ettiği katırın adı.
 D.+ i 024a/11
dünyā (Ar.) Dünya.
 d. 012b/3, 012b/4, 014a/6, 015a/5, 015a/8, 021a/4, 029a/5, 030b/12,
 033b/8, 043a/10, 046b/17, 047b/11, 049b/13, 049b/14, 051a/9, 054a/16
 d.+ da 008b/1, 009b/2, 026b/8, 040a/11, 049a/6, 049a/7, 051a/15, 051b/4
 d.+ dan 008b/7, 025a/13, 030b/9, 044a/3
 d.+ ları 050b/14
 d.+ lık 023b/10
 d.+ nuñ 033b/10, 047a/6
 d.+ sın 051a/17
 d.+ ya 012a/2, 047a/7
 d.+ yı 009a/5, 009a/12, 012b/1, 034b/2, 047a/3, 047a/4, 047a/6, 047a/7, 047b/4, 051b/15
 ehl-i d. 012a/3
 ehl-i d.+ dan 047a/8
 ehl-i d.+ ya 008b/2
 ehl-i d.+ yı 047a/17, 047b/2, 047b/3

tālib-i d.+ ya 015a/4
 terk-i d. 047a/5, 047a/8, 047a/11, 047a/16, 047a/17, 047b/1
 terk-i d.+ nuñ 047b/12
 terk-i d.+ yı 047b/3
dür Tür.
 d.+ lerinden 039a/11
düri- Türemek.
 d.-ye 015a/15
dürlü Çeşitli.
 d. 019a/1, 029b/9, 034a/12, 035b/2, 036b/6
 d.+ dür 014a/14, 039a/17, 047a/5
dürmin İç.
 d.+ i 033b/10
dürr (Ar.) İnci.
 d.+ üdür 027b/14
 d.- i cevāhîr 002a/1
 cevher-i d.- i 'adnî 008b/5
dürüst (F.) Özü sözü bir, doğru.
 d. 030b/15, 051a/13, 053a/13
 d.+ dür 021a/13, 050b/13, 051b/4
düş Rüya.
 d.+ inde 001b/4
düş- 1. Küçülmek, alçalmak.
 d.- dügi 006a/17
 d.- e 006a/15, 006a/16, 006b/3, 006b/4, 046a/16
 d.- er 046a/15
 d.- se 046a/15, 046a/16
 d.- üp 007a/7, 009a/17, 010b/2, 013a/15
 d.- ürmişdür 051b/4
 d.+ di 034a/8
 2. Dengesini kaybederek yıkılmak.
 d.- ersem 052a/12
 d.- meyesin 052a/9
düşmān (F.) Düşman.

d. olmakdur 010a/11
düşün- Zihinde bir şey canlandırmak.
d.- mek 021b/1
düvazdeh (F.) On iki.
d. 027b/8, 029b/2, 031b/4,
031b/15
düvazdügi On iki. **bkz. düvazdeh**
d. 027b/9
düz- Tecavüz etmek.
d.- diler 023b/12

E, e

ecel (Ar.) Her canlı için takdir edilmiş olan ölüm zamanı.
e. 016a/15, 016b/9, 016b/15
ecnebî (Ar.) Yabancı.
e.+ den 051a/2
e.+ ler 014b/9
edā (Ar.) Üstüne düşen şeyi yerine getirmek.
e. ide 010b/12
e. idici 053a/2, 053a/3
edeb (Ar.) Haddini bilip sınırı aşmama, terbiye.
e. 010b/8, 046a/7
e.+ in 026a/10
e.+ iyle 013a/14
e. itdi 022b/14
e.- i ıarık 044b/8
e.- i ıarık 012b/11
e.- i ıarık 012b/14
ednā (Ar.) Çok aşığı, adi.
e.+ lar 013a/3
e.+ larına 013a/4
e.+ sı 041b/6, 048b/15
efdal (Ar.) Çok faziletli.
e.+ dür 008a/8, 020b/12, 028a/8
faşl-ı hulefā-i e. 020b/13
efdalı'l-evliyā (Ar.) Evliyaların en üstünü.
e.+ dur 021b/2
eflāk (Ar.) Felekler, gökler.
e. 004b/15, 010a/17
e.+ e 004b/7
efrād (Ar.) Kişiler.
e. 033b/5
e.- ı dīvānelerdür 033b/6
efsūn (F.) Büyü, sihir.
e.+ ile 038a/3
eger (F.) Şart anlamını güçlendirmek için şart cümlelerinin başına getirilir, sayet.

e. 002a/17, 004a/1, 004b/16,
005a/9, 005b/8, 006a/9, 009a/4,
009b/17, 010b/6, 010b/13,
011a/5, 016a/15, 019a/17,
020a/8, 020a/9, 027a/12,
028a/17, 028b/3, 028b/13,
028b/14, 028b/17, 029a/1,
035a/14, 035b/10, 038b/15,
038b/16, 040b/8, 040b/11,
042b/8, 042b/16, 043a/1, 043a/7,
044a/7, 044a/8, 044a/14,
044b/15, 045a/3, 045b/8,
046a/10, 046b/4, 047a/13,
047a/15, 047b/1, 047b/3, 048a/1,
048b/4, 048b/8, 048b/10,
049a/2, 049a/3, 049b/7, 049b/10,
051a/11, 051a/16, 051b/7,
052a/3, 052a/11, 052a/15

eḥad (Ar.) Bir, birinci.

e. 031b/11

eḥadiyyet (Ar.) Birlik, teklik, Allah'ın
birliği.

e.+ den 046a/16

baḥr-i zāt-ı e.+ e 011b/12

eh(i)l (Ar.) Bir yerin, bir topluluğun
halkından olanlar, oraya mensup
bulunanlar.

e. 033a/8, 051b/5

e.+ i 017a/2, 025a/5

e.+ i 031b/12, 037a/1, 037a/7

e.+ ine 010a/1, 053b/3

e.+ ine 028b/10, 049b/14

e.- i (?) 047b/5

e.- i beyti 027b/16

e.- i bid' at 007a/10, 012a/3

e.- i cefā 053a/11

e.- i dünyā 012a/3

e.- i dünyādan 047a/8

e.- i dünyāya 008b/2

e.- i dünyāyı 047a/17, 047b/1,
047b/3

e.- i fā'ide 053b/7

e.- i ḥaḳ 011a/6

e.- i ḥaḳīkat 019b/11, 019b/12

e.- i ḥaḳīkatüm 036b/1

e.- i ḥāl 046b/15, 050a/12

e.- i ḥāldür 032a/9

e.- i ḥālindür 026a/16

e.- i kāl 019a/9

e.- i ḳālillah 032a/9

e.- i mu'ārīf ola 036b/16

e.- i nefisdür 025b/17

e.- i nefsi 011a/6

e.- i semā' 053a/6

e.- i sülük 046b/5, 048b/1

e.- i sülükise 046a/13

e.- i şerī' at 019b/8

e.- i taḳvā 028a/3, 048a/15

e.- i taḳvādur 028a/2

e.- i ṭarīkat 011a/4, 012a/3,
019b/9

e.- i ṭarīkat 011b/9

e.- i tevekkül 047a/13

e.- i vaḳār 053b/1

e.- i vefā 053a/10

ehlu'llah (Ar.) Allah adamı, evliya.

e. 034b/7, 039a/14, 049b/14

e. oldu 015a/5

e'imme (Ar.) İmamlar.

e.+ sinden 031b/8

ekmel (Ar.) Mükemmel, kusursuz.

e.- i vilāyetde 039a/13

eksik Tamam olmayan.

e. 029b/7

eksil- Eskisinden az duruma gelmek,
azalmak.

e.- se 038b/14

eksük Tamam olmayan. **bkz. eksik**

e. olmazlar 039a/7

ekşi Tadı limon veya sirkeye
benzeyen.

e. 009a/5

el El.

e. 005a/10, 044b/16

e.+ de 002a/2
e.+ dendür 029b/3
e.+ i 017a/8, 018b/8, 037a/7, 052b/4, 052b/5
e.+ idür 006a/3
e.+ imle 023a/1
e.+ in 005a/4, 006a/2, 006b/15, 013b/3, 013b/4, 043a/9, 043a/16, 043b/7, 043b/8, 043b/9, 043b/14, 044a/4
e.+ inde 024a/5, 024b/12, 029b/5, 052a/6
e.+ inden 005b/8, 005b/10, 005b/15, 005b/17, 006a/10, 006b/11, 018b/2
e.+ ine 006b/1, 006a/16, 020b/1, 020b/4, 039b/11
e.+ iyle 013a/12
e.+ lere 039b/13
e.+ lerinde 022b/5, 043a/6
e.+ lerün 006b/15
e.+ üm 006a/3, 017a/14
e.+ ün 017a/11
e.+ üñ 028a/1
el-aḳṭāb (Ar.) Veliler.
e.+ dur ki 041b/4
elbette (Ar.) Şüphesiz, mutlaka.
e. 012b/9, 015a/11, 046a/6
em- Dudak, dil ve nefes yardımı ile içine çekmek.
e.- er 019a/11
emānet (Ar.) Güvenilir bir kimseye saklaması veya birine teslim etmesi için bırakılan şey veya kimse.
e.+ dūr 019a/17
e.+ e 019b/2
emcek Meme.
e. 019a/11
emīn (Ar.) Güvenilir, inanılır, itimat edilir (kimse).
e. 029a/6
e. olanlara 011b/6

e. olmak 010a/10
e. olmaz 011b/5
emīnullah (Ar.) Allah'ın emini.
e. 003b/17
em(i)r (Ar.) Bir şeyin yapılması veya yapılmaması husûsunda bildirilen kesin hüküm.
e. 013b/10, 020b/8, 022b/11, 040a/2
e.+ dūr 011a/13
e.- i Ḥaḳḳ+ile 006a/11
e.- i Ḥaḳḳ+iledür 002b/2
e.- i ma^c rūf 051b/10
e.- i şalavātdan 010b/17
emmāre (Ar.) Emreden, emredici.
nefs-i e. 011b/15
en Başına geldiği sıfatın o sıfatın ifade ettiği anlamın en üstün derecesinde olduğunu belirtir.
e. 037a/17
enbiyā (Ar.) Peygamberler.
e. 001b/5, 012b/8
e.+ lar 020b/12
e.+ ya 032a/1
ahkām-ı e.+ ya 005a/15
encām (F.) Son.
e. 010a/17
‘Endülüs Eski İspanya.
‘E. 033b/15
ene (Ar.) Ben.
e.+ si 050b/10
envā^c (Ar.) Çeşitler, türler.
e.+ dur 033a/10
envāⁱ Çeşitler, türler.
bkz. enva^c
e. 002a/2
epsem Dilsiz, konuşmayan.
e. 008a/7
er Erkek.
e. 037a/4, 050b/6, 053a/12
e.+ dendür 028a/9
erba^c ā (Ar.) Dört, dördüncü.

e.+ sında 021a/17
aṣḥāb-ı e.+ ya 043a/16
eren Ermiş veli.
e.+ ler 005a/6, 006b/6
e.+ lere 002a/8
erkān Bir topluluğun başlıca kimseleri,
ileri gelenler.
e. 043b/9
e.- ı ḥalvetiyyeden 012a/8
ervāḥ (Ar.) Ruhlar.
e.+ dur 033a/15
e.- ı ‘ālemde 045a/7
‘ālem-i e.+ dur 015b/12
erzānī (F.) Layık, uygun.
e. 009b/6
eṣaḥ (Ar.) Çok doğru.
e. 027b/1
esās (Ar.) Bir şeyi meydana getiren ana
unsur, asıl yapı, temel.
e. 011a/1
esbāb (Ar.) Sebepler.
e.+ ı 002a/6
e.- ı evliyādan 001b/11, 002a/15
eşer (Ar.) Bir şeyin varlığını gösteren
belirti.
e.+ i 008a/12, 055a/9
e. ide 052b/3
e. itdi 051b/14, 052a/3
e. itmezdi 052a/4
e.- i mādūr 055a/6
esfel (Ar.) Çok sefil, pek bayağı, pek
alçak.
e.- i sāfilinde 011b/11
esfeli’s-sāfilin (Ar.) Aşağıların en
aşağısı, cehennemın en aşağı tabakası.
e.+ dūr 037a/16
esīr (Ar.) Tutsak.
e. olur 043a/7
esmā (Ar.) İsimler.
uṣūl-i e.+ yı 012b/11
esrār (Ar.) Sırlar.
e.+ ına 006b/16

e.+ ını 011b/5
e.- ı ḥaḳāyık 009a/8
e.- ı ilahiyyeye 011b/4
eşed (Ar.) Çok şiddetli.
e.+ dūr 029b/2, 037a/13,
048b/14
eşik (g) Kapı.
e.+ inden 044b/14
eşrāf (Ar.) İleri gelenler, şerefli, itibarlı
kimseler.
e.- ı nāsdan 031b/15
eşrefü’n-nās (Ar.) İnsanların en şerefli.
e. 014a/3
eşyā (Ar.) Yaratılmış olan her şey,
şeyler, nesneler.
e. 007b/17, 008a/2
e.+ nuñ 012a/12
et Beden.
e. 022a/1
e.+ i 047b/15
e.+ imdūr 021b/14
e.+ iñ 021b/14
etbā‘ (Ar.) Bir kimseye tabi olanlar, ona
uyanlar.
e.+ ından 011b/8
etek Elbisenin belden aşağı kısmı.
e.+ inde 003b/15
ev Ev.
e. 052b/6
e.+ de 008a/7
e.+ den 025a/12
e.+ e 024a/7, 025a/12
e.+ ine 050b/13
evceh (Ar.) Çok uygun.
e.+ il-‘ azīz 021b/2
evet Evet.
e. 052a/14
evlā (Ar.) Daha uygun, daha iyi.
e. 049a/8
e.+ dur 023b/4, 029b/16, 041b/2
e.+ sı 048b/14

evlād (Ar.) Bir anne baba için kendi oğulları veya kızları.

e.+ ı 028a/16

e.+ inuñ 028b/5

evliyā (Ar.) Allah'ın sevgilisi olan has kullar, ermişler, veliler.

e. 001b/5, 040a/1

e.+ ise 048b/9

e.+ nñ 026a/10

e.+ sıyla 012b/8

e.+ ya 030b/7

esbāb-ı e.+ dan 001b/11, 002a/15

menākıb-ı e.+ ile 035a/5

evliyā'ullah (Ar.) Allah'ın veli kulları.

fī'l-i e. 052b/15

evşāf (Ar.) Nitelikler, vasıflar.

e.- ı hāmıdeye 050a/1

evtār (Ar.) Teller, kirişler.

e. 033b/8

e.+ dan 033b/2

evvābın (Ar.) Nafile namaz.

e. kılsunlar 007a/16

evvel (Ar.) Önce.

e. 005a/11, 006a/14, 008b/12, 009b/16, 010b/15, 013a/16, 015b/3, 022a/4, 040a/12, 044b/14, 046a/4, 051b/17, 054a/1

e.+ inde 039a/8

‘aşr-ı e.+ inde 007a/12

evvelā (Ar.) İlk önce, ilk olarak.

e. 002b/8, 002b/12, 006a/17, 010b/4, 012b/16

ey Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

e. 002a/5, 006b/13, 009a/3, 010a/14, 010b/4, 024b/17, 025a/4, 025a/6, 027a/9, 033a/12

eyerlet- Hayvana eyer vurmak.

a.- di 024a/11

eyit- Söylemek.

e. 022b/1, 022b/3, 022b/4, 022b/6, 022b/11, 022b/16, 023a/4, 023a/12, 023a/13, 023b/13, 024a/3, 024a/8, 024a/12, 024a/14, 024b/1, 024b/3, 026a/1, 026b/1, 028a/1, 034a/4, 034b/11, 038a/4, 038a/5, 038a/10, 040b/5, 040b/14, 040b/15, 040b/16, 041a/16, 043a/5, 045a/12, 035a/11, 035a/12, 035b/12, 036b/9, 041a/9, 041a/13, 042b/4, 045b/6, 046b/1, 052a/8, 052a/10, 053b/11, 053b/17

e.- di 006b/13, 008b/7, 008b/17, 009a/3, 009a/11, 009a/14, 009a/15, 009b/12, 009b/17, 017a/9, 017a/10, 017b/3, 017b/8, 017b/13, 018a/8, 018a/12, 018a/13, 018b/2, 018b/3, 018b/4, 018b/5, 021a/12, 022a/11, 022a/14, 022a/15, 022a/16, 022a/17,

e.- di 008a/15

e.- diki 024a/6

e.- diler 021b/11, 021b/15, 022b/13, 023a/16, 024b/13, 024b/17, 025a/3, 035a/4, 043a/4, 043a/10, 043a/16

e.- dim 009b/7

e.- dük 041a/14

e.- düm 009b/13, 009b/15, 017a/17

e.- kim 035b/17

e.- mek 027a/11

e.- ür 009a/10, 009b/1, 010a/4, 013b/15, 016a/6, 016a/10, 016b/7, 017a/11, 019a/8, 019b/12, 022a/3, 022b/17, 025a/4, 025a/10, 025a/11, 025a/16, 025b/4, 025b/5, 027a/9,

027a/10, 027a/14, 029a/3,
029a/11, 029b/6, 031a/15,
032a/2, 033a/11, 033b/15,
033b/17, 034a/7, 034a/9,
034b/13, 034b/14, 035a/6,
035a/8,
e.- ürdi 010a/8, 030b/17
e.- ürlendi 029b/9, 033b/16
eyle- Etmek, yapmak.
e.- yem 020b/9
e.- yüp 008b/7
eyle- Etmek, yapmak. **bkz. eyle-**
e. 022b/12
e.- di 012a/12, 012a/13
e.- dim 012a/10
e.- düm 012a/11
e.- medi 010a/4
e.- sem 010a/2
e.- ye 010b/9
cem^ç e.- di 021a/12
cem^ç e.- düm 012a/9
defn e.- di 023a/8
du^ç ā e.- di 011a/14
ḥalīfe e.- di 021a/13
ḥizmet e.- di 009a/11
inkār e.- meye 011a/9
istiḥsān e.- di 010b/16
ḳābil e.- r 044b/4, 044b/5
ḳarār e.- diler 023b/14
munkaṭı^ç e.- di 008b/3
münevver e.- di 009b/9
^ç aṭā e.- mez 011b/5
secde e.- mek 037b/10
şoḥbet e.- di 008b/10
terk e. 009a/4, 009a/5
eyü İyi.
e. 028b/12
e.+ dür 028b/14
e.+ ler 028b/13
ezel (Ar.) Başlangıcı olmayan geçmiş
zaman.
e.+ i 015b/10

ezelī (Ar.) Başlangıcı olmayan.
e. 009b/6
ezeliyye (Ar.) Ezeli olma, başlangıcı
bulunmama.
ḳānūn-ı e.+ leri 012b/13
ezlekdār (?)
e. 013b/3
e.+ ı 013b/1
ezlektār (?)
e.+ ı 013a/1

F, f

fāhır (Ar.) İftihar edilecek nitelikte.

f. 007a/3, 007a/4

fahır (Ar.) Bir ücret karşılığı olmadan, sırf şeref ve iftihar vesilesi olmak üzere verilen (paye), onursal.

hüccetü'l-fakr-ı f. 009a/1

fā'ide (Ar.) İşe yarama, fayda.

f. 005b/8, 030b/15

f.+ dūr 053b/6

f.+ si 005b/10, 005b/16,
006a/10, 051a/13, 051a/14,
053b/12, 053b/13, 054b/7

ehl-i f. 053b/7

fakīh (Ar.) Fıkıh alimi.

f. 033b/16

fakır (Ar.) 1. Yoksul (kimse), muhtaç, fukara.

f. 051a/8, 051a/11, 051a/16

2. "Ben, bendeniz" anlamında tevazu sözü.

f. 011a/12, 011b/17, 012a/5,

f.+ e 003a/16

f.+ i 003a/17

f.+ iñ 003b/4

fakr-ı fahır (Ar.) Tarikat ehlinin Hz. Muhammed'in "Fakirlik benim övüncümdür. Ben onunla iftihar ederim." hadisine dayanarak ulaşmak istedikleri makam.

f. 009a/1

farz (Ar.) İslam dininde Allah'ın emri olduğu kesin bir delille sabit olan, ameli, ahlaki yükümlülük.

f. 043b/10, 044a/2

f.+ i 053a/2, 053a/3

faş(ı)l (Ar.) Bölüm, kısım; devre.

f. 020a/13, 027a/6, 031a/15,
033a/2, 039a/16, 041b/16,
043a/2, 046b/8, 052b/10

f.- i hulefâ-i efḍal 020b/13

fāsıd (Ar.) Fesada uğramış, bozulmuş, bozuk, kötü.

f. oldı 008a/5

fāş (F.) Meydana çıkmış.

f. itseler 019b/1

fedā (Ar.) Bir şey uğrunda değerli bir şeyden vazgeçme.

f. itdük 043a/12

fehım (Ar.) Anlama, anlayış, idrak.

f. idemez 026a/17

f. idemezler 030a/3

fen (Ar.) Herhangi bir konuya ait olan ilim, bir ilim kolu.

f. 012a/9

fenā (Ar.) Hoşa gitmeyecek durumda olan, istenen veya gereken nitelikte bulunmayan, kötü.

f. 011a/5, 025a/13

f.+ dandur 053b/14

maḳām-ı f. 053b/15

maḳām-ı f.+ dur 050b/1

ferdāniyyet (Ar.) Teklik.

f. 009b/11

ferş (Ar.) Yeryüzü.

f.+ e 050b/9

feryād (F.) Yüksek sesle bağırma.

f. 018b/2

fetih (Ar.) Bir yeri savaşla düşman elinden alma, ele geçirme.

f.+ i 008b/1

f.+ inde 006b/12

fetvā (Ar.) Bir mesele hakkında şeriatın hükmünü anlamak için sorulan soruya verilen cevap.

f. 048a/10

f.+ sın 015a/3

mertebe-yi f. 049a/11

fevt (Ar.) Ölüm, mevt.

f. 044a/12

fıkh (Ar.) İslamiyet'in içtimai, medeni, hukûki, siyasi bütün ameli hükümlerini şer'i delilleriyle birlikte açıklayan ilim.

f.+ a 015b/17

f.+ da 049a/13

f.+ lıkdur 054b/5

fî (Ar.) Arap alfabesindeki fe harfi için kullanılmıştır.

f.+ niñ 054b/8

f.+ nüñ 054b/9

f.+ ye 054b/5

fi'l-cümle (Ar.) Büsbütün, baştan başa.

f. 046b/5

fi' il (Ar.) Eylem.

f. 028b/10, 038a/10, 046b/12

f.+ den 028b/15

f.+ imüzde 023a/5

f.+ leri 052b/14

f.- i Muḥammed 028a/4

fik(i)r (Ar.) Düşünce.

f.+ i 042a/3

f. itmeye 042a/7

fi'l (Ar.) Eylem.

f.+ i 028b/10

f.+ idür 019b/5

f.- i evliyāullah 052b/15

f.- i nākībldür 038b/13

firāk (Ar.) Ayrılık.

f.+ ından 005b/13

fir'avn (Ar.) Eski Mısır hükümdarlarına verilen unvan.

f. 008b/8

fitne (Ar.) Karışıklık, fesat.

f.+ den 038b/4

fuḍalā (Ar.) Ahlak, ilim ve meziyetçe üstün, faziletli kimseler.

f. 035a/3

fukarā (Ar.) Fakirler.

f. 001b/12, 002a/7, 006a/14,

006a/17, 007b/2, 012a/1, 013b/1,

013b/4

f.+ sınıñ 007b/17, 008a/1

f.+ ya 007a/8

fulān (Ar.) Herhangi bir şahıs, biri.

f. 004a/6, 004a/7, 013a/5, 025b/2

f.+ a 015b/16

Furḳān -ı Kerīm (Ar.) Kur'an-ı Kerim'e verilen isim.

F.+ inde 007a/17

furşat (Ar.) Fırsat.

f.+ ın 049a/4

Fütūḥ (Ar.) Abdülkadir Geylani'nin Fütuhu'l-Gayb adlı eseri.

f.+ unda 048a/11

G, g

ġāfil (Ar.) 1. Dalgın, dikkatsiz.

ġ. 031a/3

2. Hak'tan habersiz (kimse).

ġ.+ di 029a/16

ġaflet (Ar.) Çevresinde olanları farkedememe, açık gerçeği görememe.

ġ. 033a/7

ġāh (F.) Bazen.

g. 005b/5, 005b/6

ġāib (Ar.) Göz önünde olmayan.

ġ.+ de 046a/7

ġ.+ ler 036b/7

ġ. oldu 026b/3

ġ. oldılar 038b/15

ġālib (Ar.) Üstün gelen, yenen.

ġ.+ dūr 043a/6

ġ. olur 036a/5, 036b/6

ġam (Ar.) Kaygı, keder.

ġ. 026b/16

ġanī (Ar.) Zengin.

ġ. 051a/7, 051a/8, 051a/11, 051b/1

ġarb (Ar.) Batı.

ġ.+ a 004b/9

ġ.+ ı 005a/5

ġarķ (Ar.) Bir şeyle aşırı derecede dolmuş olma, bir şeye batmış.

ġ. 011b/12

ġassāl (Ar.) Ölü yıkayıcı.

ġ.+ a 042a/8

ġavġā (F.) Kavgā.

ġ.+ ndur 041a/16

ġ.+ sın 015a/3, 030a/3

ġ. iderler 031b/17

ġavş (Ar.) Veli.

ġ.+ ı 010a/3

‘ālem-i ġ.+ ıdur 033a/4

ġavşī'l'āzam (Ar.) En yüce mertebede olan veli.

ġ. 008b/8

ġayb (Ar.) Gözle görünmeyen alem.

‘ālem-i ġ.+ dan 034a/6

ricāl-i ġ.+ ın 006a/14

serāperde-i ġ.+ dan 010a/16

ġāyet (Ar.) Son derece.

ġ. 026a/6, 033b/16, 034a/10, 046a/14, 047b/7, 047b/17, 048a/3

ġayr (Ar.) Başkası.

ġ.+ ı 053b/5

ġ.- ı ıvecin 030a/10

ġ.- ı maḥluķ 030a/15

ġ.- ı maḥluķa 030a/17

ġ.- ı maḥluķdur 030a/6, 030a/11

ġayret (Ar.) İçten gelerek çalışma.

ġ.- i ḥaķ 028b/7

ġayrı (Ar.) Başka.

ġ. 011b/8, 030a/9, 034a/15, 034b/10

ġ.+ sı 034b/6

ġ.+ ya 006b/9, 050b/3

ġayru'llah (Ar.) Allah'tan başka her şey.

ġ. 034b/3

ġ.+ dan 054b/11

ġazā (Ar.) İslam dini uğruna yapılan savaş, cihat.

ġ. 048b/10

ġāzī (Ar.) Gazadan şehit olmadan dönen kimse.

ġ. 021a/15

gice Gece.

g. 017a/4, 034a/1, 035a/2, 035a/7, 035a/8, 035a/9, 038a/4

g.+ dūr 035a/4

g.+ lerinde 007b/4, 007b/5, 007b/7, 007b/12

g.+ mdūr 035a/7

g.+ sinden 025a/17

g.+ sine 025a/17

g.+ yi 012b/1

geç- 1. Geride bırakmak, geçmek.

g. 009a/15, 018a/16, 025b/17, 035a/5
g.- di 025b/15
g.- diler 018a/15
g.- en 044a/4
g.- er 033b/2
g.- medi 040b/14
g.- se 043b/10, 050a/12
g.- sünler 018a/14
g.- üp 010a/12, 010b/5
g.- üre 054b/11
2. Aşmak.
g.- erse 044b/9
g.- üp 009a/8
geçmiş (Zaman bakımından) Geride kalmış.
g. 031b/8, 044a/14
g.+ lerinden 031b/5
geçür- 1. Giymek.
g.- e 006a/2
2. Geride bırakmak (zaman).
g.- meye 047b/8
3. Bir makama gelmesine sebep olmak.
g.- diler 023a/17
geçün- Öyle olmadığı halde kendini öyle imiş gibi görmek.
g.- ürler 012a/4
gel- 1. Varmak, ulaşmak.
g. 002a/5, 002a/12, 006b/12, 009b/15
g. di 017a/8, 017b/11, 017b/16, 018a/15, 002b/10, 022a/7, 022a/9, 023b/11, 024a/14, 024a/17, 024b/12, 025b/8, 025b/11, 028a/14, 038a/3, 038a/9, 042a/11
g.- diler 018a/15,
g.- dügi 015b/9, 018b/17
g.- düğüne 047b/12
g.- dükde 013b/2
g.- dükden 009b/2

g.- düm 017a/17, 017b/6, 017b/12, 018a/1, 018a/5, 018a/10
g.- e 008a/11, 024a/9, 027b/9
g.- ecekdür 020a/12
g.- en 002a/16, 041b/14
g.- eni 047a/12
g.- iben 026a/1
g.- ıcek 042a/12
g.- ince 002b/3, 004b/1, 004b/2
g.- medi 025b/8, 025b/11
g.- mekdür 034b/3
g.- meye 029a/9, 032a/12, 054a/2
g.- meyenı 047a/12
g.- meyinçe 021a/7
g.- mez 006a/11, 018b/17, 027a/16, 036b/8, 054b/3, 055a/5
g.- mişdür 006a/12, 016a/17, 021b/6, 048b/5
g.- se 017b/3, 017b/9, 017b/13, 042a/13, 042b/17, 048b/5
g.- sün 018a/13
g.- üñ 001b/9
g.- üp 001b/5, 009a/17, 034a/11, 040b/17
g.- ür 007b/10, 026b/13, 027a/14, 033a/7, 037a/6, 040b/2, 048b/2, 054a/8, 054b/4
g.- ürler 005b/6, 039a/9
2. Duyulmak.
g.- di 009b/13, 024b/11, 034b/15, 050a/10, 054b/5
g.- di 034b/16
g.- diki 009b/16
g.- diler 051b/15
g.- e 020b/1, 020b/4

Genc-nāme Celaleddin Ergün
Çelebi'nin kitabı.

G. 037b/13

genç Hayatın çocuklukla orta yaşlılık arasındaki döneminde bulunan.

g. 019a/11, 029a/13, 029b/4, 044b/1
g.+ e 022a/15
g.+ ümüz 043a/11
g.- i güherdür 052b/7
gerçek Gerçek.
g. 029a/17
g.+ sin 024b/3
gerek Herhangi bir şeyin yapılabilmesi veya olabilmesi için şart olan (şey), lazım.
g. 006a/4, 006b/8, 007b/3, 007b/12, 008a/4, 011b/10, 022a/14, 027a/12, 027a/14, 031a/17, 031b/2, 031b/3, 031b/4, 031b/6, 031b/7, 031b/9, 031b/11, 036b/15, 042b/12, 044b/11, 045a/1, 045a/3, 045b/8, 045b/9, 046a/12, 046a/14, 046b/2, 051a/8, 053a/11, 053a/12
g.+ dür 006a/12, 006a/13, 006a/14, 006b/11, 007a/2, 007a/6, 007b/8, 010b/5, 012b/14, 013a/2, 013a/8, 017b/3, 017b/4, 017b/9, 017b/10, 017b/14, 018a/3, 019a/4, 019a/17, 022a/15, 025a/11, 026b/7, 027a/11, 028a/5, 029b/1, 030b/2, 032b/4, 033a/11, 036b/12, 037a/3, 037b/9, 037b/10, 042a/2, 042a/8, 044a/12, 044a/14, 044b/9, 044b/10, 044b/11, 044b/14, 044b/16, 046a/5, 046a/6, 046a/11, 047a/12, 047a/17, 047b/1, 047b/2, 048a/3, 048a/9, 049b/4, 051b/6, 051b/7, 051b/8, 051b/10, 052b/2, 052b/17, 053a/1, 053a/2, 053a/4, 053a/6, 053a/10,

053a/13, 053a/17, 053b/4, 053b/7, 053b/15, 054b/5, 054b/10
g.+ miş 015a/12
g.+ se 008a/5, 029a/8, 029b/15, 036b/7
getür- Getirmek.
g.- di 005b/14, 023a/6, 024b/4
g.- diler 024a/7
g.- dügi 042a/1
g.- düm 026a/1
g.- e 053a/11
g.- en 010a/16
g.- enün 032b/6
g.- ıcek 027a/15
g.- meye 034a/15
g.- mişdür 036b/2
g.- se 032a/1, 042b/6
g.- üp 027a/13
g.- ür 025b/1
g.- ürdi 034a/3
g.- ürlər 027b/3, 033b/2
g.- üruz 027a/15, 032a/11
gey- Giymek. **bkz. giy-**
g.- dügi 002b/1, 006b/12
g.- dükden 005b/17
g.- düm 017b/5
g.- dürdi 009b/8
g.- dürmek 006a/4
g.- dürüp 009b/8
g.- düdür 005b/2
g.- düdürler 005b/3
g.- esün 052a/9
g.- mede 005b/10, 006a/10
g.- medi 008b/14
g.- mek 005b/15, 006b/11
g.- miş 004a/4
g.- üp 007a/4
ğidā (Ar.) Besin.
ğ.+ sını 036a/2
gibi Gibi.

g. 006a/1, 006a/6, 010a/2, 010a/14, 010b/1, 010b/2, 018b/1, 018b/17, 019b/10, 019b/11, 031a/15, 039b/17, 042a/9, 048b/13
g.+ dūr 009a/10, 016a/3, 019a/10, 019a/11, 031a/1, 043a/1, 043b/8, 044b/1, 044b/2, 044b/3, 046b/1, 046b/2, 052b/6
gid- Bir yere doğru hareket etmek.
g.- e 023b/17, 036a/9
g.- eler 015a/16
g.- en 013b/4
g.- eni 013a/1, 013b/1
g.- er 021b/17, 022a/1, 022a/2, 026a/11, 036b/7, 041a/10, 044a/3, 045b/6, 045b/8
g.- erdi 009a/13, 052a/7
g.- eriken 034b/8
g.- erler 005b/6, 039a/10
g.- erse 044a/8
g.- ersin 025a/2
gider- Ortadan kaldırmak.
g.- emedüm 017a/16
g.- sin 048b/16
gidür- Ortadan kaldırmak.
bkz. gider-
g.- ebildi 018a/7
gine Yine.
g. 001b/8, 017a/2, 024a/14
gir- 1. Geçmek, (içeriye) varmak.
g.- di 025b/7, 025b/10
g.- e 019b/12
g.- ecek 044b/14
g.- medi 025b/7, 025b/10
g.- meye 013a/7
g.- mez 042b/5
g.- mişdür 026a/3
g.- üñ 013b/9
g.- üp 001b/12
g.- ür 028b/1, 036b/6

2. Kendini (bir topluluğa, bir kuruluşa) katmak, katılmak, bir topluluk içinde yer almak.
g.- eler 007b/16
g.- elüm 001b/9, 002a/6, 002a/12
g.- üp 004b/14
girü 1. Geri.
g. 018b/5, 018b/16, 023b/8, 024a/16, 025a/5, 025b/8, 028a/15, 028a/17, 028b/4, 029a/12, 049b/8, 049b/10, 029a/4, 033a/8, 033b/2, 034a/9, 035b/15, 035b/16, 038a/5, 038a/7, 039a/9, 042b/15, 043a/2, 043b/7, 044a/13, 047a/7, 054b/4, 055a/7049b/11, 054a/8, 055a/4
2. Tekrar.
g. 026a/17, 027a/14, 038a/9, 050a/10, 054b/2
3. Eksiksiz.
g.+ siz 025a/6
git- Gitmek.
g.- di 017a/15, 024b/2, 024b/13, 024b/14, 029b/4, 034b/15
g.- düğinden 055a/5, 055a/8
g.- düğün 034a/11
g.- düğüne 047b/13
g.- meden 010b/8
g.- mek 045b/9
g.- memek 045b/8
g.- mezler 005b/4
g.- mişlerdür 020a/5
g.- se 030b/9, 033b/1, 044a/3
g.- sün 024a/10
giy- Giymek.
g.- e 006a/3
g.- enler 005b/3, 005b/5
g.- mege 005b/8
g.- megi 007a/4
gizlen- Görünmeyecek şekilde saklanmak.

g.- di 024a/2
gizli Herkese açıklanmayan.
g. 029a/9
göç- Ölmek.
g.- erler 025a/13
gök Yeryüzünün üstünü kaplayan kubbe biçimindeki mavi boşluk.
g.+ den 017b/14, 030a/6, 030a/8
g.+ i 012a/15
g.+ lerden 012a/14, 012a/15
g.+ leri 012a/11
g.+ ünden 054a/16
g.+ üni 012b/3, 012b/5
gölge Gölge.
g.+ si 001b/3, 025b/9, 026a/5
göm- Toprağa yerleştirip üstünü toprakla örtmek, defnetmek.
g.+ diler 026b/4
g.- mek 026b/2
gönder- 1. Yollamak.
g.- e 016b/12, 016b/17
2. Bir göreve yollamak.
g.- di 023b/9
g.- se 010b/14
gönleg Gömlek.
g.+ i 005b/11, 021b/11, 021b/13
g.+ in 005b/14
gönül İman, sevgi ve nefretin, iyi ve kötü bütün duyguların kaynağı.
g.+ i 006a/1, 046b/17, 050b/12
g.+ in 036b/16
g.+ ine 034b/3
g.+ ümdekin 009b/7
g.+ üme 034a/6, 034a/8
g.+ ün 053b/4
g.+ ünde 042a/3
g.+ ünden 033a/9, 045a/2, 046a/15, 046a/16, 050b/11, 053a/7
g.+ ünden 046a/14
g.+ üne 034a/15, 034b/1, 045b/3, 045b/4, 053b/5

g.+ üni 012a/12
g.+ üni 021b/7
gönül İman, sevgi ve nefretin, iyi ve kötü bütün duyguların kaynağı. **bkz.**
gönül
g. 008a/2, 010a/12, 012a/2, 034a/14, 042a/1, 048b/1
g.+ den 038a/17
g.+ lerinde 047a/1
g.+ lerinden 023a/9
gör- Görmek.
g.- di 001b/4, 011a/10, 018b/1, 024a/1, 040b/4, 052a/6
g.- diği 012a/1
g.- diler 024a/5, 026b/3
g.- düğün 007b/10
g.- düm 022b/2, 022b/3, 022b/4
g.- düñ 022b/1, 024a/14
g.- dün 022b/4
g.- e 042a/6
g.- elüm 021b/12, 024b/15, 025a/1
g.- emeyem 034b/15
g.- en 050b/1, 051a/2
g.- esin 020a/7
g.- ıcek 018a/12
g.- mek 035a/10
g.- mekdür 010a/10
g.- memişdür 039b/10
g.- memişler 007b/11
g.- mese 016b/1
g.- mesün 034b/5
g.- meyince 006a/13
g.- mez 005b/11, 005b/13, 016b/2
g.- miş 019b/14
g.- se 041b/16, 051b/6
g.- sün 028b/13
g.- ünür 050a/6
g.- üp 008b/10, 010b/16, 011a/11, 020a/10, 042a/10
g.- ür 019b/10, 019b/11

g.- ürdi 008b/15
göre Uygun şekilde, uygun olarak.
g. 008b/16, 015b/10, 019a/16
görmeklik Görme durumu.
g.+ ile 014a/17, 014b/3
görün- Görülür halde olmak.
g.- mez 033a/16
göster- Görülmesini sağlamak.
g.- diler 023b/12
g.- irse 036b/4
g.- meye 013a/10, 016a/12
g.- üp 007a/7
g.- ür 038a/3
götür- Taşımak, ulaştırmak, iletmek.
g.- di 021b/13
g.- e 046a/9
g.- mekdür 034b/2
g.- ülse 050b/11
g.- üñ 021b/12
g.- üp 018a/16, 049a/8
g.- ürler 039a/12
gövde Beden.
g. 021b/13
göy Gök.
g.+ e 053b/13
göz Görme organı.
g. 008b/15, 050b/5
g.+ den 024b/10
g.+ i 006a/1, 048b/1
g.+ inden 050b/11
g.+ iyle 036a/8, 040b/4
g.+ leri 005b/11, 005b/12, 005b/15, 006a/1
g.+ lerin 005b/12
g.+ üne 050a/5
g.+ üñüzden 025a/8
gözed- Dikkat etmek.
g.- i 052a/8
gözle- Gözetmek, önem vermek.
g.- mek 046b/2
g.- ye 053a/15
gözük- Görünmek.

g.- en 015b/11, 033a/17
g.- meyen 015b/11
güç 1. Vücuttaki iş yapabilme kuvveti.
g. 048b/6
g.+ ün 048b/16
2. Manevi kuvvet.
g. 049a/8
g.+ in 039a/12
güd- Hayvan otlatmak.
g.- en 029b/5
güftâr (F.) Söz.
g.- ı deķâyık 009a/8
güher (F.) Cevher.
genc-i g.+ dür 052b/7
gül (F.) Gül (çiçek).
g. 002a/8
g.+ leriñ 001b/13
gül- Gülmek.
g.- diler 025a/3
g.- meye 008b/1, 013a/12
gülbend Gülbenk.
g. 002a/9, 002a/12
Gülşenî Gülşeniye tarikatına mensup olan kimse.
G. 004a/7, 004a/15
gümüş Gümüş.
g. 002a/4
gün Gün.
g. 006b/12, 007a/14, 009a/3, 009a/13, 017a/7, 022a/6, 023b/14, 035b/14, 052a/5
g.+ de 035b/14, 035b/17, 045b/2
g.+ e 004a/5, 012a/2
g.+ lerinde 008a/4
g.+ ünde 030b/10
günâh (F.) Allah'ın emirlerine aykırı olan davranış.
g.- ı kebâiri 007b/6
g. 042a/11, 042a/12
g.+ dan 016a/7, 036b/12

g.+ ı 031a/4, 034a/16, 034a/17,
034b/1, 034b/2
g.+ ina 031a/5
g.+ ından 031a/12
g.+ uñ 042a/10
günāhkār Çok günah işleyen kimse.
g. 023a/4, 053b/2
güneş Güneş.
g. 012b/1
g.+ e 004b/12, 035b/14
g.+ i 012a/16
g.+ iñ 012a/17
gürz (F.) Ateşli silahlardan önce
kullanılan savaş aleti.
g. 039a/2
güye Damat.
g.+ sidür 021a/11
güyegü Damat. bkz. güye
g.+ sidür 021b/5
güzide (F.) Seçilmiş.
g. 020b/14
g.- i nev^c i 001b/6

H, h

haber (Ar.) Haber.

h. 016a/17, 023a/2, 038a/9

h.+ leri 030a/4

h.+ süz 051a/17

haber-dār (Ar.+ F.) Haberi olan, haberli.

h. 054b/15

h. ola 046b/5

hacc (Ar.) Müslümanlar'ın Kabe'yi
ziyaret etmesi şeklindeki farz ibadet.

h.+ a 009a/13

hācet Gerek duyulan, muhtaç olunan
şey, ihtiyaç.

h. 032a/7, 032a/9, 032a/10,
042a/4

h.+ üñ 034b/12

h. olmazdı 044a/16

had (Ar.) Sınır.

h.+ den 009a/8

hādīmū'l-fuqarā (Ar.) Fakirlere yardım
eden kimse, fukara babası.

h. 011b/17

hadīş (Ar.) Hz. Muhammed'in sözleri,
davranışları ve başkalarının yaptığı
kendisi tarafından tasvip edilen
hareketleri.

h. 014b/6, 025a/11, 027b/17,
047b/9

h.+ e 037a/11

h.+ i 005b/7

h.+ ile 035a/5

h.+ inden 027b/4

h.+ inüñ 054b/4

h.+ iyle 025a/9

h.+ le 053b/10

ma^c nā-yı h. 021b/14

hafta (F.) Hafta.

h. 051b/12

hā'iz (Ar.) Sahip, malik, taşıyan.

h.+ dür 042b/17

hak (Ar.) 1. Doğru, gerçek.

h. 013b/15, 014b/11, 015b/1,
015a/17, 016a/13, 025b/9,
027b/1, 041b/7, 041b/10,
042b/6, 042b/7, 042b/9,
042b/13, 042b/17, 046a/11,
049a/1, 050a/17
h.+ a 036b/10
h.+ a 014a/6
h.+ dan 009b/5
h.+ dur 015a/4
h.+ ı 005a/15, 008a/16, 008b/16,
016a/9, 016b/1, 036a/8, 040b/4,
046b/2
h.+ ıdur 014a/2, 041b/14
h.+ ında 008b/11, 021a/12,
021a/8
h.+ ındadur 016b/2, 018b/11,
031b/14
h.+ ınız 024a/6
h.+ uñ
h.+ uñdur 041a/15
ehl-i h. 011a/6
2. Allah.
h. 004a/8, 007a/16, 009b/6,
009b/7, 009b/12, 012a/10,
012b/4, 012b/7,
012b/8, 019b/17, 020b/6,
023a/4, 025a/10, 025b/5, 026a/1,
051a/3
013b/10, 016a/3, 037b/11,
038b/9, 038b/12, 046b/2,
049a/17
h.+ dan 009a/1, 009a/4, 012a/6
h.+ dur 051a/7
h.+ uñ 010a/9, 016b/3, 045a/7
emr-i h.+ ile 006a/11
emr-i h.+ iledür 002b/2
gayret-i h. 028b/7
meretebe-yi t̃alib-i h.+ dur
049b/13
meretebe-yi ṽaşıl-ı h.+ dur
049b/13

rāh-ı h.+ a 010b/3
t̃alib-i h. 010b/4, 046a/6
t̃alib-i h.+ a 016a/5
tarīk-i h.+ a 011b/8

hakāret (Ar.) Küçük düşürme.

h. olursa 046a/8

hakāyık (Ar.) Gerçekler.

esrār-ı h. 009a/8

hakikat (Ar.) Gerçek.

h. 001b/12, 007b/2, 010a/3,
019b/4, 019b/6, 019b/17,
009a/7, 012b/15, 019b/15,
020a/1, 034a/16, 034b/2, 041a/5,
041a/6, 041a/7, 046b/11,
046b/16, 050a/13, 050a/15,
052b/6, 053a/14, 054b/14
h.+ de 036b/1, 036b/3, 050a/15
h.+ den 020a/3
h.+ i 005a/2, 005a/8, 036b/2,
052b/7
ehl-i h. 019b/11, 019b/13
ehl-i h.+ üm 036b/1
sālik-i serāh-ı h. 010a/14
şoḥbet-i h.+ den 019a/15
nokṭa-i h.+ dūr 003b/10, 006b/5

hakikaten (Ar.) Gerçekten.

h. 026a/2

hakikī (Ar.) İnkār edilemeyecek şekilde
var olan gerçek.

h. 014a/8
h.+ de 026a/3
mürīd-i h.+ ye 005b/2
tāc-ı h. 002b/9

hakīr (Ar.) Değersiz, küçük.

h. 003a/17, 011b/17

hāl (Ar.) Durum, vaziyet.

h. 015b/7, 016a/16, 019a/16,
022a/11, 037a/7, 038a/6, 038a/7
h.+ de 006b/7, 010b/8, 011a/16,
019a/16, 029a/9, 049b/7
h.+ dūr 019a/13, 019b/7,
029a/12

h.+ i 019b/2, 019b/17, 034b/2,
036b/2, 052b/5
h.+ ime 051b/17
h.+ imi 009a/1, 017b/12,
017b/16, 018a/5
h.+ inde 007b/15
h.+ iñden 017a/10
h.+ iyle 044a/8
h.+ leri 012a/2
h.+ lerine 006b/17
h.+ üñ 049a/10
ehl-i h. 046b/15, 050a/12
ehl-i h.+ dür 032a/9
ehl-i h.+ iñdür 026a/16
müşkül-i h. 045a/3
tevcih-i h. 019a/9
vecd-i h. 054a/3
hüsn-ü h.+ e 011a/15
hal Yaşamakta olan zaman.
h.+ de 018b/13
halâş (Ar.) Kurtuluş.
h. idemedi 017b/2, 017b/7
h. ola 011b/16
h. olup 011b/10
h. kııl 018b/5
halâyık (Ar.) İnsanlar.
h.+ ı 020b/1
Hālīk (Ar.) Yaratıcı.
h.+ a 054b/11
H.+ uñ 010a/16
halīfe (Ar.) Hz. Muhammed'den sonra
onun vekīli olarak din ve dünya
işlerinde bütün müslümanların önderi,
aynı zamanda devletin reisi olan kişi.
h. 015b/17, 021a/9, 023b/5,
044b/3, 046a/13, 046a/14,
021a/5, 023a/14, 023b/1, 046b/1,
046b/3, 046b/4.
h.+ ler 044b/2
h.+ nüñ 046a/14
h.+ sin 046a/10
h.+ sinden 043a/1

h.+ ye 015b/16
h. eyledi 021a/13
h. kılsa 016a/1
halifetü'l-hülefâ (Ar.) Halifelerin
halifesi.
h.+ lar 013b/15
Halīlullah (Ar.) Allah'ın dostu (Hazret-i
İbrahim).
H. 017b/10
halk (Ar.) 1. Yaratma.
h. 012a/11, 012a/12, 038a/16,
042b/15
h. olup 004b/13
2. İnsan topluluğu.
h. 006b/1, 010b/14, 036a/9,
039a/8, 039b/1, 039b/2, 039b/3,
039b/5, 039b/9, 039b/10,
039b/12, 053b/1
h.+ a 007a/7, 008a/7, 025b/12,
038b/13, 040b/1, 051b/14,
052a/2, 052a/3, 052b/3
h.+ dan 008a/15, 008b/3, 008b/4,
009b/5, 010a/13, 047a/9,
047a/15, 052b/12, 052b/14
h.+ ı 019a/2, 039a/2
h.+ ıdur 049b/2
h.+ ınca 021a/4
h.+ ını 012b/12
h.+ uñ 038b/14, 039a/12,
041a/10, 047a/10
‘uzlet-i h. 049b/3
nişân-ı h.+ dan 008a/16
hālī (Ar.) Bir işin zor taraflarını çözme.
h. itdi 022b/8
h. olunur 010b/7
hallanmak Zikir sırasında kendinden
geçmek.
h. 049a/10
halvet (Ar.) Tenhaya çekilme, yalnız
kalma.
h. 008a/1, 034a/1, 037b/17,
046a/3

h.+ e 051b/17
h. itmiş 037b/16
Halvetî (Ar.) Halvetiye tarikatına mensup olan kimse.
H. 004a/17, 007b/17
H.+ ler 001b/10, 002a/6, 002a/10
şük-ı h.+ de 002a/1
tarîk-i H.+ de 007a/5
şük-ı h.+ nüñ 002a/3
halvetiyye (Ar.) Usûl ve esasları Şeyh Ömer Halvetî tarafından belirlenen, bilhassa halvete ve gizli zikre önem veren, XIV. yüzyılda kurulmuş bir tarikat.
erkân-ı h.+ den 012a/8
hamîde (F.) Övülmüş.
ahlâk-ı h.+ ye 054a/2
evşâf-ı h.+ ye 050a/1
hançer (Ar.) Keskin bıçak.
h. 024a/5
h.+ ile 023b/16
hankâh Bir tarikatın, diğer tekkelerinin kendisine bağlı bulunduğu merkez durumundaki tekkesi.
h.+ larında 017a/4
harâm (Ar.) Dinin kesin bir delille yasakladığı (şey, hareket veya davranış).
h. 026a/13, 048b/6
h.+ dur 011a/4, 035b/1, 047a/16, 048a/13, 049b/14, 049b/15, 050b/6, 050b/7
h.+ ı 048a/8, 048b/2
h.+ ın 048b/3
h. kıldığı 034b/1
h. kılmışdur 034b/4
h. olur 002b/1, 006a/8, 006a/9
harekât (Ar.) Hareketler.
kuṭb-ı h.+ ı 010a/2
hareket (Ar.) Kımıldama.
h. 013a/14

h.+ leri 004b/16
h. iderdi 009b/2
h. idüp 010a/6
h. kıldurur 028b/6
manîc -i h.+ te 041b/15
harf (Ar.) Dildeki sesleri gösteren ve alfabeyi meydana getiren işâretlerden her biri.
h.+ dür 052b/15
h.+ üñ 052b/16
hâric (Ar.) Dış, dışarı.
h.+ dür 033b/6
Hâricîler (Ar.) Sıffin savaşı esnâsında hakem tâyinine karşı çıkarak Hz. Ali'ye isyan edenlerden her biri.
H. 026b/16, 028a/17
H.+ ler 021b/15, 023b/12, 027b/5
H.+ lerdin 029b/1
H.+ lerdür 041b/14
hâş (Ar.) Bir şeye veya bir kimseye ait olup başkasında bulunmayan.
şoḥbet-i h. 019a/1, 019a/4, 019a/12
Hasanî (Ar.) Hz. Hasan'ın soyundan gelenler.
H.+ ler 028a/9
H.+ lerdin 028a/8
hasbir Baharat.
h. 034a/4
hased (Ar.) Kıskançlık.
h. idüp 025b/16
hasene (Ar.) İyilik, iyi ve güzel iş.
h.+ lere 052b/14
hâşıl (Ar.) Ortaya çıkmak.
h. 011a/7, 054a/3
h. ide 053b/4, 053b/15, 053b/16, 054b/11
h. iderler 030a/3
h. ola 010b/7
h. olan 049b/16
h. oldu 040b/11, 054a/10

h. olmaz 045a/3
h. olur 040a/3, 040b/7, 050a/8, 055a/3
h.- ı kelām 010b/7
hasır (Ar.) Saz ve kurumuş bitki saplarından örölmüş taban örtüsü.
h. 024a/2, 024a/4
hasīs (Ar.) Cimri, pinti.
h.+ lere 015a/2
haşlet (Ar.) Yaratılıştan gelen özellik, huy, tabiat.
h.+ ile 011b/10
hāssa (Ar.) Bir şeye veya bir kimseye mahsus olan, yalnız onda bulunan hal, keyfiyet.
h.+ sı 032b/3
hāşşü'l-hāş (Ar.) En seçkin, en has.
şoĥbet-i h. 019a/2, 019a/14
hāşā (Ar.) “Bu mümkün değil, Allah göstermesin, lâfi bile edilmez, tövbe” anlamında kullanılır.
h. 010b/17
Hāşim Kureyş kabilesinin Hz. Peygamber’in de mensup olduĥu kolu.
H. 021b/5
hılāfet-i H. 023a/11
haş(i)r (Ar.) Cenâb-ı hakk’ın kıyâmet gününde, dünya hayâtında işlediklerinin hesâbını sormak üzere ölüleri diriltip bir araya toplaması.
h. 036a/9
h.+ e 037a/17
h.+ inden 016b/11
haţā (Ar.) Kusurlu davranış, kabahat.
h.+ dur 002b/11
h.+ nuñ 047a/3
terk-i h. 007b/8
Hāteme'l-Enbiyā (Ar.) Peygamberlerin sonuncusu, Hz. Muhammed.
H. 018a/11
haţır (Ar.) Düşünme, akılda tutma yeteneĥi.

h.+ lardan 031a/13
h.+ uma 052a/2
hattā (Ar.) Bile, dahi, üstelik, bundan başka, hem de.
h. 011b/3, 044a/5
hātūn (F.) Eş, zevce.
h. 050b/6
h.+ ıdur 021a/3
h.+ lar 039a/5
havf (Ar.) Korku.
h. 034a/6, 044a/7
havfullah (Ar.) Allah korkusu.
h.+ dur 049b/16
hay (Ar.) Canlı.
h.+ dur 024b/8
hayā (Ar.) Kulun Allah’ın sevgisini kaybetmekten doğan korku ile kötölüklerden kaçınması hâli.
H. 021a/12
hayāt (Ar.) Canlı olma, dirilik.
h. 054a/8
h.+ dağısı 031b/6
h.+ dur 036b/15
h.+ ı 036a/4
h.+ ına 033a/4
h.+ ında 023a/11
āb-ı h. 024b/4, 024b/7, 024b/8
āb-ı h.+ dur 024b/5
hay(ı)r (Ar.) Her durumda ve şartta herkesin katında iyi ve makbul olan hal ve iş.
h. 002a/11, 011a/14, 025b/2
h.+ a 028b/9
h.+ dan 038a/15
h.+ ı 014b/11, 038b/9
h.+ ım 042a/7
h.+ lu 028b/9
h.+ lusu 027b/2, 053b/11
h. olmaz 046b/7
hayli (F.) Oldukça fazla, çokça, epey.
h. 031b/14, 031b/17, 051b/14

ḥayrān (Ar.) Bir kimse veya bir şey karşısında hayranlık duyan, onu çok beğenen, çok takdir eden kimse.

ḥ. 025b/16, 026b/4
mest-i ḥ. olur 050a/3

ḥayvān (Ar.) Hayvan.

rūḥ-ı ḥ. 055a/1

ḥayvānī (Ar.) Hayvanlara ait.

rūḥ-ı ḥ. 054a/13
rūḥ-ı ḥ.+ dūr 054b/17
rūḥ-ı ḥ.+ nūn 054a/14

ḥazā (Ar.) Bu, şu, o anlamında olup Türkçe'de kalıplaşmış bazı Arapça kullanılışların içinde geçer.

ḥ. 001b/1, 013b/5

ḥazān (F.) Sonbahar.

ḥ. 018b/1

ḥazer (Ar.) Sakınma, çekinme.

ḥ. 010b/8, 048a/9
ḥ. ide 011a/7, 011b/1, 015b/9

ḥāzır (Ar.) Hazır olmak.

ḥ. 017a/1, 019b/10, 042a/6

Ḥazret (Ar.) Şahıs veya kutsal sayılan varlık isimlerinin başına getirilip Farsça isim tamlaması şeklinde kullanılır ve saygı ifâde eder.

ḥ.+ i 014a/11, 015a/6, 018a/11, 018a/16, 018b/7, 018b/10, 019a/6, 020a/6, 021b/12, 022a/4, 022a/9, 022a/13, 022a/17, 022b/8, 023b/7, 025a/16, 026b/9, 026b/10, 026b/11, 026b/13, 028a/14, 031a/17, 033a/10, 035a/12, 040a/17, 041a/3, 043a/5, 043b/8, 045a/11, 045a/13
ḥ.+ inden 004b/2, 046a/7
ḥ.+ ine 002b/7, 002b/13, 002b/14, 002b/15, 002b/16, 002b/17, 003a/1, 003a/2, 003a/3, 003a/4, 003a/6, 003a/7, 003a/8, 003a/9, 003a/10, 003a/11,

003a/12, 003a/13, 003a/14, 003a/15, 003a/16, 003b/7, 004a/12, 008a/14, 022a/7, 040a/15, 040a/16
ḥ.+ inün 006a/11, 021a/7, 029b/3, 044a/15
ḥ.+ iyle 044a/5
ḥ.+ leri 009a/10
ḥ.+ lerine 003b/5, 003b/7, 004a/14, 004b/1
Ḥ.- i Aḥmedün 005b/7
Ḥ.- i Bāyezīd-i Beştāmī 009a/6
Ḥ.- i Bısrī 008b/12
Ḥ.- i Ca'fer-i Şādīka 009b/4
Ḥ.- i cennetden 024b/3
Ḥ.- i Ebū 008b/6
Ḥ.- i Kevneyn 007b/13
Ḥ.- i Mevlānā 014b/17
Ḥ.- i Muḥammed 040b/2, 042a/15
Ḥ.- i Nebiyyi 008a/8
Ḥ.- i 'Alī 004a/11
Ḥ.- i 'Alī 002b/12, 035a/11, 043a/17
Ḥ.- i 'Alīden 004b/1
Ḥ.- i 'Alīye 004a/11
Ḥ.- i 'Osmān 008b/6
Ḥ.- i 'Osmān 026b/11
Ḥ.- i 'Ömer 008b/6
Ḥ.- i Peyğamberimüz 007a/17
Ḥ.- i Resūl 004a/10, 021a/3, 029b/8
Ḥ.- i Resūlullah 002b/6
Ḥ.- i Seyyidi'l-Enām 006b/11
Ḥ.- i Süfyan 010a/3
Ḥ.- i Süleymāna 018a/2
Ḥ.- i Ya'kūb 003b/3, 005b/14
Ḥ.- i Ya'kūbun 005b/10, 005b/12
Ḥ.- i Ya'kup
Ḥ.- i Yūsufun 005b/11
Ḥ.- i Zünnūn-ı Mısrī 009a/1

hediye (Ar.) Sevgi veya saygı ifadesi olarak karşılıksız verilen şey, armağan.
h. 048b/9

helāk (Ar.) Ölme, mahvolma, yok olma.
h. 016a/14, 035b/11
h. olmuştur 038b/8
h. olur 033a/10, 048a/1
h. olursız 043a/6

helāklik Helak olma durumu.
h.+ lık 033a/10

helāl (Ar.) Dinin yasaklamadığı (şey, hareket ve davranış).
h. 047b/16, 048b/6
h.+ dür 042b/10, 042b/16, 047a/10, 048b/13, 049a/2
h.+ i 048a/8, 048b/2
h.+ in 048b/3
h. ide 048b/7
h. ola 048a/10
h. olıcak 048b/12
h. olur 048a/2, 048a/7
h. olursa 047b/15
kesb-i h. ide 047b/6
şifat-ı h.+ den 049b/15

hem (F.) Üstelik, bir de, şu da var ki, zaten.

h. 006b/3, 011b/1, 011b/2, 015b/4, 015b/5, 021a/11, 022a/16, 025b/10, 025b/11, 027a/5, 028a/9, 030a/11, 030b/6, 035b/3, 035b/4, 035b/8, 039b/4, 039b/5, 040a/11, 040a/12, 040a/13, 040a/14, 040b/6, 041b/2, 043b/10, 051b/14, 052b/3

hemān (F.) Derhal, çabucak, hiç vakit geçirmeden.

h. 001b/2, 005b/13, 006a/1, 007a/10, 007b/11, 010a/6, 021b/15, 031a/11, 043b/8

hemîşe (F.) Daima, her zaman.

h. 009a/9, 017a/3

hem-nişin (F.) Beraber oturup kalkan, samimi arkadaş.

h.+ leriyle 038a/14

henüz (F.) Daha şimdi, yeni.
h. 037b/13

hep Hep.
h. 055a/7

her (F.) Her.

h. 001b/5, 002b/6, 006b/7, 007a/5, 008b/4, 008b/16, 010a/11, 010a/12, 010b/7, 010b/10, 011a/16, 013a/2, 013a/14, 014b/5, 015b/9, 016b/1, 019a/15, 019b/8, 019b/9, 019b/11, 019b/13, 019b/16, 019b/17, 025b/3, 027a/11, 027a/14, 028b/8, 028b/10, 029a/4, 029a/9, 030a/1, 031a/6, 031b/10, 032a/6, 035a/8, 035b/14, 038b/1, 039a/6, 039a/15, 041b/3, 041b/5, 041b/7, 041b/11, 046b/9, 012a/11, 015b/6049b/7, 050a/4, 050a/5, 050a/6, 052b/1, 052b/15, 053b/2, 053b/3

h+birisi 004a/5

hergiz (F.) Asla, hiçbir şekilde.
h. 010a/3

Herîf (Ar.) Adam.
H. 009a/17

hevā (Ar.) Hava.
h.+ da 010b/1, 020a/7
h.+ dur 011a/6

hevāyî (Ar.) Havaya ait.
h.+ lerdür 035b/5

heybet (Ar.) İnsanda korku ve saygı duygusu uyandıran etkili görünüş, ululuk.

h.+ lü 017a/13, 044b/11

hıfz (Ar.) Koruma, saklama, muhâfaza etme.

h. ide 016b/16
h. iderler 033b/12
h. idüp 014a/4
hınzır (Ar.) Domuz.
h. 047b/15
hırka (Ar.) Dervişlerin üstlerine giydikleri, biçimi ve rengi mensup oldukları tarıkata göre değişen, kollu, yakasız, pamuklu giyecek.
h. 002b/5
h. 005a/17
h.+ dan 006b/5
h.+ ları 004b/7
h.+ ları 006a/8
h.+ larında 004b/6
h.+ nuñ 006a/1
h.+ suz 013a/11
h.+ yı 005b/8, 005b/9, 005b/15, 005b/17, 006a/9
h.- ı irâdetdür 005b/1
h.- i irâdetdür 005b/1
h.- i müridüñ 006a/4
h.- i teberruk 005b/5
h.- i teberrukdür 005b/2
hışım Aynı soydan gelen veya evlenme yoluyla aralarında yakınlık bulunanlardan her biri.
h. 021b/17
h.+ lık 021b/16
hıyânet (Ar.) Güveni kötüye kullanma.
h.+ lık 019b/2
h. iden 011b/4
hicâb (Ar.) Engel.
h. 016a/8, 045a/5
hicâz (Ar.) Tarikatlarda kullanılan taç, hırka, kemer gibi eşya.
h.+ ı 002b/2, 002b/6, 006a/16
h.+ larına 006b/17
h.+ uñ 006a/6
h.- ı meşâyiḥ 002b/4, 006a/12
h.- ı meşâyiḥden 002a/6, 002a/14, 002a/17

h.- ı meşâyiḥüñ 002b/8, 006b/4, 007a/2
hicin (Ar.) Deve.
h.+ le 024a/9
hiç (F.) Yok denecek kadar az olan.
h. 025b/9, 031b/11, 032a/3, 032a/5, 032a/11, 044a/16, 047b/17, 051a/14
hidâyet (Ar.) Doğru yolu gösterme, hakka sevk etme.
h. 029b/17
ṭarîḳ-i h.+ de 046a/1
ṭarîḳ-i h.+ e 051b/15
hikâyet (Ar.) Hikaye.
h. 010b/12, 013b/5, 022a/5, 022b/9, 023b/6, 029a/10, 033b/17, 034b/8, 038b/5
h.+ im 017b/6
h.+ inde 026b/13
h.- i Ca^c fer 017a/6
hikmet (Ar.) Bir şeyin oluşundaki akıl erdirilemeyen sebep, gizli sebep.
h. 022a/12, 032a/8, 035a/14
h.+ in 030a/1
hilâf (Ar.) Ters, aykırı.
h. 030a/17
h.+ ı 053a/13
h.+ larınıñ 029b/7
hilâfet 1. Yetişmiş bir dervişe şeyhlik görevini yürütme izni vermek.
h.+ i 010a/4
h.- i ma^c nün 006b/9
taht-ı h.+ e 006b/10
2. Hz. Muhammed'den sonra onun vekili ve aynı zamanda devletin başı olan zâtın görevi ve makâmı.
h. 006b/13
h.+ e 023a/16
h.- i Hâşim 023a/10
hilâl (Ar.) Ayın yeni doğduğu zaman ilk üç günlük yay şeklindeki durumu.

h. 002a/5
ẖil‘at (Ar.) Kürklü veya işlemeli kıymetli kaftan.
ẖ.+ in 009b/8
ẖimār (Ar.) Eşek.
ẖ. 031a/1
ẖimārlik Eşeklik.
ẖ.+ dan 031a/3
ẖimmet (Ar.) Yardım.
ẖ.+ e 006b/3
ẖin (Ar.) Zaman, vakit.
ẖ.+ de 016a/12, 048b/16, 049a/5
ẖitāb (Ar.) İnsanın ancak gönlünde duyduğu ve hissettiği sesleniş, gönüldeki konuşma.
ẖ. 009b/13, 034b/16
ẖizmet (Ar.) Bir kimsenin yapmakla sorumlu tutulduğu iş, kendisine verilen görev.
ẖ. 010b/11
ẖ.+ e 010b/14
ẖ.+ i 010b/12, 010b/15
ẖ.+ inde 005b/4, 010b/17, 011a/10
ẖ.+ için 023b/9
ẖ. itdi 009b/4, 009b/5
ẖ. eyledi 009a/11
ẖoca (F.) Hoca.
ẖ.+ sınıñ 013a/15
ẖōd (F.) Kendi, bizzat.
ẖ. 001b/8, 015a/10, 039b/2, 039b/5, 040a/6, 049a/6
ẖ.+ dur 049a/16
ẖoḳḳa (Ar.) İçine mürekkep konan ufak kap.
ẖ.+ da 055a/8
ẖ.+ ya 055a/6
ẖoş (F.) Beğenilen, güzel.
ẖ. 035a/4
ẖ.+ dur 027b/6
hoşnūd (F.) Bir kimseden veya bir halden memnun durumda olan.

ẖ.+ luḳ 009b/8
Hū (Ar.) Allah.
H. 037b/5, 037b/6
ẖūb (F.) Güzel.
ẖ. 051a/1, 051a/5
ẖuḳūḳ (Ar.) Haklar.
ẖ.- ı sulṭāniyyeyi 001b/9
ẖulefā (Ar.) Halifeler.
ẖ. 020a/14
faşl-ı ẖ.- i efḍal 020b/13
ẖulḳ (Ar.) Yaratılış.
ẖ.- ı ‘āleme 001b/13
ẖurmā (F.) Hurma ağacının meyvesi.
ẖ. 017a/14, 018a/7
ẖuṣūṣā (Ar.) Özellikle.
ẖ. 004a/5
ẖuṭbe (Ar.) Cuma namazından önce ve bayram namazlarından yapılan dīnî konuşma.
ẖ.+ de 028a/12, 043a/13
ẖ.+ ye 028a/15
Huvellah (Ar.) O, Allah'tır.
H. 037b/5
ẖuḏūr (Ar.) İç rahatlığı.
ẖ. 022b/14, 048b/17
ẖ.+ ına 005b/5
ẖ.+ ında 005b/4, 013a/8
ẖ.+ una 044b/10
ẖ.- ı ḳalbe 044b/11
ẖuccet (Ar.) Delil, belge.
ẖ.+ leri 007b/7
ẖ.+ü'l-faḳr-ı faḳrī 009a/1
ẖ.+i'l ḳā'im 027b/14
ẖücre (Ar.) Tarikat dervişlerinin özel odası.
ẖ.+ sine 013a/7
ẖūk(ü)m (Ar.) Bir şeyin şöyle veya böyle olduğu hakkında verilen karar, yargı.
ẖ.+ ile 024b/9
ẖ.+ iyle 015a/2, 043b/11
ẖ. iderdi 018a/5

h. itmekdür 003b/10
h. itse 018a/3
h.- i şerî' atile 046b/13
hürmet (Ar.) Ölçülü davranma hissi.
h. 013a/3, 031a/13
Hüseyinî (Ar.) Hz. Hüseyin'in soyundan olan.
H.+ ler 028a/8, 028a/9
hüsn (Ar.) Güzellik.
h.+ i 051a/3
h.- ü hâle 011a/15

I, 1
ışlâh (Ar.) Düzeltme, iyileştirme.
1.- 1 nâs 020b/3, 039b/16
1. id 020b/1
ışmarla- Emanet etmek.
1.- dı 040a/15, 040a/16, 043b/1
1.- dum 023a/13
1.- rsın 023a/13, 041a/16
ışmarlan- Emânet edilmek.
1.- andur 016a/4
1.- nmaz 041b/4
1.- mış 015b/12
1.- mışdır 033a/5
1.- mışdur 033b/9, 033b/11, 039b/13
ıssı Sahip.
1. 008b/13
1.+ dur 008b/5
ışk (Ar.) Aşk.
ı. 049b/12
ı.+ da 049a/14, 050b/17
ı.+ ından 050a/2
mağâm-ı ı. 049b/1
mertebe-yi ı. 049a/16
mertebe-yi ı.+ a 050a/1
mertebe-yi ı.+ da 049a/12, 049a/15

İ, i

i- 1. Bugün sadece idi, imiş, ise, iken şekilleri kullanılan cevherî fiili.

i.- arsañ 055a/7

i.- di 008b/13, 009a/10, 009b/1, 010a/8, 018a/17, 018b/14, 021b/16, 022b/3, 023a/15, 023a/16, 023b/8, 025b/12, 025b/13, 026a/6, 026b/9, 033b/17, 035a/8, 040a/7, 040a/12, 040a/14, 052a/6

i.- düm 022b/7

i.- dürürse 049a/3

i.- ecekdür 020a/12

i.- erlerse 005b/8

i.- erse 008b/4, 010b/11, 012b/1, 031b/10, 038b/1, 044a/8, 044a/9, 044b/9, 049a/2, 049a/3

i.- ersem 052a/12

i.- erseñüz 043a/8

i.- irse 036b/4

i.- ken 005b/11, 010a/5

i.- mamışdur 039b/8

i.- mazsa 031a/7

i.- memişdür 028a/15, 039b/7, 039b/10, 039b/11

i.- mezse 044a/8

i.- mışdı 040a/7

i.- mışdır 033a/5

i.- mışdum 034a/1, 052a/1

i.- mışdur 002b/2, 003b/13, 003b/14, 003b/15, 003b/16, 004a/1, 004b/3, 004b/4, 004b/5, 005a/3, 005a/12, 005a/13, 005a/14, 007b/1, 007b/14, 011b/7, 013b/11, 014a/11, 021a/9, 023a/10, 026a/2, 033b/11, 034a/17, 034b/5, 034b/17, 036a/3, 036a/4, 036b/3, 037a/12, 037b/14, 038b/8, 039b/6, 039b/10, 039b/13, 042a/15, 051a/11, 052a/15

i.- mışlardur 012a/5, 013b/13, 021b/1, 026a/12, 026a/14, 029b/17, 030a/1, 030a/2, 030a/4, 033b/9, 049b/6

i.- miş 052b/1

i.- mişdür 006a/12, 016a/17, 020a/6, 020a/14, 021a/8, 021b/6, 025b/5, 026a/3, 030a/12, 032a/5, 036a/2, 036b/2, 048b/5

i.- mişlerdür 020a/5

i.- muşdur 007b/9

i.- rdı 029a/14, 029a/15, 029b/9

i.- rsa 011a/2, 030b/14, 046a/7

i.- rsan 010a/1

i.- rse 019b/16, 025b/1, 036a/7, 040b/11, 042a/9, 046a/12, 047a/13

i.- rsen 035a/10

i.- rseñ 009a/4, 009a/5

i.- señ 015a/10

i.- urdı 008b/7, 008b/10, 009a/8

i.- urdum 010b/16

i.- ursa 004a/2, 004b/17, 011a/6, 017b/5, 017b/10, 017b/15, 018a/4, 025b/3, 029a/3, 035a/14, 035b/11, 040b/8, 044b/12, 045a/2, 046a/8, 047b/15, 049a/6

i.- ursañ 028b/17, 044b/16, 052a/15

i.- ürđi 029b/8

i.- ürmişdür 051b/4

i.- ürse 016a/15, 046a/13, 049a/8

2. İsim-fiil.

i.+ ıdı 008b/6, 008b/13, 009a/2, 010a/4, 025b/9, 025b/14, 026a/5

i.+ ısa 020a/9, 051b/9

i.+ idi 033b/17

i.+ ise 049a/7

i.+ udı 009a/9

‘ibādet (Ar.) İnsanın Allah’a kulluğunu göstermek üzere yaptığı hareketler, tapma.

‘i. 010a/12, 047a/14

‘i.+ de 036b/10

‘i.+ üñ 047a/4

‘i. idüñ 013b/7

‘i. itmekdür 010a/13

‘ibādullah (Ar.) Allah’ın kulları.

‘i. 011a/8, 011b/2

iblis (Ar.) Şeytan.

i.+ i 010a/11

ibn (Ar.) Oğul.

i.- i 008b/9, 021a/14, 023b/7

‘ibret (Ar.) Bir olaydan çıkarılan göz açıcı, uyarıcı ders.

‘i.+ siz 002b/12

ibtidā (Ar.) Başlama.

i. 049b/3

i. iderse 031b/10

icābet (Ar.) Kabul etme, uyma.

i. ide 042a/6

i. itmeyeni 020b/6, 041b/12

icāzet (Ar.) İzin, ruhsat.

i.+ iyle 006a/11, 006a/14

i.+ iyledür 002b/2

i. olmayınca 045a/1

iç İç, dahil.

i.+ i 036b/5

i.+ inde 008b/3, 008b/6, 008b/13, 008b/17, 009a/2, 009a/8, 009a/9, 009b/11, 010a/7, 015a/9, 022a/5, 026b/4, 040a/5

i.+ inden 028b/6, 039a/10

i.+ ine 002a/13, 021b/7, 028b/1, 036b/6, 039a/9

i.+ iñüzde 038b/4

i.+ lerinde 039a/5

i.+ lerinden 038b/14

i.+ lerine 038b/15

iç- İçmek.

i.- di 008b/1, 024b/8

i.- dim 009b/10

içerü İç kısım.

i.+ sinde 003b/15

içün İçin.

i. 010a/10, 014b/12, 014b/16, 015a/5, 027a/3, 030b/3, 030b/11, 030b/12, 030b/13, 031a/13, 040b/13, 047a/9, 047b/11, 048b/9, 053a/8, 053a/9

i.+ dür 040a/9, 045b/10, 045b/12, 047a/16

id- Etmek, yapmak.

i. 039b/16

i.- e 016a/8, 019a/13, 020b/3

i.- e bilür 033b/7

i.- ecegi 010b/6

i.- en 018b/3, 030a/17

i.- er 011b/6, 028a/17, 028b/6, 036a/6, 045b/5

i.- erdi 054a/11

i.- erler 014b/12, 028b/2

i.- erse 038b/1

i.- iciye 013b/10

i.- se 051b/2

aḥz i.- erlerdi 029b/11

āşikāre i.- erüz 043a/4

beyān i.- elim 027b/10

beyān i.- elüm 027a/7

bey[‘] at i.- üp 043a/9

bezl i.- elüm 002a/16

cehd i.- e 034a/15

cem[‘] i.- üp 030a/8

da[‘] vāsın i.- eler 015a/15

da[‘] vet i.- icileridür 014a/1

dermān i.- emedi 017b/12, 017b/16

edā i.- e 010b/12

edā i.- ici 053a/2, 053a/3

eşer i.- e 052b/3

fehīm i.- emez 026a/17

fehīm i.- emezler 030a/3

ğavğā i.- erler 031b/17

halāş i.- emedi 017b/2, 017b/8
hareket i.- erdi 009b/2
hareket i.- üp 010a/6
hased i.- üp 025b/16
hāşıl i.- e 053b/4, 053b/15,
053b/16, 054b/11
hāşıl i.- erler 030a/3
hazer i.- e 011a/7, 011b/1
hazer i.- e 015b/9
helāl i.- e 048b/7
hıfz i.- e 016b/16
hıfz i.- erler 033b/12
hıfz i.- üp 014a/5
hıyānet i.- en 011b/4
hüküm i.- erdi 018a/5
ıslāh i. 020b/1
ibtidā i.- erse 031b/10
icābet i.- e 042a/7
ihsās i.- en 055a/10
ihtirāz i.- e 011a/16
ihtiyār i.- erseñüz 043a/8
ihyā i.- e 037a/1
imāmlık i.- erdi 054a/12
infāk i.- inse 051b/1
intihāb i.- üp 012a/8
irşād i.- er 040a/3
işbāt i.- er 041a/2
işbāt i.- erler 037b/5, 041a/1
istikbāl i.- üp 013b/3
itā' at i.- üñ 013b/7
ittibā' i.- eler 014a/11, 015a/14
ittibā' i.- en 043b/2
kār i.- e 051b/11
kesb-i helāl i.- e 047b/6
keşf-i 'ilm-i ma'rifet i.- e
011b/16
keşif i.- e 038a/12
kulavuz i.- üp 011b/14
kurbān i.- e 046a/9
maḥv i.- er 007b/6
mani' i.- er 049a/1
ma'şıyyet i.- üp 011a/13

merḥamet i.- eler 013a/4
muḥālifet i.- eni 041b/15
muḥārebe i.- erse 049a/2
murād i.- inmeyeler 047a/1
mücāde i.- e 007b/5
münevver i.- üp 012b/12
müşāhede i.- en 036a/8
müşāhede i.- er 050a/5
müşerref i.- er 012b/2
müşerref i.- erse 012b/1
naḳıl i.- erler 025a/14
naşıbe i.- e 042a/1
naẓar i.- er 045b/3
naẓar i.- erüñ 020a/7
'adl i.- e 014a/5
'amel i.- e 015b/5, 046b/13,
048b/4, 052b/1
'amel i.- emese 044a/1
'amel i.- er 027b/17
'amel i.- erler 014b/14, 014b/16
'amel i.- erse 044a/9
'arż i.- erler 025b/1
'ibādet i.- üñ 013b/7
'izzet i.- eler 013a/3
'izzet i.- erdi 029a/16
'izzet i.- erler 031a/3
'izzet i.- üñ 020a/9
'uzlet i.- eler 038a/13
'uzlet i.- erse 008b/4
'uzlet i.- üp 008a/7
pāk i.- icidür 036b/11
perhîz i.- ecek 035b/11
perhîzi i.- e 036a/5
ri'āyet i.- eler 013b/5
ri'āyet i.- üp 010b/8
şabr i.- üñ 043a/5
şarf i.- e 019a/17, 053b/3
saygı i.- erler 039a/13
selām i.- er 022b/17
semā' -ı şafā i.- erler 008a/3
seyir i.- er 054a/8
seyr i.- elüm 001b/10

şoḥbet i.- erler 017a/5
 söz i.- erler 031b/14
 suʿāl i.- erlerse 005b/8
 taḥarrük i.- e 019a/6
 taḥlîş i.- e 011b/2
 taḥsîn i.- er 030b/12
 taleb i.- indiler 051a/16
 talep i.- e 028b/9
 talep i.- elüm 002a/9
 talep i.- üp 012a/7
 taʿlîm i.- e 054a/11
 tebdîl i.- e 050a/1, 052b/12,
 052b/13, 053b/16, 054a/3
 tefsîr i.- erler 014b/15
 teklîf i.- erse 010b/11
 tekzîb i.- eler 038a/11
 tekzîb i.- üp 037b/8
 terbiyyet i.- e 015b/10
 terbiyyet i.- er 044b/4, 044b/5
 terbiyyet i.- üp 014a/6
 terk i.- e 047a/6, 047b/5
 terk i.- üp 014a/7
 teselli i.- e 019a/14
 teveccüh i.- üp 010b/5
 vâşıl i.- ici 016a/5
 vefâ i.- e 053a/15
 zabt i.- e 028b/9
 zabt i.- emez 048a/14
 zafer i.- emedi 018a/8
 zafer i.- emez 018a/9
 zaferet i.- emedi 018a/1
 ziyâret i.- er 045b/14, 045b/15
idin- Kabul etmek.
 i.- di 021b/7
ifrâṭ (d) (Ar.) Gereğinden fazla ileri
 gitme, ölçüyü aşma.
 i.+ ile 035b/9, 035b/10, 048a/3,
 048a/5
ifsâd (Ar.) Fitne çıkarma.
 i.+ ına 054a/4
iḥlâs (Ar.) Çok samîmî bağlılık.
 i.+ dur 005a/15

i.+ ile 010a/11
iḥsâs (Ar.) Anlatma, duyurma.
 i. iden 055a/10
iḥtilâf (Ar.) Anlaşmazlık, uyuşmazlık.
 i. itmeyeler 038a/17
iḥtimâm (Ar.) Özenerek gayret
 gösterme.
 i. 010b/17
iḥtirâz (Ar.) Çekinme, sakınma.
 i. ide 011a/16
iḥtiyâç (Ar.) Gerekli olan.
 i.+ ları 033b/7
iḥtiyâr (Ar.) Seçme, tercih etme.
 i.+ ına 005a/10
 i. iderseñüz 043a/8
iḥvân (Ar.) Samimi arkadaşlar.
 i.- ı ırfân 001b/8
 i.- ı şafâ 010b/4
iḥyâ (Ar.) Ölü kalpleri îman, aşk, irfan
 vb. ile diriltme.
 i. 007b/5, 007b/7
 i. ide 037a/1
iki Birden sonra, üçten önce gelen
 sayının adı.
 i. 003b/10, 005a/17, 007a/15,
 014a/14, 016b/7, 016b/9,
 017a/14, 021a/5, 021a/9,
 021b/13, 022a/8, 033a/14,
 034a/12, 041b/5, 041b/8, 042a/3,
 047a/5, 050b/11, 052a/12,
 054b/10
 i.+ dür 004a/2, 009a/4
 i.+ nin 016b/11
 i.+ si 019b/1, 023a/9, 031a/11,
 036b/10, 049b/15
 i.+ sinüñ 054a/17
ikinci İkinci
 i. 005a/12, 009a/5, 010a/10,
 015b/5
iḳlîm (Ar.) Ülke, bölge.
 i.+ de 033b/13
 i.+ i 033b/11

İlāh (Ar.) Tanrı.

İ.+ um 027a/9

İlahî (Ar.) 1. “Ey benim Allah’ım” anlamında Allah’a hitap sözü.

İ. 009b/15, 031a/12, 034a/2, 041a/14

2. Allah ile ilgili, Allah’a ait. muhabbet-i i. 052b/13

şoḥbet-i İ. 008b/7

üns-i i. 047a/16

nūr-ı i.+ ye 011b/12

esrār-ı i.+ ye 011b/5

ile İle.

i. 002a/4, 002a/13, 004a/4, 007a/10, 007b/3, 008b/2, 008b/7, 008b/8, 008b/10, 009b/11, 011a/16, 011b/12, 012b/3, 012b/5, 012b/12, 013a/12, 013b/4, 015b/5, 015b/10, 016a/8, 016a/12, 016a/13, 018a/14, 018b/8, 018b/16, 019a/13, 019b/7, 019b/15, 019b/17, 022b/11, 022b/14, 023a/8, 023b/3, 025b/11, 026a/11, 027b/17, 028a/7, 028b/13, 028b/16, 029a/3, 030a/9, 030b/9, 035a/8, 036b/16, 037a/10, 039b/1, 040b/3, 042b/5, 044a/3, 045b/1, 048a/10, 048b/6, 049b/8, 052b/14

i.+ dir 002a/5, 029a/3

ilerü İleri.

i. 040b/14, 040b/15

ilhām (Ar.) Allah peygamberlerin ve seçkin kulların gönlüne verilen ilâhî düşünce ve duygular.

i.- ı rabbānī 045b/5

i.- ı Rabbānī 014b/4

ḳabẓ-ı i. 045a/17

ili (?)

i. 036b/2

‘il(i)m (Ar.) Bilgi.

‘i. 010a/7, 030b/3, 030b/5, 030b/9, 030b/11, 030b/17, 031a/7, 031a/8,

040a/3, 040a/7, 041a/1, 041a/6, 054a/11, 054b/8, 015b/5

‘i.+ i 006b/4, 009b/6

‘i.+ ile 014a/5

‘i.+ iñ 022b/9, 030b/2

‘i.+ inden 030b/15

‘i.+ ine 007a/3

‘i.+ üñ 021b/6, 030a/5, 037b/14, 045a/13

‘i.+ le 014a/4, 014b/1, 014b/2, 030b/6, 048b/4

‘i.+ leriyle 030b/17

‘i.+ siz 054b/7

‘i.- i meşāyih 019a/10

‘i.- i mükevvinātdur 040a/9

‘i.- i zāhīrde 015b/5

keşf-i ‘i.- i ma‘rifet ide 011b/16

ṭalib-i ‘i. 031b/9

iliş- Dokunmak.

i.- düm 017a/12

illā (Ar.) Ne olursa olsun, mutlaka.

i. 010a/9, 011b/6, 018a/9, 029a/6, 030a/3, 036b/8, 039b/1, 048a/4, 048a/14

‘ilme’l-yakīn (Ar.) Bilgi yolu ile bilme.

‘i. 014b/1

iltifat (Ar.) Alaka gösterme.

i. ḳılmadı 034b/10

İmām (Ar.) İslām ilim ve kültüründe herhangi bir ilim dalında önderliği, üstünlüğü kabul edilen kimse

i. 027b/8, 027a/10, 029b/2, 029a/15

i.+ dur 031b/4, 031b/16

i.+ ı 033a/14

i.+ ları 027b/10

İ.- ı A‘zām 052a/7, 052a/17

İ.- ı A‘zām 052a/4

İ.- ı Gazālî 015a/14
 İ.- ı ‘Alî 011b/9
 İ.- ı Şāfi‘î 029a/10
 i.+ lık iderdi 054a/12
imāmeyn (Ar.) İki imam.
 i. 033a/14
 kıtr-ı i. 020a/15
imāmzāde (Ar.+F.) İmamın oğlu.
 i.+ ler 028a/12
īmān (Ar.) Dini inanç.
 i. 008a/12, 014a/14, 014b/8, 050a/3
 i.+ a 021a/7
 i.+ dan 012a/4
 i.+ dandur 014a/14
 i.+ ı 014b/5, 030b/14
 i.+ inuñ 036b/13
 i.+ ların 016b/17
 i.+ larına 016b/10, 016b/15
 i.+ uñ 048b/14
imdi Şimdi, öyleyse.
 i. 001b/7, 002a/5, 002b/5, 002b/9, 002b/10, 003b/6, 004a/1, 004a/17, 002a/11, 010a/13, 013a/2, 004b/5, 005a/3, 005b/15, 006a/5, 006a/9, 006a/12, 006b/4, 006b/10, 006b/16, 007a/1, 008a/4, 008a/12, 010b/4, 012b/4, 012b/8, 015a/16, 018b/5, 029b/1, 029a/17, 034b/14, 044a/16
in- Gönderilmek.
 i.- di 030a/7
 i.- er 050b/9
 i.- mesiyle 030a/8
 i.- se 017b/14
 2. Egmek.
 i.- dürmekdür 005a/6
inan- İnanmak.
 i.+ maklık 014a/16, 014a/17
 ‘ināyet (Ar.) Lütuf, iyilik.

naẓar-ı ‘i.+ i 029a/5
incit (d)- Gönlünü kırmak.
 i.- en 028a/6
 i.- medüklerinden 039a/15
 i.- ür 048b/17
 i.- ürse 049a/8
İncil (Ar.) Dört kutsal kitaptan Hz. İsa’ya indirileni.
 İ. 037a/13
incin- Gönlü kırılmak.
 i.- ecek 019b/6
incüdücü Zarar verecek şey.
 i.+ yi 048b/15
infāk (Ar.) (Hak yolunda) Malını harcama, sarfetme.
 i. idinse 051b/1
 i. itmek 051b/7
inkār (Ar.) Kabul etmeme, tanımama.
 i. 053a/5
 i.+ dan 011a/16
 i. eylemeye 011a/9
inkisād (Ar.) Kasıtlı olarak (?).
 i. 014a/15
inşāf (Ar.) Merhametli davranma.
 i. 022a/5, 052a/17
 i. itdi 022b/8
insān (Ar.) İnsan.
 i. 015a/11, 028b/7, 033a/9, 035b/9
 i.+ uñ 035b/2
 i.- ı kāmîl 033a/2
 i.- ı kāmîlūñ 033a/13
 levḥ-i i.+ a 015b/8
insānî (Ar.) İnsana ait.
 rūḥ-ı i. 054a/13, 055a/5
 rūḥ-ı i.+ dūr 054b/17, 055a/1
 rūḥ-ı i.+ nūñ 054a/15
 rūḥ-ı i.+ si 054a/16
insilāḥ (Ar.) Kurtulmak.
 i. 054a/10
 i.+ dur 054a/3

inşirāh (Ar.) Gönülde duyulan ferahlık.

i.- ı şadı 010b/7

intihāb (Ar.) Seçim.

i. idüp 012a/8

intikām (Ar.) Öç almak.

i. 049a/9

i.+ uñ 049a/9

ir- Erişmek.

i.- di 008b/14, 040b/1, 040b/7

i.- diler 024a/1, 024b/17

i.- dügi 019a/8

i.- e 036b/14, 054b/12

i.- ıcek 044b/10

i.- er 044a/9, 049a/1, 050b/1

i.- erler 049b/9, 049b/10

i.- esin 026a/9

i.- medi 045a/14, 045a/15

i.- medüñ 048b/3

i.- meyen 026a/17

i.- meyince 039b/15, 049a/10

i.- mez 045a/15, 049a/1, 049b/11

i.- miş 054b/15

i.- se 016b/9, 016b/15, 050a/8, 050b/10, 054a/16

i.- sün 040b/6

i.- ür 038b/5

irādet (Ar.) İrade.

i. 005b/3, 041b/17, 042b/6, 047a/10

i.+ i 011a/6

i.+ ini 011a/5

i.+ le 048b/5

hırқа-ı i.+ dūr 005b/1

hırқа-i i.+ dūr 005b/1

‘irfān (Ar.) Gerçeği anlama husûsundaki güçlü seziş yeteneği.

‘i. 049b/13

‘i.+ ında 010a/1

iḥvān-ı ‘i. 001b/9

maḳām-ı ‘i. 049b/1

mertebe-yi ‘i. 049a/13

mertebe-yi ‘i.+ a 050a/9

mertebe-yi ‘i.+ lık 049a/17

iriñ Cerahat.

i. 017a/9, 017a/16

iriş- Belli bir merhaleye ulaşmak.

i.- dūñ 008a/15

i.- dūrūr 016b/5

i.- mek 009b/14

i.- üp 007a/8

i.- ürlər 009b/16

irşād (Ar.) Hak yolunu gösterme.

i.+ ı 014b/12

i. ıder 040a/3

i. itmege 040a/2

irte Sabah.

i. 023b/15

işbāt (Ar.) Tanık ve delil göstererek reddedilemeyecek şekilde meydana çıkarma.

i.+ ımızı 002b/10

i.+ ını 002b/9, 003b/7, 004a/4, 004a/9

i. ıder 041a/2

i. ıderler 037b/5, 041a/1

ise İse.

i. 004b/3, 010b/6, 019a/5, 020a/8, 024b/15, 028b/1, 028b/3, 028b/4, 028b/13, 028b/14, 038b/16, 045a/3, 048b/10, 050b/9

is(i)m (Ar.) İsim.

i.+ e 039a/10

i.+ i 054b/13

i.+ ini 012a/9

i.+ iyle 013a/5

i.- i müsemmasına 052b/17

islām (Ar.) Din.

dīn-i i.+ dan 042b/12

İsmizāz (?)

Kitāb-ı İ. 013b/5

iste- İstemek.

i.- di 008b/16, 009a/3

i.- mesünler 007a/9

i.- r 008b/15
i.- rsen 035a/10
i.- rseñ 009a/4, 009a/5
isti'ānet (Ar.) Yardım isteme.
i. 012a/6
istifsār (Ar.) Bir şey hakkında ayrıntılı bilgi öğrenmek isteme.
i. itmeyüp 010b/12
istihsān (Ar.) Beğenme, güzel bulma.
i. eyledi 010b/16
istikāmet (Ar.) Doğruluk, dürüstlük.
i. itmek 006b/7
istikbāl (Ar.) Karşılama.
i. idüp 013b/2
istimdād (Ar.) Yardım isteme.
i. 002a/9, 010b/6
iş Bir maksatla yapılan faâliyet, çalışma.
i. 029a/9, 051b/6, 051b/7, 051b/9, 053b/1
i.+ de 010a/11
i.+ i 018b/3, 024a/3, 049b/16, 051b/8, 053b/2
i.+ ine 033a/8
i.+ ini 019b/8, 019b/9, 019b/11, 019b/13, 047b/7
i.+ ler 029a/8, 054a/1
i.+ lerin 047b/11
işāret (Ar.) Bir şey üzerine dikkati çekme, gösterme.
i. 019b/17, 023a/16, 040b/12
i.+ den 023a/15
i.+ iyle 019b/13
i. kıldı 018b/9, 023a/14
işbu İşte bu.
i. 020b/14, 027a/15
işde İşte.
i. 018a/10
işit(d)- Duymak.
i.- diler 021b/10
i.- düşünleyin 032a/7
i.- icek 011a/14

i.- iden 050b/1
i.- medin 038b/6
i.- üp 014a/16, 031a/11
işle- Yapmak.
i.- di 025b/3
i.- mekdür 034a/17
i.- mez 036a/17
i.- nir 014b/4
i.- rdi 019b/6
i.- rse 019b/16, 025b/1
i.- se 014b/5, 031a/4, 031a/6
i.- sinler 037b/8
i.- ye 019b/9, 019b/10, 019b/11, 019b/13, 019b/17, 020a/1, 053b/1
i.- ye 047b/8
i.- yen 050a/17
i.- yin 013b/9
işrāk (Ar.) Güneşin doğuşundan ufukla bir veya iki mızrak boyu yükselmesine kadar geçen zaman.
i. 007b/3, 008a/3
it Köpek.
i.+ lerdür 015a/8
it- Etmek.
i.- di 024a/3
i.- diler 043a/13
i.- dūñ 018b/4
i.- mek 005a/11, 019a/10, 019a/12, 035b/16, 037b/8, 047a/17, 051b/10
i.- mese 007b/10
i.- meye 041b/9
i.- meyelüm 010b/3
i.- se 016a/2, 036b/5, 050a/7
i.- seler 033b/7, 049b/8
ārām i.- mezler 008a/2
bey' at i.- diler 043b/2
bey' at i.- miş 042b/14
bey' at i.- se 042b/6
cehd i.- di 017b/2, 017b/7
cem' i.- düm 052a/2

cem^ç i.- mesidür 030a/15
cevāb i.- di 008a/15
cevāb i.-di+kim 010b/15
da^ç vet i. 020b/6
da^ç vet i.- dügi 013b/9
da^ç vet i.- mek 041b/10
da^ç vet i.- mek+içün 014b/11
devrān i.- dükleri 004b/15
dostluḡ i.- mesünler 007a/10
edep i.- di 022b/15
eser i.- di 051b/14
eşer i.- di 052a/3
eşer i.- mezdi 052a/4
fāş i.- seler 019b/1
fedā i.- dük 043a/12
fikir i.- meye 042a/7
ḡāll i.- di 022b/8
ḡalvet i.- miş 037b/16
ḡizmet i.- di 009b/4, 009b/5
ḡüküm i.- mekdür 003b/10
ḡüküm i.- se 018a/3
icabet i.- meyenı 020b/6
icābet i.- meyenı 041b/12
iḡtilāf i.- meyeler 038a/17
infāḡ i.- mek 051b/7
inşāf i.- di 022b/8
i^ç tiḡād i.- dimki 011a/12
i^ç tiḡād i.- mek 020a/11
irşād i.- mege 040a/2
istifsār i.- meyüp 010b/12
istiḡāmet i.- mek 006b/7
izzet i.- mek 029b/1
ḡabül i.- diler 014a/7
ḡabül i.- medük 041a/14
ḡatl i.- se 041b/12
kelām i.- mek 007b/3
kesb i. 028b/11
kesb i.- mez 028b/16
maḡv i.- melüm 010a/15
mani^ç i.- meyeler 038b/9
mani^ç i.- mez 031b/11, 032a/3,
032a/5

muḡālifet i.- medi 023b/1
muḡālifet i.- mek 007b/10
muḡālifet i.- meñ 013b/8
muḡālifet i.- meye 036b/10
muşḡaf i.- diler 030a/8
mutāba^ç at i.- memiş 034b/6
mücādele i.- di 023b/3
münācāt i.- di 034b/16
müşāhede i.- düre 016a/9
mütāba^ç at i.- se 046b/14
nāz i.- di 041b/1
naḡar i.- di 009a/16
naḡar i.- dügi 036b/12, 036b/14
naḡar i.- düm 012a/1
naḡar i.- mek 051b/6
naḡar i.- sün 028b/12
nikāḡ i.- düm 023a/1
nüş i.- di 024b/6
^çahd i.- di 018b/7
^çahd i.- diler 043a/9
^çahd i.- dügin 053a/11
^çamel i.- düḡ 015a/2, 015a/3
^çamel i.- mediler 031a/1
^çamel i.- mese 030b/6
^çamel i.- mez 037a/11
^çamel i.- se 030b/3
^çarż i.- dim 018a/6
^çarż i.- düm 017b/12
^çibādet i.- mekdür 010a/13
^çitiḡād i.- mese 030b/7
^çizzet i.- di 022a/10
^çizzet i.- düm 029a/13
^çizzet i.- dün 022a/12
^çizzet i.- mek 028a/5
^çurüc i.- mekdür 003b/9
perḡiz i.- se 035b/9
pinḡān i.- diler 043b/7
rācīm i.- mek+içün 012b/4
red i.- meye 011a/3
riyā i.- mesünler 007a/9
riyāzat i.- se 046a/4
şabır i. 017b/4

şabır i.- düm 017b/11
şabr i. 018a/2
semā' i.- mek 007b/8
semā' i.- meyelüm 010b/2
setir i.- mekdür 006b/6
setir i.- meyeler 038a/12
seyir i.- mek 006b/8
su'āl i.- di 008b/17, 010b/13
su'āl i.- diler 001b/7, 008a/14,
029a/12, 035a/7, 051b/16
su'āl i.- dükde 011a/11
su'āl i.- mek 047a/15
su'āl i.- meye 047a/13
su'āl i.- mişler 040a/4, 047b/14
su'āl i.- se 047a/15
su'āl i.- seler 037a/8
sū'-i zan i.- mekden 011a/7
taķşir i.- medi 011a/10
taleb i.- medi 016b/3
taleb i.- meye 047a/12
taleb i.- se 046a/3
tamām i.- miş 037b/15
tefsir i.- mezler 014b/14
temiz i.- mege 046a/5
tenezzül i.- mese 049b/9
tenezzül i.- mezse 044a/8
tenezzül i.- se 049b/11
te'dīb i.- mek 041b/16
te'hīr i.- meye 010b/11
terbiyyet i.- mek 044a/15
terk i.- diler 051b/15
terk i.- mek 047b/2, 051b/8
terk i.- mekdür 047a/4
terk i.- mese 047b/3
terk i.- mesünler 007a/14
terk i.- meye 047b/5, 047b/10,
047b/11
terk i.- se 047a/7
tesellī i.- mek 016a/1
teşebbüh i.- mişler 052b/8
tevbe i.- megüñ 043a/17
tevbe i.- mek 043b/7

tevbe i.- miş 043b/8
tevbe i.- se 043b/14
tevbe i.- sün 018b/6
teveccih i.- mişler 052b/5
tevḥīd i.- dükleri 004b/13
va' de i.- mişdür 025b/5
va' z-ı naşihat i. 051b/12
va' z-ı naşihat i.- di 051b/13
va' z-ı naşihat i.- düm 052a/3
vefā i.- meyenüñ 053a/16
zikir i.- dük 004a/10
ziyāret i.- mekden 045b/12

itā' at (Ar.) Emre uyma.

i. idüñ 013b/7

i'tibār (Ar.) Saygı gösterme.

i. 008a/6, 030b/8

i'tikād (Ar.) İnanma.

i.+ ı 042a/2, 042a/10

i.+ ında 011a/8

i.+ ıyla 011a/12

i.+ ları 037b/3

i. itmese 030b/7

i. itdimki 011a/12

i. itmek 020a/11

i.- ı şahih 044a/3

i'tikāf (Ar.) Bir yere kapanıp dışarıya çıkmadan ibâdetle meşgul olma.

i.+ a 007a/13

i'tirāz (Ar.) Karşı çıkma.

i.+ ı 011a/3

ittibā' (Ar.) Uyma, tabi olma.

i. ideler 014a/11, 015a/14

i. iden 043b/2

ivecin Çabuk.

gayr-ı i. 030a/10

'izām (Ar.) Büyükler, ulular.

baḥş-i ' i. 030b/13

izhār (Ar.) Açığa vurma, meydana çıkarma.

i. 028a/17

i. olmuşdur 037b/14

izin (Ar.) Bir şeyi yapmak için verilen serbestlik.

i. 012a/7, 023a/3

i.+ siz 010b/8, 013a/7

izlāl (Ar.) Alçaltma, küçük görme.

i. 015a/16, 020a/4

‘izzet (Ar.) Saygı.

‘i. 022a/14, 027a/7, 028a/6, 034b/16

‘i.+ dūr 005a/5

‘i.+ ūñ 031a/13

‘i. ideler 013a/3

‘i. iderdi 029a/16

‘i. iderler 031a/3

‘i. idüñ 020a/8

‘i. itdi 022a/10

‘i. itdüm 029a/13

‘i. itdün 022a/12

‘i. itmek 028a/5, 029b/1

Ṭavāf-ı ‘i.+ den 009b/13

K, k

Ka‘be (Ar.) Bütün müslümanların kıblesi ve ziyâret yeri olan Mekke şehrindeki mukaddes binâ.

K.+ ye 045b/1, 045b/2, 045b/6, 045b/7, 045b/9

ķābe ķavseyn (Ar.) İki yay boyu.

ķ.+ e 040b/1

ķābīl (Ar.) Olabilir, mümkün.

ķ. 037b/1, 037b/2

ķ. eyler 044b/4, 044b/5

ķ. ola 036b/9

ķab(i)r (Ar.) Mezar.

ķ.+ de 026a/11

ķ.+ den 036a/9

k.+ inden 026a/11

ķ.+ ūñ 045b/13

ķ.- i Muḥammed 045b/12

ķabūl (Ar.) Bir şeye isteyerek veya istemeyerek peki deme, râzı olma.

ķ. 010a/4

ķ. itdiler 014a/7

ķ. itmedük 041a/14

ķ. ķılmadı 024b/6

sebeb-i ķ.+ den 011b/3

ķabz (Ar.) İç sıkıntısı.

ķ.- ı ilhām 045a/17

ķaç Bir şeyin niceliğini sormaya yarayan soru sıfatı.

ķ. 029a/11

ķ.+ dur 004a/2

ķaç- Kaçmak.

k. 015a/10

ķ.- a 053b/8

ķ.- ar 019a/11

ķ.- arsin 034b/12

ķ.- mağıla 008a/15

ķ.- mağdur 008a/16, 010a/13, 034b/4

ķaçan Ne vakit, ne zaman ki.

ķ. 009b/1, 028a/16, 031a/16, 031a/17, 031b/2, 031b/3,

031b/15, 033a/17, 037b/7,
038b/14, 046b/13, 046b/14,
050b/8, 050b/15, 054a/15
k.+ kim 012b/8
ķadar (Ar.) Bir Şeyin, kıyaslandığı diğer
bir Şey ölçüsünde olduğunu anlatır.
ķ. 025b/2, 029b/17
ķadd (Ar.) Boy.
ķ.+ i 002a/4
ķadeķ (Ar.) Bardak.
ķ. 009b/10
ķadem (Ar.) Ayak, adım.
ķ. 002a/13, 050a/1, 050a/9
ķ.+ i 004b/12, 012b/16
ķ.- i Őeyhũn 013a/16
ķadim (Ar.) Eski zaman.
ķ. 017a/8, 022a/3
ķ.+ dũr 007b/8
kelām-ı ķ.+ liğ 030a/9
kelāmullah-ı ķ. 030a/16
uŐũl-i ķ.+ leri 012b/13
zamān-ı ķ.+ de 017a/11
ķādirī (Ar.) Kadirī tarīkatına mensup
kimse.
ķ. 004a/7, 004a/16
ķadr (Ar.) Alın yazısı.
ķ.+ e 022b/17
ķādur (Ar.) Kadir, her Şeye gücü yeten.
ķ. 049a/5
ķāf (Ar.) Dağ.
ķ.+ a 004b/9
ķ.+ ını 006b/8
ķ.+ a 018a/5
ķ.+ dan 018a/5
Kũh-ı ķ. 017a/12
ķafa (Ar.) Baş.
ķ.+ sınca 026b/11
ķāfir (Ar.) Allah'ın varlığına ve
birliğine, Hz. Muhammed'in
peygamberliğine inanmayan yāhut inkār
eden kimse.

k. 014b/7, 030a/10, 030b/1,
035a/14, 049a/4
k.+ den 029b/2, 037a/12,
048b/14
k.+ ler 037a/13, 043a/6
k.+ lerden 048b/13
k. olanı 042b/13
k. olur 043b/11
ķahķahā (Ar.) Yüksek sesle ve Őiddetle
gülerken çıkarılan ses.
ķ. 013a/12
ķā'im (Ar.) Yerine geçen, (onun) yerini
tutan.
ķ. 012a/17, 013b/14, 033a/4
ķal- Durmak.
ķ.- a 016a/14
ķ.- an 038b/15, 055a/6
ķ.+ anına 026b/17
ķ.- dı 018a/8, 022a/5, 022a/6
ķ.- dılar 026b/4
ķ.- dum 017a/17
ķ.- madı 008a/6
ķ.- maya 029b/14
ķ.- mayalar 015b/2
ķ.- mayup 011b/11
ķ.- maz 049a/7
ķ.- mışdur 004b/3
ķ.- mışlardur 030a/2, 030a/4
ķ.- sun 016a/16
ķ.- up 010b/10, 025b/16
ķ.- ur 055a/8, 055a/9
ķ.- ursa 049a/6
ķāl (Ar.) Sözü.
ehl-i ķ. 019a/9
ķ.+ den 050a/12
ķala Altın.
ķ. 004b/11
ķalb (Ar.) Gönöl.
ķ.+ inden 033a/13
ķ.+ ine 036b/14, 049b/16
ķ.+ lerinde 008a/11
rabt-ı ķ. 010b/6

huzür-ı k.+ e 044b/11
maraz-ı k.+ e 008b/12
ķālillah (Ar.) Allah'ın sözü.
ehl-i k. 032a/9
ķalk- Kalkmak.
ķ.- ar 026a/11, 029a/15, 054a/8
ķ.- dı 029a/11
ķ.- dılar 024b/16
ķ.- mış 009a/16
ķ.- mışdur 007b/14
ķ.- up 007b/2
ķamer (Ar.) Ay.
ķ. 010a/17, 012b/1
ķ.+ den 012a/16
ķ.+ e 004b/12
ķ.+ i 012a/16
ķāmil (Ar.) Olgunluğa erişmiş (kimse).
k. 010a/8, 014a/4, 015b/5,
017a/2, 020a/16, 031b/13,
042a/13, 054b/6
k.+ dür 039a/13
k.+ i 017a/2
k.+ ler 035a/3, 046a/4
insân-ı k. 033a/2
insân-ı k.+ üñ 033a/13
k.- i mükemmel 016b/13
k.- i mükemmil 054a/9
k.- i mükemmilden 040a/1
k.- i mükemmildür 041b/7
mürşid-i k. 016b/16, 020a/16
mürşid-i k. 019b/15
mürşid-i k.+ leri 013b/12
şerī^c at-ı k. 015b/6, 020a/8
şeyh-i k. 015b/15, 016a/10,
041b/13, 041b/17, 044a/13
şeyh-i k.+ iñ 015b/2
şeyh-i k.+ lerdür 039b/12
şeyh-i k.- i mükemmel 016b/4
ķamuk Bütün.
ķ. 007b/17, 008a/1
ķan 1. Kan.
ķ. 017a/9, 024b/1

ķ.+ lar 017a/16
ķ.+ lu 024a/5
2. Soy, nesil.
ķ. 022a/1
ķ.+ ı 021a/2
ķ.+ ımdur 021b/14
ķ.+ ları 020b/10
ķ.+ uñ 021b/14
ķanad Kanat.
ķ.+ laruñ 020a/10
ķanda Nerede, nereye.
ķ. 008b/15, 036a/7, 036b/7
ķangı Hangi.
ķ.+ sında 029b/15
ķankı Hangi. **bkz. ķangı**
ķ. 015b/3
ķānūn (Ar.) Kural.
ķ.- ı ezeliyyeleri 012b/13
ķap- Yakalayıp tutmak.
ķ.- dum 017a/12
ķapan- Dışarı ile ilişigini kesmek,
içeride kalmak.
ķ.- up 008a/7
ķapla- Yayılmak.
ķ.- yup 001b/3
ķapu Kapı.
ķ. 029a/15
ķ.+ ların 009a/11
ķ.+ m 034a/5
ķ.+ sı 021b/6, 022b/9
ķ.+ sıdur 052b/6
ķār (F.) Kazanç.
k. ide 051b/11
ķarābet (Ar.) Akrabalık.
ķ. 021b/16
ķaranlık Karanlık.
ķ.+ ından 011b/15
ķarañulık (ğ) Karanlık. **bkz. karanlık**
ķ.+ dan 030b/4, 031a/9
ķ.+ dur 031a/9
ķ.+ lıgından 036b/15
ķarār (Ar.) Sonuca bağlama.

k. 050a/9
 k. eylediler 023b/14
ķardaş Kardeş.
 k. 021b/7, 051a/7
 k.+ dur 046b/10
 k.+ ı 046b/10, 046b/11, 046b/12,
 046b/14, 046b/16, 050a/11,
 050a/12, 050a/13, 050b/2,
 051b/1
 k.+ ın 044a/6
 k.+ ına 051a/12
 k.+ inuñ 051a/16
 k.+ laruñ 046b/17
 k.+ lıguñ 050b/14
 k.+ lıķ 051b/4
 k.+ uñ 050b/11
 da^c vā-yı k.+ lıķı 051a/12
 şart-ı k.+ lıķ 046b/8
ķar(ı)n Karın.
 k. 035a/15, 047a/14
 k.+ ı 048a/3, 048a/5, 048a/6
 k.+ ımda 009b/1, 009b/2,
 010a/5, 010a/6
 k.+ uñ 035a/13
 k.+ uñ 035b/1
ķarındaş Kardeş.
 k. 002a/12
ķarış- Dahil olmak.
 k.- mayup 008a/7, 008b/2
ķarış Parmakları açık ve gergin
 durumdaki bir elin baş parmağı ile serçe
 parmağının uçları arasındaki mesâfe.
 k. 009a/16
ķarşılaş- Mücadeleye girişmek.
 k.- madı 023a/17
 k.- maķ 032a/8
ķarşu 1. Muhalif.
 k. 032a/12, 041b/14
 2. Ön, huzur.
 k. 027a/13, 044b/16
 k.+ sına 022b/14
ķaşd (Ar.) Kötü niyet.

k. kılsa 016b/10, 016b/11,
 016b/15
ķat- Dahil etmek.
 k.- maya 010b/11
ķat Huzur, yan, ön.
 k. 012a/12
 k.+ ımuзда 034b/12
 k.+ ına 015b/9, 031b/13
 k.+ ında 011a/4, 019a/9,
 025a/14, 033a/8, 035a/3, 041a/8,
 042b/11, 044b/15, 046a/10,
 046b/4, 048a/9, 054a/3
 k.+ ındadur 020a/2
ķatı^c (Ar.) Son verme, kesme.
 k. 016a/8
ķatı^c (Ar.) Kesin.
 k. 050a/7, 050b/10
ķatl (Ar.) Öldürme.
 k. 029b/5
 k.+ i 042b/10, 042b/16, 049a/2
 k. itse 041b/12
ķatmir (Ar.) Ashâb-ı Kehf'in köpeğinin
 adı olup tevâzu sözü olarak kullanılır.
 k. 003a/17
ķavî (Ar.) Sağlam, güvenilir.
 k.+ ligi 035b/8
ķavl (Ar.) Söz.
 k.+ i 023b/14
ķavm (Ar.) Aynı soydan gelen, dil, töre
 ve kültürleri ortak insan topluluğu.
 k.+ e 010a/2
ķavseyn (Ar.) İki yay.
 k.+ edür 054b/9
ķayd (Ar.) Kayıt.
 k. 016a/11
ķayna- Fokurdamak.
 k.- dı 024b/1
ķazan- Kazanmak.
 k.- duğı 052b/14
ķāzib (Ar.) Yalancı.
 k.+ dür 047b/4
 k.+ lerdür 020a/4, 036a/12

kebâir (Ar.) Büyük günahlar.
günâh-ı k.+ i 007b/6
kebir (Ar.) Büyük.
Şeyh-i k. 022a/3, 048a/10
keçi Hayvan.
k.+ lerüñ 029b/4
kefinle- Ölüyü kefene sarmak.
k.- diler 024b/10
k.- yîñ 024a/8
kelâm (Ar.) Söz, ifade.
k. 015a/10, 031b/14, 031b/17,
032a/7, 041a/4
k.+ ı 026a/4, 037b/8
k.+ ından 032a/6, 032a/8
k.+ lar 032a/11
k.+ lardan 030a/2
k.+ uñ 030a/1, 032a/6
k. itmek 007b/3
k.- ı kâdimliğ 030a/9
hâşıl-ı k. 010b/7
kelâmullah (Ar.) Allah'ın sözü.
k.- ı kâdim 030a/15
kelbî (Ar.) Köpekle ilgili.
k.+ ler 015a/6
kelimât (Ar.) Kelimeler.
k.+ ları 009a/7
kelime (Ar.) Kelime.
k. 005a/9
k.+ leri 005a/10
k.- i tevḥîdile 050a/10
kemâl (Ar.) En olgun.
k.+ indendür 033a/7
k.- i ma'rifetinüñ 045a/10
kemer (F.) Bazı tarîkatlarda erenler
hizmetine bel bağlayışın sembolü olarak
mürşit tarafından mürîde kuşatılan
kuşak.
k. 002b/5
k.+ den 006b/8
k.+ leri 004b/9
kemhâ (F.) Düz veya desenli dokunan
makbul eski bir ipek kumaş çeşidi.

k.+ larından 002a/6
kenâr (F.) Bir şeyin bitiş kısmı, bitiş
yeri, uçta kalan kısmı.
k.+ ı 003b/10
kendi Kendi.
k. 004b/11, 007b/9, 011a/2,
011a/5, 030a/15
k.+ lerini 007a/7
kendü Kendi. **bkz. kendi**
k. 005b/6, 009a/1, 011a/5,
011b/1, 014b/14, 015b/15,
019b/7, 026a/8,
026b/2, 028b/14, 030a/17,
037a/9, 039b/1, 039b/2, 039b/3,
039b/4, 051b/17, 052a/17
k.+ de 051b/7, 051b/8
k.+ den 018b/15, 037b/16,
038b/2
k.+ dür 040b/10
k.+ lerden 026a/6
k.+ lere 038a/14
k.+ ni 009b/15
k.+ ye 039b/7, 039b/9, 045b/7,
046a/8, 051b/6, 052b/1
k.+ yi 028b/9, 028b/11, 039b/6,
039b/8, 039b/11, 052b/2
kendüzi Kendisi.
k. 016b/8
kerâmet (Ar.) Bir ermişin akıl
sınırlarını aşan tabiat üstü işi, hârikulâde
hali.
k. 009b/9, 018b/11, 018b/12,
036b/3, 036b/8
k.+ i 009b/3
k.+ leri 009a/7
k.+ lerine 006b/17
k.- i şeyṭânî 020a/12
kerbelâ Bağdat civârında Hz.
Hüseyin'in şehit edildiği ve türbesinin
bulunduğu yerin ismi.
k.+ da 029b/4
şehîd-i k. 027b/11

kerre (Ar.) Defa, kez.

k. 006a/13

kes- Kesmek.

k.- eler 035b/13, 035b/16

kesb (Ar.) Çalışarak kazanma.

k.+ inde 047b/6

k.+ inden 047a/11

k. it 028b/11

k. itmez 028b/16

k.- i helâl ide 047b/6

kesil- Kesilmek.

k. 035a/11

k.- memişdür 028a/15

k.- mez 045b/4

keş(i)f (Ar.) Madde ve duyular âlemi ötesine, gayb âlemine ait hususlara vâkıf olma.

k. 029b/12, 038a/1, 048b/1

k.+ i 021a/16, 038a/16, 039b/10, 046a/5

k.+ idür 035b/7

k.+ iliği 035b/4

k.+ üñ 053b/15

k. ide 038a/12

k.- i kubür 048a/17

k.- i kulüb 048a/17

k.- i laṭîf 036a/5

k.- i ma'rifet 011b/14

k.- i muğāyib 014b/3, 039b/7, 037b/16

k.- i 'ilm-i ma'rifet ide 011b/16

kevākib (Ar.) Yıldızlar.

k.+ den 012a/16

k.- i sa'ir 012a/15

Kevneyn (Ar.) İki alem.

Ḥażret-i K. 007b/13

key (F.) Ne vakit, ne zaman.

k. 044b/10

kez Defa, kere.

k. 009a/12, 022b/2, 023b/11, 024a/15, 027a/13, 027a/15, 040b/17, 045b/3, 050a/8

kıble (Ar.) Müslümanların namazda yöneldiği cihet, Kâbe.

ķ.+ si 003b/11

kıl- Etmek, eylemek.

ķ.- a 007b/5, 024a/10, 036b/13, 040a/9

ķ.- asız 025a/6

ķ.- dı 009b/6, 012b/5, 024b/12

k.- dılar 017b/1, 019b/2

ķ.- dım 012b/4

ķ.- madan 007b/3

ķ.- mağa 023b/15

ķ.- maḳda 007b/6

ķ.- maya 013a/12

ķ.- mayalar 038a/17

ķ.- maz 015a/10

ķ.- sa 047b/1, 047b/3

ķ.- up 007a/11, 008a/3, 026a/2, 034a/2

ķ.- ur 028a/4, 042a/9

ķ.- urlar 051a/5

a' la ķ.- dı 012b/6

dermān ķ. 018a/11

evvābīn ķ.- sunlar 007a/16

ḥalāş ķ. 018b/5

ḥalife ķ.- sa 016a/2

ḥarām ķ.- duğı 034b/1

ḥarām ķ.- mışdur 034b/5

ḥareket ķ.- durur 028b/6

iltifat ķ.- madı 034b/10

işāret ķ.- dı 018b/9, 023a/14

ķabūl ķ.- madı 024b/6

ķaşd ķ.- sa 016b/10, 016b/11, 016b/15

ķuvvet ķ.- dum 017a/15

mūnācāt ķ.- duğuma 009a/13

mūnevver ķ.- a 036b/14

mūnevver ķ.- ur 012b/11

mūsāvī ķ.- up 053b/2

müşerref ķ.- maḳ 012b/9

müşerref ķ.- ur 012b/8

mūṭala' a ķ.- dum 052a/1

müzeyyîn k.- dı 012b/6
namāz k. 034a/5
namāz k.- alar 008a/11
namāz k.- urdum 010b/16
nazar k.- dım 052a/1
nūrānī k.- mışlardur 026a/14
pāk k.- a 016a/7
rivāyet k.- ur 017a/7
tebdīl k.- mışlardur 026a/12
tecellī k.- ur 037a/4
terbiyyet k.- a 016b/5
vāsīta k.- a 042a/5
vaşıyyet k.- dı 023a/8, 024a/7
vesvese k.- ur 028b/1

Kıptī (Ar.) Çingene.
K. + dūr 004a/8

kır- Öldürmek.
k.- dı 028a/11, 028a/14, 043b/5
k.- sa 041b/15

kırk Sayı.
k. 008b/16, 010a/8, 039a/2,
039a/6, 039a/8, 040b/9

Kırmızı (?) Bir tarikat adı.
K. 004a/6

kısım (Ar.) Bir bütünün bir bölümü.
k. + dur 034a/13

kıy- Merhametsizce davranmak.
k.- amadı 024a/14
k.- madı 023b/11

kıyāmet (Ar.) Kıyamet.
k. 030b/10
k. + de 044a/5
k. + e 037a/17

kıyım Kıyım.
k. 047b/4

kız Kız.
k. 023b/13, 047a/6
k. + dandur 028a/9
k. + ı 022b/10
k. + ıdur 021a/3
k. + ımuuz 043a/11
k. + ın 023b/12

k. + uñuz 043a/7

ki Ki.
k. 001b/4, 002b/4, 002b/9,
002b/10, 003b/13, 003b/14,
003b/15, 003b/16, 004a/1,
004a/2, 004a/3, 004b/1, 004b/3,
004b/5, 004b/7, 005a/12,
005b/9, 005b/12, 005b/17,
006a/5, 006a/12, 006b/14,
007a/2, 007a/5, 007a/6, 007a/7,
007a/9, 007b/1, 007b/9, 008a/11,
008b/7, 008b/11, 009b/1,
010a/4, 010b/10, 010b/13,
010b/17, 011a/3, 011a/5, 011a/9,
011a/13, 011a/17, 011b/4,
011b/9, 011b/17, 012a/5,
012b/13, 012b/14, 013a/3,
013a/8, 013b/15, 014a/2,
014a/13, 014b/6, 014b/9,
014b/13, 015a/1, 015a/11,
015a/12, 015a/17, 015b/2,
015b/11, 015b/12, 016a/4,
016a/5, 016a/11, 016a/15,
016a/16, 016b/2, 016b/3,
016b/4, 016b/13, 016b/16,
017a/1, 017a/7, 017a/10,
017a/12, 018b/6, 018b/7, 019a/2,
019a/3, 019a/4, 019a/10,
019a/11, 019a/13, 019a/14,
019a/15, 019a/16, 019a/17,
019b/3, 019b/5, 019b/7, 019b/8,
019b/9, 019b/11, 019b/13,
020a/1, 020a/7, 020a/9, 020a/14,
020a/17, 020b/3, 020b/5,
020b/6, 020b/8, 020b/9,
020b/10, 020b/14, 021a/3,
021a/4, 021b/10, 021b/11,
021b/14, 021b/16, 022a/6,
022a/13,
022b/16, 022b/17, 023a/5,
023a/13, 023b/1, 024a/5, 024a/9,
024b/7, 024b/8, 025a/3, 025a/5,

025a/6, 025a/10, 025a/13,
025a/14, 025b/5, 025b/7,
025b/10, 025b/15, 025b/16,
026a/4, 026a/5, 026a/6, 026a/7,
026a/9, 026a/10, 026a/11,
026b/5, 026b/6, 026b/15,
026b/17, 027a/2, 027a/3, 027a/8,
027a/11, 027a/15,
027b/2, 027b/3, 027b/6, 027b/8,
027b/9, 027b/15, 028a/1, 028a/2,
028a/3, 028a/4, 028a/6, 028a/10,
028b/9, 028b/11, 028b/13,
028b/16, 029a/3, 029a/9,
029a/13, 029b/1, 029b/4,
029b/8, 029b/9, 029b/13,
030a/12, 030b/5, 030b/17,
031a/1, 031a/7, 031a/10,
031a/16, 031b/4, 031b/9,
031b/10, 031b/12, 031b/15,
031b/17, 032a/2, 032a/11,
033a/2, 033a/9, 033a/13,
033a/14, 033a/16, 033a/17,
033b/4, 033b/5, 033b/10,
033b/12, 034a/8, 034a/13,
034a/14, 034a/16, 034b/4,
034b/14, 034b/16, 034b/17,
035a/2, 035a/4, 035a/7, 035b/13,
036a/3, 036a/8, 036a/11,
036a/15, 036b/12, 037a/4,
037a/5, 037a/6, 037a/8, 037a/9,
037a/10,
037a/11, 037a/13, 037b/7,
037b/13, 038a/5, 038a/11,
038a/13, 038a/16, 038b/1,
038b/2, 038b/3, 038b/4, 038b/6,
038b/9, 039a/1, 039a/5, 039a/16,
039a/17, 039b/2, 039b/3,
039b/4, 039b/5, 039b/6, 039b/8,
039b/9, 039b/11, 039b/12,
039b/14, 039b/15, 040a/1,
040a/2, 040a/3, 040a/4, 040a/5,
040a/8, 040a/11, 040a/17,

040b/2, 040b/8, 040b/9,
040b/11, 040b/13, 041a/4,
041a/11, 041a/16, 041b/2,
041b/3, 041b/4, 041b/7, 041b/8,
041b/11, 041b/13, 041b/17,
042a/2, 042a/8, 042a/9, 042b/1,
042b/3, 042b/4, 042b/12,
043a/3, 043a/17, 043b/3,
043b/13, 044a/4, 044a/10,
044b/8, 045a/5, 045b/2, 046a/4,
046a/6, 046b/3, 046b/7,
046b/17, 047a/5, 047a/8,
047a/12, 047b/12, 047b/15,
048a/3, 048a/10, 048a/11,
048a/12, 048a/13, 048a/14,
048a/15, 048a/17, 048b/2,
048b/5, 048b/7, 048b/8,
048b/17, 049b/5, 049b/6,
049b/12, 050a/4, 050a/16,
050b/2, 050b/3, 050b/4, 050b/5,
050b/14, 050b/17, 051a/15,
051b/2, 051b/5, 051b/6,
051b/11, 051b/17, 052b/2,
052b/4, 052b/5, 052b/9,
052b/12, 053a/1, 053a/2, 053a/4,
053a/6, 053a/10, 053a/17,
053b/1, 053b/4, 053b/7,
053b/13, 053b/15, 054b/5,
054b/10

kibār (Ar.) Büyük, ulu ve seçkin kimseler.

k. 011b/4

meşāyih-i k. 013b/12

kibir (Ar.) Büyüklük taslama, kendini herkesten üstün görme.

k. 053a/7

kiçirek Küçücük.

k. 018a/17

kim Ki (bağlama edatı).

k. 002a/2, 002a/10, 002b/6,
004a/9, 004a/10, 004b/17,
005b/2, 006b/15,

007a/1, 008a/9, 008a/14,
008a/15, 008b/1, 008b/14,
009b/13, 010a/8, 010b/5,
12b/15, 012b/16, 013b/6,
015a/7, 015a/9, 015a/13, 015b/1,
015b/4, 015b/14, 016a/6,
016b/11, 016b/13, 019a/4,
019a/7, 019a/13, 019b/16,
020a/3, 020a/13, 020a/15,
027b/1, 030a/2, 035a/8, 035a/15,
038b/14, 039a/17, 047b/4,
048a/7, 048a/8, 051b/3, 051b/16,
052a/4

2. Hangi kimse.

k. 008b/4, 016b/1, 023a/12,
023a/14, 024a/3, 029a/3, 029a/4,
046a/3.

k.+ den 022a/5

k.+ dür 015a/14, 024b/15,
027a/7, 028a/1

k.+ e 008a/4, 023a/13

k.+ üñ 028b/16

kimesne Kimse.

k. 007a/1

k.+ lere 007a/2

kimi Kimi, bazısı.

k.+ i 004a/6, 052b/8

k.+ si 004a/6, 004a/7, 004a/8

kimse Herhangi bir kişi.

k. 002a/17, 007b/3, 012b/14,
018a/8, 021b/9, 029a/6, 032a/3,
032a/5, 032a/12, 035a/13,
039b/5, 042b/5, 046a/2, 047a/17

k.+ ler 007a/6, 039a/14

k.+ lerüñ 014a/2

k.+ nüñ 049a/9

k.+ ye 049a/9

k.+ yi 030b/6

kīn (F.) Gizli düşmanlık, garaz.

k. 023a/9, 053a/7

kisve (Ar.) Bir sınıfa, bir mesleğe
mahsus olan veya belli bir yerde giyilen
özel kıyâfet.

k.+ yi 052b/13

kisvet (Ar.) Bir sınıfa, bir mesleğe
mahsus olan veya belli bir yerde giyilen
özel kıyâfet. **bkz. kisve**

k.+ inden 042b/7

kişi İnsan, şahıs.

k. 007b/9, 009a/14, 013a/2,
015b/4, 015b/9, 023b/8, 024a/9,
024b/11, 024b/17, 028b/10,
028b/11, 030b/11, 033b/15,
033b/17, 034a/8, 037a/2, 038b/1,
038b/7, 038b/8, 039b/15,
042a/3, 042b/5, 042b/14,
043b/10, 043b/14, 044b/8,
045b/6, 046b/5, 048a/16,
050b/6, 050b/8

k.+ de 008b/16, 014b/8, 051b/5

k.+ den 037b/14

k.+ dür 033b/8

k.+ ler 016b/2, 034b/7, 051b/14

k.+ lere 038a/11

k.+ nüñ 014a/13, 015b/6,
020a/10, 036b/14, 046b/1

k.+ sin 025a/1

k.+ ye 016a/15, 024b/14, 031a/6,
033b/9, 041b/3

k.+ yi 016a/1, 020a/7, 022b/4,
022b/5, 036b/12, 044a/6

k.+ yle 046b/6, 050b/6

kitāb (Ar.) Kitap.

k. 010a/9, 017b/14, 020b/1,
020b/4, 031a/2, 039b/17

k.+ dan 031a/2, 031a/3

k.+ ında 037b/11

k.+ ları 037b/12

k.+ larına 037a/13

k.- ı ismizāz 013b/5

k.- ı müsteṭābı 003a/16

ko - Koymak.

ķ.- dı 009b/9, 025b/15, 025b/17
ķ.- dılar 021a/6
ķ.- duķ 015a/4
ķ.- madı 024a/6
ķ.- maķ 015b/17
ķ.- masalar 045b/7, 045b/9
ķ.- maya 047b/7
ķ.- mayup 026a/1
ķ.- maz 049a/9
ķ.- mışlardur 021b/1
ķ.- rsan 010a/1
ķ.- sa 044a/13
ķ.- san 052a/11
ķ.- ysañ 055a/7
ķoķu Koku. **ķkz. ķoķu**
ķ.+ sından 036a/3
ķoķu Koku.
ķ.+ sı 055a/8
ķonŗu Komŗu.
ķ.+ m 010a/5
ķop- Olmak.
ķ.- a 028b/17
ķ.- ar 038b/12
ķork- Korkmak.
ķ.- sa 029a/4
ķ.- anuñ 029a/8
ķ.- mazlar 029a/7
ķorku Korku.
ķ.+ sıdur 005a/8
ķ.+ sından 029a/5
ķ.+ sıyla 019b/9
ķoy- Yerleŗtirmek.
ķ.- dı 028a/15
ķ.- dılar 024b/11
ķ.- iñ 024a/8
ķ.- up 045a/1
ķoŗe (F.) 1. Kōŗe.
ķ. 033b/8
ķ.+ de 001b/5
2. mec. Çocuk.
ķ.+ lerim 025a/5
ķoŗek Deve yavrusu.

ķ.+ dūr 001b/8
ķ.+ i 001b/8
ķubbe (Ar.) Baŗ, tepe.
ķ.+ sı 003b/10
ķ.+ sinde 003b/13, 004b/4
ķubūr (Ar.) Kabirler.
ķeŗf-i ķ. 048a/17
ķudret (Ar.) Kuvvet, gūŗ, iktidar.
ķ. 006b/8
ŗāhib-i ķ. 037a/2
ķudsi (Ar.) Kutsal.
ķ. 026b/13
ķudum (Ar.) Bir yere ayak basma.
ķ. 009b/6
ķudūrāt (Ar.) Kaygılar, tasalar.
ķ.- ı beŗeriyetden 009b/9
ķ.- ı nefŗāniyyeden 011b/16
ķūfe Irak'ta bir ŗehir.
ķ.+ de 023b/7
ķ.+ ye 023b/11
ķūh (F.) Dağ.
ķ.- ı ķāf 017a/12
ķul (Ar.) Allah tarafından yaratılmıŗ olan insan.
ķ. 036a/16, 050a/16, 051a/10, 051b/2
ķ.+ lar 044b/12
ķ.+ larıyla 012b/6
ķ.+ um 034b/16
ķulavuz Yol gōsteren kimse veya ŗey, rehber, delil.
ķ. idūp 011b/14
ķulūb (Ar.) Kalpler.
ķeŗf-i ķ. 048a/17
ķur'ān (Ar.) Kur'ān-ı Kerim.
ķ. 008a/11, 014b/10, 015a/4, 030b/1, 030a/6, 030a/12, 030a/15, 037b/2, 040a/5, 040a/6, 040a/8
ķ.+ da 030b/16
ķ.+ dur 014b/9
ķ.+ ı 014b/14, 014b/15, 021a/11

ķ.+ ın 014b/13
ķ.+ ile 014b/12, 037a/10
ķ.+ uñ 015a/1, 015a/2
ķ.- ı muṭahharayı 011b/13
ķ.- ı ‘Aẓiminde 007a/17
ṣāhib-i ķ. 027b/15
ṣeyh-i ķ. 030b/8
ķurbān (Ar.) Allah yolunda kesilen hayvan.
ķ. ide 046a/9
ķurtar- Kurtarmak.
ķ.- a 036b/15
ķ.- dı 009b/9
ķurtul- Kurtulmak.
ķ.- up 011b/15
ķ.- ur 020b/11
ķuru- Kurumak.
ķ.- ya 035b/15
ķuru Kuru.
ķ.+ da 040a/5
ķurul- Oluşturulmak.
ķ.- duğı 030b/1
ķuṣūr (Ar.) Hata.
ķ.+ ı 020a/4
ķuṣ Kuş.
ķ.+ lar 010b/1
ķuṭb (Ar.) Mānevî mertebelerin en yükseğinde bulunan kimse.
ķ. 032b/5, 033b/1, 033b/3, 040a/12, 041a/12, 040a/14, 041b/2, 041b/3, 041b/4
ķ.+ a 033b/7
ķ.+ muñ 032b/5
ķ.+ uñ 033a/14
ķ.+ dan 033b/5
ķ.+ lıḡa 033b/4
ķ.+ lıḡı 040a/15, 041a/13
ķ.+ luḡıla 041a/12
ķ.- ı aḡṭāb 033a/3
ķ.- ı aḡṭābdur 033a/13
ķ.- ı ḡarekātı 010a/2
ķutr (Ar.) Taraf.

ķ.- ı imameyn 020a/15
ķuvvet (Ar.) Manevi güç.
ķ.+ dedür 033b/12
ķ.+ i 029b/10, 053b/14
ķ.+ lü 029b/10
ķ. ķıldum 017a/15
ķüfür (Ar.) Allah’ın varlığını, birliğini kabul etmeme, dīnin esaslarına inanmama.
ķ. 036b/14, 045b/11, 050a/3
ķ.+ dūr 031a/10, 049a/11, 049a/12, 049a/13, 049a/14, 049a/15
ķ.+ lerini 038a/11
ķüllı (Ar.) Bütüne ait, bütünle ilgili.
ķ. 008b/3, 022a/1, 026a/2, 026a/3, 044a/4
ķüllü (Ar.) Bütüne ait, bütünle ilgili.
bkz. ķüllı
ķ. 033a/6, 034b/7, 045a/13, 046b/17, 047a/4
ķürs (Ar.) Arşın altında bulunan, yeri ve gökleri kaplayan sekizinci felek.
ķ. 010a/17
ķ.+ e 004b/16
ķ.+ i 038a/2
ķürsı (Ar.) Arşın altında bulunan, yeri ve gökleri kaplayan sekizinci felek. **bkz. ķürs**
ķ. 012a/14
ķ.+ den 012a/14

L, 1

lā-yeddür (Ar.) Güçsüz.

1. 019a/3

lafız (Ar.) Söz, kelime.

1.+ ıyla 013a/6

lahmî (Ar.) Et.

1. 027b/4

la' nî (Ar.) Lanet etme, beddua etme.

1. 043b/5

laţif (Ar.) Zevk ve ruh okşayıcı ince bir güzelliğe sahip olan, hoş.

1. 025b/13

1.+ dūr 035b/4, 035b/5

1.+ e 053b/15

1.+ liği 035b/3

cism-i l. 036a/6

keşf-i l. 036a/5

lāyık (Ar.) Uygun.

1. 007b/17, 008a/1, 011a/17,
041a/15

1. olmaz 033b/4

lāzım (Ar.) Gerekli, lüzumlu.

1. 002b/10, 007a/9, 007b/10,
011a/15, 015a/12, 026b/14,
027a/2, 027a/16,
029b/13, 038a/16, 038b/8,
041b/17

1.+ dur 006a/5, 006b/4, 038a/11,
041b/10

lenger (F.) Tarikat ehlinin giydiği taçların başa geçen kısmı.

1.+ i 003b/11

levḥ (Ar.) Yaratılmışlar hakkındaki bütün bilgiyi kapsayan kitap.

1.+ e 004b/10

1.- i insāna 015b/8

levḥ-i maḥfūz (Ar.) Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

1.- i maḥfūza 015b/8

levheyne (Ar.) İki kitap.

1.+ e 015b/7

levvāme (Ar.) Kendini suçlayan nefis.

nefs-i l.+ dūr 055a/1

leylū'n-nihār (Ar.) Gece ve gündüz.

1. 008a/2

libās (Ar.) Elbise.

1.+ larından 002a/7

licām (Ar.) Dizgin.

1.+ sız 046b/7

likā (Ar.) Yüz, çehre.

1.+ sını 016b/3

likin (F.) Ama, ancak, fakat.

1. 014b/13, 016a/11, 017a/4,
017a/8, 018b/15, 022b/14,
023b/4, 025a/12, 029b/12,
029b/16, 030a/17, 031a/3,
033a/7, 035b/9, 037a/5, 037a/8,
037b/4, 037b/14, 038a/17,
039a/3, 039a/13, 039b/7,
039b/10, 039b/16, 040a/1,
041b/9, 044a/2, 045a/7, 047b/5,
051a/2, 054a/6, 054b/12

loḡma (Ar.) Bir seferde yutulacak miktardaki yiyecek.

1. 047b/16, 047b/17, 048a/1,
048a/4, 048a/7, 048b/2

1.+ sı 047a/10

1.+ sından 047b/14

1.+ yı 048b/7

lū' lū (Ar.) İnci.

1.- i yāḳūt 002a/1

M, m

mā (Ar.) Su.

m.- i muṭlaḳ 048a/4

eşer-i m.+ dur 055a/6

ma‘āni (Ar.) Anlamlar.

m.+ dūr 036b/11

mābāzā / mābāze (?)

m. 039a/16

m.- i tecellāya 016a/13

mabeyn (Ar.) İki şeyin arası, ara.

m.+ inde 011a/13

mağbūn (Ar.) Kandırılmış.

m. olurlar 007a/8

mağfūr (Ar.) Allah tarafından affedilmek.

m. 044a/3

mağrib (Ar.) Batı.

m.+ dağı 022b/7

m.+ de 016b/7, 022b/4, 033b/15

maḥbūb (Ar.) Sevilen kimse, sevgili.

m. 050b/17

m.+ ı 042a/3

maḥcup (Ar.) Utangaç.

m.+ lar 041a/8

māhir (Ar.) Usta, becerikli.

m. 015b/7, 015b/13

m.+ dūr 033a/5

maḥluḳ (Ar.) Allah tarafından yaratılmış.

m. 030a/16, 033a/6, 039a/10

m.+ dandur 034b/7

m.+ dur 030a/6, 030a/9, 030a/10, 030a/13

m.+ ından 035a/1

m.+ luğı 030a/14

ğayr-ı m. 030a/15

ğayr-ı m.+ a 030a/17

ğayr-ı m.+ dur 030a/6, 030a/11

maḥluḳāt (Ar.) Yaratılmış olan şeyler.

m.+ a 039a/12

m.+ uñ 033a/4

maḥrūm (Ar.) İyi ve güzel bir şeyden yoksun olan.

m. 015b/2, 016a/14, 016a/16

m. olmak 007b/16, 008a/1

maḥşuş (Ar.) Başkasında bulunmayan, has, özgü.

m.+ dur 032a/1

maḥv (Ar.) 1. Varlıktan, benlikten geçme.

m.- i vücūd 010b/3

m. itmelüm 010a/15

2. Yok etme.

m. 030b/2

m. ider 007b/6

maḳām (Ar.) Sâlikin Allah yolunda ulaştığı kalıcı mertebe, mânevî rütbe.

m. 050b/17

m.+ a 040b/6

m.+ da 012b/13, 050a/4, 054b/13

m.+ dur 033a/4

m.+ ı 037a/15, 049a/16, 049b/6, 053b/4, 054a/14, 054a/15

m.+ ıdur 012a/17, 050a/16

m.+ ın 053b/16

m.+ ına 049b/11, 050a/17

m.+ ında 035a/9

m.+ lara 026a/16

m.+ larda 054b/12

m.+ lardan 016a/14

m.+ larıdur 013b/14

m.+ ların 012b/16

m.+ larına 049b/8, 049b/10

m.+ laruñ 049b/7, 054a/7

m.- ı fenā 053b/15

m.- ı fenādur 050b/1

m.- ı necāt 049a/17

m.- ı ‘ışḳ 049b/1

m.- ı ‘irfān 049b/1

m.- ı zühd 049a/17

maḳrama (Ar.) Kenarları işlemeli peşkir, el bezi, havlu.

m.+ ye 013a/10

maḳşūd (Ar.) İstenilen şey, amaç.

m. 010b/17

m.+ a 005b/4, 016b/5

m.+ ı 015a/3

m.+ ın 051a/16

maḳtel (Ar.) Öldürülmüş veya şehit edilmiş büyük bir insanı övmek maksadıyla yazılan şiir.

m.- i ‘ Alī 023b/6

mal (Ar.) Mal.

m. 051b/3

m.+ inuñ 051a/8, 051a/12

m.+ inuz 043a/6

m.+ ları 020b/10, 048b/12

m.+ umuz 043a/11

mālik (Ar.) Sahip.

m.+ ler 003b/11

m.- i sırrı 010a/14

ma‘lūm (Ar.) Herkes tarafından bilinen, öğrenilmiş olan (şey).

m. 048b/2

m.+ dur 022b/15

m. oldı 022a/11

m. olur 037a/2

ma‘nā (Ar.) Anlam.

m.+ sı 025a/10, 025a/11

m.+ sın 014b/13

m.- yı ḥadiṣ 021b/14

m.- yı şeyḥlik 044a/10

m.- yı zāhire 054a/1

m. 004b/6, 014b/10

m.+ sı 002b/8, 003b/6, 008a/10, 014b/6, 021b/17, 022a/1, 022a/2

ma‘ni (Ar.) Anlam. bkz. ma‘nā

m.+ den 029b/17

m.+ si 030a/11, 030a/14

m.+ n 015a/1

māni‘ (Ar.) Engel.

m. 011a/4

m. ider 049a/1

m. itmeyeler 038b/9

m. itmez 031b/11, 032a/3, 032a/5

m. olunmuşdur 034a/17

m. olmaz 033a/8

m.- i harekette 041b/15

maṣīb (Ar.) Yüksek mevki, makam.

m. 015a/5, 030b/12

ma‘nūn (?)

ḥilāfet-i m. 006b/9

maraz (Ar.) Hastalık.

m.- ı ḳalbe 008b/12

ma‘rifet (Ar.) İş yapma husûsundaki ustalık, beceriklilik, hüner.

m. 001b/13, 009a/2, 011b/11, 012b/10, 012b/15, 015a/10, 052b/7, 052b/8, 054b/14

m.+ e 046b/7

m.+ i 005a/3, 005a/7

kemāl-i m.+ inüñ 045a/10

keşf-i m. 011b/14

keşf-i ‘ ilm-i m. ide 011b/16

ma‘rifetullah (Ar.) Allah’ı bilme, tanıma.

m. 036b/16

ma‘şiyet (Ar.) Günah.

m.+ de 011a/9

m. idüp 011a/13

maṣlaḥat (Ar.) 1. Dirlik, düzenlik.

m. 047b/11

m.+ larına 005b/6

2. İş, mesele.

m. 010b/11

ma‘şūm (Ar.) Suçsuz, günahsız (kimse).

m. 029b/3

m.+ dur 042a/14

m. olmaḳ 011a/12

maṣrık (Ar.) Doğu.

m.+ da 016b/8, 022b/5

m.+ dağı 022b/7

ma‘şūk (Ar.) Aşık olunan kimse.

m. 050a/5
m.+ ıla 050a/6
maṭlūb (Ar.) İstenilen, talep edilen şey.
m.+ um 011a/12
mazhar (Ar.) Erişmek, ulaşmak.
m. 006a/15, 006a/16, 006a/17, 006b/3
mecāzen (Ar.) Mecaz olarak, mecaz yoluyla.
m. 026a/2, 026a/3
mecāzī (Ar.) Mecazla ilgili olan, asıl anlamında kullanılmayan.
m. 051a/2, 051a/10
medār (Ar.) Yörünge.
m. 010a/17
mefātiḥi'l-‘ulūm (Ar.) İlimlerin anahtarı.
m.+ dur 008b/11
meger (F). Oysa ki, halbuki.
m. 007a/1, 009a/13, 013a/9, 018a/17, 029a/13, 044a/10
mekān (Ar.) Mekan.
ṭayy-i m. 036a/7
mekr (Ar.) Hile, aldatma.
m.+ inden 029a/4, 029a/6
mektebhāne (Ar.+F.) Okul.
m.+ ye 007b/2
melek (Ar.) Melek.
m.+ ler 025b/15
m.+ lerden 054a/11
m.+ leri 025b/15
melekiyye (Ar.) Meleğe ait, meleklerle ilgili.
cihet-i m.+ si 045a/16
melik (Ar.) Hükümdar.
m. 009a/3
m.+ inüñ 008b/1
memāt (Ar.) Ölüm.
m.+ ı 036a/4
m.+ ına 033a/4
men Ben.

m. 009b/5, 012a/5
m. 009b/13, 011b/17
men‘ (Ar.) Yasak.
m.+ dür 037b/17
menākıb (Ar.) Hikayeler.
m.- ı evliyāile 035a/5
mercān (Ar.) Süs eşyâlarının yapımında kullanılan kırmızı madde.
m.+ lar 002a/2
merdūd (Ar.) Kovulmuş, defedilmiş.
m.+ dur 046b/1
merḥabā (Ar.) Merhaba.
m.+ dur 050a/6
merḥamet (Ar.) Merhamet.
m. ideler 013a/4
mertebe (Ar.) Kademe, derece, basamak.
m.+ lere 044a/9
m.+ lü 029b/11
m.+ si 036a/6, 044b/8, 045a/9, 050b/8
m.+ sin 039b/7
m.+ since 013a/2, 013a/15, 029b/11
m.+ sine 019a/15, 049a/10, 050b/9, 054b/15
m.+ ye 008b/14, 048b/3
m.+ yi 008b/17
m.- yi a‘ lādur 049b/9
m.- yi fetvā 049a/11
m.- yi fıkıhda 049a/13
m.- yi muḥabbetdür 049b/12
m.- yi ‘ Alīye 045a/14
m.- yi ‘ aşkda 045b/11, 049a/12
m.- yi ‘ ışk 049a/16
m.- yi ‘ ışka 050a/1
m.- yi ‘ ışkda 049a/12, 049a/15
m.- yi ‘ irfān 049a/13
m.- yi ‘ irfāna 050a/9
m.- yi ‘ irfānlık 049a/17
m.- yi Resüle 045a/14
m.- yi şeyḥe 045a/15

m.- yi takvā 049a/11
 m.- yi tālib-i ḥaḳdur 049b/12
 m.- yi vāṣıl-ı ḥaḳdur 049b/13
 m.- yi zühd 049a/15
 m.- yi zühdde 049a/14
 m.- yi zühdüm 049a/11
 m.- i Muḥammedde 033a/5
 m.- i Muḥammede 015b/13
mesābe (Ar.) Derece, ölçü.
 m.+ sinde 046b/6
mescid (Ar.) Mescit.
 m. 050a/3
 m.+ e 010b/14, 023b/15
meşelā (Ar.) Örnek olarak.
 m. 002b/4, 003b/1, 004a/10,
 004b/3, 004b/6, 005a/11,
 005b/10, 005b/16,
 006b/5, 012b/16, 013a/5, 031a/1
meskenet (Ar.) Allah karşısında aczini
 bilme.
 m. 007a/3, 007a/5
mest (F.) Kendinden geçmek.
 m.- i ḥayrān olur 050a/3
meşāyih (Ar.) Şeyhler.
 m. 043a/16, 044a/16, 054a/3
 m.+ den 010b/13
 m.+ e 006b/6, 007b/11, 048b/17
 m.+ i 005a/16, 008b/9
 m.+ ile 026a/13
 m.+ le 052b/13
 m.+ lerdür 033b/5
 m.+ lerimizden 012a/6
 m.+ ün 015b/17
 m.+ üñ 002b/1, 004b/6, 008a/6,
 019b/10, 031b/5, 044a/14,
 054a/12
 cihāz-ı m. 001b/10
 hicāz-ı m. 002b/4, 006a/12
 hicāz-ı m.+ den 002a/17
 hicāz-ı m.+ den 002a/7, 002a/14
 hicāz-ı m.+ üñ 002b/8, 006b/4,
 007a/2

m.- i kibār 013b/12
 mürşid-i m.+ e 010b/3
 ʿilm-i m. 019a/10
 rızā-yı m. 047a/1
 sinsile-i m. 027a/3
 ṭarīḳ-i m. 046a/13, 046b/3
 uşul-i m. 007b/8
 uşul-i m.+ den 002a/10, 012a/7
meşgūl (Ar.) Meşgul.
 m. olmak 032b/4
meşhed (Ar.) Bir kimsenin şehit düştüğü
 yer.
 m.- i ʿAlī 026b/5
meşreb (Ar.) Huy, yaratılış, tabiat.
 m. 027a/3
 m.+ siz 036a/11
metāʿ (Ar.) Kendisinden faydalanılan
 eşyâ, mal.
 m.+ larınıñ 002a/4
mevāziʿ (Ar.) Yerler, mekânlar.
 m.- i tuhmetden 011b/1
mevc (Ar.) Dalga.
 m. 045b/4
mevcūd (Ar.) V ar olan, bulunan (şey
 veya kimse).
 m. 039a/7, 044a/11, 044a/12,
 044b/13
mevt (Ar.) Ölüm.
 m.+ i 010a/10
meydān (Ar.) Açık ve geniş yer alan.
 m.+ a 002a/16
 m.+ ına 006b/6
 m.+ ında 002a/7
meyhāne (F.) Tekke, dergah.
 m. 050a/3
meyl (Ar.) Yönelmek.
 m.+ i 035b/7
meyvā (F.) Meyve.
 m.+ larından 001b/13
meyyit (Ar.) Ölü.
 m. 042a/8

mezheb (Ar.) Bir dinde belirli görüş ve anlayış farklılıklarından doğan kollardan her biri.

m.+ i 027b/1, 027b/6

m.+ lerüñ 029b/6

m.+ üñdür 029b/13

mezmüm (Ar.) Kötü, çirkin.

m.+ dur 047a/8

mı Soru eki.

m. 016a/16, 049a/8

m.+ dur 005b/9, 028b/12, 048b/6

mi Soru eki.

m. 022a/15, 025b/4, 025b/7, 025b/8, 038b/6, 048b/5, 048b/6

m.+ dür 028b/12, 048b/6

m.+sin 017a/15, 018a/12, 040b/16

mihrāb (Ar.) Cāmi, mescit gibi ibâdet yerlerinde imamın önünde durduğu, zeminden biraz yüksek girintili yer.

m.+ ı 005a/1, 005a/7

Mikā'il Dört büyük melekten biri.

M. 023a/1

mikdār (Ar.) Kıymet, ölçü.

m. 054b/13

m.+ ı 035b/17, 036a/2, 047a/14

m.+ inca 039b/13

m.+ lu 039b/13

mi' rāc (Ar.) İslâm inancına göre Hz. Muhammed'in Allah'ın huzûruna yükselerek O'nunla görüşmesi mûcizesi.

m.+ a 025b/8, 040b/7, 054b/11

m.+ a 025b/15, 040a/17

m.+ dan 025b/9, 025b/10

m.+ uñ 041a/1

mişāl (Ar.) Benzer, gibi.

m.+ i 055a/6

misk (Ar.) Güzel koku.

m. 055a/6

m.+ i 055a/7

mizān (Ar.) Ölçü.

m.+ dur 040a/10

m.+ ı 035b/16

mu'āmelat (Ar.) Muâmeleler, karşılıklı davranışlar.

m.+ dan 019a/5

mu'ārîf (Ar.) Bilgili.

ehl-i m. ola 036b/16

mucāzi (Ar.) Caiz, uygun görülmüş.

m. 014a/8

mücibince (Ar.) Gerektirdiği şekilde, gereğince.

m.+ ince 041b/11

mu'cizāt (Ar.) Mucizeler.

m. 037a/5

m.+ indandur 018b/12

muğāyib (Ar.) Gizli şeyler.

m. 039b/9

m.+ ler 048b/1

keşf-i m. 014b/4

keşf-i m. olmamışdur 039b/8

keşf-i m. olmuş 037b/16

muğāyibat (Ar.) İlâhî sırlar.

m. 020a/17, 020b/3, 039b/16

muḥabbet (Ar.) Sevgi.

m. 034b/1, 046b/17

m.+ dür 005a/7

m.+ i 047a/7

m.+ in 047b/5

m.+ iyle 053b/5

m.- i ilâhî 052b/13

mertebe-yi m.+ dür 049b/12

muḥabbetullah (Ar.) Allah sevgisi.

m. 010a/12

muḥakkik (Ar.) Bir olayın aslını araştıran kimse.

m. 032b/3

muḥāl (Ar.) İmkansız.

m.+ dür 009b/14

muḥālîf (Ar.) Aykırı, zıt.

m. 020a/2

m.+ dür 041a/8

m.- i münkirâtdan 011a/17

m.- i nefis 019b/5
muḥālifet (Ar.) Karşı olma, karşı çıkma.

m. ideni 041b/15
m. itmedi 023a/17
m. itmek 007b/10
m. itmeñ 013b/8
m. itmeye 036b/10

muḥall (Ar.) İmkansız.

m.+ ine 019a/17, 053b/2

Muḥammedî (Ar.) Hz. Muhammed'e ait,
Hz. Muhammed'le ilgili.

tâc-ı M.+ den 001b/11, 002a/15

Muḥammedü'l-meşreb(Ar.) Hz.
Muhammed'in karakteri.

M. 026a/4

muḥārebe (Ar.) Tartışma.

m. iderse 049a/2

muḥarrem (Ar.) Kameri yılın birinci ayı.

m. 007a/1, 007a/12

muḥībe (Ar.) Sevilen.

m. 048b/8

muḥkem (Ar.) Dayanaklı, sağlam.

m. ola 042a/2

muhtaç (Ar.) Bir şeye veya kimseye
ihtiyâcı olan.

m.+ dur 046a/6

muhtaşar (Ar.) Kısa, öz.

m.+ ı 029b/16

muḥallid (Ar.) Taklitçi.

m. 008a/5

muḥatele (Ar.) Savaş.

m. 020b/9

mūnis (Ar.) Sıcakkanlı, cana yakın.

m. 053b/6

m.+ i 035a/1

munkaṭi' (Ar.) Bir kimse veya bir
şeyden ilgisini kesmiş.

m. eyledi 008b/3

munşif (Ar.) İnsaflı.

m. 021b/13

muntazır (Ar.) Bekleyen, gözleyen.

m. 001b/5

murād (Ar.) İstek, dilek, amaç.

m. 003b/8, 006b/5, 006b/6,
006b/7, 006b/8, 006b/9,
006b/10, 021b/16,
023a/15, 028a/2, 029b/10,
039a/11, 045b/10, 045b/11,
047b/17, 051b/16, 052b/9,
052b/10

m.+ ı 045a/3, 047b/1, 047b/2

m.+ ına 036b/2

m.+ ınca 014b/15

m.+ ları 047a/1, 050b/12

m.+ larınca 014b/14

m.+ lığıñ 024b/7

m.+ umuz 039a/5

m.+ uñ 051a/15

m. idinmeyeler 047a/1

m. olursa 045a/2

muşāhebet (Ar.) Karşılıklı konuşma,
sohbet.

m.- i ünsî 034b/17

muşhaf (Ar.) Sayfa hâlinde meydana
getirilmiş şey, kitap.

m. itdiler 030a/8

mutāba'at (Ar.) Birine uyup arkasından,
izinden gitme.

m. itmemiş 034b/6

muṭābık (Ar.) Uygun.

m. ola 052b/17

muṭahhara (Ar.) Maddî ve mânevî
kirlerden temizlenmiş.

m.+ dur 026a/9

Qur'ân-ı m.+ yı 011b/14

mu'teber (Ar.) Güvenilir.

m.+ dür 026a/7

muṭi' (Ar.) Boyun eğen, tabi olan
kimse.

m. olun 013b/6

m. oluñ 013b/10

muṭlak (Ar.) Kesin.

m. 048a/8

mā-i m. 048a/4
muṭma'inne (Ar.) Nefsin yedi mertebesinde dördüncüsü.
nefs-i m.+ den 055a/2
muttaḳī (Ar.) Dînin emir ve yasaklarına tam olarak uyan.
m. 027b/9, 048a/2
m.+ ler 028a/1
muṭṭali' (Ar.) Haberdar olan.
m. olmaz 007a/1
muwāfiḳ (Ar.) Uygun.
m. 028b/15
mübāḥ (Ar.) Hakkında şer'î bir emir veya yasak bulunmayan.
m. 048a/3
mübārek (Ar.) Mübarek.
m. 005b/17, 017a/4, 018b/8, 025b/4, 035a/4
şeyḥ-i m. 005b/15
şeyḥ-i m. 005b/10
mübtedi' (Ar.) Dinde sonradan hüküm ve adet çıkaran kimse.
m.+ lardan 042b/17
m.+ lere 042b/15
mübtedî (Ar.) Bir işe yeni başlayan kimse.
m. 016a/6, 044b/1, 049b/2, 049b/3, 049b/11, 055a/1
m.+ ler 020a/2, 041a/8
m.+ leri 015a/12
m.+ nündür 049b/1
m. olup 012a/3
mücādele (Ar.) Karşılıklı tartışma, uğraşma.
m. itdi 023b/3
mücāhede (Ar.) Uğraşma, didinme.
m. 008b/2, 008b/5, 008b/13, 009a/9, 010b/9, 026a/13, 046a/3
m.+ ile 049b/10
m. ide 007b/5
mücevvef (Ar.) İçi boş.
m. olur 036b/5

müdām (Ar.) Devamlı, sürekli.
m. 008b/2
müderriş (Ar.) Medrese hocası.
m. 031b/11
müdirre (Ar.) İdare eden, yöneten kişi.
m.+ sinde 031b/10
müfessir (Ar.) Kur'ân-ı Kerim âyetlerini tefsir usûlüne göre açıklayan kimse.
m.+ ler 030a/11
mühlet (Ar.) Bir işin yapılması için verilen belirli süre.
m. 051b/12
mükemmel (Ar.) Kusursuz, tam.
m. 011b/10
m. ola 041b/13
kâmil-i m. 016b/13
şeyḥ-i kâmil-i m. 016b/5
mükemmil (Ar.) Kusursuz, tam. bkz. **mükemmel**
m. 020a/16
kâmil-i m. 054a/9
kâmil-i m.+ den 040a/1
kâmil-i m.+ dür 041b/7
mükerrer (Ar.) Tekrar edilmiş.
m. 026b/6
mükevvinât (Ar.) Yaratılmış şeylerin tamâmı, varlıklar.
ilm-i m.+ dur 040a/9
mülhid (Ar.) Allah'ı inkar eden, dinsiz.
m.+ lerüñ 037b/11
mülhime (Ar.) Nefsin yedi mertebesinde üçüncüsü.
nefs-i m. 055a/2
mü'min (Ar.) İman sahibi, müslüman.
m. 012b/5, 032a/1, 032a/2, 032a/3, 033b/16, 043b/2, 046b/9, 048b/8
m.+ e 032a/3
m.+ iken 043a/1
m.+ ler 025a/12, 034b/5, 036b/16, 037b/7, 043a/15
m.+ lerdür 021b/10, 021b/11

m.+ lere 014a/9
m.+ leri 013b/15
mümkin (Ar.) Mümkün.
m. 045b/17
münâcât (Ar.) Allah'a yalvarıp yakarma.
m. itdi 034b/15
m. kılduğuma 009a/13
münâfık (Ar.) Allah'a, Peygamber'e ve diğer îman esaslarına inanmadığı halde inanmış gibi görünen ve öyle davranan kimse.
m. 030b/9, 037a/12, 048b/14
m.+ lar 027a/1, 037a/17
m.+ lardan 050b/16
m.+ lardur 037a/11
m.+ laruñ 037a/15
m.+ uñ 049a/4
münâsibet (Ar.) İlgi, alaka.
m. 028b/16
m.+ i 016a/13
münâsîp (Ar.) Uygun, yerinde.
m. 029b/14
münevver (Ar.) Işıklı, nurlu.
m. idüp 012b/12
m. eyledi 009b/8
m. kıla 036b/14
m. kıllur 012b/11
m. olup 011b/12
münker (Ar.) Dince uygun görülmeyen, câiz olmayan şey.
nehy-i m. 051b/10
münkeşif (Ar.) Açığa çıkmış, keşfedilmiş.
m. 020b/3
m. ola 039b/16
m.+ dür 020b/1
münkir (Ar.) Karşı çıkan.
m. 011a/10, 030b/9, 049a/4
m.+ dür 048b/17
m.+ lerden 048b/10
m. olmak 007b/10, 007b/11

m. olsa 042b/14
münkirât (Ar.) Dince uygun görülmeyen, câiz olmayan şeyler.
muhâlîf-i m.+ dan 011a/17
müntehâ (Ar.) Bir şeyin varabileceği son nokta.
m. 049b/6
m.+ nuñdur 049b/2
müntehî (Ar.) Bir yere, bir şeye varıp ulaşan, son bulan.
m. 028a/10
müntehiyyân (Ar.) Tasavvufta çıkılabilecek mertebelerin sonu.
m.+ da 049b/17
mürâbıt (Ar.) Gönülden bağlı.
m.+ ını 011b/2
mürîd (Ar.) Tarîkata girip bir mürşide bağlanan kimse.
m. 005a/9, 005a/11, 006a/15, 006a/16, 006a/17, 006b/3, 007a/2, 010b/9, 010b/15, 011a/2, 011a/5, 011a/6, 011a/7, 011a/9, 011a/11, 011a/15, 013a/8, 042a/9
m.+ e 006a/5, 006a/13, 006b/4, 010b/4, 010b/13
m.+ i 016b/14
m.+ ler 013a/3, 013a/14
m.+ leri 004b/12, 013a/1
m.+ lerinden 009a/17
m.+ lerine 004a/15, 012b/14
m.+ likleri 002b/1
m.+ üñ 005b/17, 006b/1, 011a/3, 042a/1
hırka-i m.+ üñ 006a/4
m.- i hâkîkiyye 005b/2
m.- i müteşebbih 005b/6
m.- i müteşebbihe 005b/3
mürsel (Ar.) Peygamber, resul.
m.+ lerdür 020b/2
mürşid (t) (Ar.) Rehber, kılavuz, önder.

m. 015a/11, 015a/13, 016a/4,
016a/6, 016b/11, 020a/16,
045b/3, 046a/4
m.+ den 049a/1
m.+ dūr 014b/10
m.+ e 014a/10, 016b/3, 030b/7,
040a/10, 042a/7, 045b/8
m.+ i 003b/5, 036b/3, 040b/10,
040b/12, 045a/8, 045a/9, 046a/2
m.+ ile 014a/17, 014b/3
m.+ ler 014a/9, 014b/12
m.+ leri 013b/13, 020a/5,
037a/12
m.+ lik 044a/11
m.+ siz 014b/8, 037b/17,
045b/17
m.- i kāmīl 016b/15, 020a/16
m.- i kāmīl 019b/15
m.- i kāmilleri 013b/12
m.- i meşayiḥe 010b/3
m.- i ‘ālem 004a/14
mürted (Ar.) İslam dininden dönen.
m. 042b/16
m.+ dūr 042b/8
m. olur 043a/2
mürüvvet (Ar.) Sevinç, mutluluk.
m. 052a/16
müsā‘ade (Ar.) İzin.
m. 010b/9
müsābet (Ar.) Derece.
m.+ inde 046a/10
müsāwī (Ar.) Eşit.
m. kılp 053b/2
müsem mā (Ar.) İsimlendirilmiş.
ism-i m.+ sına 052b/17
müslimān (Ar.) Müslüman. **bkz.**
müslümān
m. 018b/5, 018b/6, 029a/17,
043a/1
m. olana 038b/8
m.+ lara 038a/12
m.+ ları 014a/4, 031a/14

müslümān (Ar.) Müslüman.
m.+ iken 042b/13
m.+ ları 015a/16
müstağrak (Ar.) Batmış, dalmış.
m. 011b/13
müstakīm (Ar.) Doğru, gerçek, hak.
ṭarīḳ-i m.+ den 015b/1
müsteḥīk (Ar.) Layık.
m. olmak 006a/13
müsteṭāb (Ar.) Hoşa giden, beğenilen.
kitāb-ı m.+ ı 003a/17
müşāhede (Ar.) Gözle görme.
m. 009a/9, 016a/11
m. iden 036a/8
m. ider 050a/5
m. itdüre 016a/9
m.+ den 016a/16
m.+ lerine 006b/17
müşāhedullah (Ar.) Yaratıcı
yaratılmışta, Hakk’ı halkta görme, her
zerrede Allah’ın varlığına şāhit olma.
m. 019b/15, 036a/10
müşerref (Ar.) Şerefli.
m. ider 012b/1
m. iderse 012b/1
m. kılmak 012b/9
m. kılp 012b/8
müşkül (Ar.) Zorluk, güçlük.
m. 010b/7, 022b/8
m.+ dūr 021a/16, 029b/12
m.+ i 015b/6, 045a/6
m.- i ḥāl 045a/3
müşterīk (Ar.) Ortak.
m. 009a/9
mütāba‘at (Ar.) Birine uyup arkasından
gitme, ona tâbi olma.
m. itse 046b/13
mütāla‘a (Ar.) Etraflıca düşünme,
inceleme.
m. kıldum 052a/1
müteşebbih (Ar.) Benzeyen.
m.+ dūr 005b/7

mürîd-i m.+ e 005b/3
mürîd-i m. 005b/6
müteşerri' (Ar.) Şerîata uyan kimse.
m. 015b/6, 038a/10, 038b/16,
046b/5
mütevāsîd (Ar.) Orta yolu tutan.
m. 049b/2, 049b/5, 049b/9
m.+ iñdür 049b/1
müttakî (Ar.) Dînin emir ve yasaklarına
tam olarak uyan kimse.
m. 033b/17, 048a/8, 048b/8
m.+ dür 048a/16
müzeyyîn (Ar.) Süslenmiş.
m. kıldı 012b/6

N, n
nā-mahrem (F.+Ar.) Mahrem olmayan.
n. 034b/4
n.+ den 034b/3
n.+ dür 034b/6, 034b/7
n.+ e 050b/5
nā-meşrûh (F.+Ar.) Açıklanmayan.
n. 051b/6
na'am (Ar.) Evet.
n. 018a/13, 018b/4, 034b/13,
040b/17
na'at (Ar.) Hz. Muhammed'i, Hz. Ali ve
dört halîfeyi övmek için yazılan
manzum methiye.
n.+ ı 007b/13
n.- ı şerîf 007b/13, 007b/15
nāfile (Ar.) Boş, faydasız.
n. 045b/1
nāgāh (F.) Ansızın, birdenbire.
n. 034a/2
nākıs (Ar.) Eksik.
n.+ uñ 017a/2
nākīb (Ar.) Şeyh yardımcısı.
fi'l-i n.+ lerdür 038b/13
naķil (Ar.) Başkasına ait bir sözü veya
bir fikri anlatma.
n.+ dür 016b/6, 017a/3, 035a/2,
045b/5, 050b/7, 051b/11, 052a/4
n. iderler 025a/14
naķlî (Ar.) Anlatılan.
n.+ dür 014a/15
namāz (F.) Günde beş vakit yapılan
ibadet.
n. 013a/11, 032b/4
n.+ a 054a/5
n.+ da 010b/14, 024a/3
n.+ dan 007b/4, 007b/12, 054a/5
n.+ ı 007a/10, 008a/3, 023b/17,
047b/8
n.+ ın 007b/3, 007b/5, 007b/6,
023b/15, 024b/12
n.+ ından 007a/15

n.+ iñuzı 025a/6
n.+ sız 036b/4
n.+ umı 024a/9
n. kııl 034a/5
n. kıılalar 008a/11
n. kıılurdum 010b/16
nār (Ar.) Ateş.
n. 030b/5, 030b/10
n.+ ı 030a/5, 030b/2
n.- ı ʿ aşka 010b/2
nās (Ar.) İnsanlar.
n. 018b/16, 019a/16, 020b/11,
021a/5, 030a/16, 030b/13,
053a/12
n.+ a 038b/10, 052b/2, 054a/12
ʿ avām-ı n.+ a 026b/14
eşrāf-ı n.+ dan 031b/15
ışlāh-ı n. 020b/3, 039b/16
naşīb (Ar.) Allah'ın bir kimseye tâyin ve
kısmet ettiği şey.
n. 038b/13
naşibe (Ar.) Nasip.
n. ide 042a/1
nāşih (Ar.) Hükmün ortadan kalkması.
n. 011a/8
naşihat (Ar.) Bir kimseye doğru yolu
göstermek için söylenen söz, öğüt.
n. 052b/1
vaʿ z-ı n. it 051b/12
vaʿ z-ı n. itdi 051b/13
vaʿ z-ı n. itdüm 052a/3
nāz (F.) Bir şeyi istediği halde hemen
kabul etmeyip istemiyormuş gibi
davranma.
n. itdi 041b/1
nazar (Ar.) Bakış.
n. 002b/12, 051a/5
n.+ a 006b/3
n.+ ı 032b/5, 033b/5, 050b/10
n.+ ina 006a/15, 006a/17
n.+ ında 044b/12
n.+ ıyla 050b/16

n. ider 045b/3
n. iderüñ 020a/7
n. itdi 009a/16
n. itdüğü 036b/12, 036b/13
n. itdüm 012a/1
n. itmek 051b/6
n. itsün 028b/12
n. kııldım 052a/1
n.- ı ʿ ināyeti 029a/5
n.- ı şehvet 051a/1
nāzır (Ar.) Bakan, nazar eden.
n. 015b/8, 017a/1, 033b/4
n.+ dur 033a/16, 033a/17
bülāde-i n. 015b/12
nāzil (Ar.) Peygamberlere bildirilmek.
n. olmuşdı 040a/7
naẓir (Ar.) Benzer.
n.+ i 008b/6, 008b/13, 009a/2,
010a/4
ne Hangi şey, nasıl.
n. 005a/3, 007a/5, 018b/4,
009b/12, 010b/10, 016a/16,
018a/6, 018a/7, 019b/16,
022a/12, 022b/1, 022b/4,
024a/14, 025a/4, 025b/1, 026a/4,
026a/7, 029a/7, 029a/12, 030b/8,
031a/8, 033b/7, 033b/13,
034a/10, 035a/1, 035a/4, 037a/3,
038b/1, 039b/1, 040a/5, 041b/6,
046a/8, 046a/12, 047b/15,
048a/12, 048a/13, 050a/14,
050a/15, 051a/9
n.+ dür 004b/17, 005a/1, 005a/2,
005a/3, 014b/10, 019b/3,
019b/4, 040b/9, 043a/3
n.+ kim 014b/5
n.+ ydi 051b/16
n.+ yle 008a/14, 008b/17,
009b/16, 034a/8
n.- eylerdüñ 010b/15
nebī (Ar.) Peygamber.
n. 020b/2

n.+ den 042a/12
n.+ lerüñ 025b/5
n.+ nüñ 018b/14, 025a/15
n.+ ye 042a/15
necât (Ar.) Kurtuluş.
maḳām-ı n. 049a/17
Necef İran'da bir şehir.
N. 024a/13
nedāmet (Ar.) Pişmanlık.
n.+ e 007a/8
nefes (Ar.) Hava, soluk.
n.+ dūr 039a/6, 039a/8
nef(i)s (Ar.) Kulun kötü huylarının merkezi.
n. 036b/2, 039a/4
n.- i emmāre 011b/15
n.+ i 008b/16, 009a/5, 041a/10, 054a/2, 054b/16
n.+ idūr 053a/12
n.+ inde 053a/13
n.+ inden 046b/5
n.+ ine 051b/1, 054a/6
n.+ ini 008b/2, 009b/16
n.+ lerin 005a/16
n.+ üñ 049a/7
ehl-i n. 011a/6
ehl-i n.+ dūr 025b/17
muḥālif-i n. 019b/6
n.- i levvāmedür 055a/1
n.- i muṭma'inneden 055a/2
n.- i mülhime 055a/2
arzū-yı n.+ dūr 045b/10
nefsānī (Ar.) Nefse ait.
n. 053a/7
nefsāniyye (Ar.) Nefse ait.
n.+ si 025b/14
ḳudūrāt-ı n.+ den 011b/16
zulümāt-ı n.+ den 011b/10
nehy (Ar.) Bir şeyin yapılmasını yasak etme.
n.- i münker 051b/10
nesil (Ar.) Soy, sülale.

n. 029a/17
n.+ idūr 027a/8
n.+ inden 042b/9
n.+ ine 028b/4
n.+ ini 029b/1
n.- i resül 027a/6
n.- i Resüldür 027b/8
n.- i Resüli 028a/11, 043b/5
nesne Nesne, şey.
n. 009b/2, 013a/10, 015b/17, 026b/4, 035b/17, 039a/14, 042a/6, 045b/16, 047b/7, 052b/10
n.+ de 010a/9
n.+ dūr 035b/2
n.+ ler 019b/6
n.+ lerdür 034b/1, 034b/4
n.+ leri 044a/2
n.+ ye 036a/2
n.+ yi 034a/15
neşir (Ar.) Kıyâmette bütün insanların dirilmesi.
n.+ e 037b/1
netice (Ar.) Sonuç.
n.- i şeherdür 035a/10
nev' i (Ar.) Cins, tür.
n. 005a/17, 039a/1
n.+ ile 025b/3, 053b/14
güzāide-i n. 001b/6
nice Çok, pek çok.
n. 002b/6, 004b/3, 006a/13, 009b/13, 017a/4, 025a/1, 037a/9, 040b/17, 044a/9, 046a/7
n.+ dūr 012b/16, 027a/7
niçün Niçin.
n. 010a/15, 010b/3, 027a/3, 034b/12
nidā (Ar.) Seslenme, çağırma.
N. 009b/16
nifāk (Ar.) İnsanlar arasında anlaşmazlıktan gelen ayrılık.

n. 030b/9
nihāven (?)
 n. 011a/1
nihāyet (Ar.) Son.
 n.+ i 032b/3, 045a/11
niḳāb (Ar.) Yüz örtüsü.
 n. 002b/5
 n.+ dan 006b/8
 n.+ ı 025a/2
 n.+ iñ 006b/2
 n.+ lu 024a/9, 024b/12
nikāḥ (Ar.) Bir kadınla bir erkeğin
 kânun nazarında karı koca sayılmalarını
 sağlayan işlem.
 n.+ da 023a/3
 n. itdüm 023a/1
ni‘met (Ar.) Allah’ın kullarına bağıışı.
 şāhib-i n. 048b/8
nisbet (Ar.) İlgi, bağ.
 n. 037b/13
 n.+ in 028b/6
 n.+ leriñ 028a/17, 028b/2
nişān (F.) İşâret, belirti, iz.
 n.+ ı 024b/7
 n.- ı ḥalkdan 008a/16
nite Nasıl.
 n. 022a/17, 026a/8, 035a/7
nitekim Gibi, benzeri, nasıl ki.
 n. 006b/11, 008a/13, 009b/7,
 012a/14, 012a/10, 012b/1,
 012b/6, 015b/16014a/11, 015a/6,
 015a/14, 017a/15, 017b/2,
 019a/5, 019a/6, 020a/6, 025a/15,
 026b/12, 029a/1, 030a/6, 038a/3,
 040a/4, 042a/15, 042b/17,
 043a/13, 044b/11, 045a/11,
 045b/3, 046b/1, 048b/13
niyet (Ar.) Bir şeyi yapmayı önceden
 kurma, zihinde tasarlama.
 n.+ ine 048b/9
niyyet Bir şeyi yapmayı önceden
 kurma, zihinde tasarlama. **bkz. niyet.**

n. 045a/2, 048b/8
 n.+ e 041b/5
 n.+ ile 048b/7
 n.+ ine 048b/11
nokşān (Ar.) Eksiklik, kusur.
 n. 052b/2
 n.+ dur 017a/3
noḳṭa (Ar.) Bir konuda önemli taraf.
 n.- i ḥaḳīḳatdūr 003b/10, 006b/5
 n.+ sı 054b/10
nucebā (Ar.) Allah tarafından âlemi
 mânen idâre etmekle görevlendirilmiş
 olan kırk kişiye verilen isim.
 n. 020a/15, 039a/6
nuḳebā (Ar.) Veliler.
 n. 020a/15, 038b/13, 039a/4
 n.+ ya 033b/2
nūr (Ar.) Gerçeği görmeyi sağlayan
 mânevî ışık.
 n. 026a/2
 n.+ dur 030b/3, 031a/9
 n.+ ı 026a/9, 030a/5, 030b/2
 n.+ ıdur 054b/8
 n.+ ın 008b/15
 n.+ ıyla 012b/10
 n.+ lu 022b/2, 034a/3
 n.+ uñ 026a/5
 n.- ı celâlde 002a/11
 n.- ı ilahiyye 011b/12
 n.- ı nūr 025b/13
 n.- ı tevḥîde 011b/13
 n.- ı vilâyet 015b/10
 nūr-ı n. 025b/13
nūrānî (Ar.) Işıklı.
 n. kılmışlardır 026a/14
nūş (F.) İçmek.
 n. itdi 024b/6
nübüvvet (Ar.) Peygamberlik.
 n. 018a/2
 n.+ ine 037b/2
nükte (Ar.) Düşündürücü söz.
 n. 024b/8

O, o

o İşâret zamiri olarak yerini tuttuğu en uzaktaki kimse veya şeyi gösterir.

o. 037b/14

od Ateş.

o. 035b/2, 035b/4, 036a/5

o.+ dan 035b/5

o.+ uñ 035b/6

oğlan Erkek evlat.

o. 017a/13, 018a/17, 019a/11, 029a/14, 029a/16, 044b/1, 052a/6, 052a/8, 052a/10

o.+ ı 018a/12

o.+ ı 025b/2

o.+ ları 024a/2

o.+ larıdur 027b/7

o.+ larım 025a/7

o.+ larımdan 017b/3

o.+ larına 019a/8, 026b/1

o.+ larından 017b/1

o.+ umuz 043a/11

o.+ uñ 018b/2

o.+ uñuz 043a/7

oğlancık Küçük çocuk.

o. + lar 018a/14

o.+ ları 029b/3

o.+ larıdur 029b/5

o.+ larla 029a/14

oğul Erkek evlat. **bkz. oğlan**

o. 047a/6

o.+ ıdur 021b/4, 021b/16

oku- Okumak.

o.- dı 031a/2

o.- dum 010a/9

o.- maķ 007b/3, 032b/4, 033a/11

o.- mazsa 031a/7

o.- mışdur 007b/14

o.- rlar 030b/17, 037b/12

o.- rsa 030b/14

o.- sa 030b/3, 030b/11

o.- ya 007b/13

o.- yalar 007b/15, 008a/11

o.- yan 015a/4, 030b/5

o.- yanlar 015a/5

o.- yup 014b/16

o.- yup 031a/10

okun- Okunmak.

o.- maķ 050b/7

okut- Okutmak.

o.- dı 028a/12

ol- Bildirme ifade eder.

o.- a 002a/10, 004a/5, 004a/10,

007a/1, 007a/3, 011a/5, 011a/8,

014a/3, 014a/4, 015b/4, 015b/5,

015b/6, 015b/7, 015b/8, 015b/9,

015b/12, 015b/13, 016a/5,

016a/14, 016a/16, 017a/1,

019a/3, 019a/4, 019b/14,

019b/15, 019b/16, 020a/4,

020b/3, 020b/6, 034b/11,

034b/12, 035a/1, 035a/2,

035b/17, 039a/16, 040a/12,

041b/2, 041b/14, 042a/3,

046b/17, 047a/2, 047a/9, 053a/2,

053a/3, 053a/4, 053a/6, 053a/10,

053a/13, 053b/1, 053b/6,

053b/7, 053b/8, 053b/9, 041b/8,

042b/16, 044a/6, 044a/9, 046a/2,

046a/4, 046a/5, 046b/12,

046b/14, 046b/16, 047b/16,

048b/1, 048b/2, 050a/11,

050a/12, 050a/13, 050a/17,

050b/1, 050b/16, 052a/12,

052a/13, 052a/14, 052a/16,

053a/17, 054a/4, 054a/17

048a/7, 048a/8, 048a/10, 048b/7,

050b/2, 052b/12, 053b/13,

053b/10, 054a/2, 054b/5,

054b/6, 054b/15, 054b/16

o.- acaķdur 033b/13

o.- alar 032b/6

o.- am 035a/1

o.- an 001b/10, 002a/1, 002a/17,
007a/2, 007a/9, 010b/4, 011a/16,
012a/7, 012b/14, 013a/8,
015a/11, 015b/4, 016a/3,
018b/13, 021a/17, 028a/8,
028b/4, 028b/8, 029a/17,
029b/5, 036a/10, 038a/10,
039a/14, 040b/6, 044a/2, 046b/2,
047a/11, 047a/17, 051a/6,
052b/10, 053a/1, 053a/2
o.- ana 015a/9, 019b/1, 028a/5,
029b/13, 032a/6, 032a/9,
044a/12
o.- anı 029b/15
o.- aydı 010a/2
o.- dı 005b/12, 005b/13,
009a/17, 009b/3, 012a/2, 012a/3,
014a/8, 014a/9, 015a/12, 017b/6,
017b/17, 018b/7, 021a/5,
021a/10, 021a/15, 022a/1,
022a/2, 023b/5, 023b/6, 024b/2,
028a/3, 028a/10, 034a/10,
035a/4, 035a/9, 038a/7, 044a/5
o.- dılar 015a/6, 021b/13,
028a/13
o.-diki 014a/10
o.- duğı 035b/8, 036a/9, 038a/6,
039b/17
o.- duğıñ 049a/5
o.- duğun 054a/5
o.- duğuna 029b/7
o.- dum 009b/12
o.- ıcağ 023b/2
o.- madı 021a/7
o.- mağ 007a/6, 009b/7, 011a/2,
037a/2, 047b/1, 047b/2
o.- mağdur 010a/11, 034b/3
o.- mamasına 033b/3
o.- masa 030b/14, 041a/12,
046a/10, 046b/4
o.- masına 030b/2, 035b/3
o.- masından 006a/7, 039a/11

o.- masınuñ 054b/13
o.- masıyla 030a/16, 050a/13
o.- masun 031b/12
o.- maya 008a/12, 039b/17,
044a/11, 047a/10, 052a/9,
052a/10, 053a/5, 053a/7,
053a/11, 053b/2
o.- mayalar 014a/10
o.- mayan 014b/7
o.- mayınca 028b/15, 033b/4,
037a/7, 052b/4, 052b/9
o.- maz 008a/5, 024a/7, 029a/6,
030b/15, 037a/4, 038b/5,
039b/15, 041b/5, 041b/8,
047a/13, 048a/4, 051a/13,
052b/5, 054b/7, 054b/9
o.- mış 043a/1, 047b/15
o.- mışdur 002b/2, 007b/9,
020a/5, 021a/9, 023a/10, 026a/2,
036a/3, 036b/3, 037a/12, 038a/1,
039b/10
o.- mışlar 012a/3
o.- mışlardur 012a/5
o.- sa 003b/6, 004a/17, 006b/11,
007b/15, 011a/15, 012a/5,
014a/8, 014a/9, 014b/5, 016b/7,
016b/8, 016b/14, 017b/4,
017b/10, 030b/2, 030b/9,
042a/4, 042b/9, 042b/15,
044a/12, 045b/4, 045b/6,
045b/8, 046a/2, 046b/15, 047a/7,
047b/6, 050b/10, 050b/12,
051a/7, 051a/8
o.- salar 010b/15
o.- sun 018b/6, 023a/14, 026b/2,
029b/15, 031b/12, 053a/12
o.- uci 002a/12
o.- unca 039a/9
o.- unur 003b/1, 010b/13,
011a/9, 013b/5, 014b/1, 014b/4,
031a/6

o.- up 011b/12, 015a/6, 019a/1,
021a/9, 030b/10, 031a/5,
033b/13, 035a/3
o.- ur 014b/6, 014b/7, 014b/9,
017b/5, 017b/11, 017b/15,
018a/4, 018b/15, 020a/12,
023b/4, 026a/7, 026b/17,
028a/17, 028b/7, 029a/5,
030a/10, 030b/1, 030b/11,
031a/5, 031a/10, 031a/12,
033b/1, 034a/9, 035b/12, 036a/5,
036a/6, 036a/7, 037a/5, 037b/7,
039a/6, 040a/2, 040a/11, 041b/3,
041b/5, 041b/6, 050a/4
o.- urdî 023b/7
o.- urlar 005b/4, 019b/2, 045a/8,
051a/1
o.- ursa 011a/6, 017b/5, 017b/10,
017b/15, 018a/4, 025b/3, 029a/3,
035a/14, 035b/11
o.- ursañ 028b/17, 052a/15
o.- ursin 014b/2, 014b/3
bî-ḥavf o.- maḳdur 049a/16
dirîğ o.- maya 050b/15
düşmān o.- maḳdur 010a/11
ehl-i mu'ārîf o.- a 036b/16
ehlullah o.- dî 015a/5
eksük o.- mazlar 039a/7
emîn o.- anlara 011b/6
emîn o.- maḳ 010a/10
emîn o.- maz 011b/5
esîr o.- ur 043a/7
fāsîd o.- dî 008a/5
ğāib o.- dî 026b/3
ğāib o.- dılar 038b/15
ğālib o.- ur 036a/5, 036b/6
ḥaberdār o.- a 046b/5
ḥācet o.- mazdî 044a/16
ḥaḳāret o.- ursa 046a/8
ḥalāş o.- a 011b/17
ḥalāş o.- up 011b/10
ḥalḳ o.- up 004b/13

ḥall o.- unur 010b/7
ḥarām o.- ur 002b/1, 006a/8,
006a/9
ḥāşıl o.- a 010b/7
ḥāşıl o.- an 049b/16
ḥāşıl o.- dî 040b/11, 054a/10
ḥāşıl o.- maz 045a/3
ḥāşıl o.- ur 040a/3, 040b/8,
050a/8, 055a/3
ḥayır o.- maz 046b/7
helāk o.- mışdur 038b/8
helāk o.- ur 033a/10, 048a/1
helāk o.- ursız 043a/6
ḥelāl o.- a 048a/10
ḥelāl o.- ıcaḳ 048b/12
ḥelāl o.- ur 048a/2, 048a/7
ḥelāl o.- ursa 047b/15
icāzet o.- mayınca 045a/1
izḥār o.- mışdur 037b/14
ḳābil o.- a 036b/10
kāfir o.- anı 042b/13
kāfir o.- ur 043b/11
keşf-i muğāyib o.- mamışdur
039b/8
keşf-i muğāyib o.- mış 037b/17
lāyık o.- maz 033b/5
mağbūn o.- urlar 007a/8
maḥrūm o.- maḳ 007b/16,
008a/1
māni' o.- maz 033a/8
ma' lūm o.- dî 022a/11
ma' lūm o.- ur 037a/2
ma' şūm o.- maḳ 011a/12
mest-i ḥayrān o.- ur 050a/3
meşğul o. 032b/4
muḥarrem o.- mış 007a/1
muḥkem o.- a 042a/2
murād o.- ursa 045a/2
muṭābıḳ o.- a 052b/17
muṭi' o.- uñ 013b/10
muṭi' o.- un 013b/6
muṭṭali' o.- maz 007a/1

mübtedī o.- up 012a/3
mücevvef o.- ur 036b/5
mükemmel o.- a 041b/13
münevver o.- up 011b/12
münkeşif o.- a 039b/16
münkir o.- maḵ 007b/10, 007b/11
münkir o.- sa 042b/15
mürted o.- ur 043a/2
müslimān o.- ana 038b/8
müstehīḵ o.- maḵ 006a/13
nāzil o.- mışdı 040a/7
‘ālim o.- up 007a/3
‘āmīl o.- dı 015a/5
‘ārīf o.- ur 050a/10
‘āşī o.- mayalar 013b/11
‘āşīḵ o.- dı 023b/13
‘azīz o.- a 008b/4
pāk o.- a 036b/12
peşimān o.- du 009a/17
peydāh o.- dı 034a/3
peydāh o.- duḡuna 034a/6
pinhān o.- dı 043b/6
raḥat o.- am 001b/3
şābit o.- maḵdur 006b/10
şādīḵ o.- a 032a/11
şāim o.- sunlar 007a/13
şā’im o.- maḵ 008a/4
su’āl o.- ur 040b/13
sünnet o.- up 040b/13
şākird o.- dum 010a/8
tābi‘ o.- mayalum 010b/4
tāc-ı o.- dur 004a/3
taḡyīr o.- mış 002b/3, 004b/2
tamām o.- a 039a/9
tebdīl o.- up 003b/9
tecellī o.- ur 049b/16, 050a/2
tekellūf o.- masa 050b/13
tekellūf o.- maya 050b/3
teslīm o.- maḵ 042a/8, 046a/12
teslīm o.- ur 042a/9
ulu’l-‘azzam o.- a 041b/12

vācib o.- an 047b/10
vācib o.- dı 015a/17
vāḵıf o.- ur 046b/15
vāḵi‘ o.- mışdur 042a/15
vāşıl o.- unca 005b/5
vāşıl o.- up 011b/14
vekil o.- dı 023a/1
yegin o.- dı 016b/4
ẓa‘īf o.- sa 047a/14
zā’il o.- maya 042a/11
ẓikir o.- unur 002b/5
ziyān o.- maz 041a/12

ol Üçüncü tekil şahıs zamiri ve işâret sıfatı.

o. 001b/9, 001b/10, 001b/11, 001b/12, 002a/1, 002a/7, 002a/13, 002a/14, 002a/16, 002b/3, 002b/4, 002b/7, 002b/13, 002b/14, 002b/15, 002b/16, 002b/17, 003a/1, 003a/2, 003a/3, 003a/4, 003a/5, 003a/6, 003a/7, 003a/8, 003a/9, 003a/10, 003a/11, 003a/12, 003a/13, 003a/14, 003a/15, 003a/16, 004a/15, 004b/3, 005b/1, 005b/2, 005b/3, 005b/5, 006a/4, 006b/1, 008a/16, 008b/4, 008b/7, 008b/8, 008b/12, 008b/15, 009a/1, 009a/6, 009a/15, 010a/2, 010b/7, 010b/12, 011a/6, 011a/14, 012b/9, 012b/10, 012b/12, 012b/13, 012b/16, 014a/6, 015b/3, 016a/2, 016a/12, 016a/15, 016b/2, 016b/4, 016b/9, 017a/5, 017a/10, 017a/16, 017b/4, 017b/5, 017b/7, 017b/12, 017b/16, 018a/1, 018a/3, 018a/6, 018a/12, 018a/17, 018b/12, 019a/16, 019b/2, 020a/8, 021a/7, 021a/9, 021a/12, 021a/13, 021a/14,

022b/3, 022b/5, 022b/6, 023b/6, 023a/9, 023b/5, 023b/13, 024a/9, 024b/2, 024b/11, 025a/2, 025b/14, 026a/13, 026b/2, 028a/3, 028a/12, 028a/13, 028a/15, 028a/16, 028b/3, 029a/14, 029a/16, 029b/3, 031a/2, 031a/3, 031a/4, 031a/5, 031b/11, 033a/7, 033b/9, 033b/17, 034a/9, 034b/4, 034b/9, 034b/16, 036a/3, 037a/4, 037b/6, 037b/11, 037b/15, 038a/1, 038a/5, 038a/7, 038a/8, 039a/3, 039b/5, 039b/6, 039b/8, 039b/9, 039b/11, 040a/9, 040a/17, 041a/6, 041a/16, 041b/4, 041b/7, 042a/2, 042b/4, 042b/7, 043a/3, 043a/17, 044a/4, 044a/10, 044a/11, 046a/12, 047a/8, 047b/16, 048a/1, 048a/2, 048a/6, 048b/5, 048b/7, 048a/15, 049a/2, 049a/10, 050a/4, 050b/12, 051a/6, 051a/11, 051b/4, 051b/8, 052a/10, 054a/16, 055a/4, 055a/7 o.+ dur 002b/9, 011a/5, 011a/13, 011a/17, 016a/4, 016a/6, 016a/11, 016b/11, 016b/13, 016b/16, 019b/8, 019b/9, 019b/11, 019b/13, 036a/15, 039a/17, 039b/3, 039b/9, 039b/15, 040a/11, 015b/4, 019a/2, 019a/4, 019a/13, 019a/14, 026b/5, 028b/9, 029a/9, 039b/2, 039b/4, 047a/5, 047a/8, 047b/4, 055a/10		o. 009a/5, 009a/11, 009b/4, 010a/12, 010a/15, 011b/9, 021a/9, 021a/13, 041a/2, 041a/3
olun-	Olmak fiiline konu olmak. o.- a 026b/13 o.- dum 020b/9 mani' o.- mışdur 034a/17 su'âl o.- ursa 004a/2, 004b/17	ona Ona. o. 043a/3
on	Sayı.	onda Onda. o. 025b/12
		oñla- Tedavi etmek. o.- dı 018a/6
		onlar Onlar. o. 030a/2 o.+ nlarıñ 048a/15
		ora O yer. o.+ da 026b/3, 026b/4
		orta İki uçtan veya bütün noktalardan aynı uzaklıkta olan yer. o.+ dur 049b/6 o.+ sı 005a/1, 005a/6 o.+ sında 001b/2, 003b/14, 004b/4
		ortak Aynı, benzer. o.+ dur 008b/8
		oruç İbadet. o. 007a/14
		otur- Oturmak. o. 005a/8, 005a/16 o.- a 013a/16, 044b/13 o.- alar 013a/16, 013b/2 o.- dı 022b/14, 029a/12 o.- dılar 001b/6 o.- dum 034a/2 o.- mağ 005a/11, 006a/8, 008a/7 o.- mağdur 005a/8, 005a/17 o.- maya 013a/7, 013a/8 o.- miş 001b/7 o.- mışdum 034a/1 o.- up 017a/5, 029a/11 o.- ursa 044b/12
		otuz Otuz. o. 009b/3, 009b/10, 009b/11, 041a/4, 041a/5, 041a/6

oyan Gem, dizgin.
u. 047a/14
oyanlat- Gem, dizgin takmak.
o.- dı 024a/11
oyna- Oynamak.
o.- rıdı 029a/14

Ö, ö

öde- Bir şeyin karşılığını alacaklı olana vermek.

ö.- se 044a/2

öğred- Öğretmek.

ö.- e 012b/15

öğren- Öğrenmek.

ö.- e 006a/6, 006a/7

öğüt Öğüt.

ö. 009a/3

öl- Ölmek.

ö.- di 024b/10

ö.- diği 023a/7

ö.- dükden 018b/16

ö.- dür 023b/13

ö.- dürdi 021a/15

ö.- düre 024a/5

ö.- dürivir 023b/10

ö.- dürmege 023b/11

ö.- dürmek 048b/13

ö.- dürmekden 049a/4

ö.- dürür 030b/5

ö.- dürürse 049a/3

ö.- em 024a/8

ö.- medük 025a/9

ö.- mezler 025a/12

ö.- meyenin 024b/5

ö.- meyince 024a/6

ö.- mezden 054a/1

ö.- ün 054a/1

ö.- ürse 016a/15, 049a/3

‘ömür (Ar.) Yaşama veya var olma süresi.

‘ö. 008b/17

‘ö.+ ünçe 008b/1

öñ Bir şeyin esas kabul edilen görünen yüzü.

ö.+ imden 018a/14

ö.+ ünçe 026b/11

ö.+ ünde 007a/12

ö.+ üne 005a/6, 013a/15, 048b/2,
048b/4
ö.+ üne 029a/15
öp- Öpmek.
ö.- e 013b/4
ö.- eler 013b/3, 013b/4
ö.- erler 006b/16
ö.- üñ 006b/15
ö.- üp 013b/3
öre dur- Ayakta durmak.
ö. d.- a 046b/6
ö. d.- urañ 044b/16
öyle Öyle.
ö. 002b/2, 003b/6, 004a/17,
004b/3, 006b/10, 007a/2,
007b/14, 011a/15, 012b/1,
012a/5, 014a/5, 014b/8, 036b/13
ö.+ dür 026b/12
öz Kendi.
ö. 043a/11, 046a/9
ö.+ ünden 026a/8

P, p
pādiṣāh (F.) Büyük hükümdar.
p. 040a/14
pādiṣāhī (F.) Padişaha ait.
libās-ı p.+ den 001b/11, 002a/14
pahā (F.) Değer, kıymet.
p.+ da 002a/3
pāk (F.) Temiz.
p. 025b/13
p.+ dur 036b/11
p. idicidür 036b/11
p. kıla 016a/7
p. ola 036b/12
rūḥ-ı p.+ lerine 002a/9
para (F.) Parça.
p. 010a/5
parmak (ğ) Parmak.
p.+ ıla 018b/9
p.+ ıla 023a/14
p.+ ım 018a/7
p.+ ımı 017a/14
p.+ inuñ 044b/17
p.+ uñ 044b/17
paşmak Bir çeşit ayakkabı.
p. 008b/14
pāzār (F.) Alış veriş yeri.
p.+ a 013b/1, 013b/3
perçem (F.) Alna düşen kısa saç demeti,
kâkül.
p. 013a/13
perhîz (F.) Dînin yasak ettiği şeylerden
sakınma, kendini tutma.
p. 036b/5
p. idecek 035b/10
p. itse 035b/9
p.+ i ide 036a/5
peri (F.) Tabiat üstü güce sahip
varlıklar.
p. 017a/15
pervâne (F.) Geceleri ışık etrâfında
dönerek uçan küçük kelebek.
p. 010b/2

pervāz (F.) Uçma, uçuş.

p. 054a/7

perverde (F.) Yetiştirilmiş.

p.- i ekrem 008b/9

pes (F.) Şu halde, öyleyse, imdi.

p. 014a/7, 014a/9, 015a/9,
015a/11, 015a/12, 017a/5,
020a/10, 029a/8,
040a/6, 040a/7, 040a/10,
042a/12, 048a/2, 052a/17

peşimān (F.) Pişman.

p. oldu 009a/17

peydā (F.) Açıkta ve meydanda olan.

p. 022a/2

peydāh (F.) Açıkta ve meydanda olan.

bkz. peydā

p. oldu 034a/3

p. olduğuna 034a/6

peygamber (F.) Allah tarafından emirlerini kullarına bildirmekle görevlendirilmiş kimse.

p. 017b/1, 017b/3, 017b/8,
017b/9, 017b/17, 017a/10,
018a/4, 021b/6, 022a/8, 023a/6,
025a/11, 025a/16,
026a/2, 027a/11, 027b/17,
031a/17, 037a/10, 038b/6,
041a/9, 053b/11, 053b/17

p.+ den 017b/14

p.+ den 042a/11

p.+ di 040a/13

p.+ e 015b/16, 017a/17, 023a/6,
036a/16

p.+ i 018a/9

p.+ iñ 025b/7, 025b/8

p.+ iñüzüm 006b/14

p.+ le 040b/8

p.+ ler 031b/2

p.+ lerdür 020b/5

p.+ lere 039b/17

p.+ üñ 018b/12, 028a/1, 029b/9

Ḥazret-i P.+ imüz 007b/1

peyk (F.) Haberci.

p.+ i 024b/3

pinhān (F.) Gizli.

p. 037b/12

p. itdiler 043b/7

p. oldı 043b/6

pīr (F.) Önder.

p.+ dür 003b/12

p.+ ine 034a/4

p.- i Aḥmed 003a/10

p.- i a^c zam 004a/14

p. 005a/8, 023a/14

poğaz Boğaz.

p.+ ın 013a/12

post (F.) Şeyhlik makâmı.

p. 004b/17, 005a/10

p.+ a 006a/8

p.+ dan 004b/16, 006b/10

p.+ ın 015a/2

p.+ ları 004b/11

p.+ uñ 004b/17, 005a/4, 005a/14,
013a/15

p.+ unda 013a/6

R, r

Rabb (Ar.) Allah.

R.+ inûz 011a/13

R.+ üñ 050a/4

Rabbānî (Ar.) Allah'a ait.

R.+ ile 014b/4

ilhām-ı R. 014b/4

ilhām-ı R. 045b/5

rûḥ-ı R. 054a/7, 054a/17, 055a/3

rûḥ-ı R.+ dūr 054b/17

rûḥ-ı R.+ m 054a/10

tecellā-yı R.+ ye 019b/16,
046b/15

Rabbe'l-âlemîn (Ar.) Alemlerin Rabbi
Allah.

R. 031a/15

rabṭ (Ar.) Gönülden bağlanmak.

r.- ı kalb 010b/6

rācīm (Ar.) Taşlanarak cezâlandırılmış.

r. itmek için 012b/4

râh (F.) Yol.

r. 030b/5

r.- ı ḥaḳḳa 010b/3

r.- ı Hüdâ 011a/7

raḥat (Ar.) Huzur.

r. olam 001b/3

raḥimehullah (Ar.) Allah onlara rahmet
eyleye.

r. 025a/15, 031b/8

raḥmānî (Ar.) Allah'a ait.

r.+ dūr 020a/8

r.+ lerdür 036a/13

vilâyet-i r. 020a/11

raḥmet (Ar.) Allah'ın yaratıklarına olan
merhameti, acıma ve esirgemesi.

r. 027a/9

raḥmetullahi (Ar.) Allah'ın rahmeti.

r. 031b/7

Ramazân (Ar.) Arabî aylarda oruç
tutulan dokuzuncu ay.

R. 007a/11

R.+ uñ 007a/13

Receb (Ar.) Arabî ayların yedincisi, üç
ayların ilki.

R. 007a/11, 039a/8

red (Ar.) Kabul etmeme, geri çevirme.

r. itmeye 011a/3

rek'at (Ar.) Namazda kıyam, rükû ve iki
defa secdeden meydana gelen bölüm.

r. 007a/16

res(i)m (Ar.) Adet, usûl.

r.+ e 034a/10, 034a/11

r.+ le 027a/15, 027b/2, 032a/10,
043b/6

Resûl (Ar.) Peygamber.

R. 002b/2, 006a/11, 014a/11,
015a/6, 018a/11, 018b/9, 019a/6,
020a/6, 020a/14, 020a/17,
021a/6, 021a/8, 021a/12,
021b/12, 022a/4, 022a/6, 022a/9,
022a/13, 022a/16, 022a/17,
022b/3, 022b/6, 022b/8,
022b/11, 022b/15, 023a/8,
023a/12, 025b/5, 029b/3,
030a/11, 040a/17, 040b/16,
041a/3, 042a/15, 043a/4, 043b/8,
044a/5, 044a/15, 044a/17,
044b/2, 045a/11, 045a/13

R.+ den 012a/6, 021a/4, 030a/7,
030a/14, 043a/15

R.+ e 018b/1, 022a/11, 029a/13,
029a/17, 030a/6, 044a/17

R.+ i 044b/13

R.+ üñ 021a/1, 021a/2, 021a/3,
021a/6, 021a/10, 021a/11,
021b/4, 022a/1, 022b/10,
022b/14, 023a/11, 025b/13,
026b/8, 026b/9, 027a/7,
027b/15, 028a/7, 036a/17,
040b/9, 040b/12, 043a/9

R.+ üne 013b/7, 022b/15

R.- i Ekrem 001b/6, 011b/7

ḥazret-i R. 004a/11, 021a/3,
029b/8

mertebe-yi R.+ e 045a/14
nesl-i r. 027a/6
nesl-i R.+ dūr 027b/8
nesl-i R.+ i 028a/11, 043b/5
revā (F.) Uygun, yerinde.
r. 021b/1, 026a/15, 049a/11
revāyiş (Ar.) Bir malın değeri.
r.+ i 002a/4
rızā (Ar.) Hoşnut ve memnun olma durumu.
r. 013a/9, 027b/11, 027b/13
r.+ landurmaya 013a/9
r.+ s1 047a/9
r.+ s1n 016a/2
r.+ s1z 045b/9
r.- i ' Aliyyeden 002a/15
r.- y1 meşāyiḥ 047a/1
rızq (Ar.) Allah tarafından herkese takdir edilen nîmet.
r. 010a/10
r.+ 1 048a/13
r.+ 1n 048a/14
r.+ 1na 050b/3
ri'āyet (Ar.) Uyuma.
r. ideler 013b/5
r. idüp 010b/8
ricā (Ar.) Dilek, istek.
r.+ dur 049a/17
ricāl (Ar.) Erkekler.
r.- i ḡaybın 006a/14
r. 039a/11
riḍā (Ar.) Dervişlerin omuzlarına attıkları, gereğinde seccâde veya yorgan gibi kullandıkları yün örtü.
r. 002b/5
r.+ dan 006b/6
r.+ ları 004b/10, 006a/8
r.+ s1n 006b/2
r.+ y1 006a/9
riwāyet (Ar.) Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.
r. 011a/9, 027b/1

r.+ dūr 016a/5
r. kıllur 017a/7
riyā (Ar.) Bir ibâdet veya iyiliğin Allah rızâsı için değil gösteriş için yapılması.
r. itmesünler 007a/9
r.+ ya 007a/7
riyâzat (Ar.) Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme sûretiyle nefsi terbiye etme.
r. 008b/2, 008b/5, 009b/3, 026a/13
r. itse 046a/3
rubî' meskûn (Ar.) Dünyanın çeyreği.
r. 004b/11
rûḥ (Ar.) Ruh.
r. 022a/2, 022a/3, 054b/16, 055a/6
r.+ 1 044a/15
r.+ 1ndan 022a/2
r.+ 1 022a/4, 044b/6, 044b/7
r.+ ile 041a/3
r.+ um 022b/3
r.+ una 044b/5, 044b/6, 044b/7
r.- 1 cismānî 054a/13, 054b/2, 055a/5, 055a/9
r.- 1 cismānîdür 054b/1, 054b/17
r.- 1 cismānînüñ 054b/1
r.- 1 ḡayvān 055a/1
r.- 1 ḡayvānî 054a/13
r.- 1 ḡayvānîdür 054b/16
r.- 1 ḡayvānînüñ 054a/14
r.- 1 insānî 054a/13, 055a/5
r.- 1 insānîdür 054b/17, 055a/1
r.- 1 insānînüñ 054a/14
r.- 1 insānîsi 054a/16
r.- 1 Muḡammed 045b/15
r.- 1 pāklerine 002a/9
r.- 1 rabbānî 054a/7, 054a/17, 055a/3
r.- 1 rabbānîdür 054b/17
r.- 1 rabbānîm 054a/10
rûḡānî (Ar.) Ruh ile ilgili, ruha ait.

r.+ dūr 040a/10
rūḥāniyye (Ar.) Ruhla ilgili.
r.+ den 010b/6
r.+ leri 051a/5
r.+ si 018b/13, 018b/14, 025b/11
şifat-ı r.+ si 017a/1
ruḥī (Ar.) Ruhla ilgili.
r.+ dūr 041a/6
ruḥṣat (Ar.) İzin.
r. 010b/10
rūcū^c (Ar.) Geri dönmek.
r.+ ı 035b/6

S, s
sā^c at (Ar.) Saat.
s.+ de 016b/9, 016b/14, 024b/11,
027a/13
şab(ı)r (Ar.) Zor olan durumlar
karşısında dayanma.
ş. it 017b/4, 018a/2
ş. itdüm 017b/11
ş. idüñ 043a/5
ş. it
şābit (Ar.) Kararlı.
ş. 044b/9
ş. olmaḳdur 006b/10
şabun (F.) Sabun.
ş.+ la 052a/13
şād (Ar.) Arap alfabesinin on dördüncü
harfi.
ş. 053a/1, 053a/3, 053a/5
şadaḳ (Ar.) Vefa.
ş.+ ında 015b/7
şadır (Ar.) Divan.
ş.+ da 001b/7
şadr (Ar.) Kalp, gönül.
inşirāḥ-ı ş.+ ı 010b/7
şafā (Ar.) Gönül şenliği, rahat, huzur.
ş. 051a/1, 051a/6
ş.+ dan 007b/16
ş.+ dandur 053a/5
ş.+ sı 035a/2
ş.+ ya 007b/17, 008a/2
ihvān-ı ş. 010b/4
semā^c -ı ş. iderler 008a/3
semā^c -ı ş.+ ya 007b/14, 007b/16
şag Sağ.
s. 004b/8, 021a/6, 026b/9,
044b/14, 044b/17
ş.+ ı 005a/1, 005a/4
s.+ ına 013a/10, 033b/2
ş.+ ında 033a/15
ş.+ ındağı 033b/2
ş.+ ındaki 033a/15
ş.+ ından 033b/3

sağış Sayı.

s.+ ı 041a/11

şahābe (Ar.) Hz. Muhammed'in sohbetinde bulunmuş olan müslümanlar.

ş.+ ler 030a/14

şāhib (Ar.) Sahip.

s.+ i 054a/17

ş.- i vilāyet 025a/4

ş.- i da' vet 017b/4

ş.- i kudret 037a/2

ş.- i Kır'ān 027b/14

ş.- i ni' met 048b/8

şāhiḥ (Ar.) Tam, doğru.

i' tiḳād-ı ş. 044a/3

şāhiḥçe Doğru şekilde.

ş. 015b/14

şahrā (Ar.) Boş ve geniş ova.

ş.+ nuñ 001b/2

ş.+ sında 011b/11

ş.+ ya 024a/11

şāim (Ar.) Oruçlu.

ş. olmak 008a/4

ş. olsunlar 007a/13

sā'ir (Ar.) Başka, öteki.

s. 002a/12, 012a/14, 012a/15,

012a/16, 013a/1, 013a/17,

013b/1, 013b/4, 020b/4, 031b/7

kevākib-i s. 012a/15

sakın- Kaçınmak, çekinmek.

s. 026a/10, 052a/11, 052a/14

s.- a 047b/7

s.- alar 038a/13

s.- mak 044b/10, 046a/14

s.- sa 029a/4

s.- uñ 050b/4

s.- uñ 008b/7, 038b/4

sakla- Esirgemek, korumak.

s. 031a/14

s.- dı 023a/7

s.- rsa 046a/7

s.- sa 035a/13

s.- ya 016b/12, 046a/8

şal- Göndermek, bırakmak.

ş.- arsin 041b/1

ş.- dı 017b/17

ş.- dılar 024a/13

ş.- makdur 049a/8

ş.- up 002a/8

şalavāt (Ar.) Hz. Muhammed'e saygı ve sevgi bildirmek için okunan dualar.

ş. 027a/13, 027a/15, 027b/1,

027b/3, 032a/11, 032b/2,

032b/5, 032b/6

ş.+ da 027a/8

ş.+ ıdur 027b/2

ş.+ uñ 027a/14

emr-i ş.+ dan 010b/17

şaldurt- Saldırmasına yol açmak.

ş.- dı 024a/12

şāliḥ (Ar.) İyi amel sâhibi, günah işlemekten kaçınan (kimse).

ş. 038b/15, 053a/1, 053a/3

ş.+ e 039a/5

ş.+ ler 029a/6

ş.+ lerinden 038b/14

ş.+ liḳdendür 053a/1

sālik (Ar.) Bir tarîkata girmiş, bir mürşide bağlanarak mânevî yolculuğa çıkmış olan kimse.

s.- i serāh-ı haḳîkat 010a/14

şamt (Ar.) Sessizlik.

ş. 034a/11, 034a/12

ş.+ ıdur 034a/13, 034a/14

şan- Zannetmek.

ş.- ur 051a/2

saña Sana.

s. 017b/5, 017b/10, 017b/15,

018a/3, 018a/10, 022b/11,

022b/16, 023b/14,

024a/3, 037a/4, 038a/6, 052a/15

şarf (Ar.) Bir şeyi bir işte kullanma, o yolda harcama.

ş. ide 019a/17, 053b/3

şarkıt- Sarkıtmak.
 ş.- maya 013a/13
şavma'a (Ar.) İçinde ibadet edilen mekan.
 ş.+ mda 034a/1
saygı Saygı.
 s. iderler 039a/12
seb'a (Ar.) Yedi.
 s. 010a/17
 aḳālīm-i s. 033b/11
sebeb (Ar.) Sebep.
 s. 005b/12, 051a/11
 s.+ dūr 033a/5, 045b/16, 046b/8
 s.+ in 010b/12
 s.+ siz 045b/16
 bende-i s. 051b/3
 s.- i ḳabūlden 011b/3
şebt (Ar.) Yazı.
 ş.+ i 021a/16
seccāde (Ar.) Namazlık.
 s. 002b/5
 s.+ den 006b/9
 s.+ mi 034a/3
 s.+ sin 006b/2
 s.- i ' Alīden 001b/12
secde (Ar.) Secde.
 s. 037b/11
 s. eylemek 037b/10
segird- Koşar gibi yürümek.
 s.- üp 011b/11
 s.- elüm 002a/8
seḫāb (Ar.) Bulut.
 s. 010b/1
seḫer (Ar.) Tan yerinin ağarmasından biraz önceki zaman.
 vakt-i s.+ de 009a/12
 netice-i s.+ dūr 035a/10
sekiz Sayı.
 s. 009a/11, 010a/15
selām (Ar.) Selam.
 s. 022a/7, 022a/9, 032a/1, 034b/9

s.+ in 022a/10
 s.+ in 034b/10
 s. ider 022b/17
selāmetlīg (Ar.+T.) Kurtuluş.
 s.+ ıla 016b/12, 016b/17
sellemallahu (Ar.) Allah'ın selamı.
 s. 031b/6
semā' (Ar.) 1. Dervişlerin icrâ ettikleri âyin.
 s.+ a 004b/14
 s.+ ı 053a/6
 s. itmek 007b/7
 s. itmeyelüm 010b/1
 s.- ı şafāya 007b/14, 007b/16
 s.- ı şafā iderler 008a/2
 ehl-i s. 053a/6
 uşūl-i s.+ ı 011b/13
 2. Gökyüzü.
 s.+ ı 038a/2
semāvāt (Ar.) Gökler.
 s. 010a/17
 s.+ a 054a/7
 s.+ dadur 054a/15
semt (Ar.) Taraf, cihet.
 s.+ in 010b/10
sen Sen.
 s. 010b/15, 018b/4, 018b/5, 022b/13, 025a/1, 031a/13, 037b/6, 040b/16, 050a/15, 052a/14, 052a/15
 s.+ den 022a/14, 022a/16
 s.+ i 009b/13, 010b/14, 014b/11, 022b/1, 023a/12, 049a/1, 049a/2, 052a/11
 s.+ süz 009b/7
 s.+ üñ 010a/1, 017a/17, 018b/11, 025b/2, 034a/8, 041a/14, 050a/14, 051a/9
 s.+ üñle 002a/5, 002a/12, 021b/9, 035a/9
sene (Ar.) Yıl.
 s. 008b/16

senet (Ar.) Bir hadis metninin doğruluğunun belgesi.

s.+ leri 007b/9

serāperde (F.) Perde.

s.- i ğaybdan 010a/16

setir (Ar.) Örtmek, gizlemek.

s. 023b/4, 029b/12, 038a/16

s. itmekdür 006b/6

s. itmeyeler 038a/12

Settār (Ar.) Kusur ve ayıpları örten Allah.

S. 045a/8

sev- Sevmek.

s.- düğün 053a/7

s.- e 053a/8

s.- eler 023a/5, 026b/15, 026b/17, 027a/2, 027a/3, 027a/5

s.- enler 037a/10

s.- mekdür 047a/4

s.- meyeler 027a/1

s.- meyen 026b/8

s.- mezler 029b/2

s.- seler 026b/16

şevāb (Ar.) İyi ve güzel davranışlar karşılığında Allah tarafından verilen mükâfat.

ş. 007b/6

ş.+ ı 049a/5

ş.+ ın 032b/3

sevgülü Sevgi duyulan.

s. 021a/1

sevin- Sevinmek.

s.- meye 047b/12

sey(i)r (Ar.) Gezme, gezinme.

s. 054a/14, 054a/15

s.+ dür 005a/5

s.- e 054a/16

s.+ i 054b/1, 055a/2, 055a/3

s. ider 054a/8

s. idelüm 001b/10

s. itmek 006b/8

seyyāh (Ar.) Gezgin.

s. 054a/5

s.- ı 'ālem 008b/9

seyyid (Ar.) Hz. Muhammed'in küçük torunu Hz. Hüseyin'in soyundan gelen kimse.

s. 028a/2, 028a/7

s.+ dür 028a/3

s.+ i 028a/6

s.+ in 028a/5

s.+ ler 027b/9

s.+ lik 028a/3

şiddik (Ar.) Asla yalan söylemeyen, sözünün eri.

ş.+ dandur 053a/3

şidk (Ar.) Doğruluk, saflık.

ş. 005a/15

ş.+ ı 021a/4, 050b/14

ş.+ ını 011a/11

şıfat (Ar.) Bir kimsenin sâhip olduğu nitelik, ona ait olan özellik.

ş.+ ı 018b/14, 051a/7

ş.+ ını 011a/10

ş.+ ıla 037a/3, 037a/4

ş.+ ıyla 037a/3, 045a/4, 045a/7, 051a/5, 051b/9

ş.+ ları 050a/7

ş.+ larıydı 017a/6

ş.- ı cemâlden 050a/2

ş.- ı helâlden 049b/15

ş.- ı ruḥāniyyesi 016b/17

ş.- ı sırrı 018b/15

ş.- ı zāta 050a/7

ş. 037a/5, 045a/8

şıfatlan- Sıfat veya unvan vermek.

ş.+ lanmak 051b/9

ş.+ lanmañ 037a/3

ş.+ lansañ 037a/3

ş.+ lanup 045a/4

ş.- urlar 045a/7

şıfatu'llah (Ar.) Allah'ın sıfatları.

ş.+ dur 037a/6

şığ- Yakışmak.

ş.- maz 019a/9

sığın- Tehlikeden korunmak için emin ve güvenilir bir yere sokulmak.
s.- dı 018b/2, 018b/8

sır (Ar.) Bilinmesi, duyulması, açığa vurulması istenmeyen, gizli tutulan şey.
s. 029b/7, 029b/11, 033a/8, 033b/4, 039a/15, 043a/17, 054b/12
s.+ a 007a/1
s.+ dan 019b/1, 022b/7
s.+ dur 017a/1, 025a/4, 025a/5, 037a/6
s.+ ı 029b/6, 054b/9, 054b/14
s.+ ın 042a/5
s.+ ına 026a/9
s.+ ını 019b/10
s.+ rı 051a/4
s.+ un 043a/3, 044a/1
mâlik-i s.+ ı 010a/14
şifat-ı s.+ ı 018b/15

sıy- Çıkartmak.
ş.- durdılar 025a/2

Sidre (Ar.) Hz. Muhammed'in mîraç gecesinde Cebrâil ile birlikte yükseldiği yedinci kat semâda bir makam.
S.+ den 040b/14

sikke (Ar.) Damga.
s. 004a/5

sille (F.) Tokat.
s. 017a/13

silsile (Ar.) Bir müşşidin Hz. Peygamber'e kadar ulaştığı kabul edilen mânevî terbiye ve irşat zinciri.
s. 043b/9
s.+ si 003b/1

sinsile (Ar.) Bir müşşidin Hz. Peygamber'e kadar ulaştığı kabul edilen mânevî terbiye ve irşat zinciri. **bkz.**

silsile
s.+ si 015b/14
s.- i meşâyih 027a/3

siz Siz.
s. 011a/13
s.+ cileyin 042b/2
s.+ e 038b/5
s.+ i 011a/12
s.+ iñ 040a/9
s.+ ün 024a/6
s.+ üñ 006b/14

şohbet (Ar.) Sohbet.
ş. 017a/6, 046b/7
ş.+ i 019a/1, 053b/3, 054b/3
ş.+ im 035a/8
ş.+ imiz 035a/5
ş.+ ler 035a/4
ş.+ lerde 017a/5
ş.+ üñ 038b/12
ş. iderler 017a/5
ş. eyledi 008b/10
ş.- i hâkikatden 019a/15
ş.- i hâş 019a/12
ş.- i hâş 019a/1, 019a/3
ş.- i hâşşu'lhâş 019a/14
ş.- i hâşşü'lhâş 019a/2
ş.- i İlâhî 008b/7
ş.- i 'âm 019a/1

şok- Yerleştirmek.
ş.- maya 013a/10
ş.- up 013a/10

şol Sol.
ş. 004b/9, 021a/10, 026b/10, 044b/17
ş.+ a 033b/2
ş.+ ı 005a/1, 005a/5
ş.+ undadur 033a/15
ş.+ undağı 033a/16, 033b/1

soñ Son.
s.+ ına 043b/3
ş.+ una 032b/4

soñra Sonra.
s. 005b/17, 006b/13, 007a/14, 007a/15, 007b/4, 007b/12, 007b/14, 007b/16, 009b/2,

	009b/17, 009b/12, 009b/17, 014a/2, 018b/15, 018b/16, 021a/5, 021a/9, 021a/13, 022a/9, 023a/15, 023b/5, 025b/9, 028a/13, 030a/7, 030a/14, 035a/15, 036a/2, 043a/15, 051b/13, 054b/2, 055a/4, 055a/5, 055a/9	s.- rdi 029b/8 s.- rim 009b/5 s.- sem 052a/4 s.- şdi 040b/5, 041a/4 s.- ye 019a/3, 019a/5, 019a/15, 045a/4, 052b/2 s.- yeler 038b/9 s.- yevüz 015a/13, 015b/1 s.- yĩn 019a/8
sor-	Sormak. ř. 048a/13, 048a/15 ř.- alar 031a/7 ř.- asın 048a/12 ř.- dı 024a/17 ř.- dılar 023a/11, 024a/3, 028a/1 s.- dum 017a/17, 017b/6 ř.- ma 048a/16 ř.- up 006a/7	söylen- Sözle anlatılmak. s.- mez 054b/9 s.- ür 054b/13
şoy	Nesil. ř. 028a/15 ř.+ dan 027b/9, 028b/4 ř.+ dandur 028a/10 ř.+ dur 028a/8 ř.+ umızda 017b/9	söyleşmek Karşılıklı konuşmak. s. 032a/10
şoy-	Soymak, çıkarmak. ř.- ın 020a/10	söz Söz. s. 002b/11, 013a/9, 015a/9, 016a/2, 021a/16, 023b/3, 023b/4, 026a/15, 027b/5, 029b/8, 029b/16, 034a/12 s. iderler 031b/14 s.+ den 014b/10, 021b/15 s.+ dür 038b/2 s.+ i 038b/9, 050a/6 s.+ in 011a/3 s.+ inde 052b/3 s.+ lerine 008a/6 s.+ ümüz 026a/17, 050a/10, 054b/4 s.+ ünden 026a/8
sög-	Kötü söz söylemek. s.- eler 026b/17, 027a/1	sū ' -i zan (Ar.) Kötü zan. s.- i zan 011a/16 ř.- i zandan 011b/2 s.- i zan itmekden 011a/7
sögüt	Ağaç. s. 035b/13, 035b/15 s.+ i 035b/14	şu Su. ř. 035b/2, 035b/6, 036b/11, 036b/15 ř.+ lar 048a/5 ř.+ ya 036a/7, 036b/9
söyle-	Söylemek. s. 009b/17, 017a/10 s.- den 034a/14 s.- medi 022b/15, 024b/15 s.- mek 026a/15, 034a/12 s.- memek 034a/12, 045a/1 s.- meye 013a/9, 045a/5 s.- meyen 038b/12 s.- meyince 028b/8 s.- mez 037b/15 s.- nür 033a/9 s.- r 009b/5, 019a/5	su 'āl (Ar.) Soru. s. 022a/6, 040b/11, 050a/13 s. iderlerse 005b/8

s. itdi 008b/17, 010b/13
s. itdiler 001b/7, 008a/14, 029a/12, 035a/7, 051b/16
s. itdükde 011a/11
s. itmek 047a/15
s. itmeye 047a/13
s. itmişler 040a/4, 047b/14
s. itse 047a/15
s. itseler 037a/8
s. olunursa 004a/1, 004b/17
s. olursa 040b/8
şūfi (Ar.) Tasavvuf ehli kimse, derviş.
ş. 052b/12, 052b/15, 053a/1, 053a/4, 053a/6, 053a/10, 053a/13, 053a/17, 053b/4, 053b/7, 053b/13, 053b/14, 054b/5, 054b/10
ş.+ liğe 053a/4
ş.+ yin 052b/16
şūk (Ar.) Çarşı, pazar.
ş.- 1 ḥalvetide 002a/1
ş.- 1 ḥalvetinüñ 002a/3
ş.- 1 sultāniyyeye 002a/13
sultān (Ar.) Büyük, yüce.
s. 044b/11
s.+ ım 016a/15
s.+ lıgıñ 014a/7
sultāni'l-‘arifin (Ar.) Ariflerin en büyüğü, en yücesi.
s. 008a/13
şun- Göndermek, arzetmek.
ş.- alar 038b/2
şūret (Ar.) Yüz, çehre.
ş. 050a/4
ş.+ de 051a/1
ş.+ den 051a/6
ş.+ e 051a/5
ş.+ lu 017a/13
sūfli (Ar.) Aşağılık, değersiz.
s.+ den 003b/9
şūlehā (Ar.) İyi amel sâhibi kimseler, sâlihler.

ş. 012b/5
ş.+ dan 012b/9
şūleşā (Ar.) Üçüncü.
ş. 023b/1
sülūk (Ar.) Bir tarîkata girme, intisap etme ve o tarîkatın gereklerini yerine getirerek mânevî bakımdan yol alma.
s.+ idür 019b/6
s.+ ün 054b/10
s.+ ünden 040b/7
ehl-i s. 046b/6, 048b/1
ehl-i s.+ ise 046a/13
sünnet (Ar.) Hz. Muhammed'in müslümanlarca uyulması gereken sözleriyle örnek iş ve davranışlarının tamamı.
s. 041b/11
s.+ dür 043b/10
s.+ i 053a/2, 053a/3
s.+ in 027b/16, 036a/17
s.+ iñ 013b/8
s. olup 040b/13
sünnî (Ar.) Sünniliği benimsemiş (kimse).
s.+ ler 027b/2, 027b/5
sür- Saygı göstermek.
s.- elüm 002a/8
s.- erler 006b/16
s.- ünçe 005b/14
süst (F.) Zayıf, güçsüz.
s.+ lügi 035b/8

Ş, ş

Şa‘bān (Ar.) Arabî ayların sekizincisi.

ş. 007a/12

şāfi (Ar.) İyileştirici kimse.

ş. 008b/12

şahıṣ (Ar.) Kişi.

ş. 028b/8, 032a/6, 037b/15

ş.+ dur 020a/17, 020b/2

şakī (Ar.) Hak katında makbul olmayan kimse.

ş. 015a/6

şākird (F.) Öğrenci.

ş. oldum 010a/8

şān (Ar.) Büyüklük.

ş.+ ina 007b/17, 008a/1

şarāb (Ar.) İlâhî aşk.

ş.+ indan 009b/10

şark (Ar.) Doğru.

ş.+ a 004b/8

ş.+ ı 005a/5

şart (Ar.) Koşul.

ş.+ ı 005a/6

ş.- ı kardeşlik 046b/8

şaşır- Şaşırmak.

ş.- mazlar 049b/7

şecā‘at (Ar.) Cesaret.

ş.+ e 021b/5

şecer (Ar.) Ağaç.

ş. 010a/17

şefā‘at (Ar.) Peygamberlerin ve Allah’ın izin vereceği kimselerin, kulların suçlarının bağışlanması için aracılık etmeleri.

ş.+ i 028a/7

şehādet (Ar.) Gözle görülebilen her şey.

ş.+ de 045a/6

‘ālem-i ş.+ dūr 015b/11, 033a/17

şehīd (Ar.) Allah yolunda ve din uğrunda savaşırken ölen kimse.

ş. 021a/5, 021a/10, 021a/15,

023b/6, 028a/13, 049a/3

ş.- i kerbelā 027b/11

şeh(i)r (Ar.) Şehir.

ş.+ e 012b/9

ş.+ i 012b/9, 012b/12, 021b/6, 022b/9

ş.+ inde 033b/15

şehvet (Ar.) Cinsel istek.

ş. 050b/10, 050b/16

naẓar-ı ş. 051a/1

şems (Ar.) Güneş.

ş. 010a/17

şer (Ar.) Kötülük.

ş. 025b/2

ş.+ den 038a/15

ş.+ i 038b/9

ş.+ im 042a/7

ş.+ inden 016b/16

ş.+ leri 038a/13

ş.+ lüsi 053b/12

ş.+ ri 014b/11

şerī‘at (Ar.) Allah’ın kulları için koyduğu kuralların bütünü.

ş. 007b/7, 011b/2, 012b/15,

019b/3, 019b/4, 019b/14,

020a/1, 020a/9, 021a/8, 034a/16,

034a/17, 041a/5, 041a/7, 045a/4,

046b/10, 046b/12, 050a/11,

051b/9, 052b/6, 052b/8,

053a/14, 054b/14

ş.+ de 020a/3, 035a/15, 042b/10,

050a/13, 052b/4

ş.+ den 019a/3

ş.+ e 019a/5

ş.+ ı 005a/2

ş.+ iile 046b/12

ş.+ ine 013b/8

ş.- ı kāmīl 015b/5, 020a/8

ş.- ı şerīfe 011a/1, 011a/17

aḥkām-ı ş.+ a 011b/4

ehl-i ş. 019b/8

ḥük-m-i ş.+ ile 046b/13

şerīf (Ar.) Şerefli, kutsal.

na^c at-ı ş. 007b/13, 007b/15
 şerī^c at-ı ş.+ e 011a/17
 şerī^c at-ı ş.+e 011a/1
şevket (Ar.) Büyüklük, ululuk.
 ş. 028a/11, 043b/5
Şevvāl (Ar.) Arabî ayların onuncusu.
 Ş.+ de 007a/14
şey (Ar.) Şey.
 ş.+ den 010a/12, 010b/5,
 012a/11
 ş.+ i 050a/5
şeyâtın (Ar.) Şeytanlar.
 ş.+ leri 012b/4
şeyh (Ar.) Tâliplere rehberlik edip
 onları tarikat usûllerine göre irşat etme
 ehliyetine sâhip kişi.
 ş. 004b/11, 005a/4, 005b/8,
 006a/10, 009a/15, 010b/16,
 012b/14, 013a/9, 013b/2, 016a/1,
 016a/2, 016a/10, 016b/12,
 017a/3, 019b/12, 019a/3,
 019a/15, 019b/12, 031a/15,
 033a/10, 033b/14, 035b/12,
 035a/8, 038a/5, 038a/10, 040a/8,
 040a/11, 040a/14, 041b/2,
 041a/1, 043b/7, 043b/12, 044a/4,
 044a/16, 044b/10, 041a/13,
 045a/9, 045a/14, 045b/4, 046a/5,
 046a/7, 046a/15,
 ş.+ den 010b/8
 ş.+ dūr 045a/8
 ş.+ e 006a/5, 006b/4, 009a/11,
 009b/4, 011a/3, 011a/7, 011a/16,
 016b/4
 ş.+ i 008b/12, 010b/5, 010b/10,
 011a/10, 011a/14, 013a/11,
 014a/13, 014b/7, 014b/9,
 015a/13, 015b/1, 015b/4,
 015b/15, 016b/2, 019a/4,
 019a/13, 019a/17, 040a/12,
 040b/13, 042a/3, 042a/4, 042a/6,
 042b/8, 044a/12, 044b/4,

044b/5, 045b/13, 046a/9,
 046a/10, 046b/1, 046b/6,
 051b/17
 ş.+ idūr 041b/6, 041b/7
 ş.+ im 006a/3
 ş.+ inde 015b/3
 ş.+ inden 007b/9, 042a/3,
 042b/7, 044a/10, 045a/2
 ş.+ ine 007b/10, 034b/6, 042a/2,
 045a/5
 ş.+ inün 042a/05, 042a/9,
 043b/14
 ş.+ inüzdür 006b/14
 ş.+ ler 015a/15, 041b/5, 044b/2
 ş.+ leri 004b/9
 ş.+ lerinün 004a/17
 ş.+ lerün 006b/15, 006b/16,
 012b/12
 ş.+ ligi 040a/14
 ş.+ ligine 041a/12
 ş.+ lik 015a/15, 016a/2, 016a/3,
 041a/11
 ş.+ lügi 043b/1
 ş.+ süz 037b/16, 046a/3
 ş.+ ün 005b/17, 030b/8, 038a/9,
 041a/15, 042b/6, 042b/14,
 042b/17, 043b/9, 044b/4,
 045b/2, 045b/11, 045b/14,
 046a/6, 046b/13, 050a/11,
 051b/15
 ş.+ ün 005b/4, 005b/5, 006a/15,
 006a/17, 006b/11, 010b/13,
 011a/3, 012b/16, 013a/8, 013b/3,
 015a/12, 015a/17, 016b/7,
 041b/8, 044b/15, 045a/10,
 045a/15
 ş.+ ün 011a/9
 ş.- i Bāyezīdün 034b/11
 ş.- i kāmīl 015b/15, 016a/10,
 041b/13, 041b/17, 044a/13
 ş.- i kāmīl-i mükemmel 016b/4
 ş.- i kāmīlīn 015b/2

ş.- i kāmillerdür 039b/12
ş.- i Kebir 022a/3
ş.- i kebir 048a/10
ş.- i Kesir 029b/6
ş.- i Qur'ân 030b/8
ş.- i mübârek 005b/15
ş.- i mübârek 005b/9
ş.- i Şahâbe'ddîn 016a/5
ş.- i ṯalibi 041b/15
kadem-i ş.+ üñ 013a/16
ma' nâ-yı ş.+ liķ 044a/11
mertebe-yi ş.+ e 045a/15
şeytân (Ar.) Şeytan.
ş. 016b/10, 016b/15, 016b/16,
020a/5, 028b/1, 036b/3, 036b/6,
036b/8, 037a/12, 038b/12,
046a/2, 046a/4, 046a/5
ş.+ uñ 038a/2, 039a/1
şeytânî (Ar.) Şeytana ait özellikler
taşıyan.
ş.+ dür 020a/9, 036b/4, 036b/5,
037b/17, 038a/5, 038a/10
ş.+ lerdür 036a/13
şifâ (Ar.) Hastalıktan kurtulma.
ş. 018b/8
şimdi Şu an.
ş. 022b/16, 027b/1, 028b/4
şol Şu, o.
ş. 008b/14, 014a/2, 014a/13,
014b/9, 016a/3, 018b/17,
019a/10, 021b/10, 024b/14,
025b/2, 026a/3, 026b/17, 028a/2,
028a/3, 031a/1, 032a/10, 033a/9,
033b/12, 034b/17, 035a/13,
038b/3, 038b/5, 040b/1,
041b/11, 042a/8, 044a/7, 048a/5,
048a/12, 048a/14, 050a/14
şöhret (Ar.) Meşhurluk, ün.
ş. 007a/9
ş.+ e 007a/6
şöyle Şuna benzer, şunun gibi.

ş. 006a/12, 013a/8, 040b/3,
041b/13, 042a/8, 045b/5, 046a/8
ş.+ kim 013a/14
şu Şu.
ş.+ na 048a/17
ş.+ ña 035b/16
ş.+ nlar 020a/3, 021b/11, 026a/6,
026a/11, 029b/17, 036a/11
ş.+ nıkim 052a/1
şugul (Ar.) İş, meşgale.
ş.+ e 007b/4
şu'le (Ar.) Işık, parıltı.
ş.+ si 036b/13
şübhe (Ar.) Kuşku.
ş.+ lü 009b/2, 026a/14, 048a/7,
048a/9
ş.+ lülerden 047b/6
ş.+ siz 048a/4
şükür (Ar.) Verdiği nîmetler için
Allah'a karşı duyulan minneti dile
getirme.
ş. 051b/3

T, t

tā (F.) Bir şeyin bulunduğu, başladığı veya sona erdiği yeri yâhut zamânı anlatırken söze mübâlağa katar.

t. 005b/4, 014b/11, 015a/13, 015b/1, 035b/16, 039a/9, 051b/11

ta‘ām (Ar.) Yemek.

ṭ. 048b/5
ṭ.+ lar 007a/3

ṭabaḳa (Ar.) Sınıf, zümre.

ṭ. 012a/13
ṭ.+ sında 037a/17

tābi‘ (Ar.) Birine veya bir şeye uyan, onun arkası sıra giden.

t. 028b/4
t. olmayalum 010b/4

ṭabī‘at (Ar.) Bir kimsenin davranışlarına yön veren yaratılışı, huy.

ṭ. 038a/15

tābūt (d) (Ar.) İçine ölü konan sandık.

t.+ a 024a/8, 024b/10
t.+ ı 024b/12, 026b/3, 026b/4
t.+ ımı 026b/1
t.+ ile 024a/10

tāc (F.) Tarikat şeyhlerinin giydikleri, mensup oldukları tarıkata göre değişik şekilleri olan serpuş.

t. 002b/5, 004a/2
t.+ dan 003b/8, 006b/5
t.+ dur 002b/8
t.+ ı 004a/15, 006a/9
t.+ ıdur 004a/6, 006b/13
t.+ ın 003b/6
t.+ ın 009b/9
t.+ ları 004a/17, 004b/7, 006a/8
t.+ larından 004b/6
t.+ uñ 002b/8
t.+ uñ 003b/8, 003b/9, 003b/10, 003b/11, 003b/12, 003b/13, 003b/14, 003b/15, 003b/17
t.- ı cāhildür 004a/3

t.- ı ḥaḳīkī 002b/9

t.- ı Muḥammediden 001b/11, 002a/15

t.- ı ‘ārif 004a/9

t.- ı ‘ārifdür 004a/3

t.- ı oldur 004a/3

ṭaḡıl- Bütün durumundan çıkmak.

ṭ.- ur 035b/11

taḡyīr (Ar.) Değiştirme.

t. 011a/10
t. olmuş 002b/3, 004b/2

ṭahāret (Ar.) Vücûdu ve giyecekleri namaza engel olan kirlerden ve pisliklerden arındırmak şeklindeki temizlik.

ṭ.+ siz 008b/3

ṭaharrik (Ar.) Araştırma.

t. ide 019a/6

ṭāhīr (Ar.) Temiz.

ṭ.+ dür 027b/6

taḥḳī (Ar.) Araştırma. bkz. ṭaḥḳīḳ

t. 014a/16

taḥḳīḳ (Ar.) Araştırma.

t. 014b/6
t.+ inden 030a/4

taḥḳīkī (Ar.) Doğru.

t.+ dür 014a/15

taḥlīş (Ar.) Kurtarma.

t. ide 011b/2

taḥsīn (Ar.) Beğenme.

t. ider 030b/12

taḥt (Ar.) Alt, aşağı.

t.- ı yedindedür 033a/6

taḥt (F.) Makam.

t.- ı ḥilāfete 006b/10

taḥte’l-lisān (Ar.) Dilinin altında.

t.+ dur 028b/7

ṭā’ife (Ar.) İnsan topluluğu.

ṭ.+ dür 026b/8, 039a/11
ṭ.+ ler 028a/16
ṭ.+ lerdür 033b/14

ţ.+ ye 028b/10, 039a/15
taḳlīd (Ar.) Belli birine veya bir şeye benzemeye veya benzetmeye çalışma.
t. 004a/4
t.+ inde 030a/4
taḳşir (Ar.) Kusur.
t. itmedi 011a/10
taḳvā (Ar.) Günah ve haram olması ihtimālî bulunan şüpheli durumlardan korunma, sakınma.
t. 021a/4, 031b/12
t.+ dan 048a/16
t.+ sıile 014b/13
t.+ sıyla 015a/3
t.+ sız 036b/4
t.+ ya 029b/14
ehl-i t. 028a/3, 048a/15
ehl-i t.+ dur 028a/2
merteye-yi t. 049a/11
ṭal- Başka bir şeyle ilgilenmeyecek şekilde kendini bir şeye vermek.
ţ.- dum 009b/12
ṭalāk (Ar.) Boşanma.
ţ. 009b/16
ṭalep (b) (Ar.) İstek, dilek.
ţ. 041b/17, 047a/1
ţ. ide 028b/9
ţ. idelüm 002a/9
ţ. idindiler 051a/16
ţ. idüp 012a/7
ţ. itmedi 016b/3
ţ. itmeye 047a/12
ţ. itse 046a/3
ṭālib (Ar.) İsteyen.
ţ. 019a/15, 044a/13, 045a/6, 045a/8, 045a/15, 053b/9
ţ.+ e 016a/7, 016b/9, 044a/14
ţ.+ i 016b/7, 041b/9, 044b/10
ţ.+ ler 044b/1
ţ.+ lerdür 049b/3
ţ.+ lere 002a/16, 046b/3
ţ.+ leri 015a/8, 019a/13

ţ.+ üñ 045a/9
ţ.- i dünyāya 015a/4
ţ.- i ḥaḳ 010b/4, 046a/6
ţ.- i ḥaḳḳa 016a/5
ţ.- i ‘ ilim 031b/9
merteye-yi ţ.- i ḥaḳdur 049b/13
şeyḥ-i ţ.+ i 041b/15
ṭālibe (Ar.) Öğrenci.
ţ.+ yi 044b/3
ta‘ līm (Ar.) Ders verme, okutma.
t. ide 054a/11
tam (Ar.) Tam.
t. 011a/4
tamām (Ar.) Tam olarak, eksiksiz.
t. 008b/16, 035b/15, 039a/15, 049b/4, 049b/5, 052a/12, 052b/4, 052b/9, 053a/5, 054a/10
t.+ dur 021a/4
t. itmiş 037b/15
t. ola 039a/9
ṭamu (Ar.) Cehennem.
ţ. 010a/1, 010a/2
ţ.+ ya 010a/1
tanı- Özelliklerini bilerek tam bilgi sâhibi olmak.
t.- mamışlardır 049b/4
t.- mışlardır 049b/6
Taḳrīr Allah.
T. 037a/4, 037a/8
T. 022b/15
T.+ dan 029a/7
T.+ nuñ 008b/15
tanu- Özelliklerini bilerek tam bilgi sâhibi olmak. **bkz. tanı-**
t.- r 053b/8, 054a/4
ṭap- Tapmak.
ţ.- tuğum 027a/9
ṭaraf (Ar.) Cihet, yön.
ţ.+ ından 016a/4, 019b/17, 023a/1, 023a/2, 040a/2
ṭarāf (Ar.) Cihet, yön. **bkz. ṭaraf**
ţ.- ı ‘ izzetden 009b/13

tarîk (Ar.) Takip edilen yol.

t. 035b/12, 046a/11, 046b/2

t.+ i 031a/16, 053a/12

t.+ ile 047b/9

t.+ in 053a/5

t.- i 'ârîf 011a/8

t.- i hâkka 011b/8

t.- i Halvetîde 007a/5

t.- i hidâyetde 046a/1

t.- i hidâyete 051b/15

t.- i meşâyih 046a/13, 046b/3

t.- i müstaķimden 015b/1

edeb-i t. 044b/8

tarîkat (Ar.) Allah'a ulaşmayı amaç edinen tasavvuf yolu.

t. 008a/4, 009a/2, 012b/15, 019b/3, 019b/5, 020a/1, 034b/1, 041a/5,

041a/7, 044a/5, 046b/10, 046b/14, 050a/12, 050b/2, 050b/9, 052b/6, 052b/8, 053a/14, 054b/14

t.+ cısı 012b/17

t.+ dan 012a/4

t.+ de 034b/5, 035b/1, 042b/8, 042b/9, 042b/13, 045a/5, 046b/16, 050a/14, 051a/9, 051b/5, 052b/4

t.+ den 019a/4, 020a/3

t.+ ı 005a/2

edeb-i t.+ ı 012b/14

t.+ i 013a/17

edeb-i t. 012b/11

ehl-i t. 011a/4, 011b/9, 012a/4, 019b/9

tarikat-nâme (Ar.+F.) Dervişlere tarikat kurallarını öğreten kitap.

t.+ yi 012a/8

taşarrıf (Ar.) Velîlerin olaylar ve eşyâ üzerinde hüküm yürütmeleri ve onları idâre etmeleri. **bkz.** taşarruf

t.+ ı 015b/12

taşarruf (Ar.) Velîlerin olaylar ve eşyâ üzerinde hüküm yürütmeleri ve onları idâre etmeleri.

t. 033a/5, 039b/13, 041a/14

taş Taş.

t.+ in 045b/14

taşıra Ortaya çıkmak.

t. 019b/1

tat- Duymak, hissetmek.

t.- sa 025a/10

tatvîl (Ar.) Uzatma.

t. 023b/4, 032a/7

taayan- Güvenmek.

t.- acak 052a/15

t.- ur 052a/16

taayr (Ar.) Kuş.

t.- ı (?) 052a/6

taayy (Ar.) Uçmak.

t.- i mekân 036a/6

taayyibat (Ar.) Temiz olan kimseler.

t. 027b/7

ta' zîmen (Ar.) Saygı göstererek.

t. 006a/5

tebdîl (Ar.) Değiştirme, değiştirilme.

t. 002b/3, 004b/2

t.+ dür 052b/11

t. ide 050a/1, 052b/12, 052b/13, 053b/16, 054a/2

t. kılmışlardır 026a/12

t. olup 003b/9

teberrük (Ar.) Mübarek sayma.

t. 048b/9

t.+ dür 005b/1

hırka-i t. 005b/5

hırka-i t.+ dür 005b/2

tecellâ (Ar.) Allah'ın kudretinin şahıslarda ve eşyâda görünmesi. **bkz.**

tecellî

t.- yı Rabbaniye 019b/16

t.- yı rabbâniye 046b/15

t.- yı zâta 054b/12

mābāze-i t.+ ya 016a/13
tecellī (Ar.) Allah'ın kudretinin şahıslarda ve eşyâda görünmesi.
t. 050a/8, 051a/6
t. kıllur 037a/4
t. olur 049b/15, 050a/2
te'dīb (Ar.) Terbiye etme.
t. itmek 041b/16
tefekür (Ar.) Derin derin düşünmek.
t. 022a/10, 022a/13
tefsīr (Ar.) Kur'ân-ı Kerīm'in âyet veya sûrelerini açıklamak.
t. iderler 014b/15
t. itmezler 014b/14
teğāvün (Ar.) Toplanmak.
t. 027a/5
teheccüd (Ar.) Gece namazı.
t. 008a/3
te'hīr (Ar.) Ertelemek.
t. itmeye 010b/11
tekbīr (Ar.) Allahu ekber sözü.
t.+ dür 005a/7
tekbīren (Ar.) Tekbir getirerek.
t. 006a/5
tekebbürle- (Ar.+T.) Kibirleşme.
t.- se 030b/6
tekellūf (Ar.) Teklifler.
t. olmasa 050b/13
t. olmaya 050b/3
teklif (Ar.) Görüş, öneri.
t. iderse 010b/11
tekmīl (Ar.) Tamamlama, bitirme.
t. 011b/2
tekrīmen (Ar.) Saygı göstererek.
t. 006a/5
tekzīb (Ar.) Yalanlama.
t. ideler 038a/11
t. idüp 037b/8
telef (Ar.) Yok etme, öldürme.
t. 043a/7
temiz (Ar.) Kirli olmayan.
t. 052a/14

t. itmege 046a/5
temlik (Ar.) Bir şeyi birinin mülkü kılma.
t.+ i 031a/10
ten (Ar.) Vücut, beden.
t.+ i 009a/9
t.+ ile 040b/11, 041a/3
t.+ lerine 026a/14
t.+ lerün 026a/12
t.+ ũn 025b/6
tenezzel (Ar.) Kabul etmek. **bkz.**
tenezzül
t.+ den 053b/8
tenezzül (Ar.) Kabul etmek.
t. 049b/7
t. itmese 049b/9
t. itmezse 044a/8
t. itse 049b/11
terakķī (Ar.) İlerleme.
t. 053b/8
t.+ den 010b/10
terāzū (F.) Terazi.
t.+ da 002a/2
terbiyyet (Ar.) Eğitme.
t. 015b/16, 016a/12, 019b/15, 026a/12
t.+ e 016b/4
t. ide 015b/10
t. ider 044b/4, 044b/5
t. idüp 014a/5
t. itmek 044a/15
t. kıla 016b/5
terk (Ar.) Bırakma.
t. 047a/17
t. ide 047a/6, 047b/5
t. idüp 014a/7
t. itdiler 051b/15
t. itmek 047b/2, 051b/8
t. itmekdür 047a/4
t. itmese 047b/3
t. itmesünler 007a/13

t. itmeye 047b/5, 047b/10, 047b/11
t. itse 047a/7
t. eyle 009a/4, 009a/5
t.- i dünyā 047a/4, 047a/8, 047a/11, 047a/16, 047b/1
t.- i dünyānuñ 047b/12
t.- i dünyāyı 047b/3
t.- i ḥaṭā 007b/8
terkīb (Ar.) Bütünlük.
t. 035b/11
t.+ i 035b/2
tertīb (Ar.) Usül, tarz.
t. 013b/4
t.+ ile 036a/1
t.+ le 044b/6
t.+ ince 033b/3
tesbīḥ (Ar.) Allah'ı zikretme.
t. 007b/5, 007b/6, 013a/12
tesellī (Ar.) Avutma.
t. ide 019a/14
t. itmek 015b/17
teşhīr (Ar.) Sihir, büyü yapma.
t.+ ler 028b/3
te'sīr (Ar.) Etki.
t.+ i 005b/9, 005b/16, 006a/10
teslīm (Ar.) Boyun eğme.
t. 006b/6
t.+ dür 005a/4
t. olmak 042a/8, 046a/12
t. olur 042a/9
tesmiye (Ar.) Adlandırma.
t. 039a/10
teşebbüh (Ar.) Zorla benzemeye çalışma.
t. itmişler 052b/7
tevaffuk (Ar.) Başarı elde etme.
t.+ dan 051b/16
tevāḥid (Ar.) Allah'ın birliğine inanma.
t.+ den 034b/2
tevbe (Ar.) Tövbe.
t. 016a/7, 016a/11

t.+ den 043b/10
t.+ dür 005a/5
t.+ nūñ 043a/2, 044a/1
t.+ yi 043b/3
t. itmegüñ 043a/16
t. itmek 043b/7
t. itmiş 043b/8
t. itse 043b/14
t. itsün 018b/6
tevcīḥ (Ar.) Yönelme.
t.+ i 054b/8
t.+ iñ 037b/4
t.+ inde 054b/4
t.- i ḥāl 019a/9
teveccüh (Ar.) Bir tarafa doğru yönelme.
t. 034a/2
t.+ i 037a/1, 052b/16
t.+ leri 049b/8
t. idüp 010b/5
t. itmişler 052b/5
tevekkül (Ar.) Her türlü gerekli sebebe baş vurduktan sonra kadere râzı olup sonucu Allah'tan bekleme.
ehl-i t. 047a/13
tevfīk (Ar.) Allah'ın yardımı.
t. 012a/6
tevḥīd (Ar.) Allah'ın birliğine inanma.
t. 007b/15, 012b/10, 012b/12
t.+ e 007b/1
t. itdikleri 004b/13
kelime-i t.+ ile 050a/11
nūr-ı t.+ e 011b/13
te'vīl (Ar.) Yorumlama.
t.+ i 004b/6
tīz (F.) Çabuk.
t. 024a/2, 035b/10, 042a/7, 049b/8
toğ- Doğmak.
t.- up 018b/17
toğrı Doğru.
t. 004a/8

toğur- Doğurmak.
t.- 022b/2
t.- duğun 022b/3
toksan Sayı.
t. 041a/4
tol- Dolmak.
t.- dura 053b/5
tolan- Kaybolmak.
t.- dı 024b/10
tolın- Kaybolmak.
t.- duğ 025a/8
ton İç çamaşırı.
t.+ lar 007a/4
top Ateşli silah.
t. 022b/5
toprak (ğ) Toprak.
t. 035b/2, 035b/7
t.+ uñ 045b/14
toy- Doymak.
t.- dıgından 035a/15
t.- mışlardur 030a/1
t.- urınca 035b/1
toz Toz, kir.
t.+ um 052a/14
tuhfe (Ar.) Hediye.
t.+ ler 002a/2
tuhmet (Ar.) Aşırı tokluk.
mevāzi^c -i t.+ den 011b/1
tır- Durmak.
t. 034a/4
t.- up 013b/2
t.- urdı 008b/7, 008b/10, 009a/8
boğazına t.- ur 019a/12
turşu (F.) Turşu.
t. 010a/5
tut- Benimseyip desteklemek.
t.- a 010b/9
t.- anlar 027b/16
t.- maduğum 052a/3
t.- mağdur 005a/4
t.- maya 010b/10

t.- mışdur 013b/11
t.- mışlardur 013b/13
t.- sunlar 007a/11, 007a/15
t.- uñ 013b/7, 013b/8
tükür- Tükürmek.
t. 038a/6
t.- di 038a/8
t.- meye 013a/13

U, u

ucından Yüzünden.

u. 038b/7

‘**ucub** (Ar.) Kendini beğenme.

‘u. 053a/7

ucundan Yüzünden. **bkz. ucından**

u. 021a/14

uç- Uçmak.

u.- dum 009b/11

uç Bir nesnenin baş veya son noktası.

u.+ ları 020a/7

uğra- Uğramak.

u.- rdı 029a/15

u.- sa 010b/14, 032a/4

uğ(u)r Uğur.

u.+ dur 038a/15

uḥuvvet (Ar.) Kardeşlik.

u. 050a/10, 050b/7

‘**ukūbet** (Ar.) Ceza.

‘u.+ e 007a/8

‘azāb-ı ‘u.+ den 044a/7

ulan- Ulaşmak.

u.- dı 016b/4

ulaş- Ulaşmak.

u.- a 028b/10

u.- dura 014a/6

u.- durur 030b/4, 044a/17,
044b/1, 044b/4, 044b/5, 044b/7

u.- madı 016b/3

u.- mağ 028b/11

u.- mağa 043b/12

u.- mağıla 028b/11, 050a/11

u.- maya 015b/16

u.- maz 027a/4

u.- ur 027a/4

‘**ulemā** (Ar.) Âlimler, bilginler.

‘u. 025a/14, 035a/3

‘u.+ nuñ 032a/8

‘u.- i zāhirin 031b/8

‘u.- i zāhīr 013b/10

ulu Büyük, yüce.

u. 021a/1, 021a/7, 021a/11,
026b/6, 033b/14, 038b/4,
039a/11

u.+ dur 012a/17, 020b/15,
022a/16

u.+ ları 013a/4

u.+ larına 013a/4

u.+ ya 022a/15

u.+ yamı 022a/14

ulu’l-‘azzam (Ar.) Karşılaştıkları büyük zorluklara rağmen peygamberlik görevlerini üstün bir azim ve kararlılıkla eksiksiz olarak yapmış bulunan peygamberler. **bkz. ulu’l-‘azm**

u.- ‘azzam 020a/14

u.- ‘azzam ola 041b/12

ulu’l-em(i)r (Ar.) Millet üzerinde söz sâhibi olan kişiler.

u. 013b/11, 013b/13, 014a/8,
014a/9

u.+ e 013b/9

u.+ iñ 014a/1

u.+ lerdür 020b/13

u.+ lik 041b/14

ulu’l-‘azm (Ar.) Karşılaştıkları büyük zorluklara rağmen peygamberlik görevlerini üstün bir azim ve kararlılıkla eksiksiz olarak yapmış bulunan peygamberler.

u. 020b/5, 020b/11

ululan- Kendini büyük görmek.

u.- mağ 030b/13

‘**ulūm** (Ar.) İlimler.

‘u.- ı dінде 054b/6

‘u. 038a/1

uluzāde (T.+F.) Ulu bir kimsenin çocuğu.

u.+ ler 021a/1

‘**ulviyye** (Ar.) Büyüklük, yücelik.

‘u.+ ye 003b/9

umenā (Ar.) Emniyet edilen, güvenilen kimseler.

u. 020a/15

umu Ümit.

u.+ sı 047a/9

unut (d)- Unutmak.

u.- mışdum 052a/1

u.- mışlardur 029a/7

u.- ulsa 033a/9

ur- Vurmak.

u.- alar 020a/3

u.- dı 017a/13, 023b/16

u.- duñ 009a/15

u.- mağ 044b/9, 049a/13, 049a/14, 049a/15

u.- up 009a/14

u.- ur 022b/5, 022b/6, 036a/17, 054a/7

‘urūc (Ar.) Yükselmek.

‘u. itmekdür 003b/9

urul- Vurulmak.

u.- dı 004b/3

uşūl (Ar.) Bir amaca erişmek için tâkip edilen yol, yöntem.

u. 007b/11, 008a/3, 036a/12

u.- i dīn 008b/13

u.- i esmāy 012b/11

u.- i qadīmleri 012b/13

u.- i meşāyih 007b/8

u.- i meşāyihden 002a/10, 012a/7

u.- i semā‘ ı 011b/13

aşl-ı u.+ dūr 011b/3

bāb-ı u.+ e 001b/9, 002a/12

‘Uşşākī (Ar.) Halvetî tarikatının Uşşâkiye koluna mensup olan kimse.

‘U. 003a/12, 004a/8

‘U.+ dūr 004a/16

utan- Utanmak.

u.- durma 033a/13

uy- Uymak.

u.- arlar 037a/13

u.- asın 015b/3

u.- mışdur 052a/15

u.- sa 042b/16

u.- up 015b/1, 037a/11

uyanıklık Uyanık olma.

u. 035a/10

‘uyūn (Ar.) Gözler.

‘u.+ ı 006b/5

‘uzlet (Ar.) İnsanlardan uzak, yalnız başına yaşama.

‘u.- i halk 049b/3

‘u. 008a/12, 008b/2, 034b/3

‘u. ideler 038a/13

‘u. iderse 008b/4

‘u. idüp 008a/7

‘u.+ i 034b/7

Ü, ü

- üç** Sayı.
ü. 009a/11, 009b/4, 009b/16, 015b/16, 019a/1, 021a/13, 021b/1, 039a/4, 039a/17
ü.+ dür 054a/13
ü.+ i 020a/2, 041a/7
- üçüncü** Üçüncü.
ü 010a/11, 015b/7
ü.+ de 005a/13
- ümme** (Ar.) Bir peygambere iman edenlerin, onun getirdiklerine inanıp tâbi olanların meydana getirdiği topluluk.
ü. 021b/3, 028a/5, 040b/6
ü.+ i 040b/10
ü.+ im 036a/15, 036a/16
ü.+ imden 025a/17
ü.+ imüñ 008a/10
ü.+ inden 023a/4
ü.+ ine 019b/5, 040b/13
ü.+ üm 040b/6
ü.+ üñden 025b/2
- ümmî** (Ar.) Okuma yazması olmayan kimse.
ü. 031a/5
- üns** (Ar.) Alışma, yakınlık.
ü.- i ilâhi 047a/16
muşâhebet-i ü. 034b/17
- ünsullah** (Ar.) Allah'a yakınlık.
ü. 047b/1, 047b/2
- üstâd** (F.) Hoca, öğretmen.
ü. 044b/3
ü.+ a 010a/8
- üstâz** (F.) Hoca, öğretmen. bkz. **üstâd**
ü.+ ı 046a/2
- üstüvâ** (F.) Sütun, direk.
ü.+ sı 003b/8
ü.+ sıdur 003b/11
- üzere** Gibi, olduğu biçimde.

- ü. 007a/3, 007a/5, 013b/2, 013b/10, 014b/13
- üzeri** Üzeri, üzerine.
ü.+ lerine 008a/10
ü.+ nde 013a/15, 052a/5
ü.+ ne 009a/14, 009a/16, 012a/9, 012a/13, 020b/12, 021a/5, 021b/3, 022a/8, 027a/10, 027b/1, 030b/13, 031a/2, 032b/6, 039a/2, 044a/2, 044b/17, 045a/6, 046a/11, 047b/10, 053a/12
ü.+ nedir 002b/4
ü.+ nedür 004b/1, 005a/17

V, v

vācip(b) (Ar.) Yapılması gerekli olan, terkedilmesi câiz olmayan husus.

v. 014a/10, 044a/6

v.+ dür 028a/6, 041b/16, 046b/3047a/15

v. olan 047b/10

v. oldu 015a/17

va' de (Ar.) Söz verme.

v. itmişdür 025b/5

vaḥdāniyyet (Ar.) Allah'ın ortağı ve benzeri bulunmaksızın tek oluşu, varlığının birliği.

v. 009b/11

vaḥdet (Ar.) Allah'ın varlıktaki birliği.

v. 053b/4

v.+ dendür 053b/3

vaḳār (Ar.) Ağırbaşlılık.

ehl-i v. 053b/1

v.+ dandur 053a/17

vāḳıf (Ar.) Bilmek, öğrenmek, haberdar olmak.

v. 019b/16

v. olur 046b/15

vāḳi' (Ar.) Meydana gelmek.

v. 038a/6, 038a/7

v.+ dür 019a/14

v. olmuşdur 042a/15

vaḳ(i)t (Ar.) Zaman.

v. 006b/1, 007a/10, 015b/9, 016a/9, 016a/8, 018a/17, 020b/10, 022b/1, 023a/7, 023b/6, 025b/8, 026b/17, 031b/10, 033a/6, 036a/10, 038a/6, 040a/17, 041b/11, 025b/15, 028b/3, 030b/1, 031b/12, 042b/1, 042b/3, 043a/3, 043a/17, 044a/4, 044a/11, 047b/15, 047b/16, 048a/2, 048a/6, 049a/2, 050b/12, 051b/4, 054a/5, v.+ de 042b/5

v.+ im 042b/4

v.+ in 016a/11

v.+ inde 007a/11, 037a/1, 047b/8

v.+ lü 047b/8

v.- i seherde 009a/12

vaḳtā ki (Ar.+F.) Ne vakit ki, –diği zaman.

v. 009b/1

vālide (Ar.) Anne.

v. 051b/11

vallahi (Ar.) Yemin sözü.

v. 030a/13

var Mevcut olan şey.

v. 001b/3, 001b/5, 005b/9, 022b/13, 024a/13, 024a/16, 027a/6, 034a/16, 040a/5, 042a/7, 045b/1, 046b/10, 046b/11, 050a/14, 050a/15

v.+ dı 023a/6, 023b/8, 023b/15, 024a/13, 024a/16, 033b/16

v.+ dır 025b/7

v.+ dur 005a/9, 006a/13, 007a/5, 007a/6, 007b/8, 012b/17, 013a/1, 015b/2, 021a/4, 022a/13, 023b/1, 026b/6, 027a/3, 030a/5, 032a/8, 033a/8, 033a/14, 035b/3, 035b/4, 035b/8, 035b/9, 035b/10, 037b/12, 038a/2, 039a/1, 039a/3, 040b/15, 041a/10, 042b/4, 045a/16, 048a/11, 050b/5, 050b/17, 051a/9, 052b/16, 054a/14

v.+ sa 016a/2

var- Ulaşmak.

v.- a 007b/4

v.- ayın 023b/14

v.- dı 022b/13, 023b/15

v.- dum 051b/17

v.- dur 007b/7

v.- ıcaḳ 023b/9

v.- inca 033b/3

v.- madı 023b/1, 023b/2
v.- mağıla 045b/13, 045b/14
v.- maḳ 044a/10, 044a/12,
044a/13, 045a/3, 045b/2
v.- maḳdan 045b/1, 045b/9,
045b/11
v.- sa 051b/7
v.- uñ 006b/15, 020a/9
v.- up 002a/14, 007b/2, 040b/17
v.- ur 022b/6
vāşf (Ar.) Niteliklerini sayarak târif
etme.
v.+ a 006a/10
vāşıl (Ar.) Ulaşma.
v. 015a/4
v. idici 016a/5
v. olunca 005b/5
v. olup 011b/14
mertebe-yi v.- ı ḥaḳdur 049b/13
vāşıta (Ar.) Maksada erişmeyi sağlayan
şey.
v. kıla 042a/4
vāşıyyet (Ar.) Ölümünden sonra
arkasından yapılmasını istediği şey.
v. kıldı 023a/8, 024a/7
vav (Ar.) Arap alfabesinin yirmi altıncı.
v. 053a/10, 053a/17, 053b/3
vaʿz (Ar.) İbâdet yerlerinde yetkili ve
görevli bir kimse tarafından yapılan dînî
konuşma.
v.- ı naşîḥat it 051b/12
v.- ı naşîḥat itdi 051b/13
v.- ı naşîḥat itdüm 052a/2
ve (Ar.) Ve.
v. 001b/9, 001b/10, 001b/11,
001b/12, 001b/13, 002a/1,
002a/2, 002a/3, 002a/4, 002a/5,
002a/6, 002a/7, 002a/8, 002a/9,
002a/10, 002a/11, 002a/13,
002a/14, 002a/15, 002a/16,
002b/1, 002b/2, 002b/3, 002b/8,
002b/10, 002b/11, 002b/12,

003a/16, 003a/17, 003b/7,
003b/8, 003b/9, 003b/10,
003b/11, 003b/12, 003b/13,
003b/14, 003b/15, 003b/17,
004a/3, 004a/4, 004a/9, 004a/11,
004b/2, 004b/4, 004b/7, 004b/8,
004b/9, 004b/10, 004b/11,
004b/12, 004b/13, 004b/14,
004b/15, 004b/16, 004b/17,
005a/1, 005a/2, 005a/3, 005a/4,
005a/5, 005a/7, 005a/8, 005a/9,
005a/10, 005a/11, 005a/14,
005a/15, 005a/16, 005a/17,
005b/1,
005b/2, 005b/3, 005b/5, 005b/6,
005b/8, 005b/16, 006a/5, 006a/8,
006a/9, 006a/10, 006a/11,
006a/14, 006b/1, 006b/2,
006b/3, 006b/4, 006b/5, 006b/6,
006b/7, 006b/8, 006b/9,
006b/10, 006b/11, 006b/14,
006b/16, 006b/17, 007a/3,
007a/4, 007a/5, 007a/7, 007a/8,
007a/9, 007a/10, 007a/11,
007a/12, 007a/13, 007a/14,
007a/15, 007a/17, 007b/3,
007b/4, 007b/5, 007b/6, 007b/7,
007b/9, 008a/3, 008a/13,
008a/15, 008a/16, 008b/2,
008b/4, 008b/5, 008b/6, 008b/8,
008b/9, 008b/10, 008b/14,
009a/1, 009a/2, 009a/4, 009a/5,
009a/6, 009a/7,
009a/8, 009a/9, 009a/11,
009a/12, 009b/1, 009b/2,
009b/3, 009b/4, 009b/6, 009b/8,
009b/9, 009b/10, 009b/11,
010a/2, 010a/3, 010a/4, 010a/7,
010a/8, 010a/12, 010a/13,
010a/14, 010a/17, 010b/1,
010b/2, 010b/3, 010b/9,
010b/10, 010b/11, 010b/12,

011a/1, 011a/6, 011a/8, 011a/10,
011b/1, 011b/2, 011b/3,
011b/6, 011b/9, 011b/10,
011b/13, 011b/17, 012a/3,
012a/4, 012a/6, 012a/9, 012a/11,
012a/12, 012a/13, 012a/14,
012a/15, 012a/17, 012b/6,
012b/8, 012b/10, 012b/11,
012b/12, 012b/13, 012b/15,
013a/3, 013a/4, 013a/6, 013a/7,
013a/8, 013a/9, 013a/10,
013a/11, 013a/12, 013a/13,
013a/14, 013b/7, 013b/8,
013b/9, 014a/3, 014a/4, 014a/5,
014a/8, 014a/10, 014a/15,
014a/16, 014b/1, 014b/3,
014b/4, 014b/11, 014b/12,
014b/15, 015a/5, 015b/4,
015b/5, 015b/7, 015b/8,
015b/11, 015b/14, 015b/15,
015b/16, 015b/17, 016a/1,
016a/3, 016a/4, 016a/9, 016b/7,
017a/9, 017a/15, 018a/3, 018a/7,
018b/6, 018b/7, 018b/9,
018b/14, 018b/17, 019a/1,
019a/2, 019a/3, 019a/12,
019a/14, 019b/2, 019b/4,
019b/7, 019b/9, 019b/10,
019b/11, 019b/14, 020a/1,
020a/3, 020a/4, 020a/8, 020a/9,
020a/12, 020b/1, 020b/2,
020b/3, 020b/5, 020b/10,
021a/4, 021a/6, 021a/8, 021a/11,
021b/2, 021b/3, 021b/5, 021b/6,
021b/7, 021b/11, 021b/17,
022a/1, 022a/4, 022a/16, 022b/5,
022b/7, 023a/1, 023a/5, 023a/6,
024a/1, 024a/9, 024a/11, 024b/8,
024b/13, 024b/16, 025b/2,
025b/8, 025b/10, 025b/12,
026a/6, 026a/13, 026a/14,

026b/10, 026b/12, 027a/4,
027a/7, 027b/1, 027b/4, 027b/6,
027b/8, 027b/9, 027b/10,
027b/11, 027b/12, 027b/13,
027b/15, 027b/16, 028a/3,
028a/7, 028a/9, 028a/12, 028b/5,
028b/14, 028b/16, 029a/1,
029a/2, 029a/5, 029a/10, 029b/2,
029b/4, 029b/5, 030a/2, 030a/7,
030a/11, 030a/16, 030b/5,
030b/6, 030b/7, 030b/12,
031a/4, 031a/5, 031a/9, 031a/17,
031b/3, 031b/5, 031b/6, 031b/7,
031b/8, 031b/12, 032a/3,
032b/3, 033a/15, 033a/16,
033b/8, 033b/13, 033b/17,
034b/3, 034b/7, 035a/3, 035a/5,
035a/10, 035a/13, 035b/1,
035b/2, 035b/4, 035b/5, 035b/6,
036a/4, 036a/16, 036a/17,
036b/1, 036b/4, 036b/7,
036b/11, 036b/12, 037a/5,
037a/11, 037a/14, 037b/1,
037b/2, 037b/15, 038a/2,
038a/12, 038a/15, 038a/17,
038b/9, 038b/16, 039a/2, 039a/7,
039b/1, 039b/4, 039b/8,
039b/11, 039b/17, 040a/9,
040a/12, 040a/14, 040a/15,
040b/8, 040b/10, 040b/11,
041a/3, 041a/5, 041a/6, 041a/7,
041a/8, 041b/6, 042a/3, 042a/5,
042a/6, 042a/7, 042a/10,
042a/13, 042b/3, 042b/8,
042b/9, 042b/16, 043a/2, 043a/7,
043a/10, 043a/13, 043b/2,
043b/10, 043b/12, 044a/8,
044a/17, 044b/2, 044b/4,
044b/6, 044b/7, 044b/12,
044b/13, 044b/14, 044b/17,
045a/2, 045a/3, 045a/6, 045a/7,

045a/14, 045a/16, 045b/1,
045b/7, 045b/8, 045b/12,
045b/14, 045b/17, 046a/10,
046a/15, 046b/3, 046b/15,
047a/4, 047a/6, 047a/7, 047a/13,
047b/1, 047b/3, 047b/4, 047b/7,
047b/8, 047b/9, 047b/11,
048a/7, 048a/8, 048a/10,
048a/13, 048a/14, 048a/17,
048b/2, 048b/3, 048b/10,
048b/15,
049a/1, 049a/2, 049a/3, 049a/6,
049a/7, 049b/11, 049b/12,
049b/13, 049b/14, 050a/3,
050a/15, 051a/7, 051a/9,
051a/11, 051a/14, 051a/15,
051b/5, 052b/3, 052b/5, 052b/7,
052b/13, 052b/14, 052b/15,
053a/5, 053a/7, 053a/9, 053b/2,
053b/12, 054a/5, 054a/13,
054a/14, 054a/17

vecd (Ar.) İlâhî aşka dalıp kendinden geçme.
v.- i hâl 054a/3

vec(i)h (Ar.) Sebep.
v.+ ile 044b/6
v.+ in 010b/12
v.+ inden 011a/11

vefâ (Ar.) Sözünde durma.
v.+ dandur 053a/10
v. ide 053a/15
v. itmeyenüñ 053a/16
ehl-i v. 053a/10

vekil (Ar.) Başkası adına söz söyleyen veya hareket eden kimse.
v. 023a/2
v. oldu 023a/1

velâkin (Ar.) Lâkin, fakat.
v. 017a/2, 020b/4, 023b/2

velâyet (Ar.) Kulun Hakk’a yakınlığı.
v. 008a/16

velî (Ar.) Allah’ın dostu ve sevgili kulu.

v. 020a/16, 021a/16, 031b/13,
039a/17, 039b/8, 039b/11,
039b/15, 042a/13, 044a/9
v.+ den 037a/5, 042a/13
v.+ dür 039b/6, 039b/9, 039b/12
v.+ ler 031b/7, 036b/1
v.+ lerdür 020b/15, 039b/14
v.+ lerüñ 025b/6
v.+ ligin 039a/17, 039b/2,
039b/3, 039b/4
v.+ likden 036a/17
v.+ nüñ 018b/14, 025a/15
v.+ yle 015a/4

veliyyet (Ar.) Velilik makamı.
v.+ e 039b/14

Veliyyullah (Ar.) Allah’a yakın olma mertebesine erişmiş kimse.
V. 003b/17

ver- Vermek.
v.- di 002b/7, 002b/13, 002b/14,
002b/15, 002b/16, 002b/17,
003a/1, 003a/2, 003a/12,
003a/13, 003a/14, 003a/15,
003a/16, 003b/5, 004a/11,
004a/15, 010a/5, 003a/3, 003a/4,
003a/5, 003a/6, 003a/7, 003a/8,
003a/9, 003a/10, 003a/11,
011a/11, 021b/17, 022a/7,
022a/9, 022a/11, 023a/2, 023a/3,
023a/7, 023b/10, 024a/12,
024b/4, 024b/5, 024b/7,
029a/13, 034b/9, 038a/9,
051b/17, 052a/17
v.- diler 041a/14, 041a/15
v.- dim 012a/9
v.- diyse 002b/7
v.- dügi 016a/7, 016a/11
v.- dügiçün 023a/9
v.- düñ 024b/14
v.- e 013a/9, 053b/3
v.- eler 006b/2
v.- en 017a/6

v.- en 051a/10
v.- iñ 024a/10
v.- medi 008b/17, 023a/3, 024a/15
v.- medi 009a/6
v.- mek 051a/8
v.- mekdür 006b/7
v.- mege 022b/11
v.- mese 030b/8, 051a/12
v.- mezler 006a/16
v.- miş 016b/2
v.- miş 040a/8
v.- se 051a/17
v.- señ 019a/12
v.- seler 009a/12
v.- sün 022b/17
v.- üp 005a/10, 008a/2, 012a/2, 032a/2
v.- ür 012b/10, 045b/1
v.- ürlər 038b/13
v.- ürüz 004a/2, 005b/9
viril- Verilmek.
v.- e 020b/2
v.- memişdür 039b/11
v.- meye 020b/4, 040a/1
Vesîle (Ar.) Sebep, bahâne.
V. 012a/9
V.- Nâme 001b/1
vesselam (Ar.) İşte o kadar, son söz bu.
v. 015a/11
vesvese (Ar.) Nefsin gönüle getirdiği kuruntu, şüphe.
v.+ ler 036b/6
v. kıllur 028b/1
veyā (Ar.+F.) Veya.
v. 005b/9, 007a/15, 007b/13, 007b/15, 030b/12, 010a/15, 028a/16, 030b/13, 034b/4, 042b/15, 051b/1, 053b/6
veyāhūd (Ar.+F.) Veya.
v. 048a/1
vezāif (Ar.) Görevler.

v.+ leri 047b/10
v.+ üm 034a/1
vilāyet (Ar.) Bir şeyin tasarrufunu elinde bulundurma.
v. 037a/5, 041b/3
v.+ in 020a/10, 039b/10
v.- i rahmānī 020a/11
ekmel-i v.+ de 039a/13
nūr-ı v. 015b/10
şāhib-i v. 025a/4
vuşlat (Ar.) Sevdigine kavuşma.
v.- ı beḳādur 050b/2
vücūd (Ar.) Beden.
v.+ a 010a/16
v.+ ı 009b/14, 017a/4
v.+ umuz 010a/15
v.+ una 037b/3
maḥv-i v. 010b/3

Y, y

ya (Ar.) Ya, veya.

y. 007a/15, 023a/13, 026b/16,
028b/4

yā (Ar.) Ey.

y. 001b/7, 006b/12, 009b/17,
017a/11, 017a/17, 017b/9,
018a/10, 018a/13, 018b/2,
018b/3, 018b/4, 022a/12,
022a/14, 022a/17, 025a/4,
025b/4, 025b/5, 026b/5, 030a/5,
031a/15, 031b/16, 034b/11,
052a/8, 052a/11

yaban (F.) İssız yer.

y.+ da 048a/5

yabrak (ğ) Yaprak.

y.+ ı 018b/1
y.+ ından 018a/7
y.+ ıyla 017a/14

yaḥṣı Güzel, iyi.

y. 010a/13
y.+ dur 010a/12

yaḳ- Yakmak.

y.- ar 030b/10
y.- up 010a/15

yaḳa Giyeceklerin boynun etrâfına
gelen kısmı ve bu kısma eklenen türlü
biçimdeki parça.

y.+ ları 004b/8

yaḳın Yakın.

y. 040b/2
y.+ lık 040b/4

yaḳīn (Ar.) Herhangi bir delîle bağlı
olmaksızın sadece îman kuvvetiyle
âşikâr olarak görme, bilme.

y. 010a/10, 014b/2, 014b/3
y.+ lığıla 014b/8

yāḳūt (Ar.) Değerli taş.

lū' lū-i y. 002a/2

yalan Yalan.

y.+ cı 036a/15
y.+ cıdan 036b/8

yalıñız Yalnız.

y. 019a/13

yalıñuz Sadece.

y. 038b/4

yalvar- Yalvarmak.

y.- up 002a/9

yan Taraf, yön.

y.+ ı 004b/9
y.+ ına 023b/16
y.+ ınca 026b/9, 026b/10
y.+ ında 013a/11, 013a/16,
021a/6, 021a/10
y.+ ından 023b/16
y.+ uña 049a/6, 049a/7

yan- Yanmak.

y.- dı 038a/9
y.- up 010b/2

ya'ni (Ar.) Yani, sözün kıyası.

y. 006b/3, 011b/15, 012a/11,
012a/17, 012b/3, 013b/6,
013b/8, 013b/10, 013b/13,
014a/12, 014a/14, 014a/15,
014a/17, 014b/1, 014b/6,
014b/7, 015a/2, 015a/3, 015a/8,
015b/4, 015b/7, 015b/8, 015b/9,
015b/14, 016b/1, 016b/17,
018b/11, 018b/16, 019a/1,
019a/2, 019a/7, 019b/6, 019b/14,
019b/15, 019b/17, 020a/5,
021b/14, 021b/16, 024b/10,
025a/9, 025a/13, 025b/1,
025b/11, 026a/12, 027a/9,
027b/4, 028a/1, 028a/2, 028a/10,
028a/17, 028b/3, 028b/8, 029a/2,
029a/3, 029a/6, 030a/3, 030a/9,
030b/16, 031a/8, 033a/12,
034a/11, 034a/12,
034a/17, 034b/6, 035a/10,
035a/12, 035b/4, 036a/15,
036b/9, 036b/13, 037a/10,
037a/15, 037b/5, 037b/6,

037b/7, 038a/2, 038a/14, 038b/3, 038b/11, 039b/7, 039b/11, 040b/1, 041a/9, 041b/3, 041b/6, 042a/3, 042a/10, 042b/2, 042b/4, 042b/11, 042b/13, 046a/1, 046a/2, 046b/9, 047a/3, 047a/11, 047a/12, 047a/16, 047b/5, 047b/11, 047b/17, 048a/5, 048a/12, 048a/14, 048b/8, 048b/14, 048b/16, 049a/5, 050b/1, 050b/4, 050b/5, 052b/9, 052b/15, 053a/2, 053a/3, 053a/4, 053a/6, 053a/12, 053a/16, 053b/1, 053b/7, 053b/8, 053b/10, 053b/17, 054b/5, 054b/16	
yār (F.) Sevgili. y. 027a/11 y.+ i 026b/15	
yara Yarar sağlamak. y.+ mışdur 039b/6	
yaradıl- Yaratılmak. y.- dı 022a/4, 025b/17	
yarağ İşe yarayan şey. y.+ uñ 010a/10	
yaramaz İşe yaramayan, yararlı olmayan. y. 028b/12, 028b/14, 029a/9, 035a/7, 051b/7, 051b/8, 051b/9, 052b/14, 054a/1 y.+ dur 028b/15	
yārān (F.) Dostlar. y.+ ları 026b/9	
yarat- Yaratmak. y.- dı 012a/14, 012a/16, 012a/17 y.- duğı 022b/1 y.- miş 030a/9	
yaren (F.) Dost. y.+ leridür 021a/1	
yarı Bir bütünün iki eşit parçasından her biri.	
	y.+ sın 051a/8, 051a/12
yas Yas. y.+ ını 010b/2	
yaş Islak, nemli. y. 035b/13 y.+ da 040a/5	
yat- Yatmak. y.- dı 001b/4	
yaz- Yazmak. y.- an 003a/17 y.- dılar 030a/7 y.- duğı 030a/16 y.- masıyla 030a/16	
yazı Yazı. y.+ lar 030b/1	
yazıl- Yazılmak. y.- dı 030a/7 y.- mışdur 003b/13, 003b/14, 003b/15, 003b/16, 004a/1, 004b/4, 004b/5, 005a/3, 005a/12, 005a/13, 005a/14	
ye- Yemek. y. 048a/13, 048a/15, 048a/16 y.- di 025b/17 y.- megiñ 048a/15 y.- mese 048a/1 y.- meye 018b/6, 018b/7, 048a/6 y.- mez 048b/3 y.- r 035b/17, 048b/3 y.- rüm 048b/9, 048b/11 y.- sem 009b/2	
yed (Ar.) El. taht-ı y.+ indedür 033a/6	
yedi Sayı. y. 009a/12, 010a/2, 012a/9, 012a/12, 033b/11, 033b/13, 038b/7 y.+ ler 039a/2 y.+ lerdür 033b/10 y.+ si 041a/2 y.+ sin 041a/2 y.+ şer 012a/11, 012a/12	

yedinci Yedinci.

y.+ nci 012a/15

yeg Daha iyi.

y.+ dūr 009b/7, 045b/2, 045b/13

yegin Zorlu.

y. oldı 016b/4

yil 1. Hava.

y. 035b/2, 035b/4, 036a/5

y.+ dendūr 035b/5

y.+ ūñ 035b/6

2. Rüzgar

y. 045b/4

yimek (g) Yiyecek.

y. 035b/1, 035b/14, 035a/15,
048a/2 048a/3, 048a/11, 048b/5,
048b/9

y.+ den 035a/10

y.+ i 007a/4

y.+ leri 026a/14

y.+ ün 036a/3

yeñ Giyecek şeylerin kol kısmı.

y.+ ine 006a/2

y.+ leri 004b/8

yer Mekan.

y.+ de 005a/8, 005a/17, 010b/1,
029a/4, 048b/4

y.+ de

y.+ dedūr 054a/14, 055a/2

y.+ den 006a/16, 044b/9

y.+ e 008b/3, 010b/8, 019a/9,
025b/7, 026a/3, 053b/13

y.+ i 011a/9

y.+ ine 013b/14, 053a/11

y.+ inmeye 047b/13

y.+ lerde 017a/4

y.+ leri 012a/11

yiryüzü Dünya.

y.+ ni 012b/5, 012b/7

yeşil Renk.

y. 023a/6

yet- Bir husus için yeterli olmak.

y.- di 043a/3

y.- dikce 029b/10

y.- dügi 048b/16

y.- er 015a/10, 030b/8

y.- işür 048a/17

y.- meye 013a/11

yetir- Yitirmek.

y.- messe 044a/15

yetiş- Ulaşmak.

y.- di 011a/15

y.- dügüm 040b/5

y.- düre 016a/12, 054b/11

y.- dürelüm 002b/11

y.- dürmekdür 002b/10, 003b/8

y.- dürmeye 004a/4

y.- dürmüş 004a/10

y.- dürmüşdür 036a/2

y.- düdür 030b/5

y.- üp 016a/15

yetmiş Sayı.

y. 008b/3, 022b/2, 031a/5,
031a/12, 038b/7, 045b/3

yeyni Hafif.

y. 002a/2

yıgnağ Bir yerde çokça biriken şey.

y. 001b/5

yık- Ulaştırmak.

y.- a 015b/14

yıkın- Temizlenmek.

y.- mağdur 049b/17

yıl Sene.

y. 008b/3, 009a/5, 009b/3,
009b/10, 009b/11, 021a/5,
021a/10, 021a/13,
022b/2, 023b/5

yıldız Yıldız.

y. 022b/2

y.+ lar 012b/5

y.+ lara 004b/13

yılduz Yıldız. bkz. yıldız

y.+ a 004b/10

y.+ dan 038a/1

y.+ lar 012b/3

yi- Yemek. **bkz. ye-**
y.- ye 048a/6, 048b/6
y.- yeler 035b/14, 035b/16
y.- yem 017a/12
y.- yesin 048a/12
y.- yüp 001b/13

yigren- İğrenmek
y.- ler 038a/17
y.- dügin 053a/8
y.- e 053a/8

yir Yer, mekan.
y.+ e 025b/10

yit- Kaybolmak.
y.- dügi 044b/8
y.- er 015a/9
y.- erdi 044a/16

yitir- Kaybetmek.
y.- se 053b/14

yittür- Kaybetmek. **bkz. yitir-**
y.- dügin 053a/9
y.- e 053a/10

yoğ Yok.
y. 008b/6, 008b/13, 009a/2,
009a/9, 010a/4, 020a/9, 025b/9,
025b/14,
026a/5, 051b/9

yoğurt (d) Yoğurt.
y. 052a/7
y.+ in 052a/9
y.+ umla 052a/13

yohsa Yoksa, aksi takdirde. **bkz. yoksa**
y. 022a/14, 028b/12, 048b/6

yok Yok.
y. 009b/15, 010b/6, 026b/4,
036b/2, 042a/3
y.+ dur 011b/8, 014a/13, 014b/9,
016a/13, 020a/11, 021b/9,
022b/11, 026a/5, 028a/7, 030a/5,
030a/17, 030b/14, 032b/3,
033b/7, 037a/1, 037a/7, 037b/3,
037b/11, 038b/2, 040b/15,
044a/7, 045a/6, 045a/11,

045b/16, 049a/6, 053a/17,
054a/4
y.+ dur 044a/10

yoksa Yoksa, aksi takdirde.
y. 010b/17, 011a/13

yol 1. Yol.
y. 009a/3, 009a/5, 040b/15
y.+ a 013b/9, 013b/15, 014b/11,
015a/16, 020a/4, 041b/10
y.+ da 009b/14, 044a/4
y.+ dan 004a/8, 052a/15
y.+ dan 049a/1
y.+ dur 052b/6
y.+ ı 009a/4, 026a/6, 052b/5
y.+ ında 021a/9
y.+ lar 041a/10
y.+ umuz 049b/11
y.+ uñ 010b/14
y.+ uña 043a/12
y.+ una 046a/9
y.+ unca 013b/1
y.+ unda 021a/8, 053a/4
y.+ undan 043a/10
y.+ unı 010a/9
2. Usul, tarz.
y. 052a/5
y.+ dan 048b/15
y.+ uñı 052a/8

yoldaş Arkadaş, dost.
y. 011b/13, 028b/13, 028b/14,
028b/17
y.+ ı 044a/5

yu- Yıkamak.
y.- dılar 024b/10
y.- ñ 024a/8
y.- sın 023a/12

yukarı Yukarı.
y. 009a/16

yukaru Yukarı. **bkz. yukarı**
y.+ da 004a/10, 006a/6
y.+ dur 013a/2
y.+ yadur 035b/6

yular Dizgin.
y.+ dan 015a/11

yüce Büyük, ulu.
y. 017a/8

yük Yük.
y. 009a/14, 009a/15, 009a/16
y.+ i 010a/9

yükle- Yükleme.
y.- diler 031a/2

yüklet- Yükletmek.
y.- di 024b/13

yüri- Yürümek. **bkz. yürü-**
y. 052a/8

yürü- Yürümek.
y.- mesünler 007a/4
y.- meye 013a/11
y.- r 050a/3
y.- rdi 026b/10, 026b/11, 052a/5
y.- rler 039a/2

yürüt- Devam ettirmek.
y.- üp 012b/11
y.- miş 004a/6

yüz 1. Sayı
y. 009a/11, 009b/4, 024b/12, 027a/13, 039a/4, 042b/7, 042b/8, 042b/12, 042b/14, 043a/1
2. Yüz, çehre.
y.+ i 024a/9, 034a/3, 050a/6
y.+ in 008b/10
y.+ inden 025a/2
y.+ ine 050b/8
y.+ ler 002a/8, 006b/16
y.+ ün 024b/15, 025a/1
y.+ üñ 034b/14
y.+ üne 005b/14

Z, z

zabt (Ar.) Tutmak.
z. ide 028b/9
z. idemez 048a/14

zafer (Ar.) Başarılı olmak.
z. idemedi 018a/8
z. idemez 018a/9

zaferet (Ar.) Başarılı olmak. **bkz. zafer**
z. idemedi 018a/1

zāhid (Ar.) Dünyayı terkedip dînin emirlerine titizlikle riâyet eden (kimse).
z. 038b/16, 049b/15

zāhir (Ar.) Görünen, açık.
z. 014b/1, 018b/15, 014a/4, 023a/10, 024b/9, 025a/8, 025a/14, 028b/7, 026a/6, 041a/1, 054a/11
z.+ de 014a/3, 028b/15
z.+ de 016a/3
z.+ den 041b/9, 041b/10, 045a/4, 052b/11, 053a/4, 053b/6
z.+ i 010a/4
z.+ inde 039a/14
z.+ inden 042a/5, 052b/12
z.+ ler 042b/11
‘ilm-i z.+ de 015b/5
ma‘nā-yı z.+ e 054a/1
‘ulemmā-i z. 013b/11
‘ulemā-i z.+ in 031b/8

zaḥmet (Ar.) Sıkıntı, eziyet.
z.+ ile 049b/10
z.+ inden 049a/7

za‘if (Ar.) Zayıf.
z. 019b/5
z. olsa 047a/14

zā’il (Ar.) Devamlı ve kalıcı olmayan.
z. olmaya 042a/11

zākīr (Ar.) Zikreden.
z. 007b/12
z.+ i 012b/17, 013a/17

zālīm (Ar.) Haksızlık yapan kimse.

z. 048b/16
z.+ dūr 048a/12
z.+ lerdēn 048b/10
z.+ lerūñ 048b/12
zamān (Ar.) Zaman.
z. 008a/11, 008a/12, 008b/16,
018a/9, 027b/14, 028a/10,
028a/13
z.+ a 002b/3, 004b/2, 008a/5
z.+ da 008a/6, 011a/14, 015a/15,
039a/6, 041b/5, 041b/7, 042a/2
z.+ dan 002b/3, 017b/6, 028a/15
z.+ ı 017b/6, 017b/11, 017b/16,
017b/17
z.+ idur 008a/13
z.+ ina 004a/5, 017b/4, 017b/17
z.+ ında 038b/6, 040a/13
zan (Ar.) Hüküm, sanı.
z.+ ı 017a/2
sū³-i z. 011a/16
şu-i z.+ dan 011b/2
sū³-i z. itmekden 011a/7
zarūrī (Ar.) Zorunlu.
z. 048b/4
zāt (Ar.) Sahip.
z. 050a/8
baḥr-i z.- ı eḥadiyyete 011b/12
şıfat-ı z.+ a 050a/7
tecellā-yı z.+ a 054b/12
zāyi^c (Ar.) Boşa gitmiş.
z. 052a/10
Zebūr (Ar.) Dâvut peygambere
indirilen ilâhî kitap.
Z.+ dur 037a/14
zemīme (Ar.) Kötü davranış.
aḥlāḳ-ı z.+ sin 049b/17, 054a/2
zemin (F.) Yer.
z.+ de 016b/8
zerre (Ar.) Çok küçük parçacık.
z. 008a/12, 010a/1
Zi'lhicce (Ar.) Arabî ayların on ikincisi.
Z.+ nūñ 007a/12

zik(i)r (Ar.) Sözü nü etme, ismini
söyleme, anma.
z. 007b/7, 012b/10, 012b/11
z.+ i 042a/3
z.+ le 047b/8
z. itdük 004a/10
z. olunur 002b/5
zıkrullah (Ar.) Allah'ı anma.
z.+ a 007b/12
zinā (Ar.) Evlilik bağı ile bağı olmayan
kadınla erkek arasındaki cinsel ilişki.
z.+ dan 050b/4
z.+ sı 050b/5
zırā (F.) Çünkü, şundan dolayı.
z. 002a/3, 002a/16, 002b/1,
002b/11, 004a/9, 006a/7,
006a/11, 006a/16, 007a/6,
007a/8, 007a/16, 007b/5, 007b/8,
007b/13, 007b/16, 008a/5,
008a/8, 011a/1, 011a/4, 012b/7,
016a/12, 016a/16, 019a/9,
020a/11, 023a/10, 026a/5,
026a/16, 027a/14, 028a/6,
028a/9, 028b/15, 030b/5, 033a/7,
035b/6, 037a/13, 037b/17,
038a/1, 038a/13, 040b/13,
042a/11, 043b/9, 044a/14,
045a/5, 045b/2,
045b/9, 045b/13, 045b/16,
046b/7, 049b/4, 050b/3,
050b/13, 051a/8, 052b/2
ziyāde (Ar.) Fazla, çok.
z. 007b/5, 022a/12, 026a/15,
026b/16, 027a/2, 027a/5, 040a/9,
044a/1, 044a/8, 044b/9, 047a/15,
049a/5
ziyān (F.) Zarar.
z.+ ı 053b/13
z.+ ım 052a/12
z.+ ların 049b/4
z.+ larūñ 049b/5
z.+ uñ 053b/8

z. olmaz 041a/12

ziyāret (Ar.) Bir kimseyi veya bir yeri görmeye gitme.

z. 045b/13

z.+ im 026b/2

z. ider 045b/14, 045b/15

z. itmekden 045b/12

ẓuhūr (Ar.) Görünme.

ẓ.- ı cemālde 002a/11

ẓulmet (Ar.) Karanlık.

z.+ dūr 031a/9

ẓulümāt (Ar.) Karanlıklar.

z. 036b/14

z.+ ından 011b/15

ẓ.- ı nefsāniyyeden 011b/10

cehl-i z.+ dur 054b/8

zühd (Ar.) Dünyaya rağbet etmeyip kendini ibâdete verme.

z.+ e 049a/13

maḳām-ı z. 049b/1

mertebe-yi z. 049a/16

mertebe-yi z.+ de 049a/14

mertebe-yi z.+ üm 049a/12

zühdi (Ar.) Züht ile ilgili.

z. 049b/12

ÖZEL ADLAR DİZİNİ

‘Abdu’l-mecîd (?)

‘A. 033b/16

‘Abdu’r-raḥman ibni Ebū Bekir Hz. Ebubekir’in oğlu.

‘A. 021a/14

‘Abdu’r-raḥman Ġāzî (?)

‘A. 021a/15

‘Abdūllah ibni Mülcem Hz. Ali’nin katili.

‘A. 023b/7

Aḥî Mîrî’l-Halvetî Halveti şeyhlerinden biri.

A. 003a/7

Aḥmed Erzencânî Anadolu’da faaliyet gösteren ilk Halvetî şeyhlerinden.

A. 003a/10

‘Āiše- i Şıddıka Hz. Muhammed’in eşi, Hz. Ebubekir’in kızı.

‘Ā. 021a/2

‘Ala’addîn eş-Şeyḥ-i Ḥabîb Efendi Halvetî şeyhi.

‘A. 003b/3

‘Ala’addîn ‘Uşşākî Uşşakî tarikatının kurucusu.

‘A. 003a/11

‘Alî Hz. Muhammed’in amcasının oğlu, damadı ve dördüncü halife.

‘A. 018b/3, 018b/5, 018b/7, 021b/2, 021b/4, 022a/16, 022b/13, 023a/1, 023a/8, 018b/4, 023b/17, 024b/2, 027b/13, 028a/4, 003b/7, 003b/17, 004a/6, 006b/12, 006b/14, 010a/7, 016b/13, 018a/16, 023a/12, 023a/15, 023a/17, 023b/4, 023b/7, 023b/8, 023b/14, 024a/3, 024a/6, 024a/14, 024a/15, 024b/5, 024b/6, 025a/4,

026a/17, 026b/11, 027a/7, 027a/10, 027b/11, 028a/11,

028a/14, 028a/16, 028b/3, 028b/4, 029b/1, 031b/16, 035a/12, 040a/4, 040a/8, 040a/15, 041b/13, 042b/8, 043a/13, 044b/6, 045a/14

‘A.+ den 027b/9, 028a/7

‘A.+ dür 002b/9, 003b/8, 020b/14, 021b/7, 022b/7, 022b/9, 025a/3

‘A.+ niñ 028b/5

‘A.+ nün 018b/13, 022a/5, 043b/6

‘A.+ nündür 022a/4

‘A.+ ye 002b/10, 002b/11, 004a/4, 004a/9, 015b/14, 018b/10, 022a/12, 022b/12, 022b/17, 023a/3, 023a/9, 024a/2, 024b/4, 027a/4

‘A.+ yedür 028a/6

‘A.+ yi 018a/17, 023a/5, 023b/10, 023b/11, 023b/13, 023b/16, 024a/7, 027a/2, 028b/2
Ḥazret-i ‘A. 002b/12, 004a/11, 035a/11, 043a/17

Ḥazret-i ‘A.+ den 004b/1

Ḥazret-i ‘A.+ ye 004a/11

İmām-ı ‘A. 011b/9

maḳtel-i ‘A. 023b/6

mertebe-yi ‘A.+ ye 045a/14

meşhed-i ‘A. 026b/5

seccāde-i ‘A.+ den 001b/12

‘Alî Musa Rıza On iki imamın sekizincisi.

‘A. 027b/12

‘Alî Nakî On iki imamın onuncusu.

‘A. 026b/13

Bāyezîd Bestāmî İlk büyük mutasavvıflardan.

B. 008a/14, 009a/7, 009a/10, 009a/13, 034b/8, 034b/11, 038a/3, 038a/9, 009b/1, 009b/12, 009b/16, 009b/17
 B.+ e 034b/10, 034b/15, 038a/7
 B.+ in 034b/16
 B.+ iñ 009b/14
 B.+ üñ 009b/1
 Hâzret-i B.- i 009a/6
 şeyh-i B.+ ün 034b/11
Beşîr Hz. Yusuf'un kardeşi.
 B. 005b/13
Bişrî Hâfî İlk devir sûfîlerinden.
 H. 008b/13, 008b/14
 Hâzret-i B. 008b/12
Ca'fer-i Şâdık Tam adı Ca'fer-i Sâdık b. Muhammed Bâkır b. Ali Zeynül-âbidin b. Hüseyin b. Ali b. Ebî Tâlib'tir. Ca'ferî fıkhnın kurucusu ve on iki imamın altıncısıdır.
 C.- i Şâdık 027b/12
 C.- i Şâdık 038a/3
 C.- i Şâdık 038a/8
 Hâzret-i C.- i Şâdık 009b/4
 hikâyet-i C. 017a/6
 Hâzret-i Ca'fer-i Ş.+ a 009b/5
Cemâle'ddîn Teşterî Halvetî şeyhi.
 C.- i Teşterî 003a/5
Cüneyd-i Bağdâdî İlk devir sûfîliğinin en güçlü temsilcilerinden olan meşhur sûfî.
 Cüneyd-i B. 002b/16, 004a/14, 008b/11
Çalab Allah.
 Ç.+ um 033a/12
Dâvud Tâî İlk dönem sûfî ve zâhidlerinden.
 D.- ı Tâî 002b/14, 004a/12, 017b/17, 018a/1
 Dâvud-ı T.+ ye 004a/13
Ebû 'Alî Şakîk Ebû Hanîfe ve Ebû Yûsuf'tan ders almış Horasanlı sufi.

E. 010a/7
Ebû Bekir İlk halife.
 E. 020b/14021a/1, 021a/3, 021a/9, 023a/16, 025b/3, 026b/9, 027a/2,
Ebû Hamza-i Horāsānî Horasanlı alim.
 E. 011b/6
Ebû Hâzım Medenî Tebe-i tabiinin büyüklerindendir.
 E. 008b/5,
Ebû Müslim Abbâsî ihtilâlinin önde gelen şahsiyetlerinden.
 E. 028a/13
Ebû Şeyh Seyyid 'Alî Seyyid Ali Hemedani Horasan'ın meşhur velilerindendir. Aklî ve naklî ilimlerde büyük bir alimdir.
 E. 016b/12,
Ebu'l-Hasan Hz. Hüseyin'in küçük oğlu ve on iki imamın ikincisidir. Hadis, fıkıh ve tasavvuf alimidir.
 E. 036a/1
Ebu'n-Necîb Sehre Sûfî, fakih ve muhaddis.
 E. 003a/2
Fâtıma Hz. Muhammed'in kızı ve Hz. Ali'nin eşi.
 F. 023a/2, 023a/3, 023a/7, 028a/7
 F.+ dan 027b/8
 F.+ sı 021b/17
 F.+ ya 023a/7
 F.+ yı 022b/17, 023a/3, 023a/8
 Fâtımatü'z-Zehrâ 022b/10
Habîb-i 'Acemî Nakşibendiyye, Kâdiriyye, Mevleviyye gibi büyük tarikatların silsilelerinde yer alan Basralı zâhid.
 Habîb-i 'A. 002b/13, 003b/3, 004a/12, 035a/2, 035a/6
Hâcî Karamânî Halvetî şeyhi.
 K. 003a/13

Ḥamza Ḥorāsānī Horasan bölgesi velîlerinden.

Ḥ.- i Ḥorāsānī 011b/6

Ḥasan Hz. Ali'nin oğlu ve Hz. Muhammed'in torunudur.

Ḥ. 021b/17, 024a/1, 024a/13, 024a/15, 024b/13, 024b/16, 027b/11, 031b/16, 040a/16, 043b/1

Ḥ.+ a 024a/12

Ḥ.+ uñ 029b/4

Ḥasan-ı 'Askerī On iki imamın on birincisi.

Ḥ. 027b/13

Ḥasan-ı Başrī Basralı meşhur tâbiî, âlim ve zâhid.

Ḥasan-ı B. 002b/7, 002b/12, 004a/12, 040a/16

Ḥasan-ı B.+ ye 043b/1

Ḥazret-i Ebū Hureyre Çok hadis rivayet etmesiyle tanınan sahâbî.

Ḥazret-i E. 008b/6

Ḥazret-i Süleymân Hz. Dâvûd'un oğlu, İsrâiloğulları'na gönderilen hükümdar-peygamber.

S. 018a/4

Ḥazret-i S.+ a 018a/2

Ḥızır Hz. Mûsâ döneminde yaşayan, kendisine ilâhî bilgi ve hikmet öğretilen kişi.

Ḥ.+ dur 008b/12

Ḥüdâ (F.) Allah.

Ḥ. 025b/11, 039b/1, 039b/2, 039b/4, 039b/5, 040a/4, 049a/9

Ḥ.+ nuñ 037b/3

Ḥ.+ ya 044a/17, 049a/8

Ḥ.+ yadur 037b/11

Ḥ.+ y1 037b/4, 044b/13

râh-ı Ḥ. 011a/7

Ḥüseyn(i)n (Ar.) Hz. Muhammed'in torunu.

Ḥ. 003a/15, 021b/17, 024a/1, 024a/16, 024a/17, 024b/13, 024b/16, 027b/11, 031b/16

Ḥ.+ e 024a/15

Ḥ.+ uñ 029b/4

Ḥüseyn Efendi Halveti şeyhi.

Ḥ. 003a/15

İbrâhîm Edhem Zâhid, sûfî ve muhaddis.

İ. 003a/5, 003a/11, 08b/9, 008b/11, 017b/9, 017b/11, 017b/13, 027b/6, 047b/13

İbrâhîm Kayşerî Halveti şeyhi.

İ. 003a/11

İbrâhîm Zâhid Gilânî Zâhidiyye tarikatının pîri, esmâ zikriyle seyrüsülûk usulünü tesbit eden mutasavvıf.

İ. 003a/6

İmâm-ı A'zâm Ebū Ḥanîfe Hanefî mezhebinin imamı, büyük müctehid (Ebu Hanife).

İmâm-ı A. 052a/5, 052a/7, 052a/17

E. 008b/10

İmâm-ı Gazâlî Eş'arî kelâmcısı, Şâfiî fakihî, mutasavvıf, filozoflara yönelttiği eleştirilerle tanınan İslâm düşünürü.

İmâm-ı G. 015a/14

İmâm-ı Şâfi'î Şâfiî mezhebinin imamı, büyük müctehid.

Ş. 029a/15

İmâm-ı Ş. 029a/10

İmâm-ı Tahâvî Tam adı Ebu Cafer ahmed b. Muhammed b. Selame b. Abdü'l-melik Azdî el-Tahavî el-Hacrî'dir. Mısırda yetişen en büyük Hanefî fıkıh alimi ve muhaddistir.

T. 027a/10

'İzze'ddîni'l-Halvetî Halveti şeyhi.

'İ. 003a/8

Ḳārûn Zenginliğiyle tanınan, Hz. Mûsâ ve Hârûn'un şahsında Allah'ın

emirlerine karşı çıktığı için cezalandırılan kişi.

Ç. 008b/8

Çāsım Efendi Halvetî şeyhi.

Ç. 003a/14, 027b/6

eş-Şeyhü'l-Ârifin Ç. 003b/2

Çādî Muhyî'd-dîn Halveti şeyhi.

Ç. 003a/1

Kelîmullah (Ar.) Allah'ın hitap ettiği, Hz. Musa.

K. 017b/13

Çuţbu'ddîn Behrî Ebheriyye tarikatının kurucusu.

B. 003a/3

Ma'rûf Kerhî Iraklı zâhid ve sûfî.

Ma'rûf-ı K. 002b/15

M.- ı K.+ ye 004a/13

Mehdî Dünyanın son zamanlarında ortaya çıkıp doğru inancı ve adaleti yeryüzüne hâkim kılacağına inanılan kurtarıcı.

M. 003b/17

Mervân Emevî halifesi ve Mervânî kolunun kurucusu.

M.+ uñ 028b/1

Mevlânâ Çudâvendigâr Mevleviyye tarikatının kurucusu, mutasavvıf, âlim ve şair.

Çazret-i M. 014b/17

M. 015a/1

Mimşâd ed-Dineverî Halveti şeyhi.

D. 002b/17

Mu'âviye Emevi Devleti' kurucusu.

M. 021a/14, 023b/3, 023b/9

Muhammed Son peygamber.

M. 002b/9, 002b/11, 002b/17, 003a/15, 003b/2, 003b/7, 003b/8, 004a/9, 016a/9, 019b/4, 020b/8, 020b/11, 023a/2, 024a/1, 024b/16, 027a/10, 028a/6, 033a/2, 037b/1, 040a/6, 040a/12, 040b/15, 042b/8, 044b/7

M.+ e 004a/4, 015b/14, 027a/4, 027a/14

M.+ le 022a/3

M.+ uñ 026a/5, 026a/9

M.+ ündür 041a/8

âl-i M. 041b/13

dervîş-i M. 003b/1

dîvân-ı M.+ dür 037b/2

fî' il-i M. 028a/4

Çazret-i M. 040b/2, 042a/15

çabr-i M. 045b/12

mertebe-i M.+ de 033a/5

mertebe-i M.+ e 015b/13

rûh-ı M. 045b/15

Muhammedini'l-Mustafâ

018a/9, 027b/6, 027b/10, 031b/1

Muhammed 'Azîzî Şeyh.

'A.+ nüñ 003b/1

Muhammed Bâkır Hz. Hüseyin'in torunu, Çâfer-i Sâdık'ın babası ve on iki imamın beşincisidir.

b. 027b/12

Muhammede'l-Halvetî Halveti şeyhi.

M. 003a/6

Muhammed Çanîfî Hz. Ali'nin oğlu.

Ç. 024a/1, 024b/16

Muhammed Çarabâş Halvetiyye Şabaniyye kolunun şeyhi.

Ç. 003a/15

Muhammed Efendi Çarahîşârî Halveti şeyhi.

Ç. 003b/2

Muhammed Mehdî Sırrî Aşmedşâh On iki imamın sonuncusu.

M. 027b/14

Muhammed Taķî On iki imamın dokuzuncusu.

N. 027b/13

Muhyî'd-dîn Halvetî şeyhi.

M.- dîn 003a/14, 019b/12, 035b/12, 022a/3, 033b/14, 041a/13, 041a/1, 054a/9

Murtaẓā Hz.Ali.
M. 027b/11
M.+ ya 002b/7

Musā İsrâiloğulları'na gönderilen ve kendisine Tevrat indirilen peygamber.
M. 017b/13, 017b/15, 027b/12, 035a/10, 038b/6

Musā-i Kāzım On iki imamın yedincisi.
M. 026b/12

Mustafā Hz. Muhammed'in isimlerin biri.
M. 020b/8, 033a/2, 040a/12, 042a/15
M.+ dur 020b/11
M.+ nuñ 019b/4, 027b/7, 037b/1
M.+ ya 040a/6

Nemrūd Hz. İbrâhim döneminde tevhid inancının karşısındaki siyasal otoriteyi simgeleyen efsanevî kral.
N. 008b/8

Niyāz (?)
N. 041a/15

Nūḥ Büyük peygamberler arasında sayılan, kendisine inanmayan kavmi tûfan ile helâk edilen peygamber.
N. 017b/3, 017b/6, 017b/8

‘Osmān Üçüncü halife.
‘O. 020b/14, 021a/11, 021a/15, 022b/12, 023a/16, 027a/2
‘O.+ da 021a/12
‘O.+ dan 023b/5
‘O.+ dur 012a/1
‘O.+ ı 021b/1
Ḥazret-i ‘O. 008b/6, 026b/11

‘Ömer İkinci halife.
‘Ö. 020b/14, 021a/6, 022b/10, 026b/10, 027a/2
Ḥazret-i ‘Ö. 008b/6
‘Ö.+ den 021a/13
‘Ö.+ le 023a/15

Resûlullah (Ar.) Allah'ın resulü.

R. 001b/7, 016a/9, 017a/7, 017a/11, 018b/2, 018b/3, 018a/4, 018b/13, 020a/13, 020b/9, 022a/12, 025b/4, 043a/14, 046a/16
R.+ dan 014a/1
R.+ uñ 013b/14
Ḥazret-i R. 002b/6

Rüknü’ddinü’n-Necāşî Halveti silsilesinde bulunan şeyh.
R. 003a/3

Şadre’ddin Ḥacı Halveti şeyhi.
Ş.- i Ḥacı 003a/8, 003a/9

Selmān-ı Fārişî İslâmiyet’i kabul eden İran asıllı ilk sahâbî.
S.- ı Fārişî 018a/15, 026b/16

Serîr Saḳaṭî Bağdatlı ilk sûfîlerden.
S.- i Saḳaṭî 002b/15, 004a/13

Seyyid Cemāle’ddin (?)
C. 016b/6

Seyyid Muhammed Efendi (?)
S. 003b/5

Seyyid-i Şāfi Safiyyüddîn-i Erdebilî.
Seyyid-i Ş. 016a/10

Süfyān Şevrî Kendi adıyla anılan fıkıh mezhebinin imamı, müfessir, muhaddis ve zâhid.
S. 010a/5, 010a/6
Ḥazret-i S. 010a/3

Şehābe’ddin Tebrîz (?)
Ş.- i Tebrîz 003a/4, 016a/5

Şeyḥ-i Ḥazret-i Ya’ḳup Efendi (?)
eş-Şeyḥ-i Ḥazret-i Y. 003b/3

Şeyḥ-i İskender Efendi (?)
eş-Şeyḥ-i İ. 003b/4

Şeyḥ-i Kesîr (?)
Şeyḥ-i K. 029b/6

Şeyhoğlu Derviş ‘Osmān Eserin müellifi.
Ş. 002a/5, 011b/17

Yegit Başı Ahmet Halvetiyye tarikatında “orta kol” olarak bilinen Ahmediyye şubesinin kurucusu.

Y. 003a/12

Ya‘kūb Hz. İbrâhim’in torunu ve İsrâiloğulları’nın atası olan peygamber.

Ḥazret-i Y. 005b/14

Y.+ uñ 005b/11, 006a/1

Y.+ leri 028a/14

Yūsuf Hz. Yakūb’un oğlu, İsrâiloğulları’na gönderilen bir peygamber.

Y.+ uñ 005b/13

Ḥazret-i Y.+ uñ 005b/11

Zeyne’l- ‘Ābidīn Hz. Hüseyin’in oğlu. On iki imamın dördüncüsü.

Ḥazret-i Y.+ uñ 005b/10, 005b/12

Yahyā Şerevānī Halvetiyye tarikatının ikinci kurucusu, sūfî müellif.

Y. 003a/9

Yezīd Hz. Hüseyin’in öldürülmesine sebep olan kişi.

Y. 028a/10, 028b/1, 043b/5

Y.+ ler 029b/5

Z. 027b/11

Zūlfikār Hz. Muhammed’in Hz. Ali’ye verdiği meşhur kılıç.

Z.+ ı 024a/12, 024b/1

Zünnūn Mıṣrī İlk dönem sūfîlerinden.

Ḥazret-i Z.- ı Mıṣrī 009a/2

Sultān-ı M. 009a/3

KAYNAKÇA

- Aşkar, M. (2015). *Tasavvuf Tarihi Literatürü*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Ayverdi, İ. ve Topaloğlu, A. (2016). *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- Atalay, B. (2006). *Divanü Lugat-it Türk Tercümesi*. İstanbul: Türk Dili Kurumu Yayınları.
- Bursalı Mehmed Tâhir Efendi. (1915). *Osmanlı Müellifleri Cilt I*. İstanbul: Meral Yayınevi.
- Cebecioğlu, E. (2014). *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. Ankara: Otto Yayın.
- Ceyhan, S. (2015). *Üç Pîrin Mürşidi*. İstanbul: İsam Yayınları.
- Derleme Sözlüğü I –XI*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. 211/1.
- Dilçin, C. (2013). *Yeni Tarama Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Donuk, S. (2019). Seyyid Ahmed Cezbî'nin Kenzü'l-Esrâr Adlı Tarikatnamesi. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 386-406.
- Ergin, M. (2016). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım/Yayım/Dağıtım.
- Gülensoy, T. (2007) *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Gülsevin, G. (2017). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*. Ankara: TDK Yayınları.
- Kanar, M. (2011). *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*. İstanbul: Say Yayınları.
- Kartallıoğlu, Y. (2011). *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni*. Ankara: TDK Yayınları.
- Keskinkılıç, Esra. *Eşrefoğlu Rûmî Tarikatnâme*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1996.
- Korkmaz, Z. (1995). *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Korkmaz, Z. (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yayınları.
- Muallim Nâci (1978). *Lûgat-ı Nâci*. 6 Lûgatlar dizisi:2. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Öngören, R. (2011). Tarikat. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 95-105). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özkan, M. (2009). *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Özkan, N. (2014). *Azîz Mahmud Hüdâyî "Tarikatnâme"*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat.
- Öztürk, E. (2017). *Eski Anadolu Türkçesi El Kitabı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

- Redhouse, J. (1978). *Turkish and English Lexicon*. İstanbul.
- Sami, Ş. (2015). *Kâmus-ı Türkî*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Serin, Rahmi. (1984). *İslâm Tasavvufunda Halvetilik ve Halvetiler*. İstanbul: Petek Yayınları.
- Steingass, Francis Joseph (1930). *Persian-English Dictionary*. London
- Süreyya, M. (1996). *Sicill-i Osmanî*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Tapsız, Meliha. *Bolulu Himmet Divan Manzum Tarikatname Âdâb-ı Hurde-i Tarikat*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1995.
- Tarama Sözlüğü I-VIII (1963-1977)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yay.
- Tatçı, M. (2013). *Halvetî Şabânî Yolunun Adabı*. İstanbul: H Yayınları.
- TDK. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.
- Tietze, A. (2002). *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugatı*. İstanbul: Simurg Yayınları.
- Timurtaş, F.K. (2012). *Eski Türkiye Türkçesi*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Tulum, Mertol (2011). *17. Yüzyıl Türkçesi ve Söz Varlığı*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türer, O. (2005). *Osmanlılarda Tasavvufî Hayat*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Uludağ, S. (1988). Âdâbü'l-Mürîd. *İslam Ansiklopedisi* (s. 336-337). içinde İstanbul: TDV Yayınları.
- Uludağ, S. (1997). Halvet. *İslam Ansiklopedisi* (s. 386-387). içinde İstanbul: TDV Yayınları.
- Uludağ, S. (1997). Halvetiyye. *İslam Ansiklopedisi* (s. 393-395). içinde İstanbul: TDV Yayınları.
- <https://libdigitalcollections.ku.edu.tr/digital/collection/MC/id/140554/rec/24>

شَناز ایدله لم اول صوق خلوقید اولان در جلاله و لؤلؤ
 یاقوت و صیقل و انواع تهفلف کم کس دوده بیب والاره
 و دله اسانه اقامه اده اغن ذیل بوسوق خلوقیتلش
 صاعلمینک درویشی التونه و کورمش ابله دکلش بلکه قدری
 هلال و المون کتله در امدی ای درویشی عثمان کلاستکله
 بو خلوقیتلش با ایشینه کیه لم و یواسیاب و کلکلیندن و حجابی
مشناخدن و فقر اباسلشدن الوب و اول فقر امید اینه
 سکن ده لوم حالوب ارنگه یوده کس سوره کم و کلجالتینه
 کلبد جکوم و روح باکلیتله یکلور و استعداد طلب ایده
 لوم اوله کم اصول **مشناخدن** و خلوقیتلش بکونکدن بزیم
 این میل در امدی نور جلال ده خایر و ظهور رجاء له
 ساری اولی قرینش کلستکله **باب** اصوله کیه لم کلبد
 جکوم **الله الله الله** ایله اچنه قدم باصوب و اول صوق
 سلطانیه و ارب اول لیس یاوشاهید و حجاب مشناخ
 و تلخ **محمد بدن** و رضاه علیندن و **اسیاب** اولیادان العوب
 اول میدانه کلن طایفه یزل ایده لم و یلد و کم ذیل
یوحناز مشناخدن اولان یکسکه اکثر بر سبب نامسکه

هذا وسیله نامه

باب یوحنازک او تاسینه بر عظیم اغاخ سمعته همتینه
 یو دای وار کولله سمه عالمی قیلاوب **درویشی** دایب رحمت اولم
 دیو یواغاجک دینده یادی و غنده کوریکه یواغاجک دینده
 یقناق و ارنیبا اولیاد کله هر بریم بر کوشده منتظر
 او توم دین **سورال کرم** کزیده نوره بی ادم حقی الله علیه
 وسلم صبر ده او توم صبر سوال ایدین **یل سول الله** دستک
 بیو ک حوده و در کوشنک کینه کوشنک در **باب** امدی اخوان
 غر فان کلاک **باب** اصداله کیه لم و اول حقوق سلطانیه
 سبب ایده لم و اول خلوقیتلش و حجابته و اولان جهاز **مشناخ**
 و یواسی یاوشاهید و **اسیاب** اولیاد و اول تلخ **محمد بدن**
 و سجاده **علیدن** و اول فقر یاغاجک دینده کس و یب حقیقت
 میو العزیز و یوب و معرفت کلازین در و یب خلوق عالمه

[illegible]

حفظ

حضرتتہ اولہ دہی قاضی محمد الدین حضرتتہ ویر دہی اول
 اولہ دہی ابو العجیب سہر حضرتتہ ویر دہی اولہی قطب
 الدین بھوپ حضرتتہ ویر دہی اولہی مکن الدین الفانیس
 حضرتتہ ویر دہی اولہی شہاب الدین تیمور حضرتتہ ویر
 اولہی جمال الدین تسویب حضرتتہ ویر دہی اولہی ابراہیم
 زاہد کبلائی حضرتتہ ویر دہی اولہی محمد الخلوئی حضرتتہ
 ویر دہی اولہی مرغ میر الخلوئی حضرتتہ ویر دہی اولہی
 عن الدین الخلوئی حضرتتہ ویر دہی اولہی صد الدین
 حاجی حضرتتہ ویر دہی اولہی سید یحیی الشوری حضرت
 تہ ویر دہی اولہی یسوی احمد از خجائی حضرتتہ ویر
 اولہی ابراہیم قیویب حضرتتہ ویر دہی اولہی علی الدین
 عسائی حضرتتہ ویر دہی اولہی احمد کثانیہ حضرتتہ
 ویر دہی اولہی حاجی مرہ حاجی حضرتتہ ویر دہی اولہی
 قاسم افندیب حضرتتہ ویر دہی اولہی محیی الدین حضرتتہ
 ویر دہی اولہی محمد قریاشی حضرتتہ اولہی حسین افندی
 حضرتتہ ویر دہی اولہی بن فقیہ ویر دہی ویر کتاب
 مستطابی اذان حقیر و فقیہی عن بنی قطر ندیمی در

درویش محمد عن بنی سبلیس بیان اولند منلا الشیخ الفا
 ربین **فایسم** افتدی اندن **محمد** افتدی قره جطاری اندن
 علاء الدین الشیخ **حبیب** افتدی اندن الشیخ حضرت **یعتد**
 افتدی اندن الشیخ **اسکندر** افتدی اندن بوقیرین
 منبندیب السید **محمد** افتدی حضرت تلرینه ویردی رضوان الله
 تعالی علیه اجمعی اوله اولسته **امدی** تاجک بن معنایه
 انبانی **محمد** و **علی** حضرتینه ورضی الله عنه حضرت تلرینه
 یعتد مکر و تاجک من **محمد** و **علیه** و تاجک استادیه
 سفیدن علویته سید بل اولوب عروج اتمک در و تاجک
 قیس نقطه حقیقت و تاجک کنار ایکی علمه علمه
 و تاجک نکر مال کل استادیه در و تاجک فیلسف
 پیچ در قال الله تعالی والله العقی وانتم الفقراء و تاجک
 قبه سنده یا ذلینم **محمد** **هالک** **ال** و **جهله** و تاجک
 اور تارینه یا ذلینم **محمد** **ال** **الله** **ال** **هوا** و تاجک
 اکنده یا ذلینم که یسین و القرآن **الحکیم** و تاجک بحر
 سنده یا ذلینم که لا اله الا الله **محمد** **رسول** **الله**
 و علی و لی الله و مهدی امین الله و تاجک التده

اندر

یا ذلینم که فایسم **محمد** **وجه** **الله** **امدی** **ال** **سند**
 اولند سنده تاج تاجک من ده جطاری در ذکله تاج **المید**
 بر تاج غار قدر و بر تاج جاهد تاجی غار قدر اولند
 انبانی **محمد** و **علیه** یعتد منله تعلیم الله لعنی
 اوله حصو طاری و ماتنا هر بر پی پی کونته سکه بو
 ستمش کی فلان تاجک من کی علی کی من پی کی
 قادری کی علی کی من پی کی علی کی من پی کی فلان تاجک
 عشاق کی من پی کی من پی کی من پی کی من پی کی من پی کی
 این میا ذل تاج غار من من پی کی انبانی **محمد** و **علیه**
 یعتد من اوله منلا یوقا دوده ذکرت اندر کم حضرت
رسول و حضرت **علیه** و بر دی حضرت **علیه**
 حق حضرت حضرتینه اندن **حبیب** **عجیب** اندن داود
 طای به اندن مفر و **محمد** **سید** **سقطای**
 اندن منبند عالم پی اعظم **جید** بقدر ای حضرت
 و بر دی اولدای یونانی من پی کی من پی کی من پی کی
 بو قادی بوید و پی بو یکتا پی بو عشاقی در و مدی
 اوله اولسته **امدی** بو خلوی شیخ لریک تاجک

[illegible]

کھوٹا

گوئی که ذی اجل و یقیوت که ذی کرب و همای خیز قند
 یسته این کجور **اللهم الله الله لا اله الا الله والله**
 الی دیوت بوسیم عدم کل شیخیم الیدین دیوت کسبه
 اول خیز قله می داند بویند نه بیا غوین کیدر ملک کو در
 یقضا و تکیب و تکیب **امدی** شیخه و صریده لا ذمدر که
 بونویب بلوی او کز نه بوقار و ده دند و کجی کجی حمله حجا
 ذل او طاسندن صورت او کز نه ذی بونویب بلجند
 ناجدی و خیز قلوب و رضا و حب حوام اولور و پوسته اولور
 مو حوام اولور **امدی** اگر خیز قله و اگر تاجی و اگر رضا و اگر
 عطای شیخ اندن کیده فایده یسه و ثاسی و حب جوقدر و صفه
 کلعت ذیل اص حمله و **رسووم** حضرتک اجاز یتله اندن
 بر و علمسند **امدی** سنو له کی کور که بو حجا **مستباح** کی
 و اندر صریده بر یجه کز مستحق اولور کی کور کور میجه
 و بلکه رجال غیبی اجاز یتله فتور یسته الحق کی کور اول
 صرید **شیخان** نظر یسته مظهر دوشنه اند **دعایست** له
 مظهر دوشنه ذی بود حجا **می داند** الله بر یزدن و بر یزدن
 می داند اول **شیخان** نظر یسته مظهر دوشنه و کجی فقیر یبند

کسته مطلع اولن مکتوبم بو سینه محترمه اوطنی اولا امیدی
میرد اولان کسته کسه اوله کور کور که بدحجاب مستجابکن
علمنه عالم اولوب دایم مسکنت اودره اوله و فاجر طعاصلم
بسی دپ و فاجر طونلم کیوب یوس و سونلم یحیی و لکهای
و هر نه چونید مشکله و اودر طریقی خلوتیده مسکنت اودره
اولو کور کور دیرا بعضی کسه کسه و اودر که شهنش
ویر یایله و شیب کتدی یی خلقه کور سستی ویر یایله کسه
اخر عدوتله و ندامتله اریستوب معیون اولور کور دیرا فقیر
لایم اولان بود و کور شهنش استمسونلم ویر یایله امسونلم
و اعل بدعت الله و مستلوق امسونلم همان یی و قوت عادی
جامعته و قنده قیلوب ورمضان طونستونلم ورجب
و شویان و ذی الحجه نکت عشق اولنده و محترم عشق اولنده
طایم اولستونلم ورمضانک آخر نه اعتکاف تراک
امسونلم و شوالده ییو مدتکته ایق کور او سراج
طوسونلم و احسانم خاندن صکره ایق یا دورت ویا لیک
لکست ارایین تلسونلم دیرا حق تعالی عظیمه ییو
جل جلاله فرقان کور یچنده و فرزان عظیمنده ییو کور حضرت

و خلق اراستنده اول وقت میرد الله عالیین و یونسته
دشمن ویره کور بعد تقابک و سجاد سیرت ویره کور اند
میرد هم دعا یه و هم نظر و سینه یعق همته مظهر
دوشنه امیدی شعله و میرد یوحنا مسنا کجک غلبه لایم
ملا تاجدن من و نقطه حقیقتد و حیر قدن من و جمع عیونی
سیر انکدر و رضادن من و مسنا کجک شیم اسانل میلانه
بیون ویر مکتوب و عطان من و هر حالده استقامت انک
کور و مکتوب من و قدوت تاقیب سیر انک کور و تقابدن
من و غیر یه بقمه دس و سجاددن من و خلافت معنوند
و یوستدن من و کت خلافته ثابت اولقدن امیدی اولله
اولسه یونلری شیکل ایتدن المذ و لکک کور کور ییو حضرت
سید الانام بیب الحرم فچنده کید ییو کور کور یاعلی میرد
یو خلافت تاجیدن دیری اندفتکه ایتدی ای اصحابم بلور
که بن سیرت ییهای کورم و علی سیرت شیکلند دس دیری
و ایتدن اولن بیون دیرا ایچوندن کور یو شیکلرت اللول
او ییو کور ییو کور کور امیدی یو شیکلرت اسن دینه
و حاله یینه و مستنا لک دینه و کور متلرینه و حجاب کور یینه

کسره

يَقْفِي بِحُجَّتِ اللَّهِ عَلَيْهِ يَبُودُ مَهْنَدُ كَيْ تَوْجِيدُهُ بِشَلِيهِ
 اَنْدَنَ قَفَرٌ قَلْدَوْبُ مَكْتَبُ خَانِيَهْ وَاَسْرُوبُ حَقِيقَتُ دَرْسِيْنِ
 اَوْ حَقِّ كُورُكُ وَاِسْرُوبُ نَحَاذِيْنِ تَلْمِذَنَ كَمْسَنَهْ اِلَهْ كَلَامُ اَرْخَاكُ
 جَابِيْنِ دَكَلَرُ وَنَعَاذَنَهْ حَكْمَهْ شَقْلَهْ وَاَدَهْ حَجَفَهْ كَجَلَرَنَهْ
 وَاَحْيَا كَجَلَرَنَهْ زِيَادَهْ مَجَادَهْ اَبَدَهْ وَتَبِيْعُ نَحَاذِيْنِ قِيْلَهْ ذِيْرُ
 تَبِيْعُ نَحَاذِيْنِ تَلْمِذَهْ شَعُوْبُ جَوْقَدَرُ وَكُنَايَهْ كِيَايِرُ مَحْوَايِرُ
 شَرِيْفَهْ حِجَّتَلَرُ وَاَدَرُ وَاَحْيَا كَجَلَرَنَهْ وَكُنُورُ وَسَعَاغَهْ
 اَرْخَاكُ كُرُكُورُ ذِيْرُ شَرْكُ حَطَا وَاَدَرُ ذِيْرُ اَصُوْرُ **مَسْنَاخُ** قَدَمَرُ
 وَيُونَلَرُ سَنَلَرُ اَوْ لَمْسَنَدَرُ اِلَهْ بَرُكِيْنَهْ كُنْدِيْ شَيْخَنَدُ سَنُ
 كُورُ دَكَلَرُ اَرْخَاكُ شَيْخَنَدُ مَكْنُورُ اَوْ لَمُورُ لَادِيْمُ مَلُورُ مَحَالِفَتُ اَرْخَاكُ
 جَابِيْنِ دَكَلَرُ **مَسْنَاخَهْ** مَكْنُورُ لَمُورُ جَابِيْنِ كُورُ مَحْمُودُ هَمَانُ اَصُوْرُ
 كَجَلَرَنَهْ نَحَاذِيْنِ كُورُ دَكَلَرُ اَللَّهُ يَشْلُخُ كُورُ اَنْدَنَ ذَاكِرُ بَرِيْنِ
 وَاَيْنِ نَقِيْتُ شَرِيْبِ اَوْ قِيْلَهْ ذِيْرُ يُوَايِدَهْ حَضَرُ كُونِيْنِ نَقِيْتُ
 اَوْ قَوْمِيْنَدَرُ اَنْدَنَ تَكْرُ سَعَاغُ صَفَايَهْ قَالِقَهْمَنَدَرُ اَوِيْلَهْ
 اَوْ لَمْسَنَهْ **تَوْجِيدُ** خَالِدَهْ بِيْتُ وَاَيَا نَقِيْتُ شَرِيْبِ اَوْ قِيْلَرُ اَنْدَنَ
 كُورُ سَعَاغُ صَفَايَهْ كُورَهْ لَمُورُ يُوَصْفَانُ عَمْرُومُ اَوْ لَمُورُ
 خَلُوْفِيْ قَفَرُ سَنَكُ شَانِيْنَهْ لَابِيْبَهْ دَكَلَرُ مَحْوَا اَشْيَا يُوَصْفَانِيَهْ

دَنْ مَحْرُومُ اَوْ لَمُورُ خَلُوْفِيْ قَفَرُ سَنَكُ شَانِيْنَهْ لَابِيْبَهْ دَكَلَرُ مَحْوَا
 اَشْيَا يُوَصْفَانِيَهْ كُورَهْ لَمُورُ يُوَصْفَانِيَهْ **بِيْلُ اَلْتَهْلُ** اَلْمُ اَنْتَرُ اَلْمُ اَنْتَرُ
 صَنَا اَبَدَرُ وَصَحَايُ وَتَهْتَجِدُ وَاَسْرُوبُ نَحَاذِيْنِ قِيْلَوْبُ اَصُوْرُ
 كُونَلَرَنَهْ حَارِيْمُ اَوْ لَمُورُ كُورُ **اَمْدِيْ** يُوَطْرِيْقَتُ اَحْوَالِيْنِ مَكْنُورُ
 كَمْسَنَهْ دَكَلَرُ اَوْ لَمُورُ ذِيْرُ ذِمَاْنَهْ قَاَسِيْدُ اَوْ لَمُورُ مَقْلَدُ
 جَوْغَلَدِيْ **مَسْنَاخُ** سَمُوْدُ لَمِيْنَهْ اَرْغِيْبَارُ قَلْمَدِيْ يُوَذِمَانَدَهْ
 عَزَلَتُ اَبَدَوْبُ اَوْ دَهْ قِيَانِيْتُ خَلَقَهْ قَرِيْبِيْمُورُ اَيَسْمُورُ اَوْ لَمُورُ
 مَوْجَلَهْ دَنْ اَفْضَلَدَرُ ذِيْرُ اَحْضَرِيْتُ نَيْبُ اَكْرَامُ صُلَايُ **اَللَّهُ**
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَبُودُ بِكُمْ سِيَاخِيْ ذِمَاْنُ عَلَيْهِ اَمَقِيْتُ يُوَوُ
 اَلْقُرْآنُ وَيُصَلُّونَ فِي الْمَسَاجِدِ وَيُسَبِّحُونَ فِي قُلُوبِهِمْ اَلْاِيْمَانَ
 صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ مَعَانِيْهِ بِمَنْ اَمَقَتُ اَوْ لَمُورُ لَمِيْنَهْ
 بِرُذْمَانُ كَلَهْ كُورَهْ قُرْآنُ اَوْ قِيْلَرُ ذِيْرُ نَحَاذِيْنِ قِيْلَرُ تَلْمِذَهْ
 بِرُذْمَانُ اِيْمَانُ اَرْغِيْبُ اَوْ لَمْسَنَهْ **اَمْدِيْ** يُوَذِمَانَدَهْ عَمْرُومُ
 ذِمَاْنِيْدَرُ بِتَكْمُ سُلْطَانُ **اَلْعَايِرِيْنِ** وَبِرُ هَمَانُ اَلْوَحْلِيْنِ
 يَابِيْنِ يُوَصْفَانِيَهْ سَمُوْدُ اَلْمُورُ كُورُ يُوَوُ دَهْ لَمُورُ اَبَدَرُ
 جَوَابُ اَرْخَاكُ خَلَقَدَرُ مَحْمُودَهْ يُوَلْمُورُ دِيْدِيْ وَايْتَدِيْ
 حَقِيْقُ اَلْمُورُ شَانِيْنَهْ خَلَقَدَرُ مَحْمُودُ دِيْدِيْ وَبَعْدَهْ اَوَلُ وَاَلَايِيْتُ

مَلِكُنْ تَحْ نَصُوبِ رُحْبِ اللَّهِ عَنْهُ اَنْدِ اَجْمَلِكُمْ عَمْرِي حَاجَةً دُنْيَا دُكُولِيهِ
 دَاهِلْ دُنْيَا يَهْ قَرْنِي عَمْرِي لَتِ اِيْلَهُ مَدَامْ تَنْسِيْبِ مَجَاهِدَهْ وَرِيَاضَتِ
 اِيْجْنِدَهْ خَلْدَهْ نِ اِيْلَ مَنْطَلَعِ اِيْلَدِي وَتَقِيْسِي اِيْلَ يَرْ طَحَارَتِيْنِ صَعْدِي
 وَبُيُورِي دِي هَمْرِي **خَلْدَهْ** عَنْ لَتِ اِيْدِي سَهْ عَمْرِي اَوَّلَا **وَبَعْدَهْ** اَوَّلَا حَاجَةً
 هَمْرِي دَرِ عَمْرِي اَبُو خَاذِمِ مَدِي **عَظِيْمِ** مَجَاهِدَهْ اِسْتِيْدَهْ رِيَاضَتِ
 اِيْجْنِدَهْ نَظْمِي دِي عَمْرِي حَضَرِي **عَمْرِي** حَضَرِي **عَمْرِي** وَحَضَرِي **اَبُو هَرِيْرَهْ**
 اِيْلَهْ صَحِيْبِ اِيْلَهِي اِيْلَدِي طُورِي دِي اَوَّلَا اِيْدِي دُنْيَا دُكُولِيهِ كِهْ
 مَرْمُونِ وَنَحْوِ دِي قَارُونِ اِيْلَهْ اَوَّلَا تَقْدِي **بَعْدَهْ** اَوَّلَا قُصُصِ الْاَعْظَمِ وَ
 وَبِيْرِي دِي اَكْثَرِ وَ **سَيَّاحِ عَالَمِ** اِيْنِ اِيْنِ اَدِيْهُمْ اِسْتِيْدَهْ مَسْنَاخِ
 يُوْزِيْنِ طُورِي دِي اَبُو حَنِيفَهْ اِيْلَهْ صَحِيْبِ اِيْلَدِي وَجَنِيْدِي
 يَغْدَا دِي اِيْنِ حَقِيْقَهْ بِيْدِي دِي اِيْنِ اِيْنِ مَنَارِجِ الْعُلُومِ دَرِ اَسْنِ
 اَوَّلِ سَيَّاحِ حَضَرِي دِي **وَبَعْدَهْ** اَوَّلَا مَرِيْقِي قَلْبِي سَنَاخِي حَضَرِي سَنَاخِي
 طَافِي عَظِيْمِ مَجَاهِدَهْ اِسْتِيْدَهْ اَبُو اَصُوْلِ دِيْنِ اِيْجْنِدَهْ نَظْمِي دِي عَمْرِي
 اَعْلَا اِيْغْنَهْ شَهْدِ كِهْ اِيْجْنِدَهْ حَافِي دِي دِي دِي دِي دِي دِي دِي دِي دِي
 مَنَدَهْ بَقْسَهْ تَكْثِيْرِيْنِ نَظْمِي دِي اَوَّلَا عِيَانِ بُوْلَهْ كُودِ اِسْنِ
 كِهْ بِيْدِي كُودَهْ حَبِيْبِي **هَمْرِي** قَرْنِ سَهْ نَحَامِ تَنْسِيْبِي اِيْلَا اِسْتِيْدَهْ
 دِي مَدِي اَبُو سُوْدَانِ اَبُو دِي بُوْ مَنَسِيْلَهْ اِيْلَهْ بُوْلَدِ اِيْدِي عَمْرِي اِيْجْنِدَهْ

کند و

كُنْدُو خَالِي حَقْدَهْ اِيْرُوْغْنَهْ دُكُولِ اَوَّلِ حَقِيْقَتِ الْعَمْرِي حَضَرِي
وَالْتَوْنِ مَصُوبِ طَرِيْقَتِ وَصُفْرَتِ وَحَقِيْقَتِ اِيْجْنِدَهْ نَظْمِي نَظْمِي
 بَرِ كُودِ سَلَا اَنْدِ اَوَّلِ كُودِ اِسْتِيْدَهْ اِيْلَهْ سَلْطَانِي مَضِي يُوْلِ
 اِيْكِيْدِي اَكْثَرِ اَوَّلِ يُوْلِي اِسْتِيْدَهْ حَقْدَهْ اِيْرُوْغْنَهْ شَرِكِ اِيْلَهْ وَاَكْثَرِ
 كِهْ يُوْلِ اِسْتِيْدَهْ دُنْيَاخِي شَرِكِ اِيْلَهْ دِيْدِي وَتَنْسِيْبِي اَوَّلِ اَلْكَسْبِ
 اِسْنِ دِيْدِي وَبِيْرِي مَدِي اَوَّلِ سَلَامِ عَمْرِي اِيْلَهِي حَقِيْقَتِ **اِيْلَا اِيْدِي**
بَسْطَانِي اِسْنِ رِيَاظِي خَافِي دُكُولِ مَتَلَبِي وَحَقِيْقَتِ اِيْلَهِي اَكْثَرِ
 حَقْدَهْ كِهْ يُوْلِ طُورِي دِي وَاسْتِيْدَهْ **حَقِيْقَتِ** دُكُولِ قَائِيْقِ اِيْجْنِدَهْ
 مَشْتَرِي دِي عَمْرِي هَمِيْسَهْ سَنِي مَجَاهِدَهْ وَجَافِي **مَسْنَاهْ** اِيْجْنِدَهْ
 اِيْدِي حَقِيْقَتِ اَبُو اِيْلَهِي اِيْلَهِي اِيْلَهِي اِيْلَهِي اِيْلَهِي اِيْلَهِي اِيْلَهِي
 وَاَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ
 لَمِيْنِ اِيْلَهِي اَسْلَمِ دِيْدِي دُنْيَاخِي دِيْسَلْ وَوَقْتِ سَخْرَهْ بَرِ كُودِ
مَنَاجَاتِ قَلْدَهْ دُكُولِ دِيْدِي مَلِكِ بَرِ كُودِ اِيْلَهِي دِيْدِي حَقْدَهْ كِهْ دِيْدِي
 بَرِ كُودِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ
 اَغْبَرِي اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ
 دِيْدِي نَظْمِي اَبُو دِي اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ
 حَقِيْقَتِ اِيْلَهِي اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ اَوَّلِ

ویا ازیدن اناسه اند و قشاکه یا ازیدنم قرعده ایدم سخن
 شهلوتستهم قرعده حرکت ایدم و دنیاده خلده خلده
 ریاضت و کلوت جوت اولدی **عربستانده** او تو زیل ریاضت جلدی
 و او جود او ن اوج شیخه جدمت ایدم بجملدن بریب حضرت **جعفر**
 حاد قله جدمت ایدم دکلپی خلقتن سولت اقامت حقدن سولت
 دیرپی و دچی غلپی و غلپی قوم حد تعالی بخا از پی اراچی خلدی
 بنا ایدم بخا بنسوز او طو یکد ریتکم سنسوز حد تعالی بجم کوفتند
 یلدی دیر بخا حقدن دلو خلدن **کند دیر** و **کند دیر** و **کند دیر**
 ایلدی و کد ریت بیدن قور شری و کد ریت ناچن ایشعه قوم
 و عشق شلیدن بر قدح ایدم اندن صکره او تو زیل یا ایلچ
 ایلله **وحدانیت** ایلچده او جدم و او تو زیل یا ایلچ
 طالدم اندن صکره یا ازیدن اولدم حد تعالی بخا ایدم بندن دیر
 سینه من ایدم سینه دیر طوفان حد تعالی کلدیم بجم
یا ازیدن و جود دیر یا قید دیر یلدی ایشعه محالدم او تو زیل
 کد و فی یوق بل اندن ریت محالدم اندن **ایلهی** در نا هکله
 یلدی ایشوز لیل **ند ایلچیکه** یا ازیدن او ل تفسی اوج طلاق بوشه
 اندن ریت سولله در دیرپی اندن صکره یا ازیدن ایدم اکر لیل

بی طهویه قورسن سنک حمالک غر فایند طه اهل بیت و ده ایشاده
 ایلم اول قومه دیر طه ایلچیت کپی او لیدم **و بعد** اول قطله کاپی
 دور پی و حقیقت بخا بنک خور پی حضرت **سغیان** تو زیل هر کز
 خلافت قبول ایلچد ظاهری و یا طلدن نقل پی بوغدی اناسه در
سغیان قرعده ایلمن بر قورسنم **بر یاده** تو دین پی ویردی الوب
 اغریجه بر قدم همان **سغیان** قرعده حرکت ایدم یا غله بجم
 دیر پی **و بعد** طریقی ابو علی شفیق قدوس است **دکل** علم ایلچده
 غامبل ایدم و ایدم کیم **بیت** او سناده سنا کر د اولدم و قورده
 یور **کتاب** او قدم الاحکام یول پی دور سنسوز یولم بریب
 بر قور ایلچدن امین اولم **ایچی** موی بیلن یلوی بر غت کور ملا
 هر ایشده ایلچده اولم **ایچی** ایلمن دین اولم دور
 هر شیدن کجوب محبت الله کور غل یفا لمدن و عبادت او ایلچندن
دور **ایچی** خلقتن محمد س و بر بخن عبادت **اشک** ایدم
 ای سالک سر حقیقت و مالک سیر کپی ایشی عشق الله
 و جود مود یقند پی محمد ایلچدم و یا ایلچدن او سکر بیت عالمی
 سر برده غیبدن و جود کدور غل غلعتک عشقند غرض و کور
 و غلاد و ایلچم و سب سولت و سغی و قمر و شیخ و مدنی

[illegible]

23.

شهادت و در مجلس شریف شریفانه اساساً مجلس در **خج**
 میرد محسب الظاهر حق گذری جایبندن او ملوک ائمه سنده
شکل سوغه بفرستد انجمله که میرد انجمله اعیان رضایانند
 مانع نام بلکه اهل طریقت یابنده حل آمدن درین بونگون قتنده
 میرد او در کنگه کند و این تیغ فنا بویطنی او له اکثر کند
 این را حیدر او نور سته او انجمله و میرد خداداد اهل حق و میرد
 سره حدیث کلام حاصل میرد **شکل** سوغه خلق انجمله که خداداد
 بلکه **طریقت** غار بند و عباد الله ناصح اعتقادنده او له و انجمله و حیدر
 بر سر انگار انجمله **در اول** او نور که بر میرد **شکل** بر معصیده
 گوشت و منکر و صیغیغ تقیغ و جن منته تقصیر **انجمله** **شکل**
 انجمله صدقیق کور و بیجهندن سؤال رند که میرد جواب و بر
 فقیه سیرت معصوم او ملوک اعتقاد ایه اعتقاد ایه ملوک مطلقیم او
 او در بونقسمه معصیت اید و بر سوغه بفرستد مابینده بر او در
 حیدر **شکل** انجمله استبداد بحاکم انجمله دعا اید و از در صانده اول
 میرد حسن حاله بیتندی او له او سله در ویشته لازم او
 لان هر حاله سوغه ایه انگار دن اختیار اید **شکل**
 انجمله لا یستغوا و در کنگه **شریفانه** شریفانه انجمله منکر اند

ووجه تسميته ان تصوم من موضع اليه تهم حذار ايده هم لثوب
 مراتب كجمل وهم عباد الله صوة ظن دن تخلص ايده تريف
 اصل اوصول و عند الله والناس سب قبول دن حقا بعض
 كبريا يوع منس كه اكلام تريف خيانت ايده اسدرا
 اليه تيه امن اولن الله سبحانه وتعالى اسلوب عطا الحق
 الا امن اولن الله سبحانه وتعالى اسلوب عطا الحق
 حد ساني قدس الله الوجهه يودر منس من رسول الكرم جلا
 الله عليه وسلم اتبعند ن فريب طريق حقه دليل بقدر
 واجام جلي كرم الله وجهه يودر ن كه اهل طريق بقدر اون
 حصيلة مكل كرم وبوظا مارت نفسا تيه دن خلاص اولوب
 بد اسنل سا قلنده قالموب مرفق صحر ينده سكر دوي
 نور اليه تيه ايله منور اولوب بخير ذرات احديشه غرة اولوب
 ونور توحيد مستفراق واصل اسعاجي يولدش وقران
 مظهره قول اولوب كشف معرفت داسينه وطل اولوب
 بدن تر نلفند يعق نفسيه آثاره ظلماتند قور تلوب
 كشف علم معرفت ايده كدور رت نفسا تيه دن خلاص
 اولوب من فريب و حبيب خادم فقير كه سبح اولوب درو بشن

نسخه

عما تدن دني نظار ندن بد فخر دوستل يمت دن كورن ديكره
 حالوب بر كونه دني اولوب دنياه كوغل و بر و بر مجلسي
 اهل دنيا اولوب و مستدي اولوب اهل بدعت اولوب اهل
 طريقت كچو نور فر اثار طريقت دن دور و دين وايحاندن
 اي حضور اولوب دن كه اوليله اولسه من فريب دني
 استعانت و توفيق حقدن ديديوب و س سولدن و مستاجل
 يمت دن دنيا طلب ايديوب اوصول مستاجل دن اولان ايدي
 اس غار خلوت يديوب انتحاي ايديوب يوطريقت ناصيه جيج
 ايلم واسععي وسيله ديوا ديديوب ويدن فن او دينيه
 جيج ايلم تنكم حد نقاجل جلاله بيورن و خلقتكم اظفار
 يعق هم سيني يديوشن خلق ايلم كوكلم يديوشن
 يديوشن خلق ايلم و انشيانك كوكلم يديوشن قوت خلق
 ايلم طبقه طبقه يديوشن او دينيه و بر يديوشن اعلي
 بر تدب تنكم عرش كوسلان اعلا و كوسيب ساي كوكلم دن
 اعلي و يديوشن كوكلم ساي كوكلم دن اعلي و يديوشن ساي
 اولنده دني كوشيف عر دن اعلي يديوشن جرسايش كوكلم
 اعلي بر تدب يعق اولودن و كوشيف قايتم مقام يديوشن

اذ لك ادبي اندن ياداره كپده في اندن سناپ فقرا يوت لجنه
 اوتور لى اندن شيخ كلكو ايا اوتور طور وب استقيا ل
 ابدوب الين اويين اذ لك شيخك الين اويوب اندن ياداره
 كپدن الين اوييه اندن سناپ فقرا الين اويين يوترب ابدل
 و غايت ابدل لى **حكايت اولونوز هذا الكتاب السجدا**
 لى الله الرحمن الرحيم
 اطلع الله واطيعوا الرسول واولوا الامر منكم يعق الله
 تعالى بيدركم مطيع اولون يعق الله تعالى بيدركم
 طونك وعبادت ابدن دني سوندنه اطلعك ابدون
 يعق سونك طونك وشن يعقته محالفك ابعك وبيد
 دغك انشيليك دعوت ابدوي يوله كپرون و دني اولولا
 من مطيع اولون يعق حق او ذره ابدوي ابدوي ابعك افعالك
 ظاهري اولوا الامر بكلي طونك سندر افعاله عاجب اوليا
 اما سناپ كپار في ضي الله عنهم من شيد غاميل لى
 طونك سندر سناپ الله عليه يعق اولوا امر من سندر
 سناپ الله حاكم الله عليه وسلم واليه يبينه فليم مقام
 لى دوكه خلفه الخلفاء ابدون حق يوله مؤمنك ربي

دعوت

دعوت ابدوي بجليس دى اما بوا اولوا امر من سناپ رسول الله
 حاكم الله عليه وسلم واليه سناپ كلسك حقي دوكه
 اسنى القاسم واعلم القاسم اوله خلا هوب هوبه مسلمان
 ويا طنده كاهيل اوله ظاهري عاجله مسلمانك خفظ
 ابدوب عدل ابدل ويا طن عاجله غايتك تريب
 ابدوب حقا وشد وكره اول عن يين لى دنيا كلك
 سناپ ابدوب اخير سلطانك قبول ابدل يس
 اويله اولسه مجازي اولوا امر بكلي اولوب وحققي
 اولوا امر من سندر لى اولوب يس يوله اولسه مؤمنك
 واجب اوليكه بكلمه داعي اوليا لى ومن سندر دني
 اتباع ابدل لى سندر سندر حضوب يسو سندر صلي
 الله عليه وسلم من لامي سندر له ولا دين له يعق
 سندر كينك ك شيخوي يوقد دني ديني يوقد دين
 يعق دين دني ايمان دني ايمان دني ايمان دني
 يس تقيد يس وبيس حقيدي يعق انقسا د
 اسندوب بلك كلك انا حقيقي وحققي
 كور ملك كلك انا حقيقي يعق من سندر له

عَنِ الْيَعَانِي اَوْ لَتَقْرَ وِعَاجِلَه **عَلَيْهِ لِيَقْتَنِي** يَعْنِي ظَاهِرُ
 عَاجِلَه **اللَّهِ** يَسْأَلُ سَبِيَّ لِحَدِّكَ لِكَلِّهِ يَتَقَنِّي اَوْ لَوْ سَبِيَّ
 وَمِنْ سَبْدِ لَه كَوْنُ مَلِكٍ لِكَلِّهِ يَتَقَنِّي اَوْ لَوْ سَبِيَّ كَسْتَفِ
 مَغَايِبِ اَوْ لَتَقْرَ اِلَهَامٍ وَتَاجِي وَدَفِي وَتَاجِيْلَه اِنْ شَاءَ
 هَر تَكْم اِنْ شَاءَ اَوَّلَه اَوْ لَسَه دِيَهِي دَفِي اِيغَافِي دَخْبِ
 تَحْفِيْدِ اَوْ لَوْ يَعْنِي حَدِيْثِ مَعْنَا سَبِيَّ لَه شَيْخِ اَوْ مَلِيَا نِيْكَ
 يَعْنِي شَيْخِ اَوْ مَلِيَا نِيْكَ اَخْرَ اَوْ لَوْ اَخْلَا يَعْسَلِك يَعْنِي **عَيْنِ**
الْيَعَانِي لِقَالِه يُوْنَانِ دِيْنِ اِيْمَانِ مَوْجِدِ سَبِيَّ كَسْتَفِ يُو
 يُو قَدَرِ دِيْعَلِك اَوْ لَوْ اَمَّا شَوْ اَلْاَجِيْبِي لَو كِه شَيْخِ قُرْآنِ
 دِيْنِ لَو مَعْنَا نَدَا سَعْدِ دَنِ يَلْحَقْ لَو بِلَا قُرْآنِ مَوْجِدِ
 تَاسِيْفِ حَقِ دِيْوَلَه دَعْوَتِ اِيْحَاكِيْكَ نَخِيْرِيْ وَشَقِيْبِيْ بِلَدِيْ
 مَلِكِيْكَ نَوِيْ مَوْجِدِ لَو دَفِي اَرْشَادِيْ قَرْبِيْلَه اِيْدَرِ لَو
 لَكِنِ اَنْتَ قُرْآنِيْكَ مَعْنِيْكَ اَوْ زَوَكِه بِلَوِيْ تَقْدَا سَبِيْلَه عَمَلِ
 اِيْدَرِ لَو قُرْآنِ كُنْدِ وَ مَوْجِدِ نِيْجَه تَنْفِيْسِيْ اِنْ تَحْتِ مَوْجِدِ
اللَّهِ تَعَالَايِ مَوْجِدِ نِيْجَه تَنْفِيْسِيْ اِيْدَرِ لَو قُرْآنِ **اللَّهِ**
 تَعَالَايِ اِيْحَاكِيْكَ اَوْ قِيْدِيْ عَمَلِ اِيْدَرِ لَو مَا دَفِي قُرْآنِ بَرَكِيْزِيْ
 مَعْنِيْ سَرِ بُو هَلِيْ سَبِيْ حَسِيْبِيْ اَنْدَاخْمِ حَضْرَتِ مَوْلَا

تا خزانة

ثَا حَا وَ نَدَا حَا وَضِي **اللَّهِ** عِنْدَه سَبُوْرِكِ لَو كِه يَنْ قُرْآنِيْكَ مَعْنِيْ
 الدَّفِ بُو سَبِيْ حَسِيْبِيْ سَبُوْرِكِ اَتَدَقِ يَعْنِي قُرْآنِيْكَ خَلْقِيْلَه عَمَلِ اِيْدَرِ
 مَفْضُوْدِيْ بُو لَدَقِ يَعْنِي تَقْدَا سَبِيْلَه عَمَلِ اِيْدَرِ قَتَوَا سَبِيْ عَفُوْ غَاسِيْ
 طَالِبِ دَنِيَايَه قُوْدَقِ قُرْآنِ وَ بِيْلَه حَقِ دَرِ وَ صِيْكَ جُوْنِ اَوْ قِيَانِ
 عَامِيْلِ اَوْ لَدَقِ اَهْلِ **اللَّهِ** اَوْ لَدَقِ وَ دَنِيَا مَنَصِيْبِ اِيْحُوْنَا وَ قِيْلَتِي
 شَقِيْبِيْ اَوْ لَوِيْ كَلِيْلِيْ اَوْ لَدَقِ لَو نِيْكَ سَبِيْ سَبُوْلِ جَهَنْمِ حَلِيْ
اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَ اِلَهَ بِيُوْرِيْ **الدَّنِيَا جَهَنْمُ وَ طَالِبُهَا**
كَلَامِ يَعْنِي دَنِيَايِ جِيْفِدَرِ اَسْتَكْ طَالِبِ لَوِيْ اِيْتَلِ دَسْ
 بِيْسِ عَاوَرِيْ اَوْ لَاتَه بُو سَبُوْرِكِ اِيْحَاكِيْكَ اِيْحَاكِيْكَ
 مَعْنِيْ قَسَمِ بِيْشِ جَاهِيْلَه حَوْذِ اَرْشِ قَالِدِ كَلَامِ عَاوَرِيْ سَبِيْكَ قِيْجِ
 يُوْ لَادِ دَنِ وَ لَسْتَلَامِ سَبِيْ اِنْسَانِ اَوْ لَانِ يَلَمِ يَكِه اَبْنَتَه مَوْجِدِ
 كَوْنِ كَلِيْسِ اَمَّا شَيْخِيْكَ مِيْتَرِيْ جُوْ قَدَرِ سَبِيْ لَازِمِ اَوْ لَدَقِ
 شَيْخِيْكَ دَفِي يَعْنِي عِلَامَتِيْ نَدَا سَبِيْلُوْ تَاكُمِ بِيْلَتِ مَوْجِدِ
 كَلِمَتِ اَخْلَاقِيْ اِيْدَرِ لَو نِيْكَ اِيْحَاكِيْكَ دَفِي رَحْمَه **اللَّهِ** عَلَيْهِ
 اَخِيْبِ دَمَانْدَه شَيْخِيْلِ جُوْ دَرِيَه شَيْخِيْلِيْ دَعْوَا سَبِيْ اِيْدَرِ
 مَسْلَحَاتِ سَبِيْ اَلْاِيْلِ اَخْلَاقِ يُوْ لَا اَلْاِيْلِ كَلِمَتِ اِيْدَرِ
 وَجِيْبِ اَوْ لَدَقِ كِه حَقِ شَيْخِيْكَ بِيْ قَاچِ عِلَامَتِيْ نَدَا

سليوژ تاكنم حق شيخ بيلاب بدعتل ه اويوب طليوت مستقيم دن
محم قاهليان دبعثل كه شيخ خامبل دوت علامي وار دور
اول دوت علامت قيق شيخچند ه بولنسله انخا اوياسين اول
اولدركم شيخ اولان كيشي عالم اوله وهم خامبل اوله يعفي
علم ظاهيب ده خامبل اوله وهم عجله عمل ايد ه ايج شيخ
خامبل اوله مستشخ اوله بدعت بدعتيه هر كشتك مشكاي
حال اوله يعفي صدقنده ماهيب اوله اوجي لوجين وعلمين
ناظيب اوله يعفي لوح لمخفظة ولوح انسانه ناظيب
اوله يعفي هر كشي قينه كدوي وايت انخا خضر ايد ه
نور و بلايت ايله انتك اذ بل انا كدوره ت بيت ايد ه
دوي كد كن عالم كه عالمي شهاد تدرا وكو كمين عالم
كه عالمي ارحور بولاده ناظيب اوله تصرير انخا اصرافش
اوله مرتبه مجله ماهيب اوله دور ديجي علامت بدور
كلم سنسليبي صبحا جعليه و مجله ه بيقله يعفي
كند و شيخ خامبل واست شيخ ديجي شيخ خامبل من وجهك
تريت بيغيب ه جقه حلفيه و نلانه اولنقله تنكيم اوج
شنه منايكك قر و سپيد حلفه قديم و قيقه تنكاي
انخا

انخا

انك و پوي نه شيخ ديك و ديجي شيخ بن كيشي خلنسله
قلسه اول وارسه شيخليف ارسته شيخ رضاين سود
مشوخي ظاهيب ده كينه عاق اولان كيدس و شخلف حق
طوفندن اصح لندس عليه السلام و ميند اولدركه
طالب حقه واصل اوجي اوله بر وايت در كه شيخ شهاب
الدين رضي الله عنه ايدس ميند اولدركم پيتديب
طالبه توبه و ديجي كنهاده ياك قبله لا اله الا الله
چيد وقت اللهيه انتك اراينده حجاب قطع ايد ه
و مجله سواد الله ديدوي و قيت حقي انخا مشاهده ايد و
ده دمن شيخ سيد حاجي رضي الله عنه ايدس شيخ خامبل
اولدركه توبه و ديجي و قين قايد ايجي مشاهديه لكن
اول جينه كوستن ميه ت بيتله يميند و س ده پير
حقله انتك منايبي بوقدر ما با ذه تجلايه ديعيد
هلاك اوله بولار بندايجي مقامل دن محرم قلله ديم دبعثل
كه سلطانم اكر اول كيشيه اجل بيتب اولدس سسه
حال نه اوله مشاهده دن محرومي قالسون ديم كيم
من خان يي هنده اعفي و في الاخيه اعفي خبي ده كلميشدس

آید و دیدیم هر کس حق بونده کور مسه اند و حق
 کور من اقا شیخ جوب و پیر مشن که آیت اولی کشن حقه
 در که بونده حقه ریاضت طلب اید پیر من بند و اولش
 او لکی شیخه او لندی تر پیت یکن او لای شیخ کامیل
 ماکمل انک جاننه تر پیت قیله مقصوده این بند و
 دمن اقا قتل در سید جمال الدین رضی الله عنه
 اید پیر شیخ طالب ایکی اولسه پیر مقرب و
 پیر مشن بده اولسه کند و پیر دخنده اولسه
 اول ایکی طایفه پیر ساعده اجل این سه عن را علی
 السلام جانلینه قصد قلسه شیطان علیه السلام ایمان
 لرینه قصد قلسه من بند اولدر کیم یکینده هتوندن
 سقیا سلامت اقله آخر ته کونده ره دمن ابو شیخ
 سید علی رضی الله عنه مشککه کامیل ماکمل اولدر کیم
 جمله عالم انک من بدیا اولسه جمله سنک پیر ساعده
 اجل این سه شیطان ایمانلینه قصد قلسه من بند
 کامیل اولدر که جمله سن شیطان شتند ن خفض اید
 سلامت اقله ایمانلین آخر ته کونده ره یعیضیت

دو

دو خانیه به جعل مستانه خاظمی ناظمی اوله بوئر سبب در کله
 کتله بوئر ایله یولور کاهل یولور و لیکن ناقصک ظنفت
 همسه مقاصد **در نقل و شیخ** رضی الله عنه و نقی الله بهرین
 کلمه نیکی بهرینه بوئر رضی الله عنه و نقی الله بهرین
 او توبه و درویشی اله صفت ایله لایس دیپ یسار اوله صکت لایس
 ده بوئر صفت و بین خافسی صفتل دیپ **و کلمه جفت**
 رضی الله عنه و نقی الله بهرین کون سس اوله صفت الله علیه
 وسلم و الهیز دیو کلامی خدیج **بجمله** لایس دیپ خدیج بوئرین
 قان و ایتدی اعتنا یاسر اوله و خاتم النبیت دیپ
 بنی صفت الله علیه و سلم و خدیج نه خاتم النبیت سوله اوله دیو
 ایتدی یاسر اوله و خاتم النبیت لایس دیپ و ایتدی خاتم النبیت قان
 قاندهم ایتدی خاتم النبیت لایس دیپ و ایتدی خاتم النبیت قان
 صورتلو اوله و هیئت یکنایه سبیل و دیپ بوئرینو صله
 الهم اسد صله جور دیپ خاتم النبیت قاندهم ایتدی خاتم النبیت قان
 بغلاب دیپ ایتدی صفتل دیپ و کتدی نیکم فوت قلدیم
 اول سیدی کیدر صله بوئرین ایتدی خاتم النبیت قاندهم ایتدی خاتم النبیت
 قلدیم سس دیپ یکنایه صله ایتدی یادیم یکنایه صله

داود عليه السلام كلمه اولدني ظفرت ايدمده
صبر ايت **حضره سليمان** نه نبوت وگسون ديو كيه
وجيب كيه اول كلمه ايشه كيه كيه سگادرمان او
لورسه ائدن اولور ايدمده **سليمان پيغمبر** عليه السلام
تاقدر قافله حكم ايدمده ائدادني كلمه خارلي عرض
ايدم اولدني جالشدي نه بويشم اولدني ايدمده
وته حى ما يعل غندن بى ماغم كيدوره ايدمده عاجز
قلمده جون بظا ظفر ايدمده ايدمده كيمسه جون
ظفر ايدمده من الا اخير زمان پيغمبري محمدا لفظي
حلى الله عليه وسلم ايدمده ايشده سگادرمان يا خدا
تم الانبياء كما درمان قيل ايدمده رسول حضرت عليه
السلام ايدمده اول اولدني كويچك بيلور مين ايدمده
ايدمده تهم يل رسول الله ايدمده اصحاب مجلسون
اولدني قلمه ايله اولدني كجسونل دده اصحاب
كلمه كجديل ائني سلحان قارشن كلمه رضى
الله عنه عاي حضرت بويتمده كوتوب كجدي عاي
مكر اول وافته كجرك اولدني ايدمده جون ديو عاي ايدمده

اولدني نه بظا بيله قلمه ايدمده ايدمده پيغمبر عليه
السلام نكتم جهدي ايدمده بويتمده خلاص ايدمده
ايدمده ايدمده اولدني نه بظا بيله قلمه ايدمده كيه كيه
اول صاجب دعوة اولسه كيه كيه صبر ايت ايتك صانته
دك سگادرمان اولورسه ائدن اولور ايدمده كيدم اول
زمانه جون **نوح** ايدمده اولدني سى دم ائدادني كلمه
ائدادني ايدمده اولدني جهدي ايدمده بويتمده خلاص
ايدمده نوح پيغمبر دني عليه السلام بظا ايدمده
يا ايدمده بويتمده **ايدهم پيغمبر** كيمسه كيه كيه
حليل الله اولسه كيه كيه سگادرمان اولورسه ائدن
اولور ايدمده صبر ايدمده جون ايدمده ايدمده كلمه
ائدادني كلمه خارلي عرض ايدمده اولدني درمان ايدمده
ايدمده عليه السلام ايدمده **موسى** كليم الله كيمسه
كيه كيه كيه كيه ايشه كيه كيه **موسى** پيغمبر دن
سگادرمان اولورسه ائدن اولور ايدمده جون **موسى**
دماي كلمه ائدادني ايدمده اولدني درمان ايدمده
داود **داود** صليب داود پيغمبر دماي اولدني

کورای دینو خزان بیمنی کرب دینو دینو سر سوله
 سفندی استی دینو فریاد او غلانت اندن یارسوله الله
 یو در یگانو استی ایدن دینو سر سوله الله استی دینو یارای
 سن فی اندن دینو علی استی دینو یار سوله الله دینو
 استی دینو کین و سن خلاص قل دینو علی استی دینو مسلمان
 اولسون و توبه استی دینو ابرو دینو یحیه دینو مسلمان
 اولدین و عهد استی دینو ادم یحیه علی حضرت دینو یونین
 میادان ایله سفندی دینو یونین سینه یار دینو
 ویز ماغیله استی دینو قل دینو جدی سر سوله
 حضرت صلی الله علیه وسلم وایله انده دینو علی یه
 کرم الله وجهه دینو یحیه کرم سن حقه دینو
 دینو اما کرم دینو یحیه کرم سن حقه دینو اما اول
 خلده اولان علی سن کرم الله وجهه دینو یحیه
 صبی دینو یحیه دینو یحیه نینک وینک روحانیه
 سیه صبی سرب کندون حقه ظاهر اولدین لیکن
 حبسهایله دینو یحیه اولدین حقه بدینله کرم و ناس
 استی سینه یحیه سن اولان طلوع غروب خلده دینو کرب و دینو

نحوه

صحبت اوج اولد او لوب یحیه صحبت عام و صحبت خاص
 و صحبت خاص الخاص یحیه عام اولدین حقه خلده بیله
 اوله انده لایه دینو یحیه سن یحیه سینه و صحبت
 خاص اولدین دینو یحیه اوله یحیه کرم که صلی یقین
 سینه اما سینه مفاصله سینه دینو شریفه
 تحریک ایدن تنگیم رسول حضرت صلی الله علیه وسلم
 وایله بیوسر که **یا جمیع الناس علی قدر عقولهم یحیه**
 ایدن سینه ادم او غلانت سینه عتلی دینو ایدن دینو
 بیوسر دینو یحیه حقه حال اهل قال قنده صفه
 یو علقه سینه سن اول احم کرب دینو که عدم الناس
 کرم او غلانت کیدین که اسجک امم محی امم او غلانت
 احم وین سن یو غلانت طلوع و صحبت خاص
 اولدین یحیه طالیب لایله ایکن ایدن که حاله
 و قهر سینه ایدن و صحبت خاص الخاص اولدین
 یحیه صحبت حقیقت سینه هر طلب که صیه سنه
 کورده اول حاله ناسی اسسندن اول حاله
 اما سن دینو یحیه کرم که محله صرف ایدن که

اگر ای کسب دخی سب دن طلاشده اولانه فاش استل
 اما نه خیا نلیف ایتن اولدرک دخی اول حال ابرق
 بولن ک اما بوی دخی بیلگه شریعت ندر طریقت
 وحقیقت ندر شریعت حیل محطی ندر طریقت
 وسلم و ایه ضعیف امتنه طریقت فعلی درکه محالیف
 نفس استل دخی یعنی انجلیک شنب حقیقت سلوک
 درکه الله تعالی ایه کند و اسایند ک حالدر و بوی
 دخی بیل اهل شریعت اولدرک هر استل الله تعالی
 قدر قسبله استللیه و اهل طریقت اولدرک هر استل
 الله کور کب استللیه و مسنا کور کب خا فیل
 و اهل حقیقت اولدرک هر استل الله کور کب خا فیل
 شیخ کور کب حیل الدین و ضی الله عنه ایدر اهل
 حقیقت اولدرک هر استل الله استللیه استللیه
 یعنی الله بحش اوله شریعت و تحمیله و الله کور کب
 اوله حقیقت یعنی میند کامیل تر بیتله مشاهد
 اوله محالیف و یانیه و ایدر اوله هر نکم استل
 حقیقتله استللیه یعنی هر حال ک حیل فیل تا استل

اولدرک

استللیه و بوی دخی بیل که شریعت و طریقت و حقیقت
 اوی دخی مخالف دکلدر مخالف میند یکنه دخی
 شونل کیم طریقت و حقیقت اولدرک اولدرک
 قصور اوله ایلن کایلی دخی و محله کور در اضلال بول
 کوشل دخی یعنی میند کیم شیطان اولدرک
 نکم رسول حضرت صلی الله علیه وسلم و ایه دخی
 دخی بیل کیم کور سب دن هوا ده اولدرک فضل ایدر
 انرا ک شریعت کامیل ایه اولدرک خا بیدر انرا
 ایدر و اگر شریعت یو غسه بیل که شیطان اولدرک
 قند لرد صیل دخی سب دن کیند کیم بیلان کور کور
 کیم تکلف اعتقاد ایتل یو قدر ذیل و بلایت و خا فیل
 و کور کیم شیطان اولدرک یو کیم استل کور کور
 دخی ان شاء الله تعالی **فصل** یو دخی بیل کیم رسول
 ل الله بوی دخی دخی اولدرک اولدرک رسول خلعا
 قیلر اما مین **اقر او تر نقبا نجبا منا جیسن کیم**
 و ی کامیل میند میند کامیل مکمل یونلر یکنه
 یاننده دخی رسول بیل شریعت کیم بعض مفا یکنه

انما منصفه و خلافتي اصلاح اين دين بدين كماله و البته كتاب
 و بر لبند نرسد و در علمي هم السلام و بدين نرسد و
 كه بعضي مفاييت انما منصفه او له و اصلاح ناسن ايديد
 بدين كماله و لكن البته كتاب و بر لبند بونلا سلايت
 بيقاب كن در علمي هم السلام و اولو لعدم انما بدين كماله
 حق تعاليدن امن او لكه دعوت اين اجابت ايتخيف
 ديكره و بولما قال النبي عليه الصلوة والسلام امرت
 ان اقاموا التماس حتى يقول لا اله الا الله محمد رسد
 لا الله فاذ اقاموها عصو عني و ما و هم و اما لهم
 محمد مصطفي صلى الله عليه وسلم بيد در كه بن امي
 او نند مكه مقاتله ايليم نالا اله الا الله محمد رسد
 لا الله و بيقه و قيه كه رسد فاندرك و ما للركب
 بدين قوز تلور او لو لعدم محمد مصطفي در ناسن او
 در بينه افضل انبياء او در بينه علمي هم السلام
 فصل خلفاء افضل اصحاب در او لو لا صدي كن در
 اغتوا كه ابو بكر عمر و عثمان علي و بونلا كن در اعلي
 و بيلدر در بد و در اصحاب او لو در جمله اصحاب در

بدر

بولدر رسولك او لو در كماله يا در بدين او لو در كماله در در اسف
 كن در رسولك قيه تاسيب در غايبه و بيقه رضي الا عنها و عد
 ابي هاشم كن قيه در رسولك خاتون بدين در حضرت رسول ايديد
 در بينه در حلقه صديق و در در و تقدر در تمام در و رسول در
 كله خلف او در بياسن او در بدين ابي يعقوب بيل اخير شهن او در
 رسولك ساع يا نند در قيه در رضي الله عنه و عمن در بدين رسول
 حضرت كن او در اصحاب در اول اهل كماله كماله در نه اشكاره او در
 رسول كن حق در دين بدين و بدين در دين بولدر ناسن و شريت
 بولدر او در بولدر كن در اول خلفه او در بولدر او در ابي يعقوب
 بيل اخير شهن او در بدين رسولك رسول يا نند در در رضي الله عنه
 و عثمان در بدين رسولك او در اصحاب در و هم كبا سيب در هم قوزان
 او در بجمع ايديد رسول كن حق در ايتدي حيا عفا در
 در سند در او در بدين عمر در كن در او در بيل خلفه ايديد
 اخير او در بدين معاويه او در بدين عبد الرحمن ابي ابو بكر
 او در بدين عثمان شهن او در بدين عبد الرحمن غايب در رضي الله
 عنهم بولدر بدين سو در جود در و بدين كنفق مشكله در سيب
 احسن در بولدر اصحاب ان بيله اسنده او در لان بولدر در

اولدېم ات خان معنېب يونه كېدر وچال جان سر سولاش
دوچند پېده اولدېم روح معنېب دېچي بوغا كېدر دېچي
شيخ كېب حېمي الدين رضي الله عنه ايده قديم روح محمد لله
عليه السلام دس اول رسول حضرت دويچ ييل دلدي وادريجه
عليه السلام دېچي حكايت در وېنلن ايجنده انصاف كېدن قالدې
دېچي سؤله جواب يودر كه چېر بلدن قلدي بېر كوز سر سول
حضرتنه چېر بل مدي عليه السلام سلام وېچ دېچي
پيغمبر صلي الله عليه وسلم واله ايكي دېچي اوزېنه
مدي عليه السلام سلام وېچ دېچي صكره رسول حضرت
دو دو كدي سلامن الدي عتت ايتي چېر بل تنكره
وېچ دېچي رسوله بو حال معلوم اولدې چېر بل ايتدي
ياس رسول الله علي يه سندن زياده عتت ايتدنه حكمة
واردن كه بونده تنكره ودر دېچي رسول حضرت
ايتدي يا چېر بل عتت سندن اولويجي كرك يوحسه
كچي دېچي چېر بل ايتدي اولويه كرك كدر هم عالمه
رسول ايتدي علي سندن اولد دس وهم عالمه دېچي
چېر بل ايتدي سنده رسول حضرت ايتدي يا چېر بل

دوشنكس وادكلدا انا عتار اوج يتعهده قومندور
وغي كرك الله وجهه اوجه العزيز وفضل الاولاد
اعلم الناس دس اعتت اوزېنه واصل اودس ينه
رضي الله عنهم علي رسولك عتيدس او غلبه اصل
هاستم كوك سبيدس واللهك ازسلايدن الله شجاعه
انجامه سندن وديچي پيغمبر دېچي كه علمك شهره قابيجه
عليه السلام دېچي اخونده اچي قس دلش ايتدي وكونلجي ايجنه
الدي دېچي لحك فچي جسهك جسهب دملك دېچي رو
حك دوچي سغله بجوم اسامده كسه يوقدر دېچي
چون اصحاب بديچي اسغندېب لئ سولكه مومندور اوستا
وصدقتا دد لئ سونلن كه مومندور ايتدي كونلجي
كونش كونده لئ دېچي رسول حضرت حقي الله عليه
وسلم كونلجي كونش دېچي باشي ايكي كوده بېر مفضل اولدي
لئ يعني معنوي حديث يودر كه ايتك اتدس فاند فاند
چانك چانكس دېچي چارچيلن ايتديب هان بوسودن
دېچي قريت ايتدي دېچي يعني جفيلن كي عتسب اعليد
حجم معنوي يونه كېدر وفاقه سبي وېچ دېچي حن وحسين

اولدي

[illegible]

اَللّٰهُ نَكَّاحٌ اَتَمُّ جِهَنَّمَ **عَلِيٌّ** صَلَواتُ اللهِ عَلَيهٖ وَسَلَواتُ اٰلِ
فَاطِمَتهِ صَلَواتُ اللهِ عَلَيهٖ وَسَلَواتُ اٰلِ **فَاطِمَتهِ** صَلَواتُ اللهِ عَلَيهٖ وَسَلَواتُ اٰلِ
 فَاصلِ **عَلِيٍّ** **بِهٖ** وَبِهٖ دَعَا مَتَّانًا حَادِثَةً **فَاصلِ** اَذْهَبْ وَبِهٖ مَدِي
 اِنْتَدِبْ حَتَّى تَقَالَ بِاَبَا مَكَّةَ كَنَاهُ كَارِ اَمْتَدِنَ بِكُنَا غَاثِنَسْكَوْنَ
 كَهٗ بِاَبَايِ **وَعَلِيٍّ** وَبِهٖ سَعَوْهٗ لَمْ وَفَعَلْنِ ۝ ۛ بَوْلَدَهٗ دَعَا
 جِهَنَّمَ وَارَدَ بِيْنَ يَسْمَلٍ بَرَاثَتَ كُنُوْنِ دَعَا يَسْمَلِجِيبِ وَبِهٖ غَيْرُ
فَاصلِ وَبِهٖ دَعَا **فَاصلِ** اَنْتَ سَتَقْدِرُ اَخِيْبُ اَوَّلِدْ لَكَ وَتُؤْتِي
 وَجِيْتهُ قَدَرِي **عَلِيٍّ** اَيْلَهٗ دَفْنِ اَيْلَدِي مَتَّانًا **فَاصلِ** **رَسُوْلُ**
عَلِيٍّ **بِهٖ** وَبِهٖ دَعَا كُفَّجُوْنَ اَوَّلِ اِلْكِسْبِي دَعَا كَمْ تَخْلُ لَمْ نَدْنُ كُنْ
 دَقْدَرِي دَعَا اَشْرَ مَا يَبْهِي ظَاهِبِ اَوَّلِيْنِ دَعَا زَيْنُ خِلَافَتِ
 هَلْ يَنْتَبِهُ اَكُنْ كِدْرِي رَسُوْلُكَ اَخِيْبُ حَيَا اَتَدَهٗ صَوْرَ دِيْلِي
 سَمِيْ لَمْ يُوَسِّينَ رَسُوْلُ اِنْتَدِبْ **عَلِيٍّ** يُوَسِّينَ دَعَا
 يَابِيْنِي مَكَّةَ اَضْحَى لَمَنْ اِنْتَدِبْ كَهٗ اَللّٰهُ اَضْحَى لَمْ دِيْدِي
 يَبِيْ خَلْفَهٗ كُنْ اَوَّلَسُوْنِ يَزْ مَغِيْلَهٗ اِنْتَدِبْ قَدَرِي
 اَمَّا اِنْتَدِبْ مَلِكُ **عَلِيٍّ** يَدِي دَرْدُ لَمْ صَكْرَ **عَمْرُ** **لَهٗ**
عَمَّانُ اِنْتَدِبْ لَمْ اِنْتَدِبْ اَبُو كِبْرِيْدِي دَعَا اَخِي خِلَافَتَهٗ
 كِبْرِيْدِي **عَلِيٍّ** دَعَا يُوْنُسُ خَلَهٗ قَرِيْبُ شَهْدِي مَحَالِفَتِ

اِنْخَبِثْ اَمَّا كِهْ وَارْدَرْ بِيَعْتَهْ وَارْمَلَدِي اَمَّا ثَلَاثًا خَلْفَهْ اَوْ
 اَوْ يَحْتَفِظْ اَنْتُمْ نَلَهْ جَكِشْمَدِي وَلَكِنْ بِيَعْتْ لَرْ بِنَهْ وَارْمَدِي
 اَمَّا مَعَاوِيَهْ اَيْلَهْ حُجَّادِيَهْ اَنْدِي بِيَو اَرْ اَنْدَهْ سَوْدَجَدِي
 لَكِنْ سِيَرِ اَوْ لَدَرْ سَوْدَنْظَوِيَهْ اَوْلَرْ اَمَّا **عَلِي** رَضِيَّا لَلَّهِ
 عَنْهُ **عَمَّا دَنْ** حَكْمَهْ خَلِيْفَهْ اَوْلَدِي دَوْرْتْ بِيَلْ اَوْلَدِي
 شَهْدْ اَوْلَدِي **حَكَايَتْ** مَقْتَلِ **عَلِي** عَلَيْهِ السَّلَامْ اَوَّلْ وَقْتْ
عَلِي حَضَرْتْ كَوْفَهْ اَوْلَدِي **عَبْدُ اللهِ** اِبْنُ مَلِجْمْ دِي
 لَرْ دِي بَرْ كَيْتِهْ وَارْدِي كِيُوَرْ **عَلِي** بَسْمَعْنَدِي
 اَقْبْ كُوْنْدَرْ دِي بَرْ خَنْدْ مَجِيُوْنْ مَعَاوِيَهْ اَنَهْ وَارِي جَوَّجْ
 دُوْنِيَا اَيْلَدِي دِي **عَلِي دِي** اَوْلَدِي دِي دِي دِي جَوْنْ كِيُوَرْ
 مَلِجْمْ كَوْفِيَهْ كَلَدِي **عَلِي دِي** اَوْلَدِي مَلِكْ وَخَدَا دِي بُو كَنْ
 خَارِجِيَلْ بَرْ جِهْدِ قَرْ بِيْنْ دَوْرْدِي مَلِجْمْ كُوْسْتَرْ دِيَلْ
 مَلِجْمْ اَنْخَا عَاسْتَقْ اَوْلَدِي اَوَّلْ قَرْ اَيْدِي **عَلِي** اَوْلَدِي
 سَكْفَا وَارْدِي دِي قَوْلْ قَرْ اَيْلَدِي بَرْ كُوْنْ **عَلِي**
 بَرْ سِيَحْلَهْ وَارْدِي اَبِي تَهْ نَحَا دِيْنْ قَلْحَقَهْ مَلِجْمْ وَارْدِي
عَلِي دِي اَوْرْدَنْ خَنْجَرْ اَيْلَهْ اَوْرْدِي بَرْ اَيْنْدَنْ بَرْ اَيْنَهْ
 جَنْدِي **عَلِي** نَحَا دِي بُو مَدِي مَلِجْمْ دِي لَكِهْ جَنْهْ كِيُوَهْ

2

[illegible]

ایتدی چوَن دَوَ لِقَتاسِ بر آفتم دَکَن قُتندِ قان
 اولدی باندی اول ارا دن کُتدی دی **علی**
 ایتدی کَر جَک سینه دی اندن بیلیک حضرت
 جَستَن اِب حیات کُتور دی **علی یه** ویر دی
علی دخی ملجه ویر دی اولیلانین اِب حیات دیر
 دی ملجم قیدول قلدی **علی** نوش ایتدی چوَن مود
 لقات بر بنشانی بود که ملجه اِب حیات ویر دی
 وحید ادرینه بر نکه ده بود که اِب حیات اید دی
اما کل نفیس ذائقه الموت ایت حکمله ظاهر
 کوزدن طلنددی یقی اولدی بودیت کُتلدی بر تابو
 ته قیدیت بر ساعته اول دیدی کُتدی کلدی
 بودیتا بد دوه النده کلدی نما دیت قلدی تابو
 دویه یکلنددی الدی کُتدی **حسن وحسین** ایتدی
 یا امامی سغول کُتدی ویر دَک الدی کُتدی دی یلمی
 سیلحدیسته یادی بودن اچلم کور لهم اچی کُتور
 دی **حسن وحسین و محمد حنفی** تلندی بر ارا
 دندن ابر دیل ایتدی ایت کُتدی **یحیی ریت**

نه

اچ بودن کور له لم سن نیجه کُتدی سن انا مری الوی
 کُتور سن دیل اولدی بودن نغاب صید دیل
 که انا مری **علید** کُتور دیل ایاغنه دُکلدی ایتدی
 یا طایب و بلایت بودنه سبب دنا دیل **علی** ایدر اعی
 کُتور سنم بود بر سبب دنا که بودی کُتور اهل یلور اما
 بر دَر لک دی لک که نما دَک دی کُتور سبب قلدی اعی
 اوغلنم دیل دی **کل نفیس ذائقه الموت** ایتله الون
 ظاهر کُتور دَک دَک **المؤمنون لا یعذبون بل یسلبون**
من دایر اری دایر حدیثله اولد دَک دیل یقی ایت
 معنی بود که حدیث قالدی ایدر **کل نفیس اجل طایفه**
 کُتور حدیث معنی پیغمبر هم ایدر صلی الله علیه
 وسلم والیه مؤمنل اولن بر لیکن بر اودن بر اوه
 کُتور بر یقی فنا دَک ایدر ایتا ایدر دَک که جنت دَک
 انا نعل ایدر بر اما علما ظاهر فاشده بود دَک
رحمهم الله نهی نك و لی نك بدندی جف و مزینلهم
 پیغمبر حضرت صلی الله علیه وسلم والیه ایدر
 جمعه کُتور بندن جمعه جمعه کُتور بسته محمد نه

ک

نه عمل استندسته بخا کتورن عرض ایدر یغیب
 سنک استلکدن فلان او غلب فلان سنول قدر چو وشن
 استلکد پ دیش ل ه نو عله اولور سنه **ابو بکر** رضی
 الله عنه ایدر یغیب سنول الله میلک بدکت چو وشن
 رسول ایدر یا عالینق حق تعالی وعده اخیشت در که نه
 لوت و لپ لوت سنک چو وشن در اما بو ندن بر یغیب
 واندیش که یغیب رت بدکت بره کین دیش کین مودج
 و مفرجه جندع و ایت کین و کلام کلام پ یغیب رت
 مفرجه سنک هج کو لکسی یوغیب اما حق **کلام**
 بودر که هم یغیه کین دیش کین مودج و هم مفرجه
 کلام هم کلام پ یغیب و و حایب دایم حایله اند
 ایدر و جسته یغیب بو ندن خلقه دعوت اوند ایدر
 رسولک چیشم با کد پ لطف ایدر نور نور ایدر
 کیش یوغیب نفسا یغیب یغیب یغیب یوغیب اول
 و قوت که مفرجه جندع ملک ایدر قود کچدی ملک
 جمله خیل قلک حسد ایدر و دیش که بو دایم
 بشدن یغیب اهل نفس در ایدر قود کچدی

ص

حد تعالی ایدر کلام یغیب یغیب کتورن اما بشیت قود ملام
 یغیب نور قیلد در دیش یغیب مجاز او طبع حقیقت
 دیش در و مجازه یغیه کین مشند حقیقت ده کلام سنول
 عارف کین **محمد** المشری بو کلام انل پیدر که نه و مکدر
محمد کو لکسی یوغیب ذیل که نور کو لکسی یوقدر
 و بول غایب ظاهر ایدر سنول که کند و لوت دیش
 در نه یغیب سنول که ایت نه معاتب در جا یغیب اخل من اولور
 کند و اوزندن نه اخل یغیب در ایر و غل سو و وندن
محمد نور مطهر در دیش سنولکه سیرتته ایده سن
 ایدر سنل اما بو ندن در لوت که او لیانک بعضی بده
 نه قیلندن قلک کیدر سنول که قیل ده جر یغیب
 تنل بو ندن تیدر قلمش در یغیب سن یغیب
 سنل یغیه یا ض و عا هده چاهش اول حرام
 شمل یغیب و تنل نه نورین قلمش در و سر
 بو ایدر سو و چو قود اما یا ده سنلک سر و
 دیکدر ذیل بو نلا اهل کلام بو مقاصد ایت
 مین بو نلا یغیب فلهم ایده من اما کلام سو و و سنلک

عَلَيْهِ السَّلَامُ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ وَغُلَّتْ بَيْنَهُ ابْتِدَاءُ بَيْتِهِ تَابُوتِهِمْ
 بَوْدَنده كَوْنِمْكَ ذِيَارْتَم بَوْنده اولسون دوي كند واولاده
 غايِب اولديا دوه اولاده جكدي تايوت اديت كويديت
 ايجنده سننه يوق خيتان قلديت تايوت اورده كويديت
 كه شتهد علي اولدي يا الله جل جلاله **اماد ورت**
 اصحاب كه واردر بونل اولد مكر اصحاب د ورت
 بونل انجيد رضى الله عنه ديمك كوك در بونلديت
 سومين اخبار طلائند بونلار دنياده رسولك
 يار اندر ياردي رسولك صاغ يانجه **ابوبكر** حضرت
 يوركا ديا وصول يانجه **عمر** حضرت رضى الله عنه
 قناستجه حضرت **عثمان** يوركا ديا اولتجه **علي** حضرت
 رضى الله عنهم واورنده جنتده دني اولله در نيك
حضرت قدس جناينده كلوا بيان اولله استغاده
 ان شاء الله تعالى **امام** ناسنه لادني **لست**
 بود كه دورت ياردي برينه سوه لست **اماد ورت**
 زيارن دياده سوسلست غم دكل **اماد** اوج ياردي
 سنول واورت اولد كه برين سولر قلادينه سوكلر

سولر

سوكلر سوميلى بونلار متافقلت در **اماد** ورتله
 لادني جود كه **ابوبكر** **عمر** **عثمان** **علي** دياده
 سولر نيجون انونجيد كه مشرب سستليه مستلج كه وار
 دور **علي** **يه** جيت **و محمد** اولد سولر انلره اولاشنه بو
 جهندن دياده سولر دني دياده بكيلى هم تفاوت دني
 واد استاغنه بيان ان شاء الله تعالى **فصل** نسل و سنون
 كدر ورت نجه در **علي** دني بيان اولد **علي** رسولك
 نسل در كه صلواته اخلاص اللههم صل علي سيدنا محمد وعلي
 وعلي ال محمد يعني ايدن ايا **الله** اي صلوات الله رحمت
محمد اور برينه دني **علي** او زرينه **امام** طحاوي ايدور
 رحله الله عليه هر ياردي بيتهب اخلاصه انجك كوكدر
 اللههم صل علي محمد وعلي ال محمد **دست** كوك كوكدر
 عتده يوزكن دني اخلاصه فرستو صلوات كتور ورت درمق
 كوك ذير هر صلوات اخلاصه كبر **محمد** **كلوا** بريند
 كه استيو سعله صلوات كتور بچك كه يركن كتور ورت
 سنن ديكدر كوك لادني **الله** صل علي وسلم علي
 سيدنا است في الخلد **محمد** صل الله عليه واله وسلم

وَاِلَهَ صَوْنٍ دِيْنِي كِه الْكَتَا اِيْتَدِي مَتَقِي لَنْ يَعْجِي بِقِيَامِي
 دِيْدُو كُنْدَن مَراد بُوْدَن كِه اِهْل تَقْوِي دِي يَعْجِي شَدُو سِيْدِي كِه
 اِهْل تَقْوِي او دِي يَسِيْن كِه اَوَّل صِيْح سِيْدِي دِي وَشَقُوْن كِه سِيْدِي
 دَعْوَا سِيْن قَلْدُو رَفْعَل **مُحَمَّد عَلِي** اَنْدِه بُوْلَهْن يَسِيْن كِه دَعْوَا
 اَمَّا سِيْدِي دِي دِيْنِه اَمْت اَو لَانْدَه عِنْ قِيَامِي كِي كُوْدُو
 وَاِجِيْدِي دِيْل عِنْ قِيَامِي **مُحَمَّد عَلِي** يَدِي دِي اِيْنِي بِلَكِه سِيْدِي اِيْجِيْدِي
 سِي سَوَلْت شَفَاعَتِ يُوْقَدِي وَبِيْتِيْدِي دِي **فَاِطْلَعَل عَلِي دِي**
 اَو لَانْ صَوِيْدِي اَمَّا حَسِيْبِي لَنْ اَفْطَلْدِي حَسِيْبِي لَنْ دِي
 دِيْل **حَسِيْبِي** لَنْ قِيَامِي دِي **وَحَسِيْبِي** لَنْ اِيْسِي دِي دِي
 مَتَقِي دِي بُوْصُوْدِيْدِي اَمَّا ذِيْمَان اَو لِيْكِي يَزِيْدِي يَعْجِي
 شَوَكْتِ دُوْتَدِي شِيْل سَوَلِي قِيَامِي **عَلِي** اَدِيْسِي
 خَطْلَه دِه لَفْتِي اَوْ قَتْدِي الْعِيَاذُ بِاللّٰهِ اَوَّل اِمَامِ زَاْدَه
 لَنْ اَوَّل ذِيْمَان سَفِيْد اَو لِيْلِي كُنْتِه **اَبُو مَسْلُحِي**
 حَضَرِي رَقِي اَللّٰهُ عَنْهُ كَلْدِي يَزِيْدِي قِيَامِي **عَلِي** اَدِي
 كِي وَخَطْلِيَه قِيْدِي اَو لِيْمَانْدَن يَرُو اَوَّل صَوِي كِيْسِي
 دِي قِيَامِي **عَلِي** اَخْلِسِيَه وَاَوَّل اَدِي اَخْلِسِيَه اَوَّل طَائِفَتِ
 كِي وَ اَظْهَارِ اَوْ قَدِي يَعْجِي نَسِيْلِي اِيْدِي اَكْر حَوْلِي حَب

حَق مَذْهَبِ وَاصِح رُوْنِي بُوْصُوْدِي اَو دِي سِيْدِي سَتَقِي دِي دِي
 يُوْسُفِي لَنْ حَلْدِي دِي كِه خِيَر لُوْسِي اَمَّا **عَلِي** لَنْ بُوْر سَجَلَه
 حَلْدَتِ كُنْدُو لَنْ كِه اَللّٰهُمَّ جَلِّ وَسَلِّمْ عَلِيَا **مُحَمَّدِ** الْمَصْطَفِي وَعَلَيْ
 الْمُرْضِيِّ وَآلِيْهِمْ دِي لَنْ يَعْجِي لَحْمِي حَرِيْشْدَن اَوَّلِي وَحَالِ
 رَجِيْلِي جَلِّ عَلِيَا اَتَقِي دِي لَنْ اَرْنَهْدَه سَوْدُ جُوْقَدِي اَمَّا سِيْبِي
 لَنْ مَذْهَبِ خُوْشَنْدِي اِيْمَانِي وَفَاسِيْمِي كِه طَاهِرِي دِي **مُحَمَّدِ**
 الْمَصْطَفِي نَنْدَه كَلَّا اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلِّمْ وَاِلَه اَوْغَلْنِي بِيْر طِيْبِي
وَالْمِيْدِي دِي وَدُوْدِي اِمَام كِه سِيْل رَسُوْلِي وَفَاِطْلَعَل دِي
عَلِي دِي وَ مَتَقِي سِيْدِي كِه بُوْصُوْدِي كَلَّا اَمَّا دُوْر دِي
 اِمَامِي بِيَان اِيْدِه لَمْ اَللّٰهُمَّ جَلِّ عَلِي **مُحَمَّدِ** الْمَصْطَفِي وَعَلَيْ
 الْمُرْضِيِّ وَحَسَنِي وَحُسَيْنِي سَفِيْدِي لَنْ بَلَا وَعَلَيْ ذِيْنِ الْقَائِمِي
 وَ**مُحَمَّدِ** اَبَاي وَجَعْفَرِي طَارِي وَمُوْسِي وَعَادِي وَعَلِي مَوْسِي
 رِضَا وَ**مُحَمَّدِ** تَغِي وَعَلِي بَنِي عَسْكَرِي وَ**مُحَمَّدِ** مَهْدِي سِي
 اَحْمَد سَنَاه اَخِيْر ذِيْمَان دِي دِي حَسْبِي الْقَائِمِ خَاضِي
 قِيَامِي عَلِيْهِمْ صَلَوَاتُ الرَّحْمٰن وَبَعْضِيْلِي دِي لَنْ كُوْدُو سَوَلْتِ
 اِهْل بِيْتِ سَتَقِي طُوْنْتِ دِي اِيْلِي دِي اَتَقِي اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ فَعُوْدُ
 اِيْ حَرِيْشْلَه عَمَل اِيْدِي بِيْخِيْبِي صَلِي اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلِّمْ

ایسته شیطان ایچینه کیرور و سوسنه قلدور یدرید من و لند
لغت الله علیهم و تاربعهم شبتلرین یدرلر **علی**
شکایر من اکن **علی** دوستلر ندن ایسته یعنی اول واقف
علی یا نسینله تا یغ اولان صویدن ایسته سنعدی کرد
اندر **غلبیجک علی پینک** و اولان ننگ علیهم السلام
شبتلر یدر دپ صلبسب ایچندن حرکت قلدور
غیرت حواندر دن ظاهر اولور انسان تحت اللسان
در یعنی هر شخص سلبیجه یمن اما عاقیل اولان
اولور که کندور ضبط ایدر خیره طلب ایدر غیرت
ظرافیه اولاشته اما هر فعل کسب اهلنه اولور
لشغفله کسب ات بز کسب دیلنده که کندور
پله ایدور یخشه یل من صیدر خضر اشدن
کوسون اکن ایولورله یولاش ایسته بئسونکه
کندور داچ ایور و اکن یل من یول داش ایسته نه
یامن در غیر فیلدن مؤقیق اولیجه ظاهرده ۶
مناسب کسب انحر و دخی بل که بونده کوخله نه
یولاش اولور سلت اندر دخی انحر قله تو یله اکن

13.

اگر چنته لك واگر جهنتم لك در نيكى **يَجْتَنِبُهُمْ وَيُحِبُّونَهُ**
در دوزخ **مَنْ كَانَ اللَّهُ غَاثُ اللَّهِ لَهُ يَغِيثُ** الله تعالى
ايند **يَكُنْهُ اللَّهُ يَلْهِيهِ** او در سسه الله دوزخ او غلغل در يعق
هر يده **يَكُنْهُ اللَّهُ دَنْ قَرْقَشَهُ** مگر بدن كرو و سستنه الله
فرقيندن دنيا واخرت **مُطَرِّبٍ عَيْنَايِبِ** انورله اولور
الله مگر بدن كجسه **أَمِنْ** اولور **إِلَّا حَالِيحُ** يعق
يعق الله **وَسُتَعْمِنُ** در نكز بدن قرقش **لَهُ**
كركسه استنلى بينى الله **دَنْ قَرْقَشَكَ** علامه
اولور كه **أَنْدَنْ** بر ايشى كليه هر حاله كبر كنو
واستلاره **حَالِيحُ** **إِمَامٍ سَنَافِعِي** **وَضِي** الله عنه
دو علامه اولور **وَبِ** درس اندوز دوزخ بر فاج **قَالَقَدِي**
كرد او نور دوزخ **سُئِلَ** اديمن نه حاله **جَوَابُ**
دور ديكر **سُئِلَ** له عزه **أَتَرَمُ** دوزخ مگر بر كنج
علوي او غلان او غلجل **لَهُ** او نوار دوزخ اولور **أَرَادَهُ**
ثابو او سسه او غر دوزخ **إِمَامٍ سَنَافِعِي** **قَالَ** **تَأَخَّرَ**
عزرت ايدوز دوزخ **أَمَّا** اول او غلان **أَنْدَنْ** غافلديس
ايدوز **كُنْ** **جَلَّ** **مُسْلِمَانِ** او **لَا** **نُ** **نَسِيلُ** **سُئِلَ** **سُئِلَ** **لَهُ**

عزت انك كرم ابدی خادجهت دن كه عی شایب
 سمن لست لافرن اشد در د واده امانم و جهاده
 مقصود دخی اول ال دند رسول حضرتك اوغلتد
 كه كنك كندوب و حسنك و حسنك كن بلاده كچلو و نش
 كیدن اوغلتد ابدی دیندین اینه قتل اولان و دخی
 شیخ کسیری ابدی رضا الله عنه یومذ هبلرک سرب
 دخی اصحاب خلافتینك استو اکسیرک اولدوغنه سیر
 بدو که حضرت رسول بر سوز سوزین دین
 دس دیک دوروت دزلو اغلار دین ابدی لست دیکه بیقوت
 دیدو کندن من دبدو دینو قتلو قتلو ینرکجه مر
 تیلو من تیه سینه اخذ ابدی لست یومذ اینه سیر
 جوقدن لکن کندی مشکدر سیر احسن دور اما
 دوروش اولانه لایم بدو که من هیک در دخی
 بیله بر سبیل اغلوت قلیه تنذیه مناسبت
 او لایم دونه تانفینده کی کسه اولسون یوم
 لینه سوز جوقدن لکن مختصوب اولاد و سیر
 اما سنونل هرایت بدینلک در مقصدن قدر

حقیقته
 حقیقته

طوعشیت در انل من کلامک جکمتن اغلار لست
 و اولاد کیم جهلیتده قاطیشیت در یوملاسلودن
 فهم ایده منزله الاغوغاشین خاضل ابدی لست یقین بحش
 جکشمک تقلیدنده قاطیشیت در تحقیقندن خیر لری
 یوقدر یا الله یوعلمک دخی نور ی ناسرپ واس در
 شکیم قرآن مخلدس غیری مخلوق در کورکدر سوز له
 ایت ابدی حکمه یاد ابدی و رسولد نصکزه یزد
 لست جمع ابدوب مصحف ابدی کورکدر انخسیرله
 کلام قدیر لفلله غیری مخلوقدر یقین یا دلمشیر
 دیکدر مخلوقدر دین کافر اولور غیری جوی ۶۶
 معنی غیری مخلوقدر دین منقیر لست و هم رسول
 دخی صلی الله علیه وسلم والیه دیمشندن که قرآن
 مخلوقدر دین بن یزدنم والیه یزدنم و یوم اما ۶۶
 مخلوق لقی معنی رسولد نصکزه صحابرت جمع
 انخسیرد اما قرآن کندی غیری مخلوق کلام الله
 قدیم اولاسیله و ناسن یزدنم مخلوق یزدنم سبیل
 لیکن کندی غیری مخلوقه یوملا خلافت یوقدر ابدن

دُجِّي لَخَانِزْ اُولُو اَخْبِ دُجِّي قُرْآنْ قُرْودُو دُجِّي وَفَتْ بُوَازْدُو
 دُجِّي مَخْوْ اُولُسَه كُرْدُو اَمَّا غُلُغْ نَوْرْ نَارْ اُولُاسَه
 عَلِمْ اَوْقُسَه اللّٰهْ عَمَلْ اَتْسَه اللّٰهْ اِجْوَهْ عَلِمْ نَوْرْ دُجِّي
 اِجِّي جَهْلِيْتَدَنْ قُرْآنْ لَقْدَنْ جَهْلِيْتَدَنْ اللّٰهْ اُولُسَه جَهْلِيْتَدَنْ
 وَدُجِّي سَرْ يَتْسَدَرْ نَارْ اُولُو دُجِّي عَلِمْ اَوْقُسَه دُجِّي
 غُلُغْ عَمَلْ اَتْسَه وَهَمْ غُلُغْ تَلْكَتْ لُسَه كُسَه
 كُخْسَه اُولُيَايَه اِعْتَقَادْ اَتْسَه وَفَتْ بُوَازْدُو
 وَبِزْ مَسْه شَيْخْ قُرْآنْ يَتْ نَهْ اِعْتَبَارْ شَيْخْ دُجِّي
 مَنَاقِيْدْ اُولُسَه بُوَنَاقِلَه دُنْيَا دُجِّي كُسَه عَلِمْ
 ضِيَامَتْ كُونْدَه اَتَا دَعْوَايْ اُولُو جَهْلِيْتَدَنْ نَارْ
 اُولُو بَرْ كُسَه عَلِمْ اللّٰهْ اِجْوَهْ اَوْقُسَه وَاللّٰهْ تَعَالَى
 لِي اَتَا مَحْسَبِيْن اِيدَنْ وَدُنْيَا مَنَاقِيْدْ اِجْوَهْ وَبَا مَحْسَبِيْن
 عِظَامْ اِجْوَهْ وَبَا نَاسْ اُولُو سَرِيْنَه اُولُو اِجْوَهْ
 اَوْقُسَه دُجِّي بُوَقْدَرْ دُجِّي اُولُسَه اِجْوَهْ
 دُجِّي دُجْسَتْ اُولُو غُلُغْ اَتَا فَايْدَهْ اُولُو
كُسَلِ اَتَا وَ**يَحْمَلْ اَسْفَارْ** يَعْنِي قُرْآنْ دُجِّي اَتَا
 اِيدَنْ دُجِّي اَتَا عَلِمْ اُولُو دُجِّي غُلُغْ عَمَلْ

تفسير

اَحْمَدِيْتْ اَتَا كُزْ مَثَلَه سَفْوَلْ خَهْلْ كُزْ دُجِّي
 اُولُو سَرِيْنَه كُزْ بُوَعْلَه لُزْ اُولُو كُنْ اِيدَنْ اُولُو دُجِّي
 اَتَا عَمَلْ اِيدَنْ لُزْ لُكُنْ اُولُو كُنْ اِيدَنْ غَاثِلْ خَمَاسْ
 اِيدَنْ خَهْلْ وَبِزْ عَالِمْ بَرْ كُنْ اِيدَنْ اِيدَنْ اِيدَنْ اُولُو
 اُولُو بَرْ كُنْ اِيدَنْ يَعْنِي عَذَابْ اُولُو اُولُو اُولُو
 اَحْمَدِيْتْ اَتَا سَلْسَه بَرْ عَذَابْ اُولُو اُولُو اُولُو
 بُوَجْدَنْ كُزْ عَلِمْ بَرْ لَهْ اُولُو سَرِيْنَه عَالِمْ صَوْرَه
 لُزْ **نَهْ اَلْعِلْمُ نَوْرَه** وَ**اَلْجَهْلُ ظُلْمَه** يَعْنِي عَلِمْ
 نَوْرْ دُجِّي قُرْآنْ لَقْدَنْ جَهْلِيْتَدَنْ وَجَهْلِيْتَدَنْ قُرْآنْ
 اِيدَنْ كُزْ دُجِّي دُجِّي بَلْ كُزْ اُولُو اُولُو اُولُو
 نَعَالِمْدَنْ اَسْتَدُو بَرْ اَحْمَدِيْتْ اِيدَنْ هَمَانْ بَرْ دُجِّي
 اَتَا كُنْ اِيدَنْ يَعْنِي عَذَابْ اُولُو اُولُو اُولُو
 نَعَمَلْ جَلَالَتْ حَرْجِيْتَدَنْ جَهْلِيْتَدَنْ دُجِّي سَنَ
 نَسْتَلَه بَرْ بَجَارَهْ دُجِّي جَهْلِيْتَدَنْ اُولُو اُولُو اُولُو
 يَارِيْتْ اَلْعَالَمِيْن **فَضْلُ شَيْخْ** كُزْ دُجِّي اُولُو اُولُو اُولُو
 صَرِيْتَه بُوَدَرْ كُزْ جَهْلِيْتَدَنْ اللّٰهْ تَعَالَى اُولُو جَهْلِيْتَدَنْ
لَا مَوْجُودُ اَلْاَهْوُ دُجِّي كُزْ وَجَهْلِيْتَدَنْ جَهْلِيْتَدَنْ

مَجْنُونِ الْمُصْطَفَى الْغُلَسَةُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَإِلَيْهِ
 وَمَكَ كُرُكُ مَجْنُونِ بَيْتِغَبَرِ لَرُ الْغُلَسَةُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ
بَيْتِنَا وَعَلَيْهِ وَمَكَ كُرُكُ مَجْنُونِ اصْحَابِ لَرُ الْغُلَسَةُ
 كَرُكُ دَوْرَزَدَه اِمَامِ دَرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَمَكَ كُرُكُ
وَمُسْنَا حَكْ كَجَهْمَنَلَرُ دَرُ الْغُلَسَةُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 كُرُكُ وَحَيَاة دَرُغَبِ الْغُلَسَةُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَمَكَ كُرُكُ
 وَسَايَرُ وَلِي لَرُ الْغُلَسَةُ رَحْمَةُ اللَّهِ وَمَكَ كُرُكُ
 وَعَلَاهَا ظَاهِرُ بَيْنِ كَجَهْمَنِي اَرْحَمَتُهُ سَيِّدُ الْغُلَسَةُ رَحْمَةُ اللَّهِ
 وَمَكَ كُرُكُ اَمَّا بَرِ مَجْنُونِ دَرُ بُو دَرُ كَرُكُ بَرِ طَلَبِ عَلَيْهِ
 مَدَرِ سَيِّدُهُ هَرِ وَاقْتِ كَرُكُ دَرُ سَرِ اَرْحَمَتُهُ اَيْدِ سَرِ رَضِي
 اللَّهُ عَنْكُمْ دَرُ هَرِجِ اَحَدِ مَنِي اَرْحَمَتُهُ كُرُكُ اَوَّلِ مَدَرِ
 تَقْوِي اَهْلِ اَوَّلِ سَوْنِ اَوَّلِ سَوْنِ وَاقْتِ كَرُكُ دَرُ دَرِ وَتَرِ
 قَتْنَهُ بَرِ نَامِلِ وَلِي الْغُلَسَةُ رَضِي اللَّهُ عَنْهُ دَرِ سَيِّدُهُ
 جِلَّةِ سَعْدِ اَيْدِ لَرُ بُو كَلَامِ اصْحَابِ حَقِيقَتُهُ دَرِ سَرِ
 دَرِ لَرُ مَجْنُونِ اَشْرَقِ نَاسِ دَرُ الْغُلَسَةُ كَرُكُ دَرُ دَرِ
 اِمَامِ دَرُ **يَا عَلِي يَا حَسَنُ يَا حُسَيْنُ** بَرِ عَاشِقِ صَادِقِ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ دَرِ سَيِّدُهُ جِلَّةِ غَوْغَا اَيْدِ لَرُ كَرُكُ بُو كَلَامِ

اين

اَنْبِيَايِهِ مَخْصُوصَاتِ دَرِ مَجْنُونِ بَرِ مَوْمُونِ سَلَامُ كَتُورِ سَرِ
 بُو مَوْمُونِ جَوَابِ دَرِ رَوْبِ اَيْدِ كَرُكُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعَلَيْكُمْ
 دَرِ بُو دَرِ دَرِ هَرِجِ مَكْنَسُهُ مَنِي اَرْحَمَتُهُ بَرِ مَوْمُونِ وَتَرِ
 اَوْغَرِ سَرِ سَلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ دَرِ بُو دَرِ
 هَرِجِ مَكْنَسُهُ مَنِي اَرْحَمَتُهُ **هُوَ اَصْلُ اَلِي بَرِ جَع** دَرِ نَجْمَنَدَرِ
 هَرِ سَخِيصِ كَلَامَتُهُ بَاجَهَنَدَرِ عَادِرَتُهُ اَوَّلَانَتُهُ هَرِ كَلَامَتُهُ
 اَصْلِنِ اَنْتَنَدَرِ كَتَنِي اَخْلَاسِ بَلَوِ تَصْلُوِي كَلَامِ حَاجَتِ دَرِ
 عَلَاهَا سَرِ كَلَامَتُهُ حَكْمَتِ وَارِ دَرِ دَرِ وَتَرِ قَرِشُو شَقِ
 حَاجَتِ دَرِ اَهْلِ خَالِدِ اَوَّلَانَتُهُ اَهْلِ خَالِدِ **سَلَامُ**
 سَلَامَتِكَ حَاجَتِ دَرِ اَمَّا بَرِ دَرِ سَخِيصِ سَرِ سَعْلِهِ
 صَلَوَاتُهُ كَتُورِ وَدَرِ كَرُكُ بُو كَلَامَتُهُ اَنْدَهُ صَادِقِ اَوَّلِهِ هَرِجِ
 كَرُكُ سَرِشُو خَالِدِ اللَّهُمَّ صَلَوَاتُ عَلِي سَيِّدِ نَاشِرِ
 التَّسْوِيلِ مَجْدِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَإِلَيْهِ وَاهْلُ بَيْتِهِ
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَى اَلِ اَنْبِيَاءِ وَاهْلِ سُلَاسِ
 وَعَلَى مَلَايِكَتِكَ الْمُرْسَلِينَ وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ
 وَعَلَى عَبْدِكَ النَّاسِمِ يَا مَرْكُ وَحَلِيقَتِكَ قَطْبِ هَذَلْعَمِ
 وَعَلَى اِجْمَاعِيهِ وَالْاَفْرَادِ وَالْاَوَّلَادِ وَبَدِ الْاَوَّلِ وَالْاَوَّلِ

وَالْحَيَاءُ وَالْإِسَاءُ وَالْجَبِينُ وَالْحَوَارِيَّةِينَ وَسَائِرِ
 الْمُسْلِمِينَ أَجْمَعِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ بِوَصْلَةِ
 تَحْقِيقِ دُرُوسِنَا بِوَسْطِكَ تَوَالِيكَ نَهَابَتْ بِقُدْرَتِهِ وَحَاسِلُهُ
 بِحَيْثُ مَسْغُولَةٌ أَوَّلًا كَرَّمَتْ نَحَاذِصُوكُنَا أَوْ هُوَ كُنْ كَرَّمَتْ
 بِوَدَّحِي صِلَاةً قَطُوبٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَطِينُكَ نَظَرُ بِسِ
 بِوَصْلَاةٍ كَتَبَتْ نَكْ أَوْ دَرَايَةِ أَوَّلِ السَّلَامِ جَدِيدِي
 هَذَا الْوَقْتُ وَفِي السَّلَامَةِ مِنْ صِلَاةِكَ الْغَايَةِ وَتَحْتَائِكَ
 النَّبِيَّاتِ وَرَضَائِكَ الْأَكْبَرِ الْأَخِي الْأَدِيمِ وَالْمِلِ
 الْمَلِكِ عِيْدِي هَذَا الْعَالَمِ مِنْ بَيْتِ أَدَمَ الذَّبِّ أَقْبَعَهُ لَكِ
 ظَلٌّ وَجَعَلَهُ لِحُجُوجِ خَلْقِكَ قَبْلَةً وَحَقْلًا وَمُطْلَعَةً
 لِنَفْسِكَ وَأَظْهَرَ لَهُ لِيَضْرِبَكَ دَاخِرَتُهُ مَسْتَوِجَاتِكَ
 وَمَنْعِي لَا يَتَقَدَّرُ وَأَمْرُكَ وَتَوَاهُكَ فِي أَرْضِكَ وَسَعْفَتِكَ
 وَأَوْسَطَةِ يَسْنُوكِ وَبَيْنَهُ كُنُوتَاتِكَ وَجَلِغَ سَلَامٌ
 عِيْدُكَ هَذَا إِلَيْهِ مِنْكَ الْأَنْ عَنِ عِيْدِكَ أَخْطَا الْخَلْقُ
 وَالْحَيِّبُ وَادَّ لَا لِيَسْلِمَ اللَّهُمَّ وَدَكَرَهُ لِيَذْكُرْكَ
 عِنْدَكَ بِعَاقِلَتِكَ أَسْمَهُ نَارِغَ لِي فَاجِلًا مَلَأَ قُدْرَتِهِ
 بِكَ وَمَكَانَتِ لِيَدِكَ لَا عِلَى مَقْدَارِ غُلْجِي وَوُطْلَجِي

بسم الله الرحمن الرحيم

وَمِنْهُمْ هَبَّتْ أَسْنُوكِ بِحَقْلِ جَدِيدٍ وَعَلَى كُلِّ سَنِيٍّ قَدِيرٍ
 فَخَلَّ بِلَكِهِ إِنْسَانٌ نَاطِلٌ دَرِيدٌ عَرِيبٌ عَالِمُهُ مُحَمَّدٌ مُصْطَفَى
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَإِلَيْهِ قَطِبُ أَقْطَابِ اسْمِكَ بِمَنْزِلَتِهِ
 نَارِغٌ مَقَامُهُ غَايَةُ خَوْفِهِ دَرِيدٌ مَخْلُوقَاتِكَ حَيَاتِيَّةً مُلَاتِيَّةً
 سَيِّدُهُ تَصَرَّقَ أَغَا اَصْحَى لِحُجُوجِ دَرِيدٍ مَسْتَوِيٍّ مُحَمَّدٌ دَرِيدٌ
 دَرِيدٌ كَلَّ مَخْلُوقَتُهُ أَسْنُوكِ بِحَقْلِ جَدِيدٍ دَرِيدٌ أَسْمَاءُ بَعْضِ وَأَقْبَسِ
 أَغَا دَرِيدٍ غَفْلَتُكَ كَلَمَاتُ لِيَكُنْ أَوْ دَرِيدٍ كَلَامُ لِيَدْنُدْ دَرِيدٍ غَفْلَتُكَ
 بِبَشَنَتِهِ مَارِغَ أَوَّلِ بَوْنَتِهِ سَيِّدُ وَارِدٍ كَبِيرُ وَاهِلُ نَارِغَتِهِ
 سَوِيْنَتُهُ أَسْمَاءُ سَوَالِ إِنْسَانِكِهِ اسْمُكَ كَوْنُكَ لَدُنْ أَنْتَ دَرِيدُكَ
 هَلَاكَ أَوَّلُهُ هَلَاكَ لَكِ دَرِيدٍ أَنْتَ عَدَدُكَ شَيْخُ حَضَرَتِ بَعْضِي
 اللَّهُ عَنَّهُ أَيْدِي دَرِيدَتِكَ بِوَدْعَاءِ دَرِيدٍ أَوْ هُوَ كُنْ كَرِيمٌ
 اللَّهُمَّ لَا تَلْنَا مِنْ قَلْبِ إِنْسَانِ الْخَاصِلِ يَغِيثُ أَغَا جَلِيمِ
 بِبَيْتِ أَوْ تَنْدَرُ مَهْ إِنْسَانِ عَامِلِكَ قَلْبِي دَرِيدُكَ كَرِيمٌ قَطِبُكَ
 أَقْطَابُ دَرِيدٍ أَسْمَاءُ مَامِيْنِ كَرِيمِ قَطِبِكَ أَكْبَرِ أَمَامِ وَارِدٍ
 بِبَعْضِ صَاحِبَتِهِ وَبَعْضِ صَوْلَتِهِ دَرِيدٌ صَاحِبَتُهُ كَرِيمٌ أَوْ رَاحِ
 دَرِيدٌ دَرِيدٍ نَاطِلُ دَرِيدٍ كَرِيمٌ كَوْنُكَ عَالِمُكَ وَصَوْلَتُهُ غِي
 عَالِمُهُ سَهْوَاتُهُ نَاطِلُهُ دَرِيدُكَ كَرِيمٌ كَرِيمٌ عَالِمُهُ دَرِيدٌ حَسَنٌ

١٢

قطب آخر توده کشته صولنده بی قطوب اولون
 طافنده صوله کج طافنده کبر و اولون کتورتان نیتایه
 ورنجه شرنجه دگشکل اما طافندن قطوب اولماستنه
 پس بود که عالمینه ناظر اولمجه قطوب لغه لایق
 اولن دای آخر دیمشکل که **مناجیل** در نظری قطبون
 خارج در یونن بعضی افراد دیوانه در دین
 نه اسسه لن ایده بدو لن قطبه اختیاجی یوقدر
اما اولن دورت کیشدن و نیادنج دورت کوشنه
 اول دورت کیشنه اصغر لغش در در وشنل دلیجه
 دنیانک در سبب که دین لن اثل در **بدالا** بدی لن در
اقایم سبغه بونله اصغر لغشدر بدی اقلما
 بونل حفی ایدن لن بونل سفل قوده دور که
 بوی اقلمه نه اولوب نه اولاجندن بدو لن
 بونل اولو طلائنل در شیخ **حیی الدین** رضی الله
 عنه ایدر مغربده عنده لوسه شهر بدی بر کین
 در بدی عبدالمجید ایدر لن دای غایت فقه منور
 ایدر و متقی کینیا ایدر اول بنه **حکایت** ایدر

بجا

بر کج صومعه خلوت اوتد مشند جمله وظایفم
 بر دم دای توجیه الهی قیلد اوتد دم ناگاه بر
 درویش بیداه اولد بر یوز نور لو سجاد مر کتور
 برینه بر منع حسرت بر قد بر دای ایتد طلور
 نماذ قبل اما نا یح ایاام بر یلن بودروشن عالم
 غیب ن بیداه اولد و غنه کورلومه خوف بودر
 بودروشن یکا ایدر ایتد الله فی کل حال دای
 سنک کورلومه بودروشنی که بر کینیم نیله ایدال
 اولور کبر اول درویش ایدر المصت والعزیز
 والجوع و سحر دای دای غایت اولد نه رسوله
 ملوب رسوله کندو کنی یلدم دین یقاص صحت
 سیلماک دای سود سیلماک بوضه دای ایدر
 لد قسیم در بر سبب بر صحت در که
 سیلماک بر کورغل صحت در که الله تعالی دن
 عی بر شنی جه ایده کورغل نه کتور میله دای
 بلکه شنیعت کنای و احر حقیقت کنای و احر
 شنیعت کنای منبع اولغشدر استلماک بر یق

بجا

الله حرم قلد و بجي نسلن در طريقت كناه كوخله محبت
 دنياه كنون مكر حبيبت كناه دل تو اخيد دن خا لج
 او ملقدس و كوخله غيب الله كالمكر و عزلت ناخرمدن
 فجمقدن و لاناخرمدن اول نسلن در كه الله تعالى حرم
 قلمبندن مئومئول كور مسون **ما** طريقتاه چسندن
 غير سبي ناخرمدن را يعن شياخنه متابعت الخمس
 كسبي لن ناخرمدن و اهل الله عزلت كل مخلوقدن
 در **حكايت** يا **ين** در حمله الله عليه كیده سركن
 بر در و يشنه بوسندب سلام و بر ديب اول درویش
 سلامن الد و غندن غير يا **ين** دره التفتن قلملاي
 يا **ين** در ايد پ يادرويش بن شيخ يا **ين** درن اوله
 فاختده بر خا جلت اوله بچون بن دن فخر سين
 ديب در ويش ايد **امد** ديب **نعم** نعم دن
 ويش ايد بيه امد ديب ديب بيله اين دن دقي يودن
 كور مهم ديو كند ديب يا **ين** دره بو عجب كلدب مناجات
 اديب خطاب عزت كلد بيه يا **ين** درن اول قولوم
 بيب بولمبندن مضا حيت انبي بغله شولله بيب

١٠٠

بدلش اوله مونسبي بن اولم انتك مخلوقدن نه
 صفا سبي اوله ديب **نقد** كه بر كچه جيب عجب
 قنده رضي الله كميل لن علميا و فضلا جمع اولون
 حوش صحبت لن اولدب ايد بيل نه مبارك كچه دره
 صحبتن ايتيله و حد يسيله و مناقب اوليا ييله كچدب
 ديب بيل حبيب عجب و حمله الله عليه ايد نگاه
 بويجه كي برامن كچدب ننه ديوستول ايد بيل
شيخ ايدن اينجون كف هر كچه صحبتهم الله ايله ايد
 بويجه ستولله اولدب ديب دجي بدالا مقامندن جمع
 اخلاصه ديش لن و بوجع شيعه سحر در يعن
 او يا نيله **موسى** الله كور ملك استن سنك بعلدن
 كسل حضرت **علي** سلام الله عليه ايدن من اجاع
 بطنه و امسكه رسانه و هبت له الخ كمت و كو نما نه
 نماز يعن **علي** حضرت كور ما الله وجهه ايد و س
 ستول كمنه كف قرنتك اجندن سه و ديدن ستولسه
 انما حكمت يا غشكونا اني نماز دجي اولون سنه
 ديب دجي قارن طلوعيد غندن كنه بملك شريفقده

١٠١

وطر بقتده درویش فرزند طوبی بجایه حرامدوس
 وانشانک سرکوب دورتر نشسته اود صو پیل طایفه
 بدودا دیا بر اوطلسه هم لطف لغی واسر دوس
 و هم کشتی لغی وارد و یغی اود پیل لطف دوس
 جیقی ل اوددن و پلدن در لطف دس هد پیل دوس
 دین اودنک و پیلان سر جوع رتار ویده در صو
 طلیق کشتی دس اغر دس میلی شفا دس ادم بو
 دورتن الدو عیجون هم قویای وارد سست لغی
 و اسر دس انسان بر هین استه لیکن بی تکلف از طایفه
 دکل استک دخی اجل وارد دس اگر بر اغر طایفه بر هین
 ایده جک اودلور سسه تر کبک طایفه لعل هلاک
 اولور **شیخ محیی الدین** رضی الله عنه ایدر طریق
 بود دس که بر یاشی سوکت کسلر استک اغرب
 کونده یحک یسلر هر کون سوکت کشتی بر
 بر اغلر تحاف فرویه استک اغرب کبر سوکت
 کسلر استک هینر کبر و استک یسلر ناشنونا
 ایکیکم کونده بر یاد مرقد اسر بنسینه پیر اوله

ابو الحسن

ابو الحسن رضی الله عنه بو تر تبیله ایده بر دانه
 یاد مرقد اسر بنسینه یشتند مندر کتله غدا سینه
 یحکون قو حوسندن الور او طیشند دینر که اول
 محارت و حیات بو طیشند **اما** چون بو دید و مکن بر
 هینر ایده کشتی لطف اولور اود پیل غالب اولور
 جسم لطف اولور مر تبیه به جنسینه ایدر طایفه
 مکان اولور قنده دینر سه بو لنور صویه یا شمع
 یاشی کوزیله حقی مشاهده ایدن استک دینر که
 جسمه دخی قیبر دن کیدن استک دس خلق خسترا اولور دخی
 وقت دخی جنتده بو لنوب مشاهده الله اولان دخی
 استک دس دینر که **اما** سنونلر که بوید الا مشربین دینر
 لک بو دورت اصول استک ده بو لقسه غایب دور
 استک شیطا نیل دور سر حجابی تر دور قال التبیح
 حکم الله علیه وسلم و الیه الکاذب لا اصحب لک دین
 یلا یخ نبور امیریم دکلدر یغی یلا یخ اولور که
 الله قولا و پیغمبر امیریم دینر الله بیور دغلند
 دورتن و رسولک ستنق اینها کن و بی لکدن دم او دور

۹۷

وَاَيْلِدُ دِينِ لَكِنْ دَرِ مَلَنْ وَاهِلْ خَفِيقَتُمْ دِينِ خَفِيقَتَهُ
 اِلَى خَالِي يَوْفِ خَفِيقَتِي نَفْسِي مِنْ دِينِهِ كَتَوْتُمْ مَسْنَدُ
 خَفِيقَتَهُ مِنْ سِنْدِي سَيِّطَانِ اَوْطَشْتُمْ اَكْرَمَتْ دَاخِي
 كُوَسْتَرِي سَنَه سَيِّطَانِيْدِي دَرِ خَاذِي سِيْنِ وَتَقُو سِيْنِ
 بِيْنِ هِيْنِ دَاخِي اَسْنَه سَيِّطَانِيْدِي دَرِ اِيْنِي مَجْدُو اُولُو
 سَيِّطَانِ اِيْنِيْنَه كَبَرُ دَوْرُ لَوْ وَتَسُو سَلُ غَالِبِ اُولُو
 وَغَايِبِ دَاخِي يَدُوْرُ وَفَنَدَه كَرُ كَسْنَه كَبَرُ خَالِي لِيْنِ
 حَقِي اَللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاهِلْ لَا كَرُ مَتِ الْكَذِبِ الْاَسْطَانِ
بَلَاخِي دَنْ كَرُ مَتِ مَلَمَنْ اِلَا سَيِّطَانِ دَاخِي بَدَا اِلَا اَبْدَلْتُمْ
 اَبِ دِيْدُ مَوْيَه اِيْدَرُ لَرِ دَالِ دِيُو اَخْلَاجِيَه يَغِي قَايِلِ
 اَوَلَه حَقَه مَخَالِفَتِ اَتَحِيَه بُوْعِيَادَتَه دَالِ اَبِ اِيْكِي
 بَرِ مَعَايِيْدَرِ **اَسَا** صَوِيْكَ دَرِ وِيْكَ اِيْدِ مَجِيْدَرِ اَبْدَالِ
 كَرُ كَرُ كَه كَنَاهِدَرِ يَكْ اَوَلَا وَنَظَرِ اَبْدُوْ كِي كِيْنِيْ
 دَاخِي اَوِيْلَه قِيْلَاه يَغِي اِيْجَانِيْنَتِ شَعْلِي نَظَرِ
 اَبْدُوْ كِي كِيْنِيْنَتِ قَلِيْسَه اِيْنَه مَسْنَدُ قِيْلَه كَنُ ظَلَمَاتِ
 مَرُ كُوْلَقِيْنَدَرِ مَرُ مَرَه صَو حِيَا نَدَرِ اَبْدَالِ كَرُ لَرِ
 اَهْلِ مَعَايِيْدَرِ اَوَلَه مَعِيْ فَنَتِ اَللهُ اِيْلَه مَوْمُوْنَدَرِ كُوْلَقِيْنِ

اخر

اَخِيَا اِيْدَه دَاخِي بُوْنَتِ تَوَجِه بُوْقَدَرِ اَهْلِ وَفَتَنَدَه
 مَعْلَمِ اُولُو دَاخِي صَاخِبِ قَدَرَتِ اَوَلَمُوْ دَلِيْ كِيْنِيْ
 اَللهُ صَفَاتِيْلَه صَنَافَتِكْ كَرُ كَرُ نَه صَفَتِيْلَه صَفَتِيْنَسَلِ
 اَوَلِ صَفَتِيْلَه كَه سَنَا حَجَابِي قَلَمِ دِيْنِ لَرِ اَوَلَكُزِيْ اَوَلَا
 بَلَكِنْ صَفَتِ اُولُو دَاخِي وَلايَتِ وَمَعْجِدَتِ كَه وَبِيْدَرِ
 بِيْجِي دَنْ كَلَمُوْ صَفَتِ اَللهُ دَرِ بُوْنَدَلِ بِيْ سِيْنِ دَرِ سِرِ
 كَالِ اَهْلِ اَوَلِيْجَه بَاغِي عَقْلِ بُوْتَدَه اِيْجِي بُوْقَدَرِ عَقْلِيْلَه
 كَتَرِيْ بِيْلُوْ لِيْكِنْ بَاغِي دِيْنِ لَرِ **اَسَا** سَوَالِ اَسْأَلُ كَه
 اَللهُ نِيْجَه يَدُوْرُ جَوَابِ بُوْدَرِ كَه كُنْدَرِ يَدِ رَسِيْلَه
 يَدُوْرُ يَغِي قَرَايِنَه بِيْغِيْبِيْلَه شَعُوْنَتِ كَه اِيَا تَه
 وَحَدِيْثَه اَوِيُوْبِ عَمَلِ اَتَمْنِ اَتَمْنِ كَه مَنَافِقَتَدَرِ
 مَرِيْنَدَلِيْ سَيِّطَانِ اَوْطَشْتُمْ مَنَافِقُوْ عَاظِمِ دَنْ
 اَسْتَدَرِ دِيْنِ عَاظِمِ كَتَا بِلِيْ يَنَه اَوِيَا دَلِيْ كَه اِيْجِيْلِ
 وَدِيُوْ دَرِ قَوْلَه تَعَالِي اِنَّ الْمَنَافِقِيْنَ فِي الدَّرَجَاتِ
 اِلَا سَنَلِ يَغِي بَدَرِ سِيْ مَنَافِقِيْنِ مَقَامِجِ
 جَهَنَّمِ دَرِ اَسْنَلِ اَسْأَلُ فِلِيْنِ دَرِ يَغِي جَهَنَّمِ
 اَنْ اَسْتَفَاطِيْلَه سِنْدَه مَنَافِقِيْنِ قِيَامَتَه خَشَمُوْ

۴۷

وشمه جسته وجهه قابل دکلان در **مخار** مصطفیان
 نیویسته قابل دکلان وقرآن **مخار** در دیر
 حدانک وجود نه اعتقاد لرب یوقدر کل نیعی
 محیط در دیر لیکن تو جهلک اغدق ایدر لحدای
 ادمه انبات ایدر لرب بر برینه **هو** یعنی **هو الله**
 ادیب در بر برینه **هو** دیر لرب یعنی سن اول سن
 دیر لرب که یعنی اللہ سن دیک او لرب محسن مؤمن
 انل در بولکلام انسلندر نکذیب ادوب انخل
 کر کدر که **یا هو یا من هو لا اله الا هو لا موجد**
الا هو دیک کدر دخی ادمه سجده ابله
 یوقدر حق کتابنده سجده حدایه در اول ملجوز
 دخی کتابند واد در بنهان او قر لرب عرش ناصه
 کج ناصه دیر لرب هفت انل نیت دوزخ نداد
 او علجت اصحاب بر کنیدن اظهار او ملیشند و لیکن
 ادین سیاحت واول شخصی در سن تمام انحنس
 دخی کند و در نیت خلوت انحنس کنش مقایب
 او ملیش نیتلای در دیر مرشد سن خلوت منیع در

دخی اول علمه انخاب بدردن کشوق او ملیشند دیر
 شیطانت دخی سماع وعرش وکرب واد در یغی
 افسوس له کوستر نیکم **یا یزید جعفر** حادقه کلب
 رضی الله عنهم ایدر بویجه بپ عرشه جعفر
 شیخ علامتند بدیکه شیطانت ایدر کبر واول
 حال سفا وایق اولدقی وایق ادمه ان دخی تذکر
 دپ جون کبر اول حال **یا یزید** وایق اولدیس
جعفر حادقت اذ انکذیب اول عرشه شوک دپ
 عرش یا ندپ **یا یزید** کبر و شیخه کلدپ خب وپ دپ
 شیخ ایدر فعل شیطانی در دپ متبرع اولان
 کنشله لا دمد که انل کفر لرب نکذیب ایدر
 دستر انجیل کشید اید و مسلحا نله بدو و
 که انل در عزلت اید لرب سقتل دیر که شری
 هینشله یله پتشی یعنی اذ دور لرب کند و
 دونه لرب طبع او غریب دیر و شرفه العز
اها در و شله لا دمد و دیر که سب کشق خلعت
 و تحیل لیکن کورلدن یکنو نل و اختلاف انجیل

اما بعضی دین دارند که هر کس بی نه ایدر سه عذاب
 گذرد و ن صولت یو بر سن در که اخل یوقد و سر
 قوله تعالی و شققنا فتنة لا تجیب الی الذین ظالمو
 منکم حاصه یعنی الله تعالی بیور که نشو ل
 فتند ن سیتون که انجکند ده او لو عذبدن یا اکثر
 انمره اولن سینه دخی بیه ابرن دین سنوله حکایت
 اختقدنهی که موسی بیحب دمانده خلوات الله
 علی بیتا و علیه ید کسبیا او جندن یغنیش
 کسبی هلاک اولمشدن اما صلحان اولانه لا ذر بود
 که حق سوذی سلیلم منع اتمیل خبی و شتر
 ناسه بدوده ل قال النبی صلی الله علیه و سلم
 والله استاکب عن الحق اخرس من الشیطان یعنی
 حق سجتک سلیلم دل دلسن شیطان قدر د خیس
 نقیا و غل نقیل دس خلقت بولن نصیب و برن ل
 محنکم اخلر ندن بریب اکسلسه خلقت طالحه زند
 اخلر بنه الدن دمن لوم ثلاث غایب اولدیلن اخر طایع
 ایسه اندر الدن ل واکن ذاهب منتشرع دعلسه

[illegible]

نه كندو پيله ونه دې خلق پيله الا خدا پيله سرب
 اولدركه كندو وېي ليكن پيله خلق نهميه خدا حد
 بولن سرب اولدركه كندو وېي ليكن پيله خلق نهميه
 خدا پيلون سرب اولدركه وېي ليكن هم كندو پيله ونه
 هم خلق پيله خدا حود بولن **اما** اول كلسه پيله وېي
 كندوب اول وېي دوكه الله انك سرب عجب سرامند
 ليكن سرته سن كندويه پلدومند يعني كشتو
 مغايب اولامند واون وېي كه كندوب پيلون
 وېي دن خلق نكر اول اولدركه كندويه مغايب
 كشتو اولمشدن لايكن ولايتن خلق كور محمد
 يعني البته وېر محمدن واون وېي كه كندوب پيله
 وېي دن خلق دې پيلون اچكه وېي دن انل شيع خايل
 لن دن تصرف الله متداركو متدارجه اصغر لقند
 بولنر اعلاه وپيلن دن بعضن دين كره و پسته
 اين منجه كيشي وېي اولن اتناق وېي اولدركه
 انما مقبيلات منكشف اوله ليكن اصلاح ناس ايدوب
 بويروق اولميه پيهايت دن اولدوب كير و كتاب

دې

دې وېر لميه ليكن بعض اوليا كه غايب مكمل دن
 ارشاه اشك الله تعالي طافندن اس اولون كه
 دې سرب علم انما خايل اولون كه اخله ارشاد ايدن
 شكي **سيد عجب** رضي الله عنه سؤال اتحنين كه خدا و
 ديكه فروده ياشده نكه وار قرآن ايجنده بندون دن
 پس قرآن حود **محمد مصطفى** به صلى الله عليه وسلم واليه
 ناول اولمشدي پس اللهم ذربي خلعا دېي علم ايدوب
 ديو شيع **سيد عجب** رضي الله جواب وېر مشكه قرآن
 علم مكنو ناندن سرب ايجودن دن واون دن ياده قيل
 ديدوب دو خا پيدن من بنده مبيت دن پس بو حيا
 بل كه دنياه شيع سرب اولون ديدكلوب اولون كه هم
 شيع اوله وهم قلوب اوله اول **محمد مصطفى** عليه
 السلام يدوب عليه السلام دمار بنده هم پيهايت دې
 وهم شيعدي هم قطبدي هم يار سنا هدي شيعايي
 قطب لقي **عجب** حضرتنه اصغر لدي سلام الله **وعلي**
 حضرتنه دې **حى** بصيرتنه اصغر لدي رضي الله عنه دن
 اول واقبت كه **رسول** حضرت عليه السلام مفر جله

جَنَدِب قَائِلَهُ قَدْ سَمِعْتَهُ ارْجُوهُ يَعْنِي سَمِعْتَهُ خَلَقَهُ بِالْبَشَرِ
 بِالْإِنْسَانِ كَمَا أَنَّ بَشَرَهُ يُعْقِنُ كُلَّهُ حَضَرَتْ **مَحْدَّة** حَلِيمَةُ اللَّهِ
 تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاللَّهُ تَعَالَى بِإِلَهِهِ شَوْبَهُ
 يُعْقِنُ لِقَاءَ بَشَرِهِ بِإِحْسَابٍ بِأَشْيَاءَ كَوْنَهُ جَدِّهِ كَوْنَهُ
 بِأَشْيَاءَ سَوِيْلَتِهِ بِإِحْسَابٍ بِأَشْيَاءَ كَوْنَهُ جَدِّهِ كَوْنَهُ
 كَلَّمَ مَقَامَهُ أَصْحَمَ دَجِي ارْجُوهُ دَجِي هَمَّ أَصْحَمَ أَوْلَانِ
 دَجِي ارْجُوهُ دَجِي وَشَرِّهِ سَلَوْتُ كَوْنَهُ مَعْرِجَ دَجِي حَاطِلِ
 أَوْلَانِ وَكَوْنَهُ سَمِعْتَهُ كَلَّمَ بِإِحْسَابٍ لَهْ أَلْبَسَتْ
 أَسَاسِيْنَهُ قَرَفَ نَدَى جَوَابٍ بَوْدَ نَدَى **سُؤَالُ**
 مَنْ سَمِعَ اللَّهُ دَسَ وَأَقَابٍ مَنْ سَمِعَ كُنْزُ دَسَ
 أَعْلَى حِلَّةَ حَاطِلِ أَوْلَانِ وَكَوْنَهُ سَمِعْتَهُ سَمِعْتَهُ بَوْدَ
سُؤَالُ مَنْ سَمِعَ دَجِي جَبَلِ أَلْدَبِ إِيْشَارَتِ
 أَمَّتِنَهُ سَمِعْتَهُ أَوْلَانِ سَمِعْتَهُ دَسَ تَهْنُوقِ إِيْجُونِ دَسَ
 جَبَلِ أَلْدَبِ سَمِعْتَهُ دَسَ إِيْشَارَتِ كَوْنَهُ إِيْشَارَتِ بَوْدَ
 إِيْشَارَتِ بَوْدَ بَوْدَ دَسَ **مَحْدَّة** إِيْشَارَتِ وَاسْ دَسَ
 جَبَلِ أَلْدَبِ سَمِعْتَهُ بَوْدَ **سُؤَالُ** إِيْشَارَتِ
 تَعْلِيْمُ بِنِجْلِهِ كُنْ وَاسْ وَجَبَ كَلَمَاتِ دَسَ سَمِعْتَهُ دَسَ

ح

عِلْمُهُ ظَاهِرٌ مَخْرَاجُ بَشَرَاتِ إِيْشَارَتِ إِيْشَارَتِ شَيْعِ **مَحْدَّة**
الْبَشَرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَوْنِ يَدِهِ سَمِعْتَهُ إِيْشَارَتِ إِيْشَارَتِ
 سَمِعْتَهُ تَعْلِيْمُهُ أَوْنِ دَسَ أَمَّا **سُؤَالُ** حَضَرَتْ أَمَّا
 طَمَسَانِ بَشَرِ كَلَامُ سَمِعْتَهُ بِإِحْسَابٍ دَسَ كَلَامُ أَوْنِ كَلَامُ
 سَمِعْتَهُ أَوْنِ كَلَامُ سَمِعْتَهُ بِإِحْسَابٍ دَسَ كَلَامُ أَوْنِ كَلَامُ
 وَأَوْنِ كَلَامُ سَمِعْتَهُ بِإِحْسَابٍ دَسَ كَلَامُ أَوْنِ كَلَامُ
 أَمَّا سَمِعْتَهُ طَرِيقُ حَقِيقَتِ أَوْنِ دَسَ
مَحْدَّة كَلَامُ سَمِعْتَهُ وَحَقِيقَتِ أَوْنِ دَسَ
 قَالَ الْبَشَرِ حَلِيْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الصَّلَاةُ إِلَى اللَّهِ
 بَعْدَ التَّعَاقُبِ الْخَلَاءِ يَعْنِي بِإِحْسَابٍ إِيْشَارَتِ حَلِيْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ وَاللَّهُ بَوْدَ وَرَدَ اللَّهُ كَلَامُ خَلَقَتْ تَعْلِيْمُ
 سَمِعْتَهُ أَمَّا بَوْدَ دَجِي كَلَامُ شَيْخِيْقَ بِأَشْيَاءَ قَطِبِ
 لَقَلَّه دَسَ قَطِبِ أَوْنِ سَمِعْتَهُ دَجِي سَمِعْتَهُ زِيَانِ أَوْنِ
 سَمِعْتَهُ **مَحْدَّة** رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِيْشَارَتِ إِيْشَارَتِ قَطِبِ
 دَسَ دَسَ قَطِبِ إِيْشَارَتِ إِيْشَارَتِ إِيْشَارَتِ قَطِبِ
 حَقِيقَتِ بِنِجْلِهِ لَقَلَّه دَسَ دَسَ زِيَانِ سَمِعْتَهُ وَرَدَ
 أَوْلَانِ الْمَادِبِ إِيْشَارَتِ خُوْنُ غَاثِ كَلَامُ بَشَرِ إِيْشَارَتِ

ح

جمله بود که بویستار صابر سنی دیر پی نادر ادب دین اما
 بود اولاد که هم قطب اوله و هم شیخ اوله دین است
 که هر یک بر قطب اوله یعنی هر دو لایت بر کیشیه
 اسم لافتم اما اولکه اصل قطب الاقطاب دوز که
 هر دو مانده بر اوله ایکی اوله ای **اما** ایست شیخ
 اوله یعنی اعلای سب و ادناسی نه شیخ اوله اما
 اولکه حق شیخ اوله اوله ماکمل دوز اوله ماند
 بر اوله ایکی اوله **اما** شیخ بر علامت بود که
 طالب ظاهر دین انحصار باطنی نه جن له جله لکن
 حق بوله ظاهر دین دعوت انحراف دوزی لا درود
 سنت مویججه دین **اما** سنول وقت که هر جهته
 اوله لزم اوله دعوت اجابت انحراف قتل انسته دوزی
 دورت دوز سنویله شیخ غامیل مکمل اوله آل **محمد عیاب**
 اوله اوله الاصل لک است حق دوز فرست کلن خار چیلد
 انحراف انحراف ایدیه فرسته دورت شیخ طالب مینع مگر کشته
 کور سنه تادیب انحراف انحراف دوز **فصل فی التشریط**
 طالب لا فرم بود که شیخ غامیل بوله بود اندر دست

کوتاه

گفت دوزی کوخل دولته اندر نصیه ایده دوزی صبر داشت
 که کرد که شیخ اعتقاد بر حکم اوله اوله ماند
 شیخ دین بیت کیشی یوق بوله و ایکی غامله محبو
 اوله و مدینه و کور غنده و کین فکر شیخ اوله یعنی
 بر حاجت دملو اوله الله دین شیخ واسطه
 بیلاه دینیه و ظاهر شدند و باطنی شیخ سنی
 حاضر کور و شیخ انحراف سنه بیور سنه بر اجابت
 ایده بوند خیم و شور واز دوز بر انحراف مرشد
 سنویله تسلیم اوله کرد که سنول غساله مبست
 تسلیم اوله کرد که نه فرسته قید مرید شیخ
 بپ بر یعنی عجز کور و کور و کور کور بر لغت
 ذائل اولیه دین آدم پیغمبر دین کناه کلام
 قوله تعالی و عطی امر بر پسته نپ دین کناه کلام
 و لیدن کلمه عجب دوز **اما** و ای غامیل و شیخ
 معصوم قوله تعالی الا ان اوله الله لا خوف
 علیهم و لا هم یخزنون دوز عجز نپ دین دوز
 واقع اوله شدن تسلیم **سول حضرت محمد مصطفی**

مَاتَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْضُ وَتَبَتْ دَرْ دِيكَهْ اَنْ بَشَرُ
 مَنَلَكُمُ يَعْنِي بَنَدَه سَنَ جَلِيْن اَدَم اَوَّلَايِي بِمِ دَرْ دِي
 وَبَعْضُ وَاقْتَدَه دَرْ دِيكَهْ لِ مَعَ اللَّهِ وَتَبَتْ لِاسْعَفِي فَبِيهِ
 غَيْبِ دِي يَعْنِي اِيْدَن بَعْدَمِ بَر وَاقْتَم وَارَدِي كِهْ اَوَّل
 وَاقْتَدَه اللَّهُ اِيْلَه بَنُوْم اَرَامْدَه كُنْسَه كُنْزِي مَنَزِي كُنْزِي
 بَر حَقَّ يَشْخَه اِيْرَادَت كُنْدَرَسَه يَفْت اَرْسَه دَخْب
 اَوَّل حَقَّ يَشْخَن بُوْد جَوْرَسَه كُنْزِي بَنَدَن جَنْسَه
 طَرِيقَتَه مَن دَر دَرْ وَاكُر بُوْد جَوْرَسَه دِي يَشْخ **حَلَا عَلِي**
 عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَآلِهِ سَلَمْنَدَن اَوَّلَسَه طَرِيقَتَه وَحَقَّ
 شَرِيعَتَه قَتْل حَلَا لَدَرْ قَال النَّبِيَّ حَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَآلِهِ مَن بَدَل صَوْرَتَه فَتَقْتَلَه يَعْنِي ظَاهِرِي لَر قَتْنَه
 بُوْد دِي كِهْ دِيْن اِسْلَامْدَن بُوْد جَوْرَسَه دِي حَلَا كُرْد
 يَعْنِي مَسْلَمَانِ كُنْ كَا فَرَاوَا جِي طَرِيقَتَه دِي حَقَّ
 يَشْخَه يَفْت اَخِيْسِي كُنْزِي بُوْد جَوْرَسَه اَفَا مَنَكُر
 اَوَّلَسَه وَآلَا كُرْد خَلَق اَوَّلَسَه وَآيَا مَنَدَعَلَمَه اَو
 اَوَّلَسَه مَن تَد اَوَّلَوْن دِي قَتْل حَلَا لَدَرْ وَاكُر
 مَبْدَعَلَمْدَن حَقَّ يَشْخَه كُنْسَه خَايِيْن دَوْر نَتَكُنْجِي

مؤمنان

مَوْمِنَكُنْ مَسْلَمَان اَوَّلَمَشِي كَبِيْد وَآلَا كُرْد حَلَمْنَدَن بُوْد
 جَوْرَسَه كُرْد مَن تَد اَوَّلَوْن **فَضْل** تَوْبَتِك وَبِيْعَتِك
 سَنَن بَلَا كِهْ نَدَرْ اَوَّل وَاقْتَدَه اَصْحَاب اَوَّلَه يَتَرِي
 دِي اِيْتَدِيْلِي دِي بِي اِسْكَادَه اِيْدَه مَرْدِي دِي **سَوَل**
 حَضَرَت م اِيْتَدِيْلِي صَب اِيْدَت اَصْحَاب دِي جَوْرَسَه
 كَا فَرَاوَا غَالِب دَرْ اَلْتَرَنَدَه هَلَاك اَوَّلَوْن سَبِيْن مَالِكُر
 تَلَف وَاَوَّلَوْن كُنْزِي قِيْن كُنْزِي اَسْبِيْن اَوَّلَوْن اَكُر بَوْنَلَا رَه
 اَخِيْسِيَان اِيْدَن سَكُنْزِي لِيْسَمُ اللَّهُ دَدِي حَمَلَه سَبِيْ
سَوَل اَلْن دَوْرِيْلِي بِيْعَت اِيْدَوْن عَهْد اِيْتَدِيْلِي
 وَآيْتَدِيْلِي دَنِيَا وَآخِرَت مَن بِيْ جَعُوْد بُوْلَنْدَن دَعِيَا
 وَد دِي دِيْلِي اَوَّلَمَشِي قَزَع مَن مَالَمَن كُنْجَمَن اَوْد
 جَاعَمَن بُوْلَا كَا فَرَاوَا اِيْدَت دِي بُوْر اَفْتَج دِي بِيْنَدَه بُوْعَهْد
 اِيْدِيْلِي نَتَكُنْجِي حَطْبِدَه دِي اِيْخَلَوْن **وَعَلِي** نَحَام
 اَلْعَشِيْرَةِ النَّبِيْيِيْن اِيْبَا يَعُوْدَن **سَوَل** اللَّهُ تَحِيَّة الشُّعْرَا
 بُو يَفْت **سَوَل** دَن كُنْزَه مَوْمِنَدَن اَصْحَابِي
 اِيْ بِيْعَتَه دِي اِيْتَدِيْلِي مَشَايِخِ اَلْن اَلْب تَوْبَتَه
 اَتَحَكَن دِي سَبِيْن بُوْد دَرْ اَوَّل وَاقْتَدَه حَضَرَت **عَلِي**

شَيْخَانِي حَسَنُ بَصْرِيَّةٍ اسْمُهُ لَدِي سَرَضِيَا لَلَّهِ عَلَيْهِمُ الْغَا
 اِتِّبَاعُ اِيْدُنَا مُؤْمِنِي دَجِي بَوَيْلَهُ يَبْقَتْ اَنْدِيْلُ وَدَجِي
 تَوَيْبُ يَبْقَتْ صَوْكُنُهُ دِيْدِيْلُ كُهُ لَالَاهُ الْاِلَآلَهُ مُحَمَّدُ
 سَاوَالُ اللّٰهِ دَعَايُ وَرَجِي اللّٰهُ وَشَيْخُ مِنْ سِنْدِ اللّٰهِ حَوْلَهُ
 يَذِيْدُ لَعْنِي سَنُوْكَتُ دَوْتُوْبُ سِنْدُ سَوُوْلُ قَبِيْلُ دَعِي
عَلَيْكَ دَوَسْتُوْبُ بِنَهَانُ اَوْلَدُوْبُ بُوْرُ سَعْلَةُ بَقِيْلُ
 بِنَهَانُ اَنْدِيْلُ **اَمَّا** كَبِيْرُ شَيْخُ الْاِيْنُ الدَّوْبُ نَوْبَةُ اِتْحَلُ
 رَسِيْتُ دَجِي اَوْلَدُ كُهُ شَيْخُ الْاِيْنُ الدَّوْبُ نَوْبَةُ اِتْحَلُ
 هَمَانُ سَوُوْلُ حَضَرُ الْاِيْنُ الْمُنِي نَوْبُهُ اِتْحَمْنِي كَبِيْرُ
 ذِيْلُ سِنْدِيْلَهُ الْاِيْنُ اَوْرَكَانُ اَنْدُنَا دَوْرُ شَيْخُهُ يَبْقَتْ
 هَلْمُ فَرَضُ وَهَمُ سَنَتْ دَرُ بَرُ كَبِيْرِي نَوْبُنُ كَحْسَنُ
 عَاْمَرُ اَوْلَدُ اِيْتُ حَكِيْمِلَهُ قَوْلُهُ تَعَالٰي يَا اَيُّهَا الَّذِي
 اَصْنُوْ تَوْبُوْرَالُ اللّٰهُ جَمِيْعًا اِيْتَهَا الْمُتَوَسُّوْ وَشَيْخُ اَوْتَشْفَقُهُ
 بَوَايْتُ دُكْبَلْدُ كُهُ اِيْتُ الَّذِيْنَ رِيْبَا يَعْوَنُ لَآ اِتْحَا رِيْبَا
 يَعْوَنُ اللّٰهُ يَدُ اللّٰهِ فَوْقَهُ اِيْدِيْهِمْ فَمِنْ تَلَكُّ نَفَا اِتْلُ
 عَلِي نَفْسِيْهِ وَمِنْ اَوْبِي رَجَاعًا هَدُوْ عَلَيْهِ اللّٰهُ فَيَسُوْبِيْهِ
 اَجْرًا عَظِيْمًا رُكْبِيْ شَيْخُكَ الْاِيْنُ دَتْسُهُ نَوْبُهُ اِتْسُهُ

بُيُوتُ

تَوْبُنُكَ دَجِي سَيِّتُ نَ يَلْسُهُ دَجِي ذِيَادُهُ عَمَلُ اِيْدُهُ مَسُهُ
 لِيَكُنْ اَوْدِيْرِيْهِ فَرَضُ اَوْلَانُ شَنْلُوْبُ اَوْدُسُهُ دَاخِيْبُ
 اِتْعَتَادُ صَحِيْحُ اِيْلُهُ دَتِيَادُنُ كَتْسُهُ مَفْقُوْرُ كَبِيْرُ اَوْلُ
 اَوْلُ رَاوِيْتُ كُهُ شَيْخُ الْاِيْنُ الدَّوْبُ حَلُّ اَوْلُ بُوْلْدُهُ كَحْنُ دَوْرُوْنْدَلُهُ
 حَيًّا **سَوُوْلُ** حَضَرُ بِيْلَهُ طَرِيْقَتُ بُوْلْدَانِيْ اَوْلَدُوْبُ قَتِيَا مَتْدُهُ
 اَنْلُ فَرْدِيْنُ دُ مَلَكُ دَاخِيْبُ اَوْلَدُوْرُ بُوْرُ كَبِيْرِيْ دِيْلُ لُ
 اَوْلَدُ لُ بَنَّا عَزَابُ عَقُوْبِيْدُنُ خَوْفُ بُوْقْدُنُ اَكْرُ سَنُوْلُ
 دُ دَكُنْ حَالِيْلَهُ كَبِيْرُ سُهُ شَنْلُ لُ اِتْحَمْنُ سُهُ وَاكْرُ ذِيَادُهُ
 عَمَلُ اِيْدُهُ سُهُ بِنَجَلُهُ مِنْ تَبَلُهُ لُ هُ اِيْرُ اَوْبِي اَوْلُوْرُ
 اَوْلَدُ اَجِي وَاَسْمُوْ بُوْقْدُنُ مَلَكُ كُهُ شَيْخُنْدُهُ مَفْعَا رِيْبَا
 شَيْخُ لِيْدُ مَوْجُوْدُ اَوْلَطِيْهِ اَوْلُ رَاوِيْتُ مِنْ سِنْدِ الْاِيْنُ
 مَوْجُوْدُ اَوْلَانُهُ وَاَرْمُوْ كُرُ كُرُ **اَمَّا** شَيْخُ فَوْتُ اَوْتُسُهُ
 رِيْبِيْ سَتُهُ شَيْخُ عَاْمِلُ قُوْسُهُ طَالِيْبُ كُرُ وَارْمُوْ وَاَرْمُوْ
 كُرُ كُرُ ذِيْلُ اَكْرُ كَحْمِيْنُ مَسْنَا يَحْكُ جَانُ طَالِيْبُهُ
 مَسْ يَبِيْتُ اِتْحَلُ يَبِيْتُ مَسْتُهُ **سَوُوْلُ** حَضَرُ يَتْنُ دَوْدِيْ
 يَبِيْتُ دَجِي هِيْجُ مَسْنَا يَحْ حَاجَتُ اَوْلَدُوْبُ اِيْدِيْ بُوْرِيْجُ
 دَجِي **سَوُوْلُهُ** اَوْلَانْدُوْرُ وَاَسْمُوْلُ حَزَالِيْهِ اَوْلُ

١٥١

قريب در مقام كرك و جاذبه اوليجه سيماهك كرك **نه نه نه**
و شيخاندرن بر مدي او لور سه كو غلندون نيست دوت
و از موكرك اكر مشكاي حال و مدي حاصل اولاد سه
ظاهرين اذن سيليه شريفه صفتله صفتلوجيليه
اما طريقته بودند كه سيليه ذيب كه شيخانه حجاب
يوقدن طالب او ذرييه و مشكل يوقدن عالمه شهادته
و از واجي عالمه ليكن حثك جمال صنايله صفتلور
لن ستا صفت اولور لن طالب من شديپ شيخ در
شيخ من شديپ الله در طالبك من شيه سيب
اس تچه شيخك دخي اس تار كحال معر فتش
نهيدي يوقدن نيك **رسول** حضرت حكما الله عليه
وسلم و اله اينديپ سخاكت ماعننا و حق موقنا
يامعروف اللهم عل علمك **رسول** حضرت ينديپ
من شيه رسول **علي** از مديپ و من شيه **علي** به شيخ
از مديپ من شيه شيخه طالب از من شيخك جهت
ملك يبي و جهت شريته يبي و از دجهت ملك
سبله قبض الهام علم الله دن الع جهت شريته يبي

اولا شديپ مبتدي طالبك كنج او غلان كپ در
خلعت الخاه كپيد و شيخ لن انا كپيد و رسول
حكما الله عليه وسلم او ستا كپيد خليه طالب
شريت ايدن قايل اين شيخه اول شديپ و شيخ
شريت ايدن قايل اين شيخ و وحنه اول شديپ
يوقدن جيله شينك **علي** و وحنه بولش **علي** و دخي
اخي **محمد** و وحنه اول شديپ و **محمد** و دخي الله تعالى
جل جلاله ادب طريق بودند كه كنيپ من شيه ينديپ
پدر دن دم او زمو كركن زياده كج سه الخا ثايت
كركن طالب شيخ حق يينه ايب بجاك ك سيقن
كركن حق قلبه و زمو كركن نيك من هيتل سها
نظر نه قولن و درن و او تو سسه ديد چو ك
او تو حذابي **رسول** انه موجود بيله **نه نه نه**
و اينكندن كبرجك اول ساع اياغن ادمو كركن
بسم الله الرحمن الرحيم و يدو اكر شيخك فتنه
اوره و در سبك ال بقلوب فرشتو و زمو كركن
و صالح اياغي باش بر مفك صول اياغي بر مفك او ذره

فريق

قال لبيك حتى الله عليه وسلم من لم يكن له
 اوستا ذ فاشيطان اوستا ذ يعني طريقت هذا بنده
 اوستا ذيب اوسته من بنده شيطان اوستا ذ يعني بنده
 كهم الله طلب اشته شخن دحي خلوت مجاهده وياض
 اشته اقامت شيطان اوستا ذ ما بيل ديب لکه اول
 کشوف شيطان اوستا ذ بنده اوستا ذ شخن شخن کرد
 طالب حق البسته شخن مختاجد اوستا ذ کرد
 شخن خضر بنده نجه ادب سقل سته غايبد
 دحي شيله سقله کندویه نه خفارت اوستا ذ
 کند توره شخن بولنه جالبسته اذ جانت قربان ابد
 واگر شخن فاشنده اوستا ذ خله شخن شخن منا
 بنده دوستو کرد حق اوستا ذ طریقه اوستا ذ
 بنده شلیم اوستا ذ کرد نه دیر سته دوستو کرد اول
 خله اهل سلو کسه طریق صنایح اوستا ذ بدوسته
 خلنک کوخلوند غایت ستغذ کرد خله کوخلوند
 دوسته شخن کوخلوند دوست و شخن کوخلوند
 دوسته **سور الله** کوخلوند دوسته احدیتند

ايله بنده دیر و دحي ناخيله وار کعبیه وارمقد
 شخن وارمقد بکدر دیر که کعبیه الله تعالی کوته
 بعین کن نظر ایدار مرسند کوخلوند دحي عداد شخن
 بر دکنده بیل اولسته موج کسله شخن کوخلوند
 دحي الهام ربانی سنوله اید **نقله غایم الاذیاده**
 دحي الله عنه ایدار بن کسبه کعبیه کیدار اولسته
 انا واناسی قومسلر و کعبیه کندویه بوجه دحي
 اولسته کفعل کرد واگر من بنده کیدار اولسته
 قومسلر و خاسیه کفعل کرد دیر کعبیه وارمقد
 من دجهندن اچوندن بولار اوستا ذ دحي نفس د
 من بیه عشقه بولار کفر شخن وارمقد من د
 الله بولار اچوندن و قیر **محمد** ديارت اچوندن
 شخن ديارت بکدر دیر انده وارمقد قیر
 طابتن طبراند ديارت ایدار و شخن وارمقد
 دوح **محمد** علی الله علیه وسلم ديارت ایدار
 دیر کل شخن سیدر سبب شخن بنده بوقدوس
 من بنده سبب الله بولار و بولغی مکن دجله

۱۰۷

من دور نيكه ايدم خلفه كيشه نك شيخ كپيد و
 حقا اناحق كپيدم دوروش اولان طريقه كوزك كرك
 اما خليفه دچي واجبه در كه طريقه منايخ پيله و طالبه
 بدوره اما اگر خليفه فتيله اولسه بن خاليله
 مستمع كشي في الجملة نفيسندن خير دارايله اهل
 سلوك كيشله اوره دوره اچي شيخ منايخته دونه
 ذيرالنه بجام سن باشده خير اولاد صحت معرفت
 سبب دور دپن **فضل** في شرط فريشته قال التقي
 علي الله عليه وسلم كل مؤمن اخوة يعني هم مؤمن
 فريشته اما **شريف** فريشته دار طريقت فريشته
 و **حقيق** فريشته دار لاله الا الله محمد رسول الله
 و **مكمله** شريف فريشته اولور فعمل شريفه عمل
 ابد حليم شريفه در له محي شيخه منايخته
 استله دوروش طريقه فريشته اولور محي
 و اهل حال اولسه بجام و بانيه واقف اولور
تجارب حقيق فريشته اولور اهل الله له طريقه
 بدور كل فريشته كوزك بر اوله محبت دنيا

ج

طالب كوزك غلغله مده دار ايدم عيالت مده درعب رضاي منايخ
 اوله قال التقي عليه السلام حب الدنيا س كل خطيئه
 ترك الدنيا س مس كل عباد يه يعجب خطا نك باينه دنيا
 سوكلدن و كل عباد نك دنيا ترك اتركدر و ترك
 دنيا دچي ايكيدم دوروش اودركه بالكلية
 دنيا ترك ابد دنيا نك باينه عورت و اغل قير
 بالكلية دنيا ترك استله و محبت كوز دنيايله اولسه
 اهل دنيا دن اول من مومدن ترك دنيا اول دوركه
 الله س طايه ايجون اوله اموسيه الله دن اوله خلقت
 اوليه اما ارادت لقعه سبه حالدر عدم خلقت
 كيشدن لاس و لاس يعجب ترك دنيا اولان
 دوروش كركه كاي الة كايه طالب احميه يعي
 سؤال احميه اگر دپرسسه اهل توكل اولور و اكس
 قارن احميه عباد ضيف اولسه بر اوي منايخ
 خلقتن سؤال احمك واجبه در اگر دنيا سؤال استله
 حرمدر ترك دنيا نسي الاهيم ايجوندر يعي ترك
 دنيا اولان كسه اهل دنيا بيله ترك احمك كرك

٨

مردی اینی الله اولمگ کز کردن و اگر سرک دنیا فله اهل
 دنیا ای سرک اهل کز کردن مردی اینی الله اولمگ کز کردن
 و اگر سرک دنیا ای فله اهل دنیا ای سرک اهل
 عاریب در و بر قییم دخی اولد سرکین بالکلیه دنیا ای
 سرک اهل ایلیکین محبت سرک اید یغی اهل عبال
 اولسه کسب حلال اید کسبنده شهلو لردن
 نسته قومیه غایت سقنه و انهم اید سقنه
 و ذکر له انشلیه غماز و اقلد و قنده لجر میله
 خدیش دخی لاصله الا بعد قیت در و دخی طریقیله
 او زیننه واجب اولان و ظالمی سرک اهل ایلیه
 دنیا مصلحت احوال آخرت انشلی سرک اهل ایلیه
 سرک دنیا انک علامت بود که مکرده کده سونمه
 کند و کینه پیغمبر **ابراهیم** رضی الله عنه
 در پیشک لقع سندن سنوال اهل سرک اهل ایلیه
 جواب بود و طریقی که خیر ایت نه و ایت حلال اولد
 سه در پیشک دخی لقع اول و ایت حلال اولد
 یغی غایت ایتسه لقع بلومسه دخی در

نحوه

لقع بود نسته و احوال اگر جمسه هلاک اولد اول
 و ایت اول اهل انحال اولد **بسی** متقی در پیشک
 کز کردن که غایت قرین افرایله ایتجه حاکم انحال
 اولد شیهن لقع عالمده بود لقتن الا ماء مطلق
 یغی سنوال یبانه اقان صول جونه افرایله قرین
 ایتجه اذیم ریه قرین و یخجه یحیه اول و ایت
 انحال شهلو لقع دخی حلال اولد و شهلو اولد که
 مطلق است حرای و حلالی بلقیه متقی اولد کین
 انهم در حدان کز کردن در و سنبل فاینده شهلو
 اولد که فتوا یله حلال اوله **و دخی** شیخ کین
 رضی الله عنه فتوحده بیور که حاکم و اندر که
 نه صوره سین و نه ییلهین یغی سنوال که ظالم
 در بلومسن که سر زق حرامدر نه صوره و نه
 سنوال که علمدر الا سر زق ضیعل اید من یغی
 اهل تقوی کلدن اولدین یحکین صوری اول که
 خستگن متقی در صوره یی بود تقوی دن کسپی
 سنوال یستفوز که کشف و لو و کشف قیوم و مفا

وَمُفَارِيسُ اَنَّا كَشَفُوا وَلَوْ كَوْنُ كَوْنٍ اَجِبَلًا اَهْلًا سَلَوًا
 اُولُو وَلَتَعْلَمُ كِه اَوَّلَتُهُ كَلِمَةً حَلَالِي وَحَالِي اَنَّا مَعْلُومُ
 حَلَالِي يَتِي وَحَالِيكَ يَحْتِ **اَمَّا** بُو مَوْتِيهِ اِيْب مَدَوْتِ
 عَلَاجِلُهُ عَمَل اِيْدَهُ اَكْرَضُ وَرَ اِيْب يَتِي دَه بُو لَتَسِيهِ اَوَّلَتُهُ
 طَلَعَامُ كَلَسِيهِ نَهْمَسِيهِ اَوَّلِي يَحْكُ اِيْب دَ تَلَهِي كَلَمَشِي دَه
 بُو خَسِيهِ كَوْنِيهِ يِيهِ حَلَالِي مِدَرِ بُو خَسِيهِ حُرُ مَرِيْدِي
 دَوْنِي اَوَّلَتِي اَوَّلِي يَتِي اَوَّلِي لَتَعْلَمُ حَلَالِي اِيْدَهُ
 يَحْيِي يَتِي كِه اَكْر بُو طَاخِي نَهْمَتِ مَوْتِي مَتِي حِيهِ
 اَوَّلِي اِيْسِيهِ هَدِيهِ يَتِيهِ رَ مَرِ يَحْكُ يَتِي اَكْر اِيْجُونِ
 دِيْ يِيهِ اَكْر مَتِيكِ لَتِ دَه طَالَمَتِ دَه اِيْسِيهِ غَرِيْبِ
 يَتِيهِ رَ مَرِ دِيهِ قَالِ التَّيِي عَلِيهِ السَّلَامُ كُلُّ مَيِّ
 يَتَعْلَمُ ظَالَمَتِ اِيْسِيهِ حَلَالِي اَوَّلِي حِيْجَتِ مَالِ لَتِ رَ مَرِ
 دِيْ حَلَالِي يَتِيكِ كَا فَرِ لَتِ دَه اَوَّلَتِي مَلِكِ كِيْ يِي
 يَحْيِي مَنَافِيْقِ كَا فَرِ دَه اَسْتَدَرِ اِيْحَالَتِ اَوَّلَاسِي
لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ دَه وَاَدَنَاسِي اِيْجَدُ حَوِي بُو لَتِ دَه
 كِيْدَرِ يَتِي دَه كَوْنِ يَتِيكِ يَتِيكِ جِيْنِ دَه يَحْيِي يَتِي ظَالَمِ
 كِه مَنَافِيْقِ مَتِيكِ دَه دَوْنِ يَتِيكِ اِيْجَدِ يَتِيكِ

بُرْهَن:

وَيِي مَنِ حَقِ بُو لَتِ اِيْسِي وَ مَوْتِي دَه سَيِي مَتِي اِيْدِي
 اَوَّلِي وَ مَوْتِ اَتَكِ تَتِي حَلَالِي وَ اَكْر سَيِي مَحَارِيهِ اِيْدِي
 سِيهِ اَوَّلِي سِيهِ شَهِيْدِ وَاَوَّلِي وَ سِيهِ غَارِي اَكْر
 مَتِيكِ مَنَافِيْقِ فَرِيْتِي بُو لَتِ كَا فَرِ اَوَّلَتِي مَلِكِ دَه
 شَغَابِ دَه يَا دَه **اَمَّا** قَا دَرِ اَوَّلِي وَ عَكِ خِيْنِ دَه يَحْيِي
 يَانِغَا قَا لَتِ سِيهِ دَه يَادِي وَ اَخِرِ تَرِ حَذَرِ بُو لَتِ
اَمَّا دَه يَادِي يَانِغَا قَا لَتِ اِيْسِيهِ وَ نَفْسِي دَه حَمِيْتِي
 اِيْجَدَرِ سِيهِ اَوَّلِي مَتِي كَوْنِ كَوْنِ حَذَرِ يَتِي حَذَرِ يَتِي
 حَذَرِ اِيْتَعَامِ اِيْجَدِي وَ لَتِ اِيْتَعَامِ لَتِ سِيهِ قَدَمِ
 دِيْ حَالِ مَنِ يَتِيهِ سِيهِ اِيْسِي مَنِيْجِي اَوَّلِي خَالِ لَتِ
 دَه اَوَّلِي مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ
 دَه دَه مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ
 يَتِيهِ عَرِ فَا نَ كَفَرِ دَه مَتِيكِ يَتِيهِ قَدَمِ دَه دَه اَوَّلِي
 مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ
 مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ
 دَه دَه مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ
 مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ
 مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ مَتِيكِ

بُرْهَن

اَوْ حَارَفٌ حَمِيدٌ يَهْدِي سُبُلَ الْاِبْدَةِ مَرْتَبِ عَيْشَتَهُ قَدَمُ
بَصَرٍ اَخْطَا حَسَنَاتِ جَمَالِهَا تَحْلِي اَوْلَى اللّٰهِ عَيْشَتُهَا
مَسْبُتٌ خَيْرٌ نَّ اَوْلَى يَوْمَ الْكُفْرِ اِيْحَانِ مَسْجِدٍ وَحُجَّيْنَاهُ
اَوَّلُ مَقَامِهِ هُوَ اَوْلَى هُوَ صَوْرَتُكَ بَاقِسْتَهُ دَيْتُكَ
مُشَاهِدُهُ اَيْدِي هُوَ تَبِيْعِي بَقْسَتُهُ كُوْدُنُهُ مَعْمُوْدُ
يُوْدُ كُوْدُ نَفْسٍ مَعْمُوْدِيْلَهُ هُوَ دَمٌ سُوْدُوْدِي مَحْبَابُ
عَايِنَتُكَ جَوْنِ صِنْتَلَرِي قَطْعُ اِسْمُهُ صِفَاتِ ذَاتِهِ
اَيْنِ سَهْ اَخَا بُو كُرْ تَحْلِي ذَاتِ خَاصِلِ اَوْلَى
دَجِي فَرَا بَاغْلِي مَرْتَبِ عَزَانَهُ قَدَمُ بَصَرِ عَارِيْنِ
اَوْلَى **مَثَلًا** كَبِيْرٌ سُوْدُوْمُنْ اَخْوَانَتُهُ كَلْدِي كَلْعِي
تُوْجِدُ لَهُ شَرْيَقْتِ فَرْدِ اَيْشِهِ اَوْلَى شَيْخُهُ اَوْلَى شَعْفَلَهُ
طَرِيقْتِ فَرْدِ اَيْشِهِ اَوْلَى قَالِدُنْ كَجَسْتِهِ اَهْلُ حَالِ
اَوَّلِيْلَهُ حَقِيقْتِ فَرْدِ اَيْشِهِ اَوْلَى سُوْدُوْمُنْ شَرْيَقْتَهُ
سُوْدُوْمُنْ سَنَكْ بُو بِيْعِ طَرِيقْتَهُ نَهْ سَنَكْ وَارْتَهُ
بِيْعِ حَقِيقْتَهُ نَهْ سَنَ وَارْتَهُ بِيْعِ حَقِيقْتِ بِنِ الْكُ
مَقَامِيْدِ لَا مَوْجُوْدُ اَلَا هُوَ مَقَامِيْدِي كِهْ قَدَمُ اَلْتِ
دُنْ اِيْشَلِي حَقُّ اَوْلَى كُنْتُ سَفْعًا وَبَصَرًا مَقَامَتَهُ

دَهْدِ مَبْتَدِي كُنْتُ مَقَامِ عَيْشَتِ مَقَامِي كُنْتُ مَقَامِ عَزَانِ
مَنْهِي كُنْتُ مَبْتَدِي عَوَامِ خَلِيْبِي دَمِ مَقَامِ دُرُوْمُنْ
دَمِ مَبْتَدِي اِيْشِدَا طَالِبِي دَمِ اَنْلَرِ عَزَلِي خَلْفِ
كُنْ كُنْ دِيْبِ اَجِي لِيْشِي دِيْ اَنْلَرِ تَحَامُ نَاخْمَا مَنَلْ
دَمِ مَقَامِ اَنْلَرِ دَمِ كِهْ اَجِي لِيْشِي دِيْ اَنْلَرِ تَحَامُ
نَاخْمَا مَنَلْ دَمِ مَقَامِ اَوْزَرْتَهُ دَمِ مَنْهِي اَنْلَرِ دَمِ
هَرِ حَالَهُ مَقَامِي كُنْتُ سَنَانِيْبِ مَنَلْ اَكْرُ تَنْزَلِ دَجِي
اَسْلَمْ تُوْجَهْ لَرِي اِيْلَهُ بِيْنِ كَبِيْرٌ مَقَامِي يَنْلَهُ
اِيْرَا لَنْ مَرْتَبِ اَعْلَا دَمِ مَقَامِ تَنْزَلِ اَنْخَسْلَهُ
دَجِي مَقَامِ لَهْ كَبِيْرٌ مَقَامِي يَنْلَهُ اِيْرَا لَنْ اَكْرُ
مَبْتَدِي تَنْزَلِ اَسْلَمْ كَبِيْرٌ مَقَامِي اِيْرَا مَنَلْ وَيْلُوْمُنْ
وَدَهْدِي دَجِي مَبْتَدِي كِهْ مَرْتَبِ مَحْبُوْدِ عَيْشَتِ مَرْتَبِي
طَالِبِ حَقُّ دَمِ عَزَانِ مَرْتَبِ وَاَصِلْ حَقُّ دَمِ وَدَنِيَا
اَهْلِيْلَهُ اَخِرَاتِ اَهْلِيْلَهُ دَنِيَا حَرَامِدِ وَاَهْلُ الْاَلَمِ
اِيْكِسِي دَجِي حَرَامِدِ زَاهِيْدِ صِنَاتِ حَلَالَتِ تَحْلِي
اَوْلَى قَلْبَتُهُ خَاصِلِ اَوْلَى حَقُّ الْاَلَمِ دَمِ اِيْشِي
مَنْهِي اَنْدَهْ يَفْلَحُفْ دَمِ جُوْنِكِهِ اَخْلَافِ دَجِي عَيْشَتِ سَبِيْنِ

وَدَهْدِي

دوست اولوا که حبيب صورته صفا الهی است تظیر شهوة
 دیکلم اجنبی در کورن ایچ مجاذیب صفوی لیکن مجاذیب
 دیکلم حق تعالی مجمل در حسنی انک جمالیته ان الله
 خلق ادمه علی صورته انک دخی بو ستمی بعد از جون
 نالینتک حبيب صورته تظیر قیلعلی که روحانیته لی صفا الهی
 اندن صفا الهی است اول صورتن دخی انک مجلی اولان
 صفا حق است اما رب قر دلش غیبی اولسه ویر قر دلش
 قیبر اولسه غیب مالیک یارین ویر ملک گز که خیرای
 طریقتده نه سنک وارد ورنه بیغم دنیا دخی اللهک دما
 قول دخی اللهک دما ویرن دخی اللهک دما مجاذ قول
 سبب دو غیبتدن اما اگر اول غیبی و اول قیبر قر
 دایشنه مالیک یارین ویر مسنه دعوی قر دلش غیبی
 دوست اولوا آخر تدیه ویرینه فایده سبب دیکلم
 آخر تدیه دخی هیچ دکن واند ویر کویه فایده سبب
 دکن اندر دیکله بونده دنیا و آخر من دکن
 مقصودین طلب ایتر ندین اگر قیبر قر دلش
 حبب نیست بیکاز دنیا سنی السه بوتر چنه ویر سبه

ایمل یعنی بونده ایشیدن کورن الله اولوا مقام فنا
 وصلت بقادر طریقت قر دایشی اولور که ویرینک
 برینکله تکلف اولویه عود تدن ویرینه ویر که الله تعا
 لی بیدر که لا اقر بوالدنا یعنی نادن سبتک
 کوزد ناسبی وارد ویر یعنی ناخر مه بتعز که ویر ای
 عود بیدر بعد از مدد دخی اس کینی خاتمه کینله
 احوات اوقفت حر مدد دخی ابر همدن شکر و رضی الله
 عنه کینی ناخرم بوندینه بقتله من سبه سبب
 عر شکر یسه قرینه ایست اما طریقت من سبه سبه
 ایشنه شهوة انسی قطع اولسه شهوة نظری
 کوزدن کوزلندن کورن لسه دخی ایچ قر دلش
 کوزلی ویر اولسه من دخی الله اولسه اول وقت
 ویرینک اوینه تکلف اولسه درست دن ویر
 قر دلش لطف صدق بود که دنیا لری آخر تلوی
 ویریندن دهریغ اولویه کین ویرینک عود سبه
 شهوة تظیرله بقتله من اقیقتک دن اولور اما
 عیسفده ویر مقام وارد که انده عالینتک محبوب

دوشنبه

نظر تدرم مطلقه قلدم شونیکم اوتونمیشدم
اندپ دچی خاطر و مه جمع اتمم چتمم خلته وعظ
بیجکت اتمم خلته اش ایدپم اگر بن طومحمدی خلته
سویسم اش اتمم دپم **نیلدیم** اتمم
اعظم بن کون یول اودسند یورم دپ یول دچی
جیل لک طلیب رتاج ایدپم کور دپم بر اوغلان اتمم
بر چناق یوغروشت الوب کیدم دپم **امام اعظم**
اتما ایدم یا اغلان یولدیم کودیم یورم **ن**
دوشعه سن کیاسک جیل اولمیه یوغر دپم
جناغون ضایع اولمیه دپم اول اوغلان ایدم
یا امام طسپیم بن قوسن سب صین اگر بن
دوشسم دپم دچی اولم ایکی اتمم
اولم بر اتمم یوغر ومله جناغم بر اتمم صایو
نبله طومدوم تین اولم اوت سن صین جملة عالم
سنا اتمم اگر سن یولدن طیناجت اولم سن
جملة عالم پبله طایبسن مروت اولم دپم
امام اعظم اتمم کندو اتمم وپم دپم پسم

خ

دیانقسنه اتمم ایدسنه دچی غیب فر دسپ
یوین اتمم اتمم الله قول دچی الله
مال دچی الله شکیم بن یوسن سب دوشم
مسنم دپسنه اول اتمم دسند دنیاه
واچم دچی طلیبقتده اهل یوزنه بر کینده نا
مسنم دچی کور سنه کندویه نظر اتمم کور
اگر یولم اتمم کندوده وارسنه اتمم اتمم کور
دچی یولم اتمم اتمم اتمم کندوده اول
یولم اتمم یوسن سنه یوسن صین صین لغف
کور اتمم اتمم مفرم نهی مکن اتمم کور
نارکه اتمم ایدم **نیلدیم** کورک والیده پنه چیم
وعظمی بیجکت اتمم دپم بر اتمم هفته مهلت دپم
دچی اتمم چتمم و عظمی بیجکت اتمم
خلته دچی هتم حیلله اسن اتمم جوق کینسن
دنیا اتمم اتمم طلیب همدیه کلدیم شیخه
سنا اتمم اتمم تو کدن مروت دپم دپم
شیخ جواب وپم دیکه خلده تله واردم اول کندوخله

ددوشتك بويله ايجش هر نيجهت كند و نه عمل ايده
 اندن ناسنه سويليكه دير كند و بهي نتقان كند
 خلقة انرا ايده و هم سوزنده دخي بولنه بوي
 دخي بلكه شريفنده ال تمام اولينجه طريقتده
 الي بويي خالي اولاد و بعضيلر شوجه ايتشيلركه
 حقيقت او كيدر شريف قيديده طريقت بولور
 معرفت كنج هر دس و بعضيلر حقيقت بر دكزه تشيله
 ايتشيلر كيمي شريف طريقت بلخي معرفت بجر كيمي
 يعق بولار دس مد بولركه دور دي تمام اولينجه
 مد اولان سننه بولمست و ملك دس **فصل** دروشتك
 صوفييه ديدلر تيد بولر ظاهر دس باطنند
 صوفي اولدركه ظاهرند تيد بول ايده تمام خلند
 كينوي مستاخله تيد بول ايده و باطنك محبت الاهي
 ايله خلند قند دخي يادمن فوالت حسنلر
 يعق فغل اوليا الله **اما** صوفي دورت حزنده و هر
 حزنك دورت تعجيله واردن صوفين دينده بولار
 بولتنه كركدن اسمع مسمايسته مطالبه اوله

صادق خارج ليدن خلدن صوفي اولان كركدن كه خارج
 اوله يعق فرض شست ادي ايديجي اولغ كركدن
 خارج اوله يعق فرض شست ادي ايديجي اولاد حاد صوفند
 صوفي كركدنكه بولنده حاد اوله يعق صوفيلقه ظاهر
 دن و باطنند انكار اوليه طريقت تمام بيله حاد صوفند
 صوفي كركدنكه اهل سماع اوله يعق عشق سماع
 دخي كوتلوندن كين كين عجب نفساني اوليه سوز كين
 الله ايجون سوه كين نو كين الله ايجون كين نه بتر
 دو كين الله ايجون بتر و شست كين الله ايجون
 بتر واد و فادند صوفي كركدنكه اهل و فاد و فاد
 اهل جانا اوليه عهد اند كين پيرينه كتنوره كرك
 ناسن اودر يينه اولسون كرك طريقت يعق ان شست
 صوفي كركدن تقينده دسست اوله خيلاي بولميكه
 شريف عهدن طريقت عهدن حقيقت عهدن
 كود ليه و فاد ايده قال لقي عليه السلام من لا
 عهد له فلا دين له يعق عهدنه و فاد ايتشك ديني
 بوقدر و ملك اولور واد و فادند صوفي كركدنكه

اهل و نادر اولاد يعقوب بن اسين انشليكه كه خلق ايج
 مساوي بيلب كناهكان اوليه و هراستين محليته
 صراف ايدنه هس صحت اهلنه و بيه و او و خدند و در
 صوفي كز كز كه متاعي و خدند خايل ايدنه كو خلتن
 الله محبتله طول دوره غير الله كو خلتن بوزند
 ميله ظاهره دن و باطلدن مونس اولاد في فائده و
 صوفي كز كز كه اهل فائده اولاد يعقوب اصي سين
 ذيلنك ناندن اولاد يعقوب شرف دن محله سري
 طالب اولاد ذبي خير الناس من يتفيع الناس شرف
 اناس من يضر الناس حديثه عاميل اولاد يعقوب
 يعقوب عليه السلام ايدن ادم او غلتلرينك زين لو
 سيب ادم فائده هس اذ كند و شرف لوييه ادمه
 ديارن د كند و در صوفي اولاد كز كه س كز فائده هس
 د كنه نفعله قذح يخرسه في فنادن در صوفي
 كز كز كه مقام فنه خايل ايدنه كشتنك لطيفه
 سيد ايدنه موقوفيل ان خوقت متامن خايل ايدنه
 يعقوب يعقوب صلي الله عليه وسلم و اله ايدن

١٠٠

اولون اولون دن اول معنائيب ظاهره برامن انشلي
 كلييه نفسيه اولاد خللا ذمه سين اخلاق حميد يلدن
 ايدنه اما مشايخ قيتنده انشلا حد و جد حال خايل
 اولون ذبي نامن افسان جلد عداد بوقدر افلي سيب
 بر واقت نماذ دن و بر واقت نماذ دكهن سينا اولون
 غلك در ليكن نفسيه آينه دوتادلي بدلي لي **واجب**
 سرفح سرفح جعفر سفا واته بر واذ اوتمه مقامات
 سيب ايدن جون كز بد كز بد كز بد قالفريات
 بد كز نمايل مكمل **حيف الدين رضي الله عنه** انشلا
 انشلا خايل اولدي بر اي سفا سرفح سرفح
 مر شده ملكل دن علم تعلم ايدنه ايدن دي ظاهره
 بدنم بونده ناسنه اما مليت ايدن دي بر مشايخ
 جاني او جدن درفح جشعاني و سرفح خيواني صراف انشلي
 واد در درفح خيوانك سيب متاعي بر ده در واد
 انشليك سيب مقام سفا واته در محن عرض الله
 اسر سله دنيا كو كندن سيعه جسته اول سرفح انشلا
 سيب و سرفح سرفح اولون بوايكسنت طالع درفح

١٠١

سرور جِسْمَانِيدِ سرور جِسْمَانِيدِ سَبَبِ بَدَنِهِ دَرِ
 سرور جِسْمَانِي بَدَنِ جَعْفَرِ جَعْدِ وَغَدَنِ حَكْمِ كَبَرِ
 بَدَنِهِ كَلَمَتِ بَدَنِ اَصْلِ صَحِيحِ مِنْ عَرَفِ نَفْسِهِ نَفْسِ
 حَقِيقَتِكَ تَوْجِيهِتِهِ كَلِمَةُ اِنْشَاءِ اَللّٰهِ تَعَالٰی سَوْدَمَنْ كَبَرِ
 فِي يَدِهِ كَلَمَتِ فِي قَبْلِهِ اَيْدِي صَوْتِ كِي كَدَرِ كِهْ عَالَمِ اَوَّلِهِ يَغِي
 مَلْعَمِ دُنْدَهْ خَامِلِ اَوَّلِهِ تَالِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَلْقَلَمِ
 تَوْبَةُ اَلْجَهْلِ ظَلَمَةُ اَلْمُسِيءِ عَمَّا لَكَ فَاَيْدِي اَوَّلِي جَهْلِ
 ظَلَمَتِي عَلَيَّ عَمَلُكَ تَوْبَةُ اَيْدِي فِي يَدِكَ تَوْجِيهِ اِنْشَاءِ
 اَوَّلِي دَجِي سَوِي اَيْدِي فِي يَدِكَ سَبَبِ قَوِيَّتِهِ دَوْرِ
 اَيْدِي نَقَطِهِ سَبَبِ عِلَامَتِ دَرِ صَوْتِ كِي كَدَرِ كِهْ سَلَوَكِ
 غَيْرِ اَوَّلِهِ دَرِ كَبَرِ خَالِدِ رَسْتِ دَرِ مَعْرَاجِ خَامِلِ اَيْدِي
 مَجْلَاجِ ذَاتِهِ اَيْدِي بَدَنِ مَتَامُ دَرِ سَبَبِ جَوَقَدَرِ لِيَكُنِ
 بَدَنِ مَتَامُ دَرِ مَقْدَارِ سَيَكُنِ بَدَنِ اَسْمِ دَوْرِ اَوَّلِي سَبَبِ
 رَسْتِ سَبَبِ طَرِيقِ حَقِيقَتِ مَقَرِ نَفْسِ حَقِيقَتِ سَبَبِ
 خَلَقِ دَرِ اَوَّلِهِ مِنْ عَرَفَةِ نَفْسِهِ مِنْ عَرَفَتِهِ اَبَرِ مَبْنِي
 اَوَّلِهِ يَغِي نَفْسِ اَلْحَقِ اَوَّلِهِ رُوحِ دَجِي دَوْرَتِ سرور
 خِيَا نِيدِ سرور اِنْشَاءِ نِيدِ سرور كِتَابِ نِيدِ رُوحِ جِسْمَانِيدِ

محرور

کبر